

Bundel van de Raadsvergadering van 17 september 2019

Agenda bijlagen

Als de hamer valt

- 1 Opening
- 2 Vragenhalfuur
- 3 Spreekgelegenheid voor publiek
- 4 Vaststellen agenda
- 5 Ingekomen stukken / mededelingen / toezeggingen
Ingekomen stukken en toezeggingen
- 6 Voorbereiding en rapportage vanuit gemeenschappelijke regelingen
- 7 Hamerstuk / Bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)
Dossier 1963 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Ontwerp bestemmingsplan
- 8 Hamerstuk / Bestemmingsplan "Neede, Woongebieden 2011, Herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)"
Dossier 1971 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Ontwerpbestemmingsplan, toelichting en regels
Bijlage 2 - Ontwerpbestemmingsplan - verbeelding
- 9 Hamerstuk / Bestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018"
Dossier 1951 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Verslag terinzagelegging Ontwerp bestemmingsplan
Bijlage 2 - Bestemmingsplan
Bijlage 3 - Verbeelding
Bijlage 4 - Brief van de Provincie
- 10 Hamerstuk / Bestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019"
Dossier 1959 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Bestemmingsplan
Bijlage 2 - Verbeelding
- 11 Hamerstuk / Benoemen leden Raad van Toezicht Stichting OPONOA
Dossier 1976 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Brief benoeming
- 12 Hamerstuk / Vergaderrooster 2020 van de gemeenteraad
Dossier 1980 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Vergaderrooster gemeenteraad 2020 (2)
- 13 Hamerstuk / Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning
Dossier 1970 voorblad
Voorstel en besluit
Bijlage 1 - Was wordt lijst
- 14 Hamerstuk / Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling "Samen Veilig 2019-2022"

Dossier 1973 voorblad

Voorstel en besluit

Bijlage 1 - Regiovisie Samen Veilig

Bijlage 2 - Lokaal actieplan gemeente Berkelland Samen Veilig

Bijlage 3 - Brief van het college van BenW over antwoord op toezeggingen mbt Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling_Samen Veilig 2019-2022

15 Besprekstuk / Kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw Regio Achterhoek

Dossier 1960 voorblad

Voorstel en besluit

Bijlage 1 - 8RHK kwaliteitscriteria woningbouw

Bijlage 2 - Persbericht met bijlage

Bijlage 3 - Primos Prognose

Bijlage 4 - CN-IR overzicht plannen nog weg te bestemmen (per 1 sept 2019)

Bijlage 5 - Motie M-19-14 - Kwalitatieve toetsingscriteria Woningbouw Regio Achterhoek

16 Besprekstuk / Rekenkameronderzoek 'Zicht op de jeugdhulp in Berkelland'

Besloten is om dit raadsvoorstel van de agenda af te voeren.

Dossier 1987 voorblad

Voorstel en besluit - Rekenkameronderzoek 'Zicht op de jeugdhulp in Berkelland - gewijzigde ondertekening

Bijlage 1 - Rekenkameronderzoek 'Zicht op de jeugdhulp Berkelland'

Bijlage 2 - Klantreis 'Zicht op de Jeugdhulp Berkelland'

Bijlage 3 - Infographic rekenkamer Berkelland - jeugdhulp

17 Besprekstuk / Uitvoering motie G1000/Burgertop

Dossier 1977 voorblad

Voorstel en besluit

Bijlage 1 - Motie G1000 - Burgertop

Bijlage 2 - Handreiking burgertoppen voor gemeenten

Bijlage 3 - Aantekeningen informatieavond

Bijlage 4 - Verslag raadsavond

18 Besprekstuk / Bestuursrapportage 2019

Dossier 1969 voorblad

Voorstel en besluit

Bijlage 1 - Bestuursrapportage 2019 - gecorrigeerde versie

Bijlage 2 - Antwoord technische vraag

19 Motie vreemd aan de agenda

20 Sluiting

Als de hamer valt.....

Als de hamer valt is het besluit genomen. Zo gaat dat tijdens de vergaderingen van de gemeenteraad. In deze rubriek geven wij telkens na de raadsvergadering in het kort een overzicht van de beslissingen die de gemeenteraad heeft genomen.

In de raadsvergaderingen van 17 september 2019 heeft de gemeenteraad besloten:

- Het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)" vast te stellen en hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen.
- Het bestemmingsplan 'Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)' vast te stellen en hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen.
- Het bestemmingsplan 'Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018' vast te stellen en hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen.
- Het bestemmingsplan 'Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019' vast te stellen en hiervoor geen exploitatieplan vast te stellen.
- De heer A.J. van de Munt en mevrouw M.R. Ketz te benoemen tot lid van de Raad van Toezicht Stichting Openbaar Primair Onderwijs Noord Oost Achterhoek voor de periode 1 augustus 2019 tot 1 augustus 2023.
- Het vergaderrooster 2020 van de gemeenteraad vast te stellen.
- De verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2019 vast te stellen
- De regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling 'Samen Veilig 2019-2022' vast te stellen.
- De regionale kwalitatieve toetsingscriteria voor nieuwe woningbouwinitiatieven vast te stellen en de Provincie Gelderland te verzoeken om de kwalitatieve toetsingscriteria vast te stellen als wijziging op een aantal passages van de Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025.
- Kennis te nemen van de uitkomsten van het onderzoek naar een G1000/burgertop, en op dit moment geen G1000/burgertop in te stellen, maar klein beginnen door aan te sluiten bij actuele participatieve trajecten. Hierbij een actief leertraject op te zetten.
- De bestuursrapportage 2019 vast te stellen en de toevoeging en onttrekkingen aan de reserves goed te keuren:
 - de onttrekking van € 19.400 uit de reserve bestuurlijke claims en € 19.340 uit de algemene reserve voor het project Gelderland Herdenkt goed te keuren;
 - de onttrekking van € 85.000 uit de reserve bestuurlijke claims voor de organisatieontwikkeling goed te keuren;
 - de toevoeging van € 450.000 aan de reserve bestuurlijke claims voor de lasten van ICT goed te keuren;

Het krediet voor de vervanging de riolering Grolsesteeg te verhogen met € 50.000;
Een krediet van € 90.000 voor de vervanging van de openbare verlichting voor de herinrichting woonstraten Eibergen-zuid te verstrekken;

Het krediet voor de vervanging riolering en herinrichting Haarlo af te waarderen met € 440.000;
Het resultaat van de bestuursrapportage van € 198.822 te onttrekken aan de algemene reserve.

Dit is een verkorte samenvatting van de genomen besluiten. Hieraan kunnen geen rechten aan ontleend worden. Op de website www.gemeenteberkelland.nl kunt u de volledige teksten van de genomen besluiten vinden.

Raadsvergadering : 17 september 2019

Agendapunt : 5.

Onderwerp : Ingekomen stukken / mededelingen / toezeggingen

Meer informatie bij : Griffie

Telefoon : 0545-250 805

De volgende aan de raad gerichte stukken zijn ontvangen:

A. Ingekomen stukken

1. Afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

1. Brief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over verwerping wetsvoorstel verruiming ontheffing woonplaatsvereiste wethouders en gedeputeerden (251188);
2. Resolutie van de EUREGIO over de veiligheid van de inwoners van het EUREGIO-gebied (252333);
3. Persbericht nieuwe directeur/bestuurder Crematoria Twente B.V.;
4. Motie van de gemeente Culemborg over het onder de aandacht brengen bij de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van de noodzaak van de aanpassing van de rekenmethode van het accres Algemene Bijdrage (254335);
5. Motie van de gemeente Montferland over tekorten sociaal domein (253333);
6. Motie van de gemeente Oude IJsselstreek over tekorten sociaal domein (253655);
7. Motie van de gemeente Oostzaan over toename discriminatie (253883);
8. E-mail van Provincie Gelderland over ingetrokken aanvraag kapvergunning N319;
9. Motie van gemeente Heemstede over gemeentefonds (253949);
10. Brief van een inwoner over het steeds meer blootstellen aan elektromagnetische straling door de verdergaande uitbreiding van het mobiele netwerk (253671);
11. Motie van gemeente Renkum over begrotingsevenwicht (256007);
12. Persbericht Achterhoek Ambassadeurs 'Woningen voor jongeren en ouderen krijgen voorrang in de Achterhoek' en Regionale kwaliteitscriteria voor woningbouw in Achterhoek (255159);
13. E-mail van Achterhoek Raad over beantwoording schriftelijke vragen voor de Achterhoek Board over N18;
14. E-mail van FNV over CAO voor werknemers met een arbeidsbeperking die vallen onder de Participatiewet (255377);
15. E-mail van Projectbureau Energie Duurzaam over opwekking duurzame energie "De Opgave" (257482);
16. Brief van ROCOV Gelderland over zorgen over doorstroming openbaar vervoer (256325);
17. E-mail van Bibliotheek Oost Achterhoek over toezending resultaten bibliotheek eerste halfjaar 2019 (257733);
18. Brief van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over verhouding ambtsgebed en beginsel scheiding kerk en staat (257693);
19. E-mail van inwoner over uitrol 5G netwerk (257950);
20. E-mail van inwoner over zeer schadelijke effecten van 5G straling (254606).
21. Motie van gemeente Doetinchem over tekorten sociaal domein (258106).

2. Correspondentie van het college van BenW / afdoeningsvoorstel: voor kennisgeving aannemen

1. Brief van het college van BenW over overdracht en werkzaamheden oude N18 (192702);
2. Brief van het college van BenW over toezending lijst lopende omgevingsvergunningen met een uitgebreide procedure (193764);
3. Brief van het college van BenW over bestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 29 Neede 2019" van 24 juni 2019 (236492);

4. Brief van het college van BenW over tussenbericht doorontwikkeling Voormekaar (236234);
5. Brief van het college van BenW over evaluatie beleidskader Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking (247654);
6. Brief van het college van BenW over bestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 29 Neede 2019" van 27 juni 2019 (236492);
7. Brief van het college van BenW over project ABEL van FrieslandCampina (252294);
8. Brief van het college van BenW over de beantwoording van een commissievraag over de sloopbonusregeling en varkenshouderijen (195671);
9. Brief van het college van BenW over de Jaarverantwoording toezicht Kinderopvang 2018 (250571);
10. Brief van het college van BenW over Wijk- en kerngericht werken (227087);
11. Brief van het college van BenW over stand van zaken haalbaarheidsonderzoek toekomstbeeld Staring College in Borculo (212498);
12. Brief van het college van BenW over de beantwoording van een commissievraag over verbeteringen in het declaratiesysteem van de Achterhoekse gemeenten (252581);
13. Brief van het college van BenW over de stand van zaken van het 'plan van aanpak dubbele bewoning/woningsplitsing buitengebied' (204001);
14. Brief van het college van BenW over inspraak voorontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, Molenweg 5 Eibergen 2019" (254184);
15. Brief van het college van BenW over verdere uitwerking Berkellands Noaberfonds (239570);
16. Brief van het college van BenW over verduurzaming van monumenten (227033);
17. Brief van het college van BenW over pilot 'powervrouwen' (251198);
18. Brief van het college van BenW over informatieavond concept Strategisch beleidsplan Twence 2020-2023 (253694);
19. Brief van het college van BenW over Uitspraak Programma Aanpak Stikstof (PAS) (254185);
20. Brief van het college van BenW over Villa Smits, Eibergen (101434);
21. Brief van het college van BenW over update sturen in het sociaal domein (243819);
22. Brief van het college van BenW over uitnodiging voor informatie-avond op 11 september 2019 over financiën (255125);
23. Brief van het college van BenW aan inwoner over bomenkap Zwiibroekseweg (251197).

3. Raad / commissie / griffie

1. Brief van de Rekenkamercommissie Berkelland over onderzoek kwaliteit raadsvoorstellen gemeente Berkelland (250833).

4. Afdoeningsvoorstel: voor advies in handen stellen van het college

1. E-mail van inwoners over de omgevingsvergunning zonnepark Hoondermaatsweg te Eibergen (252046);

5. Afdoeningsvoorstel: ter afdoening in handen stellen van het college

1. Brief van inwoner over PMD-container;
2. Brief van inwoner over toezending brief gericht aan het college van BenW inzake bomenkap Zwiibroekseweg Eibergen (251197);
3. E-mail van inwoner over kleine container voor plastic afval (251616);
4. Brief van Locis Adviseurs namens een maatschap over gemeentelijk flankerend beleid bij subsidieregeling sanering varkenshouderijen (252830);
5. Uitspraak Raad van State over hoger beroep omgevingsvergunning bouw (205675);
6. Brief van Stichting StralingsArm Nederland inzake verzoek om informatie over uitrol 5G netwerk (255997);
7. Brief van inwoner over indienen plan voor het planten van een bomenrij langs de Berkellandse buitenwegen (255673);

8. E-mail van inwoner over noodzaak reageren op internetconsultatie 'Wetsvoorstel implementatie Telecomcode' uitrol 5G (255895);
9. E-mail van inwoner over klaagschrift inzake overvolle PMD-container (255897);
10. Brief van Post&Bouter Advocaten over de hoger beroep procedure Leusinkbrink (186223).

B. Mededelingen

-

C. Toezeggingen raad (t/m 03-07-2019)

Nr.	Omschrijving toezegging	Datum toezegging	Team	Streefdatum gereed	Datum gereed
1.	Jaarlijkse evaluatie beleidskader Muziek-, Kunst- en Cultuuronderwijs in de commissie Sociaal.	15-05-2018	Opdracht-geverschap Beleid (JW)	De evaluatie is in 2019 onderdeel van het proces om te komen tot een nieuwe visie op cultuur (zie programma 'Cultuur is van iedereen').	
2.	Opstellen nota reserves en voorzieningen	06-11-2018	Financiën (CH)	Bij de programma-begroting	
3.	Evaluatie beleid RODE	06-11-2018	Projecten (JW)	Juni 2019	Afgehandeld Raadsbrief van 24-06-19. 10-10-19 is er een raadsbijeenkomst over dit onderwerp
4.	Evaluatie burgerinitiatieven en opzetten nieuw instrument inwonersparticipatie	06-11-2018	Gebiedsteam (SZ)	1 ^e halfjaar 2019	Afgehandeld Raad 21-05-2019.
5.	Onderhouden fietspaden (naar aanleiding van ingetrokken motie M-18-27 fietspaden VRIGA)	06-11-2018	Opdracht-Gevers (AO)	Eind 2019	
6.	N.a.v. ingetrokken motie M-18-28 / Voorstel meer biodiversiteit in het landschap	06-11-2018	Gebiedsteam (HH)	Eind 2019	
7.	Jaarlijks monitoren hoe de verkeersstromen in Neede zich ontwikkelen in relatie tot de ontwikkeling van de bedrijventerreinen Russchemors en Wheemergaarden	13-11-2018	Gebied (AO)	Jaarlijks	
8.	Monitoren van alle afval- en grondstofstromen en actie ondernemen (bijv. de inzamelfrequentie aanpassen) indien daartoe aanleiding is. De raad informeren over deze monitoring en eventuele acties	13-11-2018	Opdracht-gevers (AO)	September 2019	
9.	Inwonersfolder Plussenbeleid	19-03-2019	Dienstverlening Omgeving (DO)	Augustus 2019	

10.	Prioritering plussen in Plussenbeleid	19-03-2019	Dienstverlening Omgeving (DO)		Afgehandeld Prioritering zit in het plussenbeleid zelf.
-----	---------------------------------------	------------	-------------------------------	--	---

Raadsvergadering

Dossiernummer	1963
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	7
Omschrijving	Hamerstuk / Bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 243901

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)"

Collegevergadering : 23 juli 2019

Portefeuillehouder : M. van der Neut

Steller : C.D.A.M. Nieuwenhuis

tel: : 0545-250 319

Te nemen besluit:

Het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)" vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De eigenaar van Bergstraat 7 en 9a in Neede, wil zijn perceel met beide panden te koop zetten. Hij bewoont samen met zijn partner Bergstraat 9a en Bergstraat 7 wordt verhuurd. Hij kan geen taxatie van de makelaar krijgen, omdat Bergstraat 9a niet als zelfstandige woning is geregistreerd. Het pand met nummer 9a is niet als woning bestemd, maar als dubbele bewoning met Bergstraat 9.

Voor de Bergstraat 9a geldt het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011". Dat plan is onderdeel van de actualisatie van alle (oude) bestemmingsplannen (PAD-project). Bij die actualisatieslag is de woning aan de Bergstraat 9a niet als zelfstandige woning bestemd. Het bestemmingsplan laat alleen bestaande woningen toe. Deze "woning" wordt formeel nog steeds dubbel bewoond (samen met nummer 9). Voor dit pand is op 26 maart 1985 een bouwvergunning verleend voor een woning zonder (deur)opening.

Met het herbestemmen van deze situatie wordt de bestaande situatie vastgelegd. Voor zowel de Bergstraat 7 als de Bergstraat 9a is een afzonderlijke bouwvlak getekend. Elk met de aanduiding dat 1 woning is toegestaan. Deze herstelactie heeft geen gevolgen voor de bestaande woningaantallen. Beide woningen zijn via de BAG al als woonfunctie geregistreerd.

Het ontwerpbestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)" lag zes weken ter inzage. Tijdens de periode van terinzagelegging hebben wij geen zienswijzen ontvangen. Er is dan ook geen aanleiding om het ontwerpplan te wijzigen.

De volgende stap in het planologische proces is, dat het bestemmingsplan wordt vastgesteld door de gemeenteraad.

Argumentatie:

1. Aan de Bergstraat 9a wordt de helft van een voormalige (dorps)boerderij al sinds 1979 zelfstandig bewoond. Een op het perceel aanwezige verbouwde schuur (Bergstraat 7) wordt sinds 1983 bewoond. De eigenaar (zelf wonend op nummer 9a) verhuurt dit. De woning aan de Bergstraat 9a valt grotendeels buiten het geldende bouwvlak. Het pand had met de actualisatie van onze plannen binnen het bouwvlak moeten liggen. Ook

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

blijkt uit een bouwvergunning uit 1985 al dat de woning op nummer 9a als zelfstandig kan worden beschouwd. Met een herziening van het geldende bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011" kan dit hersteld worden.

Het ontwerpbestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)" is hiervoor gemaakt. Dit bestemmingsplan herstelt en actualiseert de bestaande situatie. De woning wordt positief bestemd.

Kanttekeningen en risico's

Tegen een vaststellingsbesluit van een bestemmingsplan kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit kan alleen door degenen die zienswijzen indienden tegen het ontwerpbestemmingsplan, tenzij iemand kan aantonen dat hij hiervoor niet in staat was.

Bij dit plan kan derhalve alleen het laatste gelden. Wij hebben namelijk geen zienswijzen binnen de termijn ontvangen.

Financiën

Dit bestemmingsplan is door de gemeente zelf opgesteld. Er zijn geen extra kosten mee gemoeid. Het betreft een herstelactie van het geldende bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011".

Uw raad hoeft bij het vaststellen van dit bestemmingsplan geen exploitatieplan vast te stellen, omdat het geen bouwplan in de zin van de Grondexploitatiewet mogelijk maakt. Gelet op artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening moet dit uitdrukkelijk worden benoemd in het raadsbesluit.

Communicatie

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 24 april tot en met 4 juni 2019 ter inzage gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn geen zienswijzen ingediend.

Het ter inzage leggen van het ontwerp is gepubliceerd in het BerkelBericht en in de Staatscourant.

De situatie wijzigt daadwerkelijk niet en is kleinschalig van aard. De inspraakprocedure van twee weken is daarom achterwege gelaten.

Nadat het bestemmingsplan is vastgesteld, wordt het plan wederom 6 weken ter inzage gelegd. Tijdens deze termijn kan beroep worden ingesteld. Dit wordt gepubliceerd in het BerkelBericht en de Staatscourant.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het is een herstelactie van een eerder vastgesteld bestemmingsplan. De gemeente is in dit traject initiatiefnemer, opsteller en faciliterend ten opzichte van het volgen en doorlopen van de bestemmingsplanprocedure.

Planning en evaluatie

De volgende stap in dit planologische proces is, dat de raad het bestemmingsplan ongewijzigd vaststelt. Hierna is het dan voor belanghebbenden mogelijk om tegen dit bestemmingsplan beroep in te stellen (zie onder kanttekeningen en risico's).

Na afloop van de beroepstermijn treedt het plan in werking, tenzij een verzoek om schorsing wordt gedaan.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 juli 2019;

overwegende, dat de percelen waarop dit verzoek betrekking heeft volgens het geldende bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011" weliswaar de bestemming "Wonen" heeft maar geen actueel bouwvlak voor het hoofdgebouw (de woning), en wij dit willen herstellen zodat de woning aan de Bergstraat 9a positief bestemd word;

dat het plangebied bestaat uit de percelen kadastraal bekend gemeente Neede, sectie C, nummers 8162 en 8666;

dat vanwege de kleinschaligheid en omdat de daadwerkelijke situatie niet wijzigt, de inspraakprocedure van twee weken achterwege is gelaten;

dat vanaf 24 april tot en met 4 juni 2019 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage heeft gelegen het ontwerp van het bestemmingsplan en dat van deze terinzagelegging op de wettelijk voorgeschreven wijze kennisgeving is gedaan langs elektronische weg en via publicaties in de Staatscourant en het BerkelBericht van 23 april 2019;

dat gedurende de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan geen zienswijzen zijn ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan;

dat het bestemmingsplan is voorbereid overeenkomstig artikel 3.1 en artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening en voldoet aan de eisen die bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening worden gesteld aan een bestemmingsplan;

dat dit bestemmingsplan geen bouwplan in de zin van artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening mogelijk maakt en een exploitatieplan of anterieure overeenkomst dan ook niet aan de orde is;

gelet op de Algemene wet bestuursrecht en de artikelen 3.1 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

b e s l u i t :

1. het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)", bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand: NL.IMRO.1859.BPNDE20190006-0100.gml met de bijbehorende bestanden vast te stellen zoals het als ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de GBKN (versie: 18-04-2019);
2. voor het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)" geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

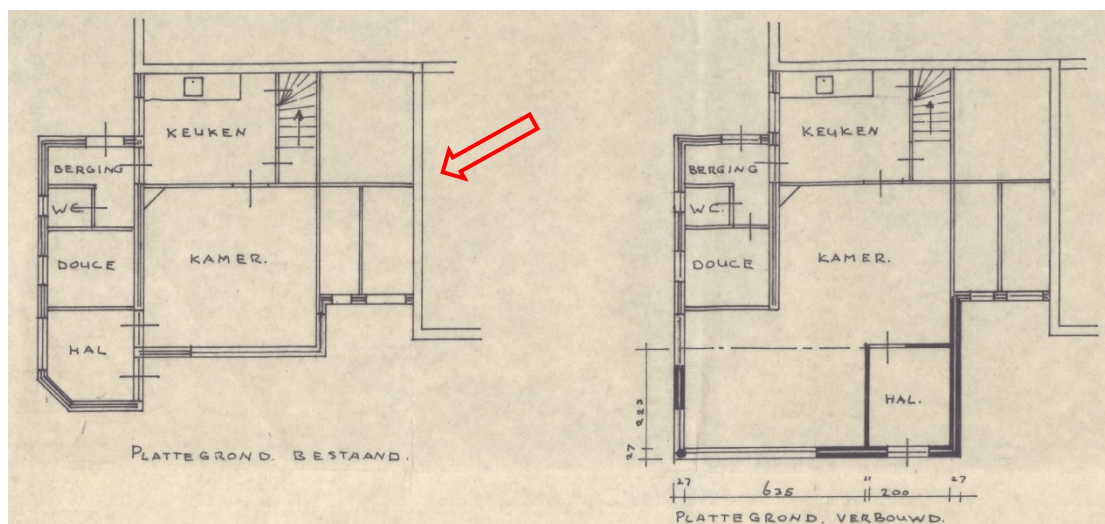
de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)"

Korte samenvatting van de situatie

In 1979 heeft de huidige eigenaar het perceel met opstallen aan de Bergstraat 7 en 9a in Neede gekocht. Bergstraat 9a bewoont hij sindsdien met zijn gezin. De woning werd dubbel bewoond (samen met nummer 9). In de notariële koopakte staat dat de tussendeur op kosten van de koper wordt dichtgemetseld. In 1982 heeft de toenmalige gemeente Neede bouwvergunning verleend voor de verbouw van de voormalige timmerwerkplaats (Bergstraat 7) tot woning. Deze woning wordt door de eigenaar verhuurd. Op 26 maart 1985 is vervolgens een bouwvergunning verleend voor het uitbreiden van de woning op 9a. Op de bijbehorende bouwtekening is de scheidingsmuur met de woning op nummer 9 geheel dicht ingetekend. Dit impliceert dat sprake is van een volledig zelfstandige woning. De gemeente Neede heeft hier destijds in haar besluit om de vergunning te verlenen geen opmerkingen over gemaakt. Hieronder is een fragment van de bouwtekening weergegeven waarop de dichte muur is te zien.

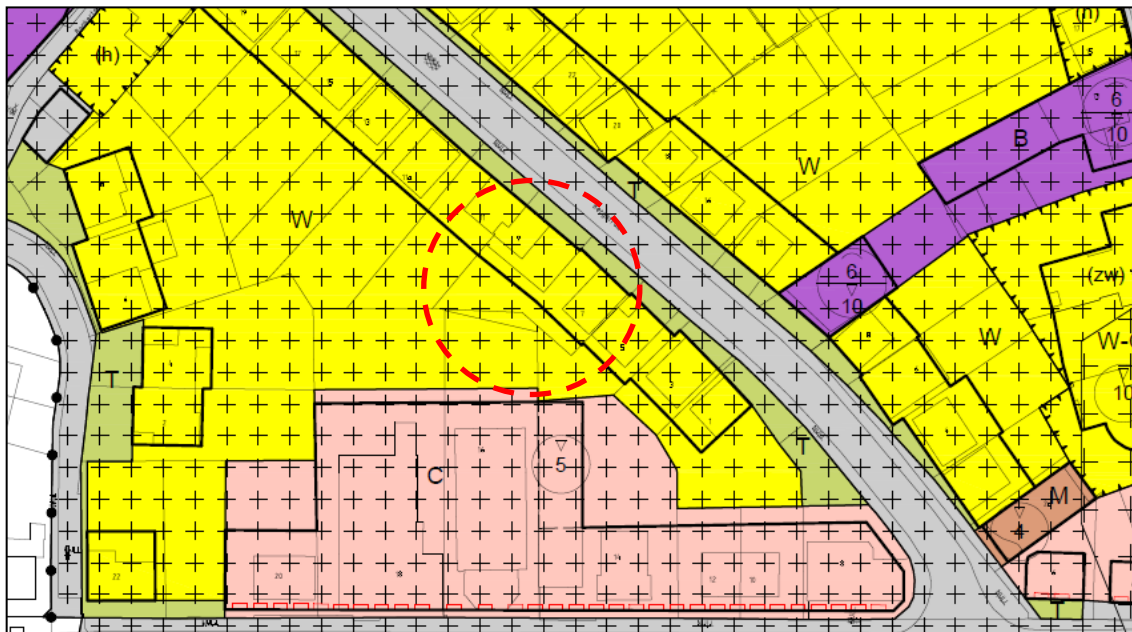
Luchtfoto met kadastrale percelen

Hieronder is een fragment van de luchtfoto (2018) met kadastrale percelen weergegeven van de woningen (in rood) aan de Bergstraat 7 en 9a. Via de ruimte tussen de nummers 7 en 9 is de woning aan de Bergstraat 9a te bereiken.

Geldend bestemmingsplan

Voor het perceel geldt het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011" (vastgesteld op 26 juni 2013). Hierin heeft het de bestemming "Wonen", echter zonder een volledig bouwvlak. Een hoofdgebouw moet binnen een bouwvlak worden gebouwd. Dit is mede een reden dat de woning aan de Bergstraat 9a niet volledig in het geldende bestemmingsplan is verwerkt, en de herziening noodzakelijk is. Hieronder is een fragment van de verbeelding van het geldende bestemmingsplan weergegeven (niet op schaal).

BAG-registratie

Beide bewuste panden (7 en 9a) zijn in de BAG-registratie aangeduid als verblijfsobject met een woonfunctie. Ditzelfde geldt ook voor Bergstraat 9 (blijft buiten het voorgenomen plangebied). Er wordt derhalve geen woning aan de bestaande voorraad toegevoegd

Bijlage:

- Ontwerpbestemmingsplan "Bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)" van 23 april 2019.

**Neede, Centrum 2011,
herziening 2019-1
(Bergstraat 7-9a)**

Inhoudsopgave

TOELICHTING	3
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doelstelling	5
1.2 Plangebied	5
1.3 Wat is een bestemmingsplan?	6
1.4 Geldend bestemmingsplan	7
1.5 De bij het plan behorende stukken	8
1.6 Leeswijzer toelichting	8
Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied en het plan	9
2.1 Het plangebied en omgeving	9
2.2 Beschrijving van het plan	11
Hoofdstuk 3 Juridische planopzet	13
3.1 Bestemmingsregeling	13
3.2 Verbeelding	13
3.3 Regels	14
3.4 Bestemmingsregels	14
Hoofdstuk 4 Economische uitvoerbaarheid	15
Hoofdstuk 5 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	17
5.1 Vooroverleg	17
5.2 Ontwerp	17

TOELICHTING

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Op 26 juni 2013 is het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011" door de raad van de gemeente Berkelland vastgesteld. Uitgangspunt was een actueel en behoudend plan, waarbij bestaande rechten werden gerespecteerd.

Aan de Bergstraat 9a wordt al jaren gewoond in een gesplitste woning (met nr. 9). In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is dit overgangsrechtelijk niet meer mogelijk. De woning kon in het nieuwe bestemmingsplan positief bestemd worden. Dit is niet gebeurd. De eigenaar wil dit graag hersteld zien. Bergstraat 7 is eigendom van dezelfde eigenaar. Voor de helderheid wordt het gehele kadastrale eigendom in deze herziening betrokken.

Het college van burgemeester en wethouders heeft aangegeven mee te willen werken aan het aanpassen van deze situatie. Hiervoor is deze herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk. In dit bestemmingsplan wordt aangetoond dat de herziening van het bestemmingsplan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Plangebied

Het plangebied ligt aan de Bergstraat 7 en 9a in Neede. Kadastraal is het plangebied bekend als gemeente Neede, sectie C, nummer 8162 en 8666.

Onderstaande afbeelding 1.1 geeft de ligging van het plangebied in de kern Neede weer. In afbeelding 1.2 (z.o.z.) is verder ingezoomd op het plangebied.

Afbeelding 1.1: Ligging plangebied in groter verband (rode kruisje).

Afbeelding 1.2: Ligging van het plangebied.

1.3 Wat is een bestemmingsplan?

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft, uit te oefenen. Dit houdt in dat:

- de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren; en
- de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (de overgangsbepalingen zijn hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt daarom:

- het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen);

en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:

- het bebouwen van de gronden;
- het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

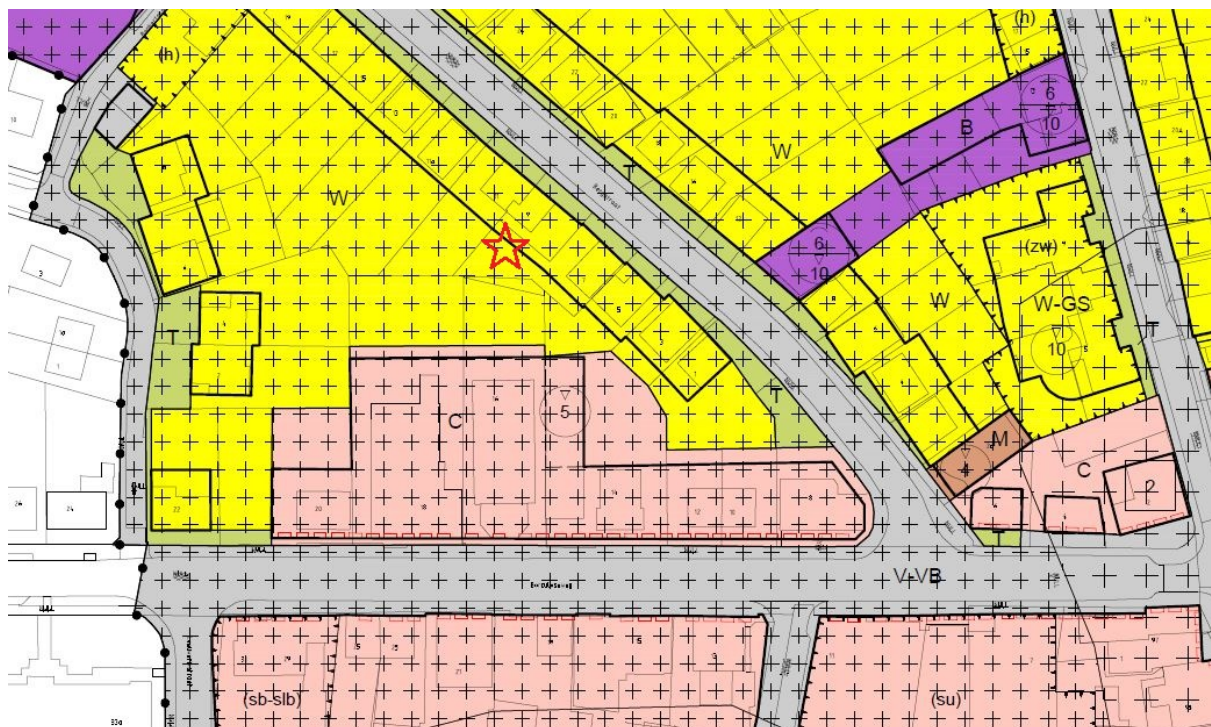
Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals de Woningwet, de Erfgoedwet, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet milieubeheer en de Bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van ruimtelijk beleid.

1.4 Geldend bestemmingsplan

Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011". Dat plan is op 26 juni 2013 vastgesteld door de gemeenteraad van Berkelland. Op 30 april 2014 is het bestemmingsplan onherroepelijk van kracht geworden.

Het plangebied heeft in het bestemmingsplan de bestemming 'Wonen'. Binnen deze bestemming is wonen als gebruik toegestaan. Echter, er is geen bouwvlak voor het hoofdgebouw; de woning. Ook is het aantal (bestaande) woningen niet helder voor deze adressen. Doordat er geen eenduidig bouwvlak is opgenomen, gelden vooral ook de hoogtematen voor aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen bij een woning. In het algemeen is dit maximaal 6 meter, en bij plat afgedekte gebouwen 4 meter.

Onderstaande afbeelding 1.3 bevat een fragment van het geldende bestemmingsplan.

Afbeelding 1.3: Fragment van het geldende bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011".

Voor het volledig opnemen van de woning aan de Bergstraat 9a binnen een waarmee de bestaande situatie wordt hersteld, is een planherziening noodzakelijk. Voor elk bouwvlak (Bergstraat 7 en Bergstraat 9a) wordt ook het (maximum) aantal van "1" wooneenheid opgenomen. Hiermee wordt duidelijkheid gegeven over het aantal aanwezige woningen. Dit bestemmingsplan voorziet hierin.

1.5 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)" bestaat uit de volgende stukken:

- toelichting;
- regels;
- de verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.1859.BPNDE20190006-0010).

Op de verbeelding is de bestemming van de gronden binnen het plangebied aangegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. De verbeelding en de regels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het plan en moeten samen 'gelezen' worden.

Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten. De toelichting maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De toelichting is van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

1.6 Leeswijzer toelichting

Deze toelichting is opgebouwd uit vijf hoofdstukken. Het volgende hoofdstuk beschrijft het plan en de bestaande situatie van het plangebied (Hoofdstuk 2). Hoofdstuk 3 bevat de verantwoording en uitleg van de planregels en verbeelding. De toelichting besluit met hoofdstukken over de economische uitvoerbaarheid (Hoofdstuk 4) en het gevoerde (voor)overleg en de inspraak op het plan (Hoofdstuk 5).

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied en het plan

2.1 Het plangebied en omgeving

Het plangebied ligt aan de Bergstraat in Neede. De luchtfoto in afbeelding 2.1 geeft het plangebied in haar directe omgeving weer.

Afbeelding 2.1: Uitsnede uit luchtfoto (2018). In de rode cirkel het plangebied.

De Bergstraat is een woonstraat ten noordwesten van het centrum van Neede. Het begin van de straat is nog een "uitloper" van het centrumgebied. Hierna komen steeds meer en alleen woningen voor. Het ligt in de woonwijk "De Berg", waarvoor recent een heel renovatie- en herstructureringsproject is gevolgd. In de straat staan vooral veel dubbele en vrijstaande woningen uit het begin van de vorige eeuw (onder andere ook voormalige boerderijen). De straat heeft een enigszins verspringende rooilijn. De variatie in het bebouwingsbeeld wordt hiermee nog eens extra benadrukt.

Afbeelding 2.2: Bergstraat 9, met aan de linkerkant de toegang naar het achterliggende Bergstraat 9a (platte dak).

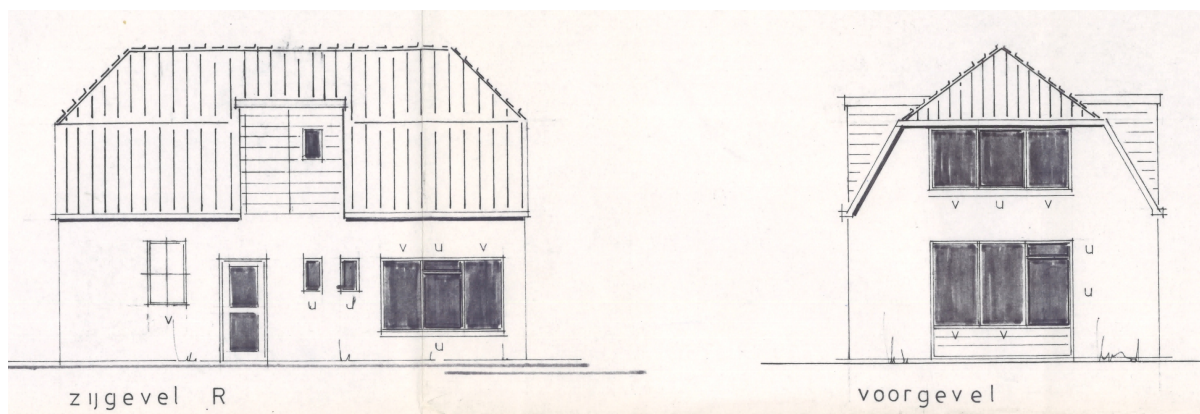

Afbeelding 2.3: Pand aan de Bergstraat 9a (in de gele cirkel).

Het pand aan de Bergstraat 9a ligt achter en aan de woning aan de Bergstraat 9. Het is een woning bestaande uit twee bouwlagen met een plat dak. Het dak is bijna 6 meter hoog. De woning aan de Bergstraat 7 is een voormalige timmerwerkplaats. In 1982 is deze verbouwd naar woning. Het pand bestaat uit twee bouwlagen, waarbij de verdieping onder de kap is geplaatst. de goothoogte is zo'n 3 meter en de nok zit op zo'n 6,5 meter.

Afbeelding 2.4: Aanzicht westzijde Bergstraat 9 (rechts) en 9a (links) (uit bouwvergunning voor Bergstraat 9 van 1989).

Afbeelding 2.5: Aanzicht oostgevel en voorgevel van Bergstraat 7 (uit bouwvergunning voor Bergstraat 7 van 1982).

2.2 Beschrijving van het plan

Bij het actualiseren van de oude bestemmingsplannen tot het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011" is het hoofdgebouw (woning) aan de Bergstraat 9a niet volledig opgenomen in een bouwvlak. Om dit te herstellen wordt het bouwvlak om de gehele bestaande woning gelegd. De bestaande dakhoogte, 6 meter, wordt opgenomen. Evenals de aanduiding dat binnen dit bouwvlak maximaal 1 woning mogelijk is.

Voor de Bergstraat 7 wordt eenzelfde bouwvlak opgenomen. Hiervoor gelden de standaard goot- en nokhoogtes van respectievelijk 6 en 10 meter.

Met deze planherziening wordt deze situatie hersteld. Bouwvlakken worden om de woningen gelegd. De bijgebouwen (garage/berging) zijn niet opgenomen in het bouwvlak. Deze vallen in de regels onder de "aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen". Voor de maximale goot- en nokhoogtes wordt aangesloten bij de bestaande situatie.

Hoofdstuk 3 Juridische planopzet

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De regels en de verbeelding vormen de juridisch bindende elementen van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien en toegepast. In artikel 2 van de regels wordt de koppeling gemaakt met het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011", waardoor die regels ook gelden voor deze herziening.

3.1 Bestemmingsregeling

Dit bestemmingsplan is een herziening van de verbeelding van het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011" (moederplan). De regels van dat plan worden niet herzien. Ook is de beschrijving, onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten in de plantoelichting van dat bestemmingsplan nog steeds van toepassing. De regels van dit bestemmingsplan zijn beperkt tot enkele artikelen. Deze artikelen bevatten enkele begripsomschrijvingen, de koppeling met het oorspronkelijke bestemmingsplan en de slotregel.

Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld (zie ook de koppeling met het moederplan). De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt wel een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen en de uitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

3.2 Verbeelding

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijbehorende regels worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

1. Via een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regels van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.
2. Via een aanduiding. Een aanduiding is een teken op de verbeelding. Dat teken kan bestaan uit een lijn, een figuur, of een lettercode etc. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

3.3 Regels

De regels van dit bestemmingsplan zijn verdeeld over 3 hoofdstukken:

1. Inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). In dit specifieke geval is dat niet meer dan aangeven wat de naam en het identificatienummer van dit bestemmingsplan is. Voor een verklaring van de begrippen dient immers het moederplan geraadpleegd te worden
2. Bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de regels van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt normaliter in alfabetische volgorde. In dit plan is er slechts 1 bestemmingsregel. In dit artikel 2 wordt de koppeling gelegd naar het moederplan: "Neede, Centrum 2011". De regels van de bestemmingen blijven ongewijzigd van toepassing.
3. Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk is de slotregel opgenomen.

3.4 Bestemmingsregels

De regels in dit bestemmingsplan zijn opgezet aan de hand van wat hiervoor is beschreven. Voor de bestemmingen is een koppeling gelegd met het moederplan. Dit bestemmingsplan kent, via de verbeelding, 1 bestemming en 1 dubbelbestemming. Deze bestemmingen worden hieronder kort toegelicht.

Wonen

Het plangebied is bestemd voor 'Wonen'. Met op de twee bestaande woningen per bouwvlak de aanduiding dat maximaal 1 woning is toegestaan. Deze bestemming heeft betrekking op bestaande woningen, al dan niet in combinatie met vrije beroepen, die bij recht mogelijk zijn. Voorts zijn bedrijfsmatige activiteiten aan huis mogelijk, als burgemeester en wethouders besluiten om hiervoor bij een omgevingsvergunning af te wijken van het plan. Bedrijfsmatige activiteiten aan huis betreffen dus activiteiten die niet onder de vrije beroepen worden geschaard, maar waaraan toch onder voorwaarden medewerking kan worden verleend als aan de opgenomen criteria hiervoor wordt voldaan.

Waarde - Archeologische verwachting 1

De gronden met deze dubbelbestemming gericht op de archeologie zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), ook bestemd voor het behoud, de bescherming en/of het herstel van archeologische waarden in de bodem.

Hoofdstuk 4 Economische uitvoerbaarheid

Voorliggend bestemmingsplan maakt geen bouwplan mogelijk, dat is benoemd in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Het is het opnemen van een bouwvlak voor een bestaande woning. De gemeente heeft deze omissie ingezien, en wil dit met deze herziening herstellen. Er is derhalve dan ook geen sprake van het verhalen van kosten. Het bestemmingsplan wordt op eigen initiatief en beheer opgesteld en procedureel begeleid.

Een exploitatieplan hoeft niet vastgesteld te worden als verhaal van kosten anderszins is verzekerd, of zoals nu niet van toepassing is. Het vaststellen van een exploitatieplan is hiermee niet noodzakelijk.

Hoofdstuk 5 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De procedure voor vaststelling van een bestemmingsplan is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening. Aangegeven is dat tussen de gemeente en verschillende instanties waar nodig overleg over het plan moet worden gevoerd, voordat een ontwerpbestemmingsplan ter visie kan worden gelegd. Bovendien is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing (zienswijzenprocedure).

In dit specifieke geval is sprake van een kleine aanpassing van een al lang bestaande situatie. Mede hierom heeft het college besloten om direct een ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen. De inspraak- procedure wordt overgeslagen.

Na de ter inzage van het ontwerp beoordeelt de gemeente de eventuele zienswijzen. De gemeenteraad stelt vervolgens het bestemmingsplan (al dan niet gewijzigd) vast.

5.1 Vooroverleg

Volgens artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening moet het bestemmingsplan worden voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn.

Dit bestemmingsplan is niet voorgelegd aan betrokken partijen, omdat sprake is van een kleine herstelactie. Ook spelen voor deze herziening, met een zeer beperkte oppervlakte, slechts lokale aspecten. Tenslotte wijzigen ook de wateraspecten niet. Er wordt gebruik gemaakt van de bestaande leidingen en afvoeren.

5.2 Ontwerp

Het ontwerpbestemmingsplan "Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)" ligt van 24 april tot en met 4 juni 2019 voor iedereen ter inzage. Dit is bekend gemaakt via een kennisgeving in "BerkelBericht" en de Staatscourant van 23 april 2019, en op de gemeentelijke website (www.gemeenteberkelland.nl).

Gedurende voornoemde termijn kan iedereen zienswijzen indienen.

Inhoudsopgave

REGELS	3
Hoofdstuk 1 Inleidende regels	5
Artikel 1 Begrippen	5
Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels	7
Artikel 2 Herziening bestemmingen	7
Hoofdstuk 3 Overgangs- en slotregels	9
Artikel 3 Slotregel	9

REGELS

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan **Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)** met identificatienummer NL.IMRO.1859.BPNDE20190006-0010 van de gemeente Berkelland;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1859.BPNDE20190006-0010.gml met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 moederplan

het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011", bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1859.BPNDE20110009-0100.gml met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.4 verbeelding:

- a. de analoge verbeelding van het bestemmingsplan **Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)** bestaande uit de kaart met tekeningnummer NL.IMRO.1859.BPNDE20190006-0010;
- b. de digitale verbeelding van het bestemmingsplan **Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)**;

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 2 Herziening bestemmingen

2.1 Herzien van het bestemmingsplan

Dit bestemmingsplan herziert het bestemmingsplan "Neede, Centrum 2011", zoals vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1859.BPNDE20110009-0100 en vastgesteld door de raad van de gemeente Berkelland op 26 juni 2013, kenmerk 19, overeenkomstig de wijze zoals vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1859.BPNDE20190006-0010.

2.2 Van toepassing planregels moederplan

De planregels van het bestemmingsplan "**Neede, Centrum 2011**", zoals genoemd in 2.1, zijn van toepassing op dit bestemmingsplan.

Daarbij gelden voor dit plan specifiek de bestemmingen "**Wonen**" en "**Waarde - Archeologische Verwachting 1**".

Hoofdstuk 3 Overgangs-en slotregels

Artikel 3 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

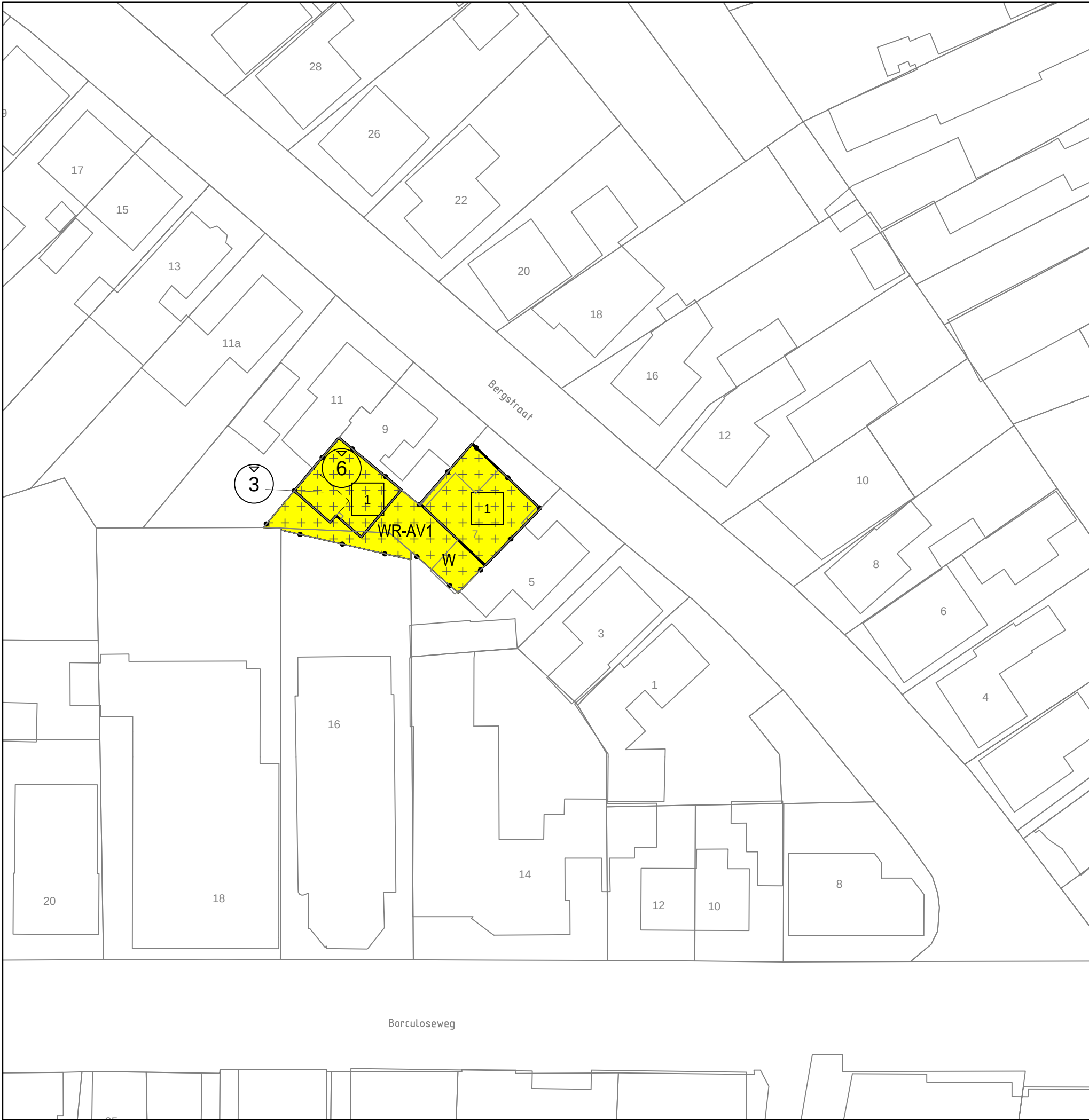
Regels **bestemmingsplan Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a)**.

Het bestemmingsplan Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Bergstraat 7-9a) heeft van 24 april tot en met 4 juni 2019 in ontwerp ter inzage gelegen.

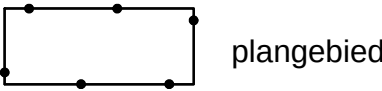
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Berkelland, gehouden op

, voorzitter.

, griffier.

PLANGEBIED

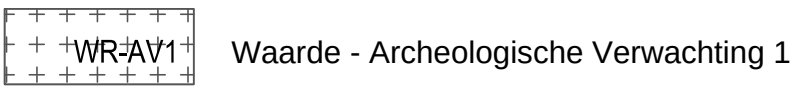
plangebied

BESTEMMINGEN

Wonen

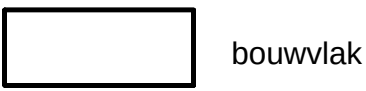
DUBBELBESTEMMINGEN

Waarde - Archeologische Verwachting 1

AANDUIDINGEN

bouwvlak

bouwvlak

maatvoering

maximum bouwhoogte (m)

maximum aantal wooneenheden

VERKLARINGEN

Ondergrond

Verbeelding

Bestemmingsplan:
Neede, Centrum 2011, herziening 2019-1

zaaknummer:	243901	datum:	23 april 2019
formaat:	A3	voorontwerp:	n.v.t.
schaal:	1: 500	ontwerp:	23 april 2019
getekend:	CN	vastgesteld:	
ondergrond:	o_NL.IMRO.1895.BPNDE20190006.dwg		
		datum ondergrond:	18 april 2019

ID plan: NL.IMRO.1895.BPNDE20190006-0010

Postbus 200 7270 HA Borculo / bezoekadres: Marktstraat 1 / www.gemeenteberkelland.nl / 0545 250 250

Raadsvergadering

Dossiernummer	1971
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	8
Omschrijving	Hamerstuk / Bestemmingsplan "Neede, Woongebieden 2011, Herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)"

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 219210

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Bestemmingsplan "Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)".

Collegevergadering : 30 juli 2019

Portefeuillehouder : M. van der Neut

Steller : J.P.M. Franck

tel: : 0545-250 306

Te nemen besluit:

Vaststellen van het bestemmingsplan "Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)".

Waarom dit voorstel en wat is het effect

ProWonen realiseert 22 woningen op de woningbouwlocatie aan de Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak in Neede. Het gaat om zestien eengezinswoningen en zes levensloopbestendige woningen. Deze planherziening is de planologische afronding van de al eerder op 11 januari 2019 verleende omgevingsvergunning (met afwijking van het bestemmingsplan) voor de bouw van deze 22 woningen. Tegen de omgevingsvergunning zijn geen zienswijzen ingediend.

Argumentatie:

In het geldende bestemmingsplan uit 2011 staat dat op de locatie 28 woningen kunnen worden gebouwd. Met ProWonen is afgesproken op de locatie minder woningen te bouwen. Het bouwplan voor de 22 woningen is niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan, maar past wel binnen het beleid. Het type woningen, de indeling en het aantal wijkt namelijk af van de bedoeling zoals opgenomen in het geldende bestemmingsplan van 2011. Een herziening van het bestemmingsplan is nodig om te komen tot een planologische afronding.

Kanttekeningen en risico's

Er zijn geen zienswijzen ingediend tegen de verleende omgevingsvergunning en het ontwerpbestemmingsplan.

Financiën

Met ProWonen is een realiserings- en planschadeovereenkomst gesloten.

Communicatie

Publicatie van het bestemmingsplan in BerkelBericht en de Staatscourant na de vaststelling door de gemeenteraad.

Initiatief, participatie en rol gemeente

ProWonen heeft op maandag 26 februari 2018 een inloopbijeenkomst georganiseerd bij de Hofmaat in Neede en heeft ons het volgende gemeld:

"De buurtbewoners zijn geïnformeerd over het nieuwbouwplan. De betrokkenheid van de bewoners is groot. Rond de 20 personen hebben de inloopbijeenkomst bezocht. Twee bewoners vonden het jammer dat hun uitzicht anders wordt en vonden het plan niet mooi. De overige 18 buurtbewoners waren enthousiast, vonden het een mooi plan en

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

waren blij dat het woningaantal gereduceerd is ten opzichte van het oude plan in verband met de krimp in de Achterhoek”.

De procedure inspraak (van 4 juli t/m 17 juli 2018) heeft geen reacties opgeleverd.

De procedure ontwerpbestemmingsplan (van 9 januari t/m 19 februari 2019) heeft geen zienswijzen opgeleverd.

Planning en evaluatie

In deze fase wordt de vaststelling van het bestemmingsplan ter inzage gelegd. Na afloop van een beroepstermijn van zes weken, is het bestemmingsplan onherroepelijk.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 juli 2019;

b e s l u i t :

1. vast te stellen het bestemmingsplan “Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)”, bestaande uit de geometrische planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand: NL.IMRO.1859.BPNDE20180004-0100.gml met de bijbehorende bestanden waarbij voor de locatie gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de GBKN;
2. voor het bestemmingsplan “Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)” geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

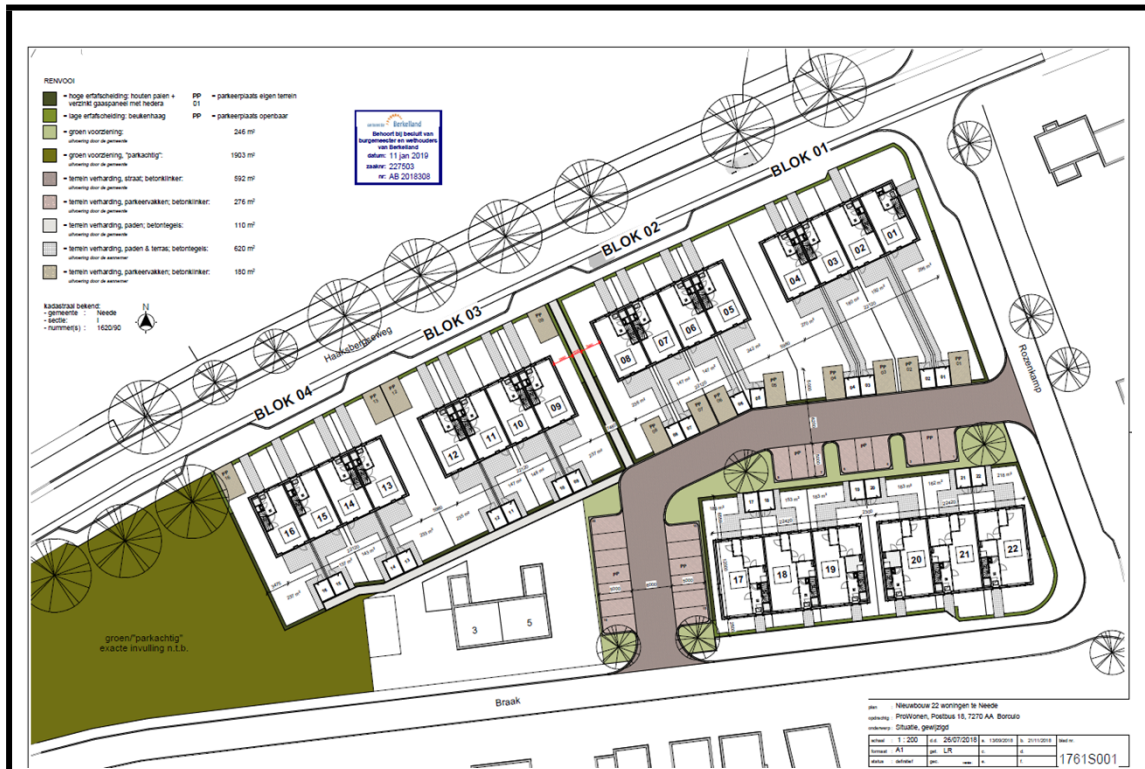
de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp :
Bestemmingsplan Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak).

Inrichtingsplan.

Voor de beeldvorming hierbij het inrichtingsplan van zoals opgenomen in de omgevingsvergunning van 11 januari 2019.

Bijlagen.

Bij de stukken treft u aan:

1. Toelichting en regels ontwerpbestemmingsplan "Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)".
2. Verbeelding bestemmingsplan "Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)".

GEMEENTE BERKELLAND

Bestemmingsplan

*“Neede, Woongebieden, herziening 2018-1
(Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)”*

November 2018

Ontwerp

Bestemmingsplan

"Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)"

Gemeente Berkelland
Postbus 200
7270 HA BORCULO

Contactpersoon gemeente Berkelland: dhr. H. Franck
Projectleider BJZ.nu: dhr. S. Slijkhuis

Status: Ontwerp
November 2018

Twentepoort Oost 16a
7609 RG ALMELO

t. 0546-45 44 66
e. info@bjz.nu
i. www.bjz.nu

TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	LIGGING VAN HET PLANGEBIED	5
1.3	DE BIJ HET PLAN BEHORENDE STUKKEN	6
1.4	PLANOLOGISCH REGIME	6
1.5	LEESWIJZER	7
HOOFDSTUK 2	HUDIGE SITUATIE PLANGEBIED	8
2.1	HUDIGE SITUATIE PLANGEBIED EN OMGEVING	8
HOOFDSTUK 3	PLANBESCHRIJVING	10
3.1	GEWENSTE ONTWIKKELING	10
3.2	VERKEER EN PARKEREN	12
HOOFDSTUK 4	BELEIDSKADER	14
4.1	RIKSBELEID	14
4.2	PROVINCIAAL BELEID	16
4.3	REGIONAAL BELEID	17
4.4	GEMEENTELIJK BELEID	18
HOOFDSTUK 5	MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	21
5.1	GELUID	21
5.2	BODEMKWALITEIT	22
5.3	LUCHTKWALITEIT	23
5.4	EXTERNE VEILIGHEID	24
5.5	MILIEUZONERING	27
5.6	ECOLOGIE	29
5.7	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	30
5.8	BESLUIT MILIEUEFFECTRAPPORTAGE	32
HOOFDSTUK 6	WATERASPECTEN	34
6.1	VIGEREND BELEID	34
6.2	WATERPARAGRAAF	35
HOOFDSTUK 7	JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING	38
7.1	INLEIDING	38
7.2	OPZET VAN DE REGELS	38
7.3	VERANTWOORDING VAN DE REGELS	39
HOOFDSTUK 8	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	41
HOOFDSTUK 9	VOOROVERLEG EN INSPRAAK	43
9.1	VOOROVERLEG	43
9.2	INSPRAAK	43
BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING	44	
BIJLAGE 1	AKOESTISCH ONDERZOEK WEGVERKEERSLAWAAL	44
BIJLAGE 2	VERKENNEND BODEMONDERZOEK	44
BIJLAGE 3	ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK (2007)	44
BIJLAGE 4	RIOOLNOTITIE INBREIDINGSPLAN HAAKSBERGSEWEG NEEDE	44

BIJLAGE 5	VOOROVERLEGREACTIE PROVINCIE GELDERLAND	44
BIJLAGE 6	VOOROVERLEGREACTIE WATERSCHAP RIJN EN IJSSEL	44

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

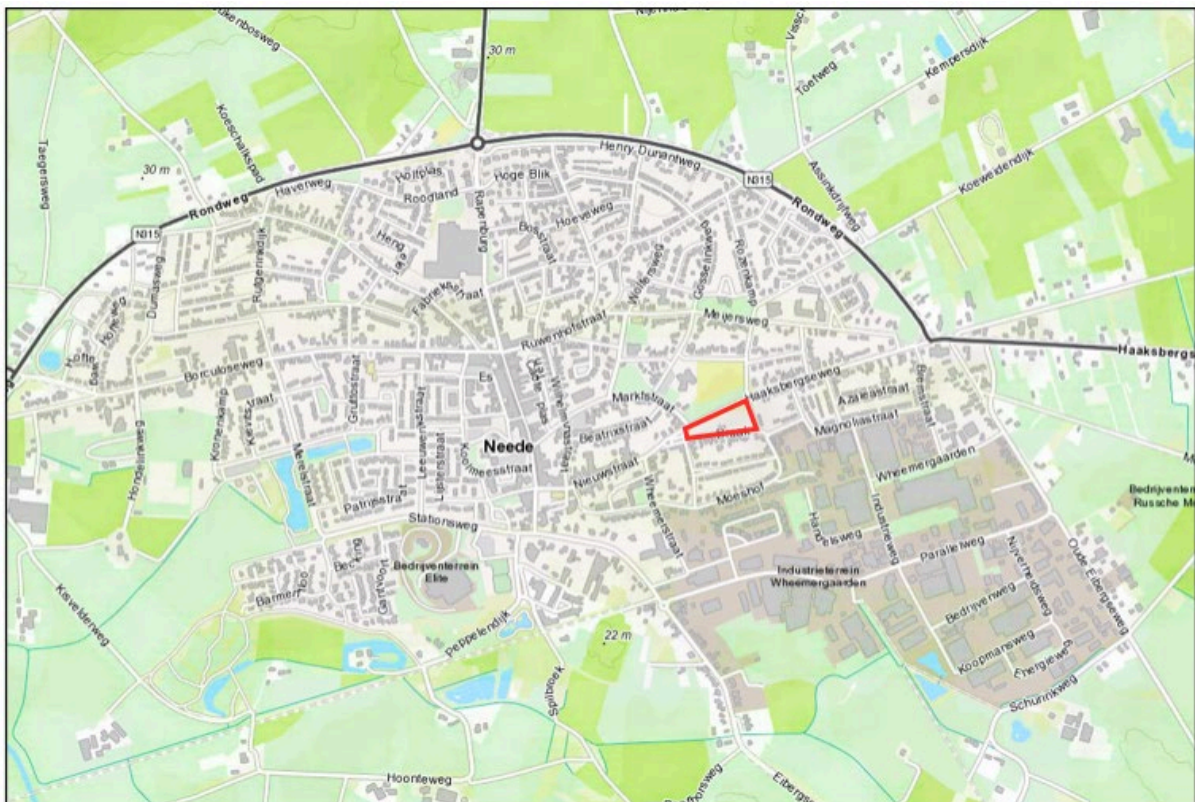
1.1 Aanleiding

Aan de Haaksbergseweg in het oosten van de kern Neede bevindt zich een braakliggend terrein. Het terrein wordt globaal begrensd door de Haaksbergseweg ten noorden, de Braak ten zuiden en de Rozenkamp ten oosten. Op het terrein bevonden zich tot 2009 diverse twee-onder-een-kapwoningen uit de jaren 50. Na de sloop van bijna alle woningen (twee woningen zijn behouden) zijn door woningcorporatie ProWonen de mogelijkheden voor herontwikkeling van de locatie meerdere malen onderzocht. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een plan voor maximaal 22 aangebouwde woningen. Concreet gaat het om 16 eengezinswoningen en een zestal levensloopbestendige woningen.

Hoewel het plangebied reeds is bestemd voor de functie wonen is de voorgenomen herontwikkeling niet geheel in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan 'Neede woongebieden 2011'. Daarom dient het bestemmingsplan herzien te worden. Voorliggend plan voorziet hierin. In dit bestemmingsplan zal worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt in het oosten van de bebouwde kom van Neede. In figuren 1.1 en 1.2 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving weergegeven.

Figuur 1.1 Ligging plangebied ten opzichte van de kern Neede (Bron: ArcGis)

Figuur 1.2 Ligging plangebied ten opzichte van directe omgeving (Bron: ArcGis)

1.3 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan "Neede, Woongebieden 2011, herziening 2018-1 (Haaksbergseweg-Rozenkamp-Braak)" bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.1859.BPNDE20180004-0010) en een renvooi;
- regels.

Op de verbeelding zijn de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden weergegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten, maar maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan.

1.4 Planologisch regime

Voor het plangebied geldt op dit moment het bestemmingsplan Neede, Woongebied 2011. Dit bestemmingsplan is op 26 juni 2012 vastgesteld door de gemeenteraad van Berkelland. Het plangebied heeft de enkelbestemmingen 'Wonen', 'Verkeer – Verblijfsgebied' en 'Groen'. Verder geldt voor het gehele plangebied de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologische verwachting 1'.

De gronden met de bestemming 'Wonen' zijn bestemd voor wonen. Via bouwvlakken en maatvoeringsaanduidingen omtrent bouw- en goothoogte en het maximum aantal wooneenheden zijn de bouw mogelijkheden geregeld. In totaal zijn er op dit moment 28 woningen toegestaan.

De gronden met de bestemming 'Verkeer – verblijfsgebied' zijn bestemd voor wegen, straten, pleinen, voet- en fietspaden, markten en parkeervoorzieningen waaronder garage boxen. Op deze gronden mogen alleen bouwwerken, geen gebouwd zijnde worden gebouwd.

De gronden met de bestemming 'Groen' zijn bestemd voor groenvoorzieningen en kleinschalig gebruik voor agrarische doeleinden.

Ter plaatse van de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologische verwachting 1' zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud en de bescherming van te verwachten archeologische waarden in de bodem.

In figuur 1.3 is een uitsnede van de verbeelding opgenomen. Het plangebied is met de rood gestippelde lijn afgebakend.

Figuur 1.3 Uitsnede geldende bestemmingsplan 'Neede, Woongebied 2011' (Bron: www.ruimtelijkeplannen.nl)

Strijdigheid

Zoals in de inleiding reeds aangegeven is het plangebied op dit moment al bestemd voor wonen, maar komt de voorgenomen ontwikkeling niet geheel overeen met de bouw mogelijkheden van het geldende bestemmingsplan 'Neede, Woongebied 2011'. Met voorliggend bestemmingsplan worden de bouw mogelijkheden passend gemaakt en wordt gemotiveerd dat de voorgenomen herontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de huidige situatie in het plangebied.

Hoofdstuk 3 gaat in op de planbeschrijving.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Overijssel en de gemeente Berkelland beschreven.

In hoofdstuk 5 passeren alle relevante milieu- en omgevingsthema's de revue en hoofdstuk 6 gaat in op de wateraspecten.

In de hoofdstukken 7 en 8 wordt respectievelijk ingegaan op de juridische aspecten/planverantwoording en de economische uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 9 gaat in op het vooroverleg, de inspraak en zienswijzen.

HOOFDSTUK 2 HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED

2.1 Huidige situatie plangebied en omgeving

Het plangebied ligt in het oosten van de kern Neede. De ruimtelijke structuur wordt voornamelijk bepaald door de Haaksbergseweg, die ten noorden van het plangebied is gelegen, het bosje ten noorden daarvan en de woonbebouwing rondom het plangebied. De functionele structuur van de directe omgeving kenmerkt zich voornamelijk door woonfuncties. Ten noorden, aan de overzijde van de Haaksbergseweg bevindt zich onderwijsinstelling Het Assink lyceum en de begraafplaats. Ten zuidwesten bevinden zich enkele bedrijfsfuncties zoals een fysiotherapiepraktijk, een garagebedrijf met tankstation en een cafetaria. Op iets grotere afstand ten zuidoosten van de locatie bevindt zich het bedrijventerrein van Neede.

Het terrein dat ongeveer 7.500 m² groot is word begrensd door de Haaksbergseweg ten noorden, de Braak ten zuiden, de Rozenkamp ten oosten en de Burgemeester Heeremansstraat ten westen. Op het terrein bevonden zich tot 2009 diverse twee-onder-een-kap huurwoningen uit de jaren 50.

In figuur 2.1 is een luchtfoto van de huidige situatie opgenomen. In figuur 2.2 zijn enkele straatbeelden weergegeven. De nummers op de foto's corresponderen met de nummers op de luchtfoto.

Figuur 2.1 Luchtfoto plangebied (Bron: Provincie Overijssel)

Figuur 2.2 Straatbeelden huidige situatieplangebied (Bron: Google Streetview)

HOOFDSTUK 3 PLANBESCHRIJVING

3.1 Gewenste ontwikkeling

3.1.1 Inleiding

De locatie was tot 2009 bebouwd met 34 huurwoningen uit de jaren 50. Deze woningen zijn vanwege bouwkundige veroudering en omdat ze niet meer aansloten op de wensen van de woonmarkt bijna allemaal gesloopt. Twee particuliere woningen aan de Braak zijn behouden.

Voor de herontwikkeling van het plangebied is op 14 september 2010 het bestemmingsplan ‘Neede, Haaksbergseweg Rozenkamp Braak’ vastgesteld. De met dit plan mogelijk gemaakte 28 woningen zijn nog niet gebouwd, maar het project is nu weer actueel.

In de tussentijd is een structuurvisie Neede Wonen 2017-2025 vastgesteld en op basis van deze visie zijn voor deze locatie maximaal 24 woningen gepland. Woningcorporatie Pro Wonen heeft voor deze locatie nu een invulling met 22 duurzame en energiezuinige woningen ontworpen. Concreet gaat het om 16 eengezinswoningen en een zestal levensloopbestendige woningen.

Een deel van de geplande woningen ligt buiten de op de verbeelding van het geldende bestemmingsplan opgenomen bouwvlak en met de gewijzigde invulling wordt een andere verdeling van aantal woningen per bouwvlak gemaakt. Ook worden ter plaatse van de aanduiding ‘patio-woningen’ nu seniorenwoningen gerealiseerd. Een herziening van het bestemmingsplan is noodzakelijk om de nieuwe ontwikkeling juridisch – planologisch vast te leggen.

3.1.2 Stedenbouwkundige visie

Uitgangspunt voor het plangebied is een invulling die aansluit bij de identiteit van de omgeving en het karakter van het gebied. De Haaksbergseweg maakt onderdeel uit van de historische bebouwingslinten in Neede.

De bebouwing aan de Haaksbergseweg bestaat voornamelijk uit individueel ontworpen woningen van twee bouwlagen met kap, maar is gevarieerd in vrijstaand en dubbele woningen en kapvormen en kaprichting. De gesloopte bebouwing in het plangebied bestond uit seriematig gebouwde dubbele woningen, enigszins verspringend in de rooilijn, met de kap evenwijdig aan de weg. De bebouwing op de locatie was compact en visueel een wand.

Bij de vervangende nieuwbouw is de positionering en oriëntatie van de oorspronkelijke bebouwing richtinggevend. Zo is het doorzetten van de oorspronkelijke lintbebouwing aan de Haaksbergseweg ook nu het uitgangspunt voor dit plangebied. Daarnaast is het belangrijk om aan te sluiten bij de bebouwingshoogte van de omliggende bebouwing. De nieuwe bebouwing zal qua materiaal en kleur in harmonie moeten zijn met het bestaande beeld. De nieuwe woningen langs de Haaksbergseweg worden in verschillende kleurstelling uitgevoerd om op die wijze aansluiting te zoeken bij het gevarieerde bebouwingsbeeld langs de Haaksbergseweg.

3.1.3 Bebouwing

De gewijzigde opzet bestaat uit het realiseren van duurzame en energiezuinige woningen. Als gevolg van de nieuwe Wet Voortgang Energie Transitie (VET) die vanaf gasloze nieuwbouw voorschrijft worden de woningen niet op het gasnet aangesloten. Verder met de bouw wordt vooruitgelopen op de zogenaamde BENG-eis (bijna energieneutrale gebouwen). De te bouwen woningen zullen hiermee op de indicatoren ‘Energiebehoefte’, ‘Primair fossiel energiegebruik’ en ‘Aandeel hernieuwbare energie’ goed scoren en voldoen aan de wettelijke eisen met betrekking tot maximale energieverbruik per vierkante meter per jaar. De exacte uitwerking van toe te passen technieken moet nog plaatsvinden, waarbij in ieder geval een luchtwarmtepomp of gesloten bronsysteem worden toegepast.

Aan de Haaksbergseweg komen vier blokken van vier eengezinswoningen en aan de Braak komen twee blokken van drie levensloopbestendige seniorenwoningen. De woningen aan de Haaksbergseweg worden twee lagen met kap en sluiten hiermee aan op de bebouwingshoogte aan de Haaksbergseweg. In de uitvoering van

de vier blokken zit variatie in kleur, metselwerk en detailverschillen en zit een sprong in de voorgevellijn, waardoor wordt aangesloten op het gevarieerde bebouwingsbeeld langs de Haaksbergseweg.

De seniorenwoningen aan de Braak worden één bouwlaag met kap. Hiermee wordt aangesloten bij de lage gootlijn van de bestaande woningen aan de Braak. De twee blokken van drie seniorenwoningen hebben het dakvlak evenwijdig aan de Braak. Hiermee wordt de positionering en oriëntatie van de oorspronkelijke bebouwing gerespecteerd en wordt er aangesloten bij de niet gesloopte woningen Braak 3 en 5.

3.1.4 Openbare ruimte

Aan de Haaksbergseweg sluit de niet bebouwde ruimte op de hoek met de Burgemeester Heeremanstraat aan op de schegvormige onbebouwde ruimte aan de Braak. De onbebouwde ruimte aan de Haaksbergseweg krijgt de bestemming groen en krijgt een 'parkachtige' invulling. Door tevens langs de Haaksbergseweg solitaire bomen in een rijbelanting aan te brengen, wordt aangesloten op de groenstructuur langs de Haaksbergseweg en verbinding gezocht met de groene ruimte van de begraafplaats tegenover de planlocatie.

In de onderstaande afbeeldingen is het stedenbouwkundige plan voor de locatie weergegeven.

Figuur 3.1 Stedenbouwkundig plan (Bron: Architectengroep Gelderland)

Figuur 3.2 Vogelvlichtbeeld stedenbouwkundig plan (Bron: Architectengroep Gelderland)

Figuur 3.3 Straatbeelden nieuwe situatie (Bron: Architectengroep Gelderland)

3.2 Verkeer en parkeren

3.2.1 Verkeer

3.2.1.1 Algemeen

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de extra verkeersgeneratie die ontstaat door een nieuwe ontwikkeling. Op basis van de publicatie 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie' (publicatie 317, oktober 2012) van het CROW kan de verkeersgeneratie van de ontwikkeling berekend worden. Het CROW ontwikkelt en publiceert kennis op onder andere het gebied van verkeer en parkeren. Specifiek voor verkeersgeneratie en parkeren heeft het CROW de publicatie, 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie'

opgesteld. Deze kencijfers zijn gebaseerd op literatuuronderzoek en praktijkervaringen van gemeenten. De kencijfers zijn landelijk (en juridisch) geaccepteerd en worden gezien als de meest betrouwbare gegevens met betrekking tot het bepalen van de verkeergeneratie en het benodigde aantal parkeerplaatsen. Overigens wordt opgemerkt dat bij iedere functie, in de CROW-publicatie, een maximum en minimum wordt genoemd. Dit is de bandbreedte. Veelal wordt bij nieuwe ontwikkelingen het gemiddelde gehanteerd

3.2.1.2 Verkeersgeneratie

Voor de te bouwen woningen wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- Type: huurhuis, sociale huur
- Verstedelijkingsgraad: weinig stedelijk (bron: CBS Statline)
- Stedelijke zone: rest bebouwde kom

De gemiddeld verkeersgeneratie per woning bedraagt op basis van de opgesomde uitgangspunten **5,6** vervoersbewegingen per weekdagemaal. Voor 22 huurwoningen bedraagt de verkeersgeneratie ($5,6 \times 22 =$) **123,2** vervoersbewegingen per weekdagemaal. Opgemerkt wordt dat dit minder is dan voor 28 woningen die op basis van het voorheen geldende bestemmingsplan waren toegestaan. Planologisch gezien is er dus sprake van een afname van het aantal verkeersbewegingen. De wegen rondom het plangebied zijn in voldoende mate ingericht om de verwachte verkeersbeweging afdoende en veilig te kunnen afwikkelen.

3.2.1.3 Ontsluiting

De ontsluiting van het gebied voor autoverkeer vindt plaats via twee in-/uitritten, één op de Rozenkamp en één op de Braak. Het parkeren vindt achter de woningen en grotendeels uit het zicht van de openbare weg plaats. Auto's kunnen rondrijden, waardoor de verkeersdoorstroming geborgd blijft. De woningen langs de Haaksbergseweg en Braak hebben verder ieder een eigen voetgangersontsluiting aan de voorzijde.

3.2.2 Parkeren

3.2.2.1 Algemeen

De gemeente Berkelland heeft voor het bepalen van de parkeernormen bij ruimtelijke ontwikkelingen beleid vastgesteld. Bij uitvoering van de geldende bestemmingsplannen wordt de parkeerbehoefte getoetst aan de regels daarover zoals opgenomen in de bouwverordening. Hierbij wordt getoetst aan de vastgestelde parkeernormen. De parkeerregels uit de bouwverordening zijn door vaststelling van de Reparatiewet BZK vervallen, waardoor in het bestemmingsplan regels over de parkeerbehoefte en, indien aan de orde, het laden en lossen moeten worden opgenomen. Dit bestemmingsplan bevat daarom regels voor het parkeren, waarbij is aangesloten op de door de gemeente vastgestelde parkeernormen.

3.2.2.1 Parkeerbehoefte

Voor de te bouwen woningen wordt uitgegaan van de volgende uitgangspunten uit het parkeerbeleid van de gemeente Berkelland:

- Type: woning sociale sector/rijtjeswoning
- Stedelijke zone: rest bebouwde kom

De parkeernorm per woning bedraagt op basis van bovenstaande uitgangspunten 1,5 parkeerplaats, waarvan 0,3 bezoekersaandeel. Dit houdt in dat voor de te bouwen 22 woningen in totaal 33 parkeerplaatsen noodzakelijk zijn. Zoals uit figuur 3.1 is af te lezen worden in het centrale deel van het plangebied 31 parkeerplaatsen aangelegd. Verder worden langs de Haaksbergseweg en Braak langspaarkeerstroken aangelegd. Geconcludeerd wordt dat het plan voorziet in ruim voldoende parkeerplaatsen.

HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. Het beleid is in dit bestemmingsplan afgewogen en doorvertaald in de verbeelding en in de regels.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

4.1.1.1 Algemeen

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 in werking getreden. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

4.1.1.2 Rijksdoelen en regionale opgaven

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Voor de drie rijksdoelen worden de 13 onderwerpen van nationaal belang benoemd. Hiermee geeft het Rijk aan waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. Buiten deze nationale belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Opgaven van nationaal belang in Oost-Nederland (de provincies Gelderland en Overijssel) zijn:

- Het waar nodig verbeteren van de internationale achterlandverbindingen (weg, spoor en vaarwegen) die door Oost Nederland lopen. Dit onder andere ten behoeve van de mainports Rotterdam en Schiphol;
- Het formuleren van een integrale strategie voor het totale rivierengebied van Maas en Rijn (takken (Waal, Nederrijn, Lek en de IJssel, deelprogramma rivieren van het Deltaprogramma) en de IJsselvelddelta (deelprogramma's zoetwater en rivieren) voor waterveiligheid in combinatie met bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit, natuur, economische ontwikkeling en woningbouw;
- Het tot stand brengen en beschermen van de (herijkte) EHS, inclusief de Natura 2000 gebieden (zoals de Veluwe);
- Het robuust en compleet maken van het hoofdenrgienetwerk (380 kV), onder andere door het aanwijzen van het tracé voor aansluiting op het Duitse hoogspanningsnet.

4.1.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde

knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigd en geoptimaliseerd instrument.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen 'bestaand stedelijk gebied' en 'stedelijke ontwikkeling'.

In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

bestaand stedelijk gebied: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

stedelijke ontwikkeling: 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.'

Bij het beschrijven van de behoefte dient te worden uitgegaan van het saldo van de aantoonbare vraag naar de voorgenomen ontwikkeling (de komende tien jaar, zijnde de looptijd van het bestemmingsplan) verminderd met het aanbod in planologische besluiten, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd (harde plancapaciteit).

4.1.2 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte laat zich niet specifiek uit over dergelijke lokale ontwikkelingen. De voorgenomen ontwikkeling raakt geen rijksbelangen als opgenomen in de structuurvisie. Wat betreft de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' wordt opgemerkt dat deze van toepassing is bij nieuwe stedelijke ontwikkelingen (3.1.6 Bro).

Het begrip 'stedelijke ontwikkeling' wordt in Bro 1.1.1. als volgt gedefinieerd: *stedelijke ontwikkeling: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.*

Uit Afdelingsjurisprudentie blijkt dat de vraag wanneer sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling in grote mate casuïstisch wordt beantwoord. Het al dan niet toenemen van het ruimtebeslag is een belangrijk criterium voor het aanmerken van een ontwikkeling als een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Indien er wel sprake is van een (geringe) toename van bouwmogelijkheden, dan is doorgaans sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling: zie in deze zin ABRvS 2 juni 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:2143](#) r.o. 7.5 (functiewijziging van agrarisch naar long stay parkeerplaats met een toename van het bebouwde oppervlak), ABRvS 5 maart 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:743](#), r.o. 11.2.4 (nieuwbouw en functiewijziging na sloop), ABRvS 25 juni 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:2331](#) r.o. 6.2 (nieuwbouw en functiewijziging na sloop) en ABRvS 24 december 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:4648](#) r.o. 16.3 (nieuwbouw en functiewijziging na sloop).

Indien er in het geheel geen sprake is van toename van het ruimtebeslag, dan is de Afdelingslijn dat er geen sprake is van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Zo overweegt de Afdeling in haar uitspraak van 10 december 2014, [ECLI:NL:RVS:2014:4448](#)

De locatie is gelegen binnen de bebouwde kom van Neede. Het betreft een herstructureringslocatie, waar tot 2009 reeds bebouwing heeft gestaan en de planologische mogelijkheden voor woningbouw nog aanwezig zijn. De locatie kan dan ook worden aangemerkt als binnenstedelijk.

In voorliggend geval is de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing aangezien sprake is van een woningbouwontwikkeling welke een kleinere ruimtebeslag heeft. Er worden ten opzichte van huidige planologische situatie zes woningen minder gebouwd. Deze bouwmogelijkheden worden met dit bestemmingsplan wegbestemd en hiervoor in plaats komt groen. In paragraaf 4.4.3 wordt ingegaan op de kwalitatieve en kwantitatieve behoefte naar de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

4.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Gelderland, welke is verankerd in de Omgevingsverordening Gelderland.

4.2.1 Omgevingsvisie Gelderland

4.2.1.1 Algemeen

De Omgevingsvisie Gelderland is op 9 juli 2014 door Provinciale Staten vastgesteld en een geactualiseerde versie is op 25 februari 2015 vastgesteld. Tussen 2014 en 2017 hebben er verschillende actualisaties plaatsgevonden waarbij het laatste actualisatieplan op 28 juni 2017 door de Provinciale Staten van Gelderland is vastgesteld. In januari 2018 is een geconsolideerde versie vastgesteld.

In de Omgevingsvisie staan maatschappelijke opgaven in Gelderland. Deze opgaven zijn ontstaan in gesprekken tussen overheden, organisaties en particulieren. Het gaat over steden en dorpen, natuur, landbouw, water, energie en meer. In de Omgevingsvisie heeft de provincie twee doelen gedefinieerd die de rol en kerntaken van de provincie als middenbestuur benadrukken. De doelen zijn:

- een duurzame economische structuurversterking;
- het borgen van de kwaliteit en de veiligheid van onze leefomgeving.

Om deze doelstellingen te bewerkstelligen worden de volgende punten gesteld:

- ontwikkelen met kwaliteit, recht doen aan de ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van de plek;
- een gezonde en veilige leefomgeving;
- kansen bieden aan bestaande en nieuwe bedrijven

4.2.1.2 Wonen

De provincie en haar partners streven er samen naar om vraag en aanbod op de woningmarkt met elkaar in balans te brengen en te houden. De Achterhoekse gemeenteraden hebben de Regionale Woonvisie Achterhoek vastgesteld. In de eerste evaluatie van deze woonvisie zijn aanbevelingen en actiepunten geformuleerd waarmee gemeenten, corporaties en de provincie de komende jaren (verder) aan de slag gaan. Inmiddels is de Regionale Woonvisie vervangen door de Regionale Woonagenda.

4.2.1.3 Achterhoek

Het provinciaal beleid was geënt op de snelle bevolkingstoename vanaf de Tweede Wereldoorlog. Maar inmiddels hebben met name grote delen van de Achterhoek te maken met bevolkingsdaling (inclusief ontgroening en vergrijzing). Deze krimp heeft effect op de arbeids- en woningmarkt. De economische recessie, de schaalvergroting in de landbouw en de detailhandel en de verdergaande digitalisering van de dienstverlening versterken dit proces. De draagkracht voor voorzieningen vermindert en er ontstaat leegstand. Dit heeft grote effecten op de kwaliteit van de leefomgeving. In de Achterhoek is het de opgave om aan te passen aan de demografische ontwikkelingen en te voldoen aan de regionale behoefte aan werk, wonen/woonomgeving en bereikbaarheid.

4.2.1.4 Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik

Het accent van stedelijke ontwikkelingen verschuift van nieuwbouw naar het vitaliseren van bestaande gebieden en gebouwen. Voor een goede afweging van keuzes voor locaties van nieuwe gebouwen staat de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik centraal. Met deze ladder wordt een transparante besluitvorming en een zorgvuldige ruimtelijke afweging nagestreefd. Het gaat om het tijdig afwegen van kansen en mogelijkheden om bestaande gebouwen te benutten bij overwegingen van nieuwe bebouwing.

Als juridische basis gebruikt de provincie de ladder voor duurzame verstedelijking die het Rijk heeft vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In elk bestemmingsplan dat voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling dienen gemeenten volgens de rijksladder aan de hand van drie stappen die locatiekeuze te motiveren. Deze rijksladder is van provinciaal belang. Aangezien de juridische borging van de ladder al

geregeld is in het Bro, heeft de provincie de ladder niet nogmaals opgenomen in de provinciale omgevingsverordening.

4.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

4.2.2.1 Algemeen

De provincie Gelderland beschikt over verschillende instrumenten, waarmee zij haar ambities realiseert. De Omgevingsverordening Gelderland wordt ingezet voor die onderwerpen, waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid, waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen. De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem.

4.2.2.2 Wonen

Voor “Wonen” geldt met name artikel 2.2.1.1 van die verordening. Hierin is bepaald dat in een bestemmingsplan nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen slechts worden toegestaan als dit past in het door Gedeputeerde Staten vastgestelde Kwalitatief Woonprogramma opeenvolgend de vastgestelde kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio.

4.2.3 Toetsing van het initiatief aan het provinciaal beleid

Voorliggende ontwikkeling betreft het bouwen van 22 huurwoningen op een inbreidingslocatie in de bebouwde kom van Neede. Op de locatie waren voorheen reeds een 28-tal woningen aanwezig en de planologische mogelijkheden hiervoor waren tot de vaststelling van voorliggend bestemmingsplan nog steeds aanwezig. Per saldo worden er binnen het plangebied minder woningen toegestaan, waardoor artikel 2.2.1.1 van de provinciale omgevingsverordening niet aan de orde is. In paragraaf 4.4.2 wordt wel nader ingegaan op de kwalitatieve behoefte aan de in het plangebied te realiseren woningen.

Voor wat betreft de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik wordt verwezen naar paragraaf 4.2.1.4. Hier wordt geconcludeerd dat de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling in lijn is met de principes van zorgvuldig en duurzaam ruimtegebruik en in overeenstemming is met de provinciale beleidsambities zoals verwoord in de Omgevingsvisie Gelderland en verankerd in de Omgevingsverordening Gelderland.

4.3 Regionaal beleid

4.3.1 Regionale Woonagenda 2025

De afspraken over de groei van de woningvoorraad worden op basis van de provinciale Omgevingsverordening vastgelegd in de 'kwantitatieve opgave t/m 2024'. Nieuwe woningen in bestemmingsplannen moeten passen in de door Gedeputeerde Staten goedgekeurde programmering. In haar vergadering van 7 juli 2015 hebben Gedeputeerde Staten een statenbrief vastgesteld over de voortgang van de Regionale Woonagenda's in alle Gelderse regio's. Tevens hebben Gedeputeerde Staten de kwantitatieve opgave wonen tot en met 2024 en de Regionale Woonagenda voor de regio Achterhoek vastgesteld. Voor de Achterhoek hebben de betrokken gemeenteraden de Regionale Woonagenda 2025 vastgesteld (Berkelland op 19 mei 2015). Hieruit blijkt dat de bevolking in de Achterhoek sinds 2008 afneemt. De bevolking daalt, omdat er al decennia lang minder kinderen worden geboren. Daarnaast verlaten ieder jaar meer mensen de regio, dan er voor in de plaats komen. De huishoudengroei komt regionaal in 2025 tot stilstand. Het omslagpunt naar daadwerkelijke huishoudenafname per gemeente kent een aanzienlijke bandbreedte. In de gemeenten Berkelland, Bronckhorst en Oude IJsselstreek gebeurt dit het eerst, daarna volgen Doetinchem, Aalten en Oost Gelre en

tenslotte komt ook de gemeente Winterswijk aan de beurt. Er is sprake van een duidelijke krimpopgave voor de regionale woningprogrammering. De Regionale Woonagenda 2025 richt zich daarom primair op het ontwikkelen van een evenwichtige kwalitatieve en kwantitatieve woningvoorraad en secundair op het voorkomen en aanpakken van leegstand in maatschappelijk vastgoed en op wonen en zorg. Een van de kernboodschappen voor de komende jaren luidt dat op basis van de huidige inzichten het noodzakelijk is om de ambitie, 5.900 woningen toevoegen van 2010 tot en met 2024, verder te verlagen. Vooralsnog is een verlaging van 10% afgesproken.

4.3.2 Toetsing van het initiatief aan het regionaal beleid

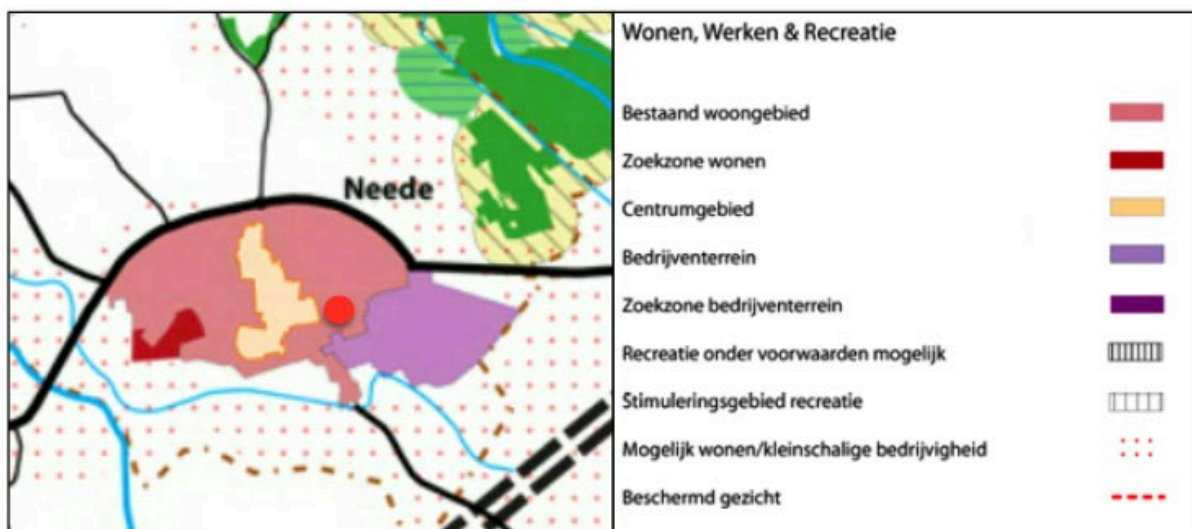
Dit bestemmingsplan voorziet mede naar aanleiding van de Regionale Woonagenda 2025 in het verminderen van planologische capaciteit voor woningbouw. Per saldo kunnen er binnen het plangebied zes woningen minder gebouwd worden. Het bestemmingsplan is in overeenstemming met de Regionale Woonagenda 2025.

4.4 Gemeentelijk beleid

4.4.1 Structuurvisie Berkelland 2025

4.4.1.1 Algemeen

De raad heeft op 26 oktober 2010 de structuurvisie Berkelland 2025 vastgesteld. De structuurvisie geeft de hoofdlijnen van het gemeentelijk ruimtelijk beleid tot het jaar 2025 weer. Het is een integrale visie die geldt voor het grondgebied van de hele gemeente en richting geeft aan de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente. Onderdeel van de visie is een structuurvisieplankaart, zoals hierna weergegeven. Op deze kaart is de ligging van het plangebied met een rode stip weergegeven en gelegen in het gebied aangeduid als ‘Bestaand woongebied’.

Figuur 4.1 Uitsnede structuurvisiekaart (Bron: gemeente Berkelland)

4.4.1.2 Wonen

Ten aanzien van woningbouw zijn in de structuurvisie tot 2020 de volgende ambities gedefinieerd:

- keuzemogelijkheden op de woningmarkt;
- betaalbare woningen voor lagere inkomens;
- voldoende aanbod aan welzijns- en zorgvoorzieningen in zelfgekozen omgeving;
- duurzaam bouwen;
- leefbare kernen en wijken met een goede ruimtelijke kwaliteit;
- woningbouw met zo min mogelijk beslag op ruimte buiten bebouwde kom;

- ruimte voor vernieuwende concepten.

Bij de beschrijving van de ambities is opgemerkt dat de regionale woonvisie een sterke daling van de woningbouw aantallen aangeeft. In verband met deze daling heeft nadien een herijking van het woonbeleid plaatsgevonden, wat voor Neede uiteindelijk tot een integrale afweging in de Structuurvisie Neede Wonen 2017-2025 heeft geleid (zie paragraaf 4.4.2).

4.4.1.3 Toetsing van het initiatief aan de Structuurvisie Berkelland 2025

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de woningbouwontwikkeling van een inbreidingslocatie in de bebouwde kom van Neede. Hiermee wordt de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit van het plangebied en directe omgeving een impuls gegeven en wordt er geen beslag gelegd op ruimte buiten de bebouwde kom. Verder worden er sociale huurwoningen gebouwd voor de lagere inkomens in de vorm van levensloopbestendige en eengezinswoningen. Gelet op vorenstaande wordt geconcludeerd dat voorliggend initiatief in lijn is met uitgangspunten uit de Structuurvisie Berkelland 2025.

4.4.2 Structuurvisie Neede Wonen 2017-2025

4.4.2.1 Algemeen

De Structuurvisie Wonen Neede 2017-2025 geeft richting aan het ruimtelijk beleid van de gemeente Berkelland voor het dorp Neede. De visie geeft voor alle woningbouwplannen aan of deze al dan niet voor uitvoering in aanmerking komen. Dit is niet een op zichzelf staand proces. Het opstellen van deze structuurvisie is niet bedoeld als een rekenkundige opgave, maar dient vooral een ruimtelijk belang. Door deze visie op te stellen is het mogelijk met het aantal woningen dat nog kan worden gebouwd een zo goed mogelijk effect te bereiken in ruimtelijke kwaliteit en leefomgeving. Een forse leegstand van woningen is in dit opzicht niet in het maatschappelijk belang, nog afgezien van het effect van waardedaling van bestaande woningen.

De structuurvisie heeft ook het doel de partijen die als initiatiefnemer bij een bouwlocatie zijn betrokken duidelijkheid te geven over de nieuwe status van hun bouwlocatie. Het gaat hier ook om duidelijkheid in relatie tot het begrip voozienbaarheid, zoals dit van belang is bij de uitvoering van de wettelijke regeling van planschade als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Het schrappen van woonbestemmingen en het intrekken van onbenutte omgevingsvergunningen, zoals in deze structuurvisie wordt aangekondigd, kan niet met onmiddellijke ingang plaatsvinden zonder ook met het begrip planschade te maken te krijgen. Een periode van voozienbaarheid van minimaal één jaar moet daarvoor worden aangehouden. Gedurende deze periode kunnen bestaande rechten nog worden benut. Er bestaat dus geen garantie dat de beoogde vermindering van de overcapaciteit aan woningbouwplannen volledig wordt gerealiseerd.

4.4.2.2 Opgave Gemeente Berkelland

De gemeenteraad van Berkelland heeft op 25 januari 2011 ingestemd met de Regionale Woonvisie Achterhoek 2010-2020. Deze regionale visie omvatte een verdeling van nieuwbouw (toevoeging van 5.900 woningen aan de woningvoorraad) over de gemeenten. Voor Berkelland betekende deze regionale verdeling een groei met 635 woningen voor de periode 2010 tot en met 2019. Later is deze periode verlengd tot 2025.

Over de ontwikkeling van de woningbouw wordt de gemeenteraad jaarlijks geïnformeerd via de lokale woningmarktmonitor. De woningmarktmonitor over 2016 is behandeld in de raadsvergadering van 20 juni 2017. Op grond van die monitor blijkt dat in de periode 2010 tot en met 2016 in de gemeente Berkelland 378 woningen zijn toegevoegd aan de woningvoorraad.

Het oorspronkelijke kwantitatieve kader van 635 woningen is, zoals hierboven vermeld, verlaagd met 10% tot 570 woningen. In de periode van 2017 tot 2025 kunnen binnen de bestaande regionale kaders daarom nog maximaal 192 (570 - 378) woningen toegevoegd worden aan de woningvoorraad. Op grond van de bij de gemeente bekende gegevens zijn er nog plannen voor het toevoegen van 755 woningen. Er kunnen binnen de regionale kaders nog maximaal 192 woningen worden toegevoegd tot 2025. Van deze 192 woningen zijn eind 2016 al 34 woningen in aanbouw. De noodzaak tot het verminderen van de overcapaciteit is daarmee kwantitatief inzichtelijk gemaakt.

4.4.2.3 Opgave Neede

Voor de kern Neede is vanaf 2017 op basis van de gebiedsgerichte opgave een saldo van 0 toevoegingen opgenomen. De plancapaciteit voor de kern Neede bedraagt per 1 januari 2017 98 nieuw te bouwen woningen en 80 woningen die aan de voorraad worden onttrokken (door sloop). Per saldo zou dit kunnen leiden tot 18 toevoegingen aan de woningvoorraad. Voor de kern Neede wacht de komende jaren een verminderopgave. Voor de bekende plancapaciteit van 18 woningen per 1 januari 2017 bestaat op grond van de regionale demografische ontwikkelingen en de beoordeling van de lokale omstandigheden geen behoefte.

Met een restopgave van 0 woningen voor de kern Neede moeten keuzes worden gemaakt om tot invulling van dat aantal te komen. Daarvoor is een overzicht van 12 locaties en gebieden in beeld, waarvoor op dit moment een relevant project loopt. Sommige zijn al jarenlang bekend, andere zijn van meer recente datum. De locatie waar voorliggend bestemmingsplan betrekking op heeft is ook opgenomen.

In de structuurvisie richt de gemeente zich op een maximaal verantwoord geachte toevoeging van 0 woningen. De restopgave is gering en is qua besteding binnen de actuele locaties en gebieden al mogelijk. Er is daarmee geen ruimte voor wat zich in latere instantie mogelijk aandient. Dit heeft gevolgen voor locaties en gebieden die op enig moment beschikbaar komen, waaronder bij voorbeeld schoollocaties. Bij de beoordeling van de locaties die in het overzicht zijn benoemd is aangegeven welk aantal woningen nog wordt toegekend.

Locatie Haaksbergseweg/Braak/Rozenkamp

Voor de locatie Haaksbergseweg/Braak/Rozenkamp is in het bovengenoemde overzicht aangegeven dat er 24 woningen gebouwd mogen worden. Dit door vervanging van de bestaande (reeds gesloopte) woningen door een lager aantal aan de uitvalsweg richting Haaksbergen. Hierdoor zal een andere verkaveling ontstaan en wordt dit gebied minder dicht bebouwd dan voorheen. Dit leidt hier tot een verbetering van het woonmilieu.

Er zijn in dit gebied 34 woningen gesloopt door Woningcorporatie ProWonen. Er komen volgens opgave van ProWonen 24 woningen terug in het gebied, waardoor er per saldo 10 woningen minder teruggebouwd worden. Dit past in de prestatieafspraken met ProWonen. Deze afspraken leiden op het niveau van gemeente Berkelland tot een vermindering van de woningvoorraad.

4.4.2.4 Toetsing van het initiatief aan de Structuurvisie Neede Wonen 2017-2025

Het plan voorziet in de bouw van een 22-tal huurwoningen. Tezamen met de twee reeds aanwezige bestaande woningen komen in het gebied Haaksbergseweg/Braak/Rozenkamp in totaal 24 woningen. Dit is conform de structuurvisie. Het plan voorziet door de bouw van sociale levensloopbestendige en eengezinshuurwoningen in de vraag naar betaalbare huisvesting voor de lagere inkomens waaronder starters en ouderen. Door het lagere woningaantal is er meer ruimte voor groen en gaat de ruimtelijke kwaliteit van het woonmilieu omhoog.

4.4.3 Conclusie toetsing aan het gemeentelijk beleid

Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling past binnen de kaders als gesteld in het gemeentelijk beleid.

HOOFDSTUK 5 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, ecologie, archeologie & cultuurhistorie en het Besluit milieueffectrapportage.

5.1 Geluid

5.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaaï en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. In de Wet geluidhinder worden eisen gesteld aan de toelaatbare geluidsbelasting op de gevels van nog niet geprojecteerde geluidsgevoelige gebouwen die liggen binnen de geluidszone van een weg.

Railverkeerslawaaï kan in dit geval buiten beschouwing worden gelaten, aangezien de dichtstbijzijnde spoorweg op ruime afstand van het plangebied is gelegen. In de nabijheid van het plangebied zijn geen industriële inrichtingen of gezoneerde industrieterreinen aanwezig. Daarom kan industrielawaai (in het kader van de Wet geluidhinder) ook buiten beschouwing worden gelaten. In paragraaf 5.5 wordt nader ingegaan op milieubelastende functies in de omgeving van het plangebied. Op deze plaats wordt geconcludeerd dat het aspect industrielawaai geen belemmering vormt. In de navolgende paragraaf wordt nader ingegaan op het aspect wegverkeerslawaaï.

5.1.2 Situatie plangebied

Buijvoets Bouw- en Geluidsadviesering heeft een akoestisch onderzoek uitgevoerd inzake het aspect wegverkeerslawaaï. De uitgangspunten en resultaten worden in deze paragraaf beschreven. Het volledige onderzoek is opgenomen in bijlage 1 van deze toelichting.

Op basis van weg- en verkeersgegevens van de gemeente Berkelland is de geluidsbelasting berekend en getoetst. Toetsing van de geluidbelasting aan de grenswaarden gebeurt volgens de Wet geluidhinder (Wgh) per weg. Alvorens de geluidbelasting te toetsen aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB mag de berekende waarde op grond van artikel 110 lid g van de Wet geluidhinder worden verminderd (in verband met het stiller worden van motorvoertuigen) met 5 dB voor wegen met een wettelijke maximum snelheid tot 70 km/uur.

Berekend is de invallende geluidbelasting L_{DEN} bij de geplande woningen, dat is de gemiddelde geluidbelasting van de dag, avond en nachtperiode. De geluidbelasting is berekend conform het gestelde in het “Reken- en meetvoorschrift geluid 2012” ex artikel 110 lid d van de wet geluidhinder. De berekening van de geluidbelasting is gemaakt volgens de standaard rekenmethode II. In het rekenmodel (DGMR-Geomilieu V4.30) zijn schematisch opgenomen:

- de wegen met intensiteiten;
- de woningen, objecten;
- waarneempunten met een waarneemhoogte van 1.5 m boven de vloer op een hoogte van 1.5 en 4.5 m boven het lokale maaiveld.

De algemene bodemfactor is zacht (factor 1).

De geluidbelasting ten gevolge van de Braak en Rozenkamp (beide 30 km/h) is lager dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB.

De geluidbelasting inclusief aftrek ten gevolge van de Haaksbergseweg op de 16 woningen is maximaal 53 tot 54 dB en hoger dan de voorkeursgrenswaarde. De maximaal toelaatbare hogere grenswaarde van 68 dB wordt niet overschreden. Voor de rekeninvoergegevens wordt verwezen naar de berekening in bijlage 1 van het onderzoek.

Maatregelen reductie geluidsbelasting

Afwijken van de voorkeursgrenswaarde tot de maximaal toegestane grenswaarde kan alleen indien maatregelen overwegende bezwaren ontmoeten van financiële, stedenbouwkundige, verkeerskundige of landschappelijke aard.

Uit het onderzoek blijkt dat maatregelen zoals het toepassen van stil asfalt nog steeds leiden tot een te hoge geluidsbelasting. Het treffen van maatregelen aan de woningen om aan de voorkeursgrenswaarde te voldoen, ontmoeten overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, landschappelijke of financiële aard. De woningen hebben aan de achterzijde tenminste één geluidluwe gevel, zodat sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Voor de 16 woningen aan de Haaksbergseweg wordt een hogere waarde aangevraagd van maximaal 54 dB. De binnenwaarde, waaraan bij het realiseren van de nieuwe woningen zal moeten worden voldaan, bedraagt 33 dB. Nadat het definitieve ontwerp gereed is kunnen de noodzakelijke geluidwerende maatregelen worden vastgesteld.

5.1.3 Conclusie

Voor de ontwikkeling moet een hogere waarde van 54 dB worden aangevraagd, deze zal gelijktijdig met dit bestemmingsplan worden vastgesteld. Nadat het definitieve ontwerp van de woningen gereed is kunnen de noodzakelijke geluidswerende maatregelen om de binnenwaarde van 33 dB in de woningen te behalen worden vastgesteld.

5.2 Bodemkwaliteit

5.2.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, is in dit geval door Kruse Milieu uit Geesteren een verkennend bodemonderzoek verricht conform de richtlijnen NEN 5740 en NEN 5707. De conclusies en aanbevelingen voortkomend uit dit bodemonderzoek zijn hieronder opgenomen. Het volledige bodemonderzoek is opgenomen als bijlage 2 bij deze toelichting.

5.2.2 Onderzoeksresultaten

De bodem bestaat ter plaatse van de onderzoekslocatie vanaf het maaiveld tot circa 2.0 m-mv uit matig fijn, zwak siltig zand dat in de bovengrond tot circa 0.9 m-mv tevens zwak humeus is. Vanaf 2.0 m-mv is tot 2.20 m-mv zeer fijn, matig siltig zand opgeboord waaronder tot einde boordiepte (2.8 m-mv) matig fijn, zwak siltig zand is aangetroffen. Er zijn bodemvreemde materialen waargenomen in de inspectiegaten. Deze zijn in tabel 2 van het onderzoek weergegeven. Er zijn visueel geen asbestverdachte materialen waargenomen op het maaiveld of in de bodem. Het freatische grondwater is in de peilbuis aangetroffen op een diepte van 0.95 m-mv. Hieronder zijn de resultaten van de analyses weergegeven.

Chemische analyses

- Mengmonster BG I van de bovengrond is zeer licht verontreinigd met PCB en PAK;
- Mengmonster BG II van de bovengrond is niet verontreinigd;
- Mengmonster OG I van de ondergrond is niet verontreinigd;
- Mengmonster OG II van de ondergrond is niet verontreinigd;
- Grondwater PB 21 is niet verontreinigd.

Asbestanalyses

- MM FF A bevat asbest. De gewogen asbestconcentratie is lager dan de toetsingswaarde voor

- nader asbestonderzoek, waardoor nader asbestonderzoek niet nodig is;
- MM FF B bevat geen asbest;
 - MM FF C bevat geen asbest.

Op basis van de chemische analyses zijn in de bovengrond (BG I) enkele zeer lichte verontreinigingen aangetoond. Gezien het feit dat de tussenwaarden niet wordt overschreden, wordt nader onderzoek niet nodig geacht.

Het mengmonster van de fijne fractie MM FF A bevat asbest. De gewogen asbestconcentratie is lager dan de toetsingswaarde voor nader asbestonderzoek, waardoor nader onderzoek niet nodig is. De mengmonsters van de fijne fractie MM FF B en MM FF C bevatten geen asbest.

5.2.3 Conclusie

Uit milieukundig oogpunt is er op basis van onderzoeksresultaten geen bezwaar tegen de voorgenomen nieuwbouwplannen, aangezien de vastgestelde zeer lichte verontreinigingen geen risico's voor de volksgezondheid opleveren. De bodem wordt geschikt geacht voor het huidige en toekomstige gebruik (wonen met tuin).

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

5.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip 'niet in betekenende mate' is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

5.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van ‘gevoelige bestemmingen’ binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

5.3.2 Situatie plangebied

De ontwikkeling betreft de herontwikkeling van een braakliggende voormalige woningbouwlocatie met 22 nieuwe woningen. Ten opzichte van het huidige planologische situatie mogen er zes woningen minder gebouwd worden. In paragraaf 5.3.1.1 is een lijst met categorieën van gevallen opgenomen, die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Gelet op de aard en omvang van dit project in vergelijking met de voorgenoemde categorieën, kan worden aangenomen dat het project ‘niet in betekenende mate bijdraagt’ aan de luchtverontreiniging.

Uit de jaarlijkse rapportage van de luchtkwaliteit blijkt tevens dat er, in de omgeving van het plangebied, langs wegen geen overschrijdingen van de grenswaarden aan de orde zijn. Een overschrijding van de grenswaarden is ook in de toekomst niet te verwachten. Tevens wordt opgemerkt dat de functie niet valt onder het Besluit gevoelige bestemmingen.

5.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

5.4 Externe veiligheid

5.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de ‘Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen’ (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- de Regeling basisnet;
- Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

Regelgeving ten aanzien van transport van gevaarlijke stoffen per buisleiding is vastgelegd in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

5.4.2 Beleidsvisie externe veiligheid gemeente Berkelland

Op 12 januari 2016 heeft de gemeenteraad van Berkelland de gemeenschappelijke beleidsvisie externe veiligheid vastgesteld. Hiermee hebben de veiligheidsrisico's bij het werken met en het vervoeren van gevaarlijke stoffen een vaste plek gekregen bij besluitvorming rondom omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen.

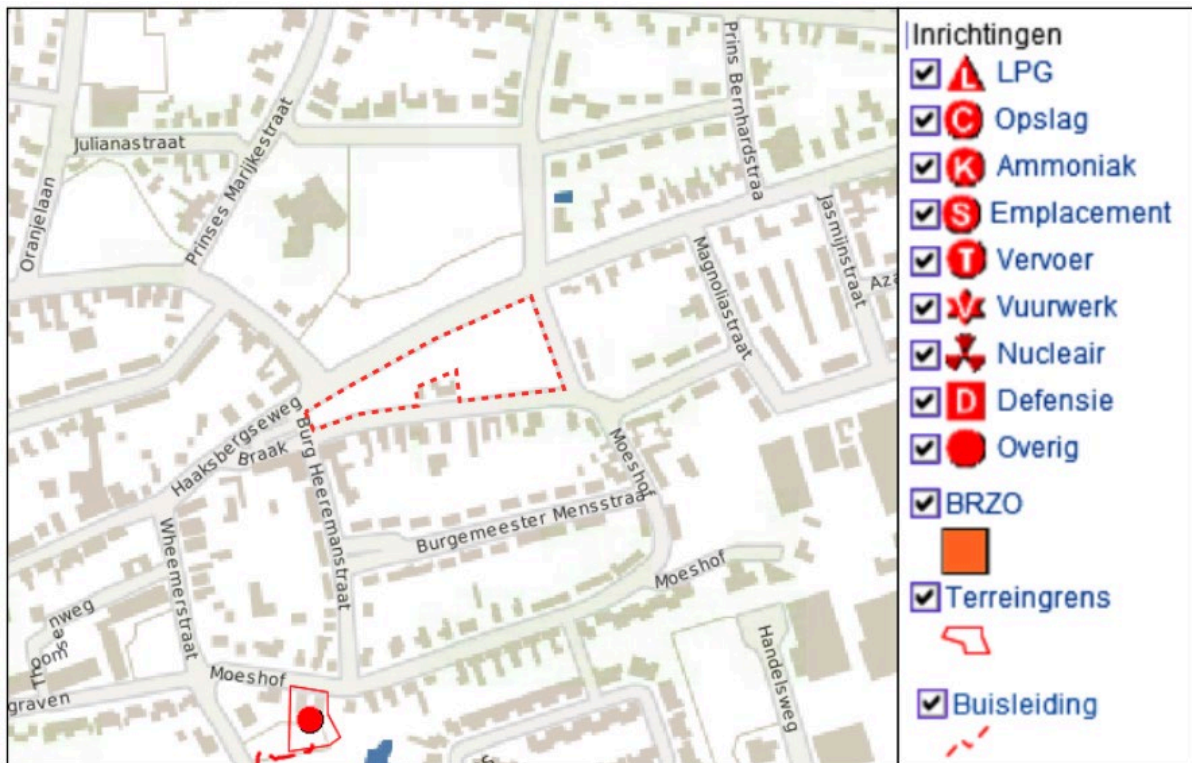
Het ambitieniveau is afgestemd op het profiel van de gemeente Berkelland. Naast ruimte voor functies als landbouw, toerisme en wonen bestaat binnen de gemeente ook ruimte voor industriële bedrijvigheid. In de beleidsvisie is daarom gekozen voor een mengvorm van een gebiedsgerichte benadering en een brongerichte benadering. Met deze mengvorm worden bepaalde soorten ontwikkelingen in de nabijheid van een bron ongeacht het gebiedstype uitgesloten.

Gebied	Toename groepsrisico (GR)
Woongebied (hieronder vallen ook de centrumgebieden en gebieden met functiemenging tussen wonen en werken)	- Binnen het invloedsgebied geen toename GR door nieuwe risicobronnen of uitbreiding van bestaande risicobronnen toestaan. - Binnen de 100% letaliteitcontour geen toename van het groepsrisico toestaan.
Buitengebied	- Bij nieuwe risicobronnen of uitbreiding van bestaande risicobronnen de 100% letaliteitcontour in acht nemen ter plaatse van (beperkt) kwetsbare objecten met minder zelfredzame personen.
Bedrijven- en industrieterrein	- Bij nieuwe risicobronnen of uitbreiding van bestaande risicobronnen de 100% letaliteitcontour in acht nemen ter plaatse van kwetsbare objecten met minder zelfredzame personen.

In de beleidsvisie wordt een onderscheid gemaakt in de zwaarte van de verantwoording afhankelijk van de hoogte van het aanwezige groepsrisico en de toename hiervan.

5.4.3 Situatie in en bij het plangebied

Aan de hand van de Risicokaart Overijssel is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart Overijssel staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In figuur 5.1 is een uitsnede van de Risicokaart weergegeven. Het plangebied is aangegeven met de rode gestippelde belijning.

Figuur 5.1 Uitsnede risicokaart (bron: risicokaart.nl)

Uit de inventarisatie blijkt dat het plangebied:

- zich niet bevindt binnen de risicocontour van Bevi- en Brzo-inrichtingen danwel inrichtingen die vallen onder het Vuurwerkbesluit (plaatsgebonden risico);
- zich niet bevindt in een gebied waarbinnen een verantwoording van het groepsrisico nodig is;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van het vervoer gevaarlijke stoffen;
- niet is gelegen binnen de veiligheidsafstanden van buisleidingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

Op circa 200 meter ten zuiden van het plangebied aan Moeshof 8 ligt een gasontvangststation. De plaatsgebonden risicocontour bedraagt 15 meter. In het bestemmingsplan is hiervoor een veiligheidzone- bevi opgenomen. Gelet op de ruimte afstand vormt dit object geen veiligheidsrisico voor de woningen in het plangebied.

Vanuit het gasontvangststation loopt een aardgasleiding NEN 3650 met een diameter van 108,00 mm en een maximale werkdruk van 40,00 bar. Zowel de 1% als 100% letaliteitsgrens van deze leiding liggen op 20 meter. Gelet op de ruime afstand tot het plangebied behoeft het groepsrisico geen nadere verantwoording.

5.4.4 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het project in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

5.5 Milieuzonering

5.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan/wijzigingsplan mogelijk is. Hoewel deze richtafstanden indicatief zijn, volgt uit jurisprudentie dat deze afstanden als harde eis gezien worden door de Raad van State bij de beoordeling of woningen op een passende afstand van bedrijven worden gesitueerd.

5.5.2 Gebiedstypen

Volgens de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" dient eerst te worden beoordeeld of in de omgeving sprake is van een 'rustige woonwijk' of een 'gemengd gebied'.

Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer. In de VNG-uitgave wordt het buitengebied veelal gerekend tot een met het omgevingstype 'rustige woonwijk'.

Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied.

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van Neede, waar geen sprake is van een matige of sterke functiemenging. Gelet hierop wordt in dit geval uitgegaan van het omgevingstype "rustige woonwijk".

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m

6

1.500 m

1.000 m

5.5.3 Situatie plangebied

5.5.3.1 Algemeen

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. De VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen.

Zoals reeds hiervoor genoemd, wordt bij het realiseren van nieuwe functies gekeken naar de omgeving waarin de nieuwe functies gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

5.5.3.2 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ordening. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast of het plan leidt tot hinder of belemmeringen voor de bedrijven in de omgeving.

De functie 'wonen' betreft geen milieubelastende activiteit voor de omgeving. Van enige vorm van aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden is dan ook geenszins sprake.

5.5.3.3 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functies binnen het plangebied hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving.

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich onderwijsinstelling het Assink Lyceum en een begraafplaats (ten noorden) en een fysiotherapiepraktijk en tandartsenpraktijk ten zuidwesten. In onderstaande tabel zijn de functies met bijbehorende milieucategorie en richtafstand weergegeven. Hieruit blijkt dat de afstanden ruim voldoende zijn.

Adres	Functie	Milieucategorie en richtafstand	Afstand tot dichtstbijzijnde woning
Julianastraat 12	Onderwijsinstelling	Cat. 2 / 30 m o.b.v. geluid	Ca. 85 meter
Haaksbergseweg 17	Begraafplaats	Cat. 1 /10 m o.b.v. geluid	Ca. 20 meter
Burgemeester Heeremanstraat	Fysiotherapiepraktijk	Cat. 1 / 10 m o.b.v. geluid	Ca. 70 meter
Braak 14	Tandartsenpraktijk	Cat. 1/ 10 m o.b.v. geluid	Ca. 100 meter

Op iets grotere afstand ten zuidwesten bevinden zich een garagebedrijf met tankstation zonder lpg en een cafetaria. Deze functies zijn op basis van de VNG uitgave 'bedrijven en milieuzonering' te kwalificeren als respectievelijk categorie 2 en 1 bedrijven. De grootste richtafstand voor de garage/tankstation zonder lpg is 30 meter. De afstand tot de dichtstbijzijnde te bouwen woning bedraagt ruim 100 meter.

5.5.4 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

5.6 Ecologie

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet natuurbescherming en het Nederlands Natuurnetwerk (voorheen EHS). Soortenbescherming gaat uit van de bescherming van dier- en plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden. Doorgaans wordt hiervoor een quickscan flora- fauna uitgevoerd voor het plangebied.

5.6.1 Gebiedsbescherming

5.6.1.1 Natura 2000-gebieden

Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Nederland zal aan de hand van een vergunningstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden.

Het plangebied is niet gelegen binnen of op korte afstand van een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied "Buurserzand & Haaksbergerveen" is gelegen op een afstand van meer dan 3 kilometer. Gezien de ruime afstand tot Natura 2000-gebieden en de aard en omvang van de ontwikkeling, wordt geconcludeerd dat er geen sprake is van significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden.

5.6.1.2 Gelders Natuurnetwerk

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In de provincie Gelderland het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het ruimtelijk beleid voor het GNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het GNN' waarbij tevens zoveel mogelijk rekening gehouden dient te worden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het GNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het GNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde GNN-spelregels gehanteerd: herbegrenzing van het GNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel.

Het plangebied behoort niet tot het GNN. Gronden die tot GNN behoren liggen op circa 1.2 kilometer afstand van het plangebied. Gezien de aard en omvang van de ontwikkeling en de onderlinge afstand tot de GNN is geen sprake van een aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden.

5.6.2 Soortenbescherming

5.6.2.1 Algemeen

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden.

In voorliggende situatie is het plangebied onbebouwd en braakliggend. Vanwege de ligging van de locatie binnen de bebouwde kom van Neede langs een drukke weg, de afwezigheid van bebouwing en het regelmatige beheer van de gronden de afgelopen jaren wordt de ecologische waarde als laag ingeschat. Er is

om daarom afgezien van het uitvoeren van een quickscan flora en fauna. De zorgplichtbepaling zoals opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming blijft onverkort van toepassing.

5.6.3 Conclusie

Er zijn geen negatieve effecten op het NNN en de Natura 2000-gebieden of beschermde soorten aan de orde. In het kader van de Wet Natuurbescherming is geen nader onderzoek noodzakelijk. De zorgplichtbepaling zoals opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming blijft onverkort van toepassing.

5.7 Archeologie & Cultuurhistorie

5.7.1 Archeologie

5.7.1.1 Algemeen

Op basis van de Erfgoedwet hebben gemeenten een archeologische zorgplicht en zijn initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht rekening te houden met de archeologische relicten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

Het archeologiebeleid van de gemeente Berkelland is er op gericht om het bodemarchief zoveel mogelijk te ontzien. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemverstoring archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald door de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische kennis die hierbij wordt verkregen, levert informatie op die ook als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Een goede bescherming van de archeologie vraagt dus om het tijdig meewegen van de archeologische belangen en om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van de archeologie.

Het archeologiebeleid van de gemeente Berkelland is vastgelegd in onderstaande beleidsstukken:

- de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Berkelland;
- de Erfgoedverordening van de gemeente Berkelland;
- het archeologische beleid van de gemeente Berkelland: Archeologie met beleid, RAAP, Willemsen en Kocken, 2012.

5.7.1.2 Situatie plangebied

De gemeente Berkelland heeft de archeologische verwachtingen doorvertaald in het bestemmingsplan. Op basis van het bestemmingsplan heeft het plangebied de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie Verwachting 1'. Voor deze gronden geldt een archeologische onderzoeksplicht bij bodemingrepen groter dan 100 m² en dieper dan 0.40 meter. Deze oppervlakte wordt overschreden. In het kader van eerdere planvorming is het plangebied in 2007 reeds door Synthebra B.V. onderzocht. Dit bureauonderzoek en karterend veldonderzoek kan nog steeds gebruikt worden, hieronder worden de onderzoeksresultaten en het advies weergegeven. Het volledige onderzoek is opgenomen in bijlage 4.

Onderzoeksresultaten

Op basis van het bureauonderzoek is aan het plangebied hoge archeologische verwachting toegekend voor nederzettingssporen en andere onbekende complextypen uit de prehistorie tot en met de nieuwe tijd. Het verwachtingsmodel is getoetst door inventariserend veldwerk. Daarvoor zijn in totaal acht boringen tot maximaal 1,80 m – mv uitgevoerd. Het doel van het archeologisch onderzoek was, een antwoord te vinden op de in de inleiding gestelde vragen:

- *Waaruit bestaat het sediment en wat is de bodemopbouw en de intactheid van het bodemprofiel binnen het plangebied?*

Boring 3, 7 en 8 zijn verstoord tot 80 – 110 cm beneden maaiveld. De bodem in boringen 2, 4 - 6 is geclassificeerd als bruine enkeerdgrond op een veldpodzolgrond. Ook de bodem in boring 1 is een enkeerdgrond, maar de podzolbodem is hier niet meer aangetroffen. De bodem is ontwikkeld in dekzand (Laagpakket van Wierden), waarschijnlijk als dekzandrug afgezet

- *Zijn er archeologische vindplaatsen in het plangebied aanwezig?*

In geen van de boringen zijn archeologische resten of indicatoren aangetroffen, die wijzen op de aanwezigheid van een archeologische vindplaats. Daarom zijn de hier onderstaande onderzoeksvragen niet meer van toepassing.

- *Op welke diepte liggen de aangetroffen archeologische resten?*
- *Wat is bekend over de omvang, aard, datering en fysieke kwaliteit van de aangetroffen archeologische vindplaatsen?*

In het plangebied komen bruine enkeerdgronden voor met daaronder een veldpodzolgrond. Deze bodem is ontwikkeld in dekzand en ligt waarschijnlijk op een dekzandrug. Dit bevestigt de hoge archeologische verwachting voor de prehistorie tot en met de nieuwe tijd. Tijdens het archeologisch onderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden dat (een) archeologische vindplaatsen in het plangebied aanwezig zijn (is). De aanwezigheid van archeologische waarden in het plangebied kan echter niet uitgesloten worden.

Het uitgevoerde onderzoek met een boordichtheid van 10 boringen is verkennend voor de periode steentijd. Aangezien in het oosten van het plangebied (boring 4 – 6) intacte bodemprofielen zijn aangetroffen, enkeerdgronden bestaande uit een plaggendek met daaronder de oorspronkelijke podzolbodem, wordt geadviseerd het boorgrid rond deze boringen te verdichten naar een boordichtheid van 20 boringen per hectare, waarmee het onderzoek karterend wordt voor de periode steentijd. Het gebied waar een vervolgonderzoek is geadviseerd is circa 2.800 m². Om een boordichtheid van 20 boringen per hectare te halen, moeten er 3 extra boringen geplaatst worden.

Aanvullende boringen

De locaties van de aanvullende boringen zijn bij de boringen van het vorige onderzoek weergegeven op de boorpuntenkaart in bijlage 1 van het onderzoek. De boorbeschrijvingen en –profielen zijn bijgevoegd in bijlage 2.

Het plaggendek bestaat uit een 90 cm dikke laag humeus, matig fijn zand. In boring 9 en 10 zijn geen restanten van de oorspronkelijke veldpodzolgrond aangetroffen. Het plaggendek ligt direct op de C-horizont, zodat hier sprake is van een AC-profiel. In boring 11 is het bodemprofiel onder het plaggendek iets verstoord, maar vanaf 110 cm beneden maaiveld is nog de oorspronkelijke B-horizont van de veldpodzolgrond aanwezig, die geleidelijk overgaat in de C-horizont.

Uit de aanvullende boringen is gebleken, dat niet overal in het oostelijk deelgebied intacte bodemprofielen aanwezig zijn. In twee van de drie boringen zijn geen restanten van de oorspronkelijke veldpodzolgrond onder het plaggendek aangetroffen. Bij controle van het opgeboorde bodemmateriaal zijn geen archeologische resten of indicatoren aangetroffen.

Een archeologisch vervolgonderzoek is daarom niet noodzakelijk. Verder de dubbelbestemming archeologische verwachting is op de verbeelding niet overgenomen.

5.7.2 Cultuurhistorie

5.7.2.1 Algemeen

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden verstaan die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan *“een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden”* dient te bevatten.

5.7.2.2 Situatie plangebied

Op basis van de Cultuurhistorische waardenkaart Berkelland komen in het plangebied geen monumenten of andere cultuurhistorische waarden voor. Wel wordt opgemerkt dat in de omgeving langs de Haaksbergseweg enkele beeldbepalende panden en monumenten aanwezig zijn. De herontwikkeling van het plangebied heeft hier echter geen invloed op.

5.7.3 Conclusie

Het aspect archeologie vormt geen beletsel voor de uitvoering van het gewenste plan en er wordt voldoende rekening gehouden met de aanwezige cultuurhistorische waarden.

5.8 Besluit milieueffectrapportage

5.8.1 Algemeen

De milieueffectrapportage is een wettelijk instrument met als doel het aspect milieu een volwaardige plaats in deze integrale afweging te geven. Een bestemmingsplan kan op drie manieren met milieueffectrapportage in aanraking komen:

- Op basis van artikel 7.2a, lid 1 Wm (als wettelijk plan);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht wanneer er een passende beoordeling op basis van art. 2.8, lid 1 Wet natuurbescherming nodig is.
- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 3);
Er ontstaat een m.e.r.-plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 3 (plannen).
- Op basis van Besluit milieueffectrapportage (bestemmingsplan in kolom 4);
Er ontstaat een m.e.r.-(beoordelings)plicht voor die activiteiten en gevallen uit de onderdelen C en D van de bijlage van dit besluit waar het bestemmingsplan genoemd is in kolom 4 (besluiten).

In het Besluit m.e.r. neemt het bestemmingsplan een bijzondere positie in, want het kan namelijk tegelijkertijd opgenomen zijn in zowel kolom 3 als in kolom 4 van het Besluit m.e.r.. Of het bestemmingsplan in deze gevallen voldoet aan de definitie van het plan uit kolom 3 of aan de definitie van het besluit uit kolom 4 is afhankelijk van de wijze waarop de activiteit in het bestemmingsplan wordt bestemd. Als voor de activiteit eerst één of meerdere uitwerkings- of wijzigingsplannen moeten worden vastgesteld dan is sprake van ‘kaderstellend voor’ en voldoet het bestemmingsplan aan de definitie van het plan. Is de activiteit geheel of gedeeltelijk als eindbestemming opgenomen voldoet het aan de definitie van het besluit.

Een belangrijk element in het Besluit m.e.r. is het (in feite) indicatief maken van de gevaldefinities (de drempelwaarden in kolom 2 in de D-lijst). Dit betekent dat het bevoegd gezag meer moet doen dan onder de oude regelgeving. Kon vroeger worden volstaan met de mededeling in het besluit dat de omvang van de activiteit onder de drempelwaarde lag en dus geen m.e.r. (beoordeling) noodzakelijk was, onder de nu geldende regeling moet een motivering worden gegeven. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd.

5.8.2 Situatie plangebied

5.8.2.1 Artikel 2.8 lid 1 van de Wet Natuurbescherming

Het plangebied ligt op grote afstand van Natura 2000-gebied. Van een aantasting van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied zal geen sprake zijn. Een passende beoordeling op

basis van artikel 2.8 lid 1 van de Wet Natuurbescherming is in verband met deze ontwikkeling dan ook niet noodzakelijk. Derhalve is geen sprake van een m.e.r.-plicht op basis van artikel 7.2a van de Wet milieubeheer.

5.8.2.2 *Programmatische Aanpak Stikstof (PAS)*

Op 1 juli 2015 is de PAS in werking getreden. De PAS is een gezamenlijke, samenhangende aanpak van alle betrokken overheden op provinciaal en rijksniveau. De PAS bevat maatregelen die leiden tot een afname van stikstofdepositie en maatregelen die leiden tot een versterking van de natuurwaarden in de Natura 2000-gebieden. Door deze maatregelen kunnen in en rondom de Natura 2000-gebieden nieuwe economische activiteiten, zoals bedrijfsuitbreidingen die stikstofdepositie veroorzaken, worden toegelaten.

Activiteiten met een waarde van minder dan 0,05 mol per hectare per jaar worden als verwaarloosbaar beschouwd; deze activiteiten hoeven niet te worden gemeld (ook al niet onder de ontwerp Regeling). Ook cumulatief beschouwd zorgen deze activiteiten voor geen effecten voor de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden, aldus de toelichting van de PAS. Gelet op de kleinschaligheid van het voornemen en de grote afstand tot Natura 2000-gebieden, kan worden geconcludeerd dat sprake is van een activiteiten die als verwaarloosbaar kan worden beschouwd.

5.8.2.3 *Drempelwaarden Besluit m.e.r.*

Voor wat betreft het gehele plangebied wordt voorzien in directe eindbestemmingen waardoor, indien activiteiten worden mogelijk gemaakt die genoemd worden in onderdeel C of D van het Besluit m.e.r. en de daarin opgenomen drempelwaarden overschrijden, sprake is van een m.e.r.-beoordelingsplichtig plan.

In het voorliggende geval is geen sprake van activiteiten die op grond van onderdeel C van het Besluit milieueffectrapportage m.e.r.-plichtig zijn. Wel is sprake van een activiteit die is opgenomen in onderdeel D van het Besluit m.e.r., namelijk: *'de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject.'*

Aangezien hier in dit geval sprake van is dient te worden getoetst of sprake is van m.e.r.-beoordelingsplicht. Hier is sprake van indien de activiteiten de volgende drempelwaarden uit onderdeel D overschrijden:

1. een oppervlakte van 100 hectare of meer,
2. een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of
3. een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000 m² of meer.

Indien het plan wordt vergeleken met de drempelwaarden uit de D-lijst kan worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit aangezien deze pas geldt bij een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen. Echter, zoals ook in het voorgaande aangegeven, dient ook wanneer ontwikkelingen onder drempelwaarden blijven, het bevoegd gezag zich er van te vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben.

Indien hierbij de drempelwaarden uit de D-lijst voor deze activiteit (o.a. 2000 of meer woningen) wordt vergeleken met de omvang van de ontwikkeling (het bouwen van 22 woningen), wordt geconcludeerd dat sprake is van een wezenlijk ander schaalniveau en een activiteit die vele male kleinschaliger is.

Gelet op de kenmerken van het project (zoals het karakter in vergelijking met de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r.), de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten zullen geen belangrijke nadelige milieugevolgen optreden. Eén en ander is tevens bevestigd in de in dit hoofdstuk en bod gekomen milieu- en omgevingsaspecten en de daarvoor, indien van toepassing, uitgevoerde onderzoeken.

5.8.3 **Conclusie**

Dit bestemmingsplan is niet m.e.r.-(beoordelings)plichtig. Tevens zijn geen belangrijk nadelige milieugevolgen te verwachten als gevolg van de vaststelling van dit plan.

HOOFDSTUK 6 WATERASPECTEN

6.1 Vigerend beleid

6.1.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

6.1.2 Rijksbeleid

Het Rijksbeleid op het gebied van het waterbeheer is vastgelegd in het Nationaal Waterplan (NWP) 2016-2021 (vastgesteld 17 december 2015). Het plan geeft op hoofdlijnen de ambities weer van het Rijk ten aanzien van het nationale waterbeleid en het daaraan gerelateerde ruimtelijke beleid. De belangrijkste ambities richten zich op waterveiligheid, zoetwater en waterkwaliteit. Maar ook de Deltabeslissingen en enkele waterafhankelijke thema's als natuur en duurzame energie hebben in het plan een plek gekregen. De doorwerking van de beleidsambities/uitgangspunten naar lagere overheden is geregeld in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012), het Bestuursakkoord Water (2011) en de Waterwet (2009).

6.1.3 Provinciaal beleid

Op 11 november 2015 is door Provinciale Staten de meest recente versie van de Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld. De omgevingsvisie vervangt de huidige omgevingsplannen zoals de Structuurvisie, het Gelders Milieuplan en het Waterplan Gelderland 2010-2015.

In de Omgevingsvisie wordt onder meer de ambitie en de rol van de provincie voor het aspect water aangegeven. De provincie stuurt op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater. Een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem helpt mee aan een optimale en duurzame driedimensionale inrichting van Gelderland.

6.1.4 Waterschap Rijn en IJssel

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Vechtstromen en Rijn en IJssel. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen de afgelopen jaren intensief samengewerkt met elkaar en met andere partners. Het nieuwe Waterbeheerplan is één van de resultaten van deze samenwerking. De opzet en grote delen van dit Waterbeheerplan zijn inhoudelijk hetzelfde als dat van de andere waterschappen in Rijn-Oost.

Waterschap Rijn en IJssel heeft een waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2016-2021. Dit plan beschrijft het beleid voor alle taakgebieden van Waterschap Rijn en IJssel. Het plan geeft aan welke doelen het waterschap nastreeft en met welke aanpak we deze willen bereiken.

Het plan gaat over het waterbeheer in het hele stroomgebied van Rijn en IJssel en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen.

Het waterschap laat in dit waterbeheerplan zien welke ontwikkelingen voor het waterbeheer van belang zijn en welke accenten we in de samenwerking met onze partners willen leggen. Vanuit die omgevingsverkenning wordt vervolgens het beleid voor de planperiode 2016-2021 beschreven voor de primaire taakgebieden:

- Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: Veilig water.
- Zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen: Voldoende water.
- Zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier: Schoon water.
- Verwerken van afvalwater en het benutten van energie en grondstoffen daaruit: Afvalwater.
- Zorgen voor goede randvoorwaarden voor beroepsvaart op de Oude IJssel: Vaarwegbeheer.

6.2 Waterparagraaf

6.2.1 Algemeen

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21^e eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

6.2.2 Watertoetsprocedure

Voor de in het voorliggende bestemmingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling worden de effecten van de ontwikkeling per waterthema afgewogen. De relevante waterthema's worden door middel van de watertoetstabel geselecteerd en dienen vervolgens nader te worden toegelicht. De watertoetstabel is hierna opgenomen:

Thema	Toetsvraag	Relevant	Intensiteit#
Veiligheid	1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het plangebied een waterkering? (primaire waterkering, regionale waterkering of kade)	Ja/Nee	2
	2. Ligt het plangebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier?	Ja/Nee	2
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan 1m ³ /uur?	Ja/Nee	2
	2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Ja/Nee	1
	3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI of rioolgemaal van het waterschap?	Ja/Nee	1
Wateroverlast (oppervlakte-water)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2500m ² ?	Ja/Nee	2
	2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 500m ² ?	Ja/Nee	1
	3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	Ja/Nee	1
	4. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Ja/Nee	1
Oppervlakte-waterkwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd?	Ja/Nee	1

Grondwater-overlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	Ja/Nee	1
	3. Is in het plangebied sprake van kwel?	Ja/Nee	1
	4. Beoogt het plan dempen van perceelsloten of andere wateren?	Ja/Nee	1
	5. Beoogt het plan aanleg van drainage?	Ja/Nee	1
Grondwater-kwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Ja/Nee	1
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	Ja/Nee	1
	2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Ja/Nee	2
Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel?	Ja/Nee	1
	2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Ja/Nee	1
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ?	Ja/Nee	2
	2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	Ja/Nee	2
	3. Bevindt het plangebied zich in beschermingszones voor natte natuur?	Ja/Nee	1
	4. Bevindt het plangebied zich in een Natura 2000-gebied?	Ja/Nee	1
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Ja/Nee	2
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Ja/Nee	1

In bovenstaande watertoetstabel is een vraag met 'ja' beantwoord. Door civieltechnischbureau Anacon infra is gekeken naar de waterhuishoudkundige situatie in het plangebied. Hieronder wordt een beschrijving gegeven omtrent de afkoppeling van vuil- en hemelwater in het plangebied.

Vuilwaterriool

De nieuw te bouwen woningen worden aangesloten op de bestaande hoofdriolering rondom het plan. In de Haaksbergseweg ligt een gescheiden stelsel. Het hemelwater en vuilwater wordt in een apart rioolstelsel opgevangen en afgevoerd. De hoofdriolering in De Braak en de Rozenkamp is een gemengd stelsel. Het hemelwater en vuilwater wordt hierin gezamenlijk afgevoerd. De huisaansluiting kan per woning rechtstreeks op de verzamelleiding van de gemeente worden aangesloten. Het aantal te bouwen woningen (22 stuks) is kleiner dan het aantal gesloopte woningen (32 stuks). De capaciteit van de hoofdriolering wordt hierdoor minder zwaar belast dan in het verleden.

Hemelwater

De woningen aan de Haaksbergseweg kunnen het hemelwater rechtstreeks op de hemelwaterleiding aansluiten. Ook is berging en infiltratie mogelijk met daarnaast een overloop naar het hemelwaterstelsel. Afhankelijk van het hoogteverloop binnen het plan en de bodemgesteldheid is een bovengrondse bergingsvoorziening mogelijk in het groen aan de westkant van het plan (de opgenomen 'Groen' biedt hiervoor mogelijkheden). Een andere mogelijkheid is het water onder de rijbaan of parkeervakken te bergen en te laten infiltreren (indien de bodemgesteldheid dit toelaat). Nadeel van deze optie is de overloop naar het hemelwaterriool in de Haaksbergseweg.

Voor de woningen aan de Braak kan ook een infiltratievoorziening gecreëerd worden of gecombineerd met de voorziening voor de woningen langs de Haaksbergseweg. Afhankelijk van het hoogteverloop binnen het plan en de bodemgesteldheid, kan dit een bovengrondse voorziening in het groen aan de westzijde van het plan zijn. Een andere mogelijkheid is een ondergrondse voorziening in de rijbaan of het parkeren met een overloop naar de riolering in de rijbaan van De Braak of de Rozenkamp. In bijlage 4 is een Riolnotitie bijgevoegd, waarin wordt aangegeven hoe het water wordt afgevoerd en welke capaciteit hiervoor benodigd is. De conclusie hiervan is dat er voldoende berging wordt gecreëerd om voor de inbreiding 10 mm te bergen. Het systeem voldoet tevens aan de door het waterschap gestelde ontwerpuitgangspunten.

Conclusie

Vanuit waterhuishoudkundig opzicht worden geen belemmeringen verwacht.

HOOFDSTUK 7 JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING

7.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het bestemmingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven van de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom een bepaalde functie ergens is toegestaan en waarom bepaalde bebouwing daar acceptabel is.

7.2 Opzet van de regels

7.2.1 Algemeen

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze verbeelding kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels;
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels;
4. Overgangs- en slotregels.

7.2.2 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- *Begrippen (Artikel 1)*
In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd.
- *Wijze van meten (Artikel 2)*
Dit artikel geeft op een eenduidige manier aan op welke wijze afstanden, dakhellingen en oppervlakten moeten worden gemeten en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

7.2.3 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de in het plangebied voorkomende bestemmingen. De regels zijn onderverdeeld in o.a.:

- *Bestemmingsomschrijving:*
omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan;
- *Bouwregels:*
eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bouwhoogte, inhoudsmaat, etc.);

- *Nadere eisen:*
burgemeester en wethouders kunnen nader eisen stellen aan plaats en afmetingen van de bebouwing;
- *Specifieke gebruiksregels:*
welk gebruik van gronden en opstallen in ieder geval strijdig zijn;
- *Afwijken van de bouw- en gebruiksregels:*
onder welke voorwaarden mag afgeweken worden van de aangegeven bouwregels en bestemming;

In paragraaf 7.3 worden de bestemmingen nader toegelicht.

7.2.4 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- *Anti-dubbeltelregel (Artikel 7)*
Deze regel is opgenomen om een ongewenste verdichting van de bebouwing te voorkomen. Deze verdichting kan zich met name voordoen, indien een perceel of een gedeelte daarvan, meer dan één keer betrokken wordt bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage.
- *Algemene gebruiksregels (Artikel 8)*
In dit artikel worden de algemene gebruiksregels beschreven. Deze gaat uit van de gedachte dat het gebruik uitsluitend mag plaatsvinden in overeenstemming met de bestemming. Dit brengt met zich mee dat de bestemmingsomschrijving van de te onderscheiden bestemming helder en duidelijk moet zijn.
- *Algemene afwijkingsregels (Artikel 9)*
In dit artikel worden de algemene afwijkingsregels beschreven. Deze regels maken het mogelijk om op ondergeschikte punten van de regels in het bestemmingsplan af te wijken.
- *Algemene wijzigingsregels (Artikel 10)*
In dit artikel worden de algemene wijzigingsregels beschreven. Deze regels geven burgemeester en wethouders de bevoegdheid om het plan op de in de regels genoemde punten te wijzigen.
- *Algemene procedureregels (Artikel 11)*
In dit artikel worden procedureregels ten aanzien van het stellen van een nadere eis beschreven.
- *Overige regels (Artikel 12)*
In dit artikel wordt aangegeven dat de wettelijke regelingen waar in de regels wordt naar verwezen, gelden zoals deze luiden op het moment vaststelling van dit plan.

7.2.5 Overgangs- en slotregels

In hoofdstuk 4 van de regels staan de overgangs- en slotregels. In de overgangsregels is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan. In de slotregel wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan wordt genoemd.

7.3 Verantwoording van de regels

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing mag worden opgericht. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar worden mogelijk gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische

toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is.

In deze paragraaf worden de gemaakte keuzes nader onderbouwd.

Groen (Artikel 3)

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor groenvoorzieningen met daarbij behorende:

- bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden,
- verblijfsgebied
- paden en verhardingen;
- parkeervoorzieningen;
- speelvoorzieningen;
- water en waterhuishoudkundige voorzieningen;
- doeleinden van openbaar nut.

Binnen deze bestemming mogen alleen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

Tuin (Artikel 4)

De voor 'Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor tuin, behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen woongebouwen, met daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde en voorzieningen zoals wegen, paden en parkeervoorzieningen. Daarnaast zijn op deze gronden erkers ten dienste van de aangrenzende woningen toegestaan.

Binnen deze bestemming mogen alleen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

Verkeer - Verblijfsgebied (Artikel 5)

De voor 'Verkeer - Verblijfsgebied' aangewezen gronden zijn bestemd voor wegen, straten, pleinen en voet- en fietspaden, markten, parkeervoorzieningen (waaronder ook garageboxen) en picknickplaatsen met de hierbij behorende:

- gebouwen, alleen in de vorm van garageboxen;
- bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden;
- fietsenstallingen;
- ondergrondse afvalvoorzieningen;
- bermen;
- groenvoorzieningen;
- speelvoorzieningen;
- water;
- waterhuishoudkundige voorzieningen;
- doeleinden van openbaar nut.

Binnen deze bestemming mogen alleen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bestemming worden gebouwd.

Wonen (Artikel 6)

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor de nieuwe woningen in het plangebied en daarmee gepaard gaande waterhuishouding. Naast woningen zijn de volgende hierbij behorende zaken toegestaan:

- het uitoefenen van een vrij beroep

- gebouwen;
- bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
- werken, geen bouwwerk zijnde, en werkzaamheden;
- tuinen en erven;
- verhardingen en ontsluitingspaden;
- parkeervoorzieningen;
- groenvoorzieningen;
- speelvoorzieningen;
- water;
- doeleinden van openbaar nut.

Binnen het plangebied zijn alleen twee-aaneen-gebouwde of rijwoningen toegestaan. De woningen mogen binnen de aangegeven bouwvlak worden gebouwd. De bijbehorende bouwwerken mogen op 0,50 meter achter de voorgevel in het achtererfgebied worden gerealiseerd.

HOOFDSTUK 8 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt

vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

In het voorliggend geval is een anterieure overeenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en de gemeente Berkelland. Hierin is tevens het risico van planschade opgenomen zodat het kostenverhaal voor de gemeente volledig is verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

HOOFDSTUK 9 VOOROVERLEG EN INSPRAAK

9.1 Vooroverleg

9.1.1 Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat dit bestemmingsplan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

9.1.2 Provincie Gelderland

Het conceptbestemmingsplan is ter vooroverleg naar de provincie Gelderland gestuurd. Deze heeft gereageerd en geadviseerd in de planbeschrijving nog extra aandacht te besteden aan het aspect duurzaamheid. Het volledige advies is bijgesloten in bijlage 5. Paragraaf 3.1.3 is als gevolg hiervan aangevuld met een beschrijving van te hanteren normen (BENG-eis) en toe te passen maatregelen zoals gasloos bouwen en het toepassen van een luchtwarmtepomp of gesloten bronsysteem.

9.1.3 Waterschap Rijn en IJssel

De wateraspecten zijn aan de hand van de watertoetstabel afgewogen (zie paragraaf 6.2). Hier is geconcludeerd dat er geen toename van het verhard oppervlak zal plaatsvinden. Als er in de nadere uitwerking van het plan rekening wordt gehouden met de uitgangspunten van het waterschap ten aanzien van de waterhuishouding, vormen wateraspecten geen belemmering voor de herontwikkeling. Het conceptbestemmingsplan is ter vooroverleg naar het waterschap Rijn en IJssel gestuurd. Naar aanleiding van het advies van het waterschap (bijlage 6) is een nadere toelichting op het toe te passen rioleringssysteem gemaakt (bijlage 4), waaruit blijkt dat er voldoende berging wordt gecreëerd om voor de inbreiding 10 mm te bergen. Het systeem voldoet tevens aan de door het waterschap gestelde ontwerppunten.

9.2 Inspraak

Op maandag 26 februari 2018 heeft ProWonen van 17.00 tot 18.00 uur inloopbijeenkomst georganiseerd bij de Hofmaat in Neede. De buurtbewoners van de Haaksbergseweg zijn hier geïnformeerd over het nieuwbouwplan aan de Haaksbergseweg/De Braak te Neede. De betrokkenheid van de bewoners uit Neede is groot. Rond de 20 personen hebben de inloopbijeenkomst bezocht, twee bewoners vonden het jammer dat hun uitzicht anders wordt en vonden het plan niet mooi. De overige 18 buurtbewoners waren enthousiast, vonden het een mooi plan en waren blij dat het woningaantal gereduceerd was ten opzicht van het oude plan in verband met de krimp in de Achterhoek.

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft verder van 4 juli tot en met 17 juli 2018 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode zijn er geen inspraakreactie ingediend.

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1	Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaï
Bijlage 2	Verkennd bodemonderzoek
Bijlage 3	Archeologisch onderzoek (2007)
Bijlage 4	Rioolnotitie Inbreidingsplan Haaksbergseweg Neede
Bijlage 5	Vooroverlegreactie Provincie Gelderland
Bijlage 6	Vooroverlegreactie Waterschap Rijn en IJssel

Raadsvergadering

Dossiernummer	1951
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	9
Omschrijving	Hamerstuk / Bestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018"

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 220169

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Vaststellen bestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018"

Collegevergadering : 9 juli 2019

Portefeuillehouder : M. van der Neut

Steller : G.W. Janssen

tel: : 0545-250 307

Te nemen besluit:

Ongewijzigd vaststellen van het bestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018".

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Naar aanleiding van een bouwaanvraag eind 2015 om het dak van de aanwezige kantine te herstellen is er vanuit de gemeente een handhaver langs geweest. Er is geconstateerd dat er veel materiaal buiten is opgeslagen en dat dit niet wenselijk is. Materiaal dat ook voor de reparatie van het clubgebouw nodig is. Uiteindelijk is de aanvraag weer ingetrokken, want het is niet logisch om een bouwvergunning af te geven voor de reparatie van een dak als het gebouw er niet mag staan. Dit heeft dan ook in overleg met de BMAC geleid tot een voorliggende bestemmingsplanherziening. Eerst de bebouwing regelen en daarna de herstelwerkzaamheden vergunnen.

Het perceel De Brille 1 in Borculo heeft volgens het geldende bestemmingsplan een bedrijvenbestemming 'oefencrossterrein', zonder bouwvlak. De eigenaar heeft een verzoek ingediend om de reeds aanwezige illegale bebouwing te bestemmen, doormiddel van toekenning van een bouwvlak met daarbij behorende bouw mogelijkheden. Door de toekenning van het bouwvlak is het dus mogelijk om de bestaande bebouwing te laten staan en/of te veranderen waarbij er geen uitbreidingsmogelijkheden zijn. Om aan dit perceel een bouwvlak (bouw mogelijkheden) toe te kennen is het bestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018" opgesteld.

Van 17 april tot en met 28 mei 2019 heeft het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen. Tijdens die periode van terinzagelegging hebben wij twee zienswijzen ontvangen. De afweging van de ingediende zienswijzen is opgenomen in het 'Verslag van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018' geeft geen aanleiding tot aanpassing van het bestemmingsplan.

De volgende stap in dit proces is nu, dat de gemeenteraad het bestemmingsplan vaststelt, zodat BMAC kan beschikken over legale bebouwing ter ondersteuning van de sportbeoefening.

Argumentatie:

1.1. Door het toekennen van een bouwvlak om de bestaande bebouwing is het mogelijk om deze bebouwing te laten staan. Deze bebouwing is nodig om op een gebruikelijke wijze, zoals bij andere sportverenigingen ook gebeurt, bezig te zijn met de sport. Immers de gebouwen worden gebruikt voor opslag van materialen en machines en daarnaast is er

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

een kantine met bijbehorend sanitair. Het toestaan van bouwmogelijkheden houdt niet in dat het gebruik van het terrein intensiveert. Het bestemmingsplan geeft geen mogelijkheden om meer trainingen of races te organiseren. Ook wordt uitgesloten dat hier feesten en partijen worden gegeven, omdat de ondergeschikte horeca gekoppeld is aan de activiteit en dus aan de beperkte mogelijkheden van het gebruik van het terrein. De BMAC die hier sinds de jaren 80 van de vorige eeuw zit, heeft niet de wens om hun activiteiten uit te breiden.

1.2. Reeds in 2005 is getracht om de bebouwing te regelen. Dit is destijds gestrand op de ligging van het terrein in de Ecologische Hoofdstructuur en dus gaf de provincie geen verklaring van geen bedenkingen af. Daarbij hebben zij ook een opmerking gemaakt dat zij vinden dat de toenmalige vrijstellingsprocedure artikel 19 lid 1 niet de juiste manier was en dat zij liever zagen dat het met een bestemmingsplanherziening geregeld zou worden. Hierin zouden betere regels opgenomen kunnen worden. Dit is nu het geval. De provincie heeft op 2 april 2019 aangegeven dat de kernkwaliteiten van het gebied niet worden aangetast en dat de ontwikkeling volgens hun past binnen het provinciale beleid, zie bijlage 4.

1.3. Tegen het voorontwerpbestemmingsplan zijn geen inspraakreacties ingediend. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn 2 zienswijzen binnengekomen. De zienswijzen komen van omwonenden, die op enkele honderden meters van het terrein afwonen. Kernpunt van de zienswijzen is dat door het toestaan van de bebouwing er waarschijnlijk een uitbreiding van de activiteiten gaat plaatsvinden. Deze intensivering van het terrein vinden zij dan ook onwenselijk. In de beoordeling van de zienswijzen, zie hiervoor het "Verslag van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018"" wordt hier uitgebreid op in gegaan. Kort samengevat wordt hier een aanvraag gedaan om bebouwing toe te staan die nodig is ten behoeve van het oefencrossterrein. Daarbij wordt in dit voorliggende bestemmingsplan niet de mogelijkheid gegeven om extra, of uitgebreidere activiteiten te ontplooiën. Het betreft hier enkel de mogelijkheid voor de realisatie van een gebouw voor kantine, sanitair en opslagruimte.

Zoals uit het "Verslag van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018"" volgt is er dan ook geen reden om het ontwerpbestemmingsplan aan te passen en kan het bestemmingsplan dan ook ongewijzigd vast worden gesteld.

Kanttekeningen en risico's

N.v.t.

Financiën

Met de aanvragers is een overeenkomst afgesloten over het verhalen van eventueel uit te keren tegemoetkoming in schade (vroeger: planschade).

Communicatie

Het voorontwerpbestemmingsplan en het ontwerpbestemmingsplan zijn op de gebruikelijke wijze gepubliceerd. Er zijn geen inspraakreacties binnengekomen. Wel zijn er zienswijzen tegen het ontwerpbestemmingsplan ingediend. De indieners worden per brief op de hoogte gehouden van de procedure en uitkomsten hiervan. Ook uw besluit wordt op de gebruikelijke manier gepubliceerd in het BerkelBericht en de Staatscourant.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het betreft een bestemmingsplanherziening op verzoek van de eigenaren van het betrokken perceel. De gemeenteraad heeft in dit proces een besluitvormende rol.

Planning en evaluatie

De volgende stap in het besluitvormingsproces is dat uw raad een besluit neemt over het vaststellen van het bestemmingsplan. Uw besluit wordt vervolgens gepubliceerd in het BerkelBericht en de Staatscourant en zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze termijn

kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Na afloop van de beroepstermijn treedt het bestemmingsplan in werking, tenzij een beroepschrift met een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) wordt ingediend.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 juli 2019;

overwegende, dat bij de gemeente is verzocht om de bestemming op het perceel De Brille 1 in Borculo om te zetten in de bestemming “sport” en dit alleen mogelijk is via een herziening van het bestemmingsplan “Buitengebied, integrale herziening” (Borculo) dat voor het perceel De Brille 1 in Borculo voorziet in de bestemming ‘oefencrossterrein’ en ‘Bos en natuurgebied’ volgens welke geen bebouwing ten behoeve van het oefencrossterrein wordt toegelaten;

dat naar aanleiding van dit verzoek het bestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018” is opgesteld;

dat het plangebied bestaat uit de op de verbeelding weergegeven percelen De Brille 1, kadastraal bekend gemeente Borculo, sectie P, nummer 120;

dat het voorontwerpbestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018” ter inzage lag van 9 januari tot en met 22 januari 2019 en er tijdens deze termijn geen inspraakreacties zijn ontvangen;

dat met ingang van 17 april tot en met 28 mei 2019 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage heeft gelegen het ontwerpbestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018” met de bijbehorende stukken;

dat van deze terinzagelegging op de wettelijk voorgeschreven wijze kennisgeving is gedaan langs elektronische weg, via publicaties in de Staatscourant en het BerkelBericht van 16 april 2019;

dat gedurende de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan twee schriftelijke zienswijzen zijn ingediend tegen het ontwerp van het bestemmingsplan en dat hiervoor het “verslag van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018” is opgesteld en dat uit het verslag blijkt dat de zienswijzen geen aanleiding geven om het bestemmingsplan aan te passen;

dat het bestemmingsplan is voorbereid overeenkomstig artikel 3.1 en artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening en voldoet aan de eisen die bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening worden gesteld aan een bestemmingsplan;

dat artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening onder meer bepaalt dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan kan worden besloten om geen exploitatieplan vast te stellen wanneer het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het bestemmingsplan begrepen gronden anderszins verzekerd is;

dat dit bestemmingsplan geen bouwplannen in de zin van de Grondexploitatiewet mogelijk maakt en anterieure overeenkomsten zijn gesloten over het verhalen van eventueel uit te keren tegemoetkomingen in schade zodat in verband daarmee geen exploitatieplan hoeft te worden vastgesteld;

gelet op de Algemene wet bestuursrecht en de artikelen 3.1 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

b e s l u i t :

1. het “Verslag ter inzagelegging ontwerpbestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018”” vast te stellen, met inbegrip van de daarin opgenomen beoordeling van de ingediende zienswijzen en de conclusie dat de zienswijzen geen aanleiding geven tot een gewijzigde vaststelling;
2. het bestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018” bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand: NL.IMRO.1859.BPBGB20180008-0100.gml met de bijbehorende bestanden vast te stellen zoals het als ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond NL.IMRO.1859.BPBGB20180008-0100.dwg (versie: 10-04-2019);
3. voor het bestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018” geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018"

Bijlagen:

1. Verslag van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018";
2. Ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018" (toelichting en regels).
3. Verbeelding
4. brief van de Provincie

Verslag van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018”

Inhoud

- A. Kennisgeving publicatie ontwerpbestemmingsplan (datum 16 april 2019);
- B. Schriftelijke zienswijzen
- C. Beoordeling van de zienswijzen;
- D. Overzichtskaart met herkomst van de indieners.

A. Kennisgeving publicatie ontwerpbestemmingsplan (datum 16 april 2019)

16 april 2019 | 4

Verleende evenementen vergunningen

Burgemeester en wethouders van Berckelland hebben voor de volgende evenementen vergunning verleend. De datum van verzending staat achter de omschrijving.

Borculo

- Snuffeldag op 26 mei 2019 (4 april 2019)
- Veemarkt, verloting op 29 mei 2019 tijdens weekmarkt (10 april 2019)

Inzage

Deze vergunningen kunt u inzien bij de Publiekswinkel, Marktstraat 1 in Borculo.

Bezwaar

Als belanghebbende kunt u bezwaar indienen tegen een verleende vergunning. U kunt tot uiterlijk zes weken na datum verzending een bezwaarschrift indienen bij burgemeester en wethouders van Berckelland, Postbus 200, 7270 HA in Borculo. U kunt ook digitaal uw bezwaar indienen bij ons. Hiervoor moet u wel een elektronische handtekening (DigID) hebben. De voorwaarden vindt u op onze website https://www.gemeentebekelland.nl/inwoners/Overlast_klachten_en_bezwaar.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient blijft het besluit geldig. Wilt u dat de vergunning wordt geschorst? Dan kunt u bij de rechtbank vragen om een voorlopige voorziening. U kunt uw verzoek sturen naar de Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Team bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM in Arnhem. Let er op dat u een kopie van het bezwaarschrift meestuur. Voor dit verzoek moet u griffierecht betalen. U krijgt hierover een brief van de rechtbank. U kunt ook digitaal uw voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Hiervoor moet u wel een elektronische handtekening (DigID) hebben. De voorwaarden vindt u op deze website.

www.gemeentebekelland.nl, onder 'Bestemmingsplannen' en 'Ter inzage'. U kunt het ontwerpbestemmingsplan en de bijlagen ook bekijken via de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl. Het identificatienummer van het plan is NLIMRO.1859.BPBG20180008.0010.

Zienswijze

Binnen deze termijn van zes weken kan iedereen zijn mening geven over het ontwerpbestemmingsplan. Dit heet het indienen van zienswijzen. U kunt schriftelijk zienswijzen indienen door een brief te sturen naar de gemeenteraad van Berckelland, Postbus 200, 7270 HA in Borculo. Voor het indienen van mondelinge zienswijzen kunt u contact opnemen met de heer G. Janssen, telefoon 0545 - 250 250. U kunt later alleen beroep instellen tegen het besluit van de gemeenteraad tot het vaststellen van het bestemmingsplan als u op tijd zienswijzen heeft ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan.

Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019

Het adres Diepenheimseweg 25a in Neede kent volgens het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 1987" (Neede) een bedrijvenbestemming. Omdat de bedrijfsbebouwing gesloopt is, is de bestemming "Wonen" toepasselijk. De gemeente is daarom van plan om de geldende bestemming aan te passen omdat er sprake is van wonen als hoofddoelwit.

Om daaraan een woonbestemming toe te kennen heeft de gemeente het ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019" gemaakt.

Inzage

Het ontwerpbestemmingsplan met de bijlagen ligt ter inzage van 17 april tot en met 28 mei 2019 in de Publiekswinkel, Marktstraat 1 in Borculo. Deze publicatie, het ontwerpbestemmingsplan en de bijlagen kunt u ook vinden op de gemeentelijke website www.gemeentebekelland.nl, onder 'Bestemmingsplannen' en 'Ter inzage'. U kunt het ontwerpbestemmingsplan en de bijlagen ook bekijken via de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl. Het identificatienummer van het plan is NLIMRO.1859.BPBG20190005.0010.

Zienswijze

Binnen deze termijn van zes weken kan iedereen zijn mening geven over het ontwerpbestemmingsplan. Dit heet het indienen van zienswijzen. U kunt schriftelijk zienswijzen indienen door een brief te sturen naar de gemeenteraad van Berckelland, Postbus 200, 7270 HA in Borculo. Voor het indienen van mondelinge zienswijzen kunt u contact opnemen met de heer G. Janssen, telefoon 0545 - 250 250. U kunt later alleen beroep instellen tegen het besluit van de gemeenteraad tot het vaststellen van het bestemmingsplan als u op tijd zienswijzen heeft ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan.

Onherroepelijk wijzigingsplan Doornbrink 1-1a in Ruurlo

Op 8 februari 2019 hebben burgemeester en wethouders van Berckelland het bestemmingsplan "Buitengebied 1995, wijziging 2018-2 (Doornbrink 1-1a Ruurlo)" vastgesteld. Dit bestemmingsplan is op 3 april 2019 onherroepelijk geworden, omdat niemand daartegen beroep heeft ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het onherroepelijke wijzigingsplan maakt het mogelijk om het perceel te gebruiken voor de woonfunctie.

Inzage

Wilt u het wijzigingsplan inzien? Dan verzoeken wij u vooraf contact op te nemen met de Publiekswinkel voor het maken van een afspraak, telefoon 0545-250 250. U kunt het plan ook inzien op onze website www.gemeentebekelland.nl, onder 'Bestemmingsplannen' en 'Geldende plannen'. U kunt het onherroepelijke geldende wijzigingsplan en de bijlagen ook bekijken via de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl. Het identificatienummer van het plan is NLIMRO.18590000WPBG20180023.

MILIEU

Ingekomen meldingen artikel 8.40 Wet milieubeheer

Burgemeester en wethouders van Berckelland hebben de volgende meldingen ontvangen.

Eibergen

- Hoonesweg 7, veranderen inrichting

Geesteren

- Hekweg 22, veranderen inrichting

Ruurlo

- Slootsdijk 19, veranderen inrichting

Inzage

Deze meldingen liggen ter inzage van 17 april tot en met 28 mei 2019 in de Publiekswinkel, Marktstraat 1 in Borculo. Tegen bovenstaande meldingen op grond van de Wet milieubeheer staat geen bezwaar en/of beroep open.

VERKEER

Instellen tijdelijk eenrichtingsverkeer op Beumerweg en gedeelte Bollertweg in Gelselaar in verband met omleidingsroute bus.

Burgemeester en wethouders van Berckelland gaan eenrichtingsverkeer instellen op de Beumerweg en een gedeelte van de Bollertweg (tussen Diepenheimseweg en Slaapdijk) in Gelselaar.

In Gelselaar is begonnen met een grootschalige herinrichting van een gedeelte van de kern. Ook de Diepenheimseweg hoort bij het project. Buslijn 95 maakt gebruik van de Diepenheimseweg. Omdat deze weg gedurende de werkzaamheden niet beschikbaar is, is er een omleidingsroute ingesteld. Sommige wegen zijn erg smal en daarom is het niet mogelijk om overal tweerichtingsverkeer in stand te houden. Vanaf 23 april tot 13 juli 2019 wordt op een gedeelte van de Bollertweg (tussen de Diepenheimseweg en de Slaapdijk) en de Beumerweg eenrichtingsverkeer ingesteld, uitgezonderd voor fietsers en bromfietzers.

Inzage

Het verkeersbesluit met bijbehorende tekening ligt ter inzage van 17 april tot en met 28 mei 2019 in de Publiekswinkel, Marktstraat 1 te Borculo.

Bezwaar

Als belanghebbende kunt u bezwaar indienen tegen een verkeersbesluit. U kunt tot uiterlijk zes weken na datum van bekendmaking een bezwaarschrift indienen bij burgemeester en wethouders van Berckelland, Postbus 200, 7270 HA in Borculo. U kunt ook digitaal uw bezwaar indienen bij ons. Hiervoor moet u wel een elektronische handtekening (DigID) hebben. De voorwaarden vindt u op onze website <https://www.gemeentebekelland.nl/>.

Inwoners/Overlast_klachten_en_bezwaar.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient blijft het besluit geldig. Wilt u dat het besluit wordt geschorst? Dan kunt u bij de rechtbank vragen om een voorlopige voorziening. U kunt uw verzoek sturen naar de Voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland, Team bestuursrecht, Postbus 9030, 6800 EM in Arnhem. Let er op dat u een kopie van het bezwaarschrift meestuur. Voor dit verzoek moet u griffierecht betalen. U krijgt hierover een brief van de rechtbank. U kunt ook digitaal uw voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Hiervoor moet u wel een elektronische handtekening (DigID) hebben. De voorwaarden vindt u op deze website.

Ontwerp-besluit invallende parkeerplaats

Burgemeester en wethouders van Berckelland zijn van plan een invallende parkeerplaats aan te wijzen aan de Braak 20 in Neede.

Inzage

Het ontwerpbesluit ligt ter inzage van 17 april tot en met 28 mei 2019 in de Publiekswinkel, Marktstraat 1 te Borculo.

Zienswijze

Binnen de genoemde termijn kan iedereen zijn mening geven over het ontwerpbesluit. Dit heet het indienen van zienswijzen. U kunt schriftelijk zienswijzen indienen door een brief te sturen naar burgemeester en wethouders van Berckelland, Postbus 200, 7270 HA in Borculo. Voor het indienen van mondelinge zienswijzen kunt u contact opnemen met de Publiekswinkel, telefoon 0545-250 250.

Ontwerp verkeersbesluit oplaadpunten elektrische auto's

Burgemeester en wethouders van Berckelland zijn van plan 2 parkeerplaatsen te reserveren voor het laden van elektrische auto's aan de Lijsterbeeststraat in Borculo.

Inzage

Het ontwerpbesluit ligt ter inzage van 17 april tot en met 28 mei 2019 in de Publiekswinkel, Marktstraat 1 te Borculo.

Zienswijze

Binnen de genoemde termijn kan iedereen zijn mening geven over het ontwerpbesluit. Dit heet het indienen van zienswijzen. U kunt schriftelijk zienswijzen indienen door een brief te sturen naar burgemeester en wethouders van Berckelland, Postbus 200, 7270 HA in Borculo. Voor het indienen van mondelinge zienswijzen kunt u contact opnemen met de Publiekswinkel, telefoon 0545-250 250.

BESTUURLIJKE ZAKEN

Kennisgeving arbeidsbemiddeling escort

Het college van burgemeester en wethouders heeft een vergunning verleend voor een bemiddelingsbureau binnen de escortbranche.

RUIMTELIJKE ORDENING

Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018

Het adres De Brille 1 in Borculo kent volgens het bestemmingsplan "Buitengebied, integrale herziening" (Borculo) een sport en natuur bestemming. De eigenaren hebben verzocht om op het perceel bouw-mogelijkheden te creëren o.a. opslag en verblijfsruimte. De gemeente is daarom van plan om hiervoor een bouwvlak toe te kennen. Om een bouwvlak toe te kennen heeft de gemeente het ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018" gemaakt.

Inzage

Het ontwerpbestemmingsplan met de bijlagen ligt ter inzage van 17 april tot en met 28 mei 2019 in de Publiekswinkel, Marktstraat 1 in Borculo. Deze publicatie, het ontwerpbestemmingsplan en de bijlagen kunt u ook vinden op de gemeentelijke website www.gemeentebekelland.nl.

Veel informatie vindt u op onze website www.gemeentebekelland.nl

Ook kunt u via de website al veel zaken digitaal regelen.

Wilt u de Publiekswinkel bezoeken, maak dan een afspraak om wachten te voorkomen.

B. Schriftelijke zienswijzen

Naar aanleiding van de publicatie van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan is de door de volgende personen (hierna: indiener 1 en 2) een zienswijze ingediend:

zienswijze “indiener 1”:

-

zienswijze “indiener 2”:

-

C. Beoordeling van de zienswijzen

In verband met de Wet bescherming persoonsgegevens wordt degene die een reactie heeft ingediend in dit deel van het inspraakverslag aangeduid als "indiener 1".

• De inhoud op hoofdlijnen van de schriftelijke zienswijze van indieners:

Indiener 1 brengt de volgende zienswijze naar voren:

De bezwaren betreffen o.a. de volgende aspecten:

1. Historisch is de directe omgeving van het oefencrossterrein de Kappermaat altijd al meer/minder in bezwaar tegen aanwezigheid, het gebruik, de handhaving of toekomstplannen van het betreffende terrein.
2. De legalisatie van de bebouwing maakt uitbreiding in de toekomst mogelijk.

Indiener 2 brengt de volgende zienswijze naar voren:

De bezwaren betreffen o.a. de volgende aspecten:

3. Door de wijziging van het bestemmingsplan zijn eerder gemaakte afspraken van tafel;
4. Er is onvoldoende geluisterd naar de omwonenden;
5. Door bebouwing toe te staan wordt de mogelijkheid gegeven om uit te breiden;
6. De bebouwing gaat niet op een juiste manier worden gebruikt;
7. Kans op plan schade voor omwonenden;
8. De quickscan Flora en Fauna is niet op een juiste wijze tot stand gekomen.

• Behandeling van de zienswijzen:

1. Historisch is de directe omgeving van het oefencrossterrein de Kappermaat altijd al meer/minder in bezwaar tegen aanwezigheid, het gebruik, de handhaving of toekomstplannen van het betreffende terrein.

Zienswijze indiener 1:

- Historisch is de directe omgeving (wij, incl aantal buurtbewoners) van oefencrossterrein de Kappermaat altijd al meer/minder in bezwaar tegen aanwezigheid, het gebruik, de handhaving of toekomstplannen van het betreffende terrein.
- Het betreft dan vooral bezwaren tegen aanwezige (geluid)overlast, stof, verkeersbewegingen, toenemende aantal gebruikers, en vooral daarmee de destructie van het betreffende stukje natuur, het verjagen van de dieren/vogels enz. Ook het feit dat er nooit een heldere juridische status is geweest over vergunningverlening of legalisering van veel zaken is daarbij een doorn in het oog. De lokale en provinciale overheid heeft weinig op met de bezwaren en gevoelens van de omwonenden. Een zekeren vermenging van zakelijke en persoonlijke belangen in genoemde partijen kan niet worden genegeerd.
- Door intensivering van het gebruik, (illegale) bouw en kappen is het crossterrein inmiddels teruggebracht naar een zielige verzameling bomen met zandheuvels en bebouwing, met hekwerk en een "gebouw" verscholen in de met moeite gecreëerde geluidswal enz.
- Ondanks vele verzoeken is de handhaving minimaal, en is er steeds een pro actieve houding van ons noodzakelijk.
- Inmiddels is in afgelopen jaren veelvuldig op gemeentelijk, provinciaal nivo gesproken en zijn onze bezwaren en zienswijzen beoordeeld en gewogen door rechtbank en Raad van state. Behalve een incidenteel klein succes van onze zijde, weet de gemeente zich altijd met lussen en mitsen en maren te ontsnappen, tot dat de bestaande bestemmingsplannen niet deugdelijk is gebleken (buitengebied) en daarmee dus ook weer op niveau van eerdere datum is teruggevallen. Dus kleinschalig oefencrossterrein, beperkte rijders, beperkte activiteiten en (illegale) status van bebouwing? Dat laatste is nooit helemaal helder geweest, echter

de lange weg tegen gemeente en crossclubs maken gang naar deze actie wel lastiger en moeizamer.

Reactie gemeente:

- De bezwaren die worden aangehaald door indiener hebben betrekking op het gehele crossterrein en minder op de voorliggende aanvraag voor het mogelijk maken van bebouwing ten behoeve van het crossterrein. Dit bestemmingsplan heeft niet als doel het gebruik te intensiveren, maar uitsluitend om de bebouwing toe te staan.
- De voorliggende bestemmingsplanherziening maakt het mogelijk om bebouwing te realiseren. Initiatiefnemer geeft aan dat deze bebouwing nodig is om materiaal op te slaan, voor sanitair en kantinefunctie. Dit zijn gebruikelijke functies voor de exploitatie van een crossterrein. Het bestemmingsplan heeft dus niet als doel een intensivering van het gebruik van het oefencrossterrein zelf. Daarbij zou ook gekeken moeten worden naar de milieuvergunning. Uitdrukkelijk is dit hier nu niet aan de orde. Als er in een later stadium wel een uitbreiding van de activiteiten gewenst is, zal opnieuw getoetst moeten worden aan het bestemmingsplan en de geldende milieu wet- en regelgeving.
- De vernietiging van het bestemmingsplan “Buitengebied Berkelland 2012” heeft geen invloed op de omvang van het crossterrein. Ook in het vernietigde bestemmingsplan was de bestaande situatie vastgelegd. Dus ook toen werd het crossterrein niet ineens grootschalig, maar het bleef de omvang houden zoals die in het oude bestemmingplan ook was. Met het voorliggende bestemmingsplan wordt mogelijk gemaakt dat er bebouwing komt voor de exploitatie van het crossterrein. Dit bestemmingsplan verandert dus ook niets aan de omvang van het crossterrein of de gebruiksmogelijkheden van het oefencrossterrein zelf.

2. De legalisatie van de bebouwing maakt uitbreiding in de toekomst mogelijk.

Zienswijze indiener 1:

- Nu blijkt dus dat de gemeente door wijziging van bestaande bestemmingsplan tracht om mogelijkheden tot vergunning te geven aan Motorcrossclub BMAC Borculo en MCR Ruurlo om (ver)bouw te doen, waarbij in stukken helder is gesteld dat eerdere plannen en gebouwen nooit hebben gedeugd. Ofwel door toekenning van deze bestemmingsplan wijzigingen zijn alle eerdere gemaakte en bestaande fouten ineens van de tafel. De kans dat we daar nog wat aan kunnen proberen te doen is nu, dus het eerste punt van onze zienswijze
- Door het initiëren van deze bestemmingsplan wijziging, creëert de gemeente vergaande mogelijkheden tot expansie van gebruik en uitbreiding van het oefenterrein. Het is maar zo denkbaar dat op midden lange termijn grotere wedstrijden, met grotere aantallen deelnemers en bezoekers, en veelvuldiger kunnen gaan plaatsvinden. Dit laatste betekent dus meer overlast, verkeersbewegingen, afbraak van restant natuurlijke omgeving, en het is in strijd met nog steeds overeind staande gegeven dat het terrein ooit is bedoeld als KLEINSCHALIG oefencrossterrein (bestemming sport en natuur) met concrete inhoudelijk afspraken over gebruikersaantallen, emissie enz.
- Ook het gebruik als ontmoetingsruimte (lees kantine) bergt de mogelijkheid om in nabije toekomst andere activiteiten op te starten of uit te breiden. Een horecaverunning en de BBQ en feestjes zijn naast kaartavonden en vergaderruimte snel te verwachten. Naar onze mening is er geen ontmoetingsruimte noodzakelijk; er is ook al een kantine en clubhuisfaciliteit aan de Vosheuvelweg van partnerclub/gebruikers Motorclub Ruurlo (MCR) met legio opslagmogelijkheden en mogelijkheden tot Ontmoeten. De innige samenwerking tussen beide clubs lijkt er misschien niet, maar is er wel degelijk; de suggestie is nu dat slechts BMAC gebruiker is. De grotere aantallen toiletten, doucheruimte enz faciliteren nogmaals de behoefte tot uitbreiding. Ook de geplande opslag/schuur biedt ruimte voor 3 tractoren (voor egaliseren of grove werkzaamheden is er slechts 1 noodzakelijk),

met daarbij in pandige een medische ruimte en brandstofopslag lijkt eveneens toekomstige groei te includeren.

- (indirecte) waarde/planschade van bewoners door voorgaande lijkt eveneens niet meegenomen in dit voorstel, net als alle eerdere negen van belangen buurtbewoners/eigenaren rond crossterrein

Reactie gemeente

- Het is onduidelijk waarop wordt gedoeld door indiener als het gaat om “eerder gemaakte en bestaande fouten”. Wat er aan de hand is, is dat er bij de BMAC een behoefte is om gebouwen te hebben voor een correcte exploitatie van het terrein. De reeds aanwezige bebouwing is er dusdanig lang dat de behoefte wel is aangetoond. De manier waarop dit is gegaan verdient niet de schoonheidsprijs, immers het is niet wenselijk om iets illegaal neer te zetten om vervolgens te vragen om legalisatie. Bij dergelijke constatering moet er echter wel gekeken worden of een dergelijke ontwikkeling legaliseerbaar is. In dit geval is zoals ook aangegeven bij punt 1 een dergelijke ontwikkeling bij een vereniging op zichzelf geen ongebruikelijke situatie. Het is immers niet ongebruikelijk om bij (sport-)verenigingen een gebouw te hebben voor opslag, ontmoeting en overige faciliteiten. En zoals onder punt 1 ook al aangegeven is het bestemmingsplan niet gemaakt om een uitbreiding van de bestaande crossactiviteiten mogelijk te maken. De bebouwing is ondersteunend aan de hoofdactiviteit motorcross, zoals vergund en bestemd op deze locatie.
- De horeca-mogelijkheden zijn zeer beperkt op deze locatie. Immers de horeca is ondergeschikt aan de hoofdfunctie en daar ook aan gekoppeld. Dus het geven van losse feesten en partijen is niet toegestaan. Het hebben en houden van verenigingsvergaderingen is niet direct horeca, maar wel een activiteit die gerelateerd is aan de hoofdfunctie en is dan ook toegestaan. Op het moment dat er een kantine wordt geëxploiteerd is een horeca-vergunning nodig. Als de juiste papieren etc. aanwezig zijn dan zal deze vergunning verleend worden. Deze vergunning geeft echter geen rechten tot het geven van feesten en partijen en/of andere horecafeestijnen die niet binnen de in het bestemmingsplan genoemde horeca, uitsluitend in ondergeschikte vorm en dienstbaar aan de ter plaatse toegestane sportvoorzieningen, vallen.

Op dit moment zijn er geen plannen bekend die uitwijzen dat er op korte of lange termijn een groei in activiteiten plaats gaat vinden. Dit nieuwe bestemmingsplan voor een klein deel van het oefencrossterrein voorziet daar ook niet in. Het is de bedoeling dat verder alles zo blijft als dat de afgelopen jaren ook was, daarom hoort ook niet het hele oefencrossterrein tot het plangebied, maar alleen de opslag- en verblijfsruimte. En zoals eerder ook al aangehaald is het dan nogmaals de vraag en daar zal dan ook aan getoetst moeten worden of een eventuele groei van activiteiten binnen het bestemmingsplan en de milieuruimte past.

- Het risico dat deze ontwikkeling voor omwonenden leidt tot waardedaling van hun onroerend goed is bij de initiatiefnemer neergelegd. Er is een overeenkomst “tegememoetkoming in schade” (planschade) met de initiatiefnemer afgesloten. De belangen van de omgeving worden wel degelijk meegenomen. In de verschillende milieuparagrafen wordt hier op ingegaan. Hieruit blijkt dat de mogelijkheid om bebouwing op te richten geen (extra) belemmering vormt voor de omgeving.

3. Door de wijziging van het bestemmingsplan zijn eerder gemaakte afspraken van tafel:

Zienswijze indiener 2:

- De gemeente Berkelland tracht door het wijzigen van het bestaande bestemmingsplan om mogelijkheden tot vergunning te kunnen geven aan Motorcrossclub BMAC Borculo en MCR Ruurlo om (ver)bouw te doen, waarbij in bijbehorende stukken door hen zelf helder is gesteld dat eerdere plannen en gebouwen

nooit hebben gedeugd binnen dat kader. Ofwel: door toekenning van deze wijziging van het bestemmingsplan zijn alle eerdere gemaakte- en bestaande afspraken ineens van de tafel. De kans dat we daar als woonomgeving nog wat aan kunnen proberen te doen is dus nu middels dit schrijven.

Reactie gemeente

- Zoals eerder ook al aangegeven is het niet ongebruikelijk om bij verenigingen gebouwen te hebben. Dus het klopt wat indiener zegt. De gebouwen worden inderdaad gelegaliseerd. Hier zijn verder geen afspraken over gemaakt. Ook in het verleden niet. Het is ons dan ook niet duidelijk op welke afspraken indiener doelt.

4. Er is onvoldoende geluisterd naar de omwonenden;

Zienswijze indiener 2:

- Inmiddels is in afgelopen jaren door ons veelvuldig op gemeentelijk, provinciaal niveau gesproken en zijn onze bezwaren en zienswijzen beoordeeld en gewogen door rechtbank, en uiteindelijk de Raad van State. Behalve een incidenteel klein succes van onze zijde, weet de gemeente zich veelal met lussen, mitsen en maren, te ontsnappen. De stem van omwonenden maakt niet veel indruk en heeft geen enkele verandering van beleid als gevolg. Dit totdat recentelijk het vigerende bestemmingsplan niet deugdelijk is gebleken (buitengebied). Daarmee is de gehele situatie dus weer op het oude niveau van eerdere datum. OFWEL: er is /dient sprake te zijn van een kleinschalig oefencrossterrein, met beperkte aantallen rijders, beperkte cross-activiteiten, en de toenmalige (illegale) status van bebouwing? De totstandkoming van dit alles is vooral nooit helder geweest, echter de lange weg inmiddels tussen gemeente en omwonenden lijkt door dit voorstel volledig tot een einde te komen. Dit alles wederom in het nadeel van omwonenden.

Reactie gemeente

- Zoals aangegeven onder punt 1 bij indiener 1 heeft de vernietiging of het wel in stand blijven van het toenmalige bestemmingsplan "Buitengebied Berkelland 2012" geen invloed gehad op de omvang van het motorcrossterrein. Deze herziening heeft slechts betrekking op een klein deel van het terrein. Voor de rest blijft het geldende bestemmingsplan gewoon gelden.

5. Door bebouwing toe te staan wordt de mogelijkheid gegeven om uit te breiden;

Zienswijze indiener 2:

- Door het initiëren van deze wijziging van het bestemmingsplan, creëert de gemeente Berkelland dus wat ons betreft vergaande mogelijkheden aan (de BMAC, MCR en overige gebruikers van het oefencrossterrein) tot expansie van gebruik en overige mogelijkheden van het oefenterrein. Het is maar zo denkbaar dat op termijn grotere wedstrijden, grotere aantallen deelnemers en bezoekers, veelvuldiger kunnen gaan plaatsvinden. Dit laatste betekent dus meer overlast, verkeersbewegingen, afbraak van restant van de natuurlijke omgeving, en is het dus in strijd met het nog steeds overeind staande gegeven dat het terrein ooit is bedoeld als KLEINSCHALIG oefencrossterrein (met bestemming sport en natuur) met concrete inhoudelijk afspraken over gebruikersaantallen, emissie, aantallen activiteiten enz.

Reactie gemeente

- Er is met dit bestemmingsplan geen expansie van het gebruik voor ogen. Er vindt dan ook geen uitbreiding van de activiteiten plaats. Zoals ook in onder punt 1 van indiener 1 wordt aangegeven is voor een uitbreiding van het aantal evenementen en crosses een toetsing nodig aan het bestemmingsplan en een afweging op het gebied van milieu. De mogelijkheden daartoe worden met dit bestemmingsplan niet vernieuwd.

6. De bebouwing gaat niet op een juiste manier worden gebruikt:

Zienswijze indiener 2:

- Ook het verder ontwikkelen en gebruiken van een ontmoetingsruimte (lees kantine) bergt de mogelijkheid om in nabije toekomst overige (niet sportieve) activiteiten op te starten of verder uit te breiden. Dit kan dan zowel binnen als buiten het crossseizoen gebeuren of bv in avonduren. Een horecavergunning is snel te verlenen, waarbij het verleden ons al heeft geleerd dat er ook binnen en buiten het seizoen op allerlei momenten mensen en verkeersbewegingen zijn op het terrein. Naar onze mening is er geen ontmoetingsruimte in die zin noodzakelijk; er is ook al een kantine- en clubhuisfaciliteit aan de Vosheuvelweg van partnerclub/gebruikers Motorclub Ruurlo (MCR). Er zijn aldaar ook legio opslagmogelijkheden en ook mogelijkheden tot ontmoeten. De innige samenwerking tussen beide clubs lijkt er bij deze aanvraag misschien niet, maar bestaat er wel degelijk. De suggestie lijkt hierbij gewekt dat slechts BMAC de gebruiker is. Natuurlijk zijn ook de leden van MCR aanwezig, zijn gastrijders tegenwoordig met een dagkaart welkom, en komen er steeds meer grotere activiteiten met bezoekers en doelgroepen. De grotere aantallen toiletten, doucheruimte enz faciliteren naar onze mening nogmaals mogelijk meer de behoefte tot uitbreiding dan dat zij strikt noodzakelijk zijn. Ook de geplande opslag/schuur moet ruimte gaan bieden aan 3 tractoren (voor egaliseren of grove werkzaamheden is er naar onze mening slechts 1 noodzakelijk), met daarbij in pandig een medische ruimte en brandstofopslag (?). Dit lijkt eveneens toekomstige groei te includeren. Los van de vraag of een en bouwtechnisch en voorschrift-technisch allemaal kan, blijft ook hier overeind dat het kennelijk toekomstgericht is met een duidelijke drang naar groter worden.

Reactie gemeente

- Zie onze reactie bij punt 2 van indiener 1 aangaande de horeca-vergunning en de benodigde ruimte.
Bij vergunningverlening wordt de aanvraag getoetst aan het bouwbesluit en zal blijken of het bouwtechnisch allemaal haalbaar is.

7. Kans op plan schade voor omwonenden:

Zienswijze indiener 2:

- Door het wijzigen van het bestemmingsplan, en daarmee dus uitbreidingsmogelijkheden creëren voor de toekomst, kent het ook nadelige aspecten voor omwonende huisbezitters; (indirecte) waarde/planschade voor bewoners door voorgaande lijkt niet ondenkbeeldig.

Reactie gemeente

- Het risico dat deze ontwikkeling voor omwonenden leidt tot waardedaling van hun onroerend goed is bij de initiatiefnemer neergelegd. Er is een overeenkomst "tegenmoetkoming in schade" (planschade) met de initiatiefnemer afgesloten.

8. De quickscan Flora en Fauna is niet op een juiste wijze tot stand gekomen.

Zienswijze indiener 2:

- Tenslotte moge nog worden opgemerkt dat een Quikscann op een koude januardag in 2019 geen steekhoudende informatie zal bieden als het gaat om aanwezigheid van beschermde dieren, nestelmogelijkheden enz. Flora en fauna is dan naar onze mening niet objectief beoordeelbaar. Daarbij mag opgemerkt worden dat het resterende overblijvende deel van het oefencrossterrein nu -na een jarenlange (illegale) kaalslag en intensief gebruik- niet meer zo aantrekkelijk is voor veel dieren of planten, en vormt het zo een pijnlijk en schril contrast met de kostbare - en vooral met moeite aangelegde natuur rond de gemeanderde Slinge rivier als belangrijk natuurproject van o.a. de gemeente Berkelland in het verleden.

Of je het ecologische hoofdstructuur noemt of anders; een crossbaan past gewoon op geen enkele wijze in een dergelijk landschap. Niet voor dieren, niet voor natuur, maar vooral niet voor mensen die er wonen en van natuur en rust houden.

Reactie gemeente

- U geeft aan dat het onderzoek niet op een juiste wijze is uitgevoerd/ niet representatief is, maar u heeft ook geen tegen onderzoek bij ons neergelegd. Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt dat er geen nader onderzoek nodig is. Dit betekent dat als de situatie blijft zoals die nu is dat er geen extra belemmeringen zijn op het gebied van Flora en Fauna. Op het moment dat er veranderingen en/of aanpassing aan de gebouwen gaan plaatsvinden dan is er afhankelijk van de tijd die tussen het onderzoek en de werkzaamheden zit een nieuw onderzoek nodig, tevens geldt er altijd nog een zorgplicht. Dit laatste houdt in dat als er bij werkzaamheden beschermde elementen worden geconstateerd, dit gemeld moet worden. Op dat moment moet er gekeken worden welke maatregelen er eventueel genomen dienen te worden.

• Conclusie over de beoordeling van de reactie

Zoals in het begin al is aangegeven zijn in hoofdlijn de volgende zienswijzen ingediend. Deze zijn vervolgens behandeld en voorzien van een reactie.

1. Historisch is de directe omgeving van het oefencrossterrein de Kappermaat altijd al meer/minder in bezwaar tegen aanwezigheid, het gebruik, de handhaving of toekomstplannen van het betreffende terrein.
2. De legalisatie van de bebouwing maakt uitbreiding in de toekomst mogelijk.
3. Door de wijziging van het bestemmingsplan zijn eerder gemaakte afspraken van tafel;
4. Er is onvoldoende geluisterd naar de omwonenden;
5. Door bebouwing toe te staan wordt de mogelijkheid gegeven om uit te breiden;
6. De bebouwing gaat niet op een juiste manier worden gebruikt;
7. Kans op plan schade voor omwonenden;
8. De quickscan Flora en Fauna is niet op een juiste wijze tot stand gekomen.

Op basis van de overweging over de ingediende reactie ziet de gemeente geen aanleiding om het plan aan te passen of niet mee te werken aan de gewenste situatie.

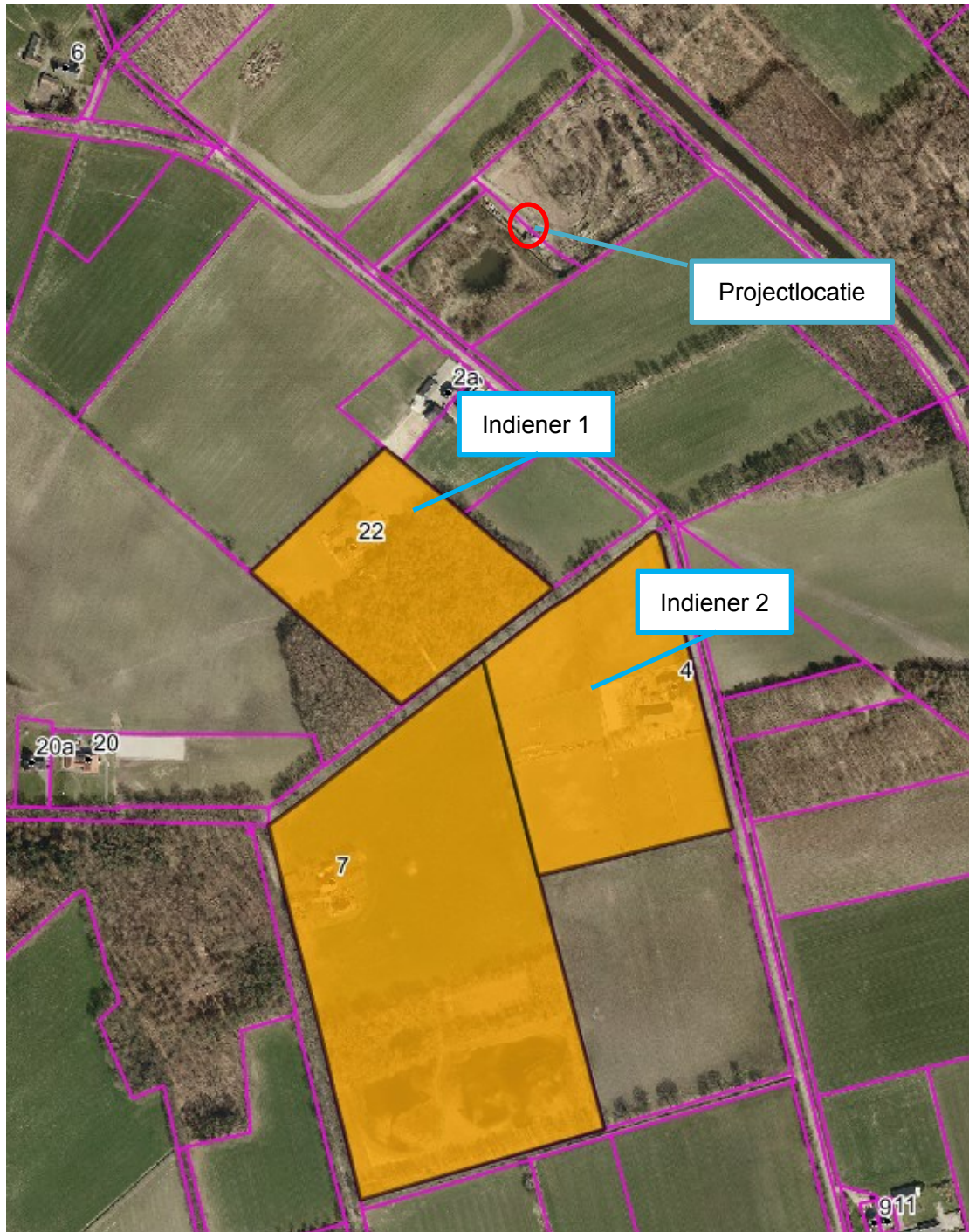
D. Overzichtskaartje met herkomst van de indieners

De onderstaande afbeelding geeft het projectgebied globaal weer (rode cirkel). Verder is het perceel van de indiener 1 van de reactie aangegeven:

1. "Indiener 1"

En de twee percelen van indiener 2:

2. "Indiener 2"

GEMEENTE BERKELLAND

*Bestemmingsplan
Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018*

April 2019

Ontwerp

Plannaam: "Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018"
IMRO-nummer: NL.IMRO.1859.BPBGB20180008-0010
Plantype: Bestemmingsplan
Status: Ontwerp

Dokter van Deenweg 13
8025 BP Zwolle

Twentepoort Oost 16a
7609 RG Almelo

T: 0546 - 45 44 66
E: info@bjz.nu
I: www.bjz.nu

Toelichting

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	LIGGING VAN HET PLANGEBIED	5
1.3	DE BIJ HET PLAN BEHORENDE STUKKEN	6
1.4	HUIDIG PLANOLOGISCH REGIME	6
1.5	LEESWIJZER	7
HOOFDSTUK 2	HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED	8
HOOFDSTUK 3	GEWENSTE SITUATIE	9
3.1	GEWENSTE SITUATIE	9
3.2	VERKEER EN PARKEREN	9
HOOFDSTUK 4	BELEIDSKADER	11
4.1	RIJKSBELEID	11
4.2	PROVINCIAAL BELEID	12
4.3	GEMEENTELIJK BELEID	13
HOOFDSTUK 5	MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	15
5.1	GELUID (WET GELUIDHINDER)	15
5.2	BODEMKWALITEIT	15
5.3	LUCHTKWALITEIT	16
5.4	EXTERNE VEILIGHEID	17
5.5	MILIEUZONERING	18
5.6	GEUR	20
5.7	ECOLOGIE	21
5.8	ARCHEOLOGIE & CULTUURHISTORIE	23
HOOFDSTUK 6	WATERASPECTEN	25
6.1	VIGEREND BELEID	25
6.2	WATERPARAGRAAF	26
HOOFDSTUK 7	JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING	28
7.1	INLEIDING	28
7.2	OPZET VAN DE REGELS	28
7.3	VERANTWOORDING VAN DE REGELS	30
HOOFDSTUK 8	ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID	31
HOOFDSTUK 9	VOOROVERLEG EN INSPRAAK	32
9.1	VOOROVERLEG	32
9.2	INSPRAAK	32
BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING	33	
BIJLAGE 1	NATUURWAARDENONDERZOEK	33
BIJLAGE 2	ADVIESBRIEF PROVINCIE GELDERLAND	34

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

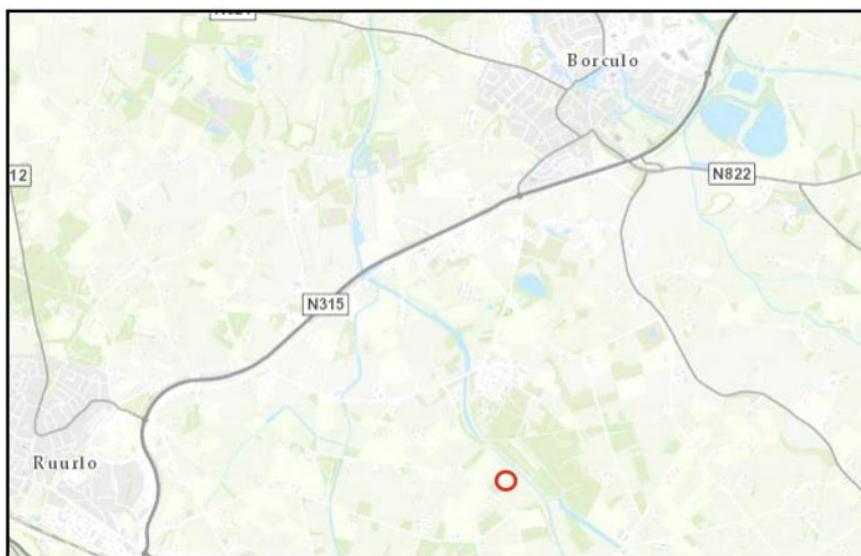
Aan de Kappersmaatweg in het buitengebied van Borculo is een motorcrossterrein gelegen. Dit terrein wordt gebruikt door motorcrossvereniging BMAC voor zowel trainingen als wedstrijden. Naast het crossterrein zijn op het perceel twee gebouwen aanwezig, te weten een clubgebouw en een schuur (machineberging/opslag). In het clubgebouw bevindt zich een inschrijvings- en ontmoetingsruimte, enkele sanitaire voorzieningen en een berging (o.a. voor tractor).

Initiatiefnemer is voornemens om het clubgebouw te verbouwen, waarbij de sanitaire ruimte wordt vergroot ten koste van een deel van de berging. In de toekomstige situatie is het niet meer mogelijk om een tractor in het gebouw te stallen. Daarom wordt de bestaande schuur vervangen waarna het zal dienen als stallingsruimte voor een drietal tractoren, opslagdoeleinden en een medische ruimte (EHBO-post).

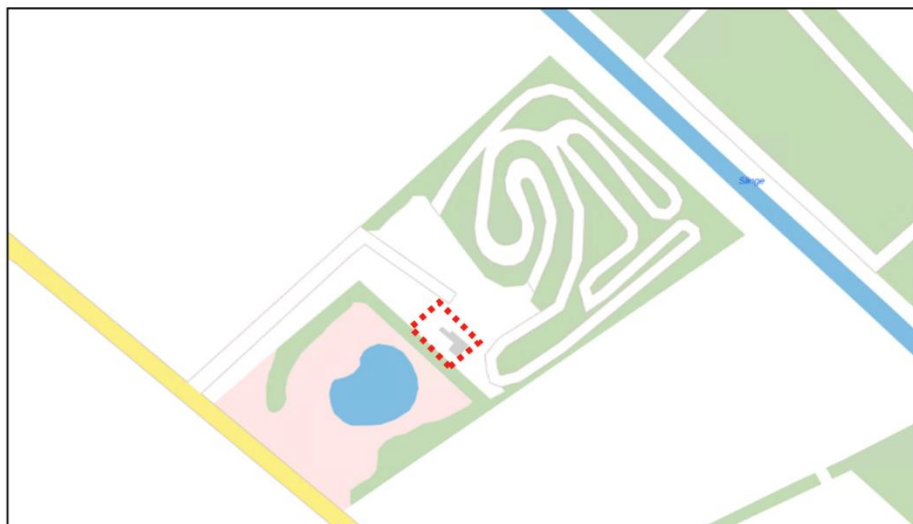
De voorgenomen ontwikkelingen zijn niet in overeenstemming met het geldende bestemmingsplan ‘Buitengebied, integrale herziening’, waarbij wordt opgemerkt dat de huidige bebouwing tevens niet in overeenstemming is. Een herziening van het bestemmingsplan is noodzakelijk. Voorliggend plan voorziet hierin. In dit bestemmingsplan zal worden aangetoond dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied ten zuiden van de stad Borculo. In afbeelding 1.1 en 1.2 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving en ten opzichte van Borculo en Ruurlo weergegeven. Dit perceel is kadastraal bekend als gemeente Borculo, sectie P, perceelnummer 120.

Afbeelding 1.1 Ligging plangebied ten opzichte van de stad Borculo en het dorp Ruurlo (Bron: ArcGis)

Afbeelding 1.2 Ligging plangebied ten opzichte van directe omgeving (Bron: ArcGis)

1.3 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018” bestaat uit de volgende stukken:

- verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.1859.BPBGB20180008-0010) en een renvooi;
- regels.

Op de verbeelding zijn de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden weergegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten, maar maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan.

1.4 Huidig planologisch regime

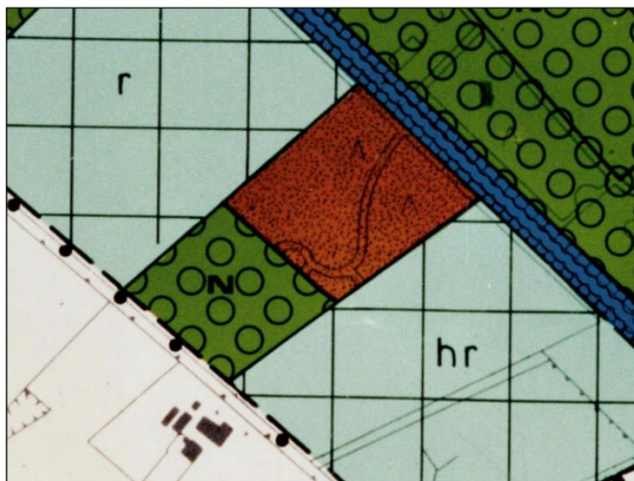
1.4.1 Algemeen

Ter plaatse geldt het bestemmingsplan ‘Buitengebied, integrale herziening’. Dit bestemmingsplan is onherroepelijk geworden op 24 juni 1993. Op 27 augustus 2014 heeft de Raad van State het bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2012 vernietigd, waardoor ter plaatse het bestemmingsplan ‘Buitengebied, integrale herziening’ weer van toepassing is.

1.4.2 Beschrijving bestemmingen

Het perceel is in het bestemmingsplan ‘Buitengebied, integrale herziening’(1993) specifiek bestemd met de bestemming ‘oefencrossterrein’. De gronden met de bestemming ‘oefencrossterrein’ zijn bestemd voor recreatieve doeleinden in de vorm van een oefencrossterrein. Op de gronden mogen uitsluitend de volgende bebouwing c.q. voorzieningen worden aangelegd: terrein- en baanafscheidings, springschansen en springwallen, een en ander met een maximale hoogte van acht meter.

In afbeelding 1.3 is een uitsnede van de plankaart opgenomen.

Afbeelding 1.3 Uitsnede geldende bestemmingsplan "Buitengebied, integrale herziening" (Bron: gemeente Berkelland)

1.4.3 Strijdigheid

Op grond van het geldende bestemmingsplan is bebouwing niet toegestaan op het motorcrossterrein. Door een bouwvlak op te nemen wordt bebouwing onder voorwaarden planologisch toegestaan. Voorliggend bestemmingsplan voorziet in het gewenste planologische kader op basis waarvan de voorgenomen ontwikkelingen uitgevoerd kunnen worden.

1.5 Leeswijzer

Na deze inleiding wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de huidige situatie in het plangebied.

Hoofdstuk 3 gaat in op de huidige en toekomstige planbeschrijving.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op het beleidskader. Hierin wordt het beleid van het Rijk, de provincie Gelderland en de gemeente Berkelland beschreven.

In hoofdstuk 5 passeren alle relevante milieu- en omgevingsthema's de revue en hoofdstuk 6 gaat in op de waterspecten.

In de hoofdstukken 7 en 8 wordt respectievelijk ingegaan op de juridische aspecten/planverantwoording en de economische uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 9 gaat in op het vooroverleg en de inspraak.

HOOFDSTUK 2 HUIDIGE SITUATIE PLANGEBIED

Het motorcrossterrein ligt in het buitengebied ten zuiden van Borculo en ten oosten van Ruurlo. De ruimtelijke structuur wordt voornamelijk bepaald door landschapselementen behorende bij het kampenlandschap. De functionele structuur wordt bepaald door agrarische en niet-agrarische bedrijvigheid, agrarische cultuurgronden en verspreid liggende woningen.

De locatie wordt begrensd door het motorcrossterrein aan de noordzijde en door een bosgebied met vijver aan de zuidzijde. Aan de west- en oostzijde wordt het plangebied begrensd door agrarische gronden.

Zoals in de aanleiding reeds beschreven, zijn op het perceel twee gebouwen aanwezig. Een clubgebouw en een machineberging. Deze gebouwen bevinden zich aan de zuidzijde van het crossterrein. Het crossterrein is omgeven door een bosstrook.

In afbeelding 2.1 is een luchtfoto van de huidige situatie opgenomen.

Afbeelding 2.1 Luchtfoto locatie Kappermaatsweg (Bron: Omgevingsdienst Achterhoek)

HOOFDSTUK 3 GEWENSTE SITUATIE

3.1 Gewenste situatie

Zoals reeds in de aanleiding aangegeven, is initiatiefnemer voornemens om het clubgebouw te verbouwen, waarbij de sanitaire ruimten wordt vergroot ten koste van een deel van de berging. In de toekomstige situatie is het niet meer mogelijk om een tractor in het gebouw te stallen. Daarom wordt de schuur vervangen, waarna het zal dienen als stallingsruimte voor een drietal tractoren, opslagdoeleinden en een medische ruimte (EHBO-post).

In afbeelding 3.1 zijn de plattegronden van beide gebouwen opgenomen.

Afbeelding 3.1 Plattegronden stallingsruimte en clubgebouw

3.2 Verkeer en parkeren

In de huidige situatie is voldoende ruimte voor het parkeren op het perceel aanwezig. Ook in de nieuwe situatie is dit het geval, omdat de indeling van het perceel nagenoeg ongewijzigd blijft en ten gevolge van de aanpassing het ledenaantal niet (onevenredig) zal toenemen.

De ontsluiting van het terrein vindt plaats middels de bestaande in- en uitrit aan De Brille. Gelet op vorenstaande wordt geconcludeerd dat er vanuit verkeerskundig oogpunt geen bezwaren zijn tegen de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

HOOFDSTUK 4 BELEIDSKADER

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. Het beleid is in dit bestemmingsplan afgewogen en doorvertaald in de verbeelding en in de regels.

4.1 Rijksbeleid

4.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is op 13 maart 2012 vastgesteld. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de MobiliteitsAanpak en de Structuurvisie voor de Snelwgomgeving. Tevens vervangt het een aantal ruimtelijke doelen en uitspraken in onder andere de Agenda Landschap en de Agenda Vitaal Platteland. Daarmee wordt de SVIR het kader voor thematische of gebiedsgerichte uitwerkingen van rijksbeleid met ruimtelijke consequenties.

In de SVIR heeft het Rijk drie rijksdoelen om Nederland concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig te houden voor de middellange termijn (2028):

- Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economische structuur van Nederland;
- Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat;
- Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

4.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De borging van de uitspraken uit de SVIR heeft in juridische zin plaatsgevonden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Deze is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro zijn de verschillende nationale belangen vastgelegd die doorwerking moeten krijgen bij lagere overheden. Het gaat om de volgende nationale belangen: rijksvaarwegen, project Mainportontwikkeling Rotterdam, kustfundament, grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, defensie, Ecologische Hoofdstructuur, erfgoederen van universele waarden, hoofdwegen en hoofdspoorwegen, elektriciteitsvoorziening, buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, primaire waterkeringen buiten het kustfundament en het IJsselmeergebied.

4.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigd en geoptimaliseerd instrument.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen ‘bestaand stedelijk gebied’ en ‘stedelijke ontwikkeling’.

In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

bestaand stedelijk gebied: ‘bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur’.

stedelijke ontwikkeling: ‘ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen’.

Bij het beschrijven van de behoefte dient te worden uitgegaan van het saldo van de aantoonbare vraag naar de voorgenomen ontwikkeling (de komende tien jaar, zijnde de looptijd van het bestemmingsplan) verminderd met het aanbod in planologische besluiten, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd (harde plancapaciteit).

4.1.4 Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte laat zich niet specifiek uit over dergelijke lokale ontwikkelingen. De voorgenomen ontwikkeling raakt geen rijksbelangen zoals opgenomen in de structuurvisie. Wat betreft de ‘Ladder voor duurzame verstedelijking’ wordt opgemerkt dat toetsing noodzakelijk is bij ‘nieuwe stedelijke ontwikkelingen’ (3.1.6 Bro). Aangezien geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling zoals bedoeld in artikel 1.1.1 is toetsing aan de ladder daarom niet noodzakelijk. Geconcludeerd wordt dat er geen sprake is van strijd met het rijksbeleid.

4.2 Provinciaal beleid

Het provinciaal beleid is verwoord in tal van plannen. Het belangrijkste plan betreft de Omgevingsvisie Gelderland, welke is verankerd in de Omgevingsverordening Gelderland.

4.2.1 Omgevingsvisie Gelderland

4.2.1.1 Algemeen

De Omgevingsvisie Gelderland is op 9 juli 2014 door Provinciale Staten vastgesteld en een aantal keer geactualiseerd. In de Omgevingsvisie staan maatschappelijke opgaven in Gelderland. Deze opgaven zijn ontstaan in gesprekken tussen overheden, organisaties en particulieren. Het gaat over steden en dorpen, natuur, landbouw, water, energie en meer. In de Omgevingsvisie heeft de provincie twee doelen gedefinieerd die de rol en kerntaken van de provincie als middenbestuur benadrukken.

De doelen zijn:

- een duurzame economische structuurversterking;
- het borgen van de kwaliteit en de veiligheid van onze leefomgeving.

Om deze doelstellingen te bewerkstelligen worden de volgende punten gesteld:

- ontwikkelen met kwaliteit, recht doen aan de ruimtelijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van de plek;
- een gezonde en veilige leefomgeving;
- kansen bieden aan bestaande en nieuwe bedrijven

4.2.1.2 Achterhoek

De Achterhoek is een regio met veel kwaliteiten en waarden:

- een mooi landschap;
- veel natuurschoon;
- mooie steden en dorpen;
- een grote onderlinge betrokkenheid (noaberschap);
- een hoge arbeidsmoraal;
- bescheidenheid.

4.2.1.3 Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik

Het accent van stedelijke ontwikkelingen verschuift van nieuwbouw naar het vitaliseren van bestaande gebieden en gebouwen. Voor een goede afweging van keuzes voor locaties van nieuwe gebouwen staat de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik centraal. Met deze ladder wordt een transparante besluitvorming en een zorgvuldige ruimtelijke afweging nagestreefd. Het gaat om het tijdig afwegen van kansen en mogelijkheden om bestaande gebouwen te benutten bij overwegingen van nieuwe bebouwing.

Als juridische basis gebruikt de provincie de ladder voor duurzame verstedelijking die het Rijk heeft vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In elk bestemmingsplan dat voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling dienen gemeenten volgens de rijksladder aan de hand van drie stappen die locatiekeuze te motiveren. Deze rijksladder is van provinciaal belang. Aangezien de juridische borging van de ladder al geregeld is in het Bro, heeft de provincie de ladder niet nogmaals opgenomen in de provinciale omgevingsverordening.

4.2.1.4 Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsvisie Gelderland

Door de voorgenomen ontwikkelingen worden de voorzieningen van een lokaal gewortelde vereniging kwalitatief verbeterd. Voor wat betreft de Ladder voor duurzame verstedelijking wordt verwezen naar paragraaf 4.1.4 waar reeds is ingegaan op de noodzakelijkheid van de toetsing aan de ladder. Geconcludeerd wordt dat voorliggend initiatief in overeenstemming is met de Omgevingsvisie Gelderland.

4.2.2 Omgevingsverordening Gelderland

De provincie beschikt over een palet van instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening Gelderland bevat geen bepalingen die de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling in de weg staan. Wat betreft de ligging in het GNN/GO-gebied wordt opgemerkt dat de ontwikkelingen niet leiden tot aantasting van de natuurwaarden ter plaatse. Geconcludeerd wordt dat dit bestemmingsplan in overeenstemming is met de Omgevingsverordening Gelderland.

4.2.3 Toetsing van het initiatief aan het provinciaal beleid

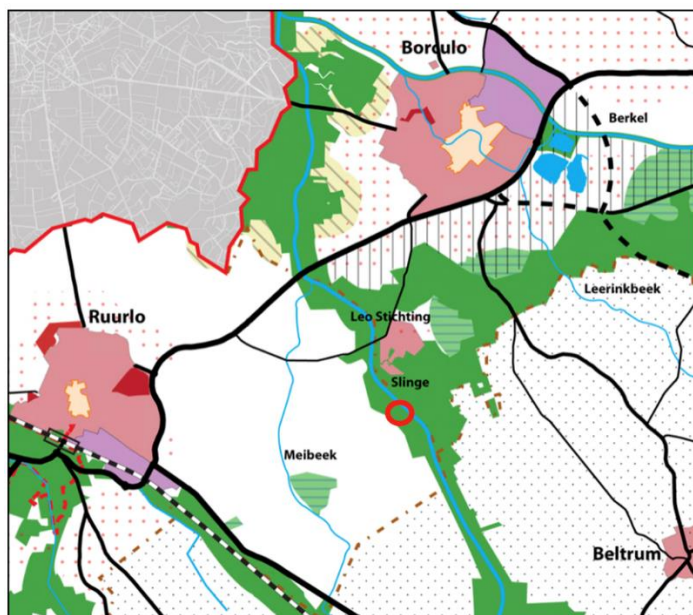
Geconcludeerd wordt dat de in deze ruimtelijke onderbouwing besloten ontwikkeling in overeenstemming is met de provinciale beleidsambities zoals verwoord in de Omgevingsvisie Gelderland en verankerd in de Omgevingsverordening Gelderland.

4.3 Gemeentelijk beleid

4.3.1 Structuurvisie Berkelland 2025

4.3.1.1 Algemeen

De raad heeft op 26 oktober 2010 de structuurvisie Berkelland 2025 vastgesteld. De structuurvisie geeft de hoofdlijnen van het gemeentelijk ruimtelijk beleid tot het jaar 2025 weer. Het is een integrale visie die geldt voor het grondgebied van de hele gemeente en richting geeft aan de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente. Onderdeel van de visie is een structuurvisieplankaart, zoals hierna weergegeven. Op deze kaart is de ligging van het plangebied met een rode cirkel weergegeven en gelegen in het gebied aangeduid als ‘EHS-gebied’ (tegenwoordig GNN), op de kaart met de groene kleur.

Figuur 3.2 Uitsnede structuurvisiekaart (Bron: gemeente Berkelland)

4.3.1.2 EHS-gebied (tegenwoordig GNN)

Om de instandhouding en de ontwikkeling van natuurgebieden in Gelderland te waarborgen, is het plangebied als EHS-gebied (ecologische hoofdstructuur) aangegeven op de Structuurvisie plankaart. De term EHS-gebied wordt niet meer gebruikt, deze natuurgebieden worden aangeduid met 'Natuurnetwerk Nederland'. In de structuurvisie wordt echter nog gesproken over EHS-gebied, daarom wordt deze term in dit geval aangehouden.

4.3.1.3 Toetsing van het initiatief aan de Structuurvisie Berkelland 2025

Het plangebied is gelegen in een gebied met doelstellingen ten aanzien van de EHS (tegenwoordig GNN). Zoals blijkt uit paragraaf 5.6 valt plangebied zelf buiten de concrete begrenzing van de EHS/GNN. Het voornemen bestaat uit aanpassing/vervanging van bebouwing bij een bestaand motorcrossterrein. Ten gevolge van deze ontwikkeling krijgt de sportvoorziening kwalitatief hoogwaardigere voorzieningen. Gelet op vorenstaande wordt geconcludeerd dat voorliggend initiatief de uitgangspunten uit de Structuurvisie Berkelland 2025 niet in de weg staat.

4.3.2 Conclusie toetsing aan het gemeentelijk beleid

Gezien het vorenstaande wordt geconcludeerd dat de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling past binnen de kaders als gesteld in het gemeentelijk beleid.

HOOFDSTUK 5 MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening moet in de toelichting op het bestemmingsplan een beschrijving worden opgenomen van de wijze waarop de milieukwaliteitseisen bij het plan zijn betrokken. Daarbij moet rekening gehouden worden met de geldende wet- en regelgeving en met de vastgestelde (boven)gemeentelijke beleidskaders. Bovendien is een bestemmingsplan vaak een belangrijk middel voor afstemming tussen de milieuaspecten en ruimtelijke ordening.

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek naar de milieukundige uitvoerbaarheid beschreven. Het betreft de thema's geluid, bodem, luchtkwaliteit, externe veiligheid, milieuzonering, geur, ecologie, archeologie & cultuurhistorie.

5.1 Geluid (Wet geluidhinder)

5.1.1 Algemeen

De Wet geluidhinder (Wgh) bevat geluidnormen en richtlijnen over de toelaatbaarheid van geluidniveaus als gevolg van rail- en wegverkeerslawaai en industrielawaai. De Wgh geeft aan dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd bij het voorbereiden van de vaststelling van een bestemmingsplan of het nemen van een omgevingsvergunning indien het plan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen een geluidszone van een bestaande geluidsbron of indien het plan een nieuwe geluidsbron mogelijk maakt. In de Wet geluidhinder worden eisen gesteld aan de toelaatbare geluidsbelasting op de gevels van nog niet geprojecteerde geluidsgevoelige gebouwen die liggen binnen de geluidszone van een weg.

5.1.2 Situatie plangebied

In het voorliggende geval wordt geen geluidgevoelig object mogelijk gemaakt. Een akoestisch onderzoek naar weg- en railverkeer en industrielawaai is om deze reden niet noodzakelijk. Wat betreft de invloed van de functies in de gebouwen op de omgeving wordt verwezen naar paragraaf 5.5.

5.1.3 Conclusie

Geconcludeerd wordt dat de Wet geluidhinder geen belemmering vormt voor het plan.

5.2 Bodemkwaliteit

5.2.1 Algemeen

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht conform de richtlijnen NEN 5740.

Op basis van de Woningwet, de Wabo en bijbehorende regelgeving gelden de volgende uitzonderingen voor de bodemonderzoekplicht:

1. als het gaat om bouwwerken die de grond niet raken of het bestaande, niet wederrechtelijke gebruik wordt gehandhaafd;
2. als het gaat om het bouwen van bouwwerken waarin niet (nagenoeg) voortdurend mensen zullen verblijven (Woningwet, artikel 8, derde lid). Hierbij wordt een verblijftijd van minder als 2 uur gehanteerd;
3. als Burgemeester en Wethouders vrijstelling verlenen omdat er al voldoende gegevens met betrekking tot de bodemkwaliteit bekend zijn, bijvoorbeeld op basis van een reeds eerder uitgevoerd bodemonderzoek (maximaal 5 jaar oud en waarbij het gebruik sindsdien niet is gewijzigd).

5.2.2 Situatie plangebied

Door de Omgevingsdienst Achterhoek is een inventarisatie verricht naar mogelijke bodemverontreinigingen. Deze inventarisatie heeft het volgende aan het licht gebracht:

- De locatie is in gebruik als oefencrosscircuit van BMAC met bijbehorende gebouwen. Er is sprake van opslag van diverse bodembedreigende activiteiten zoals de opslag van aardolieproduct in een bovengrondse tank en een afleverinstallatie voor motorbrandstof.
- Op de locatie is, voor zover ons bekend, geen ondergrondse tank aanwezig geweest.
- Op de locatie is, voor zover ons bekend, niet eerder bodemonderzoek verricht. Aan de milieuvergunning zijn wel voorschriften verbonden om een nulsituatie bodemonderzoek uit te voeren.
- Op de bodematlas heeft dit gebied een lage of matige asbestkans. Bij een erfverharding of puinhoudende grond adviseren wij altijd alert te blijven op de aanwezigheid van asbestverdacht materiaal.
- Op oude luchtfoto's (>2008) en historisch kaartmateriaal (<http://www.topotijdreis.nl/>) zijn geen bijzonderheden of bodemverstoringen zichtbaar.
- De milieu- en bodeminformatie van aangrenzende percelen geven geen aanleiding om op de locatie bodemverontreiniging te verwachten.

Uit de bodeminventarisatie blijkt dat ter plaatse van de bestaande bebouwing enkele bodembedreigende activiteiten plaatsvinden. Niet uitgesloten kan worden dat als gevolg hiervan bodemverontreiniging is ontstaan. Voor zover bekend zijn deze bodemverdenkingen niet eerder onderzocht.

Echter, in voorliggend geval gaat het om bebouwing waarin niet (nagenoeg) voortdurend mensen zullen verblijven. Een verkennend bodemonderzoek is daarom niet noodzakelijk.

5.2.3 Conclusie

Uit milieukundig oogpunt is geen bezwaar tegen de voorgenomen ontwikkeling aangezien er slechts kortdurend door mensen wordt verbleven.

5.3 Luchtkwaliteit

5.3.1 Beoordelingskader

Om een goede luchtkwaliteit in Europa te garanderen heeft de Europese unie een viertal kaderrichtlijnen opgesteld. De hiervan afgeleide Nederlandse wetgeving is vastgelegd in hoofdstuk 5, titel 2 van de Wet milieubeheer. Deze wetgeving staat ook bekend als de Wet luchtkwaliteit.

In de Wet luchtkwaliteit staan ondermeer de grenswaarden voor de verschillende luchtverontreinigende stoffen. Onderdeel van de Wet luchtkwaliteit zijn de volgende Besluiten en Regelingen:

- Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen);
- Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen);

5.3.1.1 Besluit en de Regeling niet in betekenende mate bijdragen

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (NIBM) staat bouwprojecten toe wanneer de bijdrage aan de luchtkwaliteit van het desbetreffende project niet in betekenende mate is. Het begrip 'niet in betekenende mate' is gedefinieerd als 3% van de grenswaarden uit de Wet milieubeheer. Het gaat hierbij uitsluitend om stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). Toetsing aan andere luchtverontreinigende stoffen uit de Wet luchtkwaliteit vindt niet plaats.

In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Enkele voorbeelden zijn:

- woningen: 1.500 met een enkele ontsluitingsweg;
- woningen: 3.000 met twee ontsluitingswegen;
- kantoren: 100.000 m² bruto vloeroppervlak met een enkele ontsluitingsweg.

Als een ruimtelijke ontwikkeling niet genoemd staat in de Regeling NIBM kan deze nog steeds niet in betekenende mate bijdragen. De bijdrage aan NO₂ en PM₁₀ moet dan minder zijn dan 3% van de grenswaarden.

5.3.1.2 Besluit gevoelige bestemmingen

Dit besluit is opgesteld om mensen die extra gevoelig zijn voor een matige luchtkwaliteit aanvullend te beschermen. Deze 'gevoelige bestemmingen' zijn scholen, kinderdagverblijven en verzorgings-, verpleeg- en bejaardentehuizen. Woningen en ziekenhuizen/ klinieken zijn geen gevoelige bestemmingen.

De grootste bron van luchtverontreiniging in Nederland is het wegverkeer. Het Besluit legt aan weerszijden van rijkswegen en provinciale wegen zones vast. Bij rijkswegen is deze zone 300 meter, bij provinciale wegen 50 meter. Bij realisatie van 'gevoelige bestemmingen' binnen deze zones is toetsing aan de grenswaarden die genoemd zijn in de Wet luchtkwaliteit nodig.

5.3.2 Situatie plangebied

In subparagraaf 5.3.1.1 worden voorbeelden aangegeven die aangemerkt worden voor een project dat “niet in betekenende mate bijdraagt” aan luchtverontreiniging. In vergelijking hiermee is dit plan zeker aan te merken als een project dat “niet in betekenende mate bijdraagt” aan luchtverontreiniging.

Hiermee wordt geconcludeerd dat deze ontwikkeling niet wordt aangemerkt als een gevoelige bestemming in het kader het Besluit gevoelige bestemmingen.

5.3.3 Conclusie

Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

5.4 Externe veiligheid

5.4.1 Algemeen

Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing. Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:

- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen, per buisleiding of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

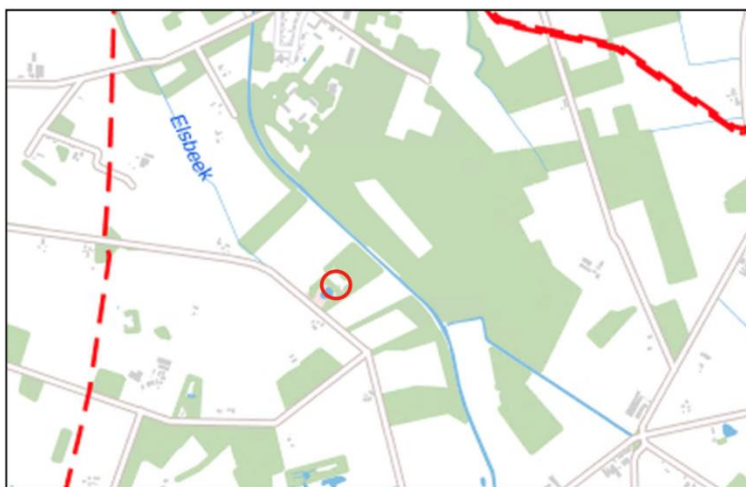
- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).

De regelgeving omtrent buisleidingen is opgenomen in het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is het tot een minimum beperken van risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

5.4.2 Situatie in en bij het plangebied

Aan de hand van de Risicokaart is een inventarisatie verricht van risicobronnen in en rond het plangebied. Op de Risicokaart staan meerdere soorten risico's, zoals ongevallen met brandbare, explosieve en giftige stoffen, grote branden of verstoring van de openbare orde. In totaal worden op de Risicokaart dertien soorten rampen weergegeven. In de volgende afbeelding is een uitsnede van de Risicokaart met betrekking tot het plangebied (aangegeven met de rode cirkel) en omgeving weergegeven.

Afbeelding 5.1: Uitsnede Risicokaart Plangebied en omgeving (Bron: www.risicokaart.nl)

Op circa 950 meter ten noordoosten van het perceel is een aardgasleiding gelegen. De leiding heeft een maximale werkdruk van 66,2 bar en een uitwendige diameter van 35,98 inch. Bij een dergelijke gasleiding ligt de 1% legaliteitsgrens op 430 meter. Hierdoor valt het plangebied buiten het groepsrisico-aandachtsgebied. Een berekening en nadere verantwoording van het groepsrisico is niet noodzakelijk.

Daarnaast loopt ten westen op circa 720 meter een buisleiding van I&M transport. De buisleiding heeft geen plaatsgebonden risico en vormt daardoor geen belemmering voor het initiatief.

5.4.3 Conclusie

Een en ander brengt met zich mee dat het project in overeenstemming is met wet- en regelgeving ter zake van externe veiligheid.

5.5 Milieuzonering

5.5.1 Algemeen

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave “Bedrijven en Milieuzonering” uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan/wijzigingsplan mogelijk is. Hoewel deze richtafstanden indicatief zijn, volgt uit jurisprudentie dat deze afstanden als harde eis gezien worden door de Raad van State bij de beoordeling of woningen op een passende afstand van bedrijven worden gesitueerd.

5.5.2 Gebiedstypen

Volgens de VNG-uitgave “Bedrijven en Milieuzonering” dient eerst te worden beoordeeld of in de omgeving sprake is van een ‘rustige woonwijk’ of een ‘gemengd gebied’.

Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Overige functies komen vrijwel niet voor. Langs de randen is weinig verstoring van verkeer. In de VNG-uitgave wordt het buitengebied veelal gerekend tot een met het omgevingstype ‘rustige woonwijk’.

Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid kan als gemengd gebied worden beschouwd. Gebieden die direct langs de hoofdinfrastructuur liggen, behoren eveneens tot het omgevingstype gemengd gebied.

Het plangebied is gelegen in het buitengebied, waar geen sprake is van een matige of sterke functiemenging. Daarom wordt in dit geval uitgegaan van het omgevingstype “rustige woonwijk”.

Milieucategorie	Richtafstanden tot omgevingstype rustige woonwijk	Richtafstanden tot omgevingstype gemengd gebied
1	10 m	0 m
2	30 m	10 m
3.1	50 m	30 m
3.2	100 m	50 m
4.1	200 m	100 m
4.2	300 m	200 m
5.1	500 m	300 m
5.2	700 m	500 m
5.3	1.000 m	700 m
6	1.500 m	1.000 m

Tabel 2. VNG richtafstanden

5.5.3 Situatie plangebied

5.5.3.1 Algemeen

Aan de hand van vorenstaande regeling is onderzoek verricht naar de feitelijke situatie. De VNG-uitgave “Bedrijven en Milieuzonering” geeft een eerste inzicht in de milieuhinder van inrichtingen.

Zoals reeds hiervoor genoemd, wordt bij het realiseren van nieuwe functies gekeken naar de omgeving waarin de nieuwe functies gerealiseerd worden. Hierbij spelen twee vragen een rol:

1. past de nieuwe functie in de omgeving? (externe werking);
2. laat de omgeving de nieuwe functie toe? (interne werking).

5.5.3.2 Externe werking

Hierbij gaat het met name om de vraag of de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling leidt tot een situatie die, vanuit hinder of gevaar bezien, in strijd is te achten met een goede ruimtelijke ontwikkeling. Daarvan is sprake als het woon- en leefklimaat van omwonenden in ernstige mate wordt aangetast.

De voorgenomen ontwikkeling heeft geen uitbreiding van het motorcrossterrein tot gevolg. De ontwikkelingen vinden plaats op gronden waar een motorcrossterrein is toegestaan. De activiteiten binnen de bebouwing zijn qua milieubelasting minder dan een motorcrossterrein. Gesteld kan worden dat het woon- en leefklimaat van omwonenden niet wordt aangetast door de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

5.5.3.3 Interne werking

Hierbij gaat het om de vraag of de nieuwe functies binnen het plangebied hinder ondervinden van bestaande functies in de omgeving en of de nieuwe functie(s) de bedrijfsvoering of ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven aantasten.

Voorzieningen bij een motorcrossterrein zijn niet aan te merken als milieugevoelige functies. Van hinder van omliggende bedrijven is dan ook geen sprake. Omgekeerd levert het voornemen geen belemmering op voor de bedrijfsvoering of ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bedrijven.

5.5.4 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit plan.

5.6 Geur

5.6.1 Algemeen

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader vergunningverlening, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De Wgv stelt één landsdekkend beoordelingskader met een indeling in twee categorieën. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier is vastgesteld, wordt deze waarde uitgedrukt in een ten hoogste toegestane geurbelasting op een geurgevoelig object. Voor de andere diercategorieën is die waarde een wettelijke vastgestelde afstand die ten minste moet worden aangehouden.

Op grond van de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) dient voor diercategorieën waarvoor per dier geen geuremissie is vastgesteld (bijvoorbeeld melkkoeien en paarden) en een geurgevoelig object de volgende afstanden aangehouden te worden:

- ten minste 100 meter indien het geurgevoelige object binnen de bebouwde kom is gelegen, en
- ten minste 50 meter indien het geurgevoelige object buiten de bebouwde kom is gelegen.

Voor diercategorieën waarvoor in de Wgv een geuremissie per dier is vastgesteld geldt dat de geurbelasting, binnen een concentratiegebied, op geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom niet meer dan 3 odour units per kubieke meter lucht mag bedragen. Voor geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom mag deze niet meer bedragen dan 14 odour units per kubieke meter lucht.

5.6.2 Situatie plangebied

In het kader van de toetsing aan de Wgv dient beoordeeld te worden of er sprake is van de realisatie van een ‘geurgevoelig object’. Onder een geurgevoelig object wordt verstaan: “gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijzen van gebruik, wordt gebruikt, waarbij onder ‘gebouw’, bestemd voor menselijk wonen of menselijk verblijf wordt verstaan: gebouw dat op grond van het

21

plantensoorten. Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

In voorliggend geval is door Ecochore natuurtechniek een natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. Het onderzoeksrapport is opgenomen in bijlage 1. Hierna wordt ingegaan op de bevindingen.

5.7.1 Gebiedsbescherming

5.7.1.1 Natura 2000-gebieden

Sinds 1 januari 2017 is het wettelijk kader ten aanzien van gebieds- en soortenbescherming vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Nederland zal aan de hand van een vergunningenstelsel de zorgvuldige afweging waarborgen rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden.

Het dichtstbijzijnde Natura2000 gebied binnen een straal van 5 kilometer ten opzichte van het plangebied, is het Stelkampsveld ten westen van het plangebied. De begrenzing van dit gebied ligt op ruim 3,5 kilometer afstand. Het gebied is aangewezen als Habitatrichtlijngebied. Overige gebieden zijn niet op korte afstand aanwezig.

De bestemmingsplanwijziging zal geen toename van verstorende invloeden hebben op Natura 2000 – gebieden aangezien het plangebied niet ligt binnen de grenzen of binnen de invloedssfeer van voornoemde gebieden. Doordat er geen sprake is van werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen, is er geen sprake van emissies of effecten door verstoringen (optische, mechanische, trillingen en dergelijke) waardoor negatieve gevolgen op de beschreven gebieden of aanwezige habitats is uitgesloten.

5.7.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN' waarbij tevens zoveel mogelijk rekening gehouden dient te worden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde NNN-spelregels gehanteerd: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel.

De provincie Gelderland heeft het NNN vertaald naar een Gelders Natuurnetwerk (GNN). Het GNN grenst in het zuiden aan het plangebied. Het plangebied is gelegen binnen de begrenzingen van de GNN waarvan het overgrote deel is aangewezen als GO en een klein deel binnen het onderdeel Natuur. Het plangebied is reeds enkele decennia op gelijke wijze in gebruik waardoor er door een bestemmingsplanwijziging geen fysieke verandering in gebruik ontstaat. Alle bestaande functies voor dieren, planten en het functioneren van de GNN zullen onaangetast blijven waardoor er door de wijziging geen sprake is van een negatief effect. Het her te bestemmen deel ligt grotendeels binnen de GO waar natuur en nevenfuncties verweven zijn. De oppervlakte van het her te bestemmen deel is echter zeer beperkt. Gezien de oppervlakte binnen beide beleidskaders, kan worden gesteld dat de her te bestemmen oppervlakte nihil is gezien de opbouw van de GNN ter plaatse. De kernkwaliteiten van het GNN zullen door deze herbestemming geen negatieve effecten ondervinden. Het functioneren van de GNN zal daardoor onaangetast blijven.

Reële alternatieven zijn niet voorhanden. Het clubgebouw is plaatsgebonden waardoor het zoeken naar alternatieve bouwlocaties geen optie is.

5.7.2 Soortenbescherming

5.7.2.1 Algemeen

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in

paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden.

5.7.2.2 *Situatie plangebied*

Flora

Beschermde soorten ontbreken op de planlocatie waardoor geen schade aan deze soorten te verwachten is en geen nader onderzoek of een ontheffing noodzakelijk is.

Vogels

Binnen het her te bestemmen plangebied zijn geen nestlocaties van vogelsoorten uit categorie 1-4 aanwezig. Hierdoor is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Indien de fysieke werkzaamheden, zoals het renoveren van het gebouw of het verwijderen van opgaand groen, binnen het broedseizoen worden uitgevoerd (globaal genomen binnen de periode 15 maart-15 juli), kunnen maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat door de werkzaamheden broedende vogels worden verstoord of nesten worden vernield doordat enkele soorten als broedvogel niet zijn uit te sluiten. Dit dient door een ecooloog te worden beoordeeld.

Herpetofauna en vissen

Er zijn geen beschermde vissen, amfibieën en reptielen binnen het plangebied te verwachten. Hierdoor is voor deze soortgroepen geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied aanwezig. Ook zijn er geen significant negatieve effecten te verwachten zijn op zwaar beschermde soorten, waardoor geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk is.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen en geen effecten te verwachten op de foerageerfunctie en mogelijke vlieggeleiding voor vleermuizen. Hierdoor is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Ongewervelden

Voor de groep ongewervelden zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk

5.7.3 **Conclusie**

Het aspect ecologie vormt geen beletsel voor de in dit bestemmingsplan besloten ontwikkeling.

5.8 **Archeologie & Cultuurhistorie**

5.8.1 **Archeologie**

5.8.1.1 *Algemeen*

Op basis van de Erfgoedwet hebben gemeenten een archeologische zorgplicht en zijn initiatiefnemers van projecten waarbij de bodem wordt verstoord, verplicht rekening te houden met de archeologische relicten die in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan kan de initiatiefnemer verplicht worden hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing

van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

Het archeologiebeleid van de gemeente Berkelland is er op gericht om het bodemarchief zoveel mogelijk te ontzien. Indien dat niet mogelijk is, wordt voorafgaande aan de bodemverstoring archeologisch onderzoek verricht. De wijze van onderzoek wordt bepaald door de vast te stellen archeologische waarden en de aard en omvang van de bodemingrepen. De archeologische kennis die hierbij wordt verkregen, levert informatie op die ook als inspiratiebron kan dienen voor het ontwerp van een gebouw of bij het inrichten van de openbare ruimte. Een goede bescherming van de archeologie vraagt dus om het tijdig meewegen van de archeologische belangen en om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van de archeologie.

Het archeologiebeleid van de gemeente Berkelland is vastgelegd in onderstaande beleidsstukken:

- de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Berkelland;
- de Erfgoedverordening van de gemeente Berkelland;
- het archeologische beleid van de gemeente Berkelland: Archeologie met beleid, RAAP, Willemsen en Kocken, 2012.

5.8.1.2 *Situatie plangebied*

De gemeente Berkelland heeft de archeologische verwachtingen doorvertaald in het actualiserende bestemmingsplan. Op basis van dit bestemmingsplan heeft het plangebied de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 5’. Bij de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 5’ is archeologisch onderzoek nodig bij oppervlakte van meer dan 1.000 m² en een maaiveld dieper dan 30 centimeter.

In voorliggend geval wordt ten gevolge van de ontwikkeling geen bodemingrepen gepleegd met een oppervlakte van meer dan 1.000 m² en een maaiveld dieper dan 30 centimeter. Geconcludeerd wordt dat de ontwikkeling niet gepaard gaat met een bodemverstoring die het uitvoeren van een archeologisch onderzoek noodzakelijk maken.

5.8.2 **Cultuurhistorie**

5.8.2.1 *Algemeen*

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden verstaan die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.

In de Bro is sinds 1 januari 2012 (artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a) opgenomen dat een bestemmingsplan “een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden” dient te bevatten.

5.8.2.2 *Situatie plangebied*

In het plangebied en in de directe omgeving komen geen monumenten of andere cultuurhistorische waarden voor.

5.8.3 **Conclusie**

Het aspect archeologie vormt geen beletsel voor de uitvoering van het gewenste plan en er wordt voldoende rekening gehouden met de aanwezige cultuurhistorische waarden.

HOOFDSTUK 6 WATERASPECTEN

6.1 Vigerend beleid

6.1.1 Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel)stroomgebiedbeheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

6.1.2 Rijksbeleid

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welke beleid het Rijk in de periode 2009-2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstroming, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan zal het beleid uit de Vierde Nota Waterhuishouding voortzetten. Het beleidsdoel is het realiseren of in stand houden van duurzame en klimaatbestendige watersystemen. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet, die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

6.1.3 Provinciaal beleid

Op 11 november 2015 is door Provinciale Staten de meest recente versie van de Omgevingsvisie Gelderland vastgesteld. De omgevingsvisie vervangt de huidige omgevingsplannen zoals de Structuurvisie, het Gelders Milieuplan en het Waterplan Gelderland 2010-2015.

In de Omgevingsvisie wordt onder meer de ambitie en de rol van de provincie voor het aspect water aangegeven. De provincie stuurt op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater. Een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem helpt mee aan een optimale en duurzame driedimensionale inrichting van Gelderland.

6.1.4 Waterschap Rijn en IJssel

Door de invoering van de Kaderrichtlijn Water is Nederland verdeeld in vijf deelstroomgebieden. Het deelstroomgebied Rijn-Oost wordt beheerd door de waterschappen Drents Overijsselse Delta, Vechtstromen en Rijn en IJssel. Om te voldoen aan de eisen van de Kaderrichtlijn Water hebben deze waterschappen de afgelopen jaren intensief samengewerkt met elkaar en met andere partners. Het nieuwe Waterbeheerplan is één van de resultaten van deze samenwerking. De opzet en grote delen van dit Waterbeheerplan zijn inhoudelijk hetzelfde als dat van de andere waterschappen in Rijn-Oost.

Waterschap Rijn en IJssel heeft een waterbeheerplan opgesteld voor de periode 2016-2021. Dit plan beschrijft het beleid voor alle taakgebieden van Waterschap Rijn en IJssel. Het plan geeft aan welke doelen het waterschap nastreeft en met welke aanpak we deze willen bereiken.

Het plan gaat over het waterbeheer in het hele stroomgebied van Rijn en IJssel en het omvat alle watertaken van het waterschap: waterkwantiteit, waterkwaliteit en waterketen.

Het waterschap laat in dit waterbeheerplan zien welke ontwikkelingen voor het waterbeheer van belang zijn en welke accenten we in de samenwerking met onze partners willen leggen. Vanuit die omgevingsverkenning wordt vervolgens het beleid voor de planperiode 2016-2021 beschreven voor de primaire taakgebieden:

- Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: Veilig water.
- Zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen: Voldoende water.
- Zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier: Schoon water.
- Verwerken van afvalwater en het benutten van energie en grondstoffen daaruit: Afvalwater.
- Zorgen voor goede randvoorwaarden voor beroepsvaart op de Oude IJssel: Vaarwegbeheer.

6.2 Waterparagraaf

6.2.1 Algemeen

Zoals in voorgaande paragrafen uiteen is gezet, wordt in het moderne waterbeheer (waterbeheer 21^e eeuw) gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. In de toelichting op ruimtelijke plannen dient een waterparagraaf te worden opgenomen. Hierin wordt verslag gedaan van de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie (watertoets).

Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

6.2.2 Watertoetsprocedure

Voor de in het voorliggende bestemmingsplan besloten ruimtelijke ontwikkeling worden de effecten van de ontwikkeling per waterthema afgewogen. De relevante waterthema's worden door middel van de watertoetstabel geselecteerd en dienen vervolgens nader te worden toegelicht. De watertoetstabel is hierna opgenomen:

Thema	Toetsvraag	Relevant	Intensiteit
Veiligheid	1. Ligt in of binnen 20 meter vanaf het plangebied een waterkering? (primaire waterkering, regionale waterkering of kade)	Nee	2
	2. Ligt het plangebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier?	Nee	2
Riolering en Afvalwaterketen	1. Is de toename van het afvalwater (DWA) groter dan 1m ³ /uur?	Nee	2
	2. Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Nee	1
	3. Ligt in of nabij het plangebied een RWZI of rioolemaal van het waterschap?	Nee	1
Wateroverlast (oppervlakte-water)	1. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2500m ² ?	Nee	2
	2. Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 500m ² ?	Nee	1
	3. Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	Ja	1
	4. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee	1
Oppervlakte-waterkwaliteit	1. Wordt vanuit het plangebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd?	Nee	1
Grondwater-overlast	1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	Nee	1
	2. Is in het plangebied sprake van kwel?	Nee	1
	3. Beoogt het plan dempen van perceelsloten of andere wateren?	Nee	1
	4. Beoogt het plan aanleg van drainage?	Nee	1

Grondwater-kwaliteit	1. Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee	1
Inrichting en beheer	1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	Nee	1
	2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Nee	2
Volksgezondheid	1. In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel?	Nee	1
	2. Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee	1
Natte natuur	1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ?	Nee	2
	2. Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	Nee	2
	3. Bevindt het plangebied zich in beschermingszones voor natte natuur?	Nee	1
	4. Bevindt het plangebied zich in een Natura 2000-gebied?	Nee	1
Verdroging	1. Bevindt het plangebied zich in een TOP-gebied?	Nee	1
Recreatie	1. Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee	2
Cultuurhistorie	1. Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee	1

Tabel 3. Watertoets

Intensiteit: categorie 2 vraag geantwoord met 'ja': uitgebreide watertoets; categorie 2 geen vraag geantwoord met 'ja': een verkorte watertoets; uitsluitend geantwoord met 'nee': geen waterschapsbelang.

Vanwege het feit dat één van de thema's met 'ja' is beantwoord, vindt hierna een nadere toelichting (verkorte watertoets) van het wateraspect 'Wateroverlast' plaats.

6.2.2.1 Situatie plangebied

Hemelwater dat valt op de bebouwing wordt niet afgevoerd via het gemeentelijk riool, maar zal ter plaatse worden geïnfiltreerd.

6.2.3 Conclusie

Vanuit waterhuishoudkundig opzicht zijn er geen belemmeringen ten aanzien van de voorgenomen ontwikkeling.

HOOFDSTUK 7 JURIDISCHE ASPECTEN EN PLANVERANTWOORDING

7.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken is ingegaan op het plangebied, het relevante beleid en de milieu- en omgevingsaspecten. De informatie uit deze hoofdstukken is gebruikt om keuzes te maken bij het maken van het juridische deel van het bestemmingsplan: de verbeelding en de regels. In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op de opzet van dit juridische deel. Daarnaast wordt een verantwoording gegeven van de gemaakte keuzes op de verbeelding en in de regels. Dat betekent dat er wordt aangegeven waarom een bepaalde functie ergens is toegestaan en waarom bepaalde bebouwing daar acceptabel is.

7.2 Opzet van de regels

7.2.1 Algemeen

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden, is de verplichting opgenomen om ruimtelijke plannen en besluiten digitaal vast te stellen. De digitaliseringsverplichting geldt vanaf 1 januari 2010. In de ministeriële Regeling standaarden ruimtelijke ordening is vastgelegd dat de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP) de norm is voor de vergelijkbaarheid van bestemmingsplannen. Naast de SVBP zijn ook het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening en de Standaard Toegankelijkheid Ruimtelijke Instrumenten normerend bij het vastleggen en beschikbaar stellen van bestemmingsplannen.

De SVBP geeft normen voor de opbouw van de planregels en voor de digitale verbeelding van het bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan is opgesteld conform de normen van de SVBP2012.

Het juridisch bindend gedeelte van het bestemmingsplan bestaat uit planregels en bijbehorende verbeelding waarop de bestemmingen zijn aangegeven. Deze verbeelding kan zowel digitaal als analoog worden verbeeld. De verbeelding en de planregels dienen in samenhang te worden bekeken.

De regels zijn onderverdeeld in vier hoofdstukken:

1. Inleidende regels;
2. Bestemmingsregels;
3. Algemene regels;
4. Overgangs- en slotregels.

7.2.2 Inleidende regels

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied en bevatten:

- *Begrippen (Artikel 1)*
In dit artikel zijn definities van de in de regels gebruikte begrippen opgenomen. Hiermee is een eenduidige interpretatie van deze begrippen vastgelegd.
- *Wijze van meten (Artikel 2)*
Dit artikel geeft op een eenduidige manier aan op welke wijze afstanden, dakhellingen en oppervlakten moeten worden gemeten en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

7.2.3 Bestemmingsregels

Hoofdstuk 2 van de regels bevat de juridische vertaling van de in het plangebied voorkomende bestemmingen. De regels zijn onderverdeeld in o.a.:

- *Bestemmingsomschrijving:*
omschrijving van de activiteiten die zijn toegestaan;

- *Bouwregels:*
eisen waaraan de bebouwing moet voldoen (bouwhoogte, inhoudsmaat, etc.);
- *Afwijken van de bouwregels:*
onder welke voorwaarden mag afgeweken worden van de aangegeven bouwregels en bestemming;
- *Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden:*
regels omtrent werken of werkzaamheden die niet zonder omgevingsvergunning uitgevoerd mogen worden.

In paragraaf 7.3 worden de bestemmingen nader toegelicht.

7.2.4 Algemene regels

Hoofdstuk 3 bevat de algemene regels. Deze regels gelden voor het gehele plangebied. Dit hoofdstuk is opgebouwd uit:

- *Anti-dubbeltelregel (Artikel 5)*
Deze regel is opgenomen om een ongewenste verdichting van de bebouwing te voorkomen. Deze verdichting kan zich met name voordoen, indien een perceel of een gedeelte daarvan, meer dan één keer betrokken wordt bij de berekening van een maximaal bebouwingspercentage.
- *Algemene bouwregels (Artikel 6)*
In dit artikel zijn regels ten aanzien van bestaande afwijkende maatvoering en ondergronds bouwen opgenomen.
- *Algemene gebruiksregels (Artikel 7)*
In dit artikel worden de algemene gebruiksregels beschreven. Deze gaat uit van de gedachte dat het gebruik uitsluitend mag plaatsvinden in overeenstemming met de bestemming. Dit brengt met zich mee dat de bestemmingsomschrijving van de te onderscheiden bestemming helder en duidelijk moet zijn.
- *Algemene aanduidingsregels (Artikel 8)*
In dit artikel worden de algemene aanduidingsregels beschreven in verband met het ter plaatse aanwezige Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Groene Ontwikkelingszone (GO).
- *Algemene afwijkingsregels (Artikel 9)*
In dit artikel worden de algemene afwijkingsregels beschreven. Deze regels maken het mogelijk om op ondergeschikte punten van de regels in het bestemmingsplan af te wijken.
- *Algemene procedureregels (Artikel 10)*
In dit artikel worden procedureregels ten aanzien van het stellen van een nadere eis beschreven.
- *Overige regels (Artikel 11)*
In dit artikel wordt aangegeven dat de wettelijke regelingen waar in de regels wordt naar verwezen, gelden zoals deze luiden op het moment van terinzagelegging van het ontwerp van dit plan.

7.2.5 Overgangs- en slotregels

In hoofdstuk 4 van de regels staan de overgangs- en slotregels. In de overgangsregels is aangegeven wat de juridische consequenties zijn van bestaande situaties die in strijd zijn met dit bestemmingsplan. In de slotregel wordt aangegeven hoe het bestemmingsplan wordt genoemd.

7.3 Verantwoording van de regels

Kenmerk van de Nederlandse ruimtelijke ordeningsregelgeving is dat er uitgegaan wordt van toelatingsplanologie. Een bestemmingsplan geeft aan welke functies waar zijn toegestaan en welke bebouwing mag worden opgericht. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan zijn keuzes gemaakt over welke functies waar worden mogelijk gemaakt en is gekeken welke bebouwing stedenbouwkundig toegestaan kan worden.

Het is noodzakelijk dat het bestemmingsplan een compleet inzicht biedt in de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het betreffende plangebied. Het bestemmingsplan is het juridische toetsingskader dat bindend is voor de burger en overheid en geeft aan wat de gewenste planologische situatie voor het plangebied is.

In deze paragraaf worden de gemaakte keuzes nader onderbouwd.

Sport (Artikel 3)

De gronden die zijn bestemd als ‘Sport’ zijn bedoeld voor een oefencrossterrein, horeca, uitsluitend in ondergeschikte vorm en dienstbaar aan de ter plaatse toegestane sportvoorzieningen, groenvoorzieningen in de vorm van erfbeplanting, waaronder beplanting ten behoeve van landschappelijke inpassing, (onverharde) paden en wegen en daarnaast de bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals water en waterhuishoudkundige voorzieningen, nutsvoorzieningen, erfverhardingen en parkeervoorzieningen. Binnen het op de verbeelding aangegeven bouwvlak zijn (bedrijfs)gebouwen toegestaan.

Waarde – Archeologie 5 (Artikel 4)

De voor ‘Waarde – Archeologie 5’ aangewezen gronden zijn, naast de andere voor die gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemmingen), tevens bestemd voor het behoud en de bescherming van de te verwachten archeologische waarden in de bodem.

HOOFDSTUK 8 ECONOMISCHE UITVOERBAARHEID

Artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening stelt dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van het bestemmingsplan moet besluiten om al dan niet een exploitatieplan vast te stellen. Hoofregel is dat een exploitatieplan moet worden vastgesteld bij elk bestemmingsplan. Er zijn echter uitzonderingen. Het is mogelijk dat de raad verklaart dat met betrekking tot een bestemmingsplan geen exploitatieplan wordt vastgesteld indien het verhaal van kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd of het stellen van nadere eisen en regels niet noodzakelijk is.

In het voorliggend geval is een anterieure overeenkomst gesloten tussen initiatiefnemer en de gemeente Berkelland. Hierin is tevens het risico van planschade opgenomen zodat het kostenverhaal voor de gemeente volledig is verzekerd. Dit brengt met zich mee dat vaststelling van een exploitatieplan achterwege kan blijven.

HOOFDSTUK 9 VOOROVERLEG EN INSPRAAK

9.1 Vooroverleg

9.1.1 Het Rijk

In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn de nationale belangen die juridische borging vereisen opgenomen. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Geoordeeld wordt dat dit bestemmingsplan geen nationale belangen schaadt. Daarom is afgezien van het voeren van vooroverleg met het Rijk.

9.1.2 Provincie Gelderland

Het voorontwerpbestemmingsplan is in het kader van het vooroverleg voorgelegd bij de provincie Gelderland. De reactie van de provincie Gelderland is in bijlage 2 opgenomen. De provincie stemt in met het plan.

9.1.2 Waterschap Rijn en IJssel

Op basis van de watertoets van het waterschap Rijn en IJssel is de verkorte procedure van toepassing. Nader overleg met het waterschap is niet benodigd.

9.2 Inspraak

Het bestemmingsplan zal voor een periode van 2 weken als voorontwerp ter inzage worden gelegd. In deze periode heeft een ieder de kans het plan in te zien. Gedurende deze periode zijn er vanuit de omgeving geen reacties binnengekomen.

BIJLAGEN BIJ DE TOELICHTING

Bijlage 1 Natuurwaardenonderzoek

Bijlage 2 Adviesbrief provincie Gelderland

Quickscan natuuronderzoek clubgebouw BMAC Borculo

In het kader van de Wet Natuurbescherming - Soortenbescherming -
gebiedenbescherming

Quickscan natuuronderzoek clubgebouw BMAC Borculo

In het kader van de Wet Natuurbescherming
‘soortenbescherming - gebiedenbescherming’

In opdracht van:

BMAC Borculo
De Brille 1
7271 RS BORCULO
Contactpersoon: Dhr. M. Spliethof

Uitgevoerd door:

Ecochore Natuurtechniek
Ruiterweg 8
7152 DE EIBERGEN
T 0544-350297
M 06-15904121
E info@ecochore.nl
I www.ecochore.nl

Auteur: Bas Voerman
Collegiale toetsing: Kees Weiland
Veldwerk: Bas Voerman

Datum: februari 2019

Correspondentie door Ecochore Natuurtechniek vindt uitsluitend plaats op digitale wijze of op FSC/PEFC gecertificeerd papier.

Foto voorzijde: clubgebouw, gedeeltelijk verwerkt in de geluidswal.

Ecochore Natuurtechniek is aangesloten bij Samenwerkingsverband Ecologie:
www.ecochore.nl

INHOUD

INHOUD	3
1. AANLEIDING EN DOEL	4
2. INVENTARISATIEOPZET EN GEBIEDSBESCHRIJVING	5
2.1 Onderzoeksmethodiek	5
2.2 Gebiedsbeschrijving	5
2.3 Geplande werkzaamheden	5
2.4 Volledigheid inventarisatie	6
3. ONDERZOEKRESULTATEN	7
3.1 Flora	7
3.2 (Broed)vogels	7
3.3 Herpetofauna en vissen	8
3.4 Zoogdieren	8
3.5 Ongewervelden	9
4. TOETSING SOORTENBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING	10
4.1 Algemeen	10
4.2 Flora	10
4.3 (Broed)vogels	10
4.4 Herpetofauna en vissen	11
4.5 Zoogdieren	11
4.6 Ongewervelden	12
5. VOORTOETSING GEBIEDENBESCHERMING	13
5.1 Natura2000	13
5.2 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone	13
6. CONCLUSIE	14
LITERATUUR	15
 BIJLAGEN	 15
BIJLAGE 1: LIGGING NATURA2000 EN NNN	16
BIJLAGE 2: IMPRESSIE PLANGEBIED	17
BIJLAGE 3: SOORTBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING	18

1. AANLEIDING EN DOEL

Het crossterrein van BMAC Borculo aan de Brille 1, is als terrein met bestemming sport, verankerd in het bestemmingsplan. Het reeds decennia lang bestaande clubgebouw, is hierbij destijds niet als clubgebouw bestemd. Het voornemen is dit deel van het terrein met bouwwerk alsnog de juiste bestemming te geven. Hiervoor zullen geen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd.

Middels de Wet Natuurbescherming wordt een groot aantal plant- en diersoorten en gebieden beschermd. Als er plannen zijn om bepaalde (ruimtelijke) handelingen uit te voeren of wijzigingen aan te brengen in het bestemmingsplan, zal er onderzocht moeten worden of deze plannen, of onderdelen hiervan, nadelige effecten kunnen hebben op aanwezige, of mogelijk aanwezige, beschermde flora en fauna en de kernkwaliteiten van gebieden. Door het uitvoeren van een natuurtoets kan worden bepaald of dier- en plantsoorten negatieve gevolgen kunnen ondervinden van de werkzaamheden dan wel dat er gezocht moet worden naar mitigerende en/of compenserende maatregelen. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn dat een ontheffing moet worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Dit is in de meeste gevallen de betreffende provincie waarin het project ligt.

Om aan de zorgplicht te kunnen voldoen, die gesteld wordt in de Wet Natuurbescherming, is aan Ecochore Natuurtechniek opdracht gegeven voor de uitvoering van een quickscan natuurtoets om zo de mogelijk negatieve effecten op flora en fauna en omliggende gebieden in kaart te brengen. Middels een quickscan wordt een indruk verkregen van de mogelijke waarden van een gebied voor flora en fauna en kan worden beoordeeld of voldoende verspreidingsgegevens van mogelijk aanwezige beschermde dieren en planten voorhanden is of dat nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht. Dit rapport beschrijft de bevindingen en consequenties van het uitgevoerde quickscan natuuronderzoek.

2. INVENTARISATIEOPZET EN GEBIEDSBESCHRIJVING

Voor de quickscan is de locatie op 28 januari 2019 door een medewerker van Ecochore Natuurtechniek bezocht om zo een verwachting uit te kunnen spreken van het voorkomen van, dan wel het gebruik maken door, beschermde dier- en plantsoorten in het gebied, zoals vermeld in de Wet Natuurbescherming, Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn en Rode Lijsten.

2.1 Onderzoeksmethodiek

Iedere dier- en plantgroep heeft zijn eigen methode van inventarisatie om zo een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de betekenis van het gebied voor de betreffende soorten of groepen. Dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel globaal gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna, als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een éénmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het onderzoek zijn de aanwezige ecotopen intensief geïnspecteerd op aanwijzingen van beschermde of Rode lijstgenoteerde flora en fauna.

Als aanvulling op het veldbezoek zijn verspreidingsstabellen en verspreidingsatlassen, met waarnemingen van de locatie en directe omgeving, geraadpleegd op het voorkomen van beschermde of Rode Lijstgenoteerde soorten.

Aan de hand van de resultaten van het quickscanonderzoek kan worden aangegeven of nadere inventarisaties gewenst zijn of dat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de effecten op aanwezige (beschermde) flora en fauna geen bedreiging opleveren en of ontheffingen in het kader van de Wet Natuurbescherming noodzakelijk zijn.

Bezoekdata	starttijd	weersgesteldheid	Onderzoeker
28-01-2019	dagbezoek	bewolking 1/8, droog, windkracht 0 bf - NW, -1 °C	Bas Voerman

Tabel 1: Bezoekdata en specificaties.

2.2 Gebiedsbeschrijving

Het motorcrossterrein is gelegen in het buitengebied op de grens tussen Borculo en Ruurlo aan De Bille 1 in de gemeente Berkelland. Het plangebied wordt grotendeels omringd door agrarisch gebied. Langs de noordoostzijde stroomt de Slinge als natuurlijke begrenzing.

Verspreid in de omgeving zijn diverse bossen, kavelgrensbeplantingen en laanbomen, afgewisseld met agrarische percelen en erven. Het landschap kenmerkt zich door de rechte verkavelingen als jong ontginningengebied.

Het onderzochte plangebied betreft een gedeelte van het verharde en bebouwde deel van het motorcrossterrein. Dit deelgebied ligt ingeklemd tussen het feitelijke crossterrein en een natuurtechnisch ingericht perceel met opgaande houtige beplanting en forse poel.

Het clubgebouw is grotendeels weggewerkt in de aangebrachte geluidswal en heeft daardoor een groen dak. Het gebouw is opgetrokken uit stenen, gespouwde muren en omringd door verharding van tegels en klinkers. Op het verharde deel staan enkele zeecontainers en hieraan grenzend staat een lage kapschuur voor opslag van een trekker en materialen.

Grenzend aan het onderzochte gedeelte staan verspreid enkele zomereiken en is nauwelijks ondergroei aanwezig. De geluidswal is plaatselijk beplant met bosplantsoen.

Zie voor gebiedsligging figuur 1 en een gebiedsimpresie bijlage 2.

2.3 Geplande werkzaamheden

Het voornemen is een beperkt gedeelte van het crossterrein te herbestemmen met de functie sport waardoor een gedeeltelijke bebouwing is toegestaan. Door handhaven van de reeds bestaande situatie, zullen geen fysieke maatregelen worden getroffen. Wel zal het clubgebouw mogelijk deels worden gerenoveerd waarbij met name het dak zal moeten worden vervangen.

Werkzaamheden als sloop, grootschalige renovatie en herinrichting van het terrein, kunnen worden aangemerkt als *Ruimtelijke Ingrepen*. Op deze definitie is de afweging in het kader van de Wet Natuurbescherming (hoofdstuk 4) gebaseerd.

2.4 Volledigheid inventarisatie

De inventarisatie is uitgevoerd middels een quickscan. Bij dit type natuuronderzoek wordt aan de hand van feitelijke veldwaarnemingen, literatuur en expert judgement een inschatting gemaakt van de mogelijke ecologische waarden van het gebied voor beschermde soorten planten en dieren. Hierdoor blijft het onderzoek een steekproef en zullen bepaalde soorten en functies niet zijn waargenomen, terwijl ze (op een ander tijdstip) wel aanwezig kunnen zijn. Voor een compleet beeld kunnen daardoor nadere inventarisaties noodzakelijk zijn.

De verkregen verspreidingsgegevens hebben een bepaalde 'houdbaarheidsdatum' waardoor het gebruik van verspreidingsgegevens aan een maximale gebruikperiode is gebonden. Indien aanwezigheid van beschermde soorten, of schade aan deze soorten, kan worden uitgesloten, wordt veelal een bruikbaarheidsperiode van circa 5-6 jaar gehanteerd. Voor zwaar beschermde soorten als bijvoorbeeld vleermuizen en vogels, geldt een bruikbaarheidsperiode van circa 2-3 jaar. Na deze periode zijn de gegevens verouderd en dient beoordeeld te worden of de gegevens voldoende up-to-date zijn om te kunnen gebruiken bij afwegingen voor ruimtelijke ingrepen. Voor dit alles geldt wel dat de planlocatie niet drastisch is veranderd waardoor nieuwe leefsituaties kunnen zijn ontstaan. Indien hiervan wel sprake is, kan een gedeeltelijke update of volledig nieuw onderzoek noodzakelijk zijn. Deze afweging dient door een ter zake kundig ecooloog of het bevoegd gezag te worden beoordeeld.

Figuur 1. Ligging onderzoeksgebied.
Bron: Provincie Gelderland.

Uitsnede: begrenzing plangebied.
 — her te bestemmen gedeelte (onderzoeksgebied)
 — bestaande crossterrein
 — aangelegd natuurontwikkeling

3. ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk worden kort de bevindingen van het veldbezoek weergegeven. Ter aanvulling op de onderzoeksresultaten zijn verspreidingsatlassen geraadpleegd voor het kilometerhok: 231-455.

In het volgende hoofdstuk worden de wettelijke consequenties en eventuele aanbevelingen beschreven. Voor een toelichting op de Wet Natuurbescherming wordt verwezen naar bijlage 3.

3.1 Flora

In het plangebied zijn weinig wilde plantensoorten aangetroffen. Een groot deel van het deelgebied is verhard met klinkers en tegels of bebouwd. Door het intensieve gebruik zijn er alleen algemene soorten van rijke gronden en verstoorde situaties aanwezig. Dit zijn soorten als: paardenbloem, straatgras, ridderzuring, vroegeling, struisgras, slipbladige ooievaarsbek, gewone hoornbloem, gewone braam, brede stekelvaren, klimop en verwilderde soorten als bonte gele dovenetel en late guldenroede. De opgaande beplanting, met name het bosplantsoen op de geluidswal bestaat voornamelijk uit ruwe berk, hazelaar, zomereik, Amerikaanse vogelkers.

Doordat voor de inventarisatie geen vlakdekkende florakartering is uitgevoerd, zullen niet alle plantensoorten zijn aangetroffen. Binnen het plangebied zijn echter geen beschermde of Rode lijstgenoteerde soorten gevonden. Aan de hand van de opbouw van het plangebied zijn beschermde soorten niet te verwachten.

Literatuur

Verspreidingskaarten van Floron, de Atlas van de Flora van Oost-Gelderland en verspreidingsdatabanken op internet laten geen beschermde soorten zien binnen het kilometerhok en direct aangrenzende hokken waarin het plangebied gelegen is.

3.2 (Broed)vogels

De aanwezige ecotopen op de planlocatie en directe omgeving (bebouwing, struweel, houtsingels en agrarisch gebied), bieden potentiële broedgelegenheden voor soorten uit ecologische vogelgroepen als:

- agrarisch gebied
 - struwelen
 - bebouwing en overige groepen
- (uit: *broedvogels en beheer* - H. Sierdsema - SOVON)

Doordat het veldbezoek buiten het broedseizoen van de meeste vogelsoorten is uitgevoerd, zijn geen territoriale vogelsoorten vastgesteld. Gedurende het veldbezoek zijn waarnemingen verricht van koolmees, gaai, spreeuw, grote bonte specht, boomklever en buizerd. Alle waarnemingen betreffen foeragerende vogels in de omgeving. Er zijn geen soorten binnen het bebouwde deel van het terrein waargenomen.

Het beschermingsregime van de groep vogelsoorten is opgedeeld in 5 categorieën waarbij de nestlocaties leidend zijn. In bijlage 3 is een toelichting op de 5 verschillende categorieën en bijhorende soorten beschreven.

Categorie 1-4 soorten

Van de categorieën 1-4 zijn geen waarnemingen van soorten in relatie tot het onderzochte plangebied, zoals aangegeven in figuur 1, verricht. De planlocatie biedt voor soorten uit deze categorie nauwelijks geschikte nestgelegenheden. In de enkele boom op de begrenzing van dit plangedeelte zijn geen horsten van roofvogels of holten aanwezig. Voor gebouwbewonende soorten als huismus en steenuil is het gebouw eveneens niet geschikt als broedlocatie. Er zijn ook geen sporen of indicaties van aanwezigheid van soorten uit deze categorieën vastgesteld.

Categorie 5 soorten

In de omgeving zijn verschillende soorten uit deze categorie waargenomen. Dit zijn koolmees, spreeuw, grote bonte specht en boomklever.

Door de aanwezigheid van enkele struwelen en bomen en de aansluiting bij het grotere bosgebied, kunnen enkele soorten binnen het plangebied of in de directe omgeving een broedterritorium bezetten. Dit zijn met name soorten als koolmees, pimpelmees, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, ekster en zwarte kraai. Deze soorten, of oude nesten,

zijn tijdens het quickscan veldbezoek niet aangetroffen. Door het ontbreken van geschikte boomholten zullen eventueel aanwezige soorten echter buiten het plangebied broeden.

Literatuur

De atlas van Nederlandse broedvogels laat in het kilometerhok waarbinnen het plangebied ligt een groot aantal algemene broedvogels zien. Hierbij zijn ook enkele categorie 1-4 soorten als huismus, sperwer, kerkuil, steenuil en buizerd.

3.3 Herpetofauna en vissen

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen verricht van soorten uit deze groepen. Voor beschermde amfibieën, reptielen en vissen ontbreekt het aan geschikt leefgebied en voortplantingshabitat binnen de begrenzing van het plangebied.

Indien in de omgeving watervoerende elementen aanwezig zijn, zoals in de aanwezige poel in het natuurontwikkelingsgedeelte, kunnen deze elementen in het voorjaar als voortplantingsbiotoop door enkele algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander worden gebruikt. Hierdoor kunnen zwervende dieren binnen het plangebied niet worden uitgesloten. Populaties van zwaar beschermde soorten zijn echter niet op dispersieafstand bekend geworden.

Literatuur

De verspreidingskaarten van RAVON (*Reptielen, Amfibieën en Vissenonderzoek Nederland*) laten enkele beschermde soorten amfibieën en reptielen in het kilometerhok, en direct aangrenzende hokken, zien waarbinnen het plangebied gelegen is. Het betreft licht beschermde soorten als kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker en de zwaar beschermde soort de poelkikker (2003-2012) en boomkikker (2003-2012).

3.4 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn sporen aangetroffen van ware muizen (vermoedelijk bosmuis) en haas (individueel en sporen). Overige sporen of individuen van soorten uit deze groep zijn niet gevonden.

De planlocatie, en de directe zone hier omheen, biedt enkele algemene zoogdiersoorten een potentieel geschikt leefgebied. Hierbij moet met name gedacht worden aan soorten als: ware muizen, woelmuizen, algemene spitsmuizen, egel, konijn, haas en kleine marterachtigen. Naast voornoemde soorten is het aannemelijk dat het plangebied binnen het territorium van een steenmarter en eekhoorn ligt. Hierdoor zijn waarnemingen van deze beschermde en niet vrijgestelde soorten, binnen het plangebied niet uit te sluiten. Verblijfplaatsen van steenmarters zijn met regelmaat aan te treffen in gebouwen als schuren en woningen als ook in struwelen en takkenhopen. Dergelijke locaties zijn in de omgeving op erven en in bossen niet uit te sluiten. Hierdoor kunnen foeragerende dieren binnen het plangebied worden aangetroffen. Er zijn echter geen sporen van deze soort binnen het plangebied gevonden.

Boomnesten van eekhoorn zijn eveneens niet aanwezig maar zullen gezien de opbouw van het landschap redelijkerwijs in de omgeving aanwezig zijn waardoor zwervende individuen binnen het plangebied kunnen worden aangetroffen.

Literatuur

De zoogdieratlas.nl bezit enkele meldingen van Nationaal beschermde (niet vrijgestelde) soorten conform artikel 3.10 van de Wet Natuurbescherming. Er zijn binnen het kilometerhok geen verspreidingsgegevens bekend geworden van soorten vermeld onder Artikel 3.5 van de Wet Natuurbescherming.

Vleermuizen

Gezien de ecochore¹ van het plangebied en de ecologie van verschillende soorten vleermuizen, kan worden aangenomen dat het plangebied een onderdeel vormt in het leefgebied van enkele soorten vleermuizen. Met name door de ligging in het buitengebied en de afwisseling van bossen met al dan

¹ Een ecochore is een ruimtelijk begrensde ecologische eenheid, gekenmerkt door een inwendige heterogeniteit in een halfnatuurlijk of cultuurlandschap. Een ecochore bestaat uit een verzameling ecotopen; bijvoorbeeld de verschillende aan elkaar grenzende ecotopen op en rond een erf of binnen een specifiek landschapstype. Samen vormen deze ecotopen een gevarieerd landschap.

niet open plekken, laanbeplantingen, erven en de Slinge grenzend aan het gebied, kan de planlocatie geschikte foerageermogelijkheden of vlieggeleiding bieden voor vleermuizen.

In het gebouw zijn echter geen voor vleermuizen geschikte, toegankelijke, verblijfplaatsen aanwezig. Behoudens de voorgevel wordt het gebouw aan alle zijden bedekt door een grondlichaam doordat het gebouw in de geluidswal is aangelegd. Tijdens het quickscanonderzoek zijn dan ook geen sporen van vleermuizen vastgesteld.

In de bomen direct grenzend aan het onderzoeksgebied zijn geen voor vleermuizen geschikte holten aangetroffen waardoor verblijfplaatsen van boombewonende soorten eveneens kunnen worden uitgesloten.

Literatuur

Verspreidingsatlassen van vleermuizen laten aanwezigheid van verschillende soorten in het kilometerhok zien: baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, watervleermuis, gewone grootoorvleermuis en rosse vleermuis.

3.5 Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied geen beschermde soorten uit deze groep aangetroffen. Het plangebied is niet geschikt voor beschermde of Rode Lijstgenoteerde insectensoorten.

Binnen de planlocatie liggen geen ecotopen die beschermde ongewervelden een goede leefomgeving bieden. Het voorkomen van beschermde ongewervelden, als libellen, vliegend hert, gestreepte waterroofkever, platte schijfhoren en dergelijke, is derhalve uitgesloten.

4. TOETSING SOORTENBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING

4.1 Algemeen

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. De soortenbescherming zoals in deze wetgeving is opgenomen, is de opvolger van de Flora- en faunawet uit 2002. In deze wetgeving is de bescherming van soorten opgenomen in drie artikelen:

- Artikel 3.1
- Artikel 3.5
- Artikel 3.10

Artikel 3.1 beschrijft de vogelsoorten zoals opgenomen in de Europese Vogelrichtlijn. Deze lijst omvat alle inheemse vogelsoorten. Verstoring of opzettelijke verontrusting van broedende vogels is niet toegestaan. Daarnaast zijn er enkele soorten die jaarrond gebruik maken van dezelfde broedlocaties of die afhankelijk zijn van specifieke locaties; deze locaties zijn jaarrond beschermd. Voor vogels is slechts ontheffing mogelijk voor belangen die betrekking hebben op bescherming van flora en fauna, veiligheid voor het vliegverkeer of volksgezondheid.

Soorten die vermeld staan in artikel 3.5 betreffen soorten die zijn opgenomen in bijlage VI van de Europese Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I en het Verdrag van Bonn. Afhankelijk van de ingreep en het effect op beschermde soorten, kunnen nadere onderzoeken met toetsing aan de wetgeving noodzakelijk zijn. Bij eventuele negatieve effecten kan een ontheffing noodzakelijk zijn. De mogelijkheid voor ontheffing wordt getoetst aan de belangen zoals opgenomen in de Europese richtlijnen. Onder dit Artikel vallen bijvoorbeeld alle soorten vleermuizen die door de vermelding op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, Europese bescherming genieten. Soorten als bedoeld onder dit artikel worden in deze rapportage aangeduid als *zwaar beschermde* soorten.

Soorten die vermeld staan in artikel 3.10 zijn soorten van nationaal belang. Voor deze soorten geldt een iets milder beschermingsregime. Daarnaast zijn per provincie enkele soorten op de vrijstellingslijst geplaatst voor belangen als ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer. Afhankelijk van de aard van de werkzaamheden of doelstelling, kunnen soorten binnen dit artikel zijn vrijgesteld van ontheffing of is nader onderzoek en ontheffing noodzakelijk.

Zie voor een uitgebreidere toelichting bijlage 3.

4.2 Flora

Binnen het onderzoeksgebied zijn tijdens de quickscan geen beschermde plantensoorten waargenomen. Van beschermde soorten zijn geen groeiplaatsen binnen het gebied te verwachten en ook niet bekend geworden in de literatuur. De locatie biedt geen geschikte groeiplaatsen voor beschermde vaatplanten waardoor deze kunnen worden uitgesloten.

Aangezien beschermde soorten ontbreken is geen schade aan deze soorten te verwachten en is nader onderzoek of een ontheffing niet noodzakelijk.

4.3 (Broed)vogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Wet Natuurbescherming. Ontheffing voor deze diergroep is in de meeste gevallen niet mogelijk.

Dit betekent dat het (opzettelijk) verstoren, verontrusten, doden en anderszins van vogels en nesten in beginsel niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het sterk aan te bevelen buiten het broedseizoen te starten met de werkzaamheden waardoor bij aanvang van het broedseizoen het verstoringseffect op vogels minimaal is.

Globaal kan worden gezegd dat de broedperiode, voor de mogelijk aanwezige soorten, ligt tussen 15 maart en 15 juli. Hierbij dient wel te worden op gemerkt dat indien broedende vogels in een andere periode van het jaar worden aangetroffen, hierbij zorgvuldig dient te worden omgegaan zodat verstoring van de broedende vogels wordt voorkomen.

Niet alle vogels maken jaarlijks een nieuw nest om te broeden. Een deel van de soorten gebruikt jaarlijks hetzelfde nest of dezelfde locatie om hun jongen groot te brengen. Ook zijn er soorten die jaarrond gebruik maken van vaste verblijfplaatsen. Voor deze soorten geldt dat de nest- of verblijflocaties jaarrond beschermd zijn en dat inzichtelijk gemaakt moet worden welke gevolgen de werkzaamheden voor deze soorten hebben.

De provincie hanteert een lijst met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn: 'Aangepaste lijst beschermde vogelnesten' - zie ook bijlage 3. De nestlocaties en vaste verblijfplaatsen van de hierin beschreven soorten zijn ook in perioden beschermd als er tijdelijk geen gebruik van de nestlocatie wordt gemaakt. De betreffende soorten zijn verdeeld in 5 categorieën.

Categorie 1-4 soorten

Binnen de her te bestemmen locatie zijn geen broedlocaties van soorten uit categorie 1-4 aangetroffen of te verwachten.

Categorie 5 soorten

Binnen het plangebied, maar met name in het overige deel van het crossterrein en omgeving, zijn broedlocaties van soorten uit categorie 5 niet uit te sluiten. Door de voorgenomen bestemmingsplanwijzing zal er echter geen verandering in het biotoop worden aangebracht waardoor er geen sprake is van mogelijke schade aan populaties of individuen waardoor de duurzame instandhouding van de populaties van deze soorten niet in het geding zal zijn. Hierdoor zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Voor vogelsoorten is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

4.4 Herpetofauna en vissen

Binnen het plangebied zijn geen leefgebieden als voortplantings- of essentiële winterbiotopen van amfibieën, reptielen of vissen aanwezig. Enkele zwervende algemene amfibieënsoorten als bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander, zijn vrijgesteld van ontheffing.

Overige zwaar beschermde amfibieën, reptielen en vissen ontbreken binnen het plangebied.

Doordat zwaar beschermde soorten niet aanwezig zijn, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

4.5 Zoogdieren

Grondgebonden zoogdieren

Tijdens het onderzoek zijn sporen van bosmuis en haas aangetroffen. Daarnaast kunnen in het plangebied diverse soorten worden aangetroffen als: ware muizen, woelmuizen, algemene spitsmuizen, egel, konijn, kleine marterachtigen enz. De (mogelijk) aanwezige soorten staan vermeld op de vrijstellingslijst van de provincie waardoor een vrijstelling geldt voor Ruimtelijke Ontwikkelingen en Ingrepen en geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk is.

Aanwezigheid van niet vrijgestelde soorten zoals steenmarter en eekhoorn, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Door de voorgenomen bestemmingsplanwijzing zal er echter geen verandering in het biotoop worden aangebracht waardoor er geen sprake is van mogelijke schade aan populaties of individuen en de duurzame instandhouding van de populaties van deze soorten niet in het geding zal zijn.

Hierdoor zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Doordat vaste verblijfplaatsen ontbreken en er geen negatieve effecten te verwachten zijn op zwaar beschermde soorten, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Binnen het plangebied en de omgeving zullen verschillende soorten redelijkerwijs kunnen worden aangetroffen. Door de voorgenomen bestemmingsplanwijzing zal er echter geen verandering in het biotoop worden aangebracht waardoor er geen sprake is van mogelijke schade aan populaties of individuen en de duurzame instandhouding van de populaties van deze soorten niet in het geding zal zijn.

Hierdoor zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Doordat vaste verblijfplaatsen ontbreken en er geen effecten te verwachten zijn op de foerageerfunctie en mogelijke vlieggeleiding voor vleermuizen, is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

4.6 Ongewervelden

Het gebied is niet geschikt als voortplantings- en leefgebied voor beschermde en Rode lijstgenoteerde vlinders, libellen en overige insecten. Beschermde soorten zijn niet te verwachten aangezien de soorten van deze groepen veelal erg kritisch zijn op het biotoop.

Voor de groep ongewervelden zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

5. VOORTOETSING GEBIEDENBESCHERMING

Het Nederlands Natuur Netwerk (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een netwerk van grote en kleine natuurgebieden (waaronder de Natura2000 gebieden) waarin de natuur (plant en dier) voorrang heeft en wordt beschermd. Hiermee wordt voorkomen dat natuurgebieden geïsoleerd komen te liggen, dieren en planten uitsterven en dat de natuurgebieden zo hun waarde verliezen. De NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

Natura2000 is een netwerk van beschermde natuurgebieden, dat binnen de Europese Unie wordt opgezet. Het Natura2000 netwerk dient ter bescherming van zowel de gebieden (natuurlijke habitats) als de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de lidstaten.

Deze Natura2000-gebieden vormen de kerngebieden van de NNN zoals deze in Nederland wordt vormgegeven. Het Geldersnatuurnetwerk (GNN) betreft het stelsel van de NNN van onderling verbonden natuurgebieden binnen Gelderland, dat in verbinding staat met natuurnetwerken buiten de provincie.

5.1 Natura2000

Het dichtstbijzijnde Natura2000 gebied binnen een straal van 5 kilometer ten opzichte van het plangebied, is het Stelkampsveld ten westen van de planlocatie. De begrenzing van dit gebied ligt op ruim 3,5 kilometer afstand. Het gebied is aangewezen als Habitatrichtlijngebied. Overige gebieden zijn niet op korte afstand aanwezig.

Afweging

De bestemmingsplanwijziging zal geen toename van versturende invloeden hebben op Natura2000-gebieden aangezien het plangebied niet ligt binnen de grenzen of binnen de invloedssfeer van voornoemde gebieden. Doordat er geen sprake is van werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen, is er geen sprake van emissies of effecten door verstoringen (optische, mechanische, trillingen en dergelijke) waardoor negatieve gevolgen op de beschreven gebieden of aanwezige habitats is uitgesloten.

5.2 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

De Slinge is aangewezen als natte verbindingzone en vormt een lint door het landschap en grenst aan het crossterrein. Rondom de Slinge zijn diverse gebieden en percelen aangewezen als Natuur of als Groene Ontwikkelingszone (GO). Het huidige crossterrein is aangewezen als GO en het aangrenzende natuurontwikkelingsperceel als Natuur.

Het her te bestemmen gedeelte omvat circa 657 m². Circa 490 m² ligt binnen het GO deel dat is bestemd als sport en natuur. Het resterende deel van 167 m², ligt in het gedeelte met bestemming Natuur. Dit laatste deel betreft grotendeels de aangelegde geluidswal waarin een deel van het clubgebouw is verwerkt.

Op de kaart in figuur 3, bijlage 1, is de begrenzing weergegeven van beide kaders in relatie tot het plangebied en omliggende landschap.

Afweging

De planlocatie is gelegen binnen de begrenzingen van de GNN waarvan het overgrote deel is aangewezen als GO en een klein deel binnen het onderdeel Natuur.

De planlocatie is reeds enkele decennia op gelijke wijze in gebruik waardoor er door een bestemmingsplanwijziging geen fysieke verandering in gebruik ontstaat. Alle bestaande functies voor dieren, planten en het functioneren van de GNN zullen onaangetast blijven waardoor er door de wijziging geen sprake is van een negatief effect. Het her te bestemmen deel ligt grotendeels binnen de GO waar natuur en nevenfuncties verweven zijn. De oppervlakte van het her te bestemmen deel is echter zeer beperkt. Gezien de oppervlakte binnen beide beleidskaders, kan worden gesteld dat de her te bestemmen oppervlakte nihil is gezien de opbouw van de GNN ter plaatse. De kernkwaliteiten van het GNN zullen door deze herbestemming geen negatieve effecten ondervinden. Het functioneren van de GNN zal daardoor onaangetast blijven.

Reële alternatieven zijn niet voorhanden. Het clubgebouw is plaatsgebonden waardoor het zoeken naar alternatieve bouwlocaties geen optie is.

Gezien het bovenstaande is er geen sprake van significante aantasting van de GNN. Hierdoor is geen nadere afweging noodzakelijk.

6. CONCLUSIE

Op de planlocatie is een natuuronderzoek uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Aan de hand van de hierdoor verkregen gegevens, aangevuld met literatuuronderzoek, is een goed beeld ontstaan van de waarde van de planlocatie voor beschermde dier- en plantsoorten.

Het voornemen is een beperkt gedeelte van het crossterrein te herbestemmen met de functie sport waardoor een gedeeltelijke bebouwing is toegestaan. Door handhaven van de reeds bestaande situatie, zullen geen fysieke maatregelen worden getroffen. In de toetsing aan beschermde soorten is echter wel rekening gehouden met mogelijke renovatie van het clubgebouw.

Flora

Beschermde soorten ontbreken op de planlocatie waardoor geen schade aan deze soorten te verwachten is en geen nader onderzoek of een ontheffing noodzakelijk is.

Vogels

Binnen het her te bestemmen plangebied zijn geen nestlocaties van vogelsoorten uit categorie 1-4 aanwezig. Hierdoor is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Indien de fysieke werkzaamheden, zoals het renoveren van het gebouw of het verwijderen van opgaand groen, *binnen* het broedseizoen worden uitgevoerd (globaal genomen binnen de periode 15 maart-15 juli), kunnen maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat door de werkzaamheden broedende vogels worden verstoord of nesten worden vernield doordat enkele soorten als broedvogel niet zijn uit te sluiten. Dit dient door een ecooloog te worden beoordeeld.

Herpetofauna en vissen

Er zijn geen beschermde vissen, amfibieën en reptielen binnen het plangebied te verwachten. Hierdoor is voor deze soortgroepen geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren binnen het plangebied aanwezig. Ook zijn er geen significant negatieve effecten te verwachten zijn op zwaar beschermde soorten, waardoor geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk is.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen en geen effecten te verwachten op de foerageerfunctie en mogelijke vlieggeleiding voor vleermuizen. Hierdoor is geen nader onderzoek of ontheffing noodzakelijk.

Ongewervelden

Voor de groep ongewervelden zijn geen nadere maatregelen noodzakelijk.

Gebiedenbescherming

In het kader van de gebiedenbescherming zijn geen negatieve effecten op het functioneren van de GNN en de functie van het plangebied voor beschermde dieren en planten te verwachten. Hierdoor is geen nadere afweging noodzakelijk.

Gezien het bovenstaande zijn er geen restricties vanuit de Wet Natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten en gebieden. Hierdoor kan het bestemmingsplantechnisch aanpassen van het plangebied worden uitgevoerd zonder verdere maatregelen en zonder nader onderzoek.

LITERATUUR

- www.natuurloket.nl
- www.minlnv.nl
- www.gelderland.nl
- www.gelderland.nl/Kaartenencijfers
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- www.ravon.nl
- www.floron.nl / rode lijst vaatplanten 2014.

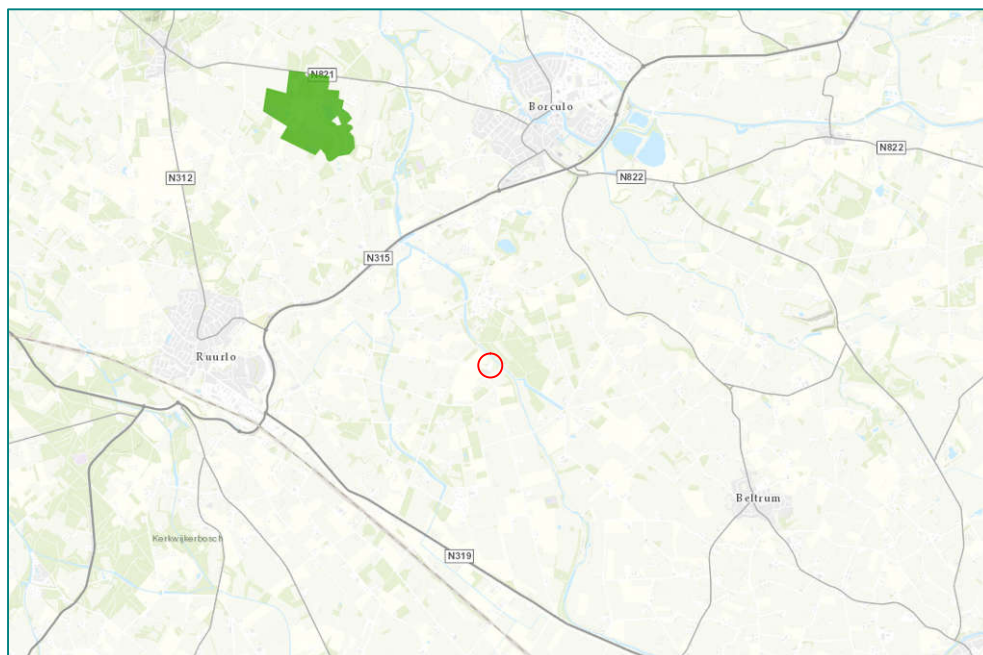
- H. Limpens et al. 1997; Atlas van de Nederlandse Vleermuizen - Onderzoek naar verspreiding en ecologie; KNNV-uitgeverij.
- Drs. E.J. Weeda et al. 2003; Nederlandse Ecologische Flora - Wilde planten en hun relaties. KNNV-uitgeverij.
- Sierdsema H. 1995. Broedvogels en beheer. Het gebruik van broedvogelgegevens in het beheer van bos- en natuurterreinen. SBB-rapport 1995-1, SOVON-onderzoeksrapport 1995/04. SBB/SOVON, Driebergen/Beek-Ubbergen.
- B. te Linde en L-J van den Berg. 2003; Atlas van de flora van Oost-Gelderland. Stichting de Maandag.

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Ligging Natura2000 en NNN
- Bijlage 2: Impressie plangebied
- Bijlage 3: Toelichting Wet Natuurbescherming - soortenbescherming

BIJLAGE 1: LIGGING NATURA2000 EN NNN

Figuur 2: ligging Natura2000 gebieden in de directe omgeving van het plangebied. De rode cirkel betreft de ligging van de onderzoekslocatie.

Bron: provincie Gelderland.

Figuur 3: ligging NatuurNetwerk ten opzichte van het plangebied. De rode ovaal betreft de ligging van de onderzoekslocatie.

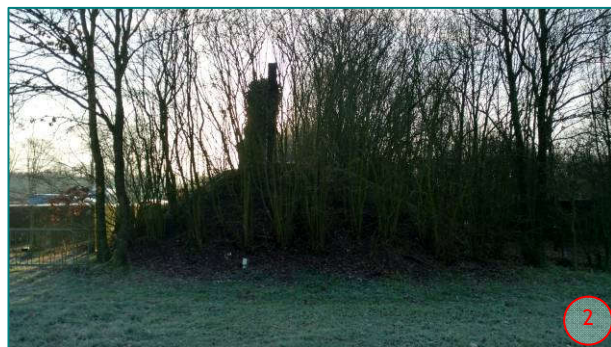
■ Natuur
■ Groene Ontwikkelingszone

Uitsnede: ruimtelijkeplannen.nl

Bron: provincie Gelderland.

BIJLAGE 2: IMPRESSIE PLANGEBIED

1. Clubgebouw met omringende verharding en opslag van materialen.
2. Geluidswal, gezien vanaf de westzijde. Dit deel is geheel beplant met bosplantsoen.
3. Zicht op geluidswal vanaf zijde clubgebouw.
4. Aan de linkerkzijde het te bestemmen terreingedeelte. Rechts het crossterrein.
5. Beplante geluidswal met kapschuur voor opslag van materieel.
6. Zicht op het crossterrein.

BIJLAGE 3: SOORTBESCHERMING - WET NATUURBESCHERMING

Sinds 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming van kracht. Deze wet is de soortgerichte implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Hoofdstuk 3 van de Wet Natuurbescherming regelt de bescherming van flora en fauna op soortniveau. Activiteiten waarbij schade wordt gedaan aan beschermde dieren of planten zijn in principe verboden, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het “nee, tenzij”-principe). Het is dan ook altijd zaak om, waar mogelijk, activiteiten uit te voeren zonder schade aan beschermde dieren en planten aan te brengen.

De wet erkent de *intrinsieke waarde* van in het wild levende dieren. In de wet is dan ook een zorgplicht opgenomen waarin van iedereen wordt geacht voldoende zorg in acht nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is vastgelegd in *Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming*.

Naast de aandacht voor beschermde soorten geldt voor alle in het wild levende dieren en planten een zorgplicht. Deze is vastgelegd in Artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Voor de in deze rapportage gemaakte toetsing zijn met name de onderstaande artikelen met verbodsbepalingen van toepassing:

- Artikel 3.1
- Artikel 3.5 en 3.8 lid 5
- Artikel 3.10

§ 3.1 - Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 - lid 5

5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - i. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - ii. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - iii. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - iv. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - v. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.
 - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten - nationaal

Artikel 3.10

2. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
3. Artikel 3.8 (ontheffingen voor soorten genoemd in Artikelen 3.5 *Red.*), met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
4. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Ontheffing en Vrijstellingsregeling

Wanneer beschermde soorten, zoals bedoeld onder Artikel 3.1, 3.5 en 3.10, voorkomen in een gebied dienen er maatregelen getroffen te worden om behoud van de lokale populatie, bescherming van individuen en de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Hiervoor dienen mitigerende en mogelijk compenserende maatregelen getroffen te worden. Om zeker te zijn of de maatregelen voldoende zijn, dienen ze vooraf beoordeeld te worden door het bevoegd gezag. Met dit besluit kan aangetoond worden dat de initiatiefnemer zich houdt aan de bepalingen in de Wet Natuurbescherming. Het besluit heeft de initiatiefnemer bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen het project of vraagt om handhaving van de Wet Natuurbescherming.

Indien vaste verblijfplaatsen worden beschadigd of weggehaald of behoud van de lokale populatie dan wel bescherming van de aanwezige individuen niet voldoende kan worden gegarandeerd, dienen compenserende maatregelen te worden uitgevoerd en dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. In de meeste gevallen zal dit de betreffende provincie zijn. Voor deze soorten geldt echter dat alleen ontheffing wordt verleend op grond van een wettelijk belang genoemd in de betreffende Artikelen.

Elke provincie heeft een soortenlijst gepubliceerd waarin soorten, zoals bedoeld in Artikel 3.10, in die betreffende provincie zijn vrijgesteld voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en bestendig beheer en onderhoud.

Vogels

Verblijfplaatsen van broedvogels zijn door de Wet Natuurbescherming beschermd. Tijdens werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. De Wet Natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 3.1. Voor deze soorten is geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Deze groep is opgedeeld in enkele categorieën waarop de verbodsbepalingen van artikel 3.1 lid 2 jaarrond van kracht zijn:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Het betreft de vogelsoorten:

● Boomvalk	(<i>Falco subbuteo</i>)
● Buizerd	(<i>Buteo buteo</i>)
● Gierzwaluw	(<i>Apus apus</i>)
● Grote gele kwikstaart	(<i>Motacilla cinerea</i>)
● Havik	(<i>Accipiter gentilis</i>)
● Huismus	(<i>Passer domesticus</i>)
● Kerkuil	(<i>Tyto alba</i>)
● Oehoe	(<i>Bubo bubo</i>)
● Ooievaar	(<i>Ciconia ciconia</i>)
● Ransuil	(<i>Asio otus</i>)
● Roek	(<i>Corvus frugilegus</i>)
● Slechtvalk	(<i>Falco peregrinus</i>)
● Sperwer	(<i>Accipiter nisus</i>)
● Steenuil	(<i>Athene noctua</i>)
● Wespandief	(<i>Pernis apivorus</i>)
● Zwarte wouw	(<i>Milvus migrans</i>)

Er zijn ook vogelnesten die worden aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet strikt beschermd.

5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Wanneer een jaarrond beschermd nest wordt aangetroffen, dan dient altijd een omgevingscheck uitgevoerd te worden. Een deskundige dient te onderzoeken of er voor de soort in de omgeving voldoende plekken en materiaal aanwezig zijn om zelf een vervangende locatie te vinden en een vervangend nest te maken. Indien dit niet mogelijk is, dient een vervangende nestlocatie aangeboden te worden. Wanneer dit ook niet mogelijk blijkt, dient een ontheffing aangevraagd te worden. Ontheffing kan alleen verkregen worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Wettelijke belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Gedragscode

Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkeling kan een vrijstelling van de verbodsbepalingen mogelijk zijn als u handelt conform een goedgekeurde gedragscode. Het kan gaan om handelingen in het kader van bestendig beheer of onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Zo is het onder de Wet Natuurbescherming mogelijk om via een gedragscode Europees beschermde vogel- en andere diersoorten vrij te stellen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, mits er sprake is van een bij respectievelijk Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn genoemd belang. In een gedragscode is beschreven hoe zorgvuldig gewerkt wordt opdat schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt. Voorwaarde is wel dat gewerkt dient te worden volgens een door de minister vastgestelde gedragscode. Hierbij is het van belang dat de gedragscode op de juiste wijze is geïmplementeerd in de organisatie of in het totaalplan van de werkzaamheden.

Voor meer informatie over de toepassing van de Wet Natuurbescherming: zie de brochure van het ministerie van Economische Zaken: "Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen" - 3 december 2016.

Advies Voorontwerp-bestemmingsplan

Gemeente Berkelland
T.a.v. het college
Postbus 200
7270 HA BORCULO

Datum

1 april 2019

Zaaknummer

2019-000497

Onderwerp

Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018

Inlichtingen bij

Wiljan van Wilgenburg
026 359 86 29
post@gelderland.nl

Blad

1 van 3

Beste meneer, mevrouw,

Hartelijk dank voor het voorontwerp bestemmingsplan dat we op 11 februari 2019 ontvingen. We hebben uw plan bestudeerd.

Inhoud van het voorontwerp

Met dit bestemmingsplan wordt de verbouwing van het clubgebouw van motorcrossvereniging BMAC Borculo mogelijk gemaakt. Daarnaast voorziet het plan in de vervanging van een bestaande schuur. De planlocatie is gelegen tussen de Kappersmaatweg en de Brille in Ruurlo, gemeente Berkelland. Hoewel het plangebied de bestemming 'oefencrossterrein' heeft, is bebouwing in de huidige bestemming planologisch niet mogelijk. Met deze bestemmingsplanherziening wordt de bebouwing mogelijk gemaakt.

Provinciaal belang

Het plangebied maakt deel uit van de Groene Ontwikkelingszone (GO). Wij zien deze ontwikkeling als een uitbreiding van de bestaande functie van minder dan 30%. Hiervoor geldt dat aangetoond moet worden dat de ontwikkeling de kernkwaliteiten van het gebied niet aantast. De bestaande bebouwing maakt al decennia lang deel uit van het plangebied. Met de verbouwing van het clubgebouw en vervanging van de bestaande schuur verwachten wij geen significante aantasting van de kernkwaliteiten van de GO. Wij vragen u wel om aandacht te besteden aan het landschappelijk inpassen van de te vervangen schuur.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

1 april 2019

Zaaknummer

2019-000497

Blad

2 van 3

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met Wiljan van Wilgenburg.

Ik wens u veel succes met het ontwerp van het bestemmingsplan.

Wij versturen deze brief in cc naar Waterschap Rijn en IJssel

Met vriendelijke groet,
namens de algemeen directeur van de provincie Gelderland,

Carlien Bakker
Programmamanager Ruimte en Wonen

Voor deze brief geldt:

- Besluit ruimtelijke ordening, artikel 3.1.1

Datum

1 april 2019

Zaaknummer

2019-000497

Blad

3 van 3

Kopie:

- Waterschap Rijn en IJssel
T.a.v. mevrouw M. Bosman
Postbus 148
7000 AC DOETINCHEM

Regels

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleidende regels	3
Artikel 1	Begrippen	3
Artikel 2	Wijze van meten	7
Hoofdstuk 2	Bestemmingsregels	8
Artikel 3	Sport	8
Artikel 4	Waarde - Archeologie 5	11
Hoofdstuk 3	Algemene regels	14
Artikel 5	Anti-dubbeltelregel	14
Artikel 6	Algemene bouwregels	15
Artikel 7	Algemene gebruiksregels	16
Artikel 8	Algemene aanduidingsregels	17
Artikel 9	Algemene afwijkingsregels	19
Artikel 10	Algemene procedureregels	20
Artikel 11	Overige regels	21
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	22
Artikel 12	Overgangsrecht	22
Artikel 13	Slotregel	23
	Bijlagen regels	25
Bijlage 1	Parkeernormen	26

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018” met identificatienummer “NL.IMRO.1859.BPGB20180008-0010” van de gemeente Berkelland;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 afwijking:

afwijking als bedoeld in artikel 2.12.1 onder a Wabo;

1.6 afrastering:

afscheiding in de vorm van een open hekwerk of draadwerk waarmee een deel van een perceel wordt omheind. Een afrastering is transparant en met palen in de grond verankerd. Deze palen worden onderling verbonden door draad of gaas;

1.7 antenne:

stang of stangenstelsel respectievelijk draad of draadsamenstel en apparatuur voor het ontvangen van elektromagnetische golven;

1.8 archeologische waarde(n):

waarde(n) die bestaan uit de aanwezigheid van een bodemarchief met sporen van vroegere menselijke bewoning en/of grondgebruik daarin, en als zodanig van wetenschappelijk belang zijn en het cultuurhistorisch erfgoed vertegenwoordigen;

1.9 archeologische verwachtingswaarde(n):

verwachtingswaarde(n), die kunnen bestaan uit de aanwezigheid van een bodemarchief met sporen van vroegere menselijke bewoning en/of grondgebruik daarin, en als zodanig van wetenschappelijk belang kunnen zijn en het cultuurhistorisch erfgoed kunnen vertegenwoordigen;

1.10 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.11 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.12 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.13 bevoegd gezag:

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning;

1.14 bijgebouw:

een gebouw, behorende bij een op hetzelfde bouwperceel gelegen hoofdgebouw, dat zowel qua afmeting als in functioneel opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.15 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.16 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.17 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.18 bouwperceelgrens:

een grens van een bouwperceel;

1.19 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.20 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.21 dagrecreatie:

recreatieve activiteiten in de vorm van ontspanning, sport, spel, toerisme en educatie, waarbij overnachting niet is toegestaan;

1.22 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden, waaronder begrepen de uitstalling ten verkoop, het verkopen en/of leveren van goederen aan personen die die goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.23 evenement:

elk voor publiek buiten de daarvoor ingerichte inrichtingen toegankelijke festiviteit, grootschalige sportwedstrijd, auto- of motorcrosswedstrijd, optocht, georganiseerd vuurwerk en alle overige tot vermaak en recreatie bedoelde activiteiten voor publiek, met uitzondering van markten zoals bedoeld in de Gemeentewet, kansspelen zoals bedoeld in de Wet op de kansspelen, en betogingen, samenkomsten en vergaderingen zoals bedoeld in de Wet openbare manifestaties;

1.24 extensieve (dag)recreatie:

vormen van (dag)recreatief medegebruik van het agrarisch en/of natuurgebied door middel van al dan niet aangelegde en aanwezige voorzieningen, waarbij de recreatie geen specifiek beslag legt op de ruimte, zoals wandel-, ruiters- en fietspaden, vis- en picknickplaatsen en strandjes;

1.25 functie:

doeleinden ten behoeve waarvan gebruik van gebouwen en/of gronden of aangewezen delen daarvan is toegestaan;

1.26 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.27 Gelders Natuurnetwerk (GNN):

samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang;

1.28 groepskamperen:

het gelegenheid geven tot het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen buiten een kampeerterrein, door groepen uitgaande van een vereniging of andere organisatie, gerelateerd aan een evenement en gedurende een in de ontheffing c.q. omgevingsvergunning aangegeven, al dan niet aaneengesloten periode;

1.29 hoofdgebouw:

een gebouw, dat op een bouwperceel in ruimtelijk en architectonisch opzicht, dan wel gelet op de bestemming als het belangrijkste gebouw valt aan te merken;

1.30 inrichting:

elke door de mens bedrijfsmatig of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, ondernomen bedrijvigheid die binnen een zekere begrenzing pleegt te worden verricht;

1.31 kampeermiddel:

een tent, een tentwagen/vouwcaravan, een kampeerauto/camper of een caravan, dan wel enig ander daarmee vergelijkbaar voertuig of onderkomen, dat geheel of ten dele is bestemd of opgericht dan wel wordt of kan worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf. Onder kampeermiddelen wordt niet verstaan: stacaravans, chalets en trekkershutten;

1.32 kampeerseizoen:

de periode van 15 maart tot en met 31 oktober waarin een kleinschalig kampeerterrein mag worden geëxploiteerd;

1.33 kernkwaliteiten:

de wezenlijke landschappelijke en ecologische kenmerken van een bepaald gebied, gelegen in het Gelders Natuurnetwerk (GNN);

1.34 kleinschalig kampeerterrein:

een kampeerterrein, zonder kantine en/of kampwinkel, met maximaal 25 kampeerplaatsen dat uitsluitend als zodanig mag worden geëxploiteerd tijdens het kampeerseizoen;

1.35 kunstwerk

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, ten behoeve van civieltechnische en/of infrastructurele doeleinden, zoals een brug, een dam, een duiker, een tunnel, een via- of aquaduct, een sluis, dan wel een daarmee gelijk te stellen voorziening;

1.36 landschappelijke inpassing:

een zodanige vormgeving en inpassing dat deze optimaal is afgestemd op bestaande dan wel nog te ontwikkelen ruimtelijke, natuurlijke en cultuurhistorische landschapswaarden;

1.37 landschapswaarde/landschappelijke waarde:

de aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door de waarneembare verschijningsvorm van dat gebied en van de aanwezigheid van waarneembare landschappelijke structuren en/of elementen in dat gebied;

1.38 nadere eis:

een nadere eis als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder d van de Wet ruimtelijke ordening;

1.39 natuurwaarde/natuurlijke waarde:

de aan een gebied eigen zijnde ecologische waarde;

1.40 recreatief medegebruik

een recreatief gebruik van gronden dat ondergeschikt is aan de functie van de bestemming waarbinnen dit recreatieve gebruik is toegestaan;

1.41 seizoengebonden standplaatsen:

een gedeelte van een terrein bestemd voor de plaatsing van een kampeermiddel, inclusief bij het kampeermiddel behorende ondergeschikte onderkomens, zoals bijzettenten, uitsluitend gedurende het kampeerseizoen;

1.42 seksinrichting

een voor het publiek toegankelijke besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden.

Onder een seksinrichting worden in ieder geval verstaan: een seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, een parenclub, of een prostitutiebedrijf, waaronder tevens begrepen een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.43 voorgevelrooilijn

de lijn waarin de voorgevel van een bouwwerk is gelegen alsmede het verlengde daarvan;

1.44 werk

een constructie geen gebouw of bouwwerk zijnde;

1.45 windturbine

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, ten behoeve van de opwekking van windenergie;

1.46 woning

een complex van ruimten, geschikt en bestemd voor de huisvesting van één of meer personen;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 **bouwhoogte van een bouwwerk:**

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.2 **goothoogte van een bouwwerk:**

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.3 **inhoud van een bouwwerk:**

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.4 **oppervlakte van een bouwwerk:**

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.5 **peil:**

- a. voor bouwwerken, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang vermeerderd met 0,20 m.
- b. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende maaiveld of het afgewerkte bouwterrein vermeerderd met 0,20 m.

2.6 **ondergeschikte bouwdelen:**

De in deze regels gegeven bepalingen omtrent plaatsing, afstanden en maten zijn niet van toepassing op gevel- en kroonlijsten, pilasters, plinten, stoep treden, erkers, kozijnen, dorpels, dakgoten en overstekende daken, ventilatiekanalen, schoorstenen, balustrades en soortgelijke ondergeschikte bouwdelen mits de bestemmingsgrens, de gevel (zijnde voor-, zij- of achtergevel) van het hoofdgebouw of de aangegeven gevellijn met niet meer dan 1,50 meter wordt overschreden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Sport

3.1 Bestemmingsomschrijving

3.1.1 Algemene bestemmingsomschrijving

De voor 'Sport' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. sportvoorzieningen zoals opgenomen in de 'Tabel Sport' bij dit artikel;
 - b. horeca, uitsluitend in ondergeschikte vorm en dienstbaar aan de ter plaatse toegestane sportvoorzieningen;
 - c. groenvoorzieningen in de vorm van erfbeplanting, waaronder beplanting ten behoeve van landschappelijke inpassing;
 - d. (onverharde) paden en wegen;
 - e. bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals water en waterhuishoudkundige voorzieningen, nutsvoorzieningen, erfverhardingen en parkeervoorzieningen;
- en overeenkomstig de in 3.1.2 opgenomen nadere detaillering van de bestemmingsomschrijving.

3.1.2 Nadere detaillering van de bestemmingsomschrijving

In het onderstaande is een nadere detaillering opgenomen van het bepaalde in 3.1.1:

a. Tabel Sport

Code	Adres en plaats	Soort sportvoorziening	Milieucategorie	SBI-2008 VNG mil.zon.
(ss-13)	Kappermaatsweg ong. (Borculo)/ De Brille 1 (Ruurlo)	Oefencrossterrein	5.2	931D

- b. Voor horeca gelden de volgende aanvullende bepalingen: ondergeschikte horeca is toegestaan ten dienste van en ondergeschikt aan de hoofdfunctie en als onderdeel daarvan met een maximum van 140 m² aan horecagebruiksruimte (exclusief terras), met dien verstande dat:
 1. ongewenste horeca niet is toegestaan;
 2. de openingstijden van de ondergeschikte horeca zijn beperkt tot de openingstijden van de hoofdfunctie of nevenactiviteit waarmee zij verband houdt.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemeen

Voor het bouwen van bouwwerken gelden de volgende voorwaarden:

- a. Gebouwen en overkappingen zijn uitsluitend binnen het bouwvlak toegestaan.

3.2.2 Gebouwen

Voor het bouwen van gebouwen gelden de volgende voorwaarden:

- a. De goothoogte mag niet meer bedragen dan 4 m.
- b. De bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 7 m.
- c. De oppervlakte aan bedrijfsgebouwen mag niet meer bedragen dan 350 m².

3.2.3 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, gelden de volgende voorwaarden:

- a. De bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de hoogte vóór de voorgevelrooilijn niet meer mag bedragen dan 1 m.
- b. De bouwhoogte van ballenvangers en vlaggenmasten mag niet meer bedragen dan 6 m.
- c. De bouwhoogte van lichtmasten mag niet meer bedragen dan 15 m.
- d. De bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 3 m.
- e. Uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van sport - oefencrossterrein' (ss-13) zijn terrein- en baanafscheidingen, springschansen en springwallen toegestaan, één en ander met een maximale bouwhoogte van 8 m.

3.3 **Nadere eisen**

- a. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen aan de plaats, vorm en afmeting van de bebouwing:
 1. Ter voorkoming van onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden en het woon- en leefklimaat van aangrenzende gronden en bouwwerken.
 2. Ter waarborging van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van de naaste omgeving.
 3. Ter waarborging van de verkeersveiligheid.
 4. Ter waarborging van de ongestoorde ligging van kabels en leidingen.
- b. Voor het stellen van een nadere eis geldt de in 10.1 genoemde voorbereidingsprocedure.

3.4 **Afwijken van de bouwregels**

3.4.1 *Afwijken ten behoeve van bebouwde oppervlakte bedrijfsbebouwing*

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor afwijken van het bepaalde in 3.2.2 onder c voor het vergroten van de toegestane bebouwde oppervlakte aan bedrijfsgebouwen, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. De vergroting dient noodzakelijk te zijn voor een doelmatige bedrijfsvoering en/of -ontwikkeling van het bedrijf.
- b. Uitbreiding is toegestaan met maximaal 25% van de oppervlakte aan bedrijfsgebouwen die is toegelaten volgens 3.2.2.
- c. De vergroting van het bebouwd oppervlak mag geen onevenredige publieks- en/of verkeersaantrekkende werking tot gevolg hebben.
- d. Er mag geen sprake zijn van milieuhygiënische belemmeringen.
- e. Er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

3.4.2 *Afwijken ten behoeve van bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in:

- a. 3.2.3 onder a voor het bouwen van terrein
- b. en tot een hoogte van maximaal 2 m voor de voorgevelrooilijn, mits hierdoor het stedenbouwkundig/ruimtelijk beeld en de verkeersveiligheid niet wordt aangetast.
- c. 3.2.3 onder c voor het bouwen van lichtmasten tot een hoogte van maximaal 20 m, mits hierdoor het stedenbouwkundig/ruimtelijk beeld, de verkeersveiligheid en de lichthinder in de omgeving niet onevenredig wordt aangetast.
- d. 3.2.3 onder d voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, anders dan lichtmasten tot een hoogte van maximaal 6 m, mits hierdoor het stedenbouwkundig/ruimtelijk beeld en de verkeersveiligheid niet wordt aangetast.

3.5 Specifieke gebruiksregels:

Met betrekking tot het gebruik van gronden en bouwwerken gelden tevens de volgende voorwaarden:

- a. Detailhandel is niet toegestaan.
- b. Het gebruik van gronden ten behoeve van kleinschalig kamperen is niet toegestaan.
- c. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van sport - 13' (ss-13) mogen de gronden worden gebruikt als oefencrossterrein, waarbij het crossen met motoren en/of bromfietsen uitsluitend is toegestaan als training en gedurende maximaal vijf uur per week, met dien verstande dat het gedurende maximaal één weekend per jaar is toegestaan om een wedstrijd te verrijden. Bij dit alles zijn benzine-opslagputten niet toegestaan.

Artikel 4 Waarde - Archeologie 5

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Artikel 4 Waarde - Archeologie 5' aangewezen gronden zijn, naast de andere voor die gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemmingen), tevens bestemd voor het behoud en de bescherming van de te verwachten archeologische waarden in de bodem.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Algemeen

Voor het oprichten van bebouwing gelden de volgende regels:

- a. Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 1.000 m² en waarbij de bodemingreep dieper is dan 0,3 m beneden maaiveld moet de aanvrager een rapport overleggen, waarin de archeologische waarde van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft voldoende is vastgesteld.
- b. Als uit in 4.2.1, onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
 1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor (ondanks de uitvoering van een bouw- of aanlegplan) archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht; of
 2. de verplichting tot het doen van opgravingen op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of
 3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een archeologisch deskundige op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; en/of
 4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden schriftelijk verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.
- c. Het overleggen van een rapport is niet nodig als de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie, hetgeen is getoetst door de archeologisch deskundige, voldoende is vastgesteld. Het in 4.2.1, onder b bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

4.2.2 Advies archeoloog

Voordat het bevoegd gezag beslist over een vergunning als bedoeld in 4.2.1, onder a, wint het advies in bij de archeologisch deskundige over de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de archeologische waarden, en zo ja welke voorwaarden moeten worden opgenomen.

4.2.3 Uitzondering bouwregels

Het bepaalde onder 4.2.1, onder a geldt niet als:

- a. op basis van archeologisch onderzoek reeds is aangetoond dat op betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn; of
- b. het bouwplan betrekking heeft op vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte met maximaal 1.000 m² wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut, met uitzondering van nieuwe kelders; of
- c. gebouwen maximaal 2,50 m uit de bestaande fundering worden vergroot, waarbij de bestaande funderingen behouden blijven.

4.3 Nadere eisen

4.3.1 Nadere eis

Het bevoegd gezag kan nadere eisen te stellen ten aanzien van de situering en de afmetingen van bouwwerken, de inrichting en het gebruik van gronden, als uit archeologisch onderzoek blijkt dat ter plaatse behoudens- en beschermenswaardige archeologische monumenten of resten aanwezig zijn. De nadere eisen zijn er op gericht de archeologische waarden zoveel mogelijk in de grond (in situ) te behouden.

4.3.2 Procedure

Voor het stellen van een nadere eis geldt de volgende voorbereidingsprocedure:

- het voornemen ligt met bijbehorende stukken gedurende twee weken ter inzage;
- de terinzagelegging wordt vooraf bekendgemaakt en één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze;
- de bekendmaking vermeldt de mogelijkheid voor belanghebbenden om schriftelijk en/of mondeling hun zienswijze over het voornemen bij het bevoegd gezag kenbaar te maken gedurende de onder a genoemde termijn;
- het bevoegd gezag deelt aan hen die zienswijzen naar voren hebben gebracht de beslissing daaromtrent mede.

4.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.4.1 Vergunningplicht

Onverminderd het bepaalde in de Erfgoedwet is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende andere werken of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

- het ophogen van de bodem met meer dan 1 m;
- grondwerkzaamheden met een oppervlakte groter dan 1.000 m² en waarbij de bodemingreep dieper is dan 0,3 m beneden maaiveld, waartoe worden gerekend woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren en het aanleggen van drainage en/of oppervlakteverhardingen;
- bodem verlagen of afgraven (ook voor het verwijderen van bestaande funderingen) van gronden waarvoor geen ontgrondingenvergunning is vereist;
- het verlagen van het waterpeil;
- het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
- het uitvoeren van heiwerken en/of indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
- het verwijderen van boomstobben en/of het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
- het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

4.4.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het onder 4.4.1 opgenomen verbod geldt niet:

- Voor werken en werkzaamheden die niet dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
- voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
- voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale agrarische gebruik;
- voor werken en werkzaamheden binnen een afstand van maximaal 2,50 m uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;

- e. voor werken en werkzaamheden in de bodem waarvoor op het moment van inwerkingtreding van dit plan een omgevingsvergunning in dit kader is verleend;
- f. ingeval op grond van de Erfgoedwet een vergunning nodig is dan wel overige bepalingen van de Erfgoedwet van toepassing zijn.

4.4.3 Beoordelingscriteria

Voor de onder 4.4.1 genoemde vergunning gelden de volgende beoordelingscriteria:

- a. De vergunning kan slechts worden verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast, wat moet blijken uit een rapport dat de aanvrager bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning moet overleggen. In het rapport moeten de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van het bevoegd gezag voldoende zijn vastgesteld. Als het rapport daarvoor aanleiding geeft, dan moet op advies van de archeologisch deskundige zo nodig een opgraving plaatsvinden.
- b. Het overleggen van een rapport is niet nodig als naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie, hetgeen is getoetst door de archeologisch deskundige, afdoende is vastgesteld.

4.4.4 Voorwaarden aan een omgevingsvergunning

- a. Overeenkomstig het in artikel 2.22, tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalde kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning voorschriften verbinden, waaronder:
 - 1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor (ondanks de uitvoering van een bouw- of aanlegplan) archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, zoals het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht; of
 - 2. de verplichting tot het doen van opgravingen op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of
 - 3. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een archeologisch deskundige op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; en/of de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden schriftelijk verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.
- b. Voordat het bevoegd gezag beslist over het verlenen van een omgevingsvergunning als bedoeld in 4.4.1 wint het advies in bij een archeologisch deskundige over de vraag of door het verlenen van een omgevingsvergunning geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de archeologische waarden, en zo ja welke voorwaarden moeten worden opgenomen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 5 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 6 Algemene bouwregels

6.1 Ondergronds bouwen

Voor het bouwen van ondergrondse bouwwerken gelden, behoudens de in de bestemmingsregels opgenomen afwijkingen, de volgende voorwaarden:

- a. Ondergrondse bouwwerken zijn uitsluitend binnen de fundering van gebouwen toegestaan.
- b. De bouwdiepte van kelders en andere ondergrondse bouwwerken mag niet meer bedragen dan 3,5 m.

Artikel 7 Algemene gebruiksregels

7.1 Algemene gebruiksregels

De algemene gebruiksregels luiden als volgt:

- a. groepskamperen buiten een regulier kampeerterrein ten behoeve van evenementen is toegestaan gedurende maximaal 10 dagen per jaar;
- b. de inrichting van de gronden dient zodanig plaats te vinden dat wordt voldaan aan de gemeentelijke parkeernormen zoals genoemd in bijlage 1 Parkeernormen;
- c. vrijstaande bijgebouwen en bedrijfsgebouwen mogen niet worden gebruikt als woning.
- d. het (proef)boren naar gas (waaronder schalie- en steenkoolgas) geldt in ieder geval als strijdig gebruik;
- e. het (doen of laten) gebruiken van gronden en opstallen ten behoeve van een seksinrichting geldt als strijdig gebruik. Eveneens is het niet toegestaan via functieverandering door middel van een afwijkingsbevoegdheid of een wijzigingsbevoegdheid een seksinrichting toe te staan.

7.2 Afwijking van de parkeernormen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 7.1 onder b voor het afwijken van de gemeentelijke parkeernormen waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. De noodzakelijke parkeervoorzieningen kunnen in onvoldoende mate worden gerealiseerd, terwijl op een andere passende wijze in de parkeerruimte kan worden voorzien.
- b. De situering van de parkeerplaatsen tasten het stedenbouwkundig beeld van de omgeving, de verkeersveiligheid en de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de aangrenzen gronden niet onevenredig aan.

Artikel 8 Algemene aanduidingsregels

8.1 Gelders Natuurnetwerk (GNN)

8.1.1 Zoneomschrijving GNN

Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - gelders natuurnetwerk' zijn de gronden tevens bestemd voor bescherming, behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden. Hiertoe worden niet gerekend de gronden die vallen binnen een aanduiding 'bouwvlak', dan wel de bestemming Sport.

8.1.2 Voorwaarden omgevingsvergunning of wijzigingsbevoegdheid

- a. Er worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt ter plaatse van de gronden als bedoeld in 8.1.1 met een besluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van de bouw- of gebruiksregels of voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, dan wel voor het toepassen van een in het plan opgenomen wijzigingsbevoegdheid, tenzij:
 1. geen reële alternatieven aanwezig zijn;
 2. sprake is van redenen van groot openbaar belang;
 3. de negatieve effecten op de kernwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en
 4. de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.
- b. Indien fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald aan de hand van:
 1. de kosten van de aanschaf en de verwerving van vervangende grond op dezelfde plaats;
 2. de kosten van de basisinrichting; en
 3. de kosten van het ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.
- c. De kosten van de compensatie als bedoeld onder b worden gelabeld aan de betreffende ingreep in het provinciaal compensatiefonds gestort.

8.1.3 Uitbreiding bestaande functies

Uitbreiding van bestaande functies ter plaatse van de gronden als bedoeld in 8.1.1 is mogelijk, indien in de toelichting van het ruimtelijke besluit wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

8.2 Groene ontwikkelingszone (GO)

8.2.1 Zoneomschrijving GO

Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - groene ontwikkelingszone' zijn de gronden tevens bestemd voor bescherming, behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden. Hiertoe worden niet gerekend de gronden die vallen binnen een aanduiding 'bouwvlak', dan wel de bestemming Sport.

8.2.2 Voorwaarden omgevingsvergunning of wijzigingsbevoegdheid

- a. Er worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt ter plaatse van de gronden als bedoeld in 8.2.1 met een besluit tot het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van de bouw- of gebruiksregels of voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, dan wel voor het toepassen van een in het plan opgenomen wijzigingsbevoegdheid, tenzij:
 1. geen reële alternatieven aanwezig zijn;
 2. sprake is van redenen van groot openbaar belang;

3. de negatieve effecten op de kernwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en
 4. de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.
- b. Indien fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald aan de hand van:
1. de kosten van de aanschaf en de verwerving van vervangende grond op dezelfde plaats;
 2. de kosten van de basisinrichting; en
 3. de kosten van het ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.
- c. De kosten van de compensatie als bedoeld onder b worden gelabeld aan de betreffende ingreep in het provinciaal compensatiefonds gestort.

8.2.3 *Uitbreiding bestaande functies met meer dan 30%*

Ter plaatse van de gronden als bedoeld in 8.2.1 kunnen bestaande functies, niet zijnde een grondgebonden landbouwbedrijf en/of extensieve openluchtrecreatie, uitbreiden met meer dan 30%, indien in de onderbouwing van het ruimtelijke besluit wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen ruimtelijke besluit.

8.2.4 *Uitbreiding bestaande functies tot maximaal 30%*

Ter plaatse van de gronden als bedoeld in 8.2.1 kunnen bestaande functies uitbreiden tot maximaal 30%, indien:

- a. uit de onderbouwing van het ruimtelijke besluit blijkt dat de uitbreiding zodanig wordt ingepast in het betreffende landschapstype dat de kernkwaliteiten, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo niet significant worden aangetast; en
- b. deze inpassing planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

8.2.5 *Het vellen van een houtopstand*

- a. Ter plaatse van de gronden als bedoeld in 8.2.1 wordt een functie, ten behoeve waarvan een houtopstand als bedoeld in de Boswet dient te worden verwijderd, anders dan in het kader van de normale bosexploitatie, slechts mogelijk gemaakt indien wordt voorzien in een extra compensatie voor het areaal bos dat verloren gaat.
- b. Indien fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald aan de hand van:
 1. de kosten van de aanschaf en de verwerving van vervangende grond op dezelfde plaats;
 2. de kosten van de basisinrichting; en
 3. de kosten van het ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.
- c. De kosten van de compensatie als bedoeld onder b worden gelabeld aan de betreffende ingreep in het provinciaal compensatiefonds gestort.

Artikel 9 Algemene afwijkingsregels

9.1 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van:

- a. de in de regels genoemde (goot)hoogtematen met ten hoogste 10%.
- b. de regels over het bouwen van een bijgebouw voor een bijgebouw op een afstand van meer dan 25 m van het hoofdgebouw (binnen de betreffende bestemming), waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:
 1. de vergroting van de onderlinge afstand is noodzakelijk in verband met een doelmatige inrichting van het perceel;
 2. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing;
- c. de regels en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of –intensiteit daartoe aanleiding geeft.
- d. de regels en toestaan dat bouwgrenzen met maximaal 2 m wordt overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft.
- e. de regels en toestaan dat een luifel aan de voorgevel van een hoofdgebouw wordt gebouwd mits:
 1. de diepte gemeten vanuit de voorgevel niet meer bedraagt dan 2 m;
 2. er geen bezwaren bestaan vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid.
- f. de regels en toestaan dat openbare nutsgebouwen, waaronder wachthuizen ten behoeve van het openbaar vervoer, telefooncellen, gebouwen ten behoeve van de bediening van kunstwerken en naar aard daarmee gelijk te stellen gebouwen worden gebouwd, mits:
 1. de inhoud per gebouw niet meer dan 60 m³ zal bedragen;
 2. de bouwhoogte niet meer dan 3 m zal bedragen;
- g. de regels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouw zijnde, en toestaan dat deze worden vergroot:
 1. ten behoeve van kunstwerken, geen gebouwen zijnde, tot maximaal 10 m;
 2. ten behoeve van windturbines op een bouwperceel tot maximaal 10 m;
- h. het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers, lichtkappen en technische ruimten wordt vergroot, mits:
 1. De maximale oppervlakte van de vergroting niet meer bedraagt dan 10% van het betreffende platte dakvlak of de horizontale projectie van het schuine dakvlak;
 2. De bouwhoogte niet meer bedraagt dan 1,25 maal de maximale bouwhoogte van het betreffende gebouw;
- i. het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning als bedoeld in dit artikel verlenen met inachtneming van de volgende voorwaarden:
 1. de omgevingsvergunning leidt niet tot onevenredige aantasting van gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bestemmingen en functies of van het woon- en of leefmilieu;
 2. de omgevingsvergunning leidt niet tot negatieve effecten op de waterhuishouding;
 3. de omgevingsvergunning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de infrastructuur;
 4. de in het gebied aanwezige landschaps- en natuurwaarden blijven behouden of worden versterkt.

Artikel 10 Algemene procedureregels

10.1 Nadere eisen

Voor een besluit tot het stellen van een nadere eis geldt de volgende voorbereidingsprocedure:

- a. het voornemen ligt met bijbehorende stukken gedurende twee weken ter inzage;
- b. de terinzagelegging wordt vooraf bekendgemaakt en één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze;
- c. de bekendmaking vermeldt de mogelijkheid voor belanghebbenden om schriftelijk en/of mondeling hun zienswijze over het voornemen bij het bevoegd gezag kenbaar te maken gedurende de onder a genoemde termijn;
- d. het bevoegd gezag deelt aan hen die zienswijzen naar voren hebben gebracht de beslissing daaromtrent mede.

Artikel 11 Overige regels

11.1 Verwijzing naar andere wettelijke regelingen

Waar in dit plan wordt verwezen naar andere wettelijke regelingen, wordt geduid op de regelingen zoals die luiden op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 12 Overgangsrecht

12.1 Overgangsrecht bouwwerken

- a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel kan worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
 - 1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
 - 2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.
- b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde onder a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld onder a met maximaal 10 %.
- c. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

12.2 Overgangsrecht gebruik

- a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
- b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het bepaalde onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
- c. Indien het gebruik, bedoeld in het bepaalde onder a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
- d. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 13 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels van het bestemmingsplan “Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018” .

Bijlagen regels

Bijlage 1 Parkeernormen

Bijlage 1 Parkeernormen Gemeente Berkelland

Parkeernorm centrum

functie	parkeer-norm	bezoekers-aand eel	eenheid
appartement	1,3	0,3	woning
woning sociale sector/rijtjeswoning	1,5	0,3	woning
woning middeldure sector	1,8	0,3	woning
woning dure sector	2,0	0,3	woning
serviceflat/aanleunwoning	0,6	0,3	woning
kamerverhuur	0,6	0,2	kamer
kantoren (zonder balie)	1,6	5%	100 m ² bvo
kantoren (met balie)	2,4	20%	100 m ² bvo
detailhandel	3,0	85%	100 m ² bvo
grootschalige detailhandel			100 m ² bvo
tuincentra			100 m ² bvo
arbeidsextensieve/bezoekersextensieve bedrijven (loods, opslag, groothandel/transportbedrijf)	0,7	5%	100 m ² bvo
arbeidsintensieve/bezoekersextensieve bedrijven (industrie, garagebedrijf, werkplaats, transportbedrijf)	2,0	5%	100 m ² bvo
arbeidsextensieve/bezoekersintensieve bedrijven (showroom/toonzaal)	1,1	35%	100 m ² bvo
bedrijfsverzamelgebouw	1,5	10%	100 m ² bvo
café/bar/discotheek/cafetaria	6,0	90%	100 m ² bvo
restaurant	11,0	80%	100 m ² bvo
museum/bibliotheek	0,6	95%	100 m ² bvo
bioscoop/theater/schouwburg	0,3		zitplaats
sporthal	2,0	95%	100 m ² bvo
sportveld (buiten)	20,0	95%	ha. netto terrein
dansstudio/sportschool	3,5	95%	100 m ² bvo
squashbanen	1,5	90%	baan
tennisbanen	2,5	90%	baan
bowlingbaan	2,0	95%	baan
biljartzaal	2,0	95%	tafel
evenementenhal	5,0	99%	100 m ² bvo
zwembad	9,0	90%	100 m ² opp.bassin
cultureel centrum/wijkgebouw	3,0	90%	100 m ² bvo
verpleeg/verzorgingshuis	0,6	60%	wooneenheid
arts/kruisgebouw/therapeut	1,8	65%	behandelkamer
dagonderwijs (HBO/MBO)	6,0		leslokaal

middelbaar onderwijs (VWO/HAVO/Vmbo)	1,0	leslokaal
avondonderwijs	0,8	student
basisonderwijs	0,8	leslokaal
crèche/peuterspeelzaal/kinderdagverblijf	0,7	arbeidsplaats
hotel	1,0	kamer
religiegebouw	0,2	zitplaats

Parkeernorm rest bebouwde kom

functie	parkeer-norm	bezoekers-aandeel	eenheid
appartement	1,5	0,3	woning
woning sociale sector/rijtjeswoning	1,5	0,3	woning
woning middeldure sector	1,8	0,3	woning
woning dure sector	2,0	0,3	woning
serviceflat/aanleunwoning	0,6	0,3	woning
kamerverhuur	0,6	0,2	kamer
kantoren (zonder balie)	1,6	5%	100 m² bvo
kantoren (met balie)	2,4	20%	100 m² bvo
detailhandel	3,5	85%	100 m² bvo
grootschalige detailhandel	7,5		100 m² bvo
Tuincentra	7,5		100 m² bvo
arbeidsextensieve/bezoekersextensieve bedrijven (loods, opslag, groothandel, transportbedrijf)	0,7	5%	100 m² bvo
arbeidsintensieve/bezoekersextensieve bedrijven (industrie, garagebedrijf, werkplaats, transportbedrijf)	2,0	5%	100 m² bvo
arbeidsextensieve/bezoekersintensieve bedrijven (showroom/toonzaal)	1,3	35%	100 m² bvo
bedrijfsverzamelgebouw	1,5	10%	100 m² bvo
café/bar/discotheek/cafetaria	6,0	90%	100 m² bvo
restaurant	11,0	80%	100 m² bvo
museum/bibliotheek	0,6	95%	100 m² bvo
bioscoop/theater/schouwburg	0,3		zitplaats
sporthal	2,5	95%	100 m² bvo
sportveld (buiten)	20,0	95%	ha. netto terrein
dansstudio/sportschool	3,5	95%	100 m² bvo
squashbanen	1,5	90%	baan
tennisbanen	2,5	90%	baan
golfbaan	7,0	95%	hole
bowlingbaan	2,0	95%	baan
biljartzaal	2,0	95%	tafel
evenementenhal	6,0	99%	100 m² bvo
zwembad	10,0	90%	100 m² opp.bassin
cultureel centrum/wijkgebouw	3,0	90%	100 m² bvo

verpleeg/verzorgingshuis	0,6	60%	wooneenheid
arts/kruisgebouw/therapeut	1,8	65%	behandelkamer
dagonderwijs (HBO/MBO)	6,0		leslokaal
middelbaar onderwijs (VWO/HAVO/Vmbo)	1,0		leslokaal
avondonderwijs	0,8		student
basisonderwijs	0,8		leslokaal
crèche/peuterspeelzaal/kinderdagverblijf	0,7		arbeidsplaats
hotel	1,0		kamer
religiegebouw	0,2		zitplaats
begraafplaatsen	20,0		gelijktijdige begrafenis

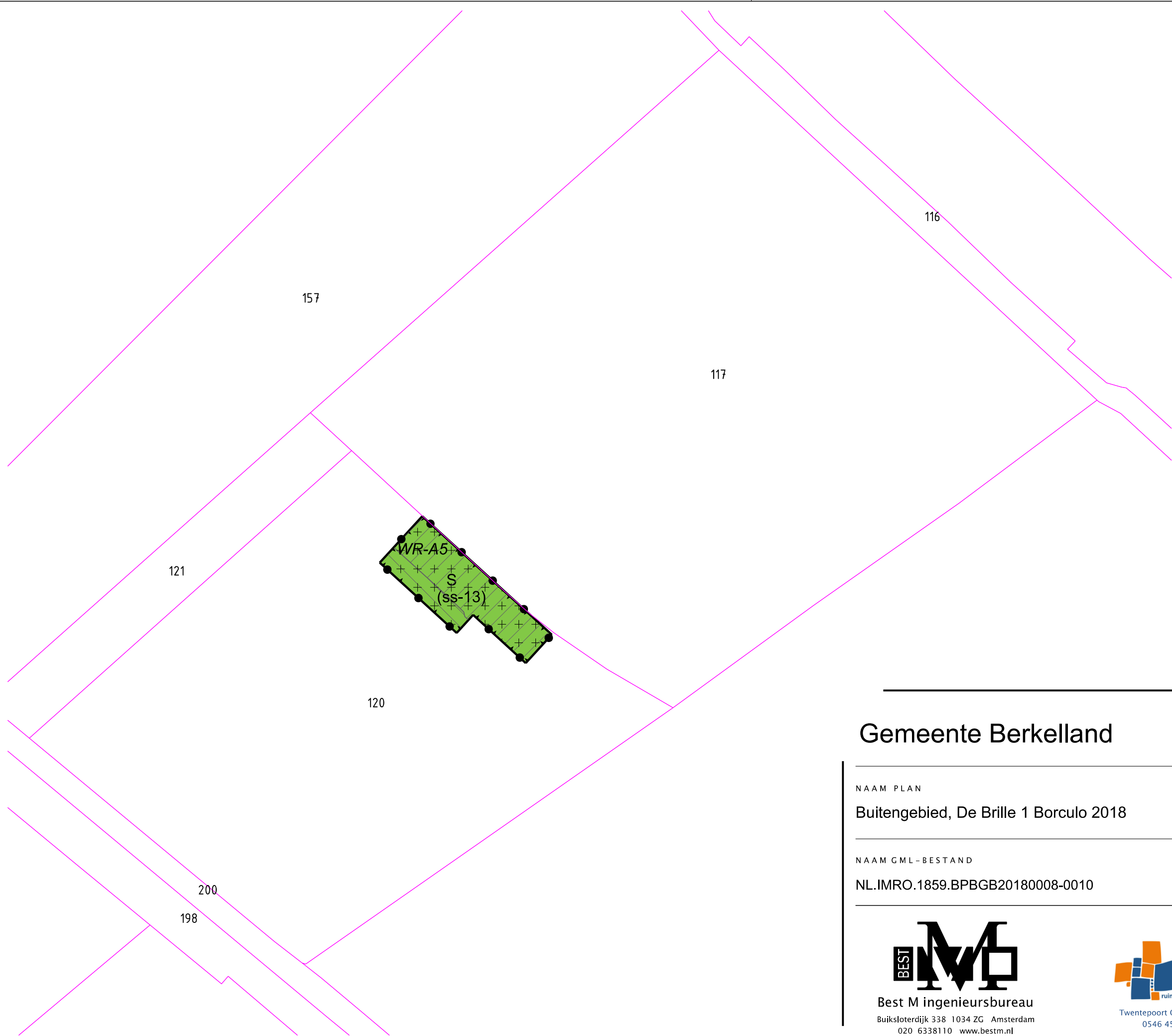
Parkeerplaatsen eigen terrein woningen

parkeervoorziening	theoretisch aantal	berekeningsaantal	opmerkingen
enkele oprit zonder garage	1	0,8	oprit minimaal 5 meter diep
lange oprit zonder garage	2	1,0	
dubbele oprit zonder garage	2	1,7	oprit minimaal 4,50 meter breed
garage zonder oprit	1	0,4	
garagebox (niet bij woning)	1	0,5	
garage met enkele oprit	2	1,0	oprit minimaal 5 meter diep
garage met lange oprit	3	1,3	
garage met dubbele oprit	3	1,8	oprit minimaal 4,50 meter breed

Aanwezigheidspercentages

	werkdag	koop- avond	zaterdag	zondag-middag			
	overdag	middag	avond		middag	avond	
woningen	50	60	100	90	60	60	70
detailhandel	30	70	20	100	100	0	0
kantoren	100	100	5	10	5	0	0
bedrijven	100	100	5	10	5	0	0
sociaal cultureel	10	40	100	100	60	90	25
sociaal medisch	100	100	30	15	15	5	5
dagonderwijs	100	100	0	0	0	0	0
avondonderwijs	0	0	100	0*	0	0	0
bibliotheek	30	70	100	75	75	0	0
museum	20	45	0	100	100	0	90
restaurant	30	40	90	70	70	100	40
café	30	40	90	75	75	100	45
bioscoop/theater	15	30	90	60	60	100	60
sport	30	50	100	100	100	90	85

* indien koopavond op donderdag 100 %

LEGENDA

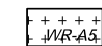
- Plangebied

Plangrens
- Bestemmingen

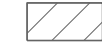
Sport
- Dubbelbestemmingen

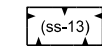
Waarde - Archeologie 5
- Gebiedsaanduidingen

overige zone - gelders natuurnetwerk
- Gebiedsaanduidingen

overige zone - groene ontwikkelingszone
- Functieaanduidingen

specifieke vorm van sport - 13
- Bouwvlak

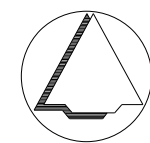

bouwvlak
- Verklaring

Ondergrond

Gemeente Berkelland

NAAM PLAN

Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018

NAAM GML-BESTAND

NL.IMRO.1859.BPBGB20180008-0010

DATUM

9-4-2019

BLAD VAN BLADEN

1 VAN 1

FORMAAT

A3

Best M ingenieursbureau

Buiksloterdijk 338 1034 ZG Amsterdam
020 6338110 www.bestm.nl

Twentepoort Oost 16A 7609 RG Almelo
0546 454466 www.bjjz.nu

TEKENAAR

MvL

SCHAAL

1 :1000

Advies Voorontwerp-bestemmingsplan

Gemeente Berkelland
T.a.v. het college
Postbus 200
7270 HA BORCULO

GEMEENTE BERKELLAND	
ing.	02 APR. 2019
grp	
type	
zknr.	

Datum

1 april 2019

Zaaknummer

2019-000497

Onderwerp

Buitengebied, De Brille 1 Borculo 2018

Inlichtingen bij

Wiljan van Wilgenburg
026 359 86 29
post@gelderland.nl

Blad

1 van 2

Beste meneer, mevrouw,

Hartelijk dank voor het voorontwerp bestemmingsplan dat we op 11 februari 2019 ontvingen. We hebben uw plan bestudeerd.

Inhoud van het voorontwerp

Met dit bestemmingsplan wordt de verbouwing van het clubgebouw van motorcrossvereniging BMAC Borculo mogelijk gemaakt. Daarnaast voorziet het plan in de vervanging van een bestaande schuur. De planlocatie is gelegen tussen de Kappersmaatweg en de Brille in Ruurlo, gemeente Berkelland. Hoewel het plangebied de bestemming 'oefencrossterrein' heeft, is bebouwing in de huidige bestemming planologisch niet mogelijk. Met deze bestemmingsplanherziening wordt de bebouwing mogelijk gemaakt.

Provinciaal belang

Het plangebied maakt deel uit van de Groene Ontwikkelingszone (GO). Wij zien deze ontwikkeling als een uitbreiding van de bestaande functie van minder dan 30%. Hiervoor geldt dat aangetoond moet worden dat de ontwikkeling de kernkwaliteiten van het gebied niet aantast. De bestaande bebouwing maakt al decennia lang deel uit van het plangebied. Met de verbouwing van het clubgebouw en vervanging van de bestaande schuur verwachten wij geen significante aantasting van de kernkwaliteiten van de GO. Wij vragen u wel om aandacht te besteden aan het landschappelijk inpassen van de te vervangen schuur.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum
1 april 2019

Zaaknummer
2019-000497

Blad
2 van 2

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met Wiljan van Wilgenburg.

Ik wens u veel succes met het ontwerp van het bestemmingsplan.

Wij versturen deze brief in cc naar Waterschap Rijn en IJssel

Met vriendelijke groet,
namens de algemeen directeur van de provincie Gelderland,

Carlien Bakker
Programmamanager Ruimte en Wonen

Voor deze brief geldt:

- Besluit ruimtelijke ordening, artikel 3.1.1

Raadsvergadering

Dossiernummer	1959
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	10
Omschrijving	Hamerstuk / Bestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019"

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 242935

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Vaststellen bestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019"

Collegevergadering : 16 juli 2019

Portefeuillehouder : M. van der Neut

Steller : G.W. Janssen

tel: : 0545-250 307

Te nemen besluit:

Het bestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 25 a Neede 2019" ongewijzigd vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Het perceel Diepenheimseweg 25a in Neede heeft volgens het geldende bestemmingsplan een bedrijvenbestemming 'Houtzagerij'. De eigenaar heeft een verzoek voor subsidie gedaan om de bestaande bebouwing te slopen. Een voorwaarde voor toekenning van de subsidie is dat er minimaal 5 jaar niet meer gebouwd kan worden. Door de feitelijke situatie te bestemmen wordt dit geregeld. Om aan dit perceel de bestemming "Wonen" toe te kennen is het bestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019" opgesteld.

Van 17 april tot en met 28 mei 2019 heeft het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen. Tijdens die periode van terinzagelegging hebben wij geen zienswijzen ontvangen.

De volgende stap in dit proces is dat de gemeenteraad het bestemmingsplan ongewijzigd vaststelt. Het is niet nodig om een exploitatieplan vast te stellen.

Argumentatie:

Door de sloop van de bedrijfshallen op de Needse Berg aan de Diepenheimseweg 25 a Neede ontstaat de situatie dat de bedrijfsbebouwing voor de toenmalige houtzagerij weg is en dat er alleen nog een bedrijfswoning staat. Deze bedrijfswoning heeft niet meer de functie van een bedrijfswoning, maar van een burgerwoning. Daarnaast is een voorwaarde van de sloopsubsidieregeling dat de gesloopte bebouwing niet teruggebouwd mag worden. Dit maakt dat de huidige bestemming niet meer passend is en dat een woonbestemming wel overeenkomt met de feitelijke situatie. Verder zijn er geen ruimtelijke belemmeringen om op deze locatie de bestemming te veranderen in een bestemming 'Wonen'.

Kanttekeningen en risico's

Zie hiervoor de volgende paragraaf "Financiën".

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

Financiën

Subsidiebeschikking

De subsidieregeling “Sloop overtollige bebouwing buitengebied Berkelland 2017” heeft ervoor gezorgd dat aan de Diepenheimseweg 25A de voormalige bebouwing van de houtzagerij is gesloopt. De eigenaar heeft hiervoor op 15 november 2017 een aanvraag ingediend. De subsidie voor de sloop van 990 m² aan bebouwing is op 7 februari 2018 toegekend. Inmiddels zijn de gebouwen gesloopt en heeft de eigenaar er beplanting neergezet.

Indirecte planschade (eventuele waardedaling percelen in de omgeving)

Met de subsidie-aanvrager is geen overeenkomst afgesloten over het verhalen van eventueel uit te keren tegemoetkoming in schade (vroeger: planschade). Dit omdat de wijziging van het bestemmingsplan voortvloeit uit subsidie-toekenning, waarbij de gemeente vervolgens ambtshalve een herziening van het bestemmingsplan in procedure brengt. Ten aanzien van de herziening van het bestemmingsplan is er dus geen verzoeker waarmee een planschadeverhaalsovereenkomst kan worden afgesloten.

Het risico voor eventuele indirecte planschade ligt dus bij de gemeente. Omdat de bestemming wijzigt naar wonen heeft dit een positieve invloed op de ruimtelijke kwaliteit en is de kans op indirecte planschade zeer klein.

Directe planschade (eventuele waardedaling van het perceel Diepenheimseweg 25a)

In artikel 7 lid 2 sub c van de subsidieregeling is opgenomen dat een voorwaarde voor de toekenning van de subsidie is dat de gesloopte gebouwen minimaal 5 jaar niet meer worden teruggebouwd. Verder is in de toelichting van de subsidieregeling aangegeven dat de gemeente zorg draagt voor een passende bestemming middels een bestemmingsplanherziening.

Ingevolge artikel 6.3, onder a, van de Wet ruimtelijke ordening, betreft het college bij de beslissing op een verzoek tegemoetkoming planschade de voorzienbaarheid van de schadeoorzaak. Gelet op het vorenstaande kon voor de eigenaar van het perceel Diepenheimseweg 25a te Neede voldoende duidelijk zijn dat een subsidie-aanvraag en -toekenning leidt tot de thans voorliggende planologische wijziging.

Communicatie

Het voorontwerpbestemmingsplan en het ontwerpbestemmingsplan zijn op de gebruikelijke wijze gepubliceerd. Er zijn geen inspraakreacties of zienswijzen binnengekomen. Ook uw besluit wordt op de gebruikelijke manier gepubliceerd in BerkelBericht en de Staatscourant.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het betreft een bestemmingsplanherziening op verzoek van de eigenaren van het betrokken perceel. De gemeente heeft in dit proces een besluitvormende rol.

Planning en evaluatie

De volgende stap in het besluitvormingsproces is dat uw raad een besluit neemt over het vaststellen van het bestemmingsplan. Uw besluit wordt vervolgens gepubliceerd in BerkelBericht en de Staatscourant en zes weken ter inzage gelegd. Tijdens deze termijn kan beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Na afloop van de beroepstermijn treedt het bestemmingsplan in werking, tenzij een beroepsschrift met een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) wordt ingediend.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 juli 2019;

overwegende, dat de gemeente na verlening van de subsidie voor de sloop van bedrijfspanden de bestemming op het perceel Diepenheimseweg 25a in Neede wil omzetten in de bestemming “Wonen” en “Agrarisch met Waarden - Natuur- en Landschapswaarden” en dit alleen mogelijk is via een herziening van het bestemmingsplan “Buitengebied, herziening 1987” (Neede) dat voor het perceel Diepenheimseweg 25a in Neede voorziet in de bestemming “industriële bedrijven (houtzagerij - houthandel)” volgens welke geldt dat de gronden met deze bestemming mogen worden gebruikt voor houthandel en een daarbij behorende houtzagerij en bedrijfswoning;

dat naar aanleiding van deze subsidietoekenning en de daarbij behorende voorwaarde dat eventuele herbouwmogelijkheden geschrapt moeten worden het bestemmingsplan “Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019” is opgesteld;

dat het plangebied bestaat uit de op de verbeelding weergegeven percelen Diepenheimseweg 25a, kadastraal bekend gemeente Neede, sectie G, nummers 581, 1090, 3163 en 3798;

dat het voorontwerpbestemmingsplan “Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019” ter inzage lag van 20 maart tot en met 2 april 2019 en er tijdens deze termijn geen inspraakreacties zijn ontvangen;

dat met ingang van 17 april tot en met 28 mei 2019 gedurende zes weken voor een ieder ter inzage heeft gelegen het ontwerpbestemmingsplan “Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019” met de bijbehorende stukken;

dat van deze terinzagelegging op de wettelijk voorgeschreven wijze kennisgeving is gedaan langs elektronische weg, via publicaties in de Staatscourant en het BerkelBericht van 16 april 2019;

dat gedurende de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan geen mondelinge of schriftelijke zienswijzen zijn ingediend tegen het ontwerp van het bestemmingsplan;

dat het bestemmingsplan is voorbereid overeenkomstig artikel 3.1 en artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening en voldoet aan de eisen die bij of krachtens de Wet ruimtelijke ordening worden gesteld aan een bestemmingsplan;

dat artikel 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening onder meer bepaalt dat bij de vaststelling van een bestemmingsplan kan worden besloten om geen exploitatieplan vast te stellen wanneer het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het bestemmingsplan begrepen gronden anderszins verzekerd is;

dat dit bestemmingsplan geen bouwplannen in de zin van de Grondexploitatiewet mogelijk maakt en geen anterieure overeenkomsten zijn gesloten over het verhalen van

eventueel uit te keren tegemoetkomingen in schade zodat in verband daarmee geen exploitatieplan hoeft te worden vastgesteld;

gelet op de Algemene wet bestuursrecht en de artikelen 3.1 en 6.12, lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening;

b e s l u i t :

1. het bestemmingsplan “Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019” bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten zoals opgenomen in het GML-bestand: NL.IMRO.1859.BPBGB20190005-0100.gml met de bijbehorende bestanden vast te stellen zoals het als ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en waarbij voor de locatie van de geometrische planobjecten gebruik is gemaakt van een ondergrond die ontleend is aan de BGT (versie: 03-2018);
2. voor het bestemmingsplan “Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019” geen exploitatieplan vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Vaststellen bestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 25a
Neede 2019"

Bijlagen

1. ontwerpbestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 25 a Neede 2019"
(toelichting, regels en verbeelding).

**Buitengebied,
Diepenheimseweg 25a
Neede 2019**

Inhoudsopgave

TOELICHTING	5
Hoofdstuk 1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding en doelstelling	7
1.2 Plangebied	7
1.3 Wat is een bestemmingsplan?	8
1.4 Geldend bestemmingsplan	8
1.5 De bij het plan behorende stukken	8
1.6 Leeswijzer toelichting	9
Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied en het plan	11
2.1 Het plangebied	11
2.2 Beschrijving van het plan	11
Hoofdstuk 3 Inventarisatie van het geldend beleid	13
3.1 Rijksbeleid	13
3.2 Provinciaal beleid	14
3.3 Regionaal beleid	16
3.4 Gemeentelijk beleid	17
Hoofdstuk 4 Onderzoek en uitvoerbaarheidsaspecten	21
4.1 Milieu	21
4.2 Ecologie	23
4.3 Water	24
4.4 Archeologie en cultuurhistorie	25
4.5 Verkeer en parkeren	28
Hoofdstuk 5 Juridische planopzet	29
5.1 Verbeelding	29
5.2 Hoofdstukindeling van de regels	29
5.3 Bestemmingsregels	30
5.4 Algemene regels	31
Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid	33
Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	35
7.1 Inspraak	35
7.2 Overleg	35
7.3 Ontwerp	35
REGELS	37
Hoofdstuk 1 Inleidende regels	39
Artikel 1 Begrippen	39
Artikel 2 Wijze van meten	47
Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels	49
Artikel 3 Agrarisch met Waarden - Natuur- en Landschapswaarden	49
Artikel 4 Wonen	62

Artikel 5	Waarde - Archeologie 4	66
Hoofdstuk 3	Algemene regels	69
Artikel 6	Anti-dubbeltelregel	69
Artikel 7	Algemene bouwregels	70
Artikel 8	Algemene gebruiksregels	71
Artikel 9	Algemene aanduidingsregels	72
Artikel 10	Algemene afwijkingsregels	74
Artikel 11	Algemene wijzigingsregels	76
Artikel 12	Algemene procedureregels	77
Artikel 13	Overige regels	78
Hoofdstuk 4	Overgangs- en slotregels	79
Artikel 14	Overgangsrecht	79
Artikel 15	Slotregel	80

TOELICHTING

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

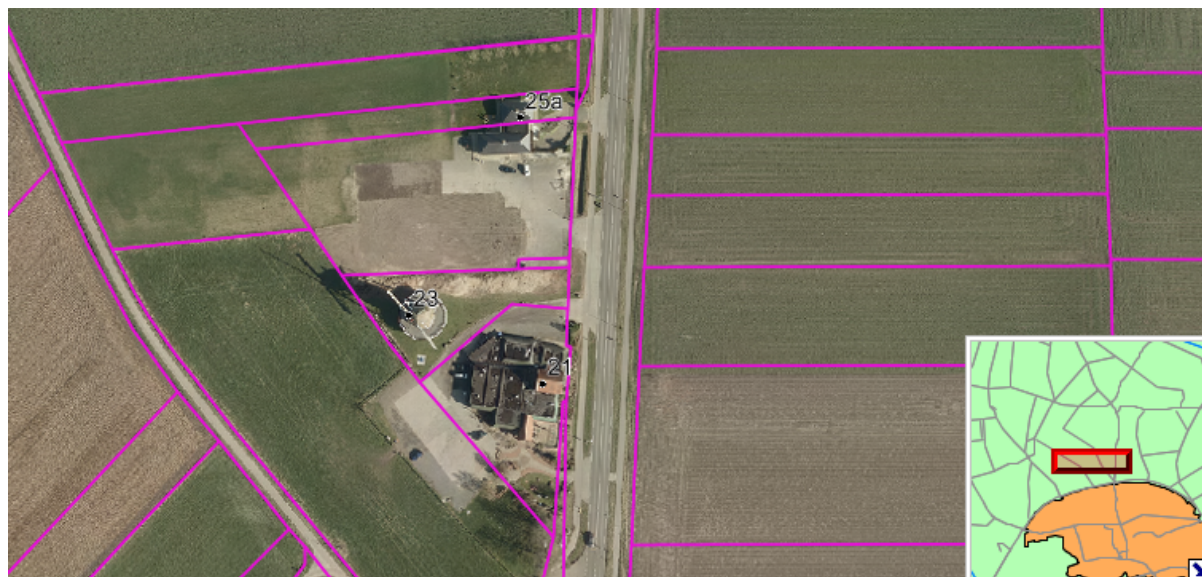
Op 30 oktober 1990 stelde de gemeenteraad van de voormalige gemeente Neede het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 1987" vast. Dit bestemmingsplan richtte zich op het hele buitengebied van de voormalige gemeente Neede en sloot aan op het op 2 september 1974 vastgestelde bestemmingsplan "Buitengebied". Gedeputeerde Staten van Gelderland keurden het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 1987" goed op 27 mei 1991 (nr. RG91.60904-RWG/G55209). Dit betrof een onherroepelijk besluit waarbij alleen goedkeuring werd onthouden aan een klein deel van de planregels over het toenmalige grondwaterbeschermingsgebied.

Dit bestemmingsplan geldt nog steeds voor het buitengebied van de voormalige gemeente Neede. Dit is alleen anders geweest in de periode tussen 18 september 2013 en 27 augustus 2014 toen het bestemmingsplan "Buitengebied Berkelland 2012" in werking was. Doordat dit bestemmingsplan op laatstgenoemde datum werd vernietigd door de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, is het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 1987" er echter weer gaan gelden.

Het voorliggende bestemmingsplan richt zich op het toekennen van een woonbestemming aan het adres Diepenheimseweg 25a in Neede. In dit bestemmingsplan wordt aangetoond dat herziening van het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 1987" (Neede) in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Plangebied

Zoals gezegd bestaat het plangebied van dit bestemmingsplan uit het adres Diepenheimseweg 25a in Neede. Daarbij beslaat het plangebied de percelen kadastraal bekend gemeente Neede, sectie G nummers 581, 1090, 3163 en 3798.

Afbeelding 1. Luchtfoto (voorjaar 2018)

1.3 Wat is een bestemmingsplan?

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat daarbij om het toekennen van gebruiks- en bouwmogelijkheden. De Wet ruimtelijke ordening gaat daarbij uit van toelatingsplanologie waarbij de grondgebruiker de in het bestemmingsplan weergegeven functie mag uitoefenen.

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (omgevingsvergunning voor het bouwen) en regels voor het verrichten van 'werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden' (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden).

Een bestemmingsplan regelt daarom het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen) en kan daarbij regels geven over het bebouwen van de gronden en/of het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden.

1.4 Geldend bestemmingsplan

Voor het perceel Diepenheimseweg 25a geldt het bestemmingsplan "Buitengebied, herziening 1987" (Neede) dat daaraan de bestemming 'industriële bedrijven (houtzagerij - houthandel)' heeft toegekend. Dit betekent dat de gronden met deze bestemming mogen worden gebruikt voor houthandel en een daarbij behorende houtzagerij en bedrijfswoning. Deze bestemming was passend voor het bedrijf dat ter plaatse was gevestigd. Echter de bebouwing is gesloopt en daarmee zit er ook geen bedrijf meer.

Afbeelding 2. Uittreksel plankaart (niet op schaal)

Het bestemmingsplan "Buitengebied" kent geen regels om de geldende bestemming 'industriële bedrijven' te wijzigen in een woonbestemming en een agrarische bestemming. Dit betekent dat het toekennen van een woonbestemming en voor de omliggende gronden een agrarische bestemming alleen mogelijk is via een herziening van het geldende bestemmingsplan die aan de percelen Diepenheimseweg 25a de bestemming 'Wonen' en 'Agrarisch' toekent. Dit bestemmingsplan voorziet hierin.

1.5 De bij het plan behorende stukken

Het bestemmingsplan "Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019" bestaat uit de volgende stukken:

- toelichting;

- regels;
- de verbeelding (tek.nr. NL.IMRO.1859.BPBGB20190005-0001, gedateerd 1 maart 2019).

Op de verbeelding is de bestemming van de gronden binnen het plangebied aangegeven. In de regels zijn bepalingen opgenomen om de uitgangspunten van het plan zeker te stellen. De verbeelding en de regels vormen samen het juridisch bindende gedeelte van het plan en moeten samen 'gelezen' worden.

Het plan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting geeft een duidelijk beeld van het bestemmingsplan en van de daaraan ten grondslag liggende gedachten. De toelichting maakt geen deel uit van het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De toelichting is van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan. Daarnaast geeft het de ruimtelijke motivering voor de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan.

1.6 Leeswijzer toelichting

Deze toelichting is opgebouwd uit zeven hoofdstukken. Het volgende hoofdstuk beschrijft het plan en de bestaande situatie van het plangebied (Hoofdstuk 2). Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van het ruimtelijke beleidskader van de verschillende overheden waaraan het plan moet voldoen. Hoofdstuk 4 bevat de milieu- en de omgevingsaspecten van het plan. De toelichting besluit met hoofdstukken over de opbouw, verantwoording en uitleg van de planregels (Hoofdstuk 5), de economische uitvoerbaarheid (Hoofdstuk 6) en het gevoerde (voor)overleg en de inspraak op het plan (Hoofdstuk 7).

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied en het plan

2.1 Het plangebied

Afbeelding 3. Ligging plangebied (niet op schaal)

Het perceel Diepenheimseweg 25a ligt een paar honderd meter ten noorden van de kern Neede. Het bevindt zich op kleine afstand van de molen. Op het perceel is een voormalige bedrijfswoning aanwezig. De oude bedrijfsgebouwen zijn inmiddels gesloopt. Er ligt een vergunning om bij de woning een met schuur op te richten van 150 m².

2.2 Beschrijving van het plan

Het nieuw vast te stellen bestemmingsplan moet worden gebaseerd op de digitale systematiek en de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro). Daarbij wordt de inhoud van de planregels afgestemd op de regeling zoals die is opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan “Buitengebied Berkelland 2016” dat in het voorjaar van 2017 ter inzage heeft gelegen.

Hoofdstuk 3 Inventarisatie van het geldend beleid

Dit hoofdstuk beschrijft, voor zover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden de specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. Het beleid is in dit bestemmingsplan afgewogen en doorvertaald op de verbeelding en in de regels.

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) van kracht geworden. De SVIR actualiseert het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid als gevolg van nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. De structuurvisie geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau en vervangt de Nota Ruimte.

In de structuurvisie schetst het Rijk de ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid tot 2040 (lange termijn) en doelen, belangen en opgaven tot 2028 (middellange termijn). De centrale visie wordt uiteengezet in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028), namelijk "concurrerend, bereikbaar en leefbaar&veilig". Voor de drie rijksdoelen zijn de onderwerpen van nationaal belang benoemd waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken.

Tenslotte is de rijksverantwoordelijkheid voor het systeem van goede ruimtelijke ordening als afzonderlijk belang opgenomen. Hiervoor geldt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke plannen.

De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid kennen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Voor alle nationale opgaven worden rijksinstrumenten ingezet, waarbij financiering slechts één van de instrumenten is. Ook decentrale overheden en marktpartijen dragen bij aan de realisatie van nationale opgaven.

Toetsing

Bij dit plan zijn geen nationale belangen in het geding. Het bestemmingsplan kent aan de bestaande bedrijfswoning in het buitengebied de woonbestemming toe. Het aantal woningen neemt daarbij niet toe.

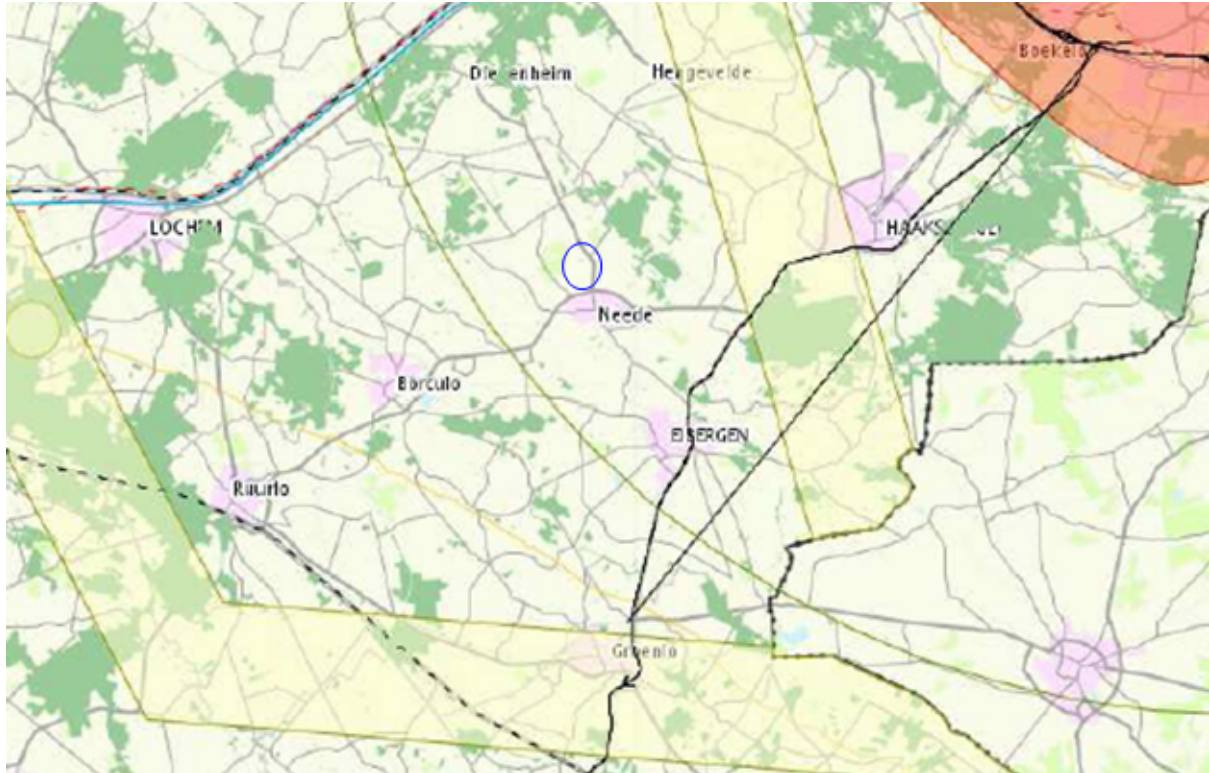
3.1.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het kabinet heeft in de hiervoor genoemde Structuurvisie vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet. Het gaat om de volgende nationale belangen: Rijkswaardwegen, Project Mainport Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

Toetsing

Ten oosten van Neede loopt in zuidoostelijke richting een laagvliegroute, terwijl een andere

laagvliegroute in oost-west-richting Groenlo passeert (zie onderstaande afbeelding). Het perceel Diepenheimseweg bevindt zich buiten de laagvliegroute. Wel ligt het perceel binnen het radarverstoringgebied rondom de voormalige vliegbasis Twente. Omdat het nieuwe bestemmingsplan geen hoge bebouwing toelaat, zou zij ook als dat wel het geval was geweest geen belemmering betekenen voor de laagvliegroute of de radarveiligheid.

Afbeelding 4. Uitsnede kaart Nationale hoofdstructuur (SVIR, niet op schaal)

Er is dan ook geen sprake van strijdigheid met de Barro.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie 2014

De Omgevingsvisie Gelderland vervangt het Streekplan Gelderland 2005. De Omgevingsvisie is op 9 juli 2014 door Provinciale Staten vastgesteld en op 17 oktober 2014 in werking getreden. Ook deze visie geldt als een structuurvisie en is sinds 2014 op diverse onderdelen aangepast. De Omgevingsvisie, waarvan de geconsolideerde versie dateert van januari 2018, zet het beleid voort onder het motto 'lokaal wat kan, provinciaal wat moet' en is sinds haar vaststelling op een aantal onderdelen aangepast. De Omgevingsvisie gaat uit van een grotere beleidsvrijheid en eigen verantwoordelijkheid voor gemeenten voor zaken van lokaal belang.

De Omgevingsvisie biedt een doorkijk aan Gelderland op langere termijn en heeft twee hoofddoelen:

1. Een duurzame economische structuur

Een gezonde economie vraagt sterke steden en vitale dorpen. Versterking van de economie gebeurt anders dan voorheen en staat meer in het teken van 'beheer en ontwikkeling' dan

'groei'. Dat vergt een andere benadering ten aanzien van bijvoorbeeld:

- kansen voor bestaande bedrijven;
- creëren van een goede fysieke en digitale bereikbaarheid van stedelijke gebieden;
- een adequaat beheer van de bestaande bedrijventerreinen, kantoren en detailhandel en daarop aangepaste aanpak van nieuwe plannen.

2. Het borgen van de kwaliteit en veiligheid van de leefomgeving

Een aantrekkelijke leefomgeving vergt een goede kwaliteit van natuur en een gezonde en veilige leefomgeving. De provincie wil die kwaliteiten waarborgen en verder ontwikkelen. De provincie zet zich in voor vitale steden en dorpen en voor een duurzame verstedelijking. Het accent verschuift van nieuwbouw naar het vitaliseren van bestaande gebieden en gebouwen. Om te komen tot een duurzame verstedelijking richt de provincie zich op:

- het benutten van de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik als instrument voor een zorgvuldige locatieafweging;
- transformeren en aanpak van leegstand.

Toetsing (algemeen)

Dit bestemmingsplan kent geen uitbreiding van woningbouw of bedrijventerrein. Zij richt zich op het herbestemmen van een bestaande bedrijfswoning tot reguliere woning. Het gaat daarbij om een aanpassing van de geldende bestemming aan het feitelijk al bestaande gebruik van dit pand als woning. Daarbij is niet direct sprake van een kwaliteitsimpuls maar vooral van het voortzetten van het woongebruik van de bedrijfswoning. Dit laatste is niet strijdig met de provinciale beleidsuitgangspunten en regelgeving.

3.2.2 Ladder voor duurzaam ruimtegebruik

Artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) bevat sinds 1 oktober 2012 de zogenaamde 'Ladder voor duurzame verstedelijking' (ook wel SER-ladder). Deze ladder vereist dat bij voorgenomen stedelijke ontwikkelingen moet worden ingegaan op de afwegingen rondom de regionale behoefte. Deze duurzaamheidsladder is een processchema om initiatieven voor stedelijke functies te begeleiden naar een optimale locatiekeuze. De Gelderse ladder is een verbijzondering van de Rijksladder voor duurzame verstedelijking.

Op 1 juli 2017 is de bepaling in het Bro die betrekking heeft op de 'ladder voor duurzame verstedelijking' aangepast (Staatsblad 2017, 182). Sindsdien luidt het tweede lid van artikel 3.1.6 Bro als volgt:

“De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.”

Met deze nieuwe tekst zijn de afzonderlijke 'treden' van de duurzaamheidsladder losgelaten en zijn enige onderdelen geschrapt die in de praktijk tot onduidelijkheid bleken te leiden. Intussen moet de behoefte aan de betrokken ontwikkeling nog altijd worden gemotiveerd en ook worden aangegeven waarom deze niet binnen het bestaande stedelijke gebied kan plaatsvinden.

In het voorliggende bestemmingsplan is sprake van het herbestemmen van een voormalige bedrijfswoning tot reguliere woning. Omdat het aantal woningen daarbij niet toeneemt, is er

geen sprake van nieuwe stedelijke ontwikkeling. Een nadere beoordeling aan de ladder van duurzaamheid is dan ook niet nodig omdat er geen sprake is van nieuwe bebouwing maar van voortgezet gebruik van het bestaande woongebouw.

Toetsing

Dit bestemmingsplan kent geen uitbreiding van woningbouw. Bestaande gebouwen blijven immers in gebruik zonder toename van het aantal woningen. Verder gaat het om een plan van strikt lokale aard.

3.2.3 Omgevingsverordening

De Omgevingsverordening Gelderland bevat regels (randvoorwaarden), passend bij de provinciale ambities en doelen zoals omschreven in de Omgevingsvisie. Deze regels waren voorheen verspreid over diverse andere verordeningen. Die verordeningen (waaronder de Ruimtelijke Verordening) zijn ingetrokken. In plaats daarvan is de Omgevingsverordening vastgesteld op 24 september 2014 en in werking getreden op 17 oktober 2014. De Omgevingsverordening sluit aan bij de Omgevingsvisie en is, net als de Omgevingsvisie, sinds 2014 op onderdelen herzien (de geconsolideerde versie dateert van januari 2018).

In de Omgevingsverordening zijn een aantal bijzondere beschermingsregelingen verwerkt die aansluiten op het beleid uit de Omgevingsvisie. Het gaat daarbij onder meer om het beleid over Nationale Landschappen. De Diepenheimseweg 25a is niet gelegen in een nationaal landschap.

Het hergebruik van de voormalige bedrijfswoning Diepenheimseweg 25a als reguliere woning zou ook geen inbreuk maken op de landschappelijke kwaliteit van het gebied.

3.3 Regionaal beleid

3.3.1 Regionale Structuurvisie Achterhoek 2012

De gemeenteraad van Berkelland heeft de Regionale Structuurvisie Achterhoek in haar vergadering van 22 mei 2012 vastgesteld. De visie 'Speerpunten Regionaal Ruimtelijk Beleid Achterhoek 2011-2020' geeft de Beleidsambities aan van acht Achterhoekse gemeenten voor de regionale economie, volkshuisvesting, landschappelijke kwaliteit, leefbaarheid en mobiliteit. Uitgangspunt is het juiste bedrijf op de juiste plaats met ruimte voor de groei van lokale bedrijvigheid.

Deze structuurvisie is een actualisatie van de structuurvisie uit 2004. De visie is geactualiseerd, omdat er relevante en ingrijpende economische en maatschappelijke ontwikkelingen spelen, zoals:

- energietransitie en het inspelen op de gevolgen van de klimaatveranderingen;
- bevolkingsverandering, krimp, vergrijzing en ontgroening;
- de veranderingen in de landbouw en het landelijk gebied; en
- positionering van de Achterhoek in (inter)nationaal perspectief.

Deze ontwikkelingen gaan gevolgen hebben voor de manier waarop er gewoond, geleefd en gewerkt wordt in de Achterhoek. Ook zijn ze van invloed op de manier waarop geld verdiend wordt in de regio. Wijzigingen hierin kunnen ruimtelijke consequenties hebben. De visie geeft richting aan het regionaal ruimtelijk beleid om de transitieopgaven te kunnen faciliteren.

Toetsing

De regionale structuurvisie doet verder geen concrete uitspraken voor het herbestemmen van bedrijfswoningen in het buitengebied tot burgerwoning. Zij is daarom ook niet van toepassing op deze herziening van het bestemmingsplan.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Berkelland 2025

De “Structuurvisie Berkelland 2025” is het kader voor de ontwikkeling van de gemeente Berkelland tot 2025. Deze visie geeft richting aan de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ontwikkeling van de gemeente. Het is een integrale visie die geldt voor het grondgebied van de hele gemeente. Een uitgangspunt is het behouden van de rust, de variatie en de kleinschaligheid van het woningaanbod.

De vier hoofdkernen hebben daarbij ieder hun eigen kwaliteiten. Deze kwaliteiten moeten verder worden versterkt. Berkelland streeft naar leefbare wijken en kernen met een gedifferentieerde woning-voorraad en bevolking. Woningbouw wordt geconcentreerd in de vier hoofdkernen en moet zo min mogelijk beslag leggen op ruimte buiten de bebouwde kom. Dit betekent, dat inbreiden zoveel mogelijk voor uitbreiden gaat. Inbreiden mag echter niet ten koste gaan van de kwaliteit van bestaande wijken.

Het voorliggende bestemmingsplan richt zich op het herbestemmen van een bedrijfswoning tot burgerwoning. De gemeentelijke structuurvisie verzet zich hier niet tegen. Dit zou ook niet logisch zijn omdat bedrijfsbeëindiging over het algemeen een autonoom proces is zodat een gemeente feitelijk geen andere keuze heeft dat het toekennen van een woonbestemming aan een voormalige bedrijfswoning.

3.4.2 Beleid demografische ontwikkelingen

De bevolking van Berkelland neemt in de nabije toekomst verder af. Op grond van het beleid demografische ontwikkelingen is de bouw van extra nieuwe woningen niet meer toegestaan. Het bestemmingsplan is niet in strijd met dit beleid, omdat zij zich richt op de herbestemming van een bestaande bedrijfswoning. Het aantal woningen neemt hiermee fysiek en getalsmatig dus niet toe.

In het bestemmingsplan komt dit terug doordat daarin wordt vastgelegd dat uitsluitend het bestaande aantal woningen is toegestaan. Dit betekent dat voor het perceel Diepenheimseweg 25a het aantal woningen is toegestaan waarvoor in het verleden bouw- of omgevingsvergunning is verleend. Dit komt neer op één woning.

De gemeentelijke bestemmingsplannen kennen nu nog verschillende regels voor het maximale volume van woningen. Daardoor varieert het huidige toegestane woningvolume van 600 m³ tot 750 m³, terwijl de bestemmingsplannen elk hun eigen mogelijkheden kennen tot het vergroten van een bestaande woning tot deze maximale maten. Met het voorontwerpbestemmingsplan “Buitengebied Berkelland 2016” wil de gemeente in het hele buitengebied hetzelfde maximale woningvolume en dezelfde bijgebouwenoppervlakte invoeren. Op basis van de daarvoor vastgestelde uitgangspunten wordt daarbij uitgegaan van een toegestane inhoud van maximaal 1.000 m³ (exclusief ondergrondse ruimten, zoals kelders).

Op basis van rechtspraak kan uitbreiding van een woning in de richting van een weg of in de

richting van een veehouderij, waarbij de woning aan die zijde de dichtstbijzijnde woning, alleen worden toegestaan via een afwijkingsbevoegdheid. Hiermee dient een nadere afweging plaats te vinden van de voorgenomen uitbreiding in relatie tot overige milieu- en/of omgevingsaspecten zoals geluidhinder, een goed woon- en leefklimaat en een mogelijke belemmering voor omliggende agrarische bedrijven.

De woning is op de verbeelding voorzien van een bestemmingsvlak voor de bestemming “Wonen”, waarbinnen de woning met haar bijgebouwen aanwezig is. Het bestemmingsvlak is gebaseerd op het huidige gebruik, zoals dat op de laatst beschikbare luchtfoto is waar te nemen. Het bestemmingsplan laat toe dat de bestaande woning binnen de bestemming “Wonen” worden vervangen door een nieuwe woning. Daarbij geldt dan wel als voorwaarde dat de bestaande bouwwijze (vrijstaand) moet worden gevolgd. Woningsplitsing wordt in dit bestemmingsplan niet mogelijk gemaakt omdat dat op gespannen voet staat met het regionaal afgestemde woningbouwprogramma en de ladder voor duurzame verstedelijking.

De geldende gemeentelijke bestemmingsplannen kennen nu ook nog verschillende regels voor de maximale oppervlakte van bijgebouwen. Voor het bouwen van bijgebouwen gaat de gemeente in nieuwe bestemmingsplannen uit van een maximale oppervlakte van 150 m². Deze maat staat ongeveer gelijk aan de ruimste regeling uit de geldende bestemmingsplannen voor het Berkellandse buitengebied. De planregels geven daarbij aan dat de afstand tussen een hoofdgebouw en een bijgebouw maximaal 25 m mag bedragen zodat de bebouwing enigszins geclusterd blijft.

In situaties waar sprake is van voormalige agrarische bedrijven, komt het vaak voor dat op een perceel meer bijgebouwen aanwezig zijn dan het nieuwe bestemmingsplan toestaat. Het verbouwen van dergelijke gebouwen wordt toegestaan volgens de landelijk opgestelde regels van het overgangsrecht. Het is echter vaak zo dat een eigenaar niet geholpen is met een verbouwing van bestaande gebouwen en daarom een behoefte ontstaat aan nieuwbouw van een bijgebouw. Om aan deze wens tegemoet te kunnen komen en tegelijkertijd te voorkomen dat de bijgebouwenoppervlakte op een perceel nog verder toeneemt, kent het bestemmingsplan een zogenaamde 'sloop-bonusregeling'. Deze biedt een mogelijkheid om nieuwe bijgebouwen toe te laten wanneer de bestaande bijgebouwenoppervlakte al groter is dan 150 m². Daarbij mag een eigenaar van elke 2 m² die boven de 150 m² wordt gesloopt weer 1 m² toevoegen aan de normaal toegestane 150 m². Als op een perceel bijvoorbeeld 550 m² aan bijgebouwen aanwezig is, dan betekent dit dat bij het slopen van 400 m² van deze 550 m² de mogelijkheid ontstaat om uiteindelijk 350 m² aan bijgebouwen over te houden (de norm vermeerderd met de helft van de gesloopte oppervlakte).

De planregels laten toe dat naast de 150 m² aan bijgebouwen per woning ook nog 25 m² aan overkappingen mag worden gerealiseerd. Dit soort bouwwerken, geen gebouw zijnde, mag vaak ook zonder omgevingsvergunning worden gebouwd. Dit is de reden dat de oppervlakte, waarvoor volgens de bouwregels ook nog vergunning kan worden verleend, vrij beperkt is gebleven. De planregels bevatten verder mogelijkheden voor een bijzondere groep overkappingen, de zogenaamde terrashooibergen. Omdat deze bouwwerken vanwege de gebruikte palen meestal niet kunnen voldoen aan de eisen van een vergunningsvrij bouwwerk, is daarvoor in het bestemmingsplan een regeling opgenomen.

Voor mantelzorg bood het vernietigde bestemmingsplan “Buitengebied Berkelland 2012” mogelijkheden om extra woonruimte te creëren. De in dat bestemmingsplan verwerkte regeling stelde wel als voorwaarde dat het bieden van woonruimte in het kader van mantelzorg niet mocht leiden tot extra woningen in het buitengebied. Om die reden liet de gemeente deze extra woonruimte (maar geen extra zelfstandige woning) toe met een

afwijking via inwoning (binnen de bestaande woning) en via aanwoning (binnen een aangebouwd bijgebouw). Om te voorkomen dat door de mantelzorgfunctie een zelfstandige woning zou ontstaan, moest het mantelzorggedeelte één geheel blijven vormen met de aanwezige woonruimte en daar dus direct aan blijven grenzen. Daarbij moest de voordeur van de hoofd woning tevens blijven dienen als voordeur van het mantelzorggedeelte. Verder werd de oppervlakte die mocht worden ingezet voor mantelzorg beperkt tot 80 m². Op deze wijze wilde het bestemmingsplan “Buitengebied Berkelland 2012” voorkomen dat er een nieuwe zelfstandige woning ontstaat. Ook diende sprake te zijn van een aantoonbare zorgbehoefte die niet binnen de bestaande (bedrijfs)woning kon worden opgevangen, terwijl er geen sprake mocht zijn van een onevenredige aantasting van de omgeving of van de gebruiks- of ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende functies. Omdat het niet de bedoeling was om na beëindiging van de mantelzorg door woningsplitsing alsnog een tweede woning te laten ontstaan, mocht een eventuele uitbreiding voor mantelzorg geen woning opleveren die groter is dan 900 m³.

Sinds de vernietiging van het bestemmingsplan “Buitengebied Berkelland 2012” is echter een wijziging van het Besluit omgevingsrecht doorgevoerd. Deze wijziging trad in werking op 1 november 2014 en bevat onder meer een regeling voor het zonder omgevingsvergunning realiseren van huisvesting voor mantelzorg in een woning of in een bijgebouw bij een woning. Daarbij moet sprake zijn van het bieden van verzorging in de huishoudelijke sfeer, terwijl de gemeente kan vragen om een verklaring waarin de medische behoefte aan zorg wordt onderbouwd. Na beëindiging van de mantelzorg moeten de daarvoor aangebrachte voorzieningen weer worden verwijderd. Wanneer aan alle voorwaarden wordt voldaan, biedt het Besluit omgevingsrecht in het landelijk gebied mogelijkheden voor het plaatsen van een mantelzorgvoorziening van maximaal 100 m². Deze voorziening telt dan niet mee voor het bepalen van de bijgebouwenoppervlakte op het perceel.

Het nu voorliggende bestemmingsplan laat een woningvolume van 1.000 m³ toe. Het gemeentebestuur is van mening dat met deze ophoging van het woningvolume ook kan worden tegemoetgekomen aan de eventuele behoefte aan woonruimte ten behoeve van mantelzorg. Het bestemmingsplan kent daarom geen specifieke regeling voor het vergroten van het woningvolume ten behoeve van mantelzorg tot meer dan 1.000 m³. Ook kent het bestemmingsplan geen regeling voor het toelaten van mantelzorg in bijgebouwen bovenop de mogelijkheden die het Besluit omgevingsrecht daarvoor al kent. Dit alles betekent dat (nieuwe) bijgebouwen in het buitengebied alleen kunnen worden ingezet voor de mantelzorgfunctie als zij niet groter zijn dan 100 m² en ook voor het overige voldoen aan de eisen die het Besluit omgevingsrecht stelt.

Hoofdstuk 4 Onderzoek en uitvoerbaarheidsaspecten

Bij het opstellen van een bestemmingsplan is het verplicht om te bekijken in hoeverre de voorgenomen ontwikkeling gevolgen kan hebben op de aspecten: milieu, ecologie, water, archeologie en cultuurhistorie. Bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan zijn deze aspecten onderzocht en hieronder is beschreven wat de gevolgen van het plan zijn op deze aspecten en hoe die opgelost dan wel voorkomen kunnen worden.

4.1 Milieu

4.1.1 Bedrijven en milieuzonering

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet rekening worden gehouden met voorzienbare hinder door milieubelastende activiteiten. Het is gebruikelijk om voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van bedrijvigheid gebruik te maken van de afstanden uit de publicatie Bedrijven en milieuzonering (VNG-uitgeverij, 2009). Andersom kan deze publicatie worden gebruikt voor het op verantwoorde wijze inpassen van bedrijvigheid in de fysieke omgeving. De publicatie geeft informatie over de milieukeurmerken van vrijwel alle voorkomende bedrijfstypen. Het biedt daarmee een hulpmiddel om ruimtelijke ordening en milieu op elkaar af te stemmen.

Het is niet de bedoeling om de in deze publicatie genoemde richtafstanden zonder meer toe te passen. De afstanden zijn namelijk afhankelijk van de omgevings- en bedrijfskenmerken. Dit leidt tot een gemotiveerd toepassen van de afstanden. De uit de publicatie voortvloeiende afstanden staan hieronder per bedrijf vermeld.

Uitgangspunt is dat de in de bedrijvenlijst genoemde afstanden gelden tussen enerzijds de perceelsgrens van het bedrijf en anderzijds de gevel van de woning. De richtafstanden gelden ten opzichte van rustige woongebieden. Dit kan zowel een rustige woonwijk als een rustig buitengebied zijn.

Het kan zo zijn dat specifieke wet- en regelgeving andere afstanden voorschrijft. Deze gaan dan voor de afstanden uit de VNG-publicatie. Te denken valt aan de Wet geurhinder en veehouderij, het Activiteitenbesluit of het Besluit externe veiligheid inrichtingen.

Voor de beoordeling van concrete activiteiten kan concreet en gedetailleerd onderzoek naar de werkelijke milieubelasting zinvol of noodzakelijk zijn. Uit de globale beoordeling aan de richtafstanden kan blijken dat een ontwikkeling niet mogelijk is. Dit hoeft niet te betekenen dat deze hoe dan ook niet door kan gaan. Uit onderzoek naar de daadwerkelijke milieubelasting van bedrijven kunnen namelijk kleinere afstanden dan de richtafstanden volgen. Op dat moment is een afweging aan de orde met betrekking tot de belangen van woningbouw en bedrijvigheid. In die afweging speelt ook de langere termijn visie op de gewenste ontwikkeling van het bedrijventerrein of de bedrijfslocatie een rol.

Conclusie

Het verwerken van de feitelijk bestaande situatie op het perceel Diepenheimseweg 25a in Neede werkt niet belemmerend voor omliggende (agrarische) bedrijven, terwijl ook het woon- en leefklimaat ter plaatse van de (bedrijfs)woning zelf hierbij niet in het geding is.

4.1.2 Bodem

Voor de vaststelling van een bestemmingsplan moet in verband met de uitvoerbaarheid een reëel beeld aanwezig zijn van de bodem- en grondwaterkwaliteit. Uitgangspunt is dat de bodem- en grondwaterkwaliteit geschikt moeten zijn voor de beoogde functies.

Hierbij is van belang dat het voorliggende bestemmingsplan insteekt op het herbestemmen van bedrijfswoningen tot 'burgerwoning'. Feitelijk gezien verandert het gebruik van de percelen niet omdat de bedrijvigheid al enige tijd geleden is beëindigd en bewoning van het perceel al was toegestaan (zij het als bedrijfswoning).

Het bestemmingsplan gaat niet gepaard met een concreet bouwplan voor één van de drie betrokken adressen. Immers er is reeds een vergunning verleend voor de realisatie van een bijgebouw. Er is dus ook geen concrete aanleiding om nader onderzoek naar de bodemkwaliteit uit te voeren.

Conclusie

Omdat er sprake is van voortzetting van het toegestane woongebruik en er geen concrete bouwplannen bestaan voor uitbreiding van de woningen, is nader bodemonderzoek niet nodig in het kader van de bestemmingsplanprocedure.

4.1.3 Geluid

De mate waarin geluid onder andere het woonmilieu mag belasten, staat in de Wet geluidhinder (Wgh). In het bestemmingsplan moet volgens de Wgh worden aangetoond dat gevoelige functies, zoals een woning, een aanvaardbare geluidsbelasting hebben als gevolg van omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen.

Als nieuwe geluidgevoelige functies worden toegestaan, stelt de Wgh de verplichting akoestisch onderzoek te doen naar de geluidsbelasting door omliggende (spoor)wegen en industrieterreinen. Het geluidaspect kan voor de locaties in dit bestemmingsplan bestaan uit (spoor)wegverkeerslawaai.

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet echter niet in nieuwe geluidhindergevoelige functies. Er is immers sprake van herbestemming van reeds bestaande bedrijfswoning. Dit betekent dat toetsing aan de Wgh niet aan de orde is en geen nader akoestisch onderzoek hoeft te worden uitgevoerd.

Conclusie

Toets aan de Wet geluidhinder is in dit geval niet aan de orde.

4.1.4 Externe veiligheid

Externe veiligheid beschrijft risico's met een externe werking, die ontstaan door het transport van, de opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen. Dit kan betrekking hebben op inrichtingen (bedrijven) of transport (weg, spoor, water en buisleiding) in relatie tot de (bebouwde) omgeving. Binnen het beoordelingskader voor externe veiligheid staan twee kernbegrippen centraal: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Hoe omgegaan wordt met risico's voor mensen in de omgeving van risicobronnen is in verschillende wet- en regelgeving opgenomen, zoals:

- Besluit en Regeling externe veiligheid inrichtingen (Bevi/Revi);
- Besluit en Regeling externe veiligheid buisleidingen (Bevb/Revb);
- Besluit en Regeling externe veiligheid Transportroutes (Bevt);

- Besluit risico's zware ongevallen (Brzo);
- Vuurwerkbesluit;
- Circulaire ontplofbare stoffen voor civiel gebruik;
- Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro);
- Activiteitenbesluit

Hiernaast heeft de gemeente Berkelland op 12 januari 2016 de gemeenschappelijke beleidsvisie externe veiligheid vastgesteld. Hiermee hebben de veiligheidsrisico's bij het werken met en het vervoeren van gevaarlijke stoffen een vaste plek gekregen bij besluitvorming rondom omgevingsvergunningen en bestemmingsplannen.

Het ambitieniveau is afgestemd op het profiel van de gemeente. Naast ruimte voor functies als landbouw, toerisme en wonen bestaat binnen de gemeente ook ruimte voor industriële bedrijvigheid. In de beleidsvisie is daarom gekozen voor een mengvorm van een gebiedsgerichte benadering en een brongerichte benadering. Met deze mengvorm worden bepaalde soorten ontwikkelingen in de nabijheid van een bron ongeacht het gebiedstype uitgesloten. In de beleidsvisie wordt onderscheid gemaakt in de zwaarte van de verantwoording, afhankelijk van de hoogte van het aanwezige groepsrisico, en de toename hiervan.

Overwegingen

In de directe omgeving van de Diepenheimseweg 25a bevinden zich geen Bevi-bedrijven terwijl het aantal transporten met gevaarlijke stoffen op weg, spoor en water zodanig gering is dat de PR-contouren van 10^{-6} per jaar binnen de rijbaan, spoorlijn en vaarweg liggen en het groepsrisico verwaarloosbaar klein zijn. Daarbij komt dat het hier niet gaat om nieuwe risico's maar om het voortgezet gebruik van al bestaande bedrijfswoningen. Op het gebied van externe veiligheid bestaan dan ook geen belemmering voor de beoogde herziening van het bestemmingsplan.

4.2 Ecologie

Bij ruimtelijke plannen moet aandacht worden besteed aan de natuurwetgeving. In de natuurwetgeving kan een tweedeling worden gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. Zowel soortbescherming als de gebiedsbescherming gebeurt sinds 1 januari 2017 via de Wet natuurbescherming.

Overwegingen

Het betreft hier het herbestemmen van een al aanwezige bedrijfswoning zonder dat daarbij sprake is van (ver)bouwplannen. Om die reden spelen bij deze bestemmingsplanherziening geen ecologische aspecten. Als van de bestemmingsplanherziening al een effect uitgaat op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Haaksbergerveen, dan is het vooral een positief effect. De ter plaatse toegestane bedrijfsactiviteiten zijn na de planherziening namelijk niet meer mogelijk.

4.3 Water

Bij het maken van afwegingen ten aanzien van het gebruik van de ruimte moeten watersystemen medesturend zijn in de keuze van locaties, inrichting en beheer. Daarbij kan een goede combinatie van water en ruimtegebruik ten goede komen aan de ruimtelijke kwaliteit en wellicht leiden tot nieuwe functiecombinaties. Om aan deze uitgangspunten vorm te geven is de watertoets sinds 1 november 2003 een verplicht onderdeel van ruimtelijke planprocessen.

Op basis van de Standaard Waterparagraaf van het Waterschap Rijn en IJssel wordt hierna bepaald welke waterthema's relevant zijn voor de voorliggende herziening van het bestemmingsplan. Het betreft hier:

Waterthema	Toelichting	Relevant	Intensiteit
Veiligheid	Ligt in of binnen 20 meter vanaf het plangebied een waterkering?	Nee	1
	Ligt het plangebied in een waterbergingsgebied of winterbed van een rivier?	Nee	1
Riolering en afvalwaterketen	Is de toename van afvalwater (DWA) groter dan 1 m ³ /uur?	Nee	1
	Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	Nee	1
	Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Nee	1
Wateroverlast (oppervlaktewater)	Is er sprake van toename van het verhard oppervlak met meer dan 2500 m ² ?	Nee	1
	Is er sprake van toename van verhard oppervlak met meer dan 500 m ² ?	Nee	1
	Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaande verhard oppervlak?	Nee	1
	In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee	1
Oppervlaktewaterkwaliteit	Wordt vanuit het plangebied (hemel)water op oppervlaktewater geloosd?	Nee	1
Grondwateroverlast	Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	Nee	1
	Is in het plangebied sprake van kwel?	Nee	
	Beoogt het plan dempen van perceelsloten of andere wateren?	Nee	
Grondwaterkwaliteit	Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee	1

Inrichting en Beheer	Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	Nee	1
	Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Nee	1
Volksgezondheid	In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde stelsel?	Nee	1
	Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee	1
Natte natuur	Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ (GNN/GO)?	Nee	1
	Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	Nee	1
	Bevindt het plangebied zich in beschermingszones voor natte natuur?	Nee	1
	Bevindt het plangebied zich in een Natura 2000-gebied?	Nee	1
Verdroging	Bevindt het plangebied zich in een TOP-gebied?	Nee	1
Recreatie	Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee	1
Cultuurhistorie	Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig.	Nee	1

de intensiteit van het watertoetsproces is afhankelijk van de antwoorden op bovenstaande vragen. Als er op een categorie 2 vraag een 'ja' is geantwoord is een uitgebreide watertoets noodzakelijk. Is er op geen van de categorie 2 vragen een 'ja' geantwoord dan kan een verkorte watertoets doorlopen worden. Als er alleen met 'nee' is geantwoord, dan is het RO-plan waterhuishoudkundig niet van belang en hoeft er geen wateradvies bij het waterschap gevraagd te worden.

4.4 Archeologie en cultuurhistorie

4.4.1 Archeologie

Met de ondertekening van het Verdrag van Valletta (Malta) in 1992 is in Nederland de zorg voor het archeologisch bodemarchief aanzienlijk toegenomen. In het verdrag staat dat archeologische waarden als onvervangbaar onderdeel van het culturele erfgoed moeten worden meegenomen en worden ontzien bij de ontwikkeling en besluitvorming van ruimtelijke plannen.

Met het in werking treden van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) in september 2007 is het verdrag verankerd en is de Monumentenwet 1988 herzien. Sinds 1 juli

2016 is de Erfgoedwet van kracht, die de Wamz en de Monumentenwet 1988 heeft vervangen.

Een belangrijk archeologisch doel van de Erfgoedwet is om het archeologisch erfgoed ter plekke te behouden. Daarom is het verplicht om vroegtijdig in het proces van de ruimtelijke ordening rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden en hierin een afweging te maken.

Het archeologiebeleid van de gemeente Berkelland is er op gericht om het bodemarchief zoveel mogelijk te ontzien. Als dat niet mogelijk is, wordt voor de bodemverstoring een archeologisch onderzoek verricht. Een goede bescherming van de archeologie vraagt om het tijdig meewegen van de archeologische belangen en om een zo goed mogelijk inzicht in de verwachte ligging, verspreiding en aard van de archeologie. Het archeologiebeleid van de gemeente Berkelland is vastgelegd in onderstaande beleidsstukken:

- Archeologische Beleidskaart van de gemeente Berkelland.
- Erfgoedverordening van de gemeente Berkelland.
- Archeologische beleid gemeente Berkelland (RAAP, Willemsen en Kocken, 2012).

Overwegingen

Voor het herzien van de huidige bestemming van het perceel Diepenheimseweg 25a is geen bouwplan aan de orde en worden geen graafwerkzaamheden in de bodem uitgevoerd. Om die reden is archeologisch onderzoek niet noodzakelijk. Wel wordt in het nieuwe bestemmingsplan het archeologische beschermingsregime verwerkt dat is gebaseerd op het gemeentelijk archeologiebeleid. Dit komt naar voren in het toekennen van archeologische dubbelbestemmingen (zie paragraaf 5.3).

4.4.2 Cultuurhistorie

Cultuurhistorische waarden en karakteristieken moeten op gebiedsniveau behouden en versterkt worden bij de ontwikkeling en besluitvorming van ruimtelijke plannen. Om het belang van cultuurhistorie goed af te wegen is een wettelijke verankering van de integrale cultuurhistorie in ruimtelijke plannen nodig. Daartoe is het nodig om cultuurhistorische waarden vooraf in het proces van ruimtelijke ordening te inventariseren en uitdrukkelijk mee te wegen bij het vaststellen van bestemmingsplannen.

Voor het plangebied is een inventarisatie en analyse van de aanwezige cultuurhistorische waarden gemaakt. Voor de beoordeling van aanwezige cultuurhistorische waarden gelden de volgende kaders:

- Erfgoedwet.
- Erfgoedverordening gemeente Berkelland 2012.
- Handreiking Erfgoed en Ruimte.
- Cultuurhistorische Gebiedsbeschrijving Berkelland 2012.
- Cultuurhistorische Inventarisatie- en Waardenkaart (vastgesteld 19 september 2017).

De gemeenteraad heeft voor de gemeente Berkelland een cultuurhistorische waardenkaart vastgesteld. Daarin is aangegeven dat landschappelijke (cultuurhistorische) kwaliteiten een plek krijgen in nieuw te maken bestemmingsplannen.

Ten aanzien van het aspect cultuurhistorie is verder van belang dat Diepenheimseweg 25a zich op minder dan 400 meter afstand van de Hollandsche Molen bevindt. Dit betekent dat bebouwing alleen is toegestaan als deze voldoet aan de zogenaamde 'biotoopformule' die als volgt luidt:

$H = X/n + c.z.$, waarbij:

- H = de toegelaten bouwhoogte in meters (gemeten vanaf het peil ter plaatse van de molen)
- X = de afstand in meters vanaf het gebouw tot de wieken van de molen
- n = de ruwheidscoëfficiënt volgens de ruwheidsklassentabel van Wieringa (140 meter voor open gebied, 75 voor een ruw gebied, 50 meter voor een gesloten gebied)
- c = 0,2 (constante in verband met een windreductie van 5%)
- z = de askophoogte van de molen.

Overwegingen

In het voorliggende bestemmingsplan komen de landschappelijke gebiedskwaliteiten naar voren via de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden', de bijbehorende specifieke gebiedsaanduidingen 'aardkundig waardevol' en 'cultuurhistorisch waardevolle akker' en via de archeologische dubbelbestemming. Deze worden in de planregels vertaald via vergunningsstelsels die van toepassing zijn om werken geen bouwwerken zijnde (vroeger: aanlegvergunningstelsel) en de mogelijkheid om nadere eisen te stellen ter bescherming van landsschappelijke kwaliteiten.

Bij dit alles kan worden opgemerkt dat de flanken van de Needse Berg in het vroegere provinciale Streekplan Gelderland 2005 waren weergegeven als gebied met aardkundige kwaliteiten van nationaal niveau (afbeelding pag. 85 Streekplan) en als karakteristieke es (compositiekaart Regio Achterhoek). In de tegenwoordig geldende Omgevingsverordening Gelderland komt dit echter minder expliciet naar voren. Zo blijkt uit de kaartbijlagen bij de huidige Omgevingsverordening dat Diepenheimseweg 25a buiten het Nationaal Landschap 'de Graafschap' ligt en ook niet is aangemerkt als 'Waardevol open gebied'.

In het bestemmingsplan voor Diepenheimseweg 25a komt de waardering van de aanwezige waarden niettemin tot uiting via een bestemming die deze landschappelijke en natuurlijke waarden benoemt en beschermt. Verder kan het terugbrengen van de bouwmogelijkheden ten opzichte van het geldende bestemmingsplan worden gezien als een aspect dat ten goede komt aan de bescherming van de landschappelijke en aardkundige kwaliteiten.

Met betrekking tot de situering binnen de molenbiotoop blijkt dat de op Diepenheimseweg 25a aanwezige woning op 50 meter afstand van de molen bevinden. Verder bedraagt de askophoogte van de molen 17 meter (gemeten vanaf het peil van de molen) en is sprake van een open gebied met een ruwheidscoëfficiënt van 140. Voor de gebouwen op Diepenheimseweg 29 levert dit het volgende beeld op:

$$H = 50/140 + (0,2 \times 17) = 0,4 + 3,4 = 3,8 \text{ m.}$$

De bouwhoogte op Diepenheimseweg 25a mag dus niet meer dan 3,8 meter hoger zijn dan het peil ter plaatse van de molen. Nu de molen zich volgens het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) op +32 NAP bevindt en Diepenheimseweg 25a op +31 NAP ligt, betekent dit dat de bebouwing op Diepenheimseweg 25a 4,8 meter hoog mag zijn zonder dat er sprake is van nadeel voor het functioneren van de molen. De bestaande bebouwing is inderdaad 4,8 meter hoog. Ook de nieuwe schuur wordt 4,8 meter. Nu het bestemmingsplan geen hogere bebouwing toelaat zonder nadere afweging over de molenbiotoop, houdt het voldoende rekening met de cultuurhistorische waarde van de Hollandsche Molen. Het aspect cultuurhistorie vormt daarmee geen belemmering voor onderhavig voornemen.

4.5 Verkeer en parkeren

Bij het opstellen van bestemmingsplannen moet rekening worden gehouden met de parkeerbehoefte en verkeersgeneratie die ontstaat door een nieuwe ontwikkeling. Het betreft hier het herbestemmen van de aanwezige voormalige bedrijfswoning. Deze ontwikkeling brengt geen extra verkeerstoename of parkeerdruk teweeg.

Hoofdstuk 5 Juridische planopzet

Dit bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, regels en een toelichting. De regels en de verbeelding vormen de juridisch bindende elementen van het bestemmingsplan. Beide planonderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden gezien en toegepast.

Op de verbeelding zijn de bestemmingen aangewezen. Aan deze bestemmingen zijn bouwregels en regels betreffende het gebruik gekoppeld. De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van dit bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan.

5.1 Verbeelding

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Voor het op de verbeelding aangegeven bestemmingsvlak gelden de gebruiksmogelijkheden zoals die in de bijbehorende regels worden gegeven. Die toegekende gebruiksmogelijkheden kunnen op twee manieren nader worden ingevuld:

1. Via een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkel' bestemming (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regels van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.
2. Via een aanduiding. Een aanduiding is een teken op de verbeelding. Dat teken kan bestaan uit een lijn, een figuur, of een lettercode etc. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

5.2 Hoofdstukindeling van de regels

De regels zijn verdeeld over 4 hoofdstukken:

1. Inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (artikel 2).
2. Bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de regels van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouwregels en, eventueel, ook bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn worden die ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsregels. Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving.

Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend volgen afwijkingsregels met betrekking tot bouw- en/of gebruiksregels. Ten slotte zijn eventueel bepalingen met betrekking tot het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden en/of wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld van hetgeen is geregeld.

3. Algemene regels. In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het zijn achtereenvolgens een anti-dubbeltelregel, algemene bouwregels, algemene gebruiksregels, algemene aanduidingsregels, algemene afwijkingsregels, algemene wijzigingsregels en algemene procedureregels.
4. Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk is het overgangsrecht en een slotregel opgenomen. Hoewel het hier in wezen ook algemene regels betreft, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

5.3 Bestemmingsregels

De regels in dit bestemmingsplan zijn opgezet aan de hand van wat hiervoor is beschreven. De basis is de regeling in het voorontwerpbestemmingsplan "Buitengebied Berkelland 2016" dat in het voorjaar van 2017 ter inzage heeft gelegen.

Agrarisch met waarden - natuur en landschapswaarden

Wonen

Het erf Diepenheimseweg 25a krijgt de bestemming "Wonen". Deze laat één woning toe tot een omvang van 1.000 m³. De oppervlakte aan bijgebouwen bij per woning mag 150 m² bedragen. Een uitbreiding van de bijgebouwenoppervlakte is volgens het nieuwe bestemmingsplan echter niet toegestaan. Wel is de sloop-bonusregeling van toepassing als het gaat om het bouwen van een nieuw bijgebouwen in combinatie met de sloop van een gedeelte van de bestaande bijgebouwen (zie paragraaf 3.4.2)

Het bestemmingsplan bevat verder een regeling voor het beroeps- en bedrijfsmatig gebruik van woningen. Deze regeling ziet toe op het gebruik van een beperkt deel van bestaande woningen en/of hun bijgebouwen voor zulke lichte bedrijfsactiviteiten dat er zelfs bij een woonbestemming sprake is van een gebruik dat ruimtelijk ondergeschikt is aan de woonfunctie. Deze ondergeschiktheid van de beroeps- of bedrijfsmatige functie komt in de planregels tot uitdrukking via de begripsbepalingen. De rechtspraak heeft voor dit soort nevenactiviteiten criteria gevormd, die ook in de planregels van het bestemmingsplan zijn verwerkt.

Bij beroeps- en bedrijfsmatige activiteiten aan huis valt overigens te denken aan activiteiten, die niet vallen onder de werking van de Wet milieubeheer en vanuit die optiek en vanwege hun beperkte ruimtelijke uitstraling ruimtelijk ondergeschikt zijn aan de woonfunctie. Zij mogen binnen bestaande gebouwen een oppervlakte van hooguit 30% van de woning (incl. bijgebouwen) beslaan tot maximaal 50 m². Voorbeelden van dit soort activiteiten zijn een kantoor-, praktijk- of atelierruimte aan huis.

Waarde – Archeologie 4

De gronden met deze op archeologie gerichte dubbelbestemming zijn mede bestemd voor

het behoud, de bescherming en/of het herstel van archeologische waarden in de bodem. Daarbij is de gehanteerde verwachtingswaarde 4 afgeleid van de gemeentelijke archeologische verwachtingenkaart en de systematiek uit het voorontwerpbestemmingsplan “Buitengebied Berkelland 2016”. De archeologische medebestemming maakt per categorie duidelijk voor welke bodemingrepen wel of geen archeologisch onderzoek vereist is. Vanzelfsprekend blijft daarnaast ook de algemene wettelijke zorgplicht van kracht. Dit betekent dat bij onverwachtse vondsten alsnog toepassing moet worden gegeven aan de regels van de Erfgoedwet.

5.4 Algemene regels

Naast de bestemmingen bevat het plan een aantal algemene regels over bijvoorbeeld begrippen, de wijze van meten, algemene afwijkingen en overgangsrecht. Deze min of meer standaardregels in bestemmingsplannen worden hier verder niet toegelicht.

Bij de algemene gebruiksregels is aandacht besteed aan de parkeernormen. Deze zijn als bijlage bij de planregels opgenomen in het plan. De inrichting van de gronden moet zodanig plaatsvinden, dat wordt voldaan aan de gemeentelijke parkeernormen zoals weergegeven in deze bijlage 'Parkeernormen'.

Daarnaast bevat het plan ook algemene regels over de aanduidingen die van toepassing zijn binnen het plangebied. Het gaat hierbij om de volgende gebiedsaanduidingen en de volgende algemene aanduidingsregels:

- 'overige zone – aardkundig waardevol gebied': de bijbehorende algemene regel beoogt de bescherming van de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap;
- 'overige zone – cultuurhistorisch waardevolle akker': betreft een voorkomende waarde.
- 'vrijwaringszone – molenbiotoop 2': betreft een voorkomende waarde.
- 'vrijwaringszone – radar 1': de bijbehorende algemene regel verbiedt bebouwing die het veilig gebruik van het antenneveld kan belemmeren.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

Voorliggend bestemmingsplan maakt geen bouwplan mogelijk dat is benoemd in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening omdat er geen sprake is van een toename van het aantal woningen. Dit betekent dat er daarom geen sprake is van kostenverhaal.

Wel kan het nieuw vast te stellen bestemmingsplan een grondslag zijn voor een verzoek om 'tegemoetkoming in schade' (vroeger: planschade). Om die reden is met de eigenaren een overeenkomst aangegaan voor het verhalen van eventueel uit te keren tegemoetkomingen. Met het sluiten van deze anterieure overeenkomsten is de economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan voldoende verzekerd.

Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De procedure voor vaststelling van een bestemmingsplan is geregeld in de Wet ruimtelijke ordening. Aangegeven is dat tussen de gemeente en verschillende instanties waar nodig overleg over het plan moet worden gevoerd, voordat een ontwerpbestemmingsplan ter visie kan worden gelegd. Bovendien is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing (zienswijzenprocedure).

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019' ligt met ingang van 20 maart 2019 gedurende twee weken ter inzage. Ook is het in het kader van het bestuurlijk vooroverleg ter advisering voorgelegd aan diensten en instanties die betrokken zijn bij de zorg voor een goede ruimtelijke ordening in dat verband is onder meer overleg gepleegd met het Waterschap Rijn en IJssel en met de provinciale diensten.

Na het voorontwerp is het bestemmingsplan met aanpassingen in ontwerp ter inzage gelegd. Tegen dit ontwerpplan kunnen gedurende zes weken zienswijzen worden ingediend. Na deze termijn beoordeelt de gemeente de zienswijzen. De gemeenteraad stelt vervolgens het bestemmingsplan (al dan niet gewijzigd) vast.

7.1 Inspraak

Het voorontwerpbestemmingsplan is ter inspraak aangeboden. Van 20 maart tot en met 2 april 2019 heeft het plan ter inzage gelegen. Dit is bekend gemaakt via een kennisgeving in "BerkelBericht" van 19 maart 2019 en op de gemeentelijke website (www.gemeenteberkelland.nl).

Tijdens deze termijn kon iedereen zijn of haar zienswijze geven over dit plan. Dit kon schriftelijk en mondeling. Tegen het voorontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019' zijn geen inspraakreacties ingediend.

7.2 Overleg

Volgens artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening moet het bestemmingsplan worden voorgelegd aan het waterschap en aan die diensten van provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan in het geding zijn. Omdat het hier slechts gaat om een gebruiksverandering waarbij het bestemmingsplan juist minder bouwmogelijkheden creëert, is het plan niet gestuurd naar de bovengenoemde overlegpartners.

7.3 Ontwerp

Het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019' lag van 17 april tot en met 28 mei 2019 voor iedereen ter inzage. Dit is bekend gemaakt via een kennisgeving in "BerkelBericht" en de Staatscourant van 16 april 2019 en op de gemeentelijke website (www.gemeenteberkelland.nl). Daarin is ook aangegeven op welke manier het bestemmingsplan digitaal beschikbaar is gesteld.

Gedurende voornoemde termijn kon iedereen zienswijzen indienen. Wij hebben in dit kader geen schriftelijke of mondelinge zienswijzen ontvangen.

REGELS

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan:

het bestemmingsplan **Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019** met identificatienummer NL.IMRO.1859.BPBGB20190005-0001 van de gemeente **Berkelland**;

1.2 bestemmingsplan:

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.1859.BPBGB20190005-0001.gml met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 verbeelding:

- a. de analoge verbeelding van het bestemmingsplan **Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019** bestaande uit de kaart(en) met tekeningnummer NL.IMRO.1859.BPBGB20190005-0001;
- b. de digitale verbeelding van het bestemmingsplan **Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019**;

1.4 aan- of uitbouw:

een aan het (hoofd)gebouw aanwezig gebouw dat in ruimtelijk en/of architectonisch opzicht ondergeschikt is aan dat (hoofd)gebouw, maar in functioneel opzicht deel uitmaakt van dat (hoofd)gebouw;

1.5 aanduiding:

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.6 aanduidingsgrens:

de grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.7 aanduidingsvlak:

een geometrisch vlak waarop een aanduiding betrekking heeft;

1.8 aan huis verbonden bedrijf:

een bedrijf of op bedrijfsmatige wijze uitgeoefende activiteit met een kleinschalig karakter niet zijnde een aan-huis-verbonden beroep, dat in een gedeelte van de (bedrijfs)woning en/of de daarbij behorende (bij)gebouwen wordt uitgeoefend, waarbij de woonfunctie van de (bedrijfs)woning en de daarbij behorende (bij)gebouwen als primaire functie behouden en herkenbaar blijft en dat een ruimtelijke uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.9 aan huis verbonden beroep:

een beroep of het beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch of hiermee gelijk te stellen gebied, dat door zijn beperkte omvang in een (bedrijfs)woning en daarbij behorende (bij)gebouwen wordt uitgeoefend, waarbij de woonfunctie van de (bedrijfs)woning en de daarbij behorende (bij)gebouwen als primaire functie behouden en herkenbaar blijft en dat een ruimtelijke uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is;

1.10 achtererfgebied:

erf achter de lijn die het hoofdgebouw doorkruist op 1 m achter de voorkant en van daaruit evenwijdig loopt met het aangrenzend openbaar toegankelijk gebied, zonder het hoofdgebouw opnieuw te doorkruisen of in het erf achter het hoofdgebouw te komen;

1.11 afwijken van de bouwregels en/of de gebruiksregels:

een afwijking zoals bedoeld in artikel 3.6, lid 1, onder c van de Wet ruimtelijke ordening;

1.12 ander-werk:

een werk, geen gebouw zijnde, of een werkzaamheid;

1.13 archeologisch deskundige:

de regionaal (beleids)archeoloog of een andere door het bevoegd gezag aan te wijzen deskundige op het gebied van de archeologische monumentenzorg;

1.14 archeologisch monument:

een terrein dat op basis van de Erfgoedwet deel uitmaakt van cultureel erfgoed vanwege de daar aanwezige overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen;

1.15 archeologisch onderzoek:

onderzoek (bureauonderzoek en/of boren en/of geofysisch onderzoek en/of graven en/of begeleiden) verricht door een certificerende instelling beschikkend over een certificaat op grond van artikel 5.2 van de Erfgoedwet;

1.16 archeologische verwachting:

een gebied met een daaraan toegekende hoge, middelmatige of lage archeologische verwachting in verband met de kennis en wetenschap van de in dat gebied te verwachten overblijfselen van menselijke aanwezigheid of activiteiten uit het verleden;

1.17 archeologische waarde:

een gebied met een daaraan toegekende archeologische waarde in verband met de kennis en studie van de in dat gebied voorkomende overblijfselen van menselijke aanwezigheid of activiteiten uit het verleden;

1.18 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.19 Bed and Breakfast:

een logies verstrekend bedrijf dat alleen is ingericht voor nachtverblijf en het serveren van ontbijt, als toeristisch-recreatieve activiteit;

1.20 bedrijf:

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren, inzamelen en verhandelen van goederen;

1.21 bestaand:

- a. bij gebruik: het legale gebruik van grond en opstallen, zoals aanwezig op het moment van de inwerkingtreding van het plan, tenzij in de regels anders is bepaald;
- b. bij bouwwerken: de legaal aanwezige bebouwing die op het moment van de inwerkingtreding van het plan bestaat, wordt gebouwd, of mag worden gebouwd krachtens een daartoe verleende omgevingsvergunning;

1.22 bestaande afstands-, hoogte-, inhouds-, en oppervlaktematen:

afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematen, die op het moment van inwerkingtreding van het plan tot stand zijn gekomen of tot stand kunnen komen krachtens een daartoe verleende omgevingsvergunning;

1.23 bestemmingsgrens:

de grens van een bestemmingsvlak;

1.24 bestemmingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.25 bijbehorend bouwwerk:

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak;

1.26 bijgebouw:

een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand, gebouw dat door de vorm kan worden onderscheiden van het hoofdgebouw en dat in ruimtelijk en architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.27 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.28 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.29 bouwlaag:

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, dit met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en zolder;

1.30 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.31 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.32 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.33 bouwvlakgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.34 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.35 bouwwerk, geen gebouw zijnde:

alle overige bouwwerken die geen gebouw zijn;

1.36 coffeeshop:

een horecabedrijf, dat tot doel heeft het verstrekken van niet-alcoholische dranken voor consumptie ter plaatse, met eventueel als nevenactiviteit het verstrekken van kleine etenswaren, al dan niet ter plaatse bereid, en van verdovende en/of hallucinogene stoffen als bedoeld in artikel 3 (lijst II) van de Opiumwet;

1.37 dak:

iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.38 detailhandel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit, waaronder volumineuze (grootschalige) detailhandel, tuincentrum en supermarkt;

1.39 doeleinden van openbaar nut:

nutsvoorzieningen zoals stroom-, gas-, water- en/of telecommunicatievoorzieningen;

1.40 eerste verdieping:

de tweede bouwlaag van een hoofdgebouw, een souterrain of kelder niet daaronder begrepen;

1.41 erf:

al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw, en, voor zover een bestemmingsplan of een beheersverordening van toepassing is, deze die inrichting niet verbieden;

1.42 erfbepanting:

opgaande beplanting, zijnde bomen en struiken, die een scherm vormt op de grens van een bouwperceel waarop bebouwing voorkomt, en welke beplanting mede bepalend is voor de inpassing van de betreffende bebouwing in het landschap (landschappelijke inpassing);

1.43 erfrens:

de grens van een erf;

1.44 erker:

een ondergeschikte uitbouw van het hoofdgebouw met een beperkte omvang (breedte, hoogte, diepte) en transparante verschijningsvorm, waardoor het stedenbouwkundig aanzicht niet wezenlijk wordt beïnvloed;

1.45 extensieve (dag)recreatie:

vormen van (dag)recreatief medegebruik van het agrarisch en/of natuurgebied door middel van al dan niet aangelegde en aanwezige voorzieningen, waarbij de recreatie geen specifiek beslag legt op de ruimte, zoals wandel-, ruiter- en fietspaden, vis- en picknickplaatsen en strandjes;

1.46 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.47 gebruiken:

gebruiken, het doen gebruiken, laten gebruiken en in gebruik geven;

1.48 groenvoorziening:

een voor het publiek toegankelijk park of plantsoen of bij de gemeente in onderhoud zijnde groenstroken, grasperken of bloembakken;

1.49 handel:

het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen en/of bedrijven die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending al dan niet in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit;

1.50 hoofdgebouw:

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkste is;

1.51 huishouden:

een huishouden bestaat uit één of meer personen die alleen of samen in een woonruimte wonen en zelf in hun dagelijkse behoeften voorzien;

1.52 internethandel:

handel zonder showroom, waarvan de handel voornamelijk via internet loopt. Er is hier geen sprake van het ter plaatse afhalen van een product dat via internet is besteld (en betaald). Het product wordt via de post aan de koper verzonden;

1.53 kantoor:

een gebouw, dat dient voor de uitoefening van administratieve werkzaamheden en werkzaamheden die verband houden met het doen functioneren van (semi)overheidsinstellingen, het bankwezen, en naar de aard daarmee gelijk te stellen instellingen;

1.54 maaiveld:

het oppervlak (of de gemiddelde hoogte daarvan) van het land of de bovenkant van het terrein dat een bouwwerk omgeeft;

1.55 nadere eis:

een nadere eis zoals bedoeld in artikel 3.6, lid 1, onder d van de Wet ruimtelijke ordening;

1.56 normale onderhouds- of exploitatiewerkzaamheden:

werkzaamheden die regelmatig noodzakelijk zijn voor een goed beheer van de gronden, waaronder begrepen de handhaving van de bestemming;

1.57 omgevingsvergunning:

een vergunning zoals bedoeld in artikel 1.1, lid 1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;

1.58 onderbouw:

een bouwlaag, afgedekt door een vloer, die geheel of gedeeltelijk is gelegen beneden peil;

1.59 openbaar toegankelijk gebied:

weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar vaarwater en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen door langzaam verkeer;

1.60 overkapping:

een bouwwerk van één bouwlaag dat dient ter overdekking en met niet meer dan één wand is uitgevoerd en/of gebruik makend van bestaande wanden, waaronder begrepen een carport;

1.61 parkeervoorziening:

voorzieningen voor het parkeren, zoals parkeerplaatsen en in- en uitritten;

1.62 peil:

- a. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang direct aan de weg grenst: de hoogte van de weg ter plaatse van die hoofdtoegang;
- b. voor een bouwwerk, waarvan de hoofdtoegang niet direct aan de weg grenst: de hoogte van het terrein ter hoogte van die hoofdtoegang bij voltooiing van de bouw;
- c. als in of op het water wordt gebouwd: de hoogte van het terrein ter plaatse van het meest nabij gelegen punt waar het water grenst aan het vaste land;

1.63 perceel:

een aaneengesloten stuk grond dat een eenheid vormt in gebruik;

1.64 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander persoon tegen vergoeding;

1.65 seksinrichting:

een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in de omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch/pornografische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting worden in ieder geval verstaan een prostitutiebedrijf, alsmede een erotische massagesalon, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater of een parenclub, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.66 slopen:

het al dan niet geheel afbreken van gebouwen en andere bouwwerken;

1.67 vloeroppervlakte:

de totale oppervlakte van hoofdgebouwen en aan- en bijgebouwen op de begane grond;

1.68 volumineuze (grootschalige) detailhandel:

detailhandel die vanwege de omvang van de gevoerde artikelen een groot oppervlak nodig heeft voor de uitstalling, in de vorm van de verkoop van auto's, boten, caravans, landbouwwerktuigen, grove bouwmaterialen, keukens en sanitair en naar de aard daarmee gelijk te stellen artikelen;

1.69 voorerfgebied:

erf dat geen onderdeel is van het achtererfgebied;

1.70 voorgevel:

de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, als een gebouw met meer dan één zijde naar de weg is gekeerd, de als zodanig door burgemeester en wethouders aan te wijzen gevel(s);

1.71 voorgevelrooilijn:

de voorgevelrooilijn is:

- a. langs een wegzijde met een regelmatige of nagenoeg regelmatige ligging van de voorgevels van de bestaande bebouwing:
 1. de evenwijdig aan de as van de weg gelegen lijn, die, zoveel mogelijk aansluitend aan de ligging van de voorgevels van de bestaande bebouwing, een zoveel mogelijk gelijkmatig beloop van de rooilijn overeenkomstig de richting van de weg geeft;
- b. langs een wegzijde waarlangs geen bebouwing als onder a bedoeld aanwezig is en waarlangs mag worden gebouwd:
 1. bij een wegbreedte van meer dan 10 meter, de lijn gelegen op 15 meter uit de as van de weg;
 2. bij een wegbreedte geringer dan 10 meter, de lijn gelegen op 10 meter uit de as van de weg.

1.72 vrij beroep:

een beroep of het bedrijfsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch of hiermee gelijk te stellen gebied;

1.73 waterhuishoudkundige voorziening:

voorzieningen die nodig zijn voor een goede wateraanvoer, waterafvoer, waterberging en waterkwaliteit;

1.74 wijzigingsbevoegdheid:

de bevoegdheid van burgemeester en wethouders om het bestemmingsplan te wijzigen zoals bedoeld in artikel 3.6, lid 1, onder a van de Wet ruimtelijke ordening;

1.75 wonen:

het leven in een permanent dag- en nachtverblijf alwaar een huishouden wordt gevoerd;

1.76 woning (wooneenheid):

een complex van ruimten, bedoeld voor de huisvesting van één afzonderlijk huishouden;

1.77 zijerf:

gedeelte van het erf dat aan de zijkant en achter het verlengde van de voorgevel van het gebouw is gelegen;

1.78 zijgevel:

de naar de zijkant(en) van het erf toegekeerde gevel(s) van een hoofdgebouw;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstand van een bouwwerk tot de zijdelingse perceelgrens:

de kortste afstand van het verticale vlak in de zijdelingse perceelsgrens tot enig punt van het op dat bouwperceel voorkomende bouwwerk.

2.2 bebouwd oppervlak van een bouwperceel:

de oppervlakte van alle op een bouwperceel aanwezige bouwwerken tezamen.

2.3 bebouwingspercentage:

Het oppervlak dat met bouwwerken is bebouwd, uitgedrukt in procenten van de oppervlakte van het bouwperceel, voor zover dat is gelegen binnen de bestemming, of binnen een in de regels nader aan te duiden gedeelte van die bestemming.

2.4 bouwdiepte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het diepst onder het peil gelegen punt van (de fundering van) een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde.

2.5 bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.6 breedte, diepte c.q. lengte van een bouwwerk:

de afstand tussen (de lijnen getrokken door) de buitenzijde van de gevels en/of het hart van de scheidingsmuren van een bouwwerk of van een gebouw, geen gebouw zijnde.

2.7 dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.8 goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.9 inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.10 oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.11 peil:

a. voor bouwwerken, waarvan de hoofdtoegang onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van die weg ter plaatse van de hoofdtoegang vermeerderd met 0,20 m.

38 (vastgesteld bestemmingsplan)

b. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het aansluitende maaiveld of het afgewerkte bouwterrein vermeerderd met 0,20 m.

2.12 Ondergeschikte bouwdelen

De in deze regels gegeven bepalingen omtrent plaatsing, afstanden en maten zijn niet van toepassing op gevel- en kroonlijsten, pilasters, plinten, stoeptreden, erkers, kozijnen, dorpels, dakgoten en overstekende daken, ventilatiekanalen, schoorstenen, balustrades en soortgelijke ondergeschikte bouwdelen mits de bestemmingsgrens, de gevel (zijnde voor-, zij- of achtergevel) van het hoofdgebouw of de aangegeven gevellijn met niet meer dan 1,50 meter wordt overschreden.

2.13 Maatvoering

Alle maten zijn, tenzij anders aangegeven:

- a. voor lengten in meters (m);
- b. voor oppervlakten in vierkante meters (m²);
- c. voor inhoudsmaten in kubieke meters (m³);
- d. voor verhoudingen in procenten (%);
- e. voor hoeken/hellingen in graden (°).

2.14 Meten

Bij de toepassing van deze regels wordt gemeten tot en/of vanuit het hart van de lijn.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch met Waarden - Natuur- en Landschapswaarden

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch met Waarden – natuur- en Landschapswaarden' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. agrarische doeleinden, waaronder mede wordt verstaan agrarisch natuurbeheer, in de vorm van agrarische bodemexploitatie met bijbehorende voorzieningen;
- b. grondgebonden agrarische bedrijven;
- c. wonen in een bedrijfswoning;
- d. de uitoefening van nevenactiviteiten, ondergeschikt aan het agrarisch bedrijf uitsluitend na verlening van omgevingsvergunning als opgenomen onder 3.6, alsmede de bestaande nevenactiviteiten;
- e. behoud, herstel en ontwikkeling van de landschapswaarden in het algemeen en in het bijzonder voor:
 1. 'aardkundige waardevol' ter plaatse van de aanduiding 'aardkundig waardevol';
 2. 'cultuurhistorisch waardevolle akker', ter plaatse van de aanduiding 'cultuurhistorisch waardevolle akker';
- f. extensieve recreatie;
- g. kleinschalig kamperen, uitsluitend na verlening van omgevingsvergunning als opgenomen in 3.6.3, alsmede de bestaande kleinschalige kampeerterreinen;
- h. aan-huis-verbonden beroepen of bedrijven;
- i. (onverharde) paden en wegen;
- j. landschapselementen en landschappelijke inpassing door erfbeplanting;
- k. bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals water, waterhuishoudkundige voorzieningen, nutsvoorzieningen, erfverhardingen en parkeervoorzieningen;

3.2 Bouwregels

3.2.1 Algemeen

Voor het bouwen van bouwwerken gelden de volgende voorwaarden:

- a. Gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn met uitzondering van het bepaalde in 3.2.6 uitsluitend binnen een bouwvlak toegestaan.
- b. Het bouwvlak mag volledig worden bebouwd, met dien verstande dat de afstand van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die hoger zijn dan 2 m, tot de zijdelingse en achterste eigendomsgrenzen niet minder mag bedragen dan 3 m.
- c. Permanente teeltondersteunende voorzieningen zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak van een agrarisch bedrijf met grondgebonden agrarische activiteiten, met dien verstande dat op gronden met de aanduiding 'overige zone - gelders natuurnetwerk' en/of 'overige zone - groene ontwikkelingszone' geen permanente teeltondersteunende voorzieningen zijn toegestaan.

3.2.2 Bedrijfsgebouwen

Voor het bouwen van bedrijfsgebouwen gelden de volgende voorwaarden:

- a. De goothoogte mag niet meer bedragen dan 4 m, tenzij op de verbeelding anders is aangegeven.
- b. De bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 12 m, tenzij op de verbeelding anders is aangegeven.
- c. Bedrijfsgebouwen zijn niet toegestaan vóór de dichtst naar de weg gekeerde gevel van de bestaande (bedrijfs)bebouwing.
- d. In afwijking van het bepaalde onder a en b mag de hoogte van teeltondersteunende kassen niet meer bedragen dan 7 m.
- e. De oppervlakte aan teeltondersteunende kassen mag niet meer bedragen dan 1000 m².
- f. In afwijking van het bepaalde onder a mag de goothoogte voor een werktuigloods aan één zijde niet meer bedragen dan 6 m, met dien verstande dat deze afwijkende goothoogte uitsluitend is toegestaan aan de naar het erf gekeerde zijde.

3.2.3 *Bedrijfswoningen en bijgebouwen bij bedrijfswoningen*

Voor het bouwen van bedrijfswoningen gelden de volgende voorwaarden:

- a. De gezamenlijke oppervlakte aan bijgebouwen mag per bedrijfswoning niet meer bedragen dan 150 m², dit met inbegrip van bijgebouwen waarvoor een omgevingsvergunning is verleend met toepassing van artikel 35 onder b.
- b. De inhoud van de bedrijfswoning, inclusief aan- en uitbouwen, mag niet meer bedragen dan 1.000 m³, met dien verstande dat de bedrijfswoning niet in de richting mag uitbreiden van:
 - een veehouderij, als de bedrijfswoning aan die zijde de dichtstbijzijnde (bedrijfs)woning is;
 - de weg.
- c. De goothoogte van bedrijfswoningen mag niet meer bedragen dan 4,5 m.
- d. De bouwhoogte van bedrijfswoningen mag niet meer bedragen dan 9 m.
- e. De goothoogte van een bijgebouw mag niet meer bedragen dan 3,5 m.
- f. De bouwhoogte van een bijgebouw mag niet meer bedragen dan 7 m.
- g. Vrijstaande bijgebouwen dienen op een afstand van ten minste 1 m achter de voorgevelrooilijn van de bedrijfswoning te worden gebouwd.
- h. De afstand tussen de gevel van vrijstaande bijgebouwen en de gevel van de bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 25 m.
- i. Herbouw van de bedrijfswoning is niet toegestaan.

3.2.4 *Overkappingen bij bedrijfswoningen*

Voor het bouwen van overkappingen bij bedrijfswoningen gelden de volgende voorwaarden:

- a. De goothoogte mag niet meer bedragen dan 3,5 m.
- b. De bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 5 m.
- c. De gezamenlijke oppervlakte aan overkappingen mag niet meer bedragen dan 25 m².
- d. Overkappingen dienen op een afstand van ten minste 1 m achter de voorgevelrooilijn van de bedrijfswoning te worden gebouwd.

3.2.5 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde, binnen het bouwvlak*

Voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, binnen het bouwvlak gelden de volgende voorwaarden :

- a. De bouwhoogte van erfafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien

- verstande dat de hoogte vóór de voorgevelrooilijn niet meer mag bedragen dan 1 m.
- b. De bouwhoogte van een torensilo mag niet meer bedragen dan 15 m.
 - c. De bouwhoogte van een mestsilo of een biogasinstallatie mag niet meer bedragen dan 8 m.
 - d. De bouwhoogte van een mestbassin mag niet meer bedragen dan 2 m.
 - e. De bouwhoogte van een sleufsilo mag niet meer bedragen dan 2,5 m.
 - f. De bouwhoogte van een vlaggenmast mag niet meer bedragen dan 6 m.
 - g. De bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan 3 m.

3.2.6 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde, buiten het bouwvlak*

Voor het realiseren van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, buiten het bouwvlak gelden de volgende voorwaarden:

- a. De oppervlakte aan tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen mag niet meer bedragen dan 2 ha, met dien verstande dat op gronden met de aanduiding 'overige zone - gelders natuurnetwerk' en/of 'overige zone - groene ontwikkelingszone' geen tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen zijn toegestaan.
- b. Voor het overige zijn buiten de aanduiding 'bouwvlak' uitsluitend afrasteringen toegestaan. De bouwhoogte hiervan mag niet meer bedragen dan 2 m.
- c. In afwijking van het bepaalde onder b. en c. zijn eveneens de bestaande bouwwerken, geen gebouwen zijnde en voorzieningen, zoals paardenbakken, toegestaan.
- d. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - veldschuur (numeriek)' zijn uitsluitend de bestaande gebouwen toegestaan, alsmede herbouw hiervan met de bestaande maatvoering als maximum, met dien verstande dat een uitbreiding van de bebouwde oppervlakte van maximaal 10% is toegestaan.

3.3 Nadere eisen

- a. Het bevoegd gezag kan nadere eisen te stellen aan de plaats, vorm en afmeting van de bebouwing:
 - 1. Ter voorkoming van onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden en het woon- en leefklimaat van aangrenzende gronden en bouwwerken.
 - 2. Ter waarborging van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van de naaste omgeving.
 - 3. Ter waarborging van de verkeersveiligheid.
 - 4. Ter waarborging van de ongestoorde ligging van kabels en leidingen
- b. Voor het stellen van een nadere eis geldt de in artikel 12 genoemde voorbereidingsprocedure.

3.4 Afwijken van de bouwregels

3.4.1 *Afwijken ten behoeve van overschrijding bouwvlak*

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.2.1 onder c voor het bouwen van een werktuigenloods die de grenzen van het bouwvlak van het agrarisch bedrijf waarvoor deze nodig is overschrijdt, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. De overschrijding is alleen toelaatbaar voor zover plaatsing in het bouwvlak niet mogelijk of niet doelmatig is.

- b. De overschrijding mag niet meer dan 20 m bedragen.
- c. De toegang tot de werktuigenloods moet gelegen zijn aan de erfzijde.
- d. Het overschrijden van het bouwvlak mag niet leiden tot onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- e. Er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.
- f. De in het gebied aanwezige landschapswaarden blijven behouden of worden versterkt.

3.4.2 Afwijken ten behoeve van een paardenbak buiten het bouwvlak

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.2.1 onder c voor het realiseren van één paardenbak buiten het bouwvlak, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. De paardenbak grenst direct aan het bouwvlak of aan gronden met de bestemming 'Bedrijf', 'Horeca', 'Maatschappelijk', 'Sport - Manege' of 'Wonen'.
- b. De afstand van een paardenbak tot woningen van derden mag niet minder bedragen dan 50 m.
- c. De oppervlakte van een paardenbak mag niet meer bedragen dan 1.200 m².
- d. Een paardenbak moet gelegen zijn achter de voorgevelrooilijn van de dichtst naar de weg gelegen gevel op het aangrenzende bouw- of bestemmingsvlak.
- e. De hoogte van afrasteringen mag niet meer bedragen dan 1,5 m.
- f. Het realiseren van een paardenbak buiten het bouwvlak leidt niet tot onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- g. Op gronden met de aanduiding 'EHS - natuur', 'EHS - verbindingszone' en/of 'EHS – verweving' zijn bij paardenbakken geen lichtmasten toegelaten.
- h. Op gronden met de aanduiding 'landschap' zijn lichtmasten bij paardenbakken uitsluitend toegelaten als daarbij geen sprake is van een onevenredige inbreuk op de landschappelijke waarden.
- i. Er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.
- j. De in het gebied aanwezige landschaps- en natuurwaarden blijven behouden of worden versterkt.

3.4.3 Afwijken ten behoeve van waterbassins, sleufsilos, kuilvoerplaten, mestsilos en biogasinstallaties buiten het bouwvlak

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.2.1 onder c voor het realiseren van waterbassins, sleufsilos, kuilvoerplaten, mestsilos en/of biogasinstallaties buiten het bouwvlak van het agrarisch bedrijf waarvoor deze nodig zijn, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. Plaatsing binnen het bouwvlak is niet mogelijk of niet doelmatig.
- b. De voorziening grenst direct aan het bouwvlak of de al aanwezige voorzieningen voor het agrarisch bedrijf.
- c. De biogasinstallatie mag uitsluitend geheel of hoofdzakelijk gebruik, maken van biomassastromen uit de directe omgeving.
- d. Het realiseren van de genoemde voorziening buiten het bouwvlak leidt niet tot onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- e. De bouwhoogte van een waterbassin en/of een sleufsilos mag niet meer bedragen dan 2,5 m; de bouwhoogte van een mestsilos of een biogasinstallatie mag niet meer bedragen

dan 8 m.

- f. Er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.
- g. De in het gebied aanwezige landschaps- en natuurwaarden blijven behouden of worden versterkt.

3.4.4 Afwijken ten behoeve van het verkleinen van de afstand tot de zijdelingse en achterste eigendomsgrenzen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.2.1 onder d voor het verkleinen van de afstand van de bebouwing tot de zijdelingse en achterste eigendomsgrenzen, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. Het verkleinen van de afstand tot de zijdelingse en achterste eigendomsgrenzen is vanuit stedenbouwkundig oogpunt aanvaardbaar.
- b. Het verkleinen van de afstand tot de zijdelingse en achterste eigendomsgrenzen is vanuit verkeerskundig oogpunt aanvaardbaar.
- c. Het verkleinen van de afstand tot de zijdelingse en achterste eigendomsgrenzen is noodzakelijk voor een verantwoorde bedrijfsvoering.
- d. Het verkleinen van de afstand tot de zijdelingse en achterste eigendomsgrenzen mag niet leiden tot onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- e. De in het gebied aanwezige landschaps- en natuurwaarden blijven behouden of worden versterkt.

3.4.5 Afwijken ten behoeve van teeltondersteunende voorzieningen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.2 voor het toestaan van tijdelijke en lage permanente teeltondersteunende voorzieningen buiten het bouwvlak van een agrarisch bedrijf met grondgebonden agrarische activiteiten tot ten hoogste 3 ha op voorwaarde dat wordt aangetoond dat dit noodzakelijk is voor een doelmatige bedrijfsvoering en dat de realisatie van deze teeltondersteunende voorzieningen niet leidt tot:

- a. negatieve effecten op de waterhuishouding;
- b. een onevenredige aantasting van de in het gebied aanwezige landschaps- en/of natuurwaarden;
- c. een onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- d. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing op basis van een erfbeplantingsplan.

3.4.6 Afwijken ten behoeve van het verhogen van de goothoogte voor bedrijfsgebouwen

Het bevoegd gezag kan, al dan niet in combinatie met de afwijkingsbevoegdheid uit 3.4.1, een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.2.2 onder a voor het verhogen van de goothoogte van bedrijfsgebouwen tot ten hoogste 6 m indien dat noodzakelijk is voor een verantwoorde bedrijfsvoering en de verhoging van de bouwhoogte niet leidt tot een onevenredige aantasting van de in het gebied aanwezige landschaps- en natuurwaarden. Voor zover het daarbij een werktuigenloods betreft, gelden de volgende voorwaarden:

- a. De verhoging is uitsluitend aan de naar het erf gekeerde zijde toegestaan.

- b. Indien het vanuit bedrijfsmatig oogpunt niet mogelijk is om de verhoging aan de naar het erf gekeerde zijde te realiseren is het toegestaan deze naar de buitenzijde van het erf te realiseren.
- c. De goothoogte mag niet meer bedragen dan 6 m.
- d. De verhoging van de goothoogte is noodzakelijk voor een verantwoorde bedrijfsvoering.

3.4.7 Afwijken ten behoeve van het vergroten van de oppervlakte teeltondersteunende kassen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor afwijken van het bepaalde in 3.2.2 onder e voor het vergroten van de toegestane bebouwde oppervlakte aan teeltondersteunende kassen, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. De oppervlakte aan teeltondersteunende kassen mag niet meer bedragen dan 2.500 m²
- b. Er is geen sprake van negatieve effecten op de waterhuishouding;
- c. Er is geen sprake van een onevenredige aantasting van de in het gebied aanwezige landschaps- en/of natuurwaarden;
- d. Er is geen sprake van een onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.

3.4.8 Afwijken bouwen vóór de voorgevelrooilijn

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor afwijken van het bepaalde in:

1. 3.2.2 voor het bouwen van bedrijfsgebouwen vóór de dichtst naar de weg gekeerde gevel van de bestaande (bedrijfs)bebouwing, en/of
2. 3.2.3 voor het bouwen en/of uitbreiden van een bedrijfswoning dicht bij de weg, met inachtneming van de volgende voorwaarden:
 - a. indien het een geluidgevoelig gebouw betreft, dient voldaan te worden aan de voorkeursgrenswaarden van de Wet geluidhinder, of een reeds verkregen hogere waarde.
 - b. de situering is stedenbouwkundig aanvaardbaar.
 - c. de situering is vanuit verkeerskundig- en verkeersveiligheidsoogpunt aanvaardbaar.
 - d. er mag geen sprake zijn van milieuhygiënische belemmeringen.

3.4.9 Afwijken voor dichterbij bouwen van bedrijfswoning bij veehouderij

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor afwijken van het bepaalde in 3.2.3 voor het bouwen en/of uitbreiden van een bedrijfswoning in de richting van een veehouderij, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. er mag geen sprake zijn van een onevenredige beperking van de bedrijfsvoering van de veehouderij;
- b. er dient sprake te zijn van een goed woon- en leefklimaat voor de bedrijfswoning.

3.4.10 Afwijken ten behoeve van een tweede bedrijfswoning

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.2.3 onder a voor het realiseren van een tweede bedrijfswoning, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. Afwijking is alleen toegestaan indien de tweede bedrijfswoning voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering noodzakelijk is, waarbij in ieder geval sprake moet zijn van een omvang van het bedrijf die duurzaam werk en inkomen biedt aan twee volwaardige arbeidskrachten en waar permanent toezicht vereist is.
- b. Afwijking is niet toegestaan ter plaatse van een plattelandswoning.
- c. Alvorens de afwijking toe te passen vraagt het bevoegd gezag hierover schriftelijk en gemotiveerd advies van een onafhankelijke instantie die deskundig is op het agrarisch gebied.
- d. De tweede bedrijfswoning moet in de directe nabijheid van de reeds bestaande bedrijfsgebouwen worden geprojecteerd.
- e. De tweede bedrijfswoning leidt niet tot onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- f. Voor het bouwen van een tweede bedrijfsbebouwing is het bepaalde in 3.2.3 en 3.2.4 van overeenkomstige toepassing.

3.4.11 Afwijken ten behoeve van het vergroten van de bedrijfswoning door het bijtrekken van inpandige ruimten

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.2.3 onder c voor het vergroten van de inhoudsmaat van een bedrijfswoning door het bijtrekken van inpandige ruimten, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. de afwijkingsbevoegdheid mag alleen worden toegepast indien de vergroting wordt gerealiseerd door de inpandige bedrijfsruimte, die tezamen met de bedrijfswoning als één gebouw is gebouwd, geheel of gedeeltelijk aan de bedrijfswoning toe te voegen.
- b. Het vergroten van de bedrijfswoning leidt niet tot onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- c. Door het inpandig vergroten van de bedrijfswoning ontstaat geen nieuwe zelfstandige woning.

3.4.12 Afwijken ten behoeve van het verhogen van de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.2.5 voor het verhogen van de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, binnen het bouwvlak met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. De bouwhoogte van torensilo's mag niet meer bedragen dan 20 m.
- b. De bouwhoogte van hooibergen mag niet meer bedragen dan 10 m.
- c. De verhoging van de bouwhoogte is noodzakelijk voor een verantwoorde bedrijfsvoering.
- d. De in het gebied aanwezige landschaps- en natuurwaarden blijven behouden of worden versterkt.

3.4.13 Afwijken ten behoeve van een foliebassin buiten het bouwvlak

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in artikel 3.2.6 voor het realiseren van een foliebassin buiten het bouwvlak, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. Plaatsing van het foliebassin binnen het bouwvlak is niet mogelijk of doelmatig.
- b. De bouwhoogte van het foliebassin mag niet meer bedragen dan 2 m.

- c. Het realiseren van het foliebassin buiten het bouwvlak leidt niet tot onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- d. Er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

3.5 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik van gronden en bouwwerken gelden tevens de volgende voorwaarden:

- a. Het gebruiken of het laten gebruiken van:
 - 1. gronden en bouwwerken niet behorende tot een inrichting waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende gronden of bouwwerken is niet toegestaan.
 - 2. gronden en bouwwerken behorende tot een inrichting, waarbij een toename van stikstofemissie plaatsvindt vanuit de betreffende inrichting is niet toegestaan.
- b. Het houden van dieren binnen gebouwen is alleen toegestaan in 1 bouwlaag.
- c. Boomkwekerijen zijn niet toegestaan ter plaatse van de aanduidingen 'overige zone - cultuurhistorisch waardevolle akker' en 'overige zone - weidevogels- en ganzengebied'.
- d. Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch met waarden – permanente teeltondersteunende voorzieningen' is het gebruik van netten op palen niet toegestaan.
- e. Aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten zijn toegestaan, met dien verstande dat de omvang van de activiteit niet meer mag bedragen dan 30% van de oppervlakte van de bedrijfswoning met een maximum van 50 m².
- f. Bij een paardenbak op gronden buiten de aanduiding 'bouwvlak' met de aanduiding 'overige zone - gelders natuurnetwerk' en/of 'overige zone - groene ontwikkelingszone' is het gebruik van verlichting door middel van lichtmasten niet toegestaan.
- g. Detailhandel is niet toegestaan, met uitzondering van de op het eigen bedrijf agrarisch geteelde producten.
- h. Paardenbakken zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak.
- i. Tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen, geen gebouwen en geen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegestaan met een maximum van 2 ha, met dien verstande dat op gronden met de aanduiding 'overige zone - gelders natuurnetwerk' en/of 'overige zone - groene ontwikkelingszone' geen teeltondersteunende voorzieningen zijn toegestaan.
- j. Het gebruik van gronden buiten het bouwvlak voor de opslag van hooibalen, al dan niet verpakt in folie, gedurende een periode langer dan 6 weken is niet toegestaan.
- k. Het opslaan, storten of bergen van materialen, producten en mest is niet toegestaan, behoudens voor zover zulks noodzakelijk is voor het op de bestemming gerichte gebruik en plaatsvindt ter plaatse van de aanduiding 'bouwvlak', alsmede ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - veldschuur (numeriek)'.
- l. Het gebouw ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - veldschuur (numeriek)' mag uitsluitend voor agrarische doeleinden worden gebruikt, alsmede voor het gebruik als opgenomen in navolgende tabel:

3.6 Afwijken van de gebruiksregels

3.6.1 Afwijken ten behoeve van detailhandel

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.5 onder g voor het toestaan van detailhandel, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. Detailhandel mag uitsluitend plaatsvinden ten behoeve van streekeigen producten en van ter plaatse ambachtelijk vervaardigde producten.
- b. De totale oppervlakte die voor detailhandel van streekeigen producten en van ter plaatse ambachtelijk vervaardigde producten wordt gebruikt mag niet meer bedragen dan 50% van de bestaande bedrijfsvloeroppervlakte met een maximum van 100 m².

3.6.2 Afwijken ten behoeve van nevenactiviteiten, met uitzondering van kleinschalig kamperen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.5 door binnen het bouwvlak bij agrarische bedrijven nevenactiviteiten toe te staan die zijn genoemd in de Tabel toelaatbare nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven in bijlage 2, waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. De agrarische functie op het bouwvlak blijft als hoofdfunctie blijft aanwezig en herkenbaar en de omvang van de nevenactiviteit niet meer mag bedragen dan 50% van de oppervlakte van de bedrijfsbebouwing tot de maximale oppervlakte die voor de betreffende nevenactiviteit is aangegeven in de Tabel toelaatbare nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven in bijlage 2 (de cellen 'afwijking' in de kolom behorend bij de bestemming 'AW - NL').
- b. Het bouwvlak mag ten behoeve van de nevenactiviteit niet worden vergroot.
- c. Er dient te worden voorzien in een zorgvuldige landschappelijke inpassing.
- d. Buitenopslag ten behoeve van de nevenactiviteit is niet toegestaan, tenzij deze plaatsvindt in een bestaande sleuvsilo en de hoogte van de buitenopslag niet hoger is dan de hoogte van betrokken sleuvsilo.
- e. De volgende vormen van nevenactiviteiten bij het agrarisch bedrijf in bestaande bebouwing zijn toegestaan per bouwvlak:
 1. verblijfsrecreatieve voorzieningen, met dien verstande dat:
 - a. verblijfsrecreatieve voorzieningen niet zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'reconstructiewetzone - landbouwontwikkelingsgebied';
 - b. de inhoud van recreatiewoningen/ recreatieappartementen niet meer mag bedragen dan 300 m³ en de bebouwde oppervlakte niet meer mag bedragen dan 75 m²;
 - c. er maximaal 2 recreatiewoningen/ recreatieappartementen aanwezig mogen zijn;
 - d. permanente bewoning van verblijfsrecreatieve voorzieningen niet is toegestaan;
 2. dagrecreatieve voorzieningen, met dien verstande dat dagrecreatieve voorzieningen niet zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'reconstructiewetzone - landbouwontwikkelingsgebied';
 3. zorgboerderijen, met dien verstande dat zorgboerderijen niet zijn toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'reconstructiewetzone - landbouwontwikkelingsgebied';
 4. opslag, met dien verstande dat opslag niet is toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'reconstructiewetzone - landbouwontwikkelingsgebied';
 5. nieuwe economische dragers, met dien verstande dat opslag niet is toegestaan ter

- plaatsse van de aanduiding 'reconstructiewetzone - landbouwontwikkelingsgebied';
6. ondergeschikte horeca ten dienste van de nevenactiviteit en als onderdeel daarvan met een maximum van 100 m² aan horecagebruiksruimte (exclusief terras), met dien verstande dat:
 - a. ongewenste horeca niet is toegestaan;
 - b. de openingstijden van de ondergeschikte horeca zijn beperkt tot de openingstijden van de hoofdfunctie of nevenactiviteit waarmee zij verband houdt.
 - f. De nevenactiviteiten mogen niet leiden tot een onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bestemmingen en functies of van het woon- en/of leefmilieu.
 - g. De nevenactiviteiten mogen niet leiden tot negatieve effecten op de waterhuishouding.
 - h. De nevenactiviteiten mogen niet leiden tot een onevenredige publieks- en/of verkeersaantrekkende werking.
 - i. De nevenactiviteiten mogen niet leiden tot significant negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden.
 - j. De in het gebied aanwezige natuur- en landschapswaarden blijven behouden of worden versterkt.

3.6.3 *Afwijken ten behoeve van kleinschalig kamperen*

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 3.1 voor het toestaan van kleinschalig kamperen bij agrarische bedrijven gedurende het kampeerseizoen, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. Het aantal seizoengebonden standplaatsen mag niet meer bedragen dan 25.
- b. Het kleinschalig kamperen moet in of aansluitend aan het bouwvlak worden gerealiseerd, dan wel direct grenzen aan gronden met de bestemming 'Bedrijf', 'Cultuur en ontspanning', 'Horeca', 'Maatschappelijk', 'Recreatie - Dagrecreatie', 'Sport - Manege' of 'Wonen'.
- c. De omgevingsvergunning voor kleinschalig kamperen wordt niet verleend voor permanente bewoning van kampeermiddelen.
- d. De omgevingsvergunning voor kleinschalig kamperen wordt niet verleend ter plaatse van de aanduiding 'reconstructiewetzone – landbouwontwikkelingsgebied'.
- e. Sanitairgebouwen en/of recreatieruimten moeten binnen bestaande gebouwen gerealiseerd worden.
- f. In afwijking van het bepaalde onder e mag 80 m² aan sanitairgebouwen en/of recreatieruimten gebouwd worden indien aangetoond is dat dit niet in bestaande gebouwen gerealiseerd kan worden.
- g. Er wordt op eigen terrein voorzien in voldoende parkeergelegenheid, waarbij geldt dat het aantal parkeerplaatsen niet minder mag bedragen dan 110% van het aantal seizoengebonden standplaatsen.
- h. De afstand tussen de gronden in gebruik ten behoeve van kleinschalig kamperen en het meest nabij gelegen bouwvlak of bestemmingsvlak van derden mag niet minder bedragen dan 50 m.
- i. Er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing.
- j. Het kleinschalig kamperen leidt niet tot onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- k. De in het gebied aanwezige natuur- en landschapswaarden blijven behouden of worden versterkt.

3.6.4 Afwijken ten behoeve van opslaan hooibalen buiten bouwvlak

Het bevoegd gezag kan door middel van het verlenen van een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 5.5 ten behoeve van het opslaan van hooibalen buiten de aanduiding 'bouwvlak' gedurende een periode langer dan 6 weken, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de hooibalen worden direct grenzend aan de aanduiding 'bouwvlak' opgeslagen;
- b. de hoogte en oppervlakte bedragen respectievelijk maximaal 2 m en 100 m²;
- c. er vindt geen onevenredige aantasting plaats van de aanwezige waarden zoals opgenomen in 5.1;
- d. de opslag dient landschappelijk te worden ingepast.

3.7 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.7.1 Verboden werkzaamheden

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag de werken en werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

- a. Het verharden van paden en wegen, met uitzondering van het aanleggen van erfverharding, kuilvoerplaten en kavelpaden.
- b. Het graven, baggeren en/of verbreden van sloten en poelen, alsmede:
- c. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - aardkundig waardevol':
 1. het verzetten of vergraven van grond, waarbij het maaiveld over meer dan 100 m² per perceel of meer dan 0,45 m wordt gewijzigd of waarbij de maaiveldniveaus van steilranden worden gewijzigd;
 2. het omzetten van grond of uitvoeren van bodemingrepen dieper dan 0,45 m onder maaiveld;
 3. het verlagen van de grondwaterstand door aanleg van drainage of bemaling;
 4. het aanleggen dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit (van) oppervlaktewateren.
- d. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - cultuurhistorisch waardevolle akker':
 1. het verzetten of vergraven van grond, waarbij het maaiveld over meer dan 100 m² per perceel of meer dan 0,45 m wordt gewijzigd of waarbij de maaiveldniveaus van steilranden worden gewijzigd;
 2. het omzetten van grond of uitvoeren van bodemingrepen dieper dan 0,45 m onder maaiveld;
 3. het aanleggen dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit (van) oppervlaktewateren;
 4. het verwijderen of rooien van bos-, natuur-, en landschapselementen en ander opgaand houtgewas zonder productiefunctie;
 5. het aanleggen of aanplanten van bos-, natuur- en landschapselementen of ander opgaand houtgewas zonder productiefunctie;
 6. het aanleggen of aanplanten van hoger dan 1,5 m opgaand of dieper dan 0,45 m onder maaiveld wortelend houtgewas met productiefunctie;
 7. het verwijderen van perceelsindelingen, zoals tot uiting komend in greppels, sloten, waterlopen en het verwijderen van paden en onverharde wegen;
 8. het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen, geen containervelden zijnde en

- indien meer dan 100 m² per perceel.
- e. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - beschermingszone natte natuur';
 - 1. het verzetten of vergraven van grond, waarbij het maaiveld over meer dan 100 m² per perceel of meer dan 0,45 m wordt gewijzigd of waarbij de maaiveldniveaus van steilranden worden gewijzigd;
 - 2. het verlagen van de grondwaterstand door aanleg van drainage of bemaling;
 - 3. het aanleggen dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit (van) oppervlaktewateren;
 - 4. het verwijderen of rooien van bos-, natuur-, en landschapselementen en ander opgaand houtgewas zonder productiefunctie;
 - 5. het aanleggen of aanplanten van bos-, natuur- en landschapselementen of ander opgaand houtgewas zonder productiefunctie;
 - 6. het aanleggen of aanplanten van hoger dan 1,5 m opgaand of dieper dan 0,45 m onder maaiveld wortelend houtgewas met productiefunctie;
 - 7. het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen, geen containervelden zijnde en indien meer dan 100 m² per perceel.
 - f. Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - weidevogels- en ganzengebied';
 - 1. het verzetten of vergraven van grond, waarbij het maaiveld over meer dan 100 m² per perceel of meer dan 0,45 m wordt gewijzigd of waarbij de maaiveldniveaus van steilranden worden gewijzigd;
 - 2. het omzetten van grond of uitvoeren van bodemingrepen dieper dan 0,45 m onder maaiveld;
 - 3. het verlagen van de grondwaterstand door aanleg van drainage of bemaling;
 - 4. het aanleggen dempen of wijzigen van (oevers, profiel, doorstroom- of bergingscapaciteit (van) oppervlaktewateren;
 - 5. het aanleggen of aanplanten van bos-, natuur- en landschapselementen of ander opgaand houtgewas zonder productiefunctie;
 - 6. het aanleggen of aanplanten van hoger dan 1,5 m opgaand of dieper dan 0,45 m onder maaiveld wortelend houtgewas met productiefunctie;
 - 7. het permanent (voor meer dan 2 jaar aaneengesloten) omzetten van grasland naar een andere bodemcultuur;
 - 8. het aanleggen en/of verharden van wegen, paden, parkeerterreinen of het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen, geen containervelden zijnde en indien meer dan 100 m² per perceel.

3.7.2 Uitzonderingen

Het in 3.7.1 vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

- a. plaatsvinden binnen een bouwvlak, met uitzondering van het verzetten of vergraven van grond.
- b. het normale onderhoud en/of gebruik betreffen.
- c. reeds in uitvoering zijn, dan wel krachtens een verleende vergunning reeds mogen worden uitgevoerd op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan.
- d. vallen onder de werking van de Wet natuurbescherming.

3.7.3 Toelaatbaarheid

De in 3.7.1 genoemde vergunning kan slechts worden verleend, indien geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de in de bestemmingsomschrijving genoemde waarden.

Artikel 4 Wonen

4.1 Bestemmingsomschrijving

4.1.1 Algemene bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- a. wonen;
- b. aan-huis-verbonden beroepen of bedrijven;
- c. terras, tuinen en erven;
- d. speelvoorzieningen;
- e. groenvoorzieningen in de vorm van erfbepanting en landschappelijke inpassing;
- f. (onverharde) paden, wegen, erfverhardingen en parkeervoorzieningen;
- g. bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals water en waterhuishoudkundige voorzieningen en nutsvoorzieningen.

en overeenkomstig met in 4.1.2 opgenomen nadere detaillering van de bestemmingsomschrijving.

4.1.2 Nadere detaillering van de bestemmingsomschrijving

In het onderstaande is een nadere detaillering opgenomen van het bepaalde in 4.1.1:

a. Woningen

Voor woningen gelden de volgende bepalingen:

1. met aantal woningen per bestemmingsvlak mag niet meer bedragen dan het bestaande aantal.

4.2 Bouwregels

4.2.1 Woningen en bijgebouwen bij woningen

Voor het bouwen van woningen gelden de volgende regels:

- a. de gezamenlijke oppervlakte aan bijgebouwen per woning mag niet meer bedragen dan 150 m²;
- b. de inhoud van de woning, inclusief aan- en uitbouwen, mag per woning niet meer bedragen dan 1.000 m³.
- c. de woning mag niet uitbreiden in de richting van:
 1. een veehouderij, als de woning aan die zijde de dichtstbijzijnde woning is;
 2. de weg.
- d. de goothoogte van een woning mag niet meer bedragen dan 4,5 m.
- e. de bouwhoogte van een woning mag niet meer bedragen dan 9 m.
- f. de goothoogte van een bijgebouw mag niet meer bedragen dan 3,5 m.
- g. de bouwhoogte van een bijgebouw mag niet meer bedragen dan 7 m.
- h. vrijstaande bijgebouwen dienen op een afstand van ten minste 1 m achter de voorgevelrooilijn van de woning te worden gebouwd.
- i. de afstand tussen de gevel van vrijstaande bijgebouwen en de gevel van de woning mag niet meer bedragen dan 25 m.

4.2.2 Overkappingen bij woningen

Voor het bouwen van overkappingen bij woningen gelden de volgende voorwaarden:

- a. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 3,5 m.
- b. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 5 m. De bouwhoogte van terrashooibergen

- mag, met inbegrip van de palen, niet meer bedragen dan 10 m.
- c. de gezamenlijke oppervlakte aan overkappingen mag niet meer bedragen dan 25 m².
 - d. overkappingen dienen op een afstand van ten minste 1 m achter de voorgevelrooilijn van de woning te worden gebouwd.

4.2.3 *Bouwwerken, geen gebouwen zijnde*

Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde gelden de volgende voorwaarden:

- a. de bouwhoogte van erf- en terreinafscheidingen mag niet meer bedragen dan 2 m, met dien verstande dat de hoogte vóór de voorgevelrooilijn niet meer mag bedragen dan 1 m.
- b. de bouwhoogte van vlaggenmasten mag niet meer bedragen dan 6 m.
- c. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan 3 m.
- d. de goothoogte van een tredmolen en een trainingsmolen mag niet meer bedragen dan 3 m.
- e. de bouwhoogte van een tredmolen en een trainingsmolen mag niet meer bedragen dan 4,5 m.
- f. de oppervlakte van een tredmolen en een trainingsmolen mag niet meer bedragen dan 325 m².

4.3 Nadere eisen

- a. Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen aan de plaats, vorm en afmeting en de bebouwing:
 - 1. Ter voorkoming van onevenredige aantasting van de gebruiksmogelijkheden en het woon- en leefklimaat van aangrenzende gronden en bouwwerken.
 - 2. Ter waarborging van de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit van de naaste omgeving.
 - 3. Ter waarborging van de verkeersveiligheid.
 - 4. Ter waarborging van de ongestoorde ligging van kabels en leidingen.
- b. Voor het stellen van een nadere eis geldt de in artikel 12.1 genoemde voorbereidingsprocedure.

4.4 Afwijken van de bouwregels

4.4.1 *Afwijken voor dichterbij bouwen van woning bij weg*

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 4.2.1 onder c voor het uitbreiden van een woning dichterbij de weg, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. er dient voldaan te worden aan de voorkeursgrenswaarden van de Wet geluidhinder, of een reeds verkregen hogere waarde.
- b. de situering is stedenbouwkundig aanvaardbaar.
- c. de situering is vanuit verkeerskundig- en verkeersveiligheidsoogpunt aanvaardbaar.
- d. er mag geen sprake zijn van milieuhygiënische belemmeringen.

4.4.2 Afwijken voor dichterbij bouwen van woning bij veehouderij

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 4.2.1 onder c voor het uitbreiden van een woning dichterbij een veehouderij, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. er mag geen sprake zijn van een onevenredige beperking van de bedrijfsvoering van de veehouderij.
- b. er dient sprake te zijn van een goed woon- en leefklimaat voor de woning.

4.4.3 Afwijken voor het vergroten van de bijgebouwenoppervlakte (sloop-bonusregeling)

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 4.2.1 onder a voor het vergroten van de oppervlakte aan bijgebouwen bij een woning, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. voor elke 2 m² die aan bestaande bijgebouwen wordt gesloopt, mag 1 m² worden ingezet voor het bouwen van nieuwe bijgebouwen (sloop-bonusregeling).
- b. het inruilen van de oppervlakte aan bestaande bijgebouwen in het bouwen van nieuwe bijgebouwen tot een oppervlakte van meer dan 150 m² wordt alleen toegestaan wanneer de oppervlakte aan bestaande bijgebouwen meer dan 150 m² bedraagt.
- c. alleen het gedeelte van de bestaande oppervlakte aan bijgebouwen boven de 150 m² die al is toegestaan volgens 4.2.1 onder c, kan worden ingezet voor het bouwen van nieuwe bijgebouwen.
- d. door toepassing van de sloop-bonusregeling uit lid a neemt de oppervlakte aan bijgebouwen boven de toegestane 150 m² af met de helft van de te slopen oppervlakte aan bijgebouwen.

4.4.4 Afwijken ten behoeve van het vergroten van de woning door het bijtrekken van inpandige ruimten

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in 4.2.1 onder b voor het vergroten van de inhoudsmaat van een woning door het bijtrekken van inpandige ruimten, met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. de afwijkingsbevoegdheid mag alleen worden toegepast indien de vergroting wordt gerealiseerd door de inpandige ruimte, die tezamen met de woning als één gebouw is gebouwd, geheel of gedeeltelijk aan de woning toe te voegen.
- b. het vergroten van de woning leidt niet tot onevenredige aantasting van de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de naastgelegen percelen.
- c. Door het inpandig vergroten van de woning ontstaat geen nieuwe zelfstandige woning.

4.4.5 Afwijken ten behoeve van bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in:

- a. 4.2.3 onder a voor het bouwen van terreinafscheidingen tot een hoogte van maximaal 2 m voor de voorgevelrooilijn, mits hierdoor het stedenbouwkundig/ruimtelijk beeld en de verkeersveiligheid niet wordt aangetast.
- b. 4.2.3 onder c voor het bouwen van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, tot een hoogte van maximaal 6 m, mits hierdoor het stedenbouwkundig/ruimtelijk beeld en de

verkeersveiligheid niet wordt aangetast.

4.5 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik van gronden en bouwwerken gelden tevens de volgende voorwaarden:

- a. aan-huis-verbonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten zijn toegestaan, met dien verstande dat de omvang van de activiteit niet meer mag bedragen dan 30% van de oppervlakte van de woning met een maximum van 50 m².
- b. detailhandel is niet toegestaan.
- c. het gebruik van gronden ten behoeve van kleinschalige kamperen is niet toegestaan.

Artikel 5 Waarde - Archeologie 4

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor '**Waarde - Archeologie 4**' aangewezen gronden zijn, naast de andere voor die gronden aangewezen bestemmingen (basisbestemmingen), tevens bestemd voor het behoud, de bescherming en/of het herstel van archeologische waarden in de bodem.

5.2 Bouwregels

5.2.1 Algemeen

Voor het oprichten van bebouwing gelden de volgende regels:

- a. bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 250 m² en waarbij de bodemingreep dieper gaan is dan 0,3 m beneden maaiveld moet de aanvrager een rapport overleggen, waarin de archeologische waarde van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft voldoende is vastgesteld;
- b. als uit het in 5.2.1, onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk worden verstoord, kan het bevoegd gezag één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:
 1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor (ondanks de uitvoering van een bouw- of aanlegplan) archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, zoals alternatieven voor heiwerk, het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht; of
 2. de verplichting tot het doen van opgravingen op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of
 3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een archeologisch deskundige op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; en/of
 4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden schriftelijk verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan;
- c. het overleggen van een rapport is niet nodig als de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie, hetgeen is getoetst door de archeologisch deskundige, voldoende is vastgesteld. Het in 5.2.1, onder b bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

5.2.2 Advies archeoloog

Voordat het bevoegd gezag beslist over een vergunning als bedoeld in 5.2.1, onder a, wint het advies in bij de archeologisch deskundige over de vraag of door het verlenen van de omgevingsvergunning geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de archeologische waarden, en zo ja welke voorwaarden moeten worden opgenomen.

5.2.3 Uitzondering bouwregels

Het bepaalde onder 5.2.1, onder a geldt niet als:

- a. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op betrokken locatie geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn; of
- b. het bouwplan betrekking heeft op vervanging van bestaande bouwwerken, waarbij de oppervlakte met maximaal 250 m² wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut, met uitzondering van nieuwe kelders; of

- c. gebouwen maximaal 2,50 meter uit de bestaande fundering worden vergroot, waarbij de bestaande funderingen behouden blijven.

5.3 Nadere eisen

5.3.1 Nadere eis

Het bevoegd gezag kan nadere eisen stellen ten aanzien van de situering en de afmetingen van bouwwerken, de inrichting en het gebruik van gronden, als uit archeologisch onderzoek blijkt dat ter plaatse behoudens- en beschermenswaardige archeologische monumenten of resten aanwezig zijn. De nadere eisen zijn er op gericht de archeologische waarden zoveel mogelijk in de grond (in situ) te behouden.

5.3.2 Procedure

Voor het stellen van een nadere eis geldt de in artikel 12.1 genoemde voorbereidingsprocedure.

5.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

5.4.1 Vergunningplicht

Onverminderd het in de Erfgoedwet bepaalde is het verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende andere werken of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren:

- a. het ophogen van de bodem met meer dan 1 meter;
- b. grondwerkzaamheden met een oppervlakte groter dan 250 m² en waarbij de bodemingreep dieper is dan 0,30 meter onder het maaiveld, waartoe worden gerekend woelen, mengen, diepploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het graven of vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren en het aanleggen van drainage en/of oppervlakteverhardingen;
- c. bodem verlagen of afgraven (ook voor het verwijderen van bestaande funderingen) van gronden waarvoor geen ontgrondingsvergunning is vereist;
- d. het verlagen van het waterpeil;
- e. het tot stand brengen en/of in exploitatie brengen van boor- en pompputten;
- f. het uitvoeren van heiwerken en/of indrijven van scherpe voorwerpen in de bodem;
- g. het verwijderen van boomstobben en/of het aanleggen of rooien van bos of boomgaard waarbij stobben worden verwijderd;
- h. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur.

5.4.2 Uitzonderingen vergunningplicht

Het onder 5.4.1 opgenomen verbod geldt niet:

- a. voor werken en werkzaamheden die niet dieper reiken dan 0,30 m onder het bestaande maaiveld;
- b. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud, met inbegrip van onderhouds- en vervangingswerkzaamheden van bestaande bestratingen en beplantingen binnen bestaande tracés van kabels en leidingen;
- c. voor werken en werkzaamheden in het kader van het normale agrarische gebruik;
- d. voor werken en werkzaamheden binnen een afstand van maximaal 2,50 meter uit een bestaande fundering van een bestaand bouwwerk;
- e. voor werken en werkzaamheden in de bodem waarvoor op het moment van

- inwerkingtreding van dit plan een omgevingsvergunning in dit kader is verleend;
- f. ingeval op grond van de Erfgoedwet een vergunning nodig is dan wel overige bepalingen van de Erfgoedwet van toepassing zijn.

5.4.3 Beoordelingscriteria

Voor de onder 5.4.1 genoemde vergunning gelden de volgende beoordelingscriteria:

- a. a. de vergunning kan slechts worden verleend voor zover de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast, wat moet blijken uit een rapport dat de aanvrager bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning als bedoeld in 5.4.1 moet overleggen. In het rapport moeten de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van het bevoegd gezag voldoende zijn vastgesteld. Als het rapport daarvoor aanleiding geeft, dan moet op advies van de archeologisch deskundige zo nodig een opgraving plaatsvinden;
- b. het overleggen van een rapport is niet nodig als naar het oordeel van het bevoegd gezag de archeologische waarde van het terrein in andere beschikbare informatie, die getoetst is door de archeologisch deskundige, voldoende is vastgesteld.

5.4.4 Voorwaarden aan een omgevingsvergunning

- a. Overeenkomstig het in artikel 2.22, tweede lid van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht bepaalde kan het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning voorschriften verbinden, waaronder:
1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor (ondanks de uitvoering van een bouw- of aanlegplan) archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden, zoals het aanbrengen van een beschermende bodemlaag of andere voorzieningen die op dit doel zijn gericht; of
 2. de verplichting tot het doen van opgravingen op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; of
 3. de verplichting de activiteit die tot een bodemverstoring leidt, te laten begeleiden door een archeologisch deskundige op basis van een door het bevoegd gezag goedgekeurd Programma van Eisen; en/of
 4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden schriftelijk verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.
- b. Voordat het bevoegd gezag beslist over het verlenen van een omgevingsvergunning als bedoeld in 5.4.1 wint het advies in bij een archeologisch deskundige over de vraag of door het verlenen van een omgevingsvergunning geen onevenredige afbreuk wordt of kan worden gedaan aan de archeologische waarden, en zo ja welke voorwaarden moeten worden opgenomen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 6 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is gekomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 7 Algemene bouwregels

7.1 Bestaande afstanden en maten

De op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan bestaande afstands-, hoogte- en inhoudsmaten die meer bedragen dan de in Hoofdstuk 2 van deze regels voorgeschreven maten, moeten bij de beoordeling van aanvragen om omgevingsvergunning ten aanzien van het betrokken bouwwerk als ten hoogste toelaatbaar worden geacht. In geval van herbouw is dit alleen van toepassing indien de herbouw op dezelfde plaats plaatsvindt.

7.2 Ondergrond bouwen

Voor het bouwen van ondergrondse bouwwerken gelden, behoudens de in de bestemmingsregels opgenomen afwijkingen, de volgende voorwaarden:

- a. ondergrondse bouwwerken zijn uitsluitend toegestaan binnen de fundering van gebouwen, sleufsilos en mestbassins.
- b. De bouwdiepte van kelders en andere ondergrondse bouwwerken mag niet meer bedragen dan 3,5 m.

Artikel 8 Algemene gebruiksregels

8.1 Strijdig gebruik

8.1.1 Verboden gebruik

- a. Het is verboden de in het bestemmingsplan begrepen gronden en de zich daarop bevindende bouwwerken te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de bestemming en de daarbij behorende regels.
- b. De inrichting van de gronden dient zodanig plaats te vinden dat wordt voldaan aan de gemeentelijke parkeernormen zoals genoemd in bijlage 1 bij deze regels ('Parkeernormen').
- c. Vrijstaande bijgebouwen mogen niet worden gebruikt als woning.
- d. Het (proef)boren naar fossiele energie en gas (waaronder schalie- en steenkoolgas) geldt in ieder geval als strijdig gebruik.
- e. Het (doen of laten) gebruiken van gronden en/of opstallen ten behoeve van een seksinrichting of een coffeeshop geldt als strijdig gebruik.

8.2 Afwijken van de parkeernormen

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van het bepaalde in artikel 8.1 onder b voor het afwijken van de gemeentelijke parkeernormen waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. a. de noodzakelijke parkeervoorzieningen kunnen in onvoldoende mate worden gerealiseerd, terwijl op een andere passende wijze in de parkeerruimte kan worden voorzien.
- b. de situering van de parkeerplaatsen tasten het stedenbouwkundig beeld van de omgeving, de verkeersveiligheid en de gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van de aangrenzende gronden niet onevenredig aan.

Artikel 9 Algemene aanduidingsregels

9.1 Vrijwaringszone - molenbiotoop

9.1.1 Zoneomschrijving

De gronden ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone – molenbiotoop' zijn naast de overige daaraan gegeven bestemmingen mede bestemd voor het behoud, het herstel en de bescherming van de windvang van de molen.

9.1.2 Bouwregels

- a. Op de voor 'vrijwaringszone - molenbiotoop' aangewezen gronden mag de bouwhoogte van bouwwerken in afwijking van hetgeen elders is bepaald, niet meer bedragen dan 4,10 m tot op een afstand van 100 m gerekend vanuit het middelpunt van de molen ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone - molenbiotoop', met dien verstande dat bestaande bouwwerken mogen worden herbouwd tot dezelfde hoogte.
- b. binnen de zone gemeten van 100 m vanaf de molen tot een afstand van 400 m gemeten vanaf de molen, mogen geen hogere bouwwerken worden gebouwd dan door middel van onderstaande formule wordt bepaald: $H = X/n + c \cdot z$

Waarin:

H = de toelaatbare bouwhoogte in meters (gemeten vanaf het peil ter plaatse van de molen)

X = de afstand in meters vanaf het gebouw tot de wieken van de molen

n = de ruwheidcoëfficiënt volgens de ruwheidsklassentabel van Wieringa:

- 140 voor open gebied;
- 75 voor een ruw gebied;
- 50 voor een gesloten gebied.

c = 0,2 (constante in verband met een windreductie van 5%)

z = de askophoogte van de molen.

9.1.3 Afwijken van de bouwregels

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor afwijken van het bepaalde in 9.1.2 voor het bouwen overeenkomstig de andere voorkomende bestemming(en) nadat de beheerder van de molen daarover is gehoord en met inachtneming van de volgende voorwaarden:

- a. Op basis van nader onderzoek door een onafhankelijke molendeskundige wordt aangetoond dat het functioneren van de molen door middel van windvang niet wordt beperkt;
- b. De in het gebied aanwezige landschapswaarden en de waarde van de molen als landschapsbepalend element mogen niet onevenredig worden aangetast.

9.1.4 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Verbod

Het is verboden zonder omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden gronden op te hogen of beplanting te plaatsen tot hoogte die meer bedraagt dan de hoogte die volgens 9.1.2 is toegestaan voor bouwwerken.

b. Afwegingskader

De in a genoemde omgevingsvergunning wordt slechts verleend indien:

- kan worden aangetoond dat door de daarin genoemde werkzaamheden of door de direct of indirect te verwachten gevolgen daarvan het functioneren van de molen door middel van windvang niet wordt beperkt;
- de in het gebied aanwezige landschapswaarden en de waarde van de molen als landschapsbepalend element niet onevenredig worden aangetast;
- advies is ingewonnen bij een onafhankelijke molendeskundige en bij de beheerder van de molen.

c. Uitzonderingen op verbod

Het in a vervatte verbod is niet van toepassing op werken en werkzaamheden die:

- het normale onderhoud en beheer betreffen;
- in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan of uitgevoerd kunnen worden op grond van een voor dat tijdstip verleende vergunning.

9.2 Vrijwaringszone - radar 1

Al dan niet in afwijking van het bepaalde in hoofdstuk 2, geldt ter plaatse van de aanduiding 'vrijwaringszone - radar 1' dat windturbines hoger dan 114 m (tiphoogte) boven NAP niet worden toegestaan, tenzij uit een toetsing door het Ministerie van Defensie blijkt dat geen sprake is van een onaanvaardbare verstoring van het radar.

9.3 Overige gebiedsaanduidingen

Voor de overige gebiedsaanduidingen gelden de volgende regels:

- ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - aardkundig waardevol': van toepassing is het bepaalde in artikel 3;
- ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - cultuurhistorisch waardevolle akker': van toepassing is het bepaalde in artikel 3;

Artikel 10 Algemene afwijkingsregels

10.1 Afwijkingsbevoegdheid

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van:

- a. de in de regels genoemde (goot)hoogtematen met ten hoogste 10%.
- b. de regels over het bouwen van een bijgebouw voor een bijgebouw op een afstand van meer dan 25 m van het hoofdgebouw (binnen de betreffende bestemming), waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:
 1. de vergroting van de onderlinge afstand is noodzakelijk in verband met een doelmatige inrichting van het perceel;
 2. er is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing;
 3. door het verlenen van de afwijking mag de oppervlakte aan bijgebouwen bij de betreffende woning niet meer bedragen dan 150 m².
- c. de regels en toestaan dat het beloop of het profiel van wegen of de aansluiting van wegen in geringe mate wordt aangepast, indien de verkeersveiligheid en/of –intensiteit daartoe aanleiding geeft.
- d. de regels en toestaan dat bouwgrenzen met maximaal 2 m wordt overschreden, indien een meetverschil daartoe aanleiding geeft.
- e. de regels en toestaan dat een luifel aan de voorgevel van een hoofdgebouw wordt gebouwd mits:
 1. de diepte gemeten vanuit de voorgevel niet meer bedraagt dan 2 m;
 2. de bouwhoogte niet meer bedraagt dan de eerste bouwlaag van het hoofdgebouw;
 3. er geen bezwaren bestaan vanuit het oogpunt van verkeersveiligheid.
- f. de regels en toestaan dat openbare nutsgebouwen, waaronder wachthuizen ten behoeve van het openbaar vervoer, telefooncellen, gebouwen ten behoeve van de bediening van kunstwerken en naar aard daarmee gelijk te stellen gebouwen worden gebouwd, mits:
 1. de inhoud per gebouw niet meer dan 60 m³ zal bedragen;
 2. de bouwhoogte niet meer dan 3 m zal bedragen;
- g. de regels ten aanzien van de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouw zijnde, en toestaan dat deze worden vergroot:
 1. ten behoeve van kunstwerken, geen gebouwen zijnde, tot maximaal 10 m;
 2. ten behoeve van windturbines op een bouwperceel tot maximaal 10 m;
- h. het bepaalde ten aanzien van de maximale bouwhoogte van gebouwen en toestaan dat de bouwhoogte ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers, lichtkappen en technische ruimten wordt vergroot, mits:
 1. De maximale oppervlakte van de vergroting niet meer bedraagt dan 10% van het betreffende platte dakvlak of de horizontale projectie van het schuine dakvlak;
 2. De bouwhoogte niet meer bedraagt dan 1,25 maal de maximale bouwhoogte van het betreffende gebouw;
- i. het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning als bedoeld in dit artikel verlenen met inachtneming van de volgende voorwaarden:
 1. de omgevingsvergunning leidt niet tot onevenredige aantasting van gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bestemmingen en functies of van het woon- en of leefmilieu;
 2. de omgevingsvergunning leidt niet tot negatieve effecten op de waterhuishouding;
 3. de omgevingsvergunning leidt niet tot een onevenredige aantasting van de infrastructuur;
 4. de in het gebied aanwezige landschaps- en natuurwaarden blijven behouden of

worden versterkt.

10.2 Bed and breakfast

Het bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning verlenen voor het afwijken van de bestemmingsregels voor het toestaan van voorzieningen voor 'Bed and Breakfast' bij woningen, waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. de voorzieningen voor Bed and Breakfast mogen alleen worden gevestigd binnen de bestaande bebouwing. Een voorziening voor Bed and Breakfast blijft voor de toepassing van de bouwregels in dit plan deel uitmaken van de bestaande woning en de bestaande bijbehorende bijgebouwen. Het vestigen daarvan levert dus geen nieuwe bouwmogelijkheden voor het vergroten van de woning of voor het bouwen of vergroten van bijgebouwen;
- b. de vloeroppervlakte die gebruikt wordt ten behoeve van Bed and Breakfast mag niet meer bedragen dan 50% van de gezamenlijke vloeroppervlakte van de woning en de bijbehorende bijgebouwen met een maximum oppervlakte van 150 m²;
- c. de omgevingsvergunning voor Bed and Breakfast wordt niet verleend voor permanente bewoning van de voorzieningen en mag niet leiden tot een toename van het aantal woningen.

Artikel 11 Algemene wijzigingsregels

11.1 Wijziging voor het vergroten van de bestemming 'Wonen'

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de bestemming 'Agrarisch met Waarden – Natuur- en Landschapswaarden' te wijzigen in de bestemming 'Wonen' ten behoeve van het vergroten van bestaande bestemmingsvlakken voor 'Wonen', waarbij moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. De wijzigingsbevoegdheid wordt toegepast voor zover geen stedenbouwkundige bezwaren bestaan, gelet op de aanwezige functies in de omgeving, tegen de vergroting van het bestemmingsvlak voor 'Wonen'.
- b. De wijziging mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van gebruiks- en ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende bestemmingen en functies of van het woon- en/of leefmilieu.
- c. De wijziging mag niet leiden tot negatieve effecten op de waterhuishouding.
- d. De wijziging mag niet leiden tot een onevenredige aantasting van de infrastructuur.
- e. De wijziging mag niet leiden tot significant negatieve effecten voor Natura 2000-gebieden.
- f. De in het gebied aanwezige landschaps- en natuurwaarden blijven behouden of worden versterkt

Artikel 12 Algemene procedureregels

12.1 Nadere eisen

Voor een besluit tot het stellen van een nadere eis geldt de volgende voorbereidingsprocedure:

- a. het voornemen ligt, met bijbehorende stukken, gedurende twee weken ter inzage;
- b. de terinzagelegging wordt vooraf bekend gemaakt in één of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huisbladen of op een andere geschikte wijze;
- c. de bekendmaking meldt de mogelijkheid voor belanghebbenden om schriftelijk en/of mondeling hun zienswijze over het voornemen bij burgemeester en wethouders kenbaar te maken gedurende de onder a genoemde termijn;
- d. burgemeester en wethouders delen aan hen die zienswijzen naar voren hebben gebracht de beslissing daaromtrent mede.

Artikel 13 Overige regels

13.1 Verwijzing naar andere wettelijke regelingen

Waar in dit plan wordt verwezen naar andere wettelijke regelingen, wordt geduid op de regelingen zoals die luiden op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan.

Hoofdstuk 4 Overgangs-en slotregels

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Overgangsrecht bouwwerken

14.1.1 Algemeen

Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,

- a. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
- b. na het teniet gaan door een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk teniet is gegaan.

14.1.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan eenmalig bij een omgevingsvergunning afwijken van het eerste lid voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in 14.1.1 met maximaal 10%.

14.1.3 Uitzondering

Het bepaalde in 14.1.1 is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

14.2 Overgangsrecht gebruik

14.2.1 Algemeen

- a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.
- b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in 14.2.1, onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.
- c. Indien het gebruik, bedoeld in 14.2.1, onder a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.
- d. Het bepaalde in 14.2.1, onder a, is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 15 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:

Regels **bestemmingsplan Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019**.

Het bestemmingsplan Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019 heeft van 17 april tot en met 28 mei 2019 in ontwerp ter inzage gelegen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad van de gemeente Berkelland, gehouden op XX XXX 2019

, voorzitter.

, griffier.

Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede (2019)

PLANGEBIED

 Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede 2019

BESTEMMINGEN

AW-NL

W

 Wonen

DUBBELBESTEMMINGEN

WR-A4

 Waarde - Archeologie 4

AANDUIDINGEN

gebiedsaanduidingen

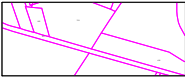
overige zone - aardkundig waardevol

overige zone - cultuurhistorisch waardevolle akker

vrijwaringszone - molenbiotoop 2

vrijwaringszone - radar 1

VERKLARINGEN

 Ondergrond

Verbeelding

Bestemmingsplan: Buitengebied, Diepenheimseweg 25a Neede (2019)			
zaaknummer:		datum:	09-04-2019
formaat:	A3	voorontwerp:	20 maart 2019
schaal:	1:1.000	ontwerp:	17 april 2019
getekend:	GJ	vastgesteld:	
ondergrond:	o_NL.IMRO.1895.BPBG20190005.dwg		datum ondergrond:
			01-03-2018

Raadsvergadering

Dossiernummer	1976
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	11
Omschrijving	Hamerstuk / Benoemen leden Raad van Toezicht Stichting OPONOA

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 215452

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Benoemen leden raad van toezicht stichting Openbaar Primair Onderwijs Noord Oost Achterhoek (OPONOA)

Collegevergadering : 30 juli 2019

Portefeuillehouder : H.J. Bosman

Steller : L.A.M. te Bogt

tel: : 0545-250 453

Te nemen besluit:

De heer A.J. van de Munt en mevrouw M.R. Ketz benoemen tot lid van de raad van toezicht van de stichting Openbaar Primair Onderwijs Noord Oost Achterhoek voor de periode van 1 augustus 2019 tot 1 augustus 2023.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Binnen de raad van toezicht van de stichting Openbaar Primair Onderwijs Noord oost Achterhoek (OPONOA) zijn twee vacatures ontstaan. Twee leden van de raad van toezicht, te weten de heren C.A. Laponder en J.R. ten Arve zullen deze met ingang van 1 augustus 2019 verlaten vanwege het beëindigen van tweede zittingstermijn.

Door de benoeming van de voorgedragen leden van de raad van toezicht blijft de goede voortgang van het toezicht op en de controle van het college van bestuur van de stichting OPONOA gewaarborgd.

Argumentatie:

1.1 Onlangs hebben er sollicitatiegesprekken plaatsgevonden. Op basis van het unanieme advies van de selectiecommissie heeft de raad van toezicht besloten de heer A.J. van de Munt en mevrouw M.R. Ketz voor te dragen als leden. Genoemde commissie bestond uit 2 leden van de huidige raad van toezicht en 2 leden van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (1 personeelslid en 1 ouder). De CV's van de twee voorgestelde leden worden voor raads- en commissieleden vertrouwelijk aangeboden bij de griffie.

1.2 De gemeenteraad heeft het bestuur van het openbaar primair onderwijs overgedragen aan een stichting. In dit geval is dat de stichting OPONOA. Hoewel de gemeente nu geen directe bemoeienis meer heeft met het besturen van de openbare scholen blijft er wel sprake van een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het openbaar onderwijs. De betrokkenheid bij de (her) benoeming van leden van de raad van toezicht is één van de punten waarbij die rol van de gemeente tot uitdrukking komt. De benoeming van de leden van de raad van toezicht is op grond van artikel 47 van de Wet op het primair onderwijs voorbehouden aan de gemeenteraad.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

Communicatie

Niet van toepassing

Initiatief, participatie en rol gemeente

Niet van toepassing

Planning en evaluatie

De leden van de raad van toezicht worden voor 4 jaren benoemd en kunnen voor één keer voor 4 jaar worden herbenoemd.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 juli 2019;

b e s l u i t :

de heer A.J. van de Munt en mevrouw M.R. Ketz, op grond van artikel 47 van de Wet op het primair onderwijs, te benoemen tot lid van de raad van toezicht van de stichting Openbaar Primair Onderwijs Noord Oost achterhoek voor de periode 1 augustus 2019 tot 1 augustus 2023.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Benoemen lid Raad van Toezicht stichting Openbaar Primair
Onderwijs noord Oost Achterhoek (OPONOA)

De benoeming van leden van de Raad van Toezicht gebeurt volgens artikel 47 van de Wet op het primair onderwijs (Wpo) door de raden van de gemeente waar de openbare scholen zich bevinden. In dit geval zijn dat de gemeenten Oost Gelre en Berkelland.

De stichting OPONOA bestuurt sinds 2003 de openbare basisscholen in de gemeente Berkelland en de plaats Groenlo.

C: L.A.M. te Bogt

T: 0545-250 250

E: info@gemeenteberkelland.nl

Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Aan het college van bestuur stichting Openbaar
Primair Onderwijs Noord Oost Achterhoek
Postbus 16
7270 AA BORCULO

Zaaknummer : 253054
Onderwerp : Benoeming lid Raad van Toezicht
Uw brief van : 28 juni 2019
Uw kenmerk : UIT/00031076
Bijlage(n) : 1
Verzonden :

Geacht college,

Op 28 juni 2019 heeft u een verzoek ingediend voor de benoemingen van de heer A.J. van de Munt en mevrouw M.R. Ketz tot lid van de raad van toezicht van uw stichting voor de periode van 1 augustus 2019 tot 1 augustus 2023.

Besluit

De gemeenteraad heeft op 17 september 2019 besloten hiermee in te stemmen.
Bijgaand treft u een kopie van het raadsbesluit aan.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met mevrouw L.A.M. te Bogt, telefoonnummer 0545-250 250.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Berkelland,

L.A.M. te Bogt,
Medewerker Onderwijs, team opdrachtgevers

Kopie aan:
- Archief

Raadsvergadering

Dossiernummer	1980
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	12
Omschrijving	Hamerstuk / Vergaderrooster 2020 van de gemeenteraad

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer :

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Vergaderrooster 2020 van de gemeenteraad

Collegevergadering : -

Portefeuillehouder : J.H.A. van Oostrum

Meer informatie bij : J.A. Bannink

tel: : 0545-250 800

Te nemen besluit:

Het vergaderrooster 2020 van de gemeenteraad vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Het presidium biedt u het concept-vergaderrooster 2020 ter vaststelling aan.

Argumentatie:

Naast de reguliere commissie- en raadsvergaderingen dient er een jaarplanning te worden gemaakt voor alle activiteiten van uw raad.

Hierbij wordt u het concept-vergaderrooster 2020 aangeboden met het verzoek deze vast te stellen.

Kanttekeningen en risico's

Het rooster is mede opgemaakt op basis van het concept-schoolvakantierooster.

Financiën

-

Communicatie

Het vergaderrooster wordt op de website van de gemeente gepubliceerd.

Initiatief, participatie en rol gemeente

-

Planning en evaluatie

-

Hoogachtend,

Drs. J.H.A. van Oostrum.
burgemeester

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van 22 augustus 2019;

b e s l u i t :

het vergaderrooster 2020 van de gemeenteraad, dat onderdeel uitmaakt van dit besluit, vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

2020

JANUARI	1	FEBRUARI	2	MAART	3	APRIL	4	MEI	5	JUNI	6	JULI	7	AUGUSTUS	8	SEPTEMBER	9	OKTOBER	10	NOVEMBER	11	DECEMBER	12
1	Nieuwjaarsdag 1 wo	1	5 za	1	9 zo	1	Ruimte 14 wo	1	Meivakantie 18 vr	1	2e Pinksterdag 23 ma	1	27 wo	1	Zomerreces 31 za	1	Bestuur en Soc. 36 di	1	Werkbez/Bijpraat Auditcommissie 40 do	1	44 zo	1	Bestuur en Soc. 49 di
2	Kerstvakantie 1 do	2	5 zo	2	10 ma	2	14 do	2	18 za	2	Bestuur en Soc. 23 di	2	27 do	2	31 zo	2	Ruimte 36 wo	2	40 vr	2	45 ma	2	Ruimte 49 wo
3	1 vr	3	6 ma	3	Bestuur en Soc. 10 di	3	14 vr	3	18 zo	3	Ruimte 23 wo	3	27 vr	3	32 ma	3	36 do	3	40 za	3	16.30 uur Raad begroting 45 di	3	49 do
4	1 za	4	Bestuur en Soc. 6 di	4	Ruimte 10 wo	4	14 za	4	19 ma	4	Auditcommissie 23 do	4	27 za	4	32 di	4	36 vr	4	40 zo	4	Reserve raad 45 wo	4	49 vr
5	1 zo	5	Ruimte 6 wo	5	10 do	5	14 zo	5	Bevrijdingsdag 19 di	5	23 vr	5	27 zo	5	32 wo	5	36 za	5	Open Days 41 ma	5	Werkbez/Bijpraat 45 do	5	Sinterklaas 49 za
6	Nieuwjr.receptie 2 ma	6	6 do	6	10 vr	6	15 ma	6	19 wo	6	23 za	6	28 ma	6	32 do	6	36 zo	6	Open Days / Vragenr. begr. 41 di	6	45 vr	6	49 zo
7	Bestuur en Soc. 2 di	7	6 vr	7	10 za	7	Thema-avond 15 di	7	19 do	7	23 zo	7	16.30 uur Raad perspectiefnota 28 di	7	32 vr	7	37 ma	7	Open Days 41 wo	7	45 za	7	50 ma
8	Ruimte 2 wo	8	6 za	8	10 zo	8	15 wo	8	19 vr	8	24 ma	8	Reserve raad 28 wo	8	32 za	8	Thema-avond 37 di	8	41 do	8	45 zo	8	Thema-avond 50 di
9	2 do	9	6 zo	9	11 ma	9	Witte Donderdag 15 do	9	19 za	9	VNG-congres 24 di	9	28 do	9	32 zo	9	37 wo	9	41 vr	9	46 ma	9	50 wo
10	2 vr	10	7 ma	10	Thema-avond 11 di	10	Goede Vrijdag 15 vr	10	19 zo	10	VNG-congres 24 wo	10	Met raad en daod 28 vr	10	33 ma	10	Werkbez/bijpraat 37 do	10	41 za	10	Bestuur en Soc. 46 di	10	Auditcommissie 50 do
11	2 za	11	Thema-avond 7 di	11	11 wo	11	15 za	11	20 ma	11	24 do	11	28 za	11	33 di	11	37 vr	11	41 zo	11	Ruimte 46 wo	11	50 vr
12	2 zo	12	RWG Omgev.wet 7 wo	12	Auditcommissie 11 do	12	1e Paasdag 15 zo	12	Bestuur en Soc. 20 di	12	24 vr	12	28 zo	12	33 wo	12	37 za	12	42 ma	12	46 do	12	50 za
13	3 ma	13	Werkbez/bijpraat 7 do	13	11 vr	13	2e Paasdag 16 ma	13	Ruimte 20 wo	13	24 za	13	29 ma	13	33 do	13	37 zo	13	42 di	13	46 vr	13	50 zo
14	Thema-avond 3 di	14	7 vr	14	11 za	14	Raad 16 di	14	Presidium 20 do	14	24 zo	14	29 di	14	33 vr	14	38 ma	14	Thema-avond / Reserve raad 42 wo	14	46 za	14	51 ma
15	3 wo	15	7 za	15	11 zo	15	Reserve raad 16 wo	15	20 vr	15	25 ma	15	29 wo	15	33 za	15	Raad 38 di	15	RWG Omgev.wet 42 do	15	46 zo	15	Raad 51 di
16	RWG Omgev.wet 3 do	16	7 zo	16	12 ma	16	Werkbez/bijpraat 16 do	16	20 za	16	Raad 25 di	16	29 do	16	33 zo	16	Presidium / Reserve raad 38 wo	16	42 vr	16	47 ma	16	Presidium / Reserve raad 51 wo
17	Met raad en daod 3 vr	17	8 ma	17	Raad 12 di	17	16 vr	17	20 zo	17	Res.raad/Verz. Perspectiefnota 25 wo	17	29 vr	17	34 ma	17	38 do	17	42 za	17	Thema-avond 47 di	17	RWG Omgev.wet 51 do
18	3 za	18	Raad 8 di	18	Presidium / Reserve raad 12 wo	18	16 za	18	21 ma	18	RWG Omgev.wet 25 do	18	29 za	18	34 di	18	38 vr	18	42 zo	18	Presidium 47 wo	18	51 vr
19	3 zo	19	Presidium / Reserve raad 8 wo	19	12 do	19	16 zo	19	Thema-avond 21 di	19	25 vr	19	29 zo	19	Presidium 34 wo	19	38 za	19	Herfstvakantie 43 ma	19	47 do	19	51 za
20	4 ma	20	8 do	20	12 vr	20	17 ma	20	RWG Omgev.wet 21 wo	20	25 za	20	Zomerreces 30 ma	20	34 do	20	38 zo	20	43 di	20	47 vr	20	51 zo
21	Raad 4 di	21	8 vr	21	12 za	21	17 di	21	Hemelvaartsdag 21 do	21	25 zo	21	30 di	21	34 vr	21	39 ma	21	43 wo	21	47 za	21	52 ma
22	Presidium / Reserve raad 4 wo	22	8 za	22	12 zo	22	Presidium 17 wo	22	21 vr	22	26 ma	22	30 wo	22	34 za	22	39 di	22	43 do	22	47 zo	22	Werkbez/bijpraat 52 di
23	4 do	23	8 zo	23	13 ma	23	RWG Omgev.wet 17 do	23	21 za	23	Vragenr.Persp.n. / of Thema-avond 26 di	23	30 do	23	34 zo	23	Verzending begroting 39 wo	23	43 vr	23	48 ma	23	52 wo
24	4 vr	24	Voorjaarsvakantie 9 ma	24	Werkbez/bijpraat 13 di	24	17 vr	24	21 zo	24	Auditcommissie 26 wo	24	30 vr	24	35 ma	24	RWG Omgev.wet 39 do	24	43 za	24	Raad 48 di	24	52 do
25	4 za	25	9 di	25	13 wo	25	17 za	25	22 ma	25	Werkbez/bijpraat 26 do	25	30 za	25	Werkbez/bijpraat 35 di	25	39 vr	25	43 zo	25	Reserve raad 48 wo	25	Kerst 52 vr
26	4 zo	26	9 wo	26	RWG Omgev.wet 13 do	26	17 zo	26	Raad 22 di	26	26 vr	26	30 zo	26	35 wo	26	39 za	26	44 ma	26	RWG Omgev.wet 48 do	26	52 za
27	5 ma	27	9 do	27	13 vr	27	Koningsdag Meivakantie 18 ma	27	Reserve raad 22 wo	27	26 za	27	31 ma	27	35 do	27	39 zo	27	44 di	27	48 vr	27	52 zo
28	Werkbez/bijpraat 5 di	28	9 vr	28	13 za	28	18 di	28	22 do	28	26 zo	28	31 di	28	Auditcommissie 35 vr	28	40 ma	28	Presidium 44 wo	28	48 za	28	53 ma
29	5 wo	29	9 za	29	13 zo	29	18 wo	29	22 vr	29	27 ma	29	31 wo	29	35 za	29	Bestuur en Soc. 40 di	29	44 do	29	48 zo	29	53 di
30	Auditcommissie 5 do			30	14 ma	30	18 do	30	22 za	30	27 di	30	31 do	30	35 zo	30	Ruimte 40 wo	30	44 vr	30	49 ma	30	53 wo
31	5 vr			31	Bestuur en Soc. 14 di			31	1e Pinksterdag 22 zo			31	31 vr	31	36 ma			31	44 za			31	53 do

Raadsvergadering

Dossiernummer	1970
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	13
Omschrijving	Hamerstuk / Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 246048

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning

Collegevergadering : -

Portefeuillehouder : J.H.A. van Oostrum

Steller : J.A. Bannink, W. Kok

tel: : 0545-250 800

Te nemen besluit:
Vaststellen Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2019.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De VNG heeft de oude modelverordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning kritisch gezien en waar mogelijk en nodig aangepast. In de toelichting bij dit voorstel gaan we in op de wijzigingen.

Argumentatie:

1. Door de vaststelling van de verordening hebben we een actuele verordening.
2. We hanteren zoveel mogelijk het VNG model.

Kanttekeningen en risico's

N.v.t.

Financiën

De kosten voor fractieondersteuning staan in de begroting. Het totale bedrag wijzigt niet.

Communicatie

Het betreft een "interne" aangelegenheid van de raad. De verordening wordt op de gemeentelijke website, op www.wetten.nl en in Berkelbericht bekend gemaakt.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het initiatief komt voort uit de wijziging van de modelverordening van de VNG.

Planning en evaluatie

N.v.t.

de griffier,

de voorzitter,

J.A. Bannink.

drs. J.H.A. van Oostrum.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 besprekingsstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van de voorzitter en griffier van 21 augustus 2019;

gelet op artikel 33, derde lid, van de Gemeentewet;

b e s l u i t :

vast te stellen de:

Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2019

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

- ambtelijke bijstand: bijstand, verleend door onder het gezag van het college werkzame ambtenaren;
- bijstand: ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ondersteuning niet zijnde een verzoek om informatie;
- fractie: een deel van de raad, dat tot een en dezelfde politieke partij of stroming behoort

Paragraaf 2. Verzoeken om informatie of bijstand

Artikel 2. Verzoek om informatie

1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om feitelijke informatie van geringe omvang of om inzage in of afschrift van bij de raad, burgemeester en wethouders of de burgemeester berustende schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat.
2. De griffier verstrekt zo spoedig mogelijk de verzochte informatie, voor zover deze daarover kan beschikken. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is, verzoekt de griffier de secretaris één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk de resterende informatie zo spoedig mogelijk verstrekken.

Artikel 3. Verzoek om bijstand

1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om bijstand.
2. De verzochte bijstand wordt zo spoedig mogelijk verleend, voor zover dit naar het oordeel van de griffier in redelijkheid kan worden gevergd. Als de griffier de verzochte bijstand niet kan verlenen, verzoekt hij de secretaris om een of meer ambtenaren aan te wijzen die ambtelijke bijstand verlenen.
3. De secretaris weigert het verzoek om ambtelijke bijstand als:
 - a. naar zijn oordeel niet aannemelijk is gemaakt dat de ambtelijke bijstand betrekking heeft op raadswerkzaamheden of
 - b. dit naar zijn oordeel het belang van de gemeente kan schaden.
4. Als de secretaris het verzoek om ambtelijke bijstand weigert, deelt hij dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid door wie het verzoek is ingediend. De griffier of het raadslid kan de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en het raadslid in overleg te treden over het alsnog laten verlenen van de ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.

Artikel 4. Geschil over verleende ambtelijke bijstand

1. Een raadslid dat niet tevreden is over de aan hem verleende ambtelijke bijstand, kan de griffier verzoeken hierover in overleg te treden met de secretaris.
2. Als overleg met de secretaris niet leidt tot een ook voor het raadslid bevredigende oplossing, kan deze de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en zo nodig het raadslid in overleg te treden over de aan hem verleende ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.

Artikel 5. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

Als het college of een of meer leden van het college informatie wensen over een verzoek om ambtelijke bijstand of over de inhoud van verleende ambtelijke bijstand, wenden zij zich daartoe rechtstreeks tot het betrokken raadslid.

Paragraaf 3. Fractieondersteuning

Artikel 6. Recht op financiële bijdrage

1. De raad verstrekt een in de raad zitting hebbende fractie jaarlijks een financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie.
2. Iedere fractie krijgt een gelijke bijdrage, echter maximaal € 5.000,--

Artikel 7. Besteding financiële bijdrage

1. De financiële bijdrage wordt uitsluitend besteed aan ondersteuning die ertoe strekt de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken.
2. De financiële bijdrage wordt in ieder geval niet gebruikt ter bekostiging van:
 - a. betalingen, inclusief die ter voldoening van contributie, aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van diensten of goederen geleverd ten behoeve van de versterking van de ondersteuning van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie of arbeidsovereenkomst;
 - b. giften, leningen, beleggingen en voorschotten;
 - c. uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege;
 - d. de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie van raads- of commissielid, voor zover deze door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd;
 - e. bestedingen die dienen bestreden te worden uit vergoedingen die de leden ingevolge het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden toekomen;
 - f. bestedingen aan raadsleden of bedrijven van raadsleden voor werkzaamheden die zij als beleidsmedewerker of anderszins in opdracht van een fractie verrichten;
 - g. algemene opleidingen voor raads- en commissieleden tenzij deze inhoudelijk gerelateerd zijn aan de politieke uitgangspunten van de deelnemers;
 - h. verkiezingsactiviteiten;
 - i. (her)verkiezing van individuele raadsleden;
 - j. buitenlandse reizen, behoudens reizen binnen het Euregiogebied of naar Europese instellingen;
 - k. kantoor- en werkruimte buiten het gemeentehuis, anders dan incidenteel.

Artikel 8. Voorschot financiële bijdrage

1. Met inachtneming van het bepaalde in het derde lid, wordt jaarlijks vóór 31 januari een voorschot verleend ter hoogte van de financiële bijdrage als bedoeld in artikel 6, eerste lid.
2. De betaling geschiedt uitsluitend op een rekening die op naam staat van de fractie.
3. In een jaar waarin de raadsleden aftreden na reguliere raadsverkiezingen wordt, in afwijking van het eerste lid, een voorschot verleend voor de periode tot en met de maand maart en een voorschot voor de periode omvattende de resterende maanden. Het eerste voorschot wordt vóór 31 januari van dat jaar verstrekt; het tweede voorschot vóór het eind van de maand april.

Artikel 9. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

1. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden vindt er een herrekening van de financiële bijdrage plaats en wordt naar rato van het nog resterende aantal maanden van het jaar een voorschot op de financiële bijdrage verstrekt.
2. Als een fractie tijdens een zittingsperiode ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage ter ondersteuning van die fractie met ingang van de maand volgend op de maand waarin hiervan kennisgeving is gedaan aan de raad.

Artikel 10. Reserve

1. De raad reserveert het in enig jaar niet gebruikte gedeelte van de financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie voor het kunnen verlenen van een aanvullende financiële bijdrage ten behoeve van die fractie in volgende jaren.
2. Een reserve is niet groter dan 50% van de financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie die in het voorgaande kalenderjaar als voorschot verleend was ten behoeve van die fractie op grond van artikel 8.
3. Het beroep in enig jaar op de opgebouwde reserve komt tot uitdrukking in de afrekening over dat jaar. Bevoorschotting vindt desgevraagd plaats.
4. Een reserve blijft na verkiezingen beschikbaar ten behoeve van de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel ten behoeve van de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsopvolger daarvan kan worden beschouwd.
5. Als zich een situatie als bedoeld in artikel 9, eerste lid, voordoet, wordt een eventuele reserve ten behoeve van de fractie waar de betreffende leden uittreden toebedeeld aan de betrokken fracties naar evenredigheid van de resulterende zetelaantallen.

Artikel 11. Administratieve verplichtingen

1. De financiële administratie wordt gevoerd op basis van het stelsel van baten en lasten. Deze administratie wordt op een zodanige wijze gevoerd dat deze steeds een volledig en juist inzicht geeft in alle bezittingen en schulden, verplichtingen, reserves, baten en lasten, alsmede overige gegevens die voor de financiële verantwoording van belang zijn.
2. Andere inkomensbronnen dan de financiële bijdrage worden afzonderlijk geadministreerd.
3. De administratie wordt zodanig ingericht dat op eerste aanvraag van de raad nadere informatie kan worden gegeven en bescheiden of bewijsstukken met betrekking tot de uitgaven kunnen worden overgelegd.
4. Bij uitgaven worden de onderliggende bescheiden door ten minste twee personen geautoriseerd.

Artikel 12. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

1. De fractie legt uiterlijk drie maanden na het einde van een kalenderjaar aan de raad verantwoording af over de besteding van de financiële bijdrage gedurende het vorige kalenderjaar, onder overlegging van een financieel verslag.
2. De raad stelt na controle van het financieel verslag de hoogte vast van:
 - a. de financiële bijdrage;
 - b. het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot;
 - c. de wijziging van de reserve, en
 - d. de resterende reserve.

Paragraaf 4. Slotbepalingen

Artikel 13. Intrekking oude verordening en overgangsrecht

1. De Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2018 wordt ingetrokken.
2. De Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland blijft van toepassing ten aanzien van de op basis van die verordening verleende financiële bijdragen en de verantwoording, controle, vaststelling en afrekening van die financiële bijdragen.

Artikel 14. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2019.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2019.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning

De volgende wijzigingen zijn aangebracht:

Artikel 1. Definities

In dit artikel worden definities gegeven van enkele begrippen die in de verordening voorkomen en die verduidelijking behoeven omdat de betekenis niet per se voor zich spreekt. Er staan minder definities dan voorheen. Hetzij omdat begrippen in het geheel niet meer voorkomen in de nieuwe verordening, dan wel omdat zij slechts eenmalig voorkomen en de betekenis van desbetreffend begrip ook in de bepaling in kwestie ondergebracht kan worden.

De definitie van ‘ambtenaar’ die in de eerdere verordening was opgenomen, zijnde een ambtenaar van de gemeente die niet werkzaam is bij de griffie, is weggelaten. De definitie daarvan was enigszins gekunsteld, omdat medewerkers van de griffie ook ambtenaren van de gemeente zijn. Om het noodzakelijke onderscheid te kunnen blijven maken tussen de ondersteuning die verleend wordt door ambtenaren van de griffie en ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie, wordt in artikel 1 nu duidelijk gemaakt dat de term ‘bijstand’ ziet op het verlenen van ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ondersteuning niet zijnde een verzoek om informatie. De term ‘ambtelijke bijstand’ is voorbehouden voor gevallen waarin deze ondersteuning door ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie verleend wordt.

Artikel 2. Verzoek om informatie

Dit artikel bepaalt hoe een verzoek om informatie verloopt. De strekking van dit artikel is nauwelijks gewijzigd ten opzichte van die in de eerdere verordening.

Wel is nu bepaald dat alle verzoeken om afschrift van of inzage in documenten, los van de vraag of daaromtrent geheimhouding is opgelegd krachtens de artikelen 25, 55 of 86 van de wet, aan de griffier gericht dienen te worden. De griffier geleidt verzoeken om documenten die niet bij de raad berusten door naar het orgaan waar deze wel berusten. De regels over geheimhouding uit de wet blijven vanzelfsprekend van toepassing. Omdat de term ‘documenten’ in de eerdere verordening alleen in dit artikel voorkwam, is de definitie daarvan nu in dit artikel ondergebracht. In plaats van een afzonderlijke definitie voor ‘documenten’ in artikel 1 te hanteren, wordt in dit artikel gesproken van ‘bij de raad, burgemeester en wethouders of de burgemeester berustende schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat’. Deze beschrijving is gelijk aan de definitie van ‘documenten’ in de eerdere verordening, zij het dat hier ook de bestuursorganen gespecificeerd worden bij wie de documenten berusten.

Artikel 3. Verzoek om bijstand

In dit artikel is in de eerste plaats het opschrift aangepast: omdat het artikel zowel betrekking heeft op ondersteuning door ambtenaren van de griffie als door ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie en de term ‘ambtelijke bijstand’ is voorbehouden aan dit laatste (zie de toelichting bij artikel 1), wordt – in tegenstelling tot de eerdere verordening – in het opschrift niet meer van ambtelijke bijstand, maar van bijstand gesproken.

Verzoeken om ondersteuning, ongeacht of deze vervolgens geleverd wordt door ambtenaren van de griffie of de reguliere ambtelijke organisatie, verlopen via de griffier. Voor zover de verzochte ondersteuning niet door ambtenaren van de griffie verleend kan worden, verzoekt de griffier de secretaris ambtenaren van de reguliere organisatie aan te wijzen die de ondersteuning verlenen.

In de eerdere verordening was het doorgeleiden van dit verzoek in het tweede lid geformuleerd als een discretionaire bevoegdheid ('kan'). Nu is de doorgeleiding van het verzoek imperatief geformuleerd.

Tot slot is in het vierde lid geschrapd dat de burgemeester eigenstandig kan beslissen dat initieel geweigerde ambtelijke bijstand alsnog verleend wordt: in plaats daarvan wordt nu bepaald dat de griffier of het raadslid de burgemeester kan verzoeken met de griffier, secretaris en eventueel het raadslid te overleggen over het alsnog verlenen van de ambtelijke bijstand. Aan de burgemeester komt hierin een bemiddelende rol toe, in plaats van een beslissende.

Artikel 4. Geschil over verleende ambtelijke bijstand

In het eerste lid wordt nu bepaald dat het raadslid dat ontevreden is over de aan hem verleende ambtelijke bijstand, de griffier kan verzoeken daarover met de secretaris in overleg te treden. In de eerdere verordening ontbrak de griffier als schakel. Het door een raadslid rechtstreeks contact opnemen met de secretaris is echter niet passend.

Als gevolg van deze wijziging in het eerste lid, is het tweede lid daarop tekstueel afgestemd: door het betrekken van de griffier als derde actor kan niet meer gesproken worden van 'een voor beide partijen bevredigende oplossing', daarom is besloten dit aan te passen naar 'een ook voor het raadslid bevredigende oplossing'. Daarmee wordt rekenschap gegeven van het feit dat niet alleen griffier en secretaris overeenstemming zullen moeten bereiken over een oplossing, maar ook dat het raadslid daarmee tevreden is. In het tweede lid is bovendien, naar analogie van artikel 3, vierde lid, en met dezelfde overwegingen, bepaald dat de burgemeester een bemiddelende rol kan spelen als een oplossing als bedoeld in het eerste lid uitblijft.

Artikel 5. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

Dit artikel beoogt een voorziening te treffen om de ambtenaar die ambtelijke bijstand aan een raadslid verleent, te beschermen.

Artikel 6. Recht op financiële bijdrage

De fractie is in de verordening (het eerdere artikel 6) steeds ontvanger geweest van de financiële bijdrage. Hoewel in artikel 33, tweede lid, van de wet is neergelegd dat 'in de raad vertegenwoordigde groeperingen' (politieke partijen) recht hebben op fractieondersteuning, is bedoeld de financiële bijdrage toe te laten komen aan de raadsfracties.

Voorts bepaalde het eerdere artikel 7, eerste lid, dat de financiële bijdrage jaarlijks verleend wordt en het derde lid bevatte een afwijkende voorziening voor het jaar van aftreden. Nu wordt in het eerste lid bepaald dat de financiële bijdrage voor de duur van de zittingsperiode van de raad verstrekt wordt, waarmee de voorziening voor het jaar van aftreden die voorheen was neergelegd in het derde lid, overbodig is geworden.

Artikel 7. Besteding financiële bijdrage

In dit artikel is vastgelegd waar de financiële bijdrage wel en niet aan mag worden besteed. Ten opzichte van de eerdere verordening zijn daarin geen aanscherpingen doorgevoerd.

Artikel 8. Voorschot financiële bijdrage

Dit artikel regelt op welke momenten voorschot wordt verleend van de op grond van artikel 6 verleende financiële bijdrage.

In de eerdere verordening bevatte artikel 9 een bevoorschottingsvoorziening voor het jaar van aftreden. De inhoud van dat artikel is ondergebracht in artikel 8, tweede lid. De materie (wijze van bevoorschotting) is zodanig verbonden dat twee afzonderlijke artikelen onnodig zijn en het voor de hand ligt beide bepalingen in één artikel te integreren.

Artikel 9. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie,
Een dergelijk artikel stond ook al in de vorige verordening.

Artikel 10. Reserve, 11. Administratieve verplichtingen, 12. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage, 13. Intrekking oude verordening en overgangsrecht, en 14. Inwerkingtreding en citeertitel

Deze artikelen zijn inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichte van de de eerdere verordening.

Toelichting behorend bij de VNG modelverordening

Algemeen

Artikel 33 van de Gemeentewet (hierna: wet) bepaalt dat de raad en elk van zijn leden recht hebben op ambtelijke bijstand (eerste lid) en dat de in de raad vertegenwoordigde groeperingen (de fracties) recht hebben op ondersteuning (tweede lid). Met betrekking tot de ambtelijke bijstand en de ondersteuning van fracties moet de raad een verordening vaststellen die ten aanzien van de ondersteuning regels over de besteding en de verantwoording bevat (derde lid). Met deze verordening wordt hieraan uitvoering gegeven.

De formulering van artikel 33 van de wet laat buiten twijfel dat individuele raadsleden, dus ook die behorend tot een minderheid in de raad, recht hebben op ambtelijke bijstand. Op deze verordening kan dus door alle raadsleden een beroep worden gedaan.

De financiële bijdrage voor de fractieondersteuning is een subsidie als bedoeld in artikel 4:21, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Dit betekent dat titel 4.2 van de Awb van toepassing is op het verstrekken van de financiële bijdrage en dat het besluit van de raad waarmee – na verantwoording en controle – de hoogte van de financiële bijdrage wordt vastgesteld (zie artikel 13) vatbaar is voor bezwaar en beroep.

In deze verordening vervult de griffier een centrale rol. De hoofdverantwoordelijkheid van de griffier is de ondersteuning van de raad; de griffier is onder andere het eerste aanspreekpunt als het gaat om verzoeken om informatie en bijstand. Een nadere omschrijving van en toelichting op de taken van de griffier is vastgelegd in de ambtsinstructie van de griffier. De griffiemedewerkers (ongeacht functiebenaming als raadsadviseur of commissiegriffier) vallen onder het gezag van de griffier.

De griffier vervult, via de secretaris, ook de rol van schakel tussen de raadsleden en de reguliere ambtelijke organisatie. Dat de raad over een griffier met griffie beschikt die bijstand kan verlenen, betekent niet dat er geen behoefte is aan ambtelijke bijstand door de reguliere ambtelijke organisatie. De griffie is, in vergelijking met de reguliere organisatie, beperkt in omvang. Voor specialistische hulp op het gebied van het maken van amendementen, moties en regelingen zal in bepaalde gevallen een beroep op deze organisatie dan ook nodig zijn. Dit geldt ook voor specifieke informatie die alleen bij de reguliere ambtelijke organisatie beschikbaar is. Omdat de griffier geen zeggenschap heeft over de reguliere ambtelijke organisatie zal daarom de secretaris in dergelijke gevallen de ambtenaar die de ambtelijke bijstand verleent moeten aanwijzen. Daarom zijn bepaalde aspecten van de rol van de gemeentesecretaris in deze verordening nader uitgewerkt. Dat is van belang om de rol van de secretaris op een juiste wijze vorm te geven nu er een splitsing heeft plaatsgevonden tussen griffie en reguliere ambtelijke organisatie.

Artikelsgewijs

In deze artikelsgewijze toelichting worden enkel die bepalingen die nadere toelichting behoeven behandeld.

Artikel 1. Definities

Bijstand in de vorm van ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties kan verleend worden door ambtenaren die onder het gezag van de raad vallen (artikel 107e van de wet) of door de reguliere ambtelijke organisatie die onder het gezag van het college valt (artikel 160 van de wet). Hoewel medewerkers van de griffie wel degelijk ambtenaren zijn in de zin van de Ambtenarenwet, is de term 'ambtelijke bijstand' in deze verordening voorbehouden aan het verlenen van bijstand door medewerkers van de reguliere ambtelijke organisatie.

Artikel 2. Verzoek om informatie

Raadsleden die feitelijke informatie van geringe omvang nodig hebben of inzage of afschrift van bij de raad, burgemeester en wethouders of de burgemeester berustende schriftelijke stukken, hoeven zich niet via de formele weg van artikel 169, tweede en volgende lid, van de wet tot het college te richten. In dit artikel is bepaald dat zij hun verzoek aan de griffier kunnen richten. Verzoeken die betrekking hebben op documenten waarop al dan niet geheimhouding rust, worden eveneens aan de griffier gericht. Daarbij zij er volledigheidshalve op gewezen dat de griffier een opgelegde geheimhouding in acht moet nemen. Als een raadslid geheime stukken opvraagt die alleen mogen worden ingezien, moet de griffier het verzoek van het raadslid doorgeleiden naar het orgaan dat de geheimhouding heeft opgelegd.

De griffier (of één van de griffiemedewerkers) verstrekt de informatie zo spoedig mogelijk (tweede lid). Als de griffier niet in staat is om volledig tegemoet te komen aan het verzoek, kan hij de secretaris vragen of de reguliere ambtelijke organisatie de informatie kan leveren. Het is in lijn met de onderlinge taakverdeling dat de griffier het aanspreekpunt en de aangewezen persoon is om de voortgang in het proces te bewaken.

Artikel 3. Verzoek om bijstand

Ook verzoeken om bijstand moeten aan de griffier gericht worden. Als de griffier of de griffiemedewerkers de verzochte ondersteuning niet kunnen leveren, verzoekt de griffier de secretaris om inzet van ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie. Het is aan de secretaris om te beoordelen of een van de in het derde lid genoemde 'weigeringsgronden' voor het door ambtenaren van de reguliere ambtelijke organisatie verlenen van ambtelijke bijstand zich voordoet. Overigens ligt het bij een conflict over het al dan niet verlenen van ambtelijke bijstand in de rede dat de burgemeester, als voorzitter van de raad en het college, hierover overleg voert met de secretaris, de griffier en indien nodig ook het betrokken raadslid (vierde lid).

Artikel 4. Geschil over verleende ambtelijke bijstand

Net als bij de weigering om ambtelijke bijstand door ambtenaren vanuit de reguliere ambtelijke organisatie te verlenen, kan de burgemeester ook een rol vervullen als een raadslid niet tevreden is over de door een ambtenaar van de reguliere ambtelijke organisatie verleende ambtelijke bijstand. Als er een conflictsituatie ontstaat of dreigt te ontstaan zal de burgemeester ook hier een bemiddelende rol kunnen spelen (tweede lid). De positie van de burgemeester maakt hem bij uitstek geschikt voor deze taak als bruggenbouwer.

Artikel 5. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand

Dit artikel voorkomt dat de betreffende ambtenaar in een spagaat tussen raad en college terecht komt.

Als een raadslid om ambtelijke bijstand verzoekt, moet hij ervan uit kunnen gaan dat de ambtenaar bij het verrichten van die werkzaamheden onafhankelijk opereert van het college. Om te verzekeren dat een ambtenaar niet door collegeleden onder druk wordt gezet om toch inlichtingen te verschaffen over het verzoek van een raadslid, is bepaald dat collegeleden zich voor informatie direct tot het betrokken raadslid wenden en niet tot de behandelend ambtenaar. Dit biedt bovendien een extra waarborg voor de onafhankelijke behandeling van een verzoek om ambtelijke bijstand.

De ambtenaar die ambtelijke bijstand verleent blijft echter wel onderdeel van de reguliere ambtelijke organisatie. Het verlenen van ambtelijke bijstand hoort tot de normale uitoefening van zijn taak. Als hij dit gedeelte van zijn taak niet goed uitoefent, behoudt het college dus de mogelijkheid om de ambtenaar hierop aan te spreken.

Artikel 6. Recht op financiële bijdrage

Fractieondersteuning vindt zijn vorm in een financiële ondersteuning. De hoogte van het totale budget voor fractieondersteuning wordt door de raad in de gemeentebegroting opgenomen.

De fractieondersteuning bestaat uit een basisbedrag per in de raad vertegenwoordigde fractie en een variabel deel per raadszetel van die fractie (tweede lid). Het basisbedrag garandeert dat elke fractie de kans krijgt zich op een gelijkwaardig basisniveau te laten ondersteunen. Naar rato van fractiegrootte wordt daarnaast een variabel deel toegekend, zodat ook ieder fractielid op gelijkwaardig niveau ondersteund kan worden.

De bijdrage wordt verstrekt voor de duur van de zittingsperiode van de raad (eerste lid). Ook na een gemeentelijke herindeling waarbij de nieuwe raad vanaf 1 januari aantreedt, zal de bijdrage voor de duur van de zittingsperiode van die raad verstrekt worden (op basis van een door de nieuwe raad vastgestelde verordening). De herindelingsverkiezingen zijn dan in november van het jaar daarvóór geweest.

De financiële bijdrage voor fractieondersteuning voldoet aan de definitie van subsidie van artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Omdat het verlenen van subsidies in de Algemene subsidieverordening ((hierna: ASV) indien van kracht) in de gemeente doorgaans aan het college gedelegeerd is, zal voornoemde verordening uitdrukkelijk niet van toepassing verklaard moeten worden op de bijdrage voor fractieondersteuning. Niet alleen vanwege het dualisme tussen de raad en het college, maar ook omdat het regime in de ASV wezenlijk anders is dan het regime voor het verlenen, vaststellen en verantwoorden van de bijdrage voor fractieondersteuning.

Artikel 7. Besteding financiële bijdrage

Voor wat betreft de besteding van de fractieondersteuning worden de fracties grotendeels vrijgelaten. Minimumvoorwaarde is wel dat de financiële bijdrage besteed wordt aan ondersteuning om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken. Daarnaast is in het tweede lid een aantal doelen genoemd waarvoor de financiële bijdrage voor fractieondersteuning in ieder geval niet gebruikt mag worden. Deze opsomming is niet limitatief.

Het is uiteraard niet de bedoeling dat raadsleden hun eigen vergoeding voor het raadswerk aanvullen met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning en dat ook contributies aan politieke partijen of met politieke partijen gelieerde organisaties via de fractieondersteuning kunnen worden gefinancierd (onder a). Een lidmaatschap van een dergelijk orgaan is immers een individuele aangelegenheid van een raadslid en niet van de betreffende gemeenteraadsfractie.

Bij (andere) uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege (onder d) kan onder andere gedacht worden aan bepaalde reis- en verblijfkosten, kosten voor een buitenlandse excursie of reis, kosten voor scholing, kosten voor een computer en internetverbinding en de contributie van bepaalde beroepsverenigingen. Deze komen voor vergoeding in aanmerking op grond van het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers, dat zijn grondslag vindt in de artikelen 95 en 96 van de wet. In het bijzonder wordt benadrukt dat het dus ook niet is toegestaan om met de financiële bijdrage voor fractieondersteuning verkiezingscampagnes te financieren.

Artikel 8. Voorschot financiële bijdrage

Dit artikel regelt de jaarlijkse, ambtshalve verlening van voorschotten ter hoogte van de overeenkomstig artikel 6 berekende voorwaardelijke aanspraak op de financiële bijdrage. In een jaar waarin de raadsleden naar aanleiding van verkiezingen tegelijkertijd aftreden, wordt het voorschot in twee gedeelten gesplitst.

Artikel 9. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie

Als er mutaties plaatsvinden in zittende fracties is het wenselijk dat de financiële bijdrage aangepast wordt aan veranderde verhoudingen in de raad. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het vaste basisbedrag dat ten behoeve van iedere fractie wordt verleend en het variabel deel per raadszetel. Het vaste deel is ook daadwerkelijk 'vast'; dit deel van de bijdrage blijft bestemd voor de betreffende fractie, ook al vindt er tussentijds een splitsing of afscheiding plaats. Alleen het variabele deel van de fractievergoeding wordt overgeheveld ten behoeve van de nieuwe fractie (eerste lid).

Bij splitsing van een fractie zal het al eerder verleende voorschot voor wat betreft het variabele deel direct bijgesteld moeten worden naar evenredigheid van het resterende aantal maanden van het jaar waarvoor het voorschot is verleend (tweede lid). Als dat niet zou gebeuren zou een deel van de oorspronkelijke fractie over een te groot variabel voorschot beschikken. Na het kalenderjaar zou dan alsnog verrekend moeten worden. Het is handiger dit direct recht te trekken.

Artikel 10. Reserve

Het deel van de financiële bijdrage waarop voorwaardelijk aanspraak wordt gemaakt en dat niet wordt gebruikt, wordt door de raad gereserveerd voor gebruik ten behoeve van die fractie in de volgende jaren (eerste lid). Als in die jaren verkiezingen plaatsvinden, dan wordt de reserve na verkiezingen beschikbaar gesteld ten behoeve van de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsopvolger daarvan kan worden beschouwd (vierde lid). Omdat het niet wenselijk is dat een reserve eindeloos groeit, is hier wel een maximum aan verbonden (tweede lid). Ook met betrekking tot de reserve is het van belang dat goed wordt omgegaan met mutaties in zittende fracties. De regeling van het vijfde lid voorziet in verdeling over de betrokken fracties naar evenredigheid van de resulterende zetelaantallen van die fracties.

Artikel 11. Administratieve verplichtingen

Om te zorgen dat aan het verslag waarmee de besteding van de financiële bijdrage wordt verantwoord (zie artikel 12) een deugdelijke administratie ten grondslag ligt, worden in dit artikel enkele eisen gesteld aan het voeren van deze administratie.

Artikel 12. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage

Na controle van het verslag waarmee de besteding van de financiële bijdrage wordt verantwoord, stelt de raad de hoogte van de financiële bijdrage ten behoeve van het functioneren van de betreffende fractie vast. Daarmee ontstaat een onvoorwaardelijke aanspraak op het vastgestelde bedrag. [Omdat dit bedrag kan afwijken van het verstrekte voorschot – en dus mogelijk een verrekening dient plaats te vinden – wordt tevens de hoogte van het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot vastgesteld. Als het verleende voorschot hoger is dan de vastgestelde financiële bijdrage, dan kan het onverschuldigde bedrag overeenkomstig artikel 4:57, eerste lid, van de Awb teruggevorderd worden. De beslissing tot terugvordering is – evenals het besluit waarmee de financiële bijdrage wordt vastgesteld – een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit.

Voorts wordt vastgesteld de hoogte van de wijziging van de reserve en van de resterende reserve; deze kan voor een of beide uiteraard ook nul bedragen.

Was – wordt lijst

VERORDENING AMBTELIJKE BIJSTAND EN FRACTIEONDERSTEUNING BERKELLAND 2018	VERORDENING AMBTELIJKE BIJSTAND EN FRACTIEONDERSTEUNING 2019
<i>Paragraaf 1. Algemene bepalingen</i> Artikel 1. Begripsbepalingen In deze verordening wordt verstaan onder: - ambtelijke bijstand: bijstand bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ambtelijke bijstand niet zijnde een verzoek om informatie; - ambtenaar: ambtenaar van de gemeente, niet zijnde een medewerker van de griffie; - document: document als bedoeld in artikel 1, onder a, van de Wet openbaarheid van bestuur; - fractie: fractie als bedoeld het Reglement van Orde voor de raad. - wet: Gemeentewet.	Paragraaf 1. Algemene bepalingen Artikel 1. Definities In deze verordening wordt verstaan onder: - ambtelijke bijstand: bijstand, verleend door onder het gezag van het college werkzame ambtenaren; - bijstand: ondersteuning bij het opstellen van voorstellen, amendementen en moties of andere ondersteuning niet zijnde een verzoek om informatie; - fractie: een deel van de raad, dat tot een en dezelfde politieke partij of stroming behoort
<i>Paragraaf 2. Verzoeken om informatie of ambtelijke bijstand</i> Artikel 2. Verzoek om informatie 1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om feitelijke informatie van geringe omvang of om inzage in, of afschrift van, documenten waaromtrent geen geheimhouding krachtens de artikelen 25, 55 of 86 van de wet is opgelegd. 2. De griffier verstrekt zo spoedig mogelijk de verzochte informatie, voor zover deze daarover kan beschikken. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is verzoekt de griffier de secretaris één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk de resterende informatie zo spoedig mogelijk verstrekken.	Paragraaf 2. Verzoeken om informatie of bijstand Artikel 2. Verzoek om informatie 1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om feitelijke informatie van geringe omvang of om inzage in of afschrift van bij de raad, burgemeester en wethouders of de burgemeester berustende schriftelijke stukken en ander materiaal dat gegevens bevat. 2. De griffier verstrekt zo spoedig mogelijk de verzochte informatie, voor zover deze daarover kan beschikken. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is, verzoekt de griffier de secretaris één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk de resterende informatie zo spoedig mogelijk verstrekken.

Artikel 3. Verzoek om ambtelijke bijstand 1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om ambtelijke bijstand. 2. De griffier verleent zo spoedig mogelijk de ambtelijke bijstand, voor zover dit in redelijkheid kan worden gevergd. Voor zover daarmee niet aan het verzoek voldaan is kan de griffier de secretaris verzoeken om één of meer ambtenaren aan te wijzen die voor zover mogelijk het verzoek zo spoedig mogelijk verder inwilligen. 3. De secretaris wijst geen ambtenaar aan als: a. naar oordeel van de secretaris niet aannemelijk is gemaakt dat de ambtelijke bijstand betrekking heeft op raadswerkzaamheden of b. dit naar het oordeel van de secretaris het belang van de gemeente kan schaden. 4. Als de ambtelijke bijstand op grond van het derde lid wordt geweigerd deelt de secretaris dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid door wie het verzoek is ingediend. De griffier of het raadslid kan de burgemeester verzoeken de ambtelijke bijstand alsnog te laten verlenen. De burgemeester beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek.	Artikel 3. Verzoek om bijstand 1. Een raadslid kan de griffier verzoeken om bijstand. 2. De verzochte bijstand wordt zo spoedig mogelijk verleend, voor zover dit naar het oordeel van de griffier in redelijkheid kan worden gevergd. Als de griffier de verzochte bijstand niet kan verlenen, verzoekt hij de secretaris om een of meer ambtenaren aan te wijzen die ambtelijke bijstand verlenen. 3. De secretaris weigert het verzoek om ambtelijke bijstand als: a. naar zijn oordeel niet aannemelijk is gemaakt dat de ambtelijke bijstand betrekking heeft op raadswerkzaamheden of b. dit naar zijn oordeel het belang van de gemeente kan schaden. 4. Als de secretaris het verzoek om ambtelijke bijstand weigert, deelt hij dit met redenen omkleed mee aan de griffier en aan het raadslid door wie het verzoek is ingediend. De griffier of het raadslid kan de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en het raadslid in overleg te treden over het alsnog laten verlenen van de ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.
Artikel 4. Geschil over ambtelijke bijstand* 1. Een raadslid dat niet tevreden is over de door een ambtenaar aan hem verleende ambtelijke bijstand, kan hij de griffier verzoeken hierover in overleg te treden met de secretaris. Het raadslid geeft voorzover mogelijk schriftelijk aan wat voor hem de reden is dat hij niet tevreden is over aan hem verleende ambtelijke bijstand. 2. Als overleg met de secretaris niet leidt tot een voor beide partijen bevredigende oplossing kan het raadslid de zaak aan de burgemeester voorleggen. De burgemeester voorziet zo spoedig mogelijk in de kwestie.	Artikel 4. Geschil over verleende ambtelijke bijstand 1. Een raadslid dat niet tevreden is over de aan hem verleende ambtelijke bijstand, kan de griffier verzoeken hierover in overleg te treden met de secretaris. 2. Als overleg met de secretaris niet leidt tot een ook voor het raadslid bevredigende oplossing, kan deze de burgemeester verzoeken met de griffier en de secretaris en zo nodig het raadslid in overleg te treden over de aan hem verleende ambtelijke bijstand. De burgemeester geeft zo spoedig mogelijk gehoor aan dit verzoek.
Artikel 5. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand*	Artikel 5. Verstrekking informatie over verzoeken om ambtelijke bijstand Als het college of een of meer leden van

De secretaris verstrekt aan het lid van het college op wiens werkzaamheden een verzoek om ambtelijke bijstand betrekking heeft, desgevraagd een afschrift van het verzoek.	het college informatie wensen over een verzoek om ambtelijke bijstand of over de inhoud van verleende ambtelijke bijstand, wenden zij zich daartoe rechtstreeks tot het betrokken raadslid.
<i>Paragraaf 3. Fractieondersteuning</i> Artikel 6. Recht op financiële bijdrage* 1. De raad verstrekt een fractie jaarlijks een financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie. 2. Het maximale bedrag voor de fractievergoeding is € 35.000,--. Iedere fractie krijgt een gelijke bijdrage, echter nooit meer dan € 5.000,-- per fractie. 3. In afwijking van het eerste lid verstrekt de raad in een jaar waarin raadsleden aftreden op grond van artikel C 4, tweede lid, van de Kieswet aan een fractie een financiële bijdrage tot en met de maand maart en een financiële bijdrage voor de periode omvattende de resterende maanden. Deze financiële bijdragen bestaan uit 1/12e deel van de bedragen, bedoeld in het tweede lid, vermenigvuldigd met het aantal maanden dat de periode omvat.	Paragraaf 3. Fractieondersteuning Artikel 6. Recht op financiële bijdrage 1. De raad verstrekt een in de raad zitting hebbende fractie jaarlijks een financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie. 2. Iedere fractie krijgt een gelijke bijdrage, echter maximaal € 5.000,--
Artikel 7. Besteding financiële bijdrage* 1. Een fractie besteedt de financiële bijdrage uitsluitend om de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken. 2. De financiële bijdrage mag in ieder geval niet gebruikt worden ter bekostiging van: a. uitgaven die in strijd zijn met enige wettelijke bepaling; b. betalingen, inclusief die ter voldoening van contributie, aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van diensten of goederen geleverd ten behoeve van de versterking van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie of arbeidsovereenkomst; c. giften, leningen, beleggingen en voorschotten; d. uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege, inclusief uitgaven in verband met	Artikel 7. Besteding financiële bijdrage 1. De financiële bijdrage wordt uitsluitend besteed aan ondersteuning die ertoe strekt de volksvertegenwoordigende, kaderstellende of controlerende rol van de fractie te versterken. 2. De financiële bijdrage wordt in ieder geval niet gebruikt ter bekostiging van: a. betalingen, inclusief die ter voldoening van contributie, aan politieke partijen, met politieke partijen verbonden instellingen of natuurlijke personen anders dan ter vergoeding van diensten of goederen geleverd ten behoeve van de versterking van de ondersteuning van de fractie op basis van een gespecificeerde, reële declaratie of arbeidsovereenkomst; b. giften, leningen,

verkiezingsactiviteiten; e.de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie van raads- of commissielid, voor zover deze door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd. f.bestedingen die dienen bestreden te worden uit vergoedingen die de leden ingevolge het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden toekomen; g.bestedingen aan raadsleden of bedrijven van raadsleden voor werkzaamheden die zij als beleidsmedewerker of anderszins in opdracht van een fractie verrichten; h.algemene opleidingen voor raads- en commissieleden tenzij deze inhoudelijk gerelateerd zijn aan de politieke uitgangspunten van de deelnemers; i.verkiezingsactiviteiten; j.(her)verkiezing van raadsleden; k.buitenlandse reizen, behoudens reizen binnen het Euregiogebied of naar Europese instellingen l. kantoor- en werkruimte buiten het gemeentehuis, anders dan incidenteel.	beleggingen en voorschotten; c. uitgaven die op grond van enige andere wettelijke regeling in aanmerking komen voor vergoeding van overheidswege; d. de kosten voor niet-partijpolitiek georiënteerde scholing in verband met de vervulling van de functie van raads- of commissielid, voor zover deze door of namens de gemeente wordt aangeboden of verzorgd; e. bestedingen die dienen bestreden te worden uit vergoedingen die de leden ingevolge het rechtspositiebesluit raads- en commissieleden toekomen; f. bestedingen aan raadsleden of bedrijven van raadsleden voor werkzaamheden die zij als beleidsmedewerker of anderszins in opdracht van een fractie verrichten; g. algemene opleidingen voor raads- en commissieleden tenzij deze inhoudelijk gerelateerd zijn aan de politieke uitgangspunten van de deelnemers; h. verkiezingsactiviteiten; i. (her)verkiezing van individuele raadsleden; j. buitenlandse reizen, behoudens reizen binnen het Euregiogebied of naar Europese instellingen; k. kantoor- en werkruimte buiten het gemeentehuis, anders dan incidenteel.
Artikel 8. Voorschot financiële bijdrage Een fractie wordt jaarlijks vóór 31 januari een voorschot verleend ter hoogte van de financiële bijdrage voor het betreffende kalenderjaar verrekend met nog niet verrekende teveel ontvangen voorschotten in periodes waarvoor de financiële bijdrage overeenkomstig artikel 13 is vastgesteld.	Artikel 8. Voorschot financiële bijdrage 1. Met inachtneming van het bepaalde in het derde lid, wordt jaarlijks vóór 31 januari een voorschot verleend ter hoogte van de financiële bijdrage als bedoeld in artikel 6, eerste lid. 2. De betaling geschiedt uitsluitend op een rekening die op naam staat van de fractie.

	3. In een jaar waarin de raadsleden aftreden na reguliere raadsverkiezingen wordt, in afwijking van het eerste lid, een voorschot verleend voor de periode tot en met de maand maart en een voorschot voor de periode omvattende de resterende maanden. Het eerste voorschot wordt vóór 31 januari van dat jaar verstrekt; het tweede voorschot vóór het eind van de maand april.
Artikel 9. Tijdstip verlenen voorschot na aftreden wegens verkiezingen In een jaar waarin de raadsleden aftreden na reguliere raadsverkiezingen of op grond van artikel 56d of 56e van de wet Algemene regels herindeling wordt, in afwijking van artikel 9, een fractie voorschot verleend voor de periode tot en met de maand maart en een voorschot voor de periode omvattende de resterende maanden. Het eerste voorschot wordt vóór 31 januari van dat jaar verstrekt; het tweede voorschot vóór het eind van de maand april.	Artikel 9. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie 1. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden vindt er een herrekening van de financiële bijdrage plaats en wordt naar rato van het nog resterende aantal maanden van het jaar een voorschot op de financiële bijdrage verstrekt. 2. Als een fractie tijdens een zittingsperiode ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage ter ondersteuning van die fractie met ingang van de maand volgend op de maand waarin hiervan kennisgeving is gedaan aan de raad.
Artikel 10. Gevolgen splitsen en einde bestaan fractie 1. Als één of meer raadsleden van één of meer fracties als zelfstandige fractie gaan optreden of zich aansluiten bij een andere fractie, wordt het voor elk van deze zetels beschikbaar gestelde variabele deel van de financiële bijdrage toebedeeld aan de nieuw gevormde fractie of aan de fractie waarbij aangesloten wordt. 2. Als zich een situatie als bedoeld in het eerste lid voordoet worden de verleende voorschotten onverwijld bijgesteld overeenkomstig de uit het eerste lid voortvloeiende verdeling. 3. Als een fractie tijdens een zittingsperiode ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage met ingang van de maand volgend op de maand waarin de fractie hiervan kennisgeving heeft gedaan. 4. Als een fractie als gevolg van	

verkiezingen ophoudt te bestaan, vervalt de aanspraak op de financiële bijdrage met ingang van de datum dat de raad in de nieuwe samenstelling aantreedt.	
Artikel 11. Reserve 1. De raad reserveert het in enig jaar niet gebruikte gedeelte van de financiële bijdrage toekomend aan een fractie voor het kunnen verlenen van een aanvullende financiële bijdrage aan die fractie in volgende jaren. 2. Een reserve is niet groter dan 50% van de financiële bijdrage die de fractie in het voorgaande kalenderjaar toekwam op grond van artikel 9. 3. Het beroep in enig jaar op de opgebouwde reserve komt tot uitdrukking in de afrekening over dat jaar. Bevoorschotting vindt desgevraagd plaats. 4. Een reserve blijft na verkiezingen beschikbaar voor de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel voor de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsoptvolger daarvan kan worden beschouwd. 5. Als zich een situatie als bedoeld in artikel 10, eerste lid, voordoet, wordt een eventuele reserve van de fractie waar de betreffende leden uittreden toebedeeld aan de betrokken fracties naar evenredigheid van de resulterende zetelaantallen.	Artikel 10. Reserve 1. De raad reserveert het in enig jaar niet gebruikte gedeelte van de financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie voor het kunnen verlenen van een aanvullende financiële bijdrage ten behoeve van die fractie in volgende jaren. 2. Een reserve is niet groter dan 50% van de financiële bijdrage ter ondersteuning van het functioneren van de fractie die in het voorgaande kalenderjaar als voorschot verleend was ten behoeve van die fractie op grond van artikel 8. 3. Het beroep in enig jaar op de opgebouwde reserve komt tot uitdrukking in de afrekening over dat jaar. Bevoorschotting vindt desgevraagd plaats. 4. Een reserve blijft na verkiezingen beschikbaar ten behoeve van de fractie die onder dezelfde naam terugkeert, dan wel ten behoeve van de fractie die naar het oordeel van de raad als rechtsoptvolger daarvan kan worden beschouwd. 5. Als zich een situatie als bedoeld in artikel 9, eerste lid, voordoet, wordt een eventuele reserve ten behoeve van de fractie waar de betreffende leden uittreden toebedeeld aan de betrokken fracties naar evenredigheid van de resulterende zetelaantallen.
Artikel 12. Administratieve verplichtingen 1. Fracties voeren een financiële administratie op basis van het stelsel van baten en lasten. Deze administratie wordt op een zodanige wijze gevoerd dat deze steeds een volledig en juist inzicht geeft in alle bezittingen en schulden, verplichtingen, reserves, baten en lasten, alsmede overige gegevens die voor de	Artikel 11. Administratieve verplichtingen 1. De financiële administratie wordt gevoerd op basis van het stelsel van baten en lasten. Deze administratie wordt op een zodanige wijze gevoerd dat deze steeds een volledig en juist inzicht geeft in alle bezittingen en schulden, verplichtingen, reserves, baten en lasten, alsmede overige

financiële verantwoording van belang zijn. 2. Andere inkomensbronnen dan de financiële bijdrage worden afzonderlijk geadministreerd. 3. De administratie wordt zodanig ingericht dat op eerste aanvraag van de raad nadere informatie kan worden gegeven en bescheiden of bewijsstukken met betrekking tot de uitgaven kunnen worden overgelegd. 4. Bij uitgaven worden de onderliggende bescheiden door ten minste twee personen geautoriseerd.	gegevens die voor de financiële verantwoording van belang zijn. 2. Andere inkomensbronnen dan de financiële bijdrage worden afzonderlijk geadministreerd. 3. De administratie wordt zodanig ingericht dat op eerste aanvraag van de raad nadere informatie kan worden gegeven en bescheiden of bewijsstukken met betrekking tot de uitgaven kunnen worden overgelegd. 4. Bij uitgaven worden de onderliggende bescheiden door ten minste twee personen geautoriseerd.
Artikel 13. Verantwoording, controle en vaststelling financiële bijdrage 1. Een fractie legt uiterlijk drie maanden na het einde van een kalenderjaar aan de raad verantwoording af over de besteding van de financiële bijdrage gedurende het vorige kalenderjaar, onder overlegging van een verslag. 2. De raad stelt na controle van het verslag de hoogte vast van: a. de financiële bijdrage; b. het te verrekenen verschil tussen de vastgestelde financiële bijdrage en het ontvangen voorschot; c. de wijziging van de reserve, en d. de resterende reserve.	
<i>Paragraaf 4. Slotbepalingen</i> Artikel 14. Intrekking oude verordening en overgangsrecht 1. De Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2014 wordt ingetrokken. 2. De Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2014 blijft van toepassing ten aanzien van de op basis van die verordening verleende financiële bijdragen en de verantwoording, controle, vaststelling en afrekening van die financiële bijdragen.	Paragraaf 4. Slotbepalingen Artikel 13. Intrekking oude verordening en overgangsrecht 1. De Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2018 wordt ingetrokken. 2. De Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2018 blijft van toepassing ten aanzien van de op basis van die verordening verleende financiële bijdragen en de verantwoording, controle, vaststelling en afrekening van die financiële bijdragen.

Artikel 15. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 juni 2018.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2018.

Artikel 14. Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt in werking op 1 oktober 2019.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ambtelijke bijstand en fractieondersteuning Berkelland 2019.

Raadsvergadering

Dossiernummer	1973
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	14
Omschrijving	Hamerstuk / Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling "Samen Veilig 2019-2022"

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 233615

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling 'Samen Veilig 2019-2022'

Collegevergadering : 30 juli 2019

Portefeuillehouder : M.H.H. van Haaren-Koopman

Steller : H.H.J. van Zwet

tel: : 0545-250 207

Te nemen besluit:

1. Regiovisie en aanpak 'Samen Veilig 2019-2022' vaststellen

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Voor u ligt de regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling 'Samen Veilig 2019-2022'. Deze visie kan gezien worden als een verdere doorontwikkeling en actualisatie van de eerdere regiovisie "huiselijk geweld en kindermishandeling Arnhem – Achterhoek 2015-2019". Ter informatie laten wij u ook het lokale actieplan van de gemeente zien.

Deze sluit naadloos aan bij het regionale kader.

Het beoogd effect van de regionale en lokale aanpak is dat huiselijk geweld en kindermishandeling verder worden teruggedrongen, vanuit de norm dat geweld nergens thuis hoort.

De gemeenteraad is met een raadsbrief op 20 december 2018 op de hoogte gebracht van het proces van totstandkoming van de nieuwe visie. U bent toen in de gelegenheid gesteld om zogenaamde 'ophaalbijeenkomsten' bij te wonen als toehoorder. Enkele raadsleden hebben daar gebruik van gemaakt.

Argumentatie:

1.1. Met de regiovisie hebben we een kompas in handen dat ons houvast biedt om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen.

1.2. De visie is geactualiseerd met de vernieuwde meldcode, de verwijzindex en rol van de lokale teams.

1.3. Vanuit het landelijke programma 'Geweld hoort nergens thuis' zijn middelen beschikbaar om de acties aan te jagen. Hiervoor wordt een regionale projectleider aangesteld.

1.4. De hernieuwde visie richt zich meer dan voorheen op een multidisciplinaire aanpak. Door die multidisciplinaire samenwerking zijn we in staat alle betrokkenen in het 'systeem' (slachtoffers, plegers, toeschouwers) op verschillende levensterreinen te ondersteunen. En stimuleren we professionals om breder te kijken dan de eigen taak en zich bewust te zijn van situaties die geweld in de hand kunnen werken.

1.5. In de hernieuwde visie is er meer dan voorheen oog voor het belang van (na)zorg om de geweldsspiraal duurzaam te doorbreken.

Kanttekeningen en risico's

Het is een uitdaging om regionale en lokale acties niet te laten overlappen. Er ligt een goede basis om de acties elkaar te laten versterken en geen zaken dubbel te doen.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

Financiën

Het betreft hier geen uitbreiding van werkzaamheden, maar een aanscherping en actualisering van het huidige beleid. We hebben hiervoor geen extra budget nodig. Hetzelfde geldt voort het lokale uitvoeringsplan.

Communicatie

Samenvatting/kernboodschap:

In een breed regionaal verband (centrumgemeenten Arnhem en Doetinchem) is een regionale visie en aanpak op huiselijk geweld en kindermishandeling opgesteld. Berkelland heeft daarbinnen haar lokale actieplan opgesteld. Het doel is huiselijk geweld en kindermishandeling verder terug te dringen. De regiovisie is tot stand gekomen in een interactief proces met vertegenwoordigers van slachtoffers en daders van huiselijk geweld en kindermishandeling en professionals uit het onderwijs, justitie, politie, zorg en gemeenten.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Samen met vertegenwoordigers van betrokkenen (slachtoffers en plegers), partners in het onderwijs, welzijn, zorg en veiligheid, wethouders, managers, sociale raden en gemeenteraden, Veilig Thuis, beleidsmedewerkers en professionals lokale teams en organisaties is tijdens zogenaamde 'ophaalbijeenkomsten' en beleidsbouwdag in januari en februari 2019 gewerkt aan de verdieping op dit beleidsveld. Zo zijn we gekomen tot de aanpak "Samen Veilig". Tijdens de bijeenkomsten werd duidelijk dat de huidige aanpak een brede basis biedt maar dat deze wel versterkt, vernieuwd en verbreed dient te worden. Daarnaast dient elke gemeente vanuit de aanpak 'Samen Veilig' een lokaal uitvoeringsplan op te stellen om zo de activiteiten te borgen.

Iedere portefeuillehouder Zorg is betrokken bij dit proces. De portefeuillehouders hebben de intentie uitgesproken zich hard te blijven maken voor het vraagstuk van huiselijk geweld en kindermishandeling. De eerste formele stap is onderliggende regiovisie vast te stellen.

Planning en evaluatie

We monitoren de voortgang van de afgesproken acties. De regionale projectleider heeft de regie in de regionale acties. De lokale aandachtsfunctionarissen hebben de regie in het lokale actieplan.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Bijlagen:

1. Regiovisie 'Samen Veilig 2019-2022'
2. Lokaal actieplan Berkelland 2019-2022

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 juli 2019;

b e s l u i t :

de regiovisie en aanpak 'Samen Veilig 2019-2022' vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling 'Samen Veilig 2019-2022'

Korte toelichting bij de inhoud van de regiovisie
Door het vaststellen van de hernieuwde aanpak delen de gemeenten acht vertrekpunten en twee randvoorwaarden.

We stellen de volgende acht vertrekpunten vast:

- De norm is: 'geweld hoort nergens thuis'
- Iedereen is alert: we vormen een kring van veiligheid
- Veiligheid staat altijd voorop
- (Semi)professionals gebruiken de meldcode
- Steun, advies en hulp zijn nabij
- De benadering is systeemgericht
- Door waakvlamcontact blijven betrokkenen in beeld
- De rol- en taakverdeling is duidelijk

We stellen de volgende randvoorwaarden vast:

- Bereidheid tot leren
- Investeren in communicatie

Alle vertrekpunten zijn vertaald in regionale en lokale acties.

“Succesvolle preventie begint thuis,
op school, in de buurt,
op de werkplek met heel basale dingen.”

COLOFON

Deze publicatie is in samenspraak tot stand gekomen

Illustraties: Erna Westrup

Routekaart: 7Zebra's

Vormgeving: Grafische Studio, De Connectie Arnhem

Mei 2019

Samen Veilig

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling
regio Arnhem-Achterhoek

2019-2022

MET UITNEEMBARE
GESPREKSPSTER

Gemeenten in Arnhem-Achterhoek

Aalten, Arnhem, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Duiven, Lingewaard, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Winterswijk, Zevenaar

INHOUD

Samen Veilig Gedragen aanpak

3

Ingezonden brief Oost west, thuis niet best

4

Definities Hier gaat het over

5

Omvang & impact Dichterbij dan je denkt

6

Ambitie Doel om voor te gaan

8

Kompas Stevige basis & duidelijke richting

8

Routekaart Samen Veilig Uitneembare gespreksposter

10

Samenspel Netwerkend werken

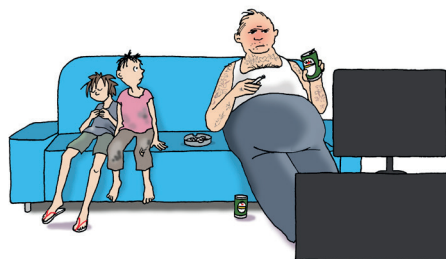
21

Mensen & middelen Voldoende toegerust zijn

22

Monitoren & evalueren Vasthouden, versterken, vernieuwen en verlaten

23

SAMEN VEILIG – Gedragen aanpak

We hoeven elkaar niet te overtuigen. Huiselijk geweld en kindermishandeling horen niet thuis in de samenleving. Het raakt ons diep dat de cijfers laten zien hoe nabij en urgent het probleem is. En dat we er met alle inspanningen nog onvoldoende in slagen om resultaat te boeken. Dat moet anders, maar hoe dan?

Aan welke knoppen moeten we draaien om huiselijk geweld en kindermishandeling eerder en beter in beeld te krijgen en duurzaam op te lossen?

We voerden er indringende gesprekken over met vertegenwoordigers van betrokkenen (slachtoffers en plegers), partners in onderwijs, welzijn, zorg en veiligheid. Dat gebeurde in januari en februari 2019 tijdens drie Ophaalbijeenkomsten en een Beleidsbouwdag. Vanuit de gemeenten namen uitvoerders, beleidsmedewerkers, managers en wethouders deel. We bespraken wat we in de huidige aanpak moeten vasthouden, versterken, vernieuwen en verlaten. Met onze regiovisie als onderlegger en de landelijke programma's als inspiratiebronnen.¹ We onderstreepten dat we voortbouwen op de vernieuwde meldcode, de verwijzindex en het samenspel tussen aandachtsfunctionarissen, lokale teams en Veilig Thuis.

We zijn het erover eens dat de echte vernieuwing zit in een aanpak die gedragen wordt door de samenleving.

Door individuen, verenigingen, (geloofs)gemeenschappen, (dieren)artsen, (maatschappelijke) organisaties en bedrijven die signalen van geweld herkennen, weten waar ze met hun signalen terecht kunnen en zich veilig voelen om hun vermoedens en zorgen te delen. Als mensen die verantwoordelijkheid nemen, kunnen we daadwerkelijk een kring van veiligheid vormen rond relaties en gezinnen. We zijn dan oplettend en alert op factoren die bijdragen aan geweld. Denk aan mantelzorgers die overbelast raken en relaties en gezinnen die onder veel stress gebukt gaan, bijvoorbeeld door werkloosheid, een complexe scheiding of kinderen/ouders met een (licht) verstandelijke beperking. Zo maken we samen echt werk van preventie.

Tegelijkertijd gaan professionals zich zo organiseren dat zorg, welzijn, veiligheid en straf zijn verbonden.

Door die multidisciplinaire samenwerking zijn we in staat alle betrokkenen in het 'systeem' – slachtoffers, plegers, toeschouwers – persoonsgericht op verschillende levensterreinen te ondersteunen. Al dan niet in combinatie met een maatregel en/of straf. Het stelt ons ook in staat om steeds meer ervaring op te doen met programma's voor herstel en (na)zorg om de geweldsspiraal duurzaam te doorbreken. We doen er dus alles aan om te voorkomen dat geweld escaleert en zich herhaalt. Het betekent dat we in bepaalde situaties 'waakvlam-contact' blijven houden met betrokkenen. Met de regioaanpak die nu voorligt hebben we een kompas in handen dat ons houvast biedt om succesvol actie te ondernemen. Vanuit de gemeenten gaan we hierop sturen, ondersteund waar dat zinvol is door de gemeente Arnhem die centrumgemeente is voor de aanpak van huiselijk geweld (vrouwenopvang) in de regio. Aan onze regioaanpak koppelen we lokale uitvoeringsplannen, die we jaarlijks bespreken en actualiseren. Zo leren we met elkaar en kunnen we speerpunten benoemen waar we de collectieve middelen gericht voor inzetten.

Benut de poster in het hart als samenvattend gespreksinstrument, als 'placemat' om op allerlei tafels het gesprek over de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling levend en actiegericht te houden.

Aarzel niet om bij ons te agenderen waar het stukt in de uitvoering. Laten we niet vergeten om met elkaar te blijven delen wat werkt. Dat motiveert om ons hard(t) te blijven maken voor het uiterst complexe vraagstuk van huiselijk geweld en kindermishandeling. En om onze bestuurskracht te bundelen.

Hans te Lindert (Aalten), Roeland van der Zee (Arnhem), Marijke van Haaren (Berkelland), Evert Blaauw (Bronckhorst), Peter Bollen (Doesburg), Frans Langeveld (Doetinchem), Ineke Knuiman (Duiven), Aart Slob (Lingewaard), Wim Sinderdink (Montferland), Jos Hoenderboom (Oost Gelre), Bert Kuster (Oude IJsselstreek), Rob Engels (Overbetuwe), Leonie Rolink (Renkum), Gea Hofstede (Rheden), Anton Logemann (Rozendaal), Theo Kampschreur (Westervoort), Elvira Schepers-Janssen (Winterswijk), Anita van Loon (Zevenaar)

Wethouders

¹Regiovisie Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling 2015-2019 (2014), Actieprogramma's Geweld hoort nergens thuis (2018-2021), Zorg voor de Jeugd (2018), Kansrijke start kinderen (2018), Scheiden zonder schade (2018), Landelijk Netwerk zorg/straf Huiselijk geweld en Kindermishandeling: Ontwikkelagenda Veiligheid Voorop (2018).

Beste lezer,

Wil jij je persoonlijk inzetten voor een samenleving zonder huiselijk geweld en kindermishandeling? Neem dan deze brief met onze oproep ter harte.

Huiselijk geweld klinkt misschien knus en gezellig. Ten onrechte. Als je je ergens veilig zou mogen voelen is dat wel in de eigen privé-omgeving. Toch is de kans dat je juist daar slachtoffer wordt van huiselijk geweld/kindermishandeling groter dan buiten, in de publieke ruimte. Helaas geldt vaak: ‘Oost west, thuis niet best’.

Als slachtoffer van geweld stuit je vaak op ongeloof. En ook wijzelf hebben vaak de neiging om te bagatelliseren; wat ons overkomt maken we kleiner dan het is. We willen zo graag geloven dat het geweld maar tijdelijk is en zien het vooralsnog als een ‘normale’ leefstijl. Het is een onaangenaam besef dat de plek die omgeven moet zijn met veiligheid en geborgenheid, intimiteit en gezelligheid, ook een plek is waar geweld plaatsvindt. Bovendien is het een onprettige gedachte dat het om je heen op grote schaal gebeurt. In allerlei verschijningsvormen. Het is comfortabeler om te denken dat geweld bij anderen voorkomt, in plaats van in je eigen huis met jouw gezins- en familieleden.

De meesten van ons hebben lang gezocht naar manieren om het geweld te stoppen. We hebben vaak gedacht dat het ons eigen probleem was, dat wij de gewelddadigheden zelf veroorzaakten door ons gedrag. Stel je voor hoe verwarrend het is. Hoe kan een vertrouwd persoon tegelijkertijd van je houden en je gebruiken? Je ziet je partner, ouder, kind, familielid niet als crimineel, die opgepakt moet worden door de politie. Ook plegers hebben hulp nodig. Wat zij doen gebeurt vaak uit onmacht, omdat ze nooit geleerd hebben hoe het wel moet. Soms hebben ze niet eens in de gaten wat ze hun gezins- of familieleden aandoen. Vaak is er toch een buitenstaander voor nodig om het geweldspatroon bij alle betrokkenen te doorbreken, zodat het voor altijd stopt.

Het helpt om de hele samenleving te betrekken. Voorlichting is belangrijk om geweld in de privésfeer in allerlei vormen te kunnen signaleren en erover te durven praten. Wij zijn blij dat vrijwilligers worden getraind die actief zijn bij (sport)verenigingen, in buurten en wijken. En dat werkgevers alerter worden gemaakt. Maar dan?! Wie durft door te pakken, snel te handelen? Wij hopen van harte dat mensen hun ‘niet pluis gevoel’ serieus nemen. En de route vinden naar meldplek Veilig Thuis.

Wij weten dat er moed voor nodig is om aan de bel te trekken. Dat geldt voor betrokkenen, mensen in hun naaste omgeving, vrijwilligers én professionals. Voor omstanders is het vaak moeilijk om in te schatten wat er precies aan de hand is in een relatie, of gezin. Iedereen doet z’n best om de schone schijn op te houden. Vooral emotionele mishandeling, verwaarlozing en uitbuiting zijn niet altijd goed zichtbaar. Hoe erg is het? Je wilt mensen ook niet zomaar beschuldigen. Het is goed dat er aandachtsfunctionarissen zijn aangesteld bij organisaties, zoals scholen. Dat steeds meer mensen en instanties weten hoe de meldcode werkt en hun collega’s kunnen aanmoedigen, trainen en begeleiden. Maar iemand moet die eerste stap zetten. Want geweld en mishandeling stoppen nooit vanzelf.

We roepen iedereen op om in geval van twijfel ALTIJD in actie te komen! SAMEN VEILIG gaat over ons allemaal. We hebben elkaar keihard nodig.

Namens alle slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling

Huiselijk geweld kan plaatsvinden op allerlei momenten in de levensloop van mensen, te beginnen bij het ongeboren kind. Het kan vele vormen aannemen en raken aan meerdere leefgebieden. Door de reikwijdte speelt iedereen in de omgeving van betrokkenen een rol.

Huiselijk geweld
Geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd. Het kan gaan om lichamelijk, psychisch of seksueel geweld. Huiselijk geweld kan de vorm aannemen van (ex)relatiegeweld, eer- en cultuurgerelateerd geweld, ouderenmishandeling, mensenhandel en kindermishandeling. Met ‘huiselijke kring’ worden (ex) partners, familieleden en huisvrienden bedoeld. Het woord huiselijk verwijst naar de relatie waarbinnen het geweld plaatsvindt, dus niet naar de plaats van het delict (het kan zowel binnenshuis als buitenshuis plaatsvinden).

Kindermishandeling
Elke bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische, of seksuele aard die ouders of andere volwassenen (actief of passief) bij kinderen opdringen. Gezien de specifieke afhankelijkheidsrelatie wordt bij kindermishandeling ernstige fysieke en psychische schade berokkend. Het kan gaan om: seksuele mishandeling, fysieke mishandeling, emotionele/psychische mishandeling, fysieke verwaarlozing, emotionele/ psychische verwaarlozing en getuige zijn van huiselijk geweld.

“De slachtoffers van nu zijn de daders van morgen.”

Intergenerationele overdracht van geweld
Geweld zet zich vaak voort van generatie op generatie. Een geschiedenis van geweld in de jeugd vergroot de kans om later zelf als volwassene geweld te plegen of slachtoffer te worden van geweld in een intieme relatie. In deze regioaanpak richten we de schijnwerpers doelbewust op huiselijk geweld én kindermishandeling om de geweldscyclus te doorbreken.

Preventie
Preventie is een algemeen begrip. We verstaan eronder:

- bevorderen van goede partnerrelaties en opvoeding;
- voorkomen van escalaties als draagkracht en draaglast uit balans raken;
- voorkomen van geweldsherhaling in huidige en toekomstige relaties.

Iedere vorm van preventie heeft een andere doel, een specifieke doelgroep en een eigen methode.²

² Movisie: Vormen van geweldspreventie in afhankelijkheidsrelaties (2017).

(Systeem)aanpak

Alle naastbetrokkenen van de persoon die te maken heeft met (dreiging van) geweld vormen het systeem. Het zijn de mensen waar de persoon mee omgaat en een band mee heeft. Om patronen van huiselijk geweld te doorbreken en te kunnen stoppen, richten we ons op alle betrokkenen in het systeem. We spreken genuanceerd over ‘slachtoffer’ en ‘pleger’, omdat binnen het systeem de grens tussen plegerschap en slachtofferschap vaak zoek is. Niet in de laatste plaats omdat veel slachtoffers vaak ook daders worden.

De Wet Verplichte Meldcode³

In de Wet Verplichte Meldcode is een vijfstappenplan beschreven. Daarin staat wat professionals het beste kunnen en moeten doen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling. Met ingang van 1 januari 2019 geldt een aangescherpte meldcode, die beroepskrachten helpt om zelf zo vroeg en adequaat mogelijk in actie te komen (vroegsignalering). Professionals in de gezondheidszorg, het onderwijs, de kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdhulp en justitie werken verplicht met deze meldcode. Zij hebben aandachtsfunctionarissen in hun midden als klankbord om zorgvuldig en doortastend af te wegen welke hulp zij en hun collega’s kunnen bieden of organiseren. De verwijsindex⁴ kan worden ingezet in de eerste stappen van de meldcode. De professional heeft dan snel zicht op welke andere professionals betrokken zijn bij jeugdigen.

OMVANG & IMPACT – Dichterbij dan je denkt

Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn dichterbij dan je denkt: ze vinden plaats in alle lagen van de bevolking en in alle culturen. Waarbij geldt dat armoede, werkloosheid en alcoholgebruik, of andere verslavingen ook vaak een rol spelen. Het is een publiek probleem van formaat. De aantallen zijn schrikbarend. Huiselijk geweld is de meest omvangrijke vorm van geweld in onze samenleving. Van de totale Nederlandse bevolking tussen de 18 en 70 jaar is 45% ooit slachtoffer geweest van enige vorm van fysiek, seksueel of psychisch geweld in huiselijke kring.

Omvang

Een op de 20 (5,5%) volwassenen heeft in de afgelopen vijf jaar wel eens te maken gehad met fysiek/seksueel geweld in de huiselijke kring. Daarvan betreft 20% structureel geweld. Het gaat landelijk om circa 97.000 vrouwen en 27.000 mannen. Van de scholieren van 12-17 jaar is 12% in het afgelopen jaar slachtoffer geweest van kindermishandeling, waarvan een derde van meerdere vormen van mishandeling. Jaarlijks hebben 90.000-127.000 kinderen met tenminste één vorm van kindermishandeling te maken. Naar schatting krijgen tussen de 130.000 en 200.000 ouderen in Nederland te maken met ouderenmishandeling. Het Landelijk Expertise Centrum Eergerelateerd geweld (LEC EGG) onderzoekt en analyseert gevallen van eergerelateerd geweld. In 2017 kwamen hier 456 zaken binnen, voornamelijk uit Den Haag, Rotterdam en Oost-Nederland (Arnhem/Achterhoek). Dit is ongeveer 20% van het totale aantal vermoedens van eergerelateerd geweld.

De cijfers zijn veelal gebaseerd op meldingen. Je kunt ervan uitgaan dat de dagelijkse praktijk een nog schrijnender beeld laat zien. Want huiselijk geweld en kindermishandeling worden vaak omringd door zwijgen. Het slachtoffer schaamt zich, legt de schuld bij zichzelf neer en worstelt met ambivalente gevoelens als liefde, loyaliteit en afhankelijkheid. De pleger doet doorgaans ook zijn best om het geweld stil te houden, simpelweg om niet in de problemen te komen, soms ook uit schaamte voor het eigen gedrag en angst dat het slachtoffer uit zijn of haar leven zal verdwijnen (door scheiding, uithuisplaatsing, enzovoort).

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

⁴ De verwijsindex (VIRA in regio Arnhem en Multisignaal in de Achterhoek) is opgenomen in de Jeugdwet. Het is een systeem waarin professionals kunnen aangeven dat zij betrokken zijn bij jeugdigen. Op deze manier kunnen zij met elkaar afstemmen om het kind, of de jongere de best mogelijke begeleiding te bieden.

Veilig Thuis 2018

	Centraal Gelderland (regio Arnhem)	Noord Oost Gelderland (Regio Achterhoek)
Aantal meldingen	2170	1151
Aantal onderzoeken	280	158*
Aantal huisverboden	45	44

* Inclusief 25 onderzoeken naar multiprobleem-situaties

Moviera 2018

	Centraal Gelderland (regio Arnhem)	Noord Oost Gelderland (Regio Achterhoek)
Advies en aanmelding totaal (voor Arnhem en Achterhoek)	578	
Noodbedden	35	15
Opvangtrajecten	96	33
Ambulante trajecten	172	61
Zorgcoördinatie mensenhandel	57 (voor Arnhem én Achterhoek)	

De cijfers dalen niet.⁵ De verwachting is dat sommige vormen van huiselijk geweld door demografische factoren zullen toenemen in omvang en andere afnemen. Ouderenmishandeling zal toenemen door de vergrijzing. Huiselijk geweld door en tegen kinderen en pubers zal in absolute zin afnemen door de vergrijzing. Door de toename van het aantal migranten en kinderen van migranten zal huiselijk geweld onder die groepen in absolute aantallen toenemen. Onder invloed van onder andere migratie, globalisering en de toestroom van vluchtelingen neemt het aantal eergerelateerde zaken toe. De verwachting is dat die stijgende lijn zich zal voortzetten.

De verwachting is dat het aantal meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling zal stijgen. Met name door de invoering van de meldcode, waardoor naar verwachting professionals beter gaan signaleren en meer gaan melden.

“Zelfs dertig jaar later, als de gewelddadige relatie al lang voorbij is, zorgt huiselijk geweld voor gezondheidsklachten”

Impact

Grensoverschrijdend gedrag en geweld tussen mensen kan van generatie op generatie worden overgedragen en is vaak onderdeel van meerdere problemen die in een gezin spelen. Huiselijk geweld en kindermishandeling leiden tot problemen op emotioneel gebied en hebben gevolgen voor opleiding, werk en de financiële situatie. Ook kan het geweld leiden tot verslavingsproblemen, zelfmoordpogingen, lichamelijk letsel of gedragsproblemen. Andersom geldt dat armoede en verslaving geweld kunnen uitlokken. De gevolgen kunnen zich soms pas op latere leeftijd openbaren. De maatschappelijke kosten zijn hoog. Deze kosten hebben betrekking op het menselijk lijden, het niet of minder goed kunnen meedraaien in de maatschappij en het gebruik van diensten (opvang, gezondheidszorg, politie, justitie). Voor alle drie is het lastig de werkelijke kosten boven water te krijgen.

⁵ Manifest Kring van Veiligheid ‘Huiselijk geweld te lijf’, een initiatief van Movisie en het Nederlands Jeugdinstituut, 2016.

AMBITIE – Doel om voor te gaan

Ambitie

Het is onaanvaardbaar dat kinderen en volwassenen lichamelijk, seksueel, geestelijk, of financieel worden mishandeld, misbruikt, verwaarloosd, of uitgebuit. Met alle gevolgen voor de rest van hun leven. Iedereen heeft recht op een veilige thuisbasis. Daarom bestrijden we huiselijk geweld en kindermishandeling in al zijn verschijningsvormen. De aanpak richt zich op alle betrokkenen in het systeem. Slachtoffers, plegers en omstanders krijgen de hulp en/of straf die past bij hun situatie. Veiligheid staat altijd voorop. De veiligheid van kinderen is onze eerste prioriteit.

Ons doel

- iedereen die betrokken is bij huiselijk geweld of kindermishandeling is in staat om aan de bel te trekken;
- iedereen die tegen (mogelijke) situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling aanloopt, neemt zijn verantwoordelijkheid om die zorg te delen;
- iedereen die beroepshalve te maken krijgt met (mogelijke) situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling, weet wat er moet gebeuren en hoe specialistische hulp kan worden ingeschakeld;
- professionals houden contact met gezinnen en relaties waar meer problemen spelen gedurende hun levensloop.

Brede kijk cruciaal

Om ons doel te bereiken plaatsen we huiselijk geweld en kindermishandeling in de context van het jeugd-, Wmo- en veiligheidsbeleid. De transformatiegedachte geldt ook voor onze regioaanpak: werken met methodieken van zelfregie, zorg zo licht als mogelijk maar zo zwaar als nodig (ambulant als het kan, opvang als het nodig is) en 1 gezin-1 plan-1 regisseur als uitgangspunt. We stimuleren professionals om breder te kijken dan hun eigen taak en zich bewust te zijn van situaties die geweld in de hand kunnen werken. Bijvoorbeeld ingrijpende levensgebeurtenissen, zoals echtscheiding, ziekte, of werkloosheid. Want vaak zijn huiselijk geweld en kindermishandeling onderdeel van problemen op meerdere leefgebieden.

KOMPAS – Stevige basis & duidelijke richting

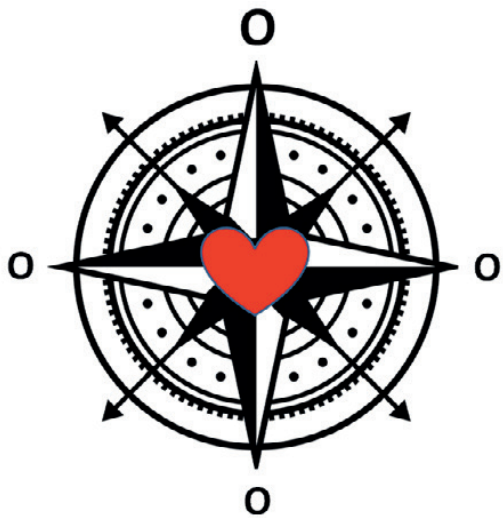
De basis voor ‘Samen Veilig’ is stevig. Met acht gedeelde vertrekpunten – waarvan één overkoepelend – en twee randvoorwaarden hebben we grond onder de voeten om doelgericht verder te gaan. Tzamen vormen ze ons kompas voor de komende jaren.

Vertrekpunten

De norm is: ‘geweld hoort nergens thuis’
Iedereen is alert: we vormen een kring van veiligheid
Veiligheid staat altijd voorop
(Semi)professionals gebruiken de meldcode
Steun, advies en hulp zijn nabij
De benadering is systeemgericht
Door waakvlamcontact blijven betrokkenen in beeld
De rol- en taakverdeling is duidelijk

Randvoorwaarden

Bereidheid tot leren
Investeren in communicatie

Deze vertrekpunten en randvoorwaarden lichten we hierna toe, waarbij steeds de ontwikkelrichting wordt aangegeven en de regionale en lokale acties. Die vormen ons kompas dat houvast biedt om op koers te blijven en dichterbij ons doel te komen. Het richt de focus op wat we regionaal en lokaal versterken en vernieuwen in de periode 2019-2022.

1e VERTREKPUNT – DE NORM IS: ‘GEWELD HOORT NERGENS THUIS’

Of het nu lichamelijk, geestelijk, verbaal of financieel geweld is. We zijn duidelijk dat ‘geweld hoort nergens thuis’ de norm is en dragen die actief uit. In de praktijk blijft het lastig om die norm concreet te maken. Wanneer is iets huiselijk geweld, hoe gaan we om met culturele verschillen, wanneer vinden we dat de grens is bereikt, dat een situatie onacceptabel is en we in moeten grijpen?

==> Ontwikkelrichting: we dragen de norm uit en maken veiligheid invoelbaar

We scheppen in regio Arnhem-Achterhoek helderheid over wat onze norm is en dat het de richtlijn is voor ons handelen. Dat doen we door opvattingen over opvoeden en samenleven expliciet te maken en erover in dialoog te gaan. We maken onveiligheid door gesprekken met ervaringsdeskundigen invoelbaar. In het gesprek benutten we de universele waarden van de rechten van de mens en de uitgangspunten van het Verdrag van Istanbul. We laten ons inspireren door het landelijke programma ‘Geweld hoort nergens thuis’ en benutten wat er is om te illustreren wat de norm inhoudt, zoals bestaande signalenkaarten en het triage-instrument van Veilig Thuis.⁶

Regionale acties	Lokale actie
De norm expliciet maken en uitdragen.	De norm als richtlijn nemen voor gedrag van professionals.

“Huiselijk geweld is verantwoordelijk voor 10 tot 15% van het ziekteverzuim.”

2e VERTREKPUNT – IEDEREEN IS ALERT: WE VORMEN EEN KRING VAN VEILIGHEID

Dat we huiselijk geweld en kindermishandeling niet tolereren, is een gedeelde verantwoordelijkheid met de samenleving. Daarom zou het vanzelfsprekend moeten zijn dat we met elkaar een kring van veiligheid vormen rond relaties en gezinnen. Landelijk wordt het brede publiek aangesproken om te signaleren en aan de bel te trekken. Regionaal en lokaal zouden werkgevers zich mede-verantwoordelijk moeten voelen om dat te doen. Evenals vrijwilligers die in contact komen met mensen, bijvoorbeeld vanuit buurthuizen, (sport)verenigingen en zelforganisaties. De meldcode biedt ook voor hen aanknopingspunten.

==> Ontwikkelrichting: we doen een dringend beroep op omstanders om deel uit te maken van de veiligheidskring

Het grote maatschappelijke vraagstuk van huiselijk geweld en kindermishandeling houden we niet klein. We doen een dringend beroep op omstanders om te doen wat zij zelf kunnen doen om verschillende vormen van geweld te herkennen en in actie te komen. We maken hen ervan bewust hoe cruciaal het is dat zij onderdeel worden van een kring van veiligheid die zich sluit bij vermoedens van geweld. En ondersteunen hen bij het ondernemen van actie. Dat betekent: praten met de volwassenen, het kind, anderen, contact zoeken met het lokale team, advies vragen aan Veilig Thuis.

⁶ <https://signalenkaart.nl/> <https://www.movisie.nl/tool/triage-instrument-veilig-thuis>
<https://www.ikvermoedhuiselijkgeweld.nl> <https://www.movisie.nl/artikel/wat-huiselijk-geweld>

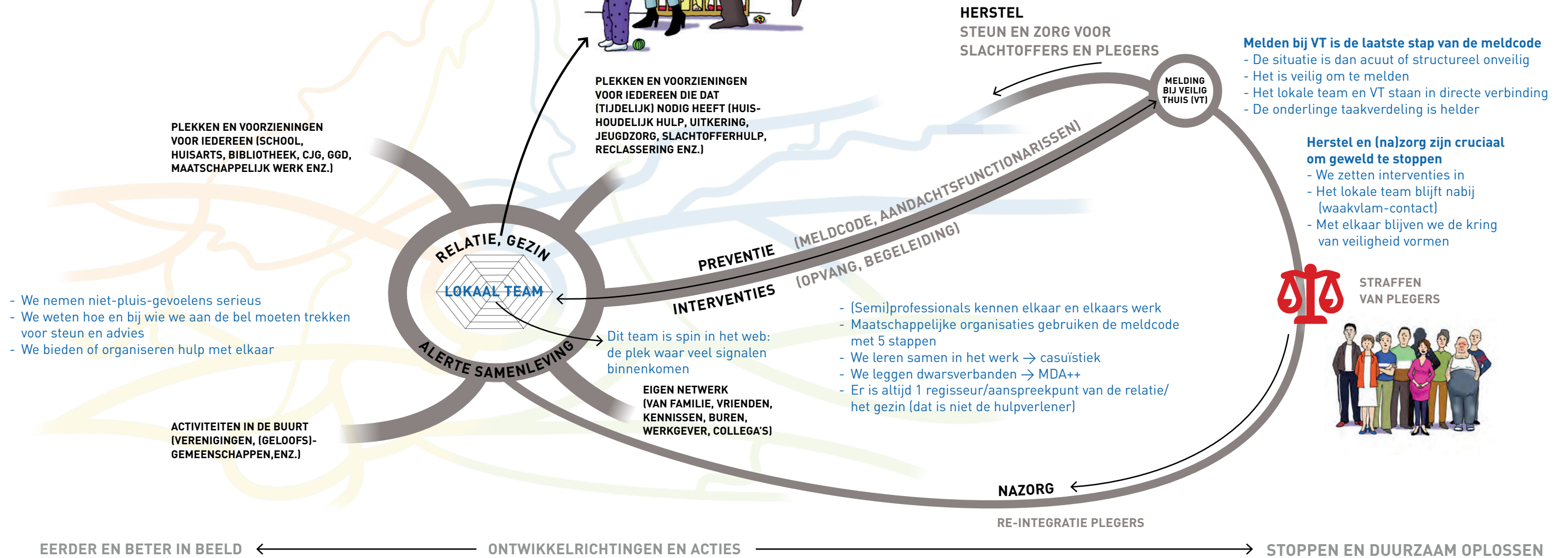
SAMEN VEILIG

IN DE VERSCHILLENDE LEEFGEBIEDEN VAN MENSEN ZIJN WE OPLETTEND

- **Iedereen** maakt zich hard(t)
- Met elkaar vormen we een **kring van veiligheid** rond relaties en gezinnen
- **Bestuurders** focussen op ontwikkelrichtingen met acties, horen wat er speelt, geven rugdekking, sturen bij

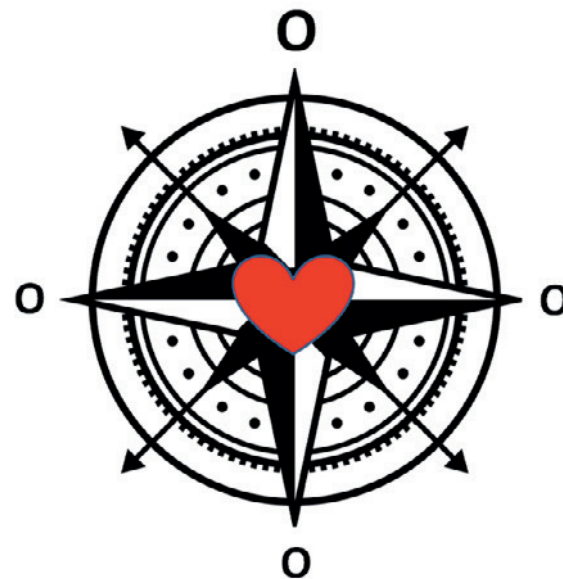

- De **norm** is helder: geweld hoort nergens thuis
- We doorbreken het **taboe**: we praten erover op verschillende manieren
- We **helpen** elkaar: we herkennen signalen, weten de weg, ervaren steun
- **Privacy** staat NOOIT in de weg om te handelen: veiligheid gaat ALTIJD voor, kinderen hebben de hoofdrol

Deze routekaart is ontstaan om de **beweging 'Samen Veilig'** kracht bij te zetten. Om op de kaart te zetten hoe we ons in regio Arnhem-Achterhoek samen hard(t) maken voor een samenleving zonder huiselijk geweld en kindermishandeling (HG en KiMi).

8 vertrekpunten zijn de basis voor 'Samen Veilig'. Van daaruit gaan we verder met ontwikkelrichtingen. Het **kompas** geeft houvast om op koers te blijven. Het richt de focus op wat we regionaal en lokaal versterken en vernieuwen in de periode 2019-2022.

Kaart en kompas helpen professionals om met elkaar in gesprek te blijven over de vraag hoe we allemaal onze verantwoordelijkheid kunnen nemen om HG en KiMi eerder en beter in beeld te krijgen. We zetten in op een **kring van veiligheid** rond relaties en gezinnen om erop tijd bij te zijn als we ons zorgen maken. Door samen op te trekken, kunnen we hulp bieden of organiseren. En in veel gevallen voorkomen dat de situatie uit de hand loopt. Als dat het geval is, dan moet duidelijk zijn wat de route is om het geweld te stoppen en duurzaam op te lossen. Met de kaart op tafel kunnen we die **veiligheidsroute** bespreken.

Benut deze routekaart als **gespreksinstrument**. Want leren van en met elkaar is cruciaal. Evenals communicatie over HG en KiMi om het taboe te doorbreken.

De norm is: 'geweld hoort nergens thuis'

==> We dragen de norm uit en maken veiligheid voelbaar

De rol- en taakverdeling is duidelijk

==> Professionals scheppen meer duidelijkheid over regie (procesregie, casusregie, behandeling)

Iedereen is alert: we vormen een kring van veiligheid

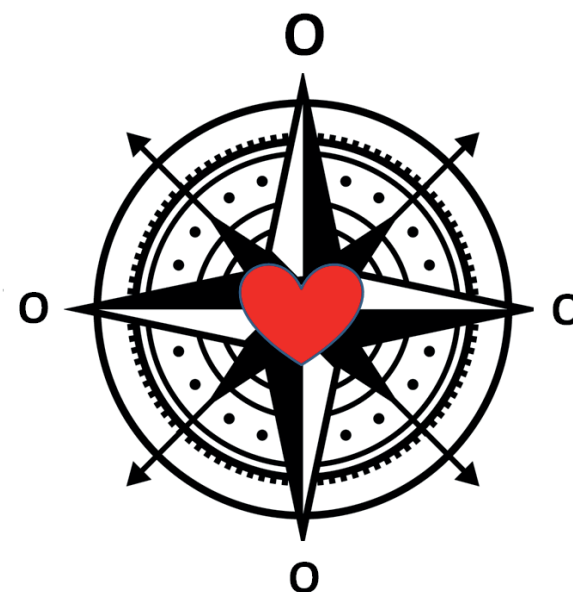
==> We doen een dringend beroep op omstanders om deel uit te maken van de veiligheidskring

Door waakvlamcontact blijven betrokkenen in beeld

==> De samenwerking vanuit de verschillende systemen is erop gericht om de cirkel van geweld te doorbreken

De benadering is systeemgericht

==> Professionals werken multidisciplinair voor alle betrokken gezinsleden

Veiligheid staat altijd voorop

==> We heffen (privacy) belemmeringen op

(Semi)professionals gebruiken de meldcode

==> We verbreden en intensiveren het gebruik van de meldcode

Steun, advies en hulp zijn nabij

==> Betrokkenen en omstanders weten welk pad zij moeten lopen naar steun, advies en hulp

RANDVOORWAARDEN

Bereidheid tot leren

==> leren met en van elkaar om te kunnen en durven handelen

Investeren in communicatie

==> Over HG en KIMI praten om het taboe te doorbreken

Regionale acties	Lokale actie
Huiselijk geweld en kindermishandeling agenderen op de werkvloer en werkgevers ondersteunen in het bespreekbaar maken ervan. ⁷	Als werkgever het goede voorbeeld geven door huiselijk geweld en kindermishandeling in de gemeentelijke organisatie bespreekbaar te maken.
Scholen stimuleren om de meldcode te gebruiken en onderwijspersoneel hierin te trainen.	Investeren in netwerken met scholen. Actief in gesprek met 'weinig-melders'.
Verkennen of de aanpak 'Handle with care' ⁸ structureel gemaakt kan worden.	Terugkoppeling verbeteren naar signalerende partners, zoals scholen, als zij aan de bel trekken.
Regionale aanpak verder ontwikkelen rond mensenhandel; zorgcoördinatie en opvangplaatsen organiseren voor slachtoffers.	Ontwikkelen lokale aanpak mensenhandel (gereed in 2022). ⁹

3e VERTREKPUNT – VEILIGHEID STAAT ALTIJD VOOROP

Alle (semi)professionals en vrijwilligers worden gesteund door hun leidinggevendenden om veiligheid daadwerkelijk voorop te zetten. Het betekent dat privacy nooit een drempel is om in actie te komen, dat privacyregels maximaal opgerekt kunnen worden omwille van de veiligheid. Onder voorwaarde dat aan de betrokkenen wordt verteld dat hun gegevens worden gedeeld, tenzij dit voor de veiligheid niet wenselijk is. Kinderen zijn de hoofdpersonen. Hun veiligheid en het veiligstellen van hun ontwikkelingsmogelijkheden heeft prioriteit. Maar het gaat ook om de veiligheid van volwassenen die met geweld te maken krijgen, bijvoorbeeld in de relationele sfeer, ouderen die door hun mantelzorgers worden mishandeld, of mensen die slachtoffer zijn van mensenhandel.

==> Ontwikkelrichting: we heffen (privacy) belemmeringen op

Medewerkers moeten zich veilig voelen om in mogelijkheden te denken in plaats van beperkingen. Zij hebben hiervoor doorzettingsmacht nodig van hun managers en bestuurders. Essentieel is dat we een gemeenschappelijk kader vaststellen voor gegevensuitwisseling en privacy. Ook eerdere casuïstiek helpt om te durven handelen: voorbeelden op papier waarmee keuzes onderbouwd kunnen worden.

Regionale acties	Lokale acties
Klimaat bevorderen waarin het gezamenlijk doel centraal staat en we ons niet laten beperken door regels en procedures.	Sturing door leidinggevendenden op 'werken vanuit de bedoeling'.
Gemeenschappelijk kader voor gegevensuitwisseling en privacy ontwikkelen.	Kader toepassen. Onder andere casuïstiek vastleggen, sturing hierop door leidinggevendenden.

⁷ Een deel van het ziekteverzuim van werknemers houdt verband met huiselijk geweld. Jaarlijks bedragen de directe verzuimkosten t.g.v. huiselijk geweld voor werkgevers tussen de 74 en 192 miljoen euro.

⁸ Handle with care' is een aansprekend voorbeeld van hoe het kan werken als de ene netwerkpartner de verbinding legt naar de andere. Basisscholen krijgen een seintje van de politie als een leerling te maken heeft met huiselijk geweld. Zo is er voor het kind meer begrip wanneer het zich anders gedraagt.

⁹ Interbestuurlijk Programma, punt 5.11 en programma Samen tegen Mensenhandel (november 2018).

4e VERTREKPUNT – (SEMI)PROFESSIONALS GEBRUIKEN DE MELDCODE

Alle lokale en regionale instanties voor (jeugd)gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg, politie en justitie nemen de opdracht serieus om huiselijk geweld en kindermishandeling eerder en beter in beeld te krijgen en te stoppen en duurzaam op te lossen. De meldcode is de leidraad van (semi)professionals in deze sectoren om signalen van geweld te (h)erkennen, risico's in te schatten en doortastend te zijn. Dit 5-stappenplan heeft een zeer belangrijke preventieve functie in vroegsignalisering: er met elkaar op tijd bij zijn. De verwijzindex is onderdeel van de meldcode en van nut om te achterhalen welke andere professionals al betrokken zijn bij jeugdigen.

==> Ontwikkelrichting: we verbreden en intensiveren het gebruik van de meldcode

We moedigen een brede kring (semi)professionals aan de meldcode consequent te gebruiken en aandachtsfunctionarissen aan te stellen.¹⁰ De wet verplicht (semi)professionals in de sectoren gezondheidszorg, onderwijs, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, jeugdzorg en justitie te werken met de meldcode, omdat deze beroepsgroepen het meest contact hebben met de mensen zelf.

Maar het basismodel meldcode is óók een hulpmiddel voor functionarissen in andere sectoren, zoals dierenartsen.¹¹ De gemeente heeft de wettelijke taak om toezicht te houden op het verplichte gebruik van de meldcode.¹²

Regionale acties	Lokale acties
Samenwerking tussen partijen die werken met de meldcode stimuleren en faciliteren om te bevorderen dat: a) de meldcode optimaal wordt ingezet, b) aandachtsfunctionarissen worden aangesteld en hun kennis up to date houden.	a) intern & extern: beroepsgroepen aanmoedigen te werken met meldcode, verwijzindex, aandachtsfunctionarissen, b) intern: als gemeente het voorbeeld geven (zorgen dat de gemeentelijke organisatie, waaronder het lokale team, de meldcode optimaal gebruikt), c) extern: toezicht houden op het verplichte gebruik van de meldcode conform de wettelijke taak.
Het gebruik van de meldcode opnemen in regionale inkoopvoorwaarden en subsidiebeschikkingen.	Het gebruik van de meldcode opnemen in lokale inkoopvoorwaarden en subsidiebeschikkingen.

5e VERTREKPUNT: STEUN, ADVIES EN HULP ZIJN NABIJ

Voor omstanders is het delen van zorgen een belangrijke eerste stap. Dat kan ook anoniem. Veilig Thuis is beschikbaar voor advies en 24/7 bereikbaar op 0800-2000 in alarmerende situaties. Het lokale team is een ingang in de nabijheid van betrokkenen en omstanders. De drempels zijn laag, de lijnen zijn kort. De professionals in de teams zijn vaak bekend met de gezinnen. Zij zijn een verbindende schakel in de lokale gemeenschap. Ze hebben een 'spin in het web-functie' en krijgen veel signalen binnen, omdat zij in contact staan met inwoners en het logische aanspreekpunt zijn voor mensen en instanties. Vanuit hun positie zijn de teams in staat om passende hulp en ondersteuning te organiseren.

¹⁰ www.meldcode.nl

¹¹ 60% van de dierenartsen komt in hun praktijk dierenmishandeling tegen. Bij door hen vermoede gevallen van dierenmishandeling is één op de drie keer vermoedelijk ook sprake van huiselijk geweld, één op de acht keer is de dierenarts daar zeker van. (Stichting DierZijn: Cirkel van geweld, Verbanden tussen dierenmishandeling en huiselijk geweld, 2009).

¹² Gemeenten houden toezicht op de naleving van de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling voor wat betreft de maatschappelijke ondersteuning en de kinderopvang. Inspecties controleren of organisaties en zelfstandigen een meldcode hebben. En of zij het gebruik en de kennis daarvan bevorderen. Dit gebeurt door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd in oprichting, de Onderwijsinspectie, de Inspectie Veiligheid & Justitie.

==> **Ontwikkelrichting: betrokkenen en omstanders weten welk pad zij moeten lopen naar steun, advies en hulp; de lokale teams werken outreachend en vraaggestuurd**

De lokale teams hebben een ‘spin in het web-functie’ in buurten en wijken. Hun rol moet duidelijk zijn voor betrokkenen die zelf te maken hebben met geweld en voor omstanders. Ook de teams moeten weten op wie zij een beroep kunnen doen als meer specialistische kennis nodig is, of in geval van een crisissituatie. Goed weten wat je van elkaar mag verwachten hoort daar onlosmakelijk bij. We hebben het niet meer over op- en afschalen, maar over samen optrekken. Rekening houdend met verschillende snelheden: een zorgvuldige afweging aan de voorkant en relatieopbouw met betrokkenen om vervolgens zonder aarzeling door te kunnen pakken.

Regionale acties	Lokale acties
Behoefte aan een ‘Scheidingsloket’ agenderen bij de betreffende gesprekstafel(s). ¹³	Krachtige eerstelijnsaanpak doorontwikkelen met het oog op vroegsignalering (combinatie van outreachend én vraaggestuurd werken).
Beschikbaarheid van voldoende opvangplaatsen, goede begeleiding tijdens de opvang en tijdige uitstroom uit de opvang van zowel vrouwen, mannen als kinderen.	Voorkomen dat opvang nodig is. Afspraken tussen opvang en lokale teams over ‘warme’ overdracht wanneer vrouwen, mannen en kinderen de opvang verlaten: wie blijft nabij?
Opvang en ondersteuning organiseren: a) op het juiste niveau, inclusief Moviera b) met aandacht voor trauma-screening en passende hulp.	Lokale teams weten de route naar steun, advies en opvang tijdig te vinden.
	Gemeenten zien toe op de afspraken met coöperaties over het voldoende en tijdig beschikbaar stellen van woningen voor cliënten die de opvang verlaten. ¹⁴
	Lokale teams zijn en blijven nabij voor betrokkenen en schakelen waar nodig tijdig deskundige (ambulante) hulpverlening in.

6e VERTREKPUNT: DE BENADERING IS SYSTEEMGERICHT

We halen alles uit de kast om geweld duurzaam te stoppen en daarmee te voorkomen dat het wordt overgedragen op volgende generaties. Daarom stellen we integrale analyses, veiligheids- en hulpverleningsplannen op. Vanuit het perspectief van alle betrokken gezinsleden komen alle aspecten langs van de hulp, zorg en behandeling die op alle leefgebieden nodig wordt geacht. Als er een justitieel traject loopt, worden plannen afgestemd. We benutten de informatie van betrokkenen zelf en van andere meldpunten of organisaties. Als het gaat om jeugdigen is de verwijzindex een belangrijke bron. We spelen in op risicofactoren, bijvoorbeeld door met schuldhulp financiële stress te verminderen. We besteden aandacht aan herstel en nazorg om herhaling te voorkomen.¹⁵ Er is een harde kern van mensen die we in beeld blijven houden.

¹³ Aanpak Complexe Scheidingen en/of Versterking lokale toegang (Regionaal Transformatieplan Jeugdhulp)

¹⁴ Artikel 12, lid 1 juncto 3 van de Huisvestingswet 2014.

¹⁵ Herstel houdt in dat slachtoffers hulp krijgen bij het verwerken van de traumatische ervaring, een sociaal netwerk opbouwen of nieuw leven inblazen, financieel onafhankelijk worden, emotioneel herstellen. Nazorg komt daarna. Het richt zich op het in de gaten houden van het welzijn van het gezin en zo nodig steun bieden.

==> **Ontwikkelrichting: professionals werken multidisciplinair voor alle betrokken gezinsleden**

We gaan door op de ingeslagen weg om veiligheid, welzijn en zorg aan elkaar te verbinden. En om voldoende aandacht te besteden aan herstel en nazorg voor slachtoffers en plegers. De multidisciplinaire aanpak MDA++ gaat ons helpen om gezinnen bij te staan die op meerdere leefgebieden problemen hebben die onderling samenhangen en van generatie op generatie over kunnen gaan. We kijken naar de hele levensloop.

Regionale acties	Lokale acties
	Integrale analyses en plannen obv voorbeelden.
Multidisciplinaire aanpak MDA++ verder ontwikkelen, waarin welzijn, zorg en veiligheid zijn verbonden.	Werkwijze MDA++ invoeren.
	Onderzoeken of er bij andere beleidsvelden, zoals schulden en armoede, voldoende aandacht is voor
	Leren van best practices in de nazorg en deze methodieken toepassen.

7e VERTREKPUNT: DOOR ‘WAAKVLAM-CONTACT’ BLIJVEN BETROKKENEN IN BEELD

Geweld in relaties is er meestal niet zomaar. Het bouwt op, langzaam maar zeker, en komt dan tot een uitbarsting. Na zo’n uitbarsting volgt vaak een periode van berouw. Dan lijkt het een tijdje goed te gaan, totdat de spanningen weer beginnen. We doen er alles aan om deze cirkel van geweld te doorbreken, zodat huiselijk geweld en kindermishandeling duurzaam opgelost kunnen worden. Dit betekent dat met name gezinnen en relaties waar meer problemen spelen in beeld blijven gedurende hun levensloop, ook als een traject van hulpverlening en/of straf is afgesloten. We noemen dit het ‘waakvlam-contact’. Het is gericht op het ‘duurzaam’ oplossen van geweld en het voorkomen dat de moeilijk te doorbreken patronen weer terugkomen.

==> **Ontwikkelrichting: de samenwerking vanuit de verschillende systemen is erop gericht om de cirkel van geweld te doorbreken**

De lokale teams zorgen ervoor dat regelmatig contact wordt onderhouden met betrokkenen. Als ware het een vlam die altijd waakt en weer harder kan branden als het nodig is. Zij blijven de situatie monitoren. Samen met de ketenpartners krijgen zij inzicht in de aard en omvang van huishoudens waarin het geweld, ook na hulpverlening, blijft terugkeren. Alertheid van iedereen blijft belangrijk om herhaling van geweld te voorkomen. Deze vorm van **preventie** is een essentieel onderdeel van het voorkomen van terugkerend geweld.

Regionale acties	Lokale acties
Zorgen voor inzicht in recidive.	Lokale teams geven vorm aan de ketensamenwerking in het kader van het ‘waakvlam-contact’.

8e VERTREKPUNT: DE ROL- EN TAAKVERDELING IS DUIDELIJK

Veel partijen zijn actief met ieder hun eigen afgegrensde verantwoordelijkheid. Daarom moet de rol- en taakverdeling duidelijk zijn. We laten niet los voordat de ander beet heeft. De beleidsregie ligt bij gemeenten. De proces- en casusregie kan verschillend worden belegd. De taak van de casusregisseur is om als vaste contactpersoon het traject van begin tot het eind te volgen. Per situatie wordt de casusregie afgesproken. Dat geldt ook voor de procesregie: de partij die het geheel overziet van de stappen die moeten worden genomen en de partijen die daarbij zijn betrokken.

==> Ontwikkelrichting: professionals scheppen meer duidelijkheid over regie (procesregie, casusregie, behandeling)

De vraag die centraal staat is: wat heeft een relatie/gezin nodig om te zorgen dat het veilig wordt en hoe gaan we dat organiseren? De lokale teams kunnen hulp bieden en als vast contactpersoon optreden voor het gezin en een vinger aan de pols houden als de directe veiligheid is hersteld. Met elkaar gaan we al doende beter in de vingers krijgen wie wat doet in welke rol. Waarbij we niet uit het oog verliezen dat zienswijzen en institutionele belangen in de zorg- en veiligheidsketen kunnen botsen. De dialoog hierover gaan we niet uit de weg.

Regionale acties	Lokale acties
Verder uitwerken rol- en taakverdeling met partners, zoals politie, Veilig Thuis Moviera en het Veiligheidshuis, aan de hand van casuïstiek.	Aandragen van casussen waarbij regie onduidelijk is. Regionale afspraken met partners vertalen naar lokale afspraken en toezien op uitvoering daarvan.

Naast de 8 vertrekpunten met bijbehorende ontwikkelrichtingen en acties onderscheiden we twee overkoepelende randvoorwaarden die ingevuld moeten worden om samen veiligheid te kunnen creëren.

RANDVOORWAARDEN

==> **Bereidheid tot leren**

==> **Investeren in communicatie**

RANDVOORWAARDE: BEREIDHEID TOT LEREN

Lokale en regionale partijen zijn bereid om van elkaar te leren. Dat begint met elkaar en elkaars werk kennen. Het betekent dat in leerkringen de werelden bij elkaar komen van veiligheid, medische zorg en hulpverlening. En dat daardoor ook de kennis en ervaring worden gedeeld over alle vormen van huiselijk geweld en de interventies voor slachtoffers en plegers. Concrete casuïstiek helpt daarbij. Net als trainingen met acteurs en de inzet van ervaringsdeskundigen. De lokale teams, Moviera en Veilig Thuis spelen een cruciale rol in het leren met en van elkaar. Wat we leren houden we aan tegen onze beleidsuitgangspunten en samenspel.

==> Ontwikkelrichting: leren met en van elkaar om te kunnen en durven handelen

Er is heel veel kennis, kunde en ervaring om te benutten. Belangrijk is om in die veelheid 'raak' te schieten. We willen een leeromgeving creëren met leerprogramma's die aansluiten bij wat de verschillende netwerkpartners op dat moment het meest nodig hebben. Soms is dat feitelijke kennis, maar vaak gaat het ook om het durven delen van de wirwar van afwegingen en de huivering om fouten te maken. Omdat in herkenning vaak ook erkenning zit van de complexiteit van het vraagstuk.

Regionale acties	Lokale acties
Gewenste leer-/netwerkomgeving bieden, waarbij wordt aangesloten bij behoeften en ervaring: - Thema's/casuïstiek; - Trainen met elkaar en met acteurs, ervaringsdeskundigen; - Uitwisseling organiseren over lokale aanpak en ervaringen, bijv. rond regie.	- Leer/netwerkwensen kenbaar maken en gebruik maken van leeromgeving. - Zorgen dat aandachtfunctionarissen en een brede kring om hen heen worden getraind.
Leerprogramma lokale teams obv thema's die worden aangereikt: - Specifieke vormen van HG en KiMi bijv. mensenhandel; - Interventies bijv. traumascreeening en passende hulp, plegeraanpak; - Werkwijze bijv. outreachend en vraaggestuurd werken, regie.	- Lokale teams hebben de expertise en vaardigheden om de meldcode adequaat te kunnen uitvoeren en de verwijzindex toe te passen. - Lokale teams agenderen de thema's die spelen, bijvoorbeeld rond herstel en nazorg.
Leerervaringen bundelen: hoe effectief zijn bepaalde interventies?	Het geleerde aanhouden tegen beleidsuitgangspunten en samenspel.

“Een derde van de veroordeelde daders pleegt binnen twee jaar weer een geweldsdelict.”

RANDVOORWAARDE: INVESTEREN IN COMMUNICATIE

We hechten grote waarde aan het uitwisselen van informatie, op welke manier dan ook. Denk aan storytelling. We geloven in de kracht van herhaling. Dat betekent om te beginnen de feiten blijven vertellen. Over wat huiselijk geweld en kindermishandeling is, de omvang en impact ervan, maar ook de werking van de meldcode, de rol van de lokale teams, de stappen die gezet worden en de manier waarop samengewerkt en aangestuurd wordt. Die feitelijke boodschappen gaan vergezeld van een persoonlijke oproep om alert te zijn, in actie te komen, een kring van veiligheid te vormen, te kunnen doen wat is afgesproken.

==> Ontwikkelrichting: over HG en KiMi praten om het taboe te doorbreken

Er zijn vanzelfsprekende momenten om over huiselijk geweld en kindermishandeling te praten. Bijvoorbeeld door aan het begin van een nieuw schooljaar te vertellen hoe de school omgaat met zorgen, vermoedens en signalen. Of door aan te sluiten bij levensgebeurtenissen die mensen uit balans kunnen brengen, zoals zwangerschap en werkloosheid. Daarnaast gebruiken we de 'week zonder geweld' en 'de week tegen kindermishandeling' om deze problematiek continu onder de aandacht te brengen bij zowel professionals als inwoners. We zetten visuele communicatievormen in, zoals toneel en film met herkenbare, indringende scenes.

Regionale acties	Lokale acties
Digitale Nieuwsbrief uit blijven brengen en die breed verspreiden.	Bouwstenen aanreiken voor de Nieuwsbrief.
Communicatie in brede zin, in aansluiting op landelijke initiatieven, zoals de Week tegen Kindermishandeling.	Communicatieparagraaf in het lokale actieplan.
Communicatiepakket samenstellen (waarderen wat er is)¹⁶ om verschillende groepen te benaderen, zoals scholen, werkgevers, vrijwilligers(organisaties) - Informatie uit landelijke campagnes over HG en KiMi benutten. - Vertellen over meldcode en verwijfsindex. - Inspelen op de norm > veiligheid invoelbaar maken. - Zichtbaar maken hoe steun, advies en hulp nabij zijn. NB Aandacht voor anderstaligheid	- Wensen kenbaar maken voor communicatie. - Meldcode en verwijfsindex breed onder de aandacht blijven brengen. - Materiaal zo gericht en persoonlijk mogelijk verspreiden onder scholen, werkgevers, vrijwilligers(organisaties), ... > Zo werkt het in onze gemeente. NB Aandacht voor anderstaligheid

Als we deze ontwikkelrichtingen inslaan en jaarlijks onze regionale en lokale acties tegen het licht houden, dan zijn we in staat om huiselijk geweld en kindermishandeling eerder en beter in beeld te krijgen, het te stoppen en duurzaam op te lossen.

Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de volledige aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Onze regioaanpak biedt houvast om in samenhang op regionaal en lokaal niveau doelgericht actie te ondernemen. Het draait om netwerkend werken. Bij alle ontwikkelrichtingen en acties in onze regioaanpak. En in alle situaties met concrete cases die zich lokaal voordoen.

Regioaanpak

We stimuleren de actieve rol van steeds meer mensen, instellingen en bedrijven om vanuit een persoonlijke of zakelijke context signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling te herkennen, zelf hulp te bieden of te organiseren en te melden. De routekaart 'Samen Veilig' maakt zichtbaar dat we alleen preventief kunnen werken in een samenspel met bekwame professionals, vrijwilligers, beleidsmakers op de diverse terreinen en een actieve samenleving. In die beweging van gezamenlijkheid kunnen we voorkomen dat het probleem van huiselijk geweld en kindermishandeling ontstaat, ontspoot en zich herhaalt. Het samen leren en elkaar motiveren is de kern van het netwerken op regionaal en lokaal niveau en tussen gemeenten onderling. De routekaart maakt zichtbaar dat een goede samenwerking tussen zorg en veiligheidspartners een voorwaarde is voor het duurzaam oplossen van geweld. Deze verbinding geldt zowel lokaal als regionaal.

“Om patronen van geweld te doorbreken, moet er hulp zijn aan het hele gezin.”

Lokale casuïstiek

Een sluitende aanpak is de kern van het samenspel rond concrete casuïstiek: een aanpak die van begin tot het einde klopt. Om dat voor elkaar te krijgen moeten alle spelers elkaar begrijpen; ieder met een eigen kijk op de zaak, een eigen takenpakket en een eigen taakopvatting. Dat lukt als de mensen waar het om gaat onze gedeelde maatstaf is. Als we ons voortdurend de vraag blijven stellen wat in die situatie voor dat (potentiële) slachtoffer, die (potentiële) plegger en (potentiële) toeschouwer het beste werkt.

Wij als bestuurders willen horen wat er speelt en ons aandeel leveren. Voor ons is het wenselijk om in gesprek te blijven met mensen in de uitvoering over wat die nodig hebben om snel, goed en professioneel actie te ondernemen. Waar lopen zij tegenaan en waar willen zij een besluit op hebben? Wij houden zicht op wat de lokale teams tenminste nodig hebben aan kennis, kunde en capaciteit om de kwaliteit te waarborgen.

¹⁶ De gemeente Rotterdam ontwikkelde met bedrijven bijvoorbeeld een toolkit met als onderdeel een e-learning voor HR-managers, leidinggevendenden, casemanagers en arbodiensten.

“We denken niet vanuit dienstverlening en producten, maar zetten de mens centraal. Als dit gebeurt, wat doe je dan?”

Een veilige omgeving is goud waard

We beschikken over de financiële middelen om onze taken uit te voeren.

Regionaal ontvangt Arnhem als centrumgemeente Vrouwenopvang een bijdrage van de rijksoverheid voor de aanpak van alle vormen van huiselijk geweld in de regio Arnhem-Achterhoek. In 2019 bedraagt de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DU VO) € 5,2 miljoen. Dit bedrag wordt als volgt ingezet.

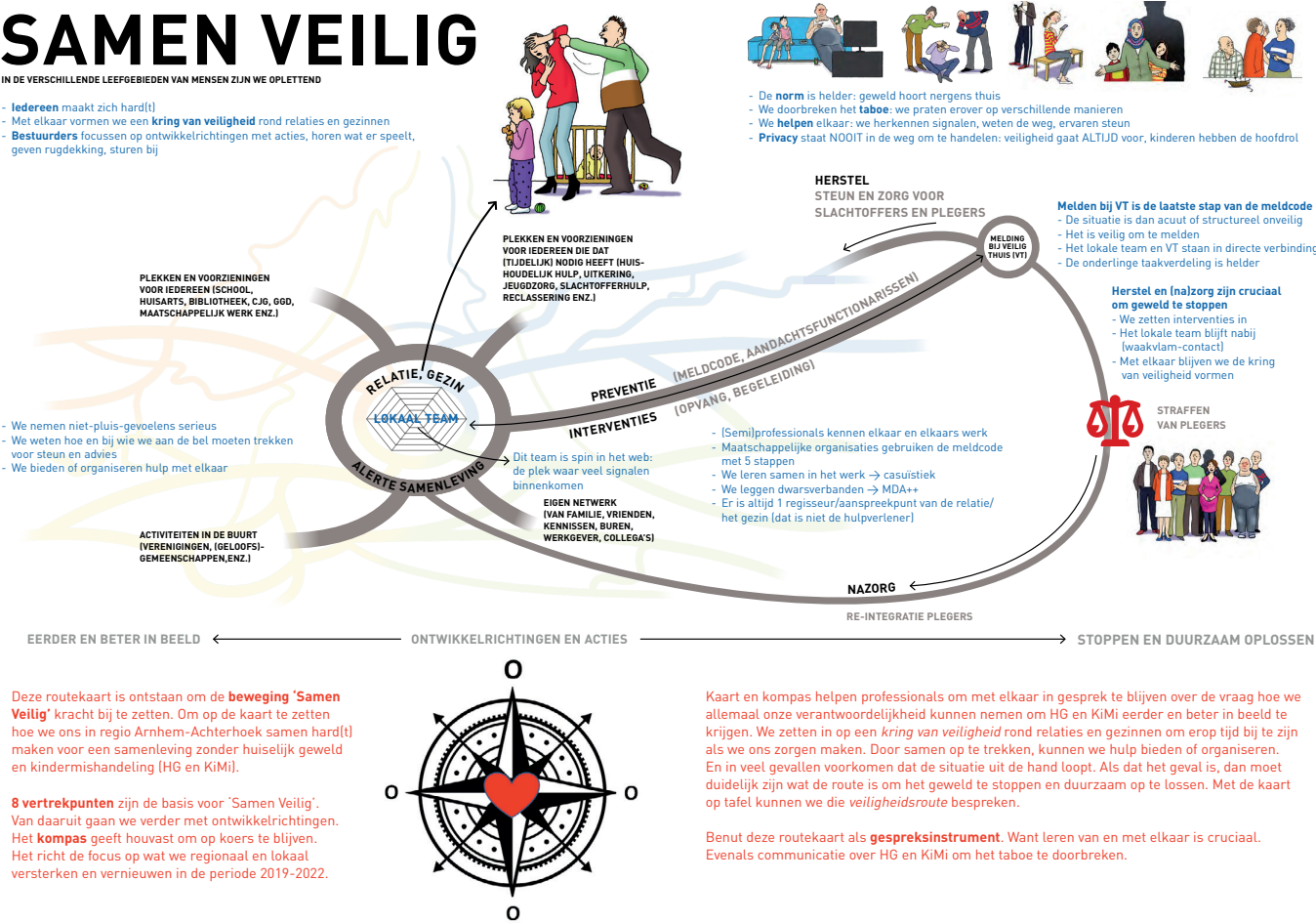
• Vrouwenopvang/ambulante begeleiding/zorgcoördinatie mensenhandel/preventie	€ 3,1 mln
• Veilig Thuis Gelderland-Midden en Noord Oost Gelderland	€ 1,7 mln
• Centra seksueel geweld	€ 0,1 mln
• Speerpuntprojecten en uitvoeringskosten regioaanpak*	€ 0,3 mln
TOTAAL te besteden	€ 5,2 mln

* Jaarlijks bespreken we met elkaar de acties en benoemen we prioriteiten. Zo stellen we met elkaar vast waar de middelen voor de ‘Speerpuntprojecten’ naartoe gaan.

Gemeenten kunnen putten uit de rijksmiddelen voor jeugd en Wmo, die onderdeel uitmaken van het Gemeentefonds (vanaf 2019 grotendeels via de Algemene Uitkering). Zij dragen onder meer bij aan de financiering van de Veilig Thuisorganisaties. Algemeen gehanteerd uitgangspunt is dat preventie, vroegsignalering en duurzaam herstel in de vorm van nazorg de verantwoordelijkheid is van alle afzonderlijke gemeenten. De rijksmiddelen zet de centrumgemeente Arnhem primair in op regionale voorzieningen om geweld te stoppen. En daarnaast voor regionaal specialistisch aanbod om duurzaam herstel tot stand te brengen. Centrumgemeente Arnhem zet de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang maximaal in voor waarvoor deze zijn bedoeld. Wanneer de kosten de rijksmiddelen overschrijden, overlegt zij met de regiogemeenten. Het is noodzakelijk dat iedere gemeente voldoende ambtelijke capaciteit en middelen beschikbaar heeft om aandacht te besteden aan de uitvoering van het lokale actieplan huiselijk geweld en kindermishandeling. Ook de verbinding met de regioaanpak vraagt inzet. In de lokale uitvoeringsplannen staat welke capaciteit hiervoor wordt ingezet.

“Je moet je gesteund voelen door de hele organisatie om een stap naar voren te zetten.”

De lokale actieplannen houden we jaarlijks met elkaar tegen het licht. Zo houden we een vinger aan de pols, kunnen we benoemen wat we willen vasthouden, versterken, vernieuwen en verlaten. De routekaart ‘Samen Veilig’ benutten we daarbij als evaluatie-instrument.

¹⁷ De opzet van een goed monitoringsysteem krijgt aandacht binnen het landelijke meerjarenprogramma ‘Geweld hoort nergens Thuis’.

Lokaal actieplan 'Samen Veilig 2019-2022' gemeente Berkelland

Juli 2019

1^e OVERKOEPELENDE VERTREK PUNT - DE NORM IS: 'GEWELD HOORT NERGENS THUIS'

⇒ Ontwikkelrichting: we dragen de norm uit en maken veiligheid invoelbaar

Regionale actie	Lokale actie	Hoe gaan we dit doen?
De norm expliciet maken en uitdragen.	De norm als richtlijn nemen voor gedrag van professionals.	Opstellen uitvoerings/communicatieplan, gericht op interne communicatie. Wij dragen bij aan externe communicatie hierover als het initiatief wordt genomen door lokale initiatieven (zoals de kinderopvang).

2^e VERTREK PUNT – IEDEREEN IS ALERT: WE VORMEN EEN KRING VAN VEILIGHEID

⇒ Ontwikkelrichting: we doen een dringend beroep op omstanders om deel uit te maken van de veiligheidskring

Regionale acties	Lokale acties	Hoe gaan we dit doen?
Huiselijk geweld en kindermishandeling agenderen op de werkvloer en werkgevers ondersteunen in het bespreekbaar maken ervan.	Als werkgever het goede voorbeeld geven door huiselijk geweld en kindermishandeling in de gemeentelijke organisatie bespreekbaar te maken.	Uitvoeren communicatieplan + 1 x per 2 jaar bijeenkomst organiseren intern voor hele gemeente (incl. SDOA).
Scholen stimuleren om de meldcode te gebruiken en onderwijspersoneel hierin te trainen.	Investeren in netwerken met scholen. Actief in gesprek met 'weinig-melders'.	Op basis van overzichten van VT deze gesprekken voeren in de bestaande samenwerking met scholen (per school is een VMK medewerker contactpersoon).

		!! Scholen moeten verplicht werken met de meldcode en een aandachtsfunctionaris hebben.
	Samenwerking met netwerkpartners aan gaan. Collectieve aanpak.	Concreet bespreken in 'sociaal overleg'. Concreet bespreken in 'regie overleg jongeren Berkelland'. In 2019 collega's VMK informeren over en stimuleren gebruik te maken van de verwijzindex, zodat zij dit eind 2021 vanzelfsprekend gebruiken.
Verkennen of de aanpak 'Handle with care' structureel gemaakt kan worden.	Terugkoppeling verbeteren naar signalerende partners, zoals scholen, als zij aan de bel trekken.	Op de website van gemeente en VMK vermelden dat gebruikmaken van de meldcode, waar nodig schakelen we VT in. Onderzoeken of wij handle with care willen en Berkellands standpunt doorgeven aan regionaal niveau.
Regionale aanpak verder ontwikkelen rond mensenhandel, waaronder bewustwording vergroten, organiseren van zorgcoördinatie en inrichten van opvangplaatsen voor slachtoffers.	Ontwikkelen lokale aanpak mensenhandel (gereed in 2022).	Wij bellen direct met VT als wij mensenhandel vermoeden. Dan koppelt VT een persoon aan deze casus. Onze taak: melding maken. Er is een bestaande procedure. Borgen betrokkenheid totstandkoming lokale aanpak.

3e VERTREKPUNT: VEILIGHEID STAAT ALTIJD VOOROP

⇒ Ontwikkelrichting: we heffen (privacy) belemmeringen op

Regionale acties	Lokale acties	Hoe gaan we dit doen?
Klimaat bevorderen waarin het gezamenlijk doel centraal staat en we ons niet laten beperken door regels en procedures.	Sturing door leidinggevenden op 'werken vanuit de bedoeling'.	Aansluiting bij het project 'Werken vanuit de bedoeling' vanuit het beleidskader ' <i>Samen Denken, Samen Doen</i> '. Dit brengt deze werkwijze van onder tot boven in de mindset van professionals. Levend maken en houden. Het betekent: leefbaarheid en veiligheid voor de inwoners voorop. Dit doen we in het 'sociaal overleg' en in het 'regieoverleg jongeren Berkelland' en tijdens onze dagelijkse interacties met netwerkpartners.
Gemeenschappelijk kader voor gegevensuitwisseling en privacy ontwikkelen.	Kader toepassen. Onder andere casuïstiek vastleggen, sturing hierop door leidinggevenden.	Afstemming zoeken met aandachtsfunctionaris AVG en de juristen. Ook aandacht voor meldcode in privacycursussen. Bespreken wat wel/niet haalbaar is. Theorie en praktijk samenbrengen/uitvoerbaar maken. ➔ Werken vanuit de bedoeling!

4e VERTREKPUNT - (SEMI)PROFESSIONALS GEBRUIKEN DE MELDCODE

⇒ Ontwikkelrichting: we verbreden en intensiveren het gebruik van de meldcode

Regionale acties	Lokale acties	Hoe gaan we dit doen?
Samenwerking tussen partijen die werken met de meldcode stimuleren en faciliteren	a) intern & extern: beroepsgroepen aanmoedigen te werken met meldcode, verwijzindex, aandachtsfunctionarissen, b) intern: als gemeente het voorbeeld geven c) extern: toezicht houden op het verplichte gebruik van de meldcode conform de wettelijke taak.	Intern: opnieuw onder de aandacht brengen en onder de aandacht houden in de teams. Werkwijze ontwikkelen & werkplan maken. Extern: in 4 jaar in elke kern met netwerkpartners, welzijnspartners en inwoners (bijv. sportvereniging) een bijeenkomst organiseren. We zoeken nadrukkelijk naar een andere 'gastvrouw/-heer' dan de gemeente.
Het gebruik van de meldcode opnemen in regionale inkoopvoorwaarden en subsidiebeschikkingen.	Het gebruik van de meldcode opnemen in lokale inkoopvoorwaarden en subsidiebeschikkingen.	Bespreken met lokale contractmanager.

5e VERTREKPUNT: STEUN, ADVIES EN HULP ZIJN NABIJ

⇒ Ontwikkelrichting: betrokkenen en omstanders weten welk pad zij moeten lopen naar steun, advies en hulp; de lokale teams werken outreachend en vraaggestuurd

Regionale acties	Lokale acties	Hoe gaan we dit doen?
	Krachtige eerstelijnsaanpak doorontwikkelen met het oog op vroegsignalering (combinatie van outreachend én vraaggestuurd werken).	Samenwerking aangaan/intensiveren met kinderopvang, consultatiebureau, Yunio etc. (doelgroep: 0-4 jr).
Beschikbaarheid van voldoende opvangplaatsen, goede begeleiding tijdens	Voorkomen dat opvang nodig is.	Kennisniveau medewerkers op peil houden → rol van de AF.

de opvang en tijdige uitstroom uit de opvang van zowel vrouwen, mannen als kinderen.	Afspraken tussen opvang en lokale teams over 'warme' overdracht wanneer vrouwen, mannen en kinderen de opvang verlaten: wie blijft nabij?	Samenwerking in de keten jaarlijks evalueren.
Opvang en ondersteuning organiseren: a) op het juiste niveau, inclusief Moviera b) met aandacht voor trauma-screening en passende hulp.	Lokale teams weten de route naar steun, advies en opvang tijdig te vinden.	Zie bovenstaande rij.
Behoefte aan een 'Scheidingsloket' agenderen bij de betreffende gesprekstafel(s).	Gemeenten zien toe op de afspraken met coöperaties over het voldoende en tijdig beschikbaar stellen van woningen voor cliënten die de opvang verlaten.	Onderwerp van gesprek zowel bestuurlijk als ambtelijk.
	Lokale teams zijn en blijven nabij voor betrokkenen en schakelen waar nodig tijdig deskundige (ambulante) hulpverlening in.	Medewerkers team Voormekaar zijn beschikbaar voor de inwoners.

6e VERTREKPUNT: DE BENADERING IS SYSTEEMGERICHT

⇒ Ontwikkelrichting: professionals werken multidisciplinair voor alle betrokken gezinsleden

Regionale acties	Lokale acties	Hoe gaan we dit doen?
	Integrale analyses en plannen obv voorbeelden.	Huidige werkwijze (team Voormekaar) voortzetten → tevens onderdeel van doorontwikkeling VMK.

Multidisciplinaire aanpak MDA++ verder ontwikkelen, waarin welzijn, zorg en veiligheid zijn verbonden.	Werkwijze MDA++ invoeren.	Huidige werkwijze voortzetten (verwarde personen, jeugd regiegroep, sociaal overleg, samenwerking veiligheidskamer).
	Onderzoeken of er bij andere beleidsvelden, zoals schulden en armoede, voldoende aandacht is voor huiselijk geweld en kindermishandeling.	Huidige werkwijze voortzetten (brede uitvraag tijdens huisbezoeken en de bovenstaande overleggen). SDOA bevragen op hun investering meldcode.
	Leren van best practices in de nazorg en deze methodieken toepassen.	Casuïstiek evalueren meer stimuleren.

7e VERTREKPUNT: DOOR 'WAAKVLAM-CONTACT' BLIJVEN BETROKKENEN IN BEELD

⇒ Ontwikkelrichting: de samenwerking vanuit de verschillende systemen is erop gericht om de cirkel van geweld te doorbreken

Regionale acties	Lokale acties	Hoe gaan we dit doen?
Zorgen voor inzicht in recidive.	Lokale teams geven vorm aan de ketensamenwerking in het kader van het 'waakvlam-contact'.	Betrokkenheid op de achtergrond/monitoren door VMK medewerkers stimuleren. Korte check, niet intensief. Is ook preventief.

8e VERTREKPUNT: DE ROL- EN TAAKVERDELING IS DUIDELIJK

⇒ Ontwikkelrichting: professionals scheppen meer duidelijkheid over regie (procesregie, casusregie, behandeling)

Regionale actie	Lokale actie	Hoe gaan we dit doen?
Verder uitwerken rol- en taakverdeling met partners, zoals politie, Veilig Thuis Moviera en het Veiligheidshuis, aan de hand van casuïstiek.	Aandragen van casussen waarbij regie onduidelijk is. Regionale afspraken met partners vertalen naar lokale afspraken en toezien op uitvoering daarvan.	Duidelijkheid verschaffen over onze rol/taak.

		Daarnaast huidige werkwijze voortzetten m.b.t. samenwerking ketenpartners zoals politie en VT.
--	--	--

RANDVOORWAARDE: LEREN

⇒ **Ontwikkelrichting: leren met en van elkaar om te kunnen en durven handelen**

Regionale acties	Lokale acties	Hoe gaan we dit doen?
Gewenste leer/netwerkomgeving bieden, waarbij wordt aangesloten bij behoeften en ervaring: - Thema's/casuïstiek; - Trainen met elkaar en met acteurs, ervaringsdeskundigen; - Uitwisseling organiseren over lokale aanpak en ervaringen, bijv. rond regie.	- Leer/netwerkwensen kenbaar maken en gebruik maken van leeromgeving. - Zorgen dat aandachtfunctionarissen en een brede kring om hen heen worden getraind. - Kennisnemen van het scholingsaanbod dat regionaal wordt georganiseerd en dit benutten.	Er zijn 6 aandachtfunctionarissen. Zij volgen bijscholing. Scholing vanuit SKJ registratie. Scholingsbudget. In beeld brengen wat we doen en dit een plek geven in ons uitvoeringsplan.
Leerprogramma lokale teams obv thema's die worden aangereikt: - <u>Specifieke vormen van HG en KiMi</u> bijv. mensenhandel; - <u>Interventies</u> bijv. traumascreening en passende hulp, plegeraanpak; - <u>Werkwijze</u> bijv. outreachend en vraaggestuurd werken, regie.	- Lokale teams hebben de expertise en vaardigheden om de meldcode adequaat te kunnen uitvoeren en de verwijzindex toe te passen. - Lokale teams agenderen de thema's die spelen, bijvoorbeeld rond herstel en nazorg.	Kennis en kunde medewerkers monitoren en daar waar nodig training aanbieden. Kennis op peil houden.
Leerervaringen bundelen: hoe effectief zijn bepaalde interventies?	Het geleerde aanhouden tegen beleidsuitgangspunten en samenspel.	Jaarlijks evalueren van de aanpak/uitvoeringsplan.

--	--	--

RANDVOORWAARDE: COMMUNICEREN

⇒ Ontwikkelrichting: over HG en KiMi praten om het taboe te doorbreken

Regionale acties	Lokale acties	Hoe gaan we dit doen?
Digitale Nieuwsbrief uit blijven brengen en die breed verspreiden.	Bouwstenen aanreiken voor de Nieuwsbrief.	Interactie tussen regionale en lokale communicatie.
Communicatie in brede zin, in aansluiting op landelijke initiatieven, zoals de Week tegen Kindermishandeling.	Communicatieparagraaf in het lokale actieplan.	Wordt (nog) vormgegeven.
Communicatiepakket samenstellen (waarderen wat er is) om verschillende groepen te benaderen, zoals scholen, werkgevers, vrijwilligers(organisaties) - Informatie uit landelijke campagnes over HG en KiMi benutten. - Vertellen over meldcode en verwijfsindex. - Inspelen op de norm > veiligheid invoelbaar maken. - Zichtbaar maken hoe steun, advies en hulp nabij zijn. NB Aandacht voor anderstaligheid	- Wensen kenbaar maken voor communicatie. - Meldcode en verwijfsindex breed onder de aandacht blijven brengen. - Materiaal zo gericht en persoonlijk mogelijk verspreiden onder scholen, werkgevers, vrijwilligers(organisaties), ... > <i>Zo werkt het in onze gemeente.</i> NB Aandacht voor anderstaligheid	Bij het opstellen van de communicatieparagraaf in het uitvoeringsplan inventariseren wij wensen en vraagstukken bij de medewerkers.

Gemeenteraad gemeente Berkelland

Zaaknummer : 233615
Onderwerp : Toezeggingen bij raadsvoorstel 'Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling 'Samen Veilig 2019-2022'
Verzonden : 12 SEP 2019

Geachte leden van de raad,

In de vergadering van de commissie Bestuur en Sociaal van dinsdag 3 september is het raadsvoorstel 'Regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling *Samen Veilig 2019-2022*' besproken. Wethouder Marijke van Haaren heeft tijdens de bespreking toegezegd drie vragen te beantwoorden voorafgaand aan de raadsvergadering van 17 september. In deze raadsbrief leest u de antwoorden.

Waar liggen de brochures over het herkennen en melden van huiselijk geweld (bijvoorbeeld bij huisartsen, bibliotheek)?

Folders van Veilig Thuis worden niet standaard verspreid onder huisartsen, scholen en andere maatschappelijke organisaties in Berkelland. Door ook lokaal aandacht te besteden aan de landelijke campagnes tegen huiselijk geweld en kindermishandeling worden professionals en inwoners op Veilig Thuis gewezen. Veilig Thuis en de regionaal samenwerkende gemeenten bieden daarnaast scholingsaanbod voor professionals, zoals huisartsen en leerkrachten aan. Zo is er de laatste tijd veel aandacht besteed aan de nieuwe meldcode.

Hoe vaak komt huiselijk geweld voor in Berkelland en per kern over de afgelopen jaren?

De cijfers die Veilig Thuis jaarlijks registreert, geven een indicatie van de mate waarin huiselijk geweld en kindermishandeling voorkomt. Veilig Thuis is sinds 2017 één stichting (daarvoor waren het 3 organisaties die gezamenlijk 2 meldpunten bemensten). Vanaf die datum zijn de data vergelijkbaar. De gemeenteraad wil de data per kern weten. Veilig Thuis registreert de gegevens op het niveau van de gemeente en niet op het niveau van kern of postcodegebied.

Totaal realisatie Berkelland	2017	2018	1 ^e halfjaar 2019
Advies & Ondersteuning	105	169	137
Meldingen & veiligheidsbeoordeling	155	120	76
Overdracht	52	72	58
Veiligheidsvoorwaarden & vervolg	103	48	18
Onderzoek	18	12	3

Toelichting bij categorieën:

- Advies & Ondersteuning: Adviesvragers (directbetrokkenen, inwoners en professionals) worden door Veilig Thuis geïnformeerd over de stappen die zij kunnen zetten om de situatie van huiselijk geweld en kindermishandeling te doorbreken en de veiligheid te herstellen.
- Meldingen & Veiligheidsbeoordeling: Met het doen van een melding draagt de melder de verantwoordelijkheid voor het zicht op veiligheid over aan Veilig Thuis. Veilig Thuis brengt signalen uit verschillende bronnen samen en maakt een inschatting van de onveiligheid.
- Overdracht: Uit de veiligheidsbeoordeling volgt dat de verantwoordelijkheid voor het bewerkstelligen van veiligheid kan worden overgedragen aan het gezin zelf of het lokale team of lopende hulpverlening.
- Veiligheidsvoorwaarden & vervolg: Uit de veiligheidsbeoordeling volgt dat de verantwoordelijkheid voor het bewerkstelligen van directe en stabiele veiligheid bij Veilig Thuis moet liggen. Veilig Thuis organiseert in samenwerking met de directbetrokkenen en de betrokken professionals veiligheid voor alle direct betrokkenen.
- Onderzoek: Als er sprake is van een acuut onveilige situatie, kijkt Veilig Thuis wat er nodig is voor directe veiligheid (veiligheidsvoorwaarden). Veilig Thuis beoordeelt voortdurend de veiligheidssituatie en of bijstelling van de veiligheidsvoorwaarden nodig is.

Zijn er minder contactmomenten op het consultatiebureau en zo ja, heeft dit effect op de signaalfunctie van het consultatiebureau?

Er is geen sprake van minder contactmomenten. Alle kinderen krijgen het benodigde aantal contactmomenten om vroegsignalering mogelijk te maken, conform het Landelijk professioneel kader van de jeugdgezondheidszorg. Kinderen die meer aandacht behoeven krijgen een aanvullend aanbod, dit kunnen contactmomenten op het consultatiebureau zijn, maar het kan ook de inzet van een interventie zijn. Het team van Yunio is getraind in de meldcode.

Als u meer toelichting zou willen of verdere vragen heeft, kunt u contact opnemen met Hester van Zwet, beleidsadviseur sociaal domein (h.vanzwet@gemeenteberkelland.nl).

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum

Kopie aan:
-Archief

Raadsvergadering

Dossiernummer	1960
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	15
Omschrijving	Bespreekstuk / Kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw Regio Achterhoek

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 253506

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw Regio Achterhoek

Collegevergadering : 16 juli 2019

Portefeuillehouder : M. van der Neut

Steller : H. Huiskamp

tel: : 0545-250 328

Te nemen besluit:

1. De regionale kwalitatieve toetsingscriteria voor nieuwe woningbouwinitiatieven vast te stellen.
2. De Provincie Gelderland verzoeken om de kwalitatieve toetsingscriteria vast te stellen als wijziging op een aantal passages van de Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Het Achterhoeks Woonwensen- en Leefbaarheidsonderzoek (AWLO) laat zien dat er kwalitatieve tekorten en overschotten zijn tussen vraag en aanbod van woningen (mismatch) in de regio Achterhoek. Daarnaast blijkt uit de nieuwste Primosprognose dat het aantal huishoudens in de regio Achterhoek tot 2030 blijft groeien. Er zijn daardoor op regioniveau extra woningen nodig bovenop de bestaande woningbouwafspraken die vastliggen in de Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025.

In de “11 Uitgangspunten voor wonen en vastgoed in de Achterhoek”, omarmd door de Thematafel Wonen en Vastgoed op 24 januari 2019, is een regionale set aan kwaliteitscriteria aangekondigd op basis waarvan nieuwe woningbouwplannen worden beoordeeld. Daarmee wordt beoogd dat we alleen extra nieuwbouw toevoegen, als dit bijdraagt aan het oplossen van de mismatch op de lokale woningmarkt. In 3-O verband is gewerkt aan regionale kwaliteitscriteria voor de beoordeling van de extra woningbouw. De Thematafel Wonen & Vastgoed heeft op 20 juni 2019 een regionaal kader geformuleerd waaraan de extra te bouwen woningen moeten voldoen. Bijgevoegde notitie “Kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw Achterhoek” beschrijft dit regionale kader, de te hanteren werkwijze en het monitoren van de nieuwe woningbouwinitiatieven. Dit kader vervangt een deel van hoofdstuk 5 van de Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025 die in 2015 door u is vastgesteld. Er wordt op dit moment gewerkt aan een nieuwe Regionale Woonagenda.

Door de regionale kwaliteitscriteria voor nieuwbouw initiatieven vast te stellen komt er ruimte voor extra nieuwbouw die voorziet in een aantoonbare behoefte en bijdraagt aan het oplossen van de mismatch op de lokale woningmarkt.

Argumentatie:

1a. Regionale kwaliteitscriteria

De regionale kwaliteitscriteria nieuwe woningbouwinitiatieven zijn een gezamenlijk product van de 3 O's (overheid, ondernemers en organisaties).

Er zijn drie kwaliteitscriteria waaraan voldaan moet worden:

- *De behoefte is aangetoond*

We bepalen per kern voor welke woningtypes en prijssegmenten woningen nodig zijn. Dit

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

kan op meerdere manieren, waaronder via de uitkomsten van het AWLO, kwantitatief onderzoek, eigen behoefteonderzoek en overleg met corporaties. We toetsen of nieuwe initiatieven deze behoefte invullen.

- ***Voorrang voor transformatie van leegstaand vastgoed***
Bouwen op locaties met leegstaand vastgoed gaat voor bouwen op andere locaties binnen de bebouwde kom. De verbouw of nieuwbouw na sloop zal vooral ingezet worden om ruimtelijke knelpunten op te lossen in onder meer aanloopstraten en centra van kernen. In het buitengebied kan het gaan om vrijkomende agrarische bebouwing.
- ***Inbreiding gaat voor uitbreiding***
We bouwen in principe niet op uitleglocaties. We volgen hierin de Ladder voor duurzame verstedelijking. Als de woningbouwontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied is gepland, moet volgens artikel 3.1.6 lid 2 Besluit ruimtelijk ordening (Bro) gemotiveerd worden waarom niet binnen bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.
- ***Realisatietermijn***
Een 4e (niet kwalitatief) criterium betreft de realisatietermijn van goedgekeurde plannen. Bij medewerking aan initiatieven bepalen we een beperkte realisatietermijn. Wordt binnen deze termijn niet gestart met de bouw, dan wordt de bouwtitel ingetrokken. Deze beperkte realisatietermijn stelt ons in staat om actief te sturen door sneller te reageren op veranderende marktomstandigheden.

1b. Aanvulling lokale kwaliteitscriteria mogelijk

Gemeenten zijn vrij eigen lokale kwaliteitscriteria voor hun gemeente toe te voegen aan de regionale kwaliteitscriteria en deze mee te wegen bij de toetsing van nieuwe plannen. Hierbij hoort ook het ruimtelijk afwegingskader waar iedere gemeente al mee werkt. Dit is niet nieuw. Gemeenten hebben afgelopen jaren ook getoetst op basis van beschikbare lokale behoefteonderzoeken of plannen kwantitatief en kwalitatief passend waren. En op basis hiervan afwegingen gemaakt voor het bijstellen van bestaande plannen of het verminderen van (overtollige) harde plancapaciteit door een bepaalde realisatietermijn aan bestaande plannen te koppelen. Voor nieuwe woningbouwinitiatieven kunnen lokale kwaliteitscriteria straks, in het verlengde van de regionale kwaliteitscriteria, ook een wezenlijke basis vormen voor volkshuisvestelijke en ruimtelijke afwegingen op gemeente-, kern- of planniveau.

1c. Monitoring

Door periodieke monitoring van het aantal gebouwde woningen per type en segment en deze te vergelijken met de ontwikkelingen van het aantal huishoudens, het leegstandcijfer, het woningaanbod en periodieke marktonderzoeken (bijv. AWLO), kunnen we na verloop van tijd zien of er voldoende is gebouwd. Indien nodig kunnen we het beleid dan zowel kwalitatief als kwantitatief bijsturen.

1d. Afspraken bestaande plannen

Dit regionale kader moet worden gezien als een actualisering van de bestaande Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025. Voor de bestaande plannen komt er een herbeoordeling of ze passen binnen de kwaliteitscriteria. Past het bestaande plan na toetsing binnen de kwaliteitscriteria, dan wordt de initiatiefnemer (alsnog) de gelegenheid geboden zijn bouwplan te realiseren. Voldoet het plan niet dan kan de betreffende initiatiefnemer ervoor kiezen om van het plan af te zien en een nieuw plan in te dienen dat vervolgens wordt getoetst aan de vastgestelde regionale en lokale kwaliteitscriteria.

2a. Vaststelling door Provincie Gelderland

Een bestemmingsplanwijziging voor nieuwe woningen is alleen mogelijk als de beoogde ontwikkeling past binnen een door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale woonagenda (art. 2.1 en 2.2 van Omgevingsverordening Gelderland, december 2018). Na instemming door de 7 gemeenteraden verzoeken we Gedeputeerde Staten van Provincie Gelderland deze criteria vast te stellen als wijziging op een aantal passages van de Regionale Woonagenda 2015-2025.

Het beleidskader is in lijn met de Koers Ruimte voor goed wonen van de provincie en met

het provinciale coalitieakkoord.

2b. Aanpassing onderdelen Regionale Woonagenda

Hiermee lopen we vooruit op de nieuwe Regionale Woonagenda. Totdat deze van kracht is, moet duidelijk zijn welke passages uit de Regionale Woonagenda 2015-2025 niet meer van toepassing zijn, zodra de regionale kwaliteitscriteria vastgesteld zijn. De volgende passages in de Regionale Woonagenda 2015-2025 zijn niet van toepassing voor de extra woningbouw:

- De afspraken over de woningbouw tot 2025 over de netto toevoegingen incl. 10% extra verlaging (pag. 3 en 4 en uit samenvatting pag. 7, 11, 12) en het schema over de bouwopgave (pag. 12).
- Hoofdstuk 4, pagina 10: Tekst over kleine kernen en buitengebied vervalt: ("Gelet op de toegenomen leegstand en de lastiger verhuur- en verkoopbaarheid is het toevoegen van extra woningen in de kleine kernen en het buitengebied niet meer wenselijk.") kleine kernen en buitengebied: eerste zin: "Gelet op de toegenomen leegstand en de lastiger verhuur- en verkoopbaarheid is het toevoegen van extra woningen in de kleine kernen en het buitengebied niet meer wenselijk" niet van toepassing voor nieuwe plannen (De tweede zin (over maatwerk mogelijk) blijft zowel voor oude als nieuwe plannen staan.
- De passage over de regionale huishoudensgroei in hoofdstuk 5 van de Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025 is achterhaald door de nieuwe Primosprognose, waarbij per gemeente of kern wel verschillen in de bevolkingsontwikkeling kunnen bestaan.

Kanttekeningen en risico's

Relatie met de Ladder voor duurzame verstedelijking

De kwalitatieve criteria vormen het regionale toetsingskader voor woningbouwinitiatieven, waaraan ook lokale criteria toegevoegd kunnen worden. Dit stelt gemeenten in staat om op kernniveau de gewenste afwegingen rond de behoefte en het planologische kader te maken. Zoals in hoofdstuk 3 van de Kwalitatieve toetsingscriteria is benoemd hebben gemeenten, vanuit de verantwoordelijkheid voor een goede ruimtelijke ordening, daarnaast enkele andere instrumenten in handen om te kunnen sturen op kwaliteit.

In het bijzonder merken wij op dat nieuwe initiatieven voor extra woningbouw moeten worden getoetst aan de Ladder voor duurzame verstedelijking, zoals vastgelegd in artikel 3.1.6 lid 2 van het Bro. Dit houdt onder meer in dat de behoefte moet worden bepaald aan de hand van een vraag- aanbodanalyse van de woningbehoefte in de relevante marktregio, waarbij ook de bestaande harde plancapaciteit moet worden betrokken.

Status van bestaande plannen

De kwaliteitscriteria beogen ruimte te bieden aan plannen die aantoonbaar voorzien in de behoefte én voldoen aan ruimtelijke kaders. Zoals bij het vorige punt opgemerkt schrijft het regime van de Ladder voor duurzame verstedelijking voor dat bij nieuwe ontwikkelingen beoordeeld wordt of realisatie plaats kan vinden binnen bestaand stedelijk gebied. De (overtollige) beschikbare harde plancapaciteit kan gemeenten daarom in de weg staan bij het meewerken aan nieuwbouwplannen die wel in een kwantitatieve en kwalitatieve behoefte voorzien.

In de Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025 is ten aanzien van bestaande plannen gesteld: "Terugdringen van het teveel aan plancapaciteit blijft onverkort een belangrijke opgave.". Gemeenten hebben daarom ingezet op het creëren van voorzienbaarheid door het hanteren van realisatietermijnen (al dan niet via het instrument van structuurvisies). Dit punt blijft op grond van de Kwalitatieve toetsingscriteria voor bestaande plannen van kracht. Het onverkort doorvoeren van het voornemen tot wegbestemmen is met het oog op het gelijkheidsbeginsel echter niet haalbaar.

Voor bestaande plannen moet ruimte geboden worden voor herbeoordeling en als de initiatiefnemer dat wenst herontwikkeling in het licht van de nieuwe regionale kwaliteitscriteria.

Doordat de bestaande plannen moeten kunnen worden bijgesteld, kan de verwachting gewekt worden dat gemeenten hieraan ook medewerking kunnen verlenen. Meewerken aan nieuwe bestemmingsplannen is echter alleen mogelijk als uit lokaal onderzoek naar de behoefte blijkt dat hiervoor, mede gelet op de nog beschikbare harde plancapaciteit, nog ruimte bestaat. Om die reden blijft het noodzakelijk om parallel aan de toetsing van nieuwe initiatieven in te zetten op het terugdringen van het teveel aan bestaande plancapaciteit die niet in de behoefte voorziet.

Stedenbouwkundige en architectonische kwaliteit

Niet alle kwaliteitsaspecten van een woningbouwplan worden gevangen met deze criteria. Zo kan de invulling van een plan op een bepaalde locatie voldoen aan de criteria over woningtype en prijssegment, maar een te lage stedenbouwkundige en/of architectonische kwaliteit hebben. Bijvoorbeeld omdat te veel woningen op een klein oppervlak zijn geprojecteerd.

Toetsing aan de gemeentelijke stedenbouwkundige en architectonische criteria kan dit ondervangen.

Financiën

niet van toepassing

Communicatie

Communicatie over de “Kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw Achterhoek” vindt plaats nadat alle colleges het raadsvoorstel hebben goedgekeurd, dit wordt verzorgd door de 8rhk Ambassadeurs. Publicatie op Overheid.nl, na vaststelling van het raadsvoorstel door de raden, verzorgt iedere gemeente afzonderlijk.

Er zal daarna door de gemeenten ingezet worden op communicatie over de nieuwe woningbouwinitiatieven voor inwoners en ondernemers, bijvoorbeeld via een flyer of brochure.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw zijn geschreven door de thematafel Wonen en Vastgoed. De gemeente heeft hierin actief geparticipeerd.

Planning en evaluatie

Juli 2019:	Bespreking in colleges van de 7 Achterhoekse gemeenten
September 2019:	Vaststellen Kwalitatieve toetsingscriteria door gemeenteraden
Oktober 2019:	Gedeputeerde Staten stellen vast nadat alle gemeenteraden de criteria hebben vastgesteld
Sept – Dec2019:	Elke gemeente stelt eventuele lokale criteria vast.
2020 – 2021:	Monitoring van de nieuwbouwinitiatieven

Minimaal elk jaar rapporteren we over de vastgestelde plannen naar de regio (monitoring). De regionale werkgroep kwalitatieve criteria bespreekt de rapportages en rapporteert de bevindingen aan de Thematafel Wonen en Vastgoed. Met periodiek te houden marktonderzoeken bepalen we (op regionaal niveau) of het aanbod nog aansluit bij de (ontwikkeling van de) vraag.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 16 juli 2019;

b e s l u i t :

1. de regionale kwalitatieve toetsingscriteria voor nieuwe woningbouwinitiatieven vast te stellen;
2. de Provincie Gelderland verzoeken om de kwalitatieve toetsingscriteria vast te stellen als wijziging op een aantal passages van de Regionale Woonagenda Achterhoek 2015-2025.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw Regio Achterhoek

1. Zie bijlage 'kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw Regio Achterhoek'

The background features stylized houses in various colors: purple, blue, green, and orange. The houses are simplified geometric shapes with rectangular windows and triangular roofs.

Kwalitatieve toetsingscriteria voor woningbouw in de Achterhoek

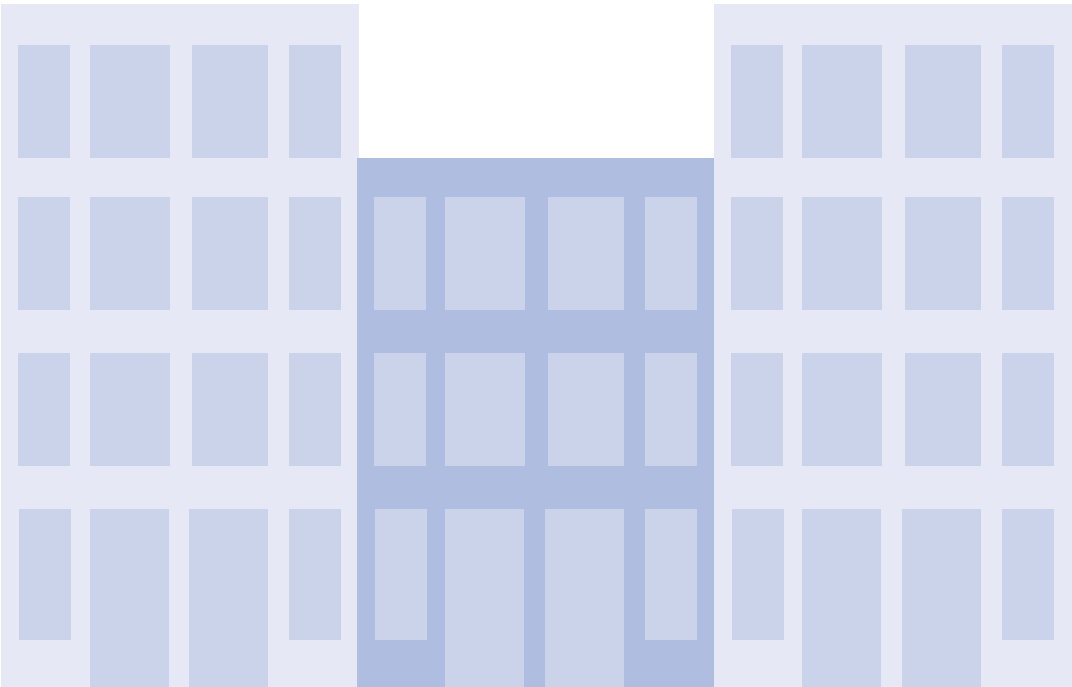
onderdeel van
Regionale woon- en vastgoedagenda

Thematafel wonen en vastgoed 20 juni 2019

Inhoud

Inleiding	3	3 Bestuurlijke besluitvorming	9	5 Monitor	12
1 Aanleiding en kaders	4	3.1 Kwaliteitscriteria vastleggen in raadsbesluit	9	5.1 Bestaande regionale woonmonitor uitbreiden	12
1.1 Woonwensenonderzoek en huishoudensprognose	4	3.2 Verlenen van medewerking aan nieuwe plannen	9	5.2 Nieuwe plannen in beeld; de bestaande ook!	12
1.2 Kwalitatieve toets en monitor	4	3.3 Juridische status bestaande plannen	10	5.3 Uitkomsten vergelijken met periodiek te houden onderzoek	13
1.3 Kwantitatieve monitor	4	3.4 Toetsing aan vigerend regionaal woningbouwbeleid	10		
1.4 Nieuw kader voor nieuwe plannen, bestaande afspraken over bestaande afspraken blijven	4	4 Werkwijze/toetsingsproces	11		
2 Kwaliteitscriteria	5	4.1 Volkshuisvestelijke en ruimtelijke toetsing	11		
2.1 Sturen op kwaliteit	5	4.2 Advies wel/niet meewerken aan nieuwbouwplan	11		
2.2 Regionale criteria: aantonen behoefte en ruimtelijke criteria	6	4.3 Einde realisatietermijn	11		
2.3 Niet regionaal vast te leggen criteria en lokale criteria	7				

Inleiding

De groei van het aantal huishoudens in de regio houdt langer aan dan eerder voorzien. Dit betekent dat er extra woningen moeten komen bovenop het aantal dat nu in afspraken is vastgelegd. We gaan ruimte geven aan de bouw van extra woningen, maar met prioriteit voor woningen waar nu behoefte aan is, maar waarvan we een duidelijk tekort in de markt zien. Het AWLO 2017 (Achterhoeks Woonwensen en Leefbaarheidsonderzoek) geeft een helder advies over de bouwopgave: blijf bouwen voor starters en creëer geschikt aanbod waar (actieve) senioren naar kunnen doorstromen. We vertalen het geven van extra ruimte door scherpe voorwaarden te stellen aan nieuwe initiatieven voor woningbouw. We spreken regionaal kwalitatieve criteria af waaraan de gemeenten nieuwe plannen gaan toetsen. Dit wordt in vastgelegd in een raadsbsluit.

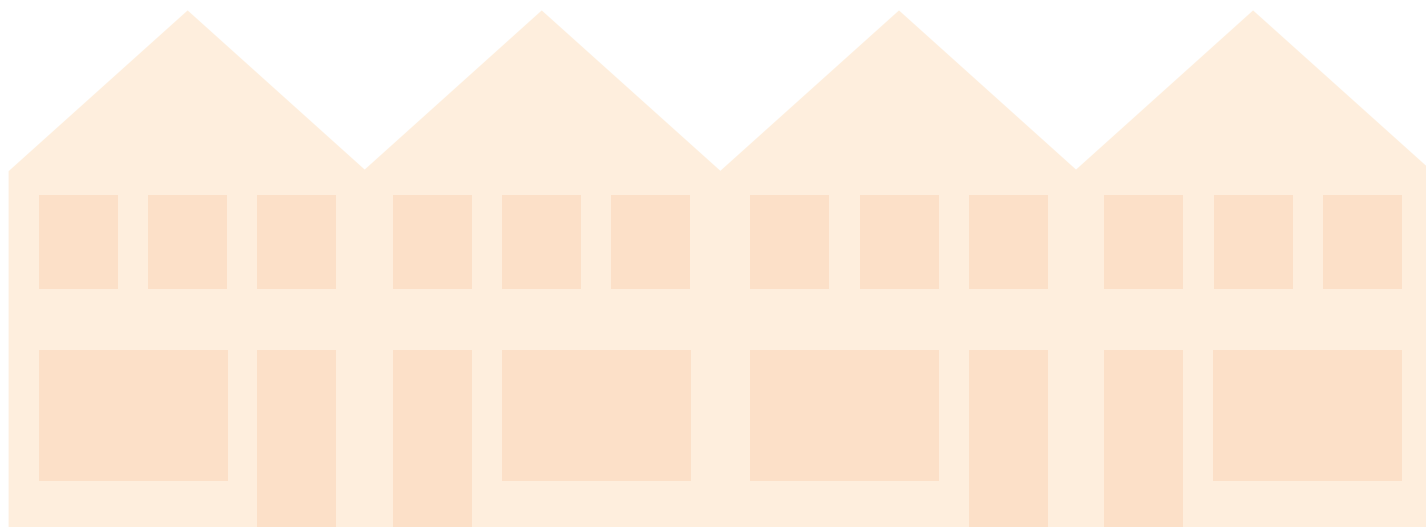
Het zijn 3 kwaliteitscriteria:

- 1 De behoefte is aangetoond
- 2 Voorrang voor transformatie van leegstaand vastgoed (verbouw of nieuwbouw na sloop)
- 3 Inbreiding gaat voor uitbreiding

Naast deze regionale criteria kunnen de gemeenten eigen criteria toevoegen. Een 4e (niet kwalitatief) criterium betreft de realisatietermijn van goedgekeurde plannen. Dit stelt ons in staat om actief te sturen door sneller te reageren op veranderende marktomstandigheden.

Het aantonen van de behoefte kan op diverse manieren, de prioriteit ligt bij het bouwen voor starters en senioren, maar uitzonderingen zijn mogelijk indien dit is onderbouwd.

We gaan het effect van dit beleid in beeld brengen met een monitor die zowel kwalitatieve als kwantitatieve effecten laat zien. Dit stelt ons in staat te checken of gerealiseerde en geplande nieuwe woningbouwplannen voldoen aan de behoefte en het beleid indien nodig aan te passen.

1 Aanleiding en kaders

1.1 Woonwensenonderzoek en huishoudensprognose

Op basis van de jongste huishoudensprognose is ruimte gekomen voor extra nieuwbouw bovenop de bestaande afspraken. Dit verwelkomen we omdat we zien dat vooral voor starters en senioren onvoldoende passend aanbod is.

Het woonwensenonderzoek AWLO laat zien waar de kwalitatieve tekorten en overschotten zitten tussen vraag en aanbod van woningen. Het is weliswaar een beeld dat verschillen tussen gemeenten toont. Maar in elke gemeente is sprake van een tekort aan woningtypen in prijssegmenten waar starters en senioren naar op zoek zijn. Het overschot zien we ontstaan in alle gemeenten bij vrijstaande woningen en in diverse gemeenten bij 2 onder 1 kapwoningen. Hier wonen veelal huishoudens die voor het einde van hun wooncarrière staan.

1.2 Kwalitatieve toets en monitor

Met de extra ruimte kunnen we twee vliegen in één klap slaan. Naast het invullen van kwalitatieve tekorten wordt het beter mogelijk ruimtelijke knelpunten op te lossen. Dit is nu door gebrek aan 'contingenten' steeds moeilijker uitvoerbaar. We willen om deze redenen kwalitatieve toetsingscriteria hanteren voor de extra

nieuwbouw om de gegroeide mismatch tussen vraag en aanbod tegen te gaan door:

- te bouwen voor aantoonbare behoefte (invullen van kwalitatieve tekorten)
- beperken van nieuwbouw van woningtypen waar een overschot is of dreigt
- tegelijkertijd ruimtelijke knelpunten op te lossen, vooral leegstaand vastgoed.

Het is van belang de ruimte voor extra nieuwbouw strategisch in te zetten. Dat willen we doen door een scherpe focus te leggen op het terug brengen van de geconstateerde kwalitatieve tekorten. Wellicht draagt deze extra ruimte ook bij aan het oplossen van capaciteitsproblemen in de zorg (meer geschikte woningen voor zorgbehoevenden) en aan het vitaal houden van het buitengebied. Het gaat erom deze kwalitatieve ruimte behoedzaam te gebruiken. We kunnen het ons niet permitteren ongebreideld door te bouwen.

1.3 Kwantitatieve monitor

In de "Uitgangspunten voor wonen en vastgoed in de Achterhoek" (ook wel: de 11 uitgangspunten voor een nieuwe regionale woonvisie) staat dat we over extra aantallen woningen per gemeente geen afspraken maken. We nemen de ruimte voor het voorzien in de behoefte,

daar waar dit in de regio nodig is. Maar we willen wel een kwantitatieve vinger aan de pols om te zorgen dat het regionale totaal binnen de huishoudensprognose blijft.

1.4 Nieuw kader voor nieuwe plannen, bestaande afspraken over bestaande plannen blijven

Deze kwalitatieve toetsingscriteria beschrijven het kader dat we regionaal af willen spreken over extra nieuwbouw. Dit regionale kader werken de gemeenten individueel uit en ze passen het zelf toe. Daarnaast kunnen de gemeenten eigen kwalitatieve criteria bepalen.

De werkwijze voor de toepassing van de kwalitatieve criteria wordt beschreven in hoofdstuk 4.

De kwalitatieve eisen gelden alleen voor nieuwe plannen waaraan de gemeente medewerking wil verlenen. De afspraken over de bestaande plannen (stoplichtmodel) worden uitgevoerd en blijven dus voor deze plannen van kracht.

2 Kwaliteitscriteria

De 3 kwaliteitscriteria zijn:

- 1 De behoefte is aangetoond
- 2 Voorrang voor transformatie van leegstaand vastgoed (verbouw of nieuwbouw na sloop)
- 3 Inbreiding gaat voor uitbreiding

Het onderzoeksresultaat van het AWLO is een goede basis voor het aantonen van de behoefte. Daarnaast zijn er diverse andere manieren om de behoefte aan te tonen.

Fig 5.2 Mismatch (potentiële overschotten en tekorten naar eigendom en type woning in de Achterhoek, 2018-2023

2.1 Sturen op kwaliteit

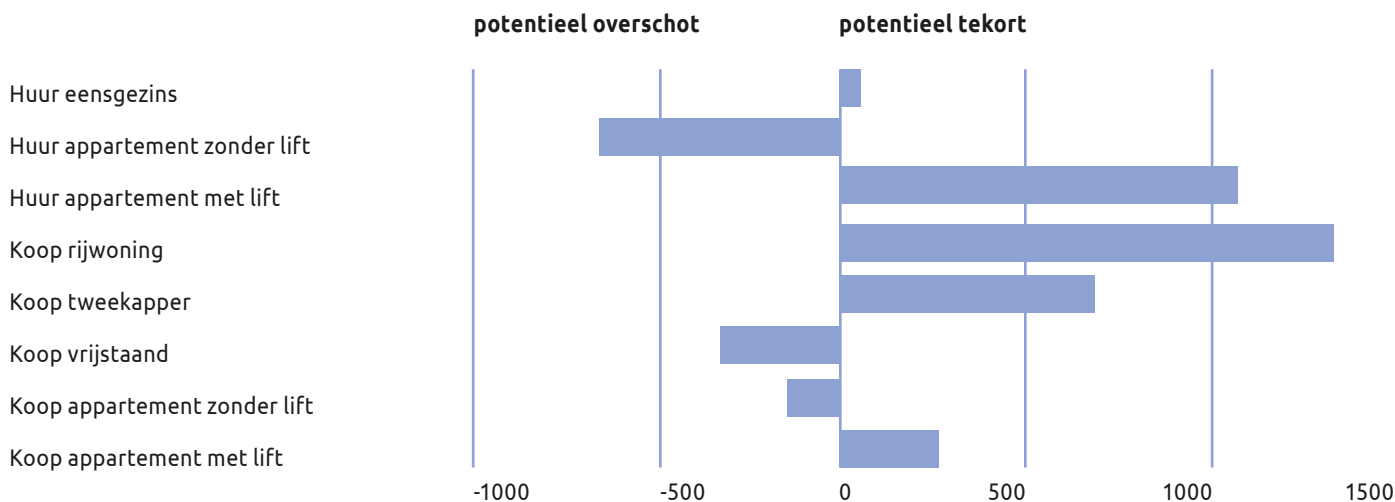
Het belangrijkste advies in het AWLO over nieuwbouw geeft aan dat in de bestaande voorraad onvoldoende aanbod is voor starters en senioren. Daarom moeten we voor deze doelgroepen bouwen.

In het AWLO wordt dit duidelijk gemaakt door middel van het saldo tussen vraag en aanbod per woningtype; zowel voor de totale regio als per gemeente. Het AWLO onderscheidt 8 woningtypes. Als je de saldi van deze 8 types optelt zie je het totale woningtekort. Bovenstaande grafiek toont

dat er zowel woningtypes/prijssegmenten¹ met een tekort als een overschot zijn. Deze grafiek toont de saldi voor de regio. Let op: de saldi per gemeente verschillen onderling en met de regio!

¹ Koop rijwoning kan worden gezien als betaalbare koopwoning voor starters; ook appartementen (koop en huur) kunnen financieel bereikbaar zijn voor starters. Koop- en huurappartementen zonder lift zijn voor senioren niet traploos bereikbaar, koop- en huurappartementen met lift wel; dit zijn gelijkvloerse woningen. Grondgebonden woningen met alle voorzieningen gelijkvloers (ook slaap- en badkamer) zijn erg gewild bij senioren.

Vraag en aanbodbalans Achterhoek 2018-2023

Bron: AWLO 2017, CBS-microdata 206-2015

2.2 Regionale criteria: aantonen behoefte en ruimtelijke criteria

2.1.1 Aantonen behoefte

In de vorige paragraaf zijn enkele redenen genoemd waarom we adviseren om naast de uitkomst van het AWLO, ook andere manieren voor het aantonen van woonbehoefte te hanteren. De gemeenten kunnen met de hieronder beschreven bronnen de vraag naar woningen bepalen:

- AWLO-profiel per gemeente is uitgangspunt (kwalitatief tekort in beeld). Het AWLO-profiel is toepasbaar in grote kernen
- Eigen behoefte onderzoek door de gemeente
- Onderzoek naar woonwensen van woningzoekenden van buiten de regio
- Behoeftesonderzoek specifieke doelgroepen (bijv. arbeidsmigranten)
- Kleine kernen en buitengebied: 'namen en rugnummers'
- Sociale huur: in overleg met corporaties, vastleggen in prestatieafspraken
- Woonzorg: regietafels
- Bijzondere/innovatieve woonvormen, CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap)

Deze bronnen worden door de gemeenten beschreven in de door hen bestuurlijk vast te stellen kwaliteitscriteria. Hierna volgt een toelichting per bron (zie 2.2.1a en 2.2.1b).

Naast het aantonen van de woonbehoefte zijn de volgende ruimtelijke criteria regionaal bindend:

- 2 Transformatie leegstaand vastgoed
- 3 Inbreiding gaat voor uitbreiding. Ofwel bouwen binnen de kom

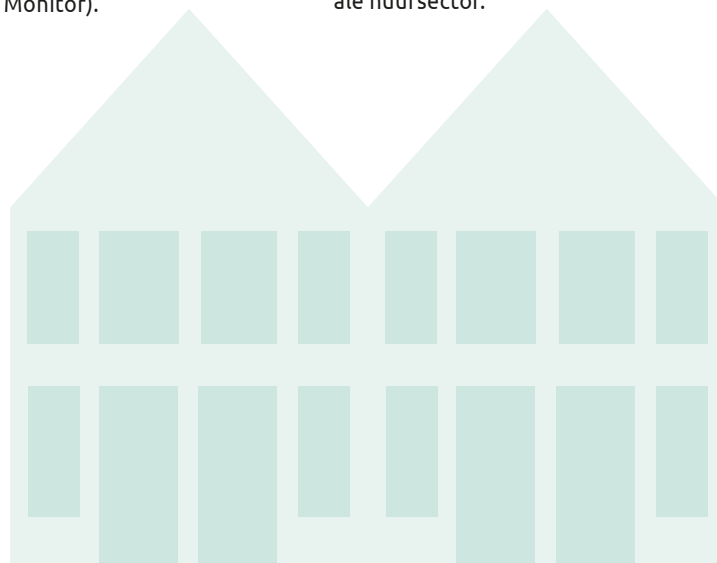
Ook hier volgt een toelichting per criterium (zie 2.2.2).

2.2.1a Toelichting aantonen behoefte op basis van het AWLO

Het saldo vraag-aanbod per woningtype uit het AWLO 2017 is het algemene kader voor de komende jaren, tot de rapportage van het AWLO van 2021 aanleiding geeft tot aanpassing. De grafiek (zie 2.1) laat de saldi voor de gehele regio zien (let wel: deze verschillen per gemeente). De gemeenten nemen hun eigen vraag-aanbodbalans in de bijlage 'Factsheet per gemeente' uit het AWLO als uitgangspunt. N.B.: In de saldi moeten we nog verwerken wat is opgeleverd in 2017 en 2018; ook moeten we meenemen wat in de bestaande plannen op de rol staat vanaf 2019 (zie ook H5 Monitor).

We gaan daarna als volgt te werk:

- De woningtypen die voldoen aan de behoefte van starters en senioren krijgen voorrang, want het saldo laat voor deze woningtypen grote tekorten zien. In de grafiek (zie 2.1) zijn het kooprijwoningen, huur- en koopwoningen met lift en tweekappers. Het tekort aan tweekappers manifesteert zich niet in alle gemeenten. Het tekort voor de andere genoemde woningtypes zien we in alle gemeenten terug.
- Woningen voor senioren zijn levensloopgeschikt, dit wil zeggen dat alle basisvoorzieningen in de woning gelijkvloers zijn en de woning bereikbaar is zonder traplopen. Dus appartementen met lift of grondgebonden woningen met minimaal een slaap- en badkamer op de begane grond. Appartementen zonder lift zijn sowieso ongeschikt voor deze doelgroep.
- Starterswoningen hebben een betaalbare prijs, dit wil zeggen koopwoningen die financieel bereikbaar zijn voor inkomens die geen toegang meer hebben tot de sociale huursector.

- Gemeenten ramen aan de hand van het AWLO hun eigen vraag-aanbodbalans (op het niveau van grote kernen) het tekort per woningtype (binnen het totale woningtekort). Deze raming hoeft niet tot achter de komma nauwkeuring te zijn. Want in de loop van de tijd kunnen we met behulp van monitoring volgen of de behoefte verandert in betreffend type/segment door de toevoeging van nieuwbouw of veranderende marktomstandigheden. Gemeenten moeten vooral de behoefte vanuit de focus-doelgroepen starters en senioren in beeld brengen. De overige ruimte is bedoeld voor de bouw van andere types/segmenten. Daar waar de ruimtelijke inpassing van starters- of senioren woningen niet goed mogelijk is of voor het invullen van aangetoonde behoefte in andere types/segmenten.
- We gebruiken het profiel van de woningbehoefte uit het AWLO op deze wijze tevens als kwantitatief kader voor aantallen per type/prijs. Als er binnen een bepaald type/segment woningen worden toegevoegd (nieuwbouw, transformatie) wordt het tekort teruggedrongen. Dit betekent dat per type/segment een administratie bijgehouden moet worden van het aantal woningen waaraan de gemeente medewerking heeft verleend. Op een gegeven moment is het tekort volledig weggewerkt en kunnen verschijnselen van verzadiging optreden. Dit blijkt dan uit monitoring. Met monitoring (actuele cijfers van makelaars, etc.) kunnen we zichtbaar maken of in een bepaald type/segment verzadiging

optreedt zodat het niet zinvol is meer woningen toe te voegen.

2.2.1b Toelichting aantonen behoefte op een andere basis

Ruim 11.000 inwoners van de 7 gemeenten van de regio Achterhoek hebben deelgenomen aan het AWLO. Het AWLO heeft zeggingskracht op regionaal en gemeentelijk niveau. Van verschillende zijden wordt opgemerkt dat dit weliswaar het grootste deel van de woningvraag in beeld brengt, maar niet de wensen van mensen die van buiten de regio hier willen komen wonen. Ook geeft het AWLO te weinig houvast over woonbehoeften op de lage schaal van de kleine kernen en het buitengebied. Met de volgende bronnen kunnen gemeenten woningbehoefte ook aantonen:

- Eigen woningmarktonderzoek door gemeenten (sic).
- Onderzoek naar woonwensen van woningzoekenden van buiten de regio. Dit moet inzicht geven in de omvang van de instroom van buiten. We kunnen achterhalen welke woonwensen instromers hebben door te meten op welk woningtype/prijssegment de keus is gevallen bij degenen die zich recent hebben gevestigd ('proved preferences'). Dus aangetoonde behoefte van instromers van buiten de regio (gezinnen, 55-plussers en nieuwe werknemers, waaronder arbeidsmigranten). Deze behoefte is namelijk niet onderzocht in het AWLO 2017.
- Gemeenten onderbouwen de woningbehoefte in kleine kernen en het buitengebied met concreet aangetoonde

behoefte. Wat onder concrete behoefte moet worden verstaan, vereist nadere uitwerking ("namen en rugnummers"). Ook moet worden aangetoond dat in de bestaande voorraad geen alternatief beschikbaar is.

- Sociale huur: gemeenten kunnen in overleg met corporaties de behoefte aan nieuwbouw in dit segment in prestatieafspraken vastleggen. Corporaties hebben door monitoring (wachtlijden, aantal reacties per woning en acceptatiegraad) een goed beeld van de vraag-aanbod verhouding in het sociale huursegment (zie de gegevens in de Woonmonitor). Hieruit kunnen conclusies rollen over eventuele uitbreiding of inkrimping van geschikt aanbod.
- Woonzorg: op gemeentelijk niveau wordt periodiek een bijeenkomst georganiseerd waarin de gemeente samen met zorgaanbieders en corporatie(s) de ontwikkelingen in vraag en aanbod bij de verschillende zorgdoelgroepen bespreekt. Hier kunnen conclusies worden getrokken over eventuele uitbreiding of inkrimping van geschikt aanbod.
- Collectieve initiatieven ('van onderop'), bijzondere/innovatieve woonvormen. Innovatieve woonconcepten (flexibele/demontabele bouwvormen, woonvormen gericht op vermindering van kosten voor zorg en ondersteuning door onderlinge zorg, circulair gebouwde woningen) hebben een streepje voor.

2.2.2 Toelichting ruimtelijke criteria

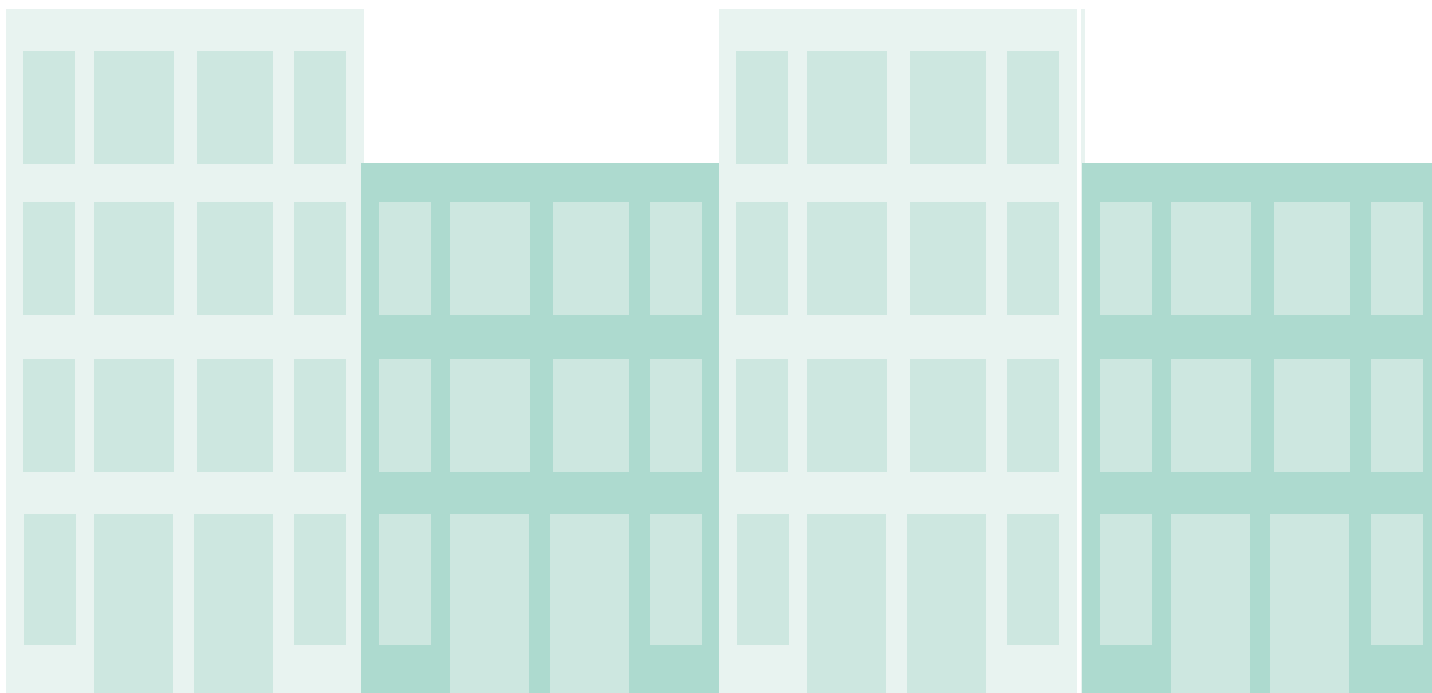
- Bouwen op locaties met leegstaand vastgoed gaat voor bouwen op andere locaties binnen de bebouwde kom. Prioriteit ligt bij het transformeren van deze locaties in aanloop straten en centra van kernen door middel van verbouwing tot woonruimte of nieuwbouw na sloop. In het buitengebied kan het gaan om compensatie voor gesloopte agrarische bebouwing (bijv. rood voor rood); dit verschilt per gemeente.
- Inbreiding gaat voor uitbreiding. We bouwen in principe niet op uitleglocaties (ladder voor duurzame verstedelijking), maar indien (verdere) inbreiding niet (meer) mogelijk of ongewenst is kan een uitzondering worden gemaakt. Bijvoorbeeld voor het behoud van voldoende groen in de wijken.

2.3 Niet regionaal vast te leggen criteria en lokale criteria

Gemeenten zijn vrij eigen criteria voor hun gemeente toe te voegen aan de regionale criteria en deze mee te wegen bij de toetsing. Elke gemeente werkt trouwens al bij planbeoordeling met een door haar zelf ontwikkeld planologisch afwegingskader. Hierbij wordt integraal gekeken naar diverse aspecten: stedenbouwkundig, landschappelijk, mobiliteit (parkeren), ecologie (bodem, water, lucht, geluid), erfgoed, etc.. De gemeenten kunnen er voor kiezen mee te werken aan andere bijdragen aan waarde behoud en kwaliteit van wonen en leefbaarheid ("Voor wat hoort wat").

Hierbij denken we aan:

- vervangen van incourante woningen (bij netto toename)
- VAB-regeling (revival)
- woningsplitsing boerderijen
- landgoederen (voor inrichting natuur).

3. Bestuurlijke besluitvorming

De gemeenten dragen zorg voor een goede ruimtelijke ordening. Voor de uitoefening van deze taak hebben zij instrumenten in handen die sturing op kwaliteit (lees: woningtype en prijs) goed mogelijk maken (art. 3.1.6. Bro)².

3.1 Kwaliteitscriteria vastleggen in raadsbesluit

Voordat het regionale kwalitatieve toetsingskader kan worden toegepast moeten de gemeenteraden dit kader vastleggen, bijvoorbeeld in een nieuwe Woonvisie of in een aparte beleidsnotitie over het nieuwe woningbouwbeleid. Het is zeer belangrijk te onderstrepen dat het kwalitatieve toetsingskader alleen bedoeld is voor nieuwe plannen.

Daarnaast worden de afspraken over de bestaande plannen uitgevoerd. We willen immers sturen op kwaliteit. Dat betekent dat we af willen van plannen die kwalitatief tekort schieten. In veel gemeenten zijn zulke plannen op rood gezet. Op basis van voorzienbaarheid raken deze plannen hun bouwtitel (bestemming Wonen) kwijt. Op deze wijze maken we extra ruimte voor goede plannen.

Nieuw woningbouwbeleid (gemeentelijk niveau) moet vastleggen dat alleen voor aantoonbare behoefte kan worden

gebouwd. Dit vereist een heldere beschrijving van de wijze waarop behoefte kan worden aangetoond. Aanvullend hierop worden andere kwalitatieve eisen beschreven, zoals over het voorrang geven aan woningbouw op te transformeren locaties. Indien de gemeente van oordeel is dat een belangrijk deel van de behoefte is aangetoond (accent op starters en senioren) kan zij in haar beleid aangeven aan welke woningtypen/segmenten zij prioriteit geeft. Een indicatie van het aantal woningen per deelgebied (kernen, buitengebied) per type/prijs is onderdeel van de gemeentelijke uitwerking van het beleid. Zo maakt de gemeente openbaar aan welke nieuwe plannen zij medewerking zal geven en welke niet. De markt kan zich daar dan naar richten.

² Publiekrechtelijk via omschrijving in het bestemmingsplan; privaatrechtelijk met een anterieure overeenkomst.

3.2 Verlenen van medewerking aan nieuwe plannen

Na het doorlopen van de kwalitatieve toets en planologische afweging (zie hoofdstuk 4) gaat een ambtelijk advies om in principe medewerking te verlenen aan het nieuwbouwinitiatief naar het gemeentebestuur. Het besluit van het gemeentebestuur betreft (een wijziging van) het bestemmingsplan of een projectbesluit. Hierin worden afspraken vastgelegd over:

- te bouwen woningtype(s) en verkoopprijzen
- de realisatietermijn (bijvoorbeeld 3 jaar vanaf verlening Omgevingsvergunning)

Deze afspraken worden beschreven in het bestemmingsplan, c.q. projectbesluit, of in een anterieure overeenkomst. De voorkeur ligt bij het vastleggen in een anterieure overeenkomst.

3.3 Juridische status bestaande plannen

Om schadeclaims te voorkomen van initiatiefnemers van bestaande plannen waarvan de bouwtitel op basis van voorzienbaarheid op korte termijn vervalt, moeten de gemeenten die het stoplichtmodel hebben ingevoerd hen actief informeren over het nieuwe beleid. En gemeenten moeten hen de gelegenheid geven te voldoen aan het kwalitatief toetsingskader. Indien betreffende initiatiefnemers hun plan aanpassen wordt het bestaande plan als vervallen beschouwd. Het aangepaste plan wordt als een nieuw plan behandeld en getoetst aan het nieuwe kwaliteitskader.

Gemeenten die in hun huidige beleid in plaats van het stoplichtmodel een maximale termijn voor realisatie van woningbouwplannen hebben opgenomen, informeren initiatiefnemers van deze woningbouwplannen over de nieuwe regionale toetsingscriteria. Zij kunnen er dan voor kiezen de bestaande plannen aan te passen.

3.4 Toetsing aan vigerend regionaal woningbouwbeleid

Bij de plantoetsing kijkt de gemeente o.a. naar vigerend regionaal beleid; het meest recent is de regionale woonagenda Achterhoek 2015-2025. Totdat een nieuwe regionale woonagenda van kracht is waarin de verandering van het woningbouwbeleid is opgenomen moet duidelijk zijn welke passages niet van toepassing zijn voor de extra woningbouw. Het vigerend beleid geldt immers alleen voor de bestaande plannen. Dus oude plannen toetsen we aan vigerend beleid en nieuwe plannen alleen aan de nieuwe regionale kwaliteitscriteria.

De passages uit de regionale woonagenda Achterhoek 2015-2025 die het betreft zijn:

- afspraken woningbouw tot 2025 over netto toevoegingen incl. 10% extra verlaging (pag. 3 en 4 uit de samenvatting; pag. 7, 11 en 12); en het schema over bouwopgave (op pag. 12)

- kleine kernen en buitengebied (pag. 12): eerste zin niet van toepassing voor nieuwe plannen, tweede zin ("In incidentele gevallen is ... een maatwerk-oplossing mogelijk, maar die dient stevig onderbouwd te zijn") blijft zowel voor oude als nieuwe plannen staan
- de passage over de huishoudensgroei in hoofdstuk 5 van de regionale woonagenda Achterhoek 2015-2025 is achterhaald door de nieuwe prognose uit 2018

In het raadsbesluit dat voorgelegd wordt aan de zeven Achterhoekse gemeenten is opgenomen welke passages wel en niet van toepassing zijn.

4. Werkwijze / toetsingsproces

4.1 Volkshuisvestelijke en ruimtelijke toetsing

Het toetsingsproces wordt hieronder beschreven.

De score op aangetoonde behoefte is, zoals hiervoor uiteen is gezet (zie 2.1), afhankelijk van het saldo tussen vraag en aanbod binnen betreffend woningtype/prijssegment. Bij een groot tekort is de score positief, bij een groot overschot negatief. De score is neutraal bij een klein saldo.

Score kwalitatieve criteria:

- 1 Aangetoonde behoefte: score: + / o / -
- 2 Transformatie: score: + / o / -
- 3 Inbreiding: score: + / o / -
- 4 Lokale criteria: score: + / o / -

De gemeenten bepalen zelf de scores op de regionale en lokale toetsingscriteria. Dit geldt ook voor de weging tussen de regionale criteria en eventuele lokale criteria. De aanbeveling is de score op de aangetoonde behoefte zwaar te laten wegen.

4.2 Advies wel/niet meewerken aan nieuwbouwplan

Bij een positieve score op aangetoonde behoefte is het advies het plan uit te voeren (uiteeraard), mits de score op de andere criteria dit niet in de weg staat. Het is ook mogelijk dat het plan wel in het behoefteprofiel past, maar dat er (na verloop van tijd) al aan veel plannen met betreffend type/prijs is meegewerkt. Dan kan het advies zijn even te wachten, c.q. het plan op een later tijdstip uit te voeren. Bij een negatieve score kan de initiatiefnemer worden aangeraden het plan aan te passen naar een type/segment waar wel behoefte aan is (herprogrammeren). Indien de initiatiefnemer dit niet wenst is het advies niet mee te werken aan het initiatief.

N.B.: Het kan voorkomen dat een positieve score op aangetoonde behoefte leidt tot een negatief advies als de andere criteria (zeer) negatief scoren. Het omgekeerde, negatieve score op behoefte en positief op andere criteria kan ook. Denk bijvoorbeeld aan een leeg pand met cultuurhistorische waarde dat zich niet leent voor verbouw tot woningen voor starters of senioren, maar wel tot woningen waar geen of (relatief) weinig behoefte aan is.

Na bestuurlijke goedkeuring neemt de gemeente het plan op in de harde planningslijst die zij jaarlijks voor 1 april bij de provincie moet indienen.

4.3 Einde realisatietermijn

Nadat de Omgevingsvergunning is verleend kan het plan worden gerealiseerd. De gemeente toetst 6 maanden voor het verstrijken van de realisatietermijn of het plan in aanbouw is of is opgeleverd. Als dit niet zo is vertelt de gemeente de initiatiefnemer dat de geldende bouwtitel wordt ingetrokken. De initiatiefnemer krijgt nog één jaar de tijd om het plan te realiseren.

5. Monitor

De jaarlijkse regionale Woonmonitor brengt sinds 2012 de ontwikkeling van de woningvoorraad in beeld. Door de nieuwbouw regelmatig te vergelijken met de (periodiek te meten) ontwikkeling van het aantal huishoudens, leegstandscijfers en woningaanbod weten we of dit in de pas loopt met de behoefte.

Onderdeel van de regionale Woonmonitor is het monitoren van de regionale afspraken over het (netto) te realiseren aantal nieuwbouwwoningen per gemeente:

- aantal woningen opgeleverd en gesloopt
- aantal woningen in aanbouw
- resterende plancapaciteit en
- stand afspraken toegestane bouwopgave tot 2025.

In de Woonmonitor zijn (tot nu toe) alleen de totalen per gemeente vermeld, dus niet onderverdeeld in woningtypes en prijssegmenten. Voor de nieuwe plannen willen we monitoren of ze worden gebouwd binnen de kwaliteitscriteria, c.q. volgens de behoefte waarin de bestaande woningvoorraad niet voorziet. En: we hebben afgesproken dat we de kwalitatieve kenmerken van de nieuwe plannen met elkaar delen.

5.1 Bestaande regionale Woonmonitor uitbreiden

We gaan daarom de Woonmonitor uitbreiden met kwalitatieve informatie over de extra nieuwbouw. Dit vergelijken we met het profiel uit het AWLO 2017 en straks met de resultaten van het AWLO 2021.

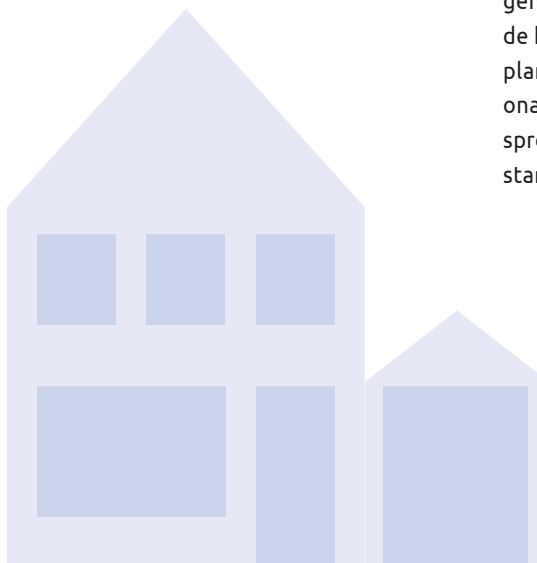
Het is nodig de bestaande Woonmonitor uit te breiden met kwalitatieve gegevens, nl. aantal woningen onderverdeeld naar:

- woningtypes,
- prijssegmenten en
- gepland tijdstip van realisatie.

Dit is heel goed mogelijk, want de gemeenten melden deze gegevens jaarlijks voor 1 april bij de provincie via de harde planningslijsten. Deze planningslijsten hebben de bovengenoemde onderverdeling.

5.2 Nieuwe plannen in beeld; de bestaande ook!

De nieuwe plannen van alle gemeenten worden uit de bij de provincie ingediende planningslijsten gefilterd en naast elkaar gezet in een regionaal overzicht, getalmatig per type/segment. We moeten dit ook doen voor de bestaande plannen. Zo kunnen we in beeld brengen in welke mate bestaande plannen bijdragen aan de behoefte en welke niet. We krijgen hiermee kwalitatief inzicht in zowel nieuwe als bestaande plannen. Maar voor het monitoren van de kwalitatieve criteria we concentreren ons op de nieuwe plannen. De door de provincie te leveren gegevens worden besproken in de werkgroep Kwalitatieve criteria. In deze werkgroep zijn alle gemeenten van de regio vertegenwoordigd. De werkgroep leden delen de kwalitatieve gegevens over de nieuwe plannen. De werkgroep vergelijkt de regionale optelsom met het regionaal afgesproken kwalitatieve kader: prioriteit voor starters en senioren.

5.3 Uitkomsten vergelijken met periodiek te houden onderzoek

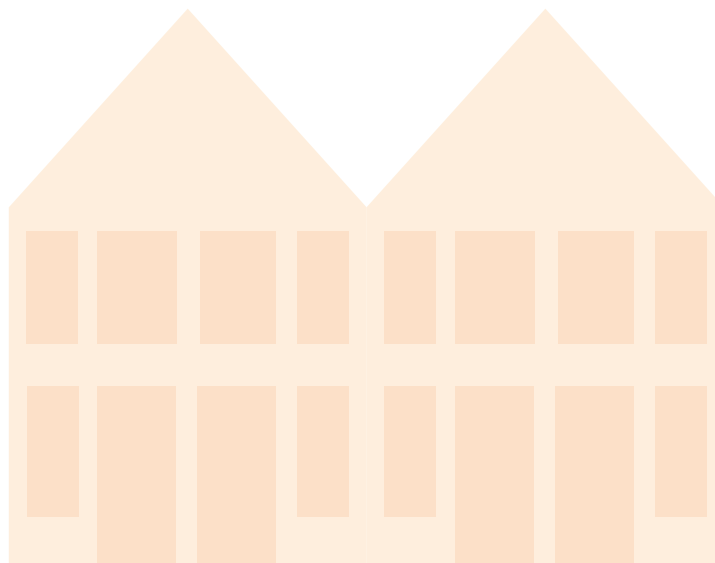
De optelling van nieuwe plannen van alle 7 gemeenten vergelijken we met het vraagprofiel uit marktonderzoek (AWLO) en met de uitkomst van de meest recente huishoudensprognose. We kunnen zien of het kwalitatieve profiel van de optelsom spoort met het profiel uit het AWLO. En we kunnen een kwantitatieve toets doen door het totale aantal te leggen naast het aantal dat uit de recentste huishoudensprognose is gerold.

Naar verwachting kan de eerste optelling medio 2021 worden gemaakt over het jaar 2020. Over de eerste nieuwe plannen zal vanaf eind 2019 een besluit worden genomen; Eerst moet immers het gemeentelijk beleid worden aangepast a.d.h.v. de regionale kwaliteitscriteria. Daarna kunnen de colleges en gemeenteraden nieuwe woningbouwplannen goedkeuren (wijziging bestemmingsplan of projectbesluit) en omgevingsvergunningen verlenen. Huishoudensprognoses worden regelmatig (minimaal elke 2 jaar) gemaakt, zodat de som van nieuwe plannen kwantitatief kan worden getoetst aan de meest actuele prognose. In 2021 (4 jaar na 2017) houden we een nieuw AWLO naar de kwalitatieve woningbehoefte.

We weten medio 2021, als de Woonmonitor voor het jaar 2020 gereed is, hoeveel nieuwe woningen zijn gebouwd en gepland. Dan kunnen we zien of er noodzaak ontstaat het tempo af te remmen of

op te voeren. De werkgroep Kwalitatieve criteria zal de Thematafel Wonen en Vastgoed op dit punt adviseren.

3 De berekende vraag-aanbod verhoudingen in het AWLO hebben 1-1-2017 als peildatum. De opgeleverde plannen van 2017 en 2018 moeten hierin worden verwerkt. Belangrijk is ook te verwerken wat in de bestaande plannen op de planning staat. Hierdoor zullen de berekende tekorten, resp. overschotten per type/segment afnemen of juist toenemen.

Persbericht

24 juli 2019

Wethouder Maikel van der Neut: “Bouwen in Berkelland voor jong en oud!”

In de Achterhoekse gemeenten is unaniem gekozen om voorrang te geven aan woningen waar nu een tekort aan is; voor jongeren en ouderen. Dit gebeurt door het vaststellen van regionale kwaliteitscriteria.

Wethouder Maikel van der Neut: “In Berkelland bevestigt dit de koers die wij al hebben ingezet, en dat is om te bouwen naar behoefte. Daar hebben we in Beltrum én in Rietmolen al actief op ingezet.”

Kwaliteitsslag in woningaanbod in onze kernen

Door de kwaliteitscriteria vast te stellen komt er ook officieel vanuit de regio en provincie ruimte om te gaan bouwen voor jong en oud en zo een kwaliteitsslag te maken in het woningaanbod in onze kernen. *“Waar nu al in Rietmolen en Beltrum begonnen kan worden met de bouw van woningen, zal dit in de komende maanden ook gaan volgen in de andere grote en kleine kernen”, aldus wethouder Van der Neut.*

Bestaande mogelijkheden die er al liggen in de grote kernen, zoals het Hondelink in Neede en Elbrink in Borculo, kunnen hiervoor mogelijk worden ingezet. Hier zal de komende maanden meer duidelijkheid over komen.

Maikel van der Neut: “Met nieuwe woningbouw in de kernen zorgen we ervoor dat jongeren en ouderen behouden blijven voor Berkelland, er doorstroming ontstaat op de woningmarkt en er een kwaliteitsslag komt in onze woningvoorraad. Bouwen naar behoefte zal een dynamisch proces blijven, maar we denken in kansen!!”

Gemeenteraad behandelt lokale kwaliteitscriteria in het najaar

De nieuwe woningbouwplannen moeten wel voldoen aan de eisen van de lokale kwaliteitscriteria die dit najaar in de gemeenteraad worden behandeld. Er zijn drie belangrijke criteria. Er moet daadwerkelijk worden aangetoond dat er lokaal behoefte is aan nieuwe woningen. Daarnaast gaat transformatie van bestaande gebouwen zoals kerken, scholen en kantoren naar woningen voor en gaat het bouwen binnen kernen voor uitbreiding.

Noot voor de redactie:

Nadere informatie bij: Communicatie gemeente Berkelland, T: 0545-250 587.

Bijlage: Persbericht 8RHK ambassadeurs 23 juli 2019 ‘Achterhoekse samenwerking succesvol’.

Persbericht

Doetinchem, 23 juli 2019

Achterhoekse samenwerking succesvol

Woningen voor jongeren en ouderen krijgen voorrang in de Achterhoek

De colleges van burgemeester en wethouders van Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk hebben er unaniem voor gekozen om voorrang te geven aan woningen waar nu een tekort aan is: voor jongeren en ouderen. Naar verwachting nemen de gemeenteraden hierover eind september een besluit en kort daarna Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

De colleges willen een kwaliteitsslag maken in het woningaanbod in de Achterhoek door het vaststellen van een aantal criteria voor nieuwe woningbouwplannen. De collegebesluiten zijn het resultaat van de nieuwe, regiobrede samenwerking tussen overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties; samen 8RHK Ambassadeurs. Wethouder Ben Hiddinga, voorzitter van de Thematafel Wonen & Vastgoed namens hen: "We hebben in de Achterhoek een serieus tekort aan betaalbare koop- en huurwoningen. Vooral starters hebben moeite een huis te vinden, terwijl we onze jongeren willen behouden voor de Achterhoek. Tegelijk zien we dat op dit moment het aantal huishoudens nog groeit, waardoor we meer woningen kunnen bouwen dan in eerdere prognoses. Daarmee krijgen we ruimte om juist die woningen te bouwen waar behoefte aan is. Die nieuwe woningen komen zoveel mogelijk op bestaande locaties, of in panden die al langere tijd leegstaan. Ook is er ruimte voor innovatieve woonconcepten, zoals tiny houses. We willen niet onbeperkt bouwen; de ruimte die we hebben in de Achterhoek is kostbaar en daar willen we behoedzaam mee omspringen."

Waar moeten nieuwe woningen aan voldoen?

Er zijn drie regionale kwaliteitscriteria. Ten eerste wordt gekeken of de behoefte aan nieuwe woningen lokaal aantoonbaar is. Daarnaast komt er voorrang voor verbouw van leegstaande gebouwen, zoals kerken, scholen, kantoren en winkels naar woningen. En inbreiding (bouwen binnen de kernen) gaat voor uitbreiding.

De kwaliteitscriteria voor woningbouw in de Achterhoek gelden voor nieuwe woningbouwplannen. De regionale criteria vormen de basis, daarnaast kunnen gemeenten aanvullende lokale criteria opstellen. Veel gemeenten sturen ook nu al op kwaliteit en kunnen zo direct aansluiten bij de nieuwe regionale criteria. Het vaststellen van de kwaliteitscriteria is een belangrijke en logische vervolgstap op de ingeslagen koers van kwaliteitsverbetering. Door te bouwen naar behoefte wordt het tekort aan woningen voor jongeren en ouderen op de Achterhoekse woningmarkt aangepakt. Ook het focussen

op het verduurzamen en waar nodig aanpassen van de bestaande woningen past in deze regiobrede aanpak.
Na het besluit van de provincie Gelderland kunnen de gemeenten aan de slag met de regionale kwaliteitscriteria.

Noot voor de redactie

Neem voor meer informatie contact op met Anja Wormeester, (06) 5499 5240, a.wormeester@8rhk of Susan Heimplaetzer, +31 314 32 12 13, s.heimplaetzer@8rhk.nl

De Achterhoek is een economisch sterke en innovatieve regio. Ontwikkelingen zoals vergrijzing en ontgroening hebben consequenties voor zowel de woningmarkt als de arbeidsmarkt. Tegelijk zijn er opgaven op het gebied van klimaat, energie en mobiliteit. Als 8RHK ambassadeurs werken overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties samen aan de toekomst van onze regio.

Kwaliteitscriteria nieuwe woningbouwplannen – Primos

Op 4 september 2019 worden de regionale kwaliteitscriteria voor nieuwe woningbouwplannen besproken. Eén van de aanleidingen is dat de recente Primosprognoses uitwijzen dat de huishoudensdaling later inzet. Daarnaast is een belangrijke aanleiding de uitkomsten van het Achterhoeks Woonwensen- en Leefbaarheidsonderzoek, waarin een mismatch op de woningmarkt in de Achterhoek naar voren komt. Hieronder een verduidelijking van de primosprognoses, waarover wordt gesproken in de regionale kwaliteitscriteria.

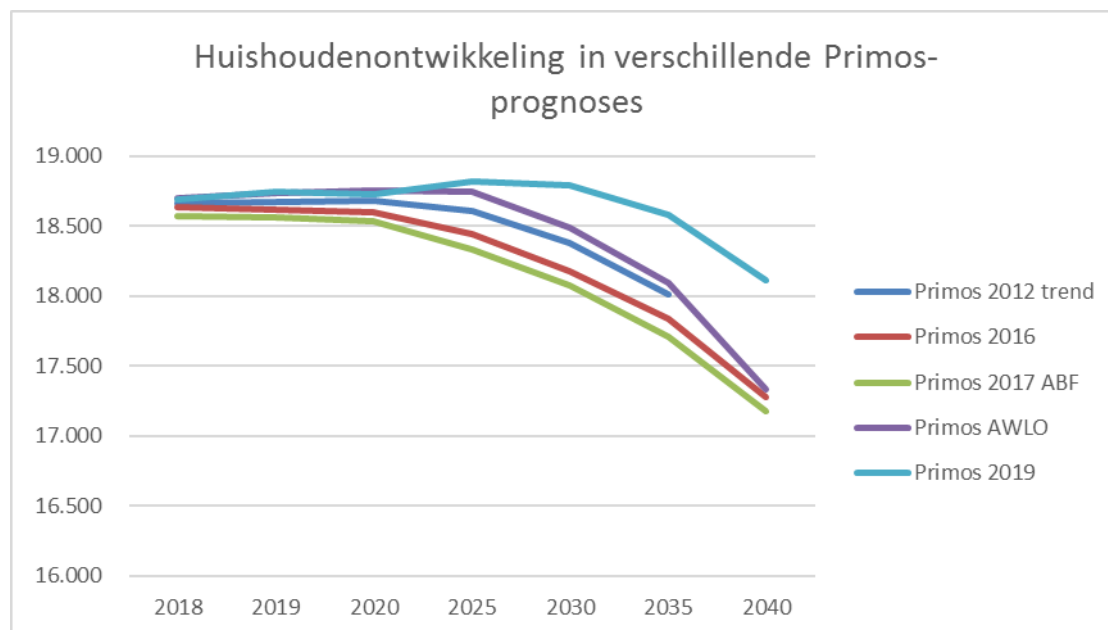
Primos 2019

De prognose in Primos 2019 <https://primos.datawonen.nl> laat voor de gemeente Berkelland zien dat het aantal huishoudens rond 2025 op haar top is. De afname zet pas na 2030 in, en gaat geleidelijker dan in eerdere prognoses. In de tabel hieronder de aantallen.

	Bevolking totaal	Huishoudens totaal	Huishoudens-ontwikkeling
2018	44.030	18.690	
2019	43.910	18.750	60
2020	43.640	18.730	-20
2025	42.400	18.820	90
2030	41.200	18.790	-30
2035	39.970	18.580	-210
2040	38.500	18.110	-470
2045	36.900	17.470	-640
2050	35.260	16.750	-720

Prognose huishoudensontwikkeling Berkelland, Primos 2019

Ten opzichte van de eerdere Primosprognoses gaat de huishoudensdaling langzamer. Eén van de verklaringen is dat ten opzichte van eerdere Primos-berekeningen het aantal huishoudens dat in een verzorgings- of verpleeghuis gaat wonen lager wordt ingeschat. (Bron: Rapportage Primos 2019, ABF-Research 27 mei 2019).

Prognose huishoudensontwikkeling diverse Primos-prognoses voor Berkelland

Planning bestemmingsplannen

Nr. SV	Naam bestemmingsplan	Wat te doen	Stand van zaken 1 september 2019	Eigenaar/ontwikkelaar
BORCULO				
3	Borculo, Woongebieden 2011, herziening 2019-2 (Heure-Elbrink III)	wijzigingsbevoegdheid naar wonen verwijderen	Vorbereiding bestemmingsplan nog niet gestart.	Derden
4	Borculo, Spoorstraat-Lichtenhorst 2019	witte vlek herbestemmen in combinatie met punt 8	Gemeente in gesprek met eigenaar over gecombineerde herontwikkeling met nr. 8. Invulling o.a. woningen.	Eigenaar gemeente. Ontwikkelovereenkomst met projectontwikkelaar.
5	Borculo, Woongebieden 2011, herziening 2019-1 (Schollenkamp)	bestemmen wonen naar groen (indien nog resterend)	Alle vergunningen verleend. Zijn nu in aanbouw. Daarnaast overleg met gemeente en eigenaren over verplaatsing bouwmogelijkheid van kavel B (Rekensweg) naar kavel A (Kooweide).	Derden
8	Borculo, Centrum 2011, herziening 2019-1 (Spoorstraat 21)	in combinatie met punt 4 (Lichtenhorst) herbestemmen	Gemeente in gesprek met eigenaar over gecombineerde herontwikkeling met nr. 4. Invulling o.a. woningen.	Derden
10	Borculo, Woongebieden 2011, herziening 2019-2 (Heure-Elbrink III)	wijzigingsbevoegdheden naar wonen verwijderen	Vorbereiding bestemmingsplan nog niet gestart.	Gemeente
EIBERGEN				
7+8	Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2019-1 (Hofrichter)	wijzigingsbevoegdheid eraf en bestemming 2 woningen naar groen	Vorbereiding bestemmingsplan nog niet gestart.	Gemeente
11	Eibergen, Woongebieden 2011, herziening 2019-2 (Zwilbroekseweg)	aantal woningen van 8 naar 2	Vergunning Zw'weg 1b is verleend en bouw bijna gereed. Voor Zw'weg 1a wordt vergunning binnenkort verleend. Daarna start bestemmingsplanprocedure.	Gemeente
NEEDE				
1	Neede, Woongebieden 2011, herziening 2019-1 (Plan Hondelink)	middengebied herbestemmen tot groen (-8 woningen)	Vorbereiding bestemmingsplan nog niet gestart.	Gemeente
7	Neede, Centrum 2011, herziening 2019-2 (Nieuwstraat 14)	terugbrengen aantal woningen van 4 naar 2 (Halve Maan)	Bouw van 4 woningen wordt uitgevoerd. Aanpassing bestemmingsplan is daarmee niet meer aan de orde.	Derden
RUURLO				
2-5	Ruurlo, Leusinkbrink 2019	project volgt een afzonderlijke procedure	Afzonderlijke procedure	Afzonderlijke procedure

M19-14

MOTIE

Motie naar aanleiding van agendapunt nr. 15, Kwalitatieve toetsingscriteria woningbouw Regio Achterhoek

Onderwerp:

Aanbod los van behoefte – stop met weg bestemmen woningbouwplannen

De raad van de gemeente Berkelland in vergadering bijeen op 17 September 2019

Overwegende dat:

- De raad op 13 november 2018 heeft besloten het Plan van aanpak voor de doorvertaling van de Structuurvisies Wonen voor Borculo, Eibergen, Neede en Ruurlo naar bestemmingsplannen vast te stellen;
- De raad op 13 november 2018 het college opdracht heeft gegeven om de planologische maatregelen zoals genoemd in het Plan van aanpak voor te bereiden en door te voeren;
- De planologische maatregelen zullen leiden tot het wegbestemmen van een aantal woningbouwlocaties (harde plancapaciteit);
- Dit nodig wordt geacht omdat het verouderde plannen zouden zijn en er ruimte gemaakt dient te worden voor nieuwe initiatieven;
- Plannen echter niet inwisselbaar zijn en vaak betrekking hebben op verschillende doelgroepen;
- Er in elke kern voor elke doelgroep woningaanbod moet zijn, voor als er een vraag komt;
- Er met name in de kernen Borculo en Neede voor de doelgroep "vrije sectorbouw" geen kavels meer beschikbaar zijn;

Verzoekt:

- De reductie in plancapaciteit zoals vastgelegd in de Structuurvisies Wonen voor Borculo, Eibergen en Neede voor de Wijk Schollenkamp fase 2 in Borculo, Plan Hondelink in Neede, Hofrichter fase 2 in Eibergen en het Elbrink III in Borculo niet door te voeren;
- Deze plannen te toetsen aan de (nog vast te stellen) lokale toetsings criteria voor woningbouw;
- Bij het vaststellen van de lokale toetsings criteria nadrukkelijk mee te nemen dat er in elke kern voor elke doelgroep woningaanbod moet zijn, en dat dit met name in de grotere kernen van toepassing is om aantrekkelijk te zijn voor instromers van buiten de gemeente grenzen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

D66/ Erik Slotboom

De motie is:

~~aangenomen / verworpen / ingetrokken~~ Overgenomen

Stemverhouding:

voor:

welke remming gebracht.

tegen:

, griffier

Raadsvergadering

Dossiernummer	1987
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	16
Omschrijving	Bespreekstuk / Rekenkameronderzoek 'Zicht op de jeugdhulp in Berkelland'

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 234500

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Rekenkameronderzoek 'Zicht op de jeugdhulp in Berkelland'

Presidiumvergadering : 21 augustus 2019

Portefeuillehouder : Presidium

Steller : J.A. Bannink

tel: : 0545-250 805

Te nemen besluit:

1. Kennis te nemen van het rekenkameronderzoek Zicht op de jeugdhulp in Berkelland.
2. De conclusies uit het rekenkameronderzoek te onderschrijven en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen.
3. Het college opdracht te geven:
 - a. om uitvoering te geven aan alle aanbevelingen (A tot en met E), daarvoor in samenspraak met raad en griffie een plan van aanpak met bijbehorende planning op te stellen en dit binnen een redelijke termijn, maar in ieder geval binnen zes maanden, aan de raad aan te bieden;
 - b. de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen te monitoren en de raad jaarlijks daarover te informeren;
 - c. in geval van kaderstelling door de raad op het gebied van jeugdhulp, de raad bij dergelijke processen steeds ter besluitvorming een voorstel te doen op welke momenten en op welke wijze de raad tijdig betrokken wordt.
4. In het plan van aanpak dient in ieder geval opgenomen te zijn het verrichten van verkennend, globaal onderzoek naar gemeenten die (relevante) ervaring hebben met de operationalisering van beleidskaders specifiek gericht op jeugdhulp en de raad daarover te informeren.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De Rekenkamercommissie Berkelland heeft onderzoek gedaan naar de jeugdhulp in de gemeente Berkelland. Door conform het voorstel te besluiten worden de conclusies uit het rapport onderschreven en wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen die door de Rekenkamercommissie zijn gedaan. Ook wordt de uitvoering van de aanbevelingen gemonitord en wordt de raad daarover geïnformeerd.

Argumentatie:

- 1.1 De Rekenkamercommissie Berkelland heeft onderzoek gedaan naar de jeugdhulp in Berkelland. Het onderzoeksrapport is toegezonden aan de raad. Daarvan kan de raad kennisnemen.
- 2.1 De conclusies en aanbevelingen zijn uitvloeisel van grondig onderzoek.
 - Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente Berkelland een integraal beleid kent.
 - Er is geen specifiek jeugdhulpbeleid geformuleerd.
 - Daarbij is de inbreng van de gemeenteraad bij de kaderstelling minimaal geweest.
 - Specifieke beheersmaatregelen voor de overschrijding op jeugdhulp ontbreken.
 - De gemeente Berkelland heeft met de toegang een werkwijze te pakken die vanuit cliënten gezien goed uit de verf komt. (Definiëring van) de regierol en samenwerking rond complexe casuïstiek zijn aandachtspunten.
 - Inzicht in het al dan niet behalen van (beleids-)doelstellingen met betrekking tot de jeugdhulp ontbreekt. De uitvoering van de jeugdhulp voldoet in grote mate aan de

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

doelen van de Jeugdwet.

- De raad heeft verder niet voldoende handvatten en mogelijkheden gepakt en gekregen van het college om zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol goed te vervullen. Een uitgebreide onderbouwing van deze conclusies is te vinden in hoofdstuk 2 van het rekenkameronderzoek.

Om deze punten te verbeteren is door de Rekenkamercommissie een aantal aanbevelingen gedaan:

- Operationaliseer beleidsdoelstellingen (specifiek gericht op jeugdhulp) en ontwikkel een monitor.
- Stel specifieke beheersmaatregelen op met betrekking tot overschrijdingen op de jeugdhulp.
- Faciliteer een beter overzicht van het aanbod binnen het jeugdhulpveld (van preventieve voorzieningen tot aan specialistische jeugdhulp).
- Organiseer in het verlengde van de doorontwikkeling van de Voormekaar teams bijeenkomsten gericht op samenwerking rondom complexe casuïstiek.
- Versterk de positie van de raad.

Meer informatie over de aanbevelingen vindt u in hoofdstuk 3 van het rekenkameronderzoek.

- 3.1 De aanbevelingen uit het onderzoek richten zich tot het college en uw raad. Ten aanzien van de bevoegdheden van het college heeft de raad ook een kaderstellende en controlerende taak. Ten aanzien van de bevoegdheden van de raad heeft het college een voorbereidende en uitvoerende taak. Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor om het college een plan van aanpak met bijbehorende planning op te laten stellen voor de uitvoering van de aanbevelingen. Zowel de aanbevelingen die aan het college zijn gericht, als aan de aanbevelingen aan u gericht. Door het college opdracht te geven om ook aan uw aanbevelingen uitvoering te geven, voert u uw eigen aanbevelingen namelijk uit (daarin staat bijvoorbeeld dat u het college zou moeten verzoeken om systematische evaluaties). Door de uitvoering van de aanbevelingen ook te laten monitoren en daarover geïnformeerd te worden houdt u zicht op de doorwerking van de aanbevelingen.
- 4.1 Tijdens de informatieavond op 27 juni is ten aanzien van de kaderstelling specifiek op het gebied van jeugdhulp door enkele aanwezigen naar voren gebracht, dat het lastig of onmogelijk is om daar uitvoering aan te geven. Door het onderzoeksbureau RadarAdvies is aangegeven dat er in den lande voorbeelden zijn van gemeenten die specifieke kaders hebben voor jeugdhulp. Om een goed gesprek te kunnen laten plaatsvinden tussen raad en college zou het goed zijn om kennis te hebben van voorbeelden.

Kanttekeningen en risico's

Tijdens de informatieavond op 27 juni is gebleken dat verschillende raadsleden nog allerlei vragen hadden. Deze vielen echter buiten de scope van het onderzoek. Het onderzoek had nog veel uitgebreider kunnen zijn, onderzoeken dienen er echter afgebakend te worden. Dit betekent echter niet dat de gevraagde informatie niet nuttig is. Er is afgesproken dat ontbrekende informatie opgevraagd kan worden bij het college, bijvoorbeeld door middel van schriftelijke vragen. Daarnaast is het uiteraard mogelijk om de Rekenkamercommissie te vragen nieuwe onderzoeken uit te voeren op het gebied van jeugdhulp of het sociaal domein. Dit staat echter los van de conclusies en aanbevelingen die zijn gedaan in het kader van het reeds uitgevoerde onderzoek. De onderzoeksvraag en subvragen zijn op zorgvuldige wijze behandeld en heeft er ambtelijk en bestuurlijk hoor en wederhoor plaatsgevonden. De inhoudelijke ambtelijke reactie is verwerkt in het onderzoek, evenals de bestuurlijke reactie. Daarmee kan de raad zich ook oordeel vellen over het al dan niet opvolgen van de aanbevelingen die zijn gedaan.

Financiën

De kosten van het onderzoek zijn ten laste gekomen van het budget van de Rekenkamercommissie. Eventuele vervolgcosten voor het opvolgen van de

aanbevelingen zijn nu nog niet bekend en dienen een plaats te krijgen in het raadsvoorstel behorende bij het door het college nog op te stellen plan van aanpak (of in andere eventuele toekomstige raadsvoorstellen ter uitvoering van de aanbevelingen).

Communicatie

De Rekenkamercommissie Berkelland heeft een persbericht uitgedaan over haar onderzoek. Ook is het onderzoek te vinden op de webpagina van de Rekenkamercommissie (www.gemeenteberkelland.nl > raad en commissies > rekenkamercommissie). Verdere communicatie over het onderzoek zal vanuit de Rekenkamercommissie niet plaatsvinden. Als u een besluit neemt zal dit uiteraard op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt worden.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het initiatief voor het rekenkameronderzoek ligt bij de Rekenkamercommissie Berkelland. Ter voorbereiding op de keuze voor een onderzoeksonderwerp heeft de Rekenkamercommissie o.a. gesproken met de fracties, Auditcommissie, Commissie Sociaal, burgemeester, griffier, gemeentesecretaris en ambtelijk contactpersoon.

Planning en evaluatie

Als het voorstel wordt overgenomen vindt er jaarlijks een monitoring plaats van de uitvoering van de aanbevelingen waarover de raad wordt geïnformeerd.

de griffier,

J.A. Bannink

de burgemeester,

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelet op artikel 185 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van het presidium van 21 augustus 2019;

b e s l u i t :

1. kennis te nemen van het rekenkameronderzoek 'Zicht op de jeugdhulp in Berkelland';
2. de conclusies uit het rekenkameronderzoek te onderschrijven en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen;
3. het college opdracht te geven:
 - a. om uitvoering te geven aan alle aanbevelingen (A tot en met E), daarvoor in samenspraak met raad en griffie een plan van aanpak met bijbehorende planning op te stellen en dit binnen een redelijke termijn, maar in ieder geval binnen zes maanden, aan de raad aan te bieden;
 - b. de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen te monitoren en de raad jaarlijks daarover te informeren;
 - c. in geval van kaderstelling door de raad op het gebied van jeugdhulp, de raad bij dergelijke processen steeds ter besluitvorming een voorstel te doen op welke momenten en op welke wijze de raad tijdig betrokken wordt;
4. in het plan van aanpak dient in ieder geval opgenomen te zijn het verrichten van verkennend, globaal onderzoek naar gemeenten die (relevante) ervaring hebben met de operationalisering van beleidskaders specifiek gericht op jeugdhulp en de raad daarover te informeren.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

Zicht op de jeugdhulp in Berkelland

Onderzoek Rekenkamercommissie Berkelland

Rapportage

12-06-2019

Rapportage

In de voorliggende rapportage worden de bevindingen, conclusies en aanbevelingen van het rekenkameronderzoek 'zicht op de jeugdhulp in de gemeente Berkelland' gepresenteerd.

Opdrachtgever

Rekenkamercommissie Berkelland

Uitvoerder

RadarAdvies

Veemarkt 83

1019 DB Amsterdam

(020) 463 50 50

www.radaradvies.nl

Onderzoekers

Christiaan Baillieux (projectleider)

Malon Peeters

Merel van Kessel

Anne Plas

Voorwoord

In 2018 heeft de Rekenkamercommissie Berkelland besloten een onderzoek te doen naar jeugdhulp door de gemeente Berkelland. Dit mede naar aanleiding van een door de rekenkamercommissie gehouden inventarisatie onder de raadsleden, waaruit het onderwerp jeugdhulp als belangrijkste (mogelijk) onderzoeksonderwerp naar boven kwam. Ook voldeed het onderwerp jeugdhulp aan de vooraf door de rekenkamercommissie vastgestelde criteria met betrekking tot de keuze en afweging van een onderzoeksonderwerp.

Met de resultaten van dit onderzoek geeft de Rekenkamercommissie Berkenland de gemeenteraad inzicht in:

- de mate waarin de door de gemeenteraad vastgestelde doelstellingen en beoogde maatschappelijke effecten ten aanzien van de lokale jeugdhulp zijn bereikt en
- aanbevelingen te doen om de effectiviteit van het beleid en daarmee de politiek-bestuurlijke sturing verder te verbeteren.

De centrale onderzoeksvraag die aan het onderzoek ten grondslag lag is:

Op welke wijze is het jeugdhulpbeleid door de gemeente Berkelland vormgegeven en is hier op een effectieve, efficiënte en rechtmatige wijze uitvoering aan gegeven en welke verbeterpunten zijn er mogelijk gezien de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de raad?

Voor het antwoord op deze vraag en hierbij onderliggende deelvragen nodigt de Rekenkamercommissie Berkelland u graag uit om het voorliggende rapport te lezen.

Tot slot bedankt de Rekenkamercommissie Berkelland alle interne (raadsleden, burgemeester en wethouders en ambtenaren) en externe stakeholders die hebben bijgedragen aan het onderzoek voor hun inbreng.

Borculo, 12 juni 2019

Inhoudsopgave

BESTUURLIJKE NOTA

1. INLEIDING	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Doel en vraagstelling	7
2 CONCLUSIES	8
3 AANBEVELINGEN	11
4 BESTUURLIJKE REACTIE	14
5 NAWOORD REKENKAMERCOMMISSIE	15
6 DEELVRAGEN, NORMENKADER EN ONDERZOEK AANPAK	16
6.1 Centrale vraag, deelvragen en normenkader	16
6.2 Onderzoek aanpak	19
6.3 Leeswijzer	19
7 KADERSTELLING EN BELEID	20
7.1 Lokale kaders voor de jeugdhulp in gemeente Berkelland	20
7.2 Regionale kaders voor de jeugdhulp	27
7.3 Betrokkenheid raad bij formulering doelstelling en kaders	30
7.4 Inhoudelijke en financiële scenario's	31
7.5 Budgetten en geldstromen	32
7.6 Risico-inventarisatie en beheersmaatregelen	32
7.7 Samenvattend en reflectie op de normen	33
8 JEUGDHULP IN DE PRAKTIJK	36
8.1 Kerngegevens zorggebruik	36
8.2 Uitvoering toegang	38
8.3 Samenwerking in het veld	45
8.4 Bijstellingen beleid en organisatie-inrichting	49
8.5 Doelrealisatie en de voortgang van de transformatie	50
8.6 Ervaringen van direct en indirect betrokkenen bij de jeugdhulp	53
8.7 Doelen van de Jeugdwet	59
8.8 De uitvoering van de jeugdhulptaken en vooraf gestelde doelen	61
8.9 Financiën - Besteding budgetten praktijk	61

8.10	Financiën - Omgang financiële risico's en risicomanagement	62
8.11	Samenvattend en reflectie op de normen	64
9	MONITORING, INFORMATIEVOORZIENING EN ROL VAN DE GEMEENTERAAD	67
9.1	Afspraken informatievoorziening aan de raad	67
9.2	Toezichthouden door de raad	70
9.3	Inzet instrumenten	71
9.4	Rollen raad	71
9.5	Samenvattend en reflectie op de normen	73
10	BIJLAGEN	75
10.1	Bijlage 1: Begrippen	75
10.2	Bijlage 2: Literatuur	77
10.3	Bijlage 3: Klantreis Jeugdhulp Gemeente Berkelland	78

Bestuurlijke nota

1. Inleiding

Op 1 januari 2015 is de Jeugdwet in werking getreden. Hiermee zijn gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk geworden voor het overgrote deel van de hulp aan minderjarigen. Dit geldt dus ook voor de gemeente Berkelland. Het idee achter de Jeugdwet is dat gemeenten de jeugdhulp beter en goedkoper kunnen uitvoeren dan provincies en het Rijk. Gemeenten zouden, als eerste bestuurslaag, het beste in staat zijn om maatwerk te leveren dat aansluit bij wat lokaal nodig is.

Deze omslag vraagt zowel een herinrichting van systemen (een transitie) als een inhoudelijke verandering van focus en werkwijze (een transformatie). De transformatie betekent; niet langer werken op basis van recht op zorg maar uitgaan van de eigen mogelijkheden van inwoners, de inzet van de sociale omgeving met een focus op preventie en een integrale aanpak. Dit houdt ook een nieuwe manier van denken en doen in met daarbij veel ruimte voor de professional.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het sturen op de beoogde maatschappelijke effecten van de Jeugdwet en dient te controleren of het door het college voorgestelde beleid hieraan bijdraagt. Om deze taak goed te kunnen uitvoeren hebben gemeenteraadsleden behoefte aan gedegen informatie.

1.1 Aanleiding

Nu de decentralisatie van de jeugdhulp ruim vier jaar geleden heeft plaatsgevonden, vindt de Rekenkamercommissie van Berkelland het een geschikt moment om onderzoek te doen naar de effectiviteit en efficiëntie van het jeugdhulpbeleid in de gemeente.

In 2018 heeft de rekenkamercommissie van Berkelland een inventarisatie uitgevoerd onder de raadsleden, daarin kwam het onderwerp jeugdhulp regelmatig aan de orde. Ook voldeed het onderwerp jeugdhulp aan de vooraf door de rekenkamercommissie vastgestelde criteria met betrekking tot de keuze en afweging van een onderwerp, namelijk:

1. Het is een onderwerp met financieel belang;
2. Het is een onderwerp met een groot maatschappelijk belang;
3. Het is een onderwerp waar twijfel over bestond over de uitvoering;
4. Er is een mate van risico met betrekking tot doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid.

1.2 Doel en vraagstelling

Doelstelling:

Doel van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds is het doel de gemeenteraad van gemeente Berkelland inzicht te bieden in:

1. De mate waarin de door de gemeenteraad vastgestelde doelstellingen en beoogde maatschappelijke effecten ten aanzien van de lokale jeugdhulp zijn bereikt.

En anderzijds om;

2. Met het onderzoek aanbevelingen te doen om de effectiviteit van het beleid en daarmee de politiek-bestuurlijke sturing verder te verbeteren.

Vraagstelling:

De rekenkamer heeft daarbij de volgende vraagstelling geformuleerd:

Op welke wijze is het jeugdhulpbeleid door de gemeente Berkelland vormgegeven en is hier op een effectieve, efficiënte en rechtmatige wijze uitvoering aan gegeven en welke verbeterpunten zijn er mogelijk gezien de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de raad?

2 Conclusies

De hoofdvraag van dit onderzoek luidt:

“Op welke wijze is het jeugdhulpbeleid door de gemeente Berkelland vormgegeven en is hier op een effectieve, efficiënte en rechtmatige wijze uitvoering aan gegeven en welke verbeterpunten zijn er mogelijk gezien de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de raad?”

Op basis van onze bevindingen beantwoorden wij de hoofdvraag als volgt:

De gemeente Berkelland heeft sociaal domein-breed beleid opgesteld, waarin de uitvoering van de Jeugdwet is ondergebracht. Er is geen sprake van een specifiek jeugdhulpbeleid, ook ontbreken concrete meetbare doelstellingen. Of er op een effectieve, efficiënte en rechtmatige wijze uitvoering wordt gegeven aan het jeugdhulpbeleid is daarom op basis van kwantitatieve gegevens niet te beantwoorden. Wel zien we op basis van de interviews en de documentstudie dat de gemeente Berkelland door haar werkwijze, onder andere in de toegang, actief inzet op de doelen zoals geformuleerd in de Jeugdwet en daarmee de decentralisatie van het jeugdhulpstelsel. Ook is de gemeente momenteel bezig met een gewenste doorontwikkelingslag van de Voormekaar teams, waarbij ze aangeeft meer in te gaan zetten op resultaatmonitoring. Wat betreft de diverse rollen van de raad is het nodig dat er concrete afspraken worden gemaakt over informatievoorziening. Informatie dient op een overzichtelijke wijze gemonitord en gepresenteerd te worden, om de raad te ondersteunen in het verkrijgen van inzicht in het voor hen veelal complexe jeugdhulpveld. Tot dusverre heeft de raad zijn kaderstellende en controlerende rol mede daardoor nog onvoldoende invulling gegeven/kunnen geven. Zeker wat betreft de kaders rondom de uitvoering van de Jeugdwet is de rol van de raad zeer gering geweest.

Op de verschillende deelthema's binnen dit onderzoek concluderen wij het volgende:

Kaderstelling en Beleid

1. De gemeente Berkelland kent integraal beleid. Er is geen specifiek jeugdhulpbeleid geformuleerd

De gemeente Berkelland kent een integraal, sociaal domein-breed beleid. Daarin wordt geen specifiek beleid gemaakt met betrekking tot jeugdhulp. Ook budgetten zijn niet specifiek toegewezen voor de uitvoering van de Jeugdwet. Activiteiten en resultaten met betrekking tot jeugdhulp worden uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma, maar weinig concreet omschreven. Specifieke meetbare doelen ontbreken. Regionaal is er in samenwerking met de acht Achterhoekse gemeenten een transformatieplan opgesteld. Daar heeft geen vaststelling van plaatsgevonden door de gemeenteraad en het college van de gemeente Berkelland. In dit plan wordt uitgewerkt hoe de regio de transformatie van de uitvoering van de Jeugdwet verder wil vormgeven. Hoe lokaal en regionaal beleid zich tot elkaar verhouden is niet specifiek gemaakt.

2. Inbreng van de gemeenteraad bij de kaderstelling is minimaal geweest

De gemeenteraad is betrokken bij het opstellen van de lokale beleidskaders voor het sociaal domein. Echter concluderen wij dat door het gebrek aan (geboden) inzicht met betrekking tot het (complexe) jeugdhulpdossier de input van de raad minimaal is geweest. Daarnaast is ook de raadsleden gevraagd om (de ontwikkeling van) het nieuwe lokale beleidskader en het uitvoeringsprogramma niet te veel in te kaderen. Met betrekking tot het regionale beleidskader is het niet duidelijk in welke mate zij zijn betrokken bij de formulering van doelstellingen en kaders op regionaal niveau. Het is ook niet duidelijk of de gemeenteraad en/of het college de regionale visie heeft vastgesteld. Aan de gemeenteraad zijn ten slotte geen inhoudelijke en/of financiële scenario's voorgelegd.

3. Specifieke beheersmaatregelen voor de overschrijding op jeugdhulp ontbreken

Door verschillende factoren (zoals laat factureren door jeugdhulpaanbieders, weinig inzichtelijke cijfers vanuit Rijk en provincies) was een initiële risico-inventarisatie bij de transitie van de jeugdhulp niet juist. In 2017 ontstonden financiële tekorten, die de gemeente hebben bewogen om beheersmaatregelen op te stellen. Wij concluderen echter dat de beheersmaatregelen voor de tekorten tot op heden niet specifiek zijn toegespitst op jeugdhulp.

Jeugdhulp in de praktijk

4. De gemeente Berkelland heeft met de toegang een werkwijze te pakken die vanuit cliënten uit bezien goed uit de verf komt. (Definiëring van) de regierol en samenwerking rond complexe casuïstiek zijn aandachtspunten.

Cliënten zijn grotendeels tevreden over de gemeentelijke toegang middels de Voormekaar teams. Tegelijkertijd concluderen we dat de definiëring van de (regie-)rol en verantwoordelijkheden van toegangsprofessionals met betrekking tot de jeugdhulp nog wel de nodige aandacht verdienen. Dit zijn dan ook onderwerpen die behandeld worden in de huidige doorontwikkeling van de Voormekaar teams. Daarbij is tevens aandacht voor een betere uitwerking van protocollen en het meer uniform uitvoeren van taken. Het aandachtspunt van definiëring van de regierol geldt niet alleen voor de Voormekaar teams intern, maar ook voor de (regie-)rol en verantwoordelijkheden van de teams in relatie tot partners, zoals jeugdhulpaanbieders. De samenwerking die nodig is rondom complexe casussen behoeft tevens aandacht. Dit wordt ook bevestigd door de huisartsen. Ten slotte zien we dat er nog weinig gebruik wordt gemaakt van (preventieve) algemene voorzieningen en dat de verschillende partijen überhaupt weinig zicht hebben op het aanbod. Dit zijn bij uitstek de onderwerpen waarbij de meerwaarde van het lokale team op de proef wordt gesteld.

5. Inzicht in het al dan niet behalen van (beleids-)doelstellingen met betrekking tot de jeugdhulp ontbreekt

Een belangrijke bevinding is dat de resultaten die via de toegang en middels jeugdhulptrajecten worden gerealiseerd onvoldoende inzichtelijk zijn. Er zijn geen concrete (meetbare) beleidsdoelstellingen. Op casusniveau worden wel doelen gesteld met de jeugdige en/of het gezin. De voortgang en het resultaat worden echter niet op dusdanige wijze gemonitord en geregistreerd dat inzicht te verkrijgen is in de doelmatigheid van de inzet, zeker niet op geaggregeerd niveau. De gemeente heeft derhalve geen inzicht in de resultaten van de jeugdhulp anders dan de cliëntervaringsonderzoeken, die een positief beeld schetsen. Zonder deze inzichten is het bijna onmogelijk om op basis van feiten / gegevens (bij) te sturen op kwaliteit, los van de financiële gegevens over de uitnutting van jeugdhulpproducten. De gemeente heeft wel aangegeven hier stappen in te gaan zetten.

6. De uitvoering van de jeugdhulp voldoet in grote mate aan de doelen van de Jeugdwet

Wat betreft een aantal doelen uit de Jeugdwet is gemeente Berkelland goed op weg, bij andere doelen zijn er nog (grote) stappen te maken. Enerzijds wordt er ingezet op preventie, het versterken van het opvoedkundig klimaat in wijken en scholen en wordt er op positieve wijze omgegaan met het benutten van eigen kracht van gezinnen. Anderzijds is er nog onvoldoende voortgang wat betreft uniformeren, het eerder signaleren en vroegtijdig inzetten van juiste hulp en het verminderen van regeldruk voor professionals. We kunnen echter geen uitspraken doen over of het beleid voldoet aan de doelen van de gemeente Berkelland zelf, doordat er geen duidelijke lokale doelen zijn gesteld met betrekking tot het jeugdhulpbeleid.

Monitoring, informatievoorziening en rol van de gemeenteraad

7. De raad heeft onvoldoende handvatten en mogelijkheden gepakt en gekregen van het college om zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol goed te vervullen

Met betrekking tot de controlerende rol concluderen dat dit te maken heeft met de afwezigheid van concrete doelstellingen rondom de jeugdhulp, gebrek aan (concrete afspraken over) inzichtelijke informatievoorziening en voortgangsinformatie en de complexiteit van het dossier. Daarnaast concludeert de rekenkamer dat nieuwe raadsleden na de verkiezingen onvoldoende zijn bijgepraat op het dossier. Dit is natuurlijk van essentieel van belang als bekend is bij het college dat dit een complex dossier is.

3 Aanbevelingen

Op basis van de bovenstaande conclusies zijn onderstaande aanbevelingen opgesteld.

Bedoeld voor het college en de raad:

A. Operationaliseer beleidsdoelstellingen (specifiek gericht op jeugdhulp) en ontwikkel een monitor

Neem het huidige beleid als uitgangspunt en maak een selectie van doelen die specifiek voor de jeugdhulp geoperationaliseerd worden. Breng hierin een balans aan tussen behoud van de integrale blik en gericht inzoomen op doelen met betrekking tot jeugdhulp. Stel gerichte parameters op bij deze doelstellingen, waarbij het belangrijk is om niet de focus te leggen op afrekenen, maar op leren. Dit leidt tot een monitor jeugdhulp. Hier kunnen ook de geoperationaliseerde beleidsdoelstellingen van de toegang in worden verwerkt, vanuit het doorontwikkel-traject van de Voormekaar teams. Naast de Voormekaar teams is het belangrijk om bij het opstellen van deze monitor in ieder geval de jeugdhulpaanbieders en raadsleden te betrekken.

Vervolgens kan deze informatie uit de monitor gebruikt worden voor bijvoorbeeld het ontwikkelen van een dashboard. Deze zorgt voor een simpele ontsluiting van gegevens waarmee gestuurd kan worden op de jeugdhulp. Dit zorgt voor focus en 'one version of the truth'. Geadviseerd wordt om de kern van het dashboard, de belangrijkste parameters, voor iedereen – van wethouder tot aan de uitvoerend jeugdprofessional – relevant te laten zijn. Daarnaast kan het dashboard voor verschillende doelgroepen en niveaus additionele parameters bevatten. Ook wachtlijsten kunnen een plek krijgen in het dashboard.

Gegevens uit het dashboard zijn tevens belangrijk om duiding te geven aan begrote en uitgegeven kosten met betrekking tot de jeugdhulp. Zo kunnen bijvoorbeeld trends en ontwikkelingen in zorggebruik inzichtelijk worden gemaakt. We nemen hiervoor dan ook geen extra aanbeveling op, omdat deze zo sterk verbonden is met alle bovenstaande aanbevelingen.

Bedoeld voor het college:

B. Stel specifieke beheersmaatregelen op met betrekking tot overschrijdingen op de jeugdhulp

De kosten van de jeugdhulp kunnen op diverse manieren worden beperkt. Belangrijk is om daarbij te inventariseren wat de knelpunten en risico's zijn en welke beheersmaatregelen daarbij passen. Wij adviseren in elk geval te kijken naar het gehele spectrum. Waar mogelijk worden de beheersmaatregelen voorzien van verwachte opbrengsten, en eventuele investeringen. De beheersmaatregelen zijn concreet en op operationeel niveau uitgewerkt en voorzien van een gefaseerd implementatieplan. In dit plan zijn rollen, verantwoordelijkheden en het nodige mandaat uitgewerkt. Een voorbeeld van een beheersmaatregel is het inzetten van een Praktijkondersteuner Huisarts (POH) Jeugd. Met het inzetten van een POH Jeugd GGZ

is al een pilot gedaan in Berkelland. Wij adviseren om gebaseerd op de inzichten en data verzameld in deze pilot een kosten-baten analyse uit te voeren, op basis waarvan een plan opgesteld kan worden om bijvoorbeeld de POH in meer praktijken in te zetten (daar wordt in het beleidskader Samen Denken, Samen Doen al een voorzet voor gegeven) en/of POH-ers met een expertise breder dan de GGZ inzetten. Ook in dit uitgewerkte plan worden verwachte kosten en baten specifiek benoemd, alsmede de samenwerkingspartners en ieders verantwoordelijkheid. Andere voorbeelden van (mogelijke) beheersmaatregelen zijn sterke casusregie op kostbare multi-probleem casuïstiek en het inzetten van onderwijs-zorg arrangementen.

C. Faciliteer een beter overzicht van het aanbod binnen het jeugdhulpveld (van preventieve voorzieningen tot aan specialistische jeugdhulp)

Zorg ervoor dat partijen in het jeugdhulpveld beter op de hoogte zijn van elkaars bestaan, aanbod en rol in eventuele samenwerking. Leg hierbij extra nadruk op het aanbod van (preventieve) algemene voorzieningen. Dit aanbod is tot nu toe nog relatief onbekend in de gemeente. Ook voor ouders en jeugdigen is dit overzicht van belang. Om dit te bewerkstelligen adviseren wij:

- Organiseer 1 keer per jaar een zorgmarkt, waarbij de Voormekaar teams en alle aanbieders van vrij toegankelijk en specialistisch jeugdhulpaanbod zich kunnen presenteren. Stel deze in ieder geval ook open voor organisaties zoals scholen en kinderopvangorganisaties, eventueel ook voor inwoners.
- Faciliteer/ ontwikkel een goed functionerende sociale kaart, waarbij inzichtelijk is welke aanbieders (zowel vrij toegankelijk als specialistisch) er beschikbaar zijn voor de gemeente Berkelland.

D. Organiseer in het verlengde van de doorontwikkeling van de Voormekaar teams bijeenkomsten gericht op samenwerking rondom complexe casuïstiek

Organiseer 2 keer per jaar een inhoudelijke bijeenkomst met belangrijke partijen binnen de jeugdhulp gericht op complexe casuïstiek. In ieder geval de Voormekaar teams, specialistische jeugdhulpaanbieders en huisartsen. Eventueel ook aanbieders van vrij toegankelijk en preventief aanbod. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen verschillende onderwerpen aan bod komen, zoals efficiënt op- en afschalen, regie en samenwerking rondom complexe casussen. De sessies worden opgebouwd aan de hand van een aantal recente complexe casussen. De focus ligt hierbij op het verbeteren van het proces. Uitkomsten van deze sessie kunnen eventueel worden vastgelegd in werkafspraken of procesbeschrijvingen.

Bedoeld voor de raad:

E. Versterk de positie van de raad

Kaderstellend: Wij adviseren het college ervoor te zorgen dat de raad de regionale beleidskaders vaststelt. Het college zou de gemeenteraad bij nieuwe kaders ook op tijd moeten betrekken en in alle mogelijke gevallen scenario's of alternatieven ter kaderstelling voor moeten leggen.

Controlerend: De informatievoorziening en de kwaliteit van de informatie dienen verbeterd te worden met betrekking tot de jeugdhulp. Dit begint bij heldere beleidsdoelstellingen en inzicht in de resultaten. Door onder meer de raad actief te betrekken bij het opstellen van een monitor jeugdhulp (zie aanbeveling A) kan hen een handvat worden gegeven om beter zicht te houden op de voortgang van beleidsdoelstellingen. Daarnaast adviseren we de raad om actief te vragen om systematische evaluaties op (specifieke) beleidsthema's, om zo nog gerichter geïnformeerd te worden over de voortgang van de transformatie en inzicht te krijgen in eventuele bijstuurmogelijkheden. Ten slotte moet de raad bijgepraat worden over de regionale samenwerking op het gebied van het Sociaal Domein en hoe deze samenwerking precies georganiseerd is, wat de bevoegdheden zijn en hoe er verantwoording af wordt gelegd over de regionale samenwerking en de regionale beleidsdocumenten.

4 Bestuurlijke reactie

De rekenkamercommissie van
Gemeente Berkelland

C: J.A. Hildering
T: 0545-250 250
E: info@gemeenteberkelland.nl
Bezoekadres: Marktstraat 1, Borculo

Zaaknummer : 234499
Onderwerp : bestuurlijks reactie op het onderzoek naar jeugdzorg
Verzonden : 07 JUNI 2019

Geachte commissie,

Wij hebben van u het onderzoeksrapport Zicht op de jeugdhulp in Berkelland ontvangen. Hartelijk dank daarvoor.

U geeft in dit rapport weer hoe het jeugdbeleid door de gemeente Berkelland vormgegeven is. De gemeente Berkelland heeft bewust gekozen voor een integraal beleid voor het brede sociaal domein. Daarmee hebben we het u niet gemakkelijk gemaakt. U heeft uit ons integrale beleid de specifieke jeugdzorg onderdelen moeten filteren. Het is u desondanks gelukt om een goed overzicht te geven van het beleid en de uitvoering van onze jeugdzorg.

Aanbevelingen

In uw rapport geeft u aanbevelingen aan het college en de gemeenteraad gezamenlijk en ook aan het college en de raad afzonderlijk. Graag gaan wij met de gemeenteraad in gesprek over deze aanbevelingen.

Heeft u nog vragen?

Dan kunt u contact opnemen met de heer J.A. Hildering, telefoonnummer 0545 250 203.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers.

drs. J.H.A. van Oostrum.

Kopie aan:
- Archief
- Griffie / M. Stel

Gemeente Berkelland, Postbus 200, 7270 HA BORCULO T: 0545-250 250 E: info@gemeenteberkelland.nl
www.gemeenteberkelland.nl, Bank Nederlandse Gemeenten: IBAN: NL35BNGH0285112600 BIC: BNGHNL2G

5 Nawoord rekenkamercommissie

Borculo, 12 juni 2019

Geachte leden van het college van B&W,

De Rekenkamercommissie dankt het college van B&W voor zijn bestuurlijke reactie. We zijn verheugd dat het college van B&W van mening is dat we een goed overzicht hebben geven van het beleid en de uitvoering van de jeugdzorg in de gemeente Berkelland. Uit uw reactie mogen wij aannemen dat u onze conclusies en aanbevelingen onderschrijft en derhalve we deze zo kunnen voordragen aan de raad.

In de bestuurlijke reactie staat aangegeven dat het college van B&W van plan is om in gesprek te gaan met de gemeenteraad over de aanbevelingen. Dit lijkt de Rekenkamercommissie logischerwijs een prima idee. Het is volgens de Rekenkamercommissie van essentieel belang dat er een open dialoog komt tussen het college en de raad over hoe de gemeenteraad in de toekomst zijn kaderstellende en controlerende rol beter kan invullen. Hiervoor is het volgens ons in elk geval essentieel (naast de andere aanbevelingen die zijn vermeld in het rapport) dat de informatievoorziening aan de gemeenteraad wordt verbeterd, door mogelijk samen een monitor op te stellen met heldere doelstellingen en inzicht in de resultaten.

Daarnaast is het volgens de Rekenkamercommissie van groot belang dat de gemeenteraad wordt bijgepraat over de organisatie en verantwoordelijkheden van de regionale samenwerking omtrent het Sociaal Domein.

In het nog komende gesprek met de raad kunt u met de raad afspraken maken over de verdere vormgeving, uitvoering en monitoring van de door ons aangedragen aanbevelingen. De Rekenkamercommissie ziet met belangstelling uit naar de toekomstige ontwikkelingen in dit complexe beleidsveld.

Met vriendelijke groeten,

Namens de Rekenkamercommissie Berkelland,

Nota van Bevindingen

6 Deelvragen, normenkader en onderzoek aanpak

6.1 Centrale vraag, deelvragen en normenkader

Centrale vraagstelling:

Op welke wijze is het jeugdhulpbeleid door de gemeente Berkelland vormgegeven en is hier op een effectieve, efficiënte en rechtmatige wijze uitvoering aan gegeven en welke verbeterpunten zijn er mogelijk gezien de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de raad?

De centrale vraagstelling is uitgewerkt in verschillende deelvragen. De deelvragen hebben betrekking op de periode 2015 tot januari 2019. Hieronder staan de deelvragen weergegeven met de daaraan gerelateerde normen.

Deelvraag	Norm
Kaderstelling en beleid	
1. Welke kaders en doelstellingen zijn geformuleerd voor de jeugdhulp in de gemeente Berkelland, zowel voor lokale als voor regionale keuzes?	1a. Er zijn zowel lokaal als regionaal kaders en doelstellingen geformuleerd voor de jeugdhulp. 1b. De doelstellingen van het jeugdhulpbeleid zijn in specifieke en meetbare activiteiten en resultaten beschreven en de relatie tussen doelstellingen, activiteiten en resultaten is expliciet, logisch onderbouwd en vastgelegd.
2. In welke mate is de gemeenteraad betrokken geweest bij de formulering van de doelstellingen en kaders?	2a. De gemeenteraad is actief en tijdig betrokken geweest bij de formulering van doelstellingen en kaders op lokaal niveau. 2b. De gemeenteraad is actief en tijdig betrokken geweest bij de formulering van doelstellingen en kaders op regionaal niveau. 2c. De gemeenteraad heeft initiatief getoond in zijn kaderstellende rol aangaande het jeugdhulpbeleid.
3. Zijn door het college aan de gemeenteraad (inhoudelijke) scenario's voorgelegd op basis waarvan de gemeenteraad (vooraf) gewogen keuzes heeft kunnen maken?	3. Het college heeft de gemeenteraad (inhoudelijke en financiële) scenario's voorgelegd, waardoor zij (vooraf) gewogen keuze heeft kunnen maken.
4. Welke afspraken zijn er in het beleid gemaakt over de budgetten van het	4. Er zijn binnen het beleid duidelijke afspraken gemaakt over budgetten

sociaal domein en de hierbij behorende geldstromen?	van het sociaal domein en daarbij behorende geldstromen, deze zijn specifiek uitgesplitst en inzichtelijk voor wat de jeugdhulp betreft.
5. In hoeverre heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden en zijn beheersmaatregelen opgesteld?	5. Er heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden en er zijn beheersmaatregelen opgesteld.
De Jeugdhulp in de praktijk	
6. Wat zijn de kerngegevens in de gemeente Berkelland ten aanzien van jeugdhulp? (gebruik van zorg- en hulp; hoeveel procent hulp zonder verblijf, hulp met verblijf, jeugdbescherming en jeugdreclassering)	6. Kerngegevens met betrekking tot jeugdhulpgebruik zijn inzichtelijk en geven trends weer.
7. Hoe is de uitvoering van en de toegang tot de jeugdhulp in de gemeente Berkelland georganiseerd?	7. In samenwerking met de relevante stakeholders is op transparante en laagdrempelige wijze invulling gegeven aan de organisatie van de toegang.
8. Wie zijn de (beoogde) partnerorganisaties? Hoe en waarvoor wordt er samengewerkt met deze partners?	8. Het is duidelijk wie (beoogde) partnerorganisaties zijn, en afspraken c.q. overeenkomsten rondom samenwerking zijn helder en concreet.
9. Welke bijstellingen hebben er plaatsgevonden ten aanzien van het beleid en de organisatie-inrichting?	9a. Indien nodig hebben er tijdig bijstellingen plaatsgevonden ten aanzien van het beleid en de organisatie-inrichting. 9b. Deze bijstellingen zijn mede gebaseerd op de kerngegevens m.b.t. jeugdhulpgebruik.
10. Heeft de gemeente inzicht in doelrealisatie en de voortgang van de transformatie?	10. De gemeente heeft inzicht in doelrealisatie en de voortgang van de transformatie en deelt deze inzichten met de gemeenteraad.
11. Welke ervaringen hebben direct en Indirect betrokkenen bij de Uitvoering van de jeugdhulp?	11. De ervaringen van direct en indirect betrokkenen bij de jeugdhulp zijn bekend en voldoende positief.
12. In hoeverre voldoet de uitvoering aan de doelen van de Jeugdwet?	12. De uitvoering van de jeugdhulp voldoet in grote mate aan de doelen van de Jeugdwet.
13. In hoeverre voldoet de uitvoering van de jeugdhulptaken aan de vooraf gesteld doelen?	13. De uitvoering van de jeugdhulptaken voldoet in grote mate aan de vooraf gestelde doelen.
14. Hoe zijn de budgetten in de praktijk de afgelopen jaren besteed?	14a. Er is inzichtelijk hoe de budgetten in de praktijk zijn besteed;

Welke systematiek is er gehanteerd m.b.t. budgetbeheer?	14b. Het budgetbeheer is inzichtelijk en systematisch toegepast; 14c. De uitgaven m.b.t. de jeugdhulp zijn binnen de begroting gebleven.
15. Hoe wordt omgegaan met financiële risico's? En op welke manier vindt risicomanagement plaats?	15. Er zijn duidelijke afspraken over hoe om te gaan met – onder andere – financiële risico's, bijvoorbeeld in het geval van budgetoverschrijding.
Monitoring, informatievoorziening en rol van de gemeenteraad	
16. Welke afspraken zijn gemaakt over informatievoorziening aan de gemeenteraad (op welke momenten, vorm, inhoudelijk en financieel)? Worden deze afspraken ook nageleefd?	16a. Er zijn duidelijke afspraken over informatievoorziening aan de gemeenteraad (als het gaat over welke momenten, vorm, inhoud en financieel). 16b Deze afspraken worden ook daadwerkelijk nageleefd.
17. Hoe houdt de gemeenteraad zicht op de realisatie van de doelstellingen? Is dit uitgewerkt in concrete afspraken? In welke mate neemt de gemeenteraad hierin een actieve rol aan? 17a. Welke instrumenten zijn ingezet om voor de raad de realisatie van doelstellingen inzichtelijk te maken? Hoe effectief zijn deze instrumenten? Kan de gemeenteraad hierdoor ook echt zicht houden op de realisatie van de doelstellingen?	17a. Er is een heldere uitwerking van hoe de gemeenteraad zicht kan houden op de realisatie van doelstellingen, onder andere door de inzet van effectieve middelen. 17b. De gemeenteraad is in staat om zicht te houden op de realisatie van de doelstellingen van de jeugdhulp. 17c. De gemeenteraad stuurt op basis van deze informatie actief bij (indien nodig).
18. Heeft de raad op basis van de gemaakte afspraken invulling kunnen geven aan hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rollen?	18. De gemeenteraad geeft zowel lokaal als regionaal actief invulling aan zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol.

6.2 Onderzoek aanpak

Voor het onderzoek hebben we:

- Een documentanalyse uitgevoerd;
- Face-to-face en groepsinterviews gehouden met de verantwoordelijke portefeuillehouder, beleidsmedewerkers, medewerkers van de Voormekaar teams, gemeenteraadsleden en kinderen en ouders die jeugdhulp gebruiken¹.
- Tot slot telefonische interviews afgenomen met vier jeugdhulpaanbieders en twee algemene voorzieningen en twee huisartsen. Daarnaast hebben de huisartsen in Borculo gezamenlijk een schriftelijke reactie gegeven op vragen van de onderzoekers.
- In totaal zijn er 15 interviews en focusgroepen gehouden met in totaal 35 respondenten die deelgenomen hebben aan het onderzoek.

6.3 Leeswijzer

De bovenstaande deelvragen hebben we onderverdeeld in 3 hoofdstukken, te weten: Kaderstelling en beleid, Jeugdhulp in de praktijk en Monitoring, informatievoorziening en rol van de gemeenteraad. Dit is de nota van bevindingen. Alle deelvragen komen aan bod in de verschillende hoofdstukken. Aan het eind van elk hoofdstuk reflecteren we op de daarbij behorende normen uit het normenkader.

Daarnaast zijn de volgende documenten als bijlagen opgenomen. In bijlage 1 is een overzicht van begrippen opgenomen en in bijlage 2 is een overzicht van de gebruikte documenten weergegeven. Tot slot is in bijlage 3 de klantreis opgenomen, dit is een grafische weergave van een mogelijk traject dat een jongere in de jeugdhulp in Berkelland doorloopt.

¹ De gespreksleidraden die gebruikt zijn voor de interviews kunnen opgevraagd worden bij de Rekenkamercommissie.

7 Kaderstelling en beleid

In dit hoofdstuk staat het jeugdhulpbeleid van de gemeente Berkelland centraal. In het eerste gedeelte wordt ingegaan op de wijze waarop beleid eruitziet vanuit het rijk, gemeente en regio. Vervolgens is er gekeken naar de betrokkenheid van de gemeenteraad bij de formulering van kaders en beleid. Daarbij is aandacht voor de wijze waarop met budgetten, geldstromen, risico-inventarisatie en beheersmaatregelen wordt omgegaan.

Op 1 januari 2015 trad de nieuwe Jeugdwet in werking. Uitgangspunt van de stelselwijzing was dat “jeugdhulp beter, efficiënter en effectiever op lokaal niveau geregeld kan worden”.² Om dit voor elkaar te krijgen werden verantwoordelijkheden en (financiële) middelen, welke eerst bij het rijk, provincie en zorgverzekeraars belegd waren, overgedragen aan gemeenten. Deze decentralisatie vroeg om zowel een nieuwe bestuurlijke inregeling (transitie) als een omslag (transformatie) in de wijze waarop hulp en ondersteuning aan jeugdigen en hun systeem werd geboden. Samenhang bestond tussen transitie en transformatie in de zin dat transitie nodig was om de “bestuurlijke en financiële randvoorwaarden” te creëren voor het behalen van de transformatiedoelen. De doelen van de Jeugdwet zijn³:

- Preventie en eigen kracht; waarbij ingezet wordt op eigen verantwoordelijkheden, eigen mogelijkheden en het eigen sociaal netwerk.
- De-medicaliseren, ontzorgen en normaliseren; onder andere door het versterken van het opvoedkundig klimaat in wijken en scholen.
- Eerder en juiste hulp op maat; waarmee beoogd wordt het beroep op dure gespecialiseerde hulp te verminderen.
- Integrale hulp aan gezinnen (één gezin, één plan, één regisseur); waarbij ingezet wordt op betere samenwerking en innovaties in ondersteuning door ontschotting van budgetten.
- Vermindering regeldruk voor meer ruimte professionals; waardoor betrokken professionals sociale netwerken rondom het gezin weten in te schakelen en hun kracht weten te benutten.

7.1 Lokale kaders voor de jeugdhulp in gemeente Berkelland

In voorliggende paragrafen (2.1 t/m 2.4) worden de volgende deelvraag beantwoord:

Deelvraag 1: Welke kaders en doelstellingen zijn geformuleerd voor de jeugdhulp in de gemeente Berkelland, zowel voor lokale als voor regionale keuzes?

² Memorie van toelichting bij de Jeugdwet, 2013, p 8
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2013/07/01/memorie-van-toelichting-bij-de-jeugdwet>

³ Memorie van toelichting bij de Jeugdwet, 2013, p 2

Deelvraag 2: In welke mate is de gemeenteraad betrokken geweest bij de formulering van de doelstellingen en kaders?

Deelvraag 3: Zijn door het college aan de gemeenteraad (inhoudelijke) scenario's voorgelegd op basis waarvan de gemeenteraad (vooraf) gewogen keuzes heeft kunnen maken?

7.1.1 Totstandkoming

In het 3D beleidskader 2014- 2016⁴ is bepaald dat Wmo en jeugdhulpvragen in een team per kern opgepakt zouden worden om een eerste start te maken met het werken vanuit het principe '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'. De samenwerking met de Sociale Dienst Oost Achterhoek (uitvoering van de Participatiewet) en andere partners is kerngericht neergezet. Verder is in het 3D beleidskader 2014-2016 op hoofdlijnen de ontwikkelrichting beschreven. De praktijkervaringen vormen de belangrijkste elementen voor ontwikkeling. De inzet vanuit Voormekaar wordt gaandeweg bepaald op basis van gesprek met en inbreng van inwoners en hun organisaties. Dit sloot aan bij de besturingsfilosofie achter het coalitieakkoord 'Veranderende samenleving, vernieuwd bestuur' die kort te omschrijven valt als "doen is het nieuwe denken". In het coalitieakkoord staat dit als volgt beschreven: "In de nieuwe raadsperiode kiezen we voor een bestuursstijl die uitgaat van de kracht van alle inwoners, vrijwilligers, professionals en ondernemers in de gemeente. Het accent ligt op wat er wél kan. Wij juichen initiatieven toe, geven ruimte en geven vertrouwen."

Eind 2016 heeft met het 'Koersdocument Voormekaar' een heroriëntatie op de positie en taken van Voormekaar plaatsgevonden. Toen is onder andere besloten dat Voormekaar onderdeel blijft uitmaken van de gemeentelijke organisatie.

Sinds februari 2018 bestaat het nieuwe beleidskader 'Samen denken, samen doen' voor het Sociaal Domein in de gemeente Berkelland⁵. Daarvoor was in de gemeente, zoals de beleidsambtenaren zelf aangeven, het (jeugdhulp)beleid lange tijd "vrij sober".

In het beleidskader geeft de gemeente aan dat zij in haar handelen oog heeft voor regionale afspraken en dat het beleidskader in veel opzichten aansluit op de regionale koers⁶. Hoe die aansluiting eruitziet wordt niet gespecificeerd.

Centraal in het lokale beleidskader van de gemeente Berkelland staat het werken vanuit de vraag van inwoners, of "werken vanuit de bedoeling". De klant, en daarmee de samenleving, centraal stellen is hiermee een belangrijk speerpunt in het beleid van gemeente Berkelland. Het opstellen van het nieuwe beleidskader is dan ook iets dat gemeente Berkelland samen met inwoners en professionals heeft gedaan⁷.

"We zijn begonnen met interviews met sleutelfiguren. Daarin hebben we gevraagd welke thema's er spelen in het sociaal domein. Wat zijn belangrijke onderwerpen.

⁴ 3D Beleidskader 2015-2016: Voormekaar in Berkelland, 2014

⁵ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein, 2018

⁶ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein, 2018, p 14

⁷ Actieve Schriftelijke informatievoorziening Commissie Sociaal, 31 oktober 2017

Deze hebben we getoetst middels een enquête en daaruit hebben we kunnen opmaken welke thema's men het meest belangrijk vindt. Op basis van deze informatie hebben we thema's gebundeld. Deze thema's zijn de basis voor het beleidskader en de uitvoeringsprogramma's.⁸

Uit het interview met de wethouder komt naar voren dat naast inwoners en professionals, ook ervaringsdeskundigen en raadsleden betrokken zijn geweest bij het ontwikkelen van het beleidskader. De wethouder geeft tevens aan dat ze niet zeker weet of de raad ook echt heel veel heeft toegevoegd aan de beleidskaders. Ze heeft in ieder geval niet scherp welke onderdelen dit dan zouden zijn. Raadsleden geven aan dat het huidige beleidskader al "grotendeels in de steigers" stond voor deze raadsperiode begon. Niet alle raadsleden zaten toen al in de gemeenteraad, waardoor ook niet iedereen iets kon zeggen over de manier waarop de kaders tot stand zijn gekomen en wat de rol van de raad daarbij was. Raadsleden die wel betrokken waren bij het ontwikkelen van de kaders geven aan dat er geen zichtbaar concrete punten zijn meegenomen die door de raad zijn aangedragen. Tot slot geeft de raad tijdens de focusgroep aan dat iedereen erg zoekende was in de kaderstelling bij de jeugdhulp. Een van de raadsleden stelt dat de jeugdhulp redelijk ver weg staat van de raad, met name door de complexiteit van het onderwerp.

Uit de interviews met vertegenwoordigers van algemene voorzieningen komt niet duidelijk naar voren hoe zij betrokken zijn bij het formuleren van beleid door de gemeente. Een vertegenwoordiger van een algemene voorziening geeft wel aan dat zij op verzoek in juni 2018 een advies hebben uitgebracht aan het college over de wijze waarop het preventieve jeugdbeleid vormgegeven zou moeten worden. Daarin hebben zij aangegeven dat het goed is in te zetten op zowel preventie als talentontwikkeling bij jongeren.

7.1.2 Lokale kaders

Uit de sessies met inwoners en professionals (voor de ontwikkeling van het beleidskader 'Samen denken, samen doen') zijn zes thema's gekomen die, volgens hen, op dit moment belangrijk zijn in het sociaal domein. Deze thema's staan centraal in het beleidskader van de gemeente Berkelland.

Het gaat hierbij om één algemeen thema en vijf inhoudelijke thema's⁹. Binnen elk thema is in het beleidskader onderscheid gemaakt in uitdagingen en ambities voor het betreffende thema.

THEMA'S EN DOELGROEPEN

⁸ Actieve Schriftelijke informatievoorziening Commissie Sociaal, 31 oktober 2017

⁹ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein, 2018

Hieronder is een samenvatting gegeven van de inhoud van de verschillende thema's op basis van het beleidskader 'Samen denken, Samen doen':

1. Werken vanuit de bedoeling

Belangrijk binnen "werken vanuit de bedoeling" is dat niet langer de regels leidend zijn maar dat de samenleving en haar behoeften leiden, van systeemwereld naar leefwereld. Gemeente Berkelland streeft ernaar dat een 'sterk netwerk' bestaat waarin partijen elkaar snel weten te vinden en vanuit Wmo, Jeugdwet en Participatie domein overstijgend gezamenlijk met inwoners en professionals tot oplossingen wordt gekomen. Daarvoor is vertrouwen in en ruimte voor het handelen van professionals nodig, evenals vraaggericht werken in plaats van aanbodgericht. Minder regels en standaardprocedures zijn daarin de sleutel om eigenaarschap bij professionals te ondersteunen. Het principe van 'één gezin, één plan, één regisseur' wordt binnen dit kader nagestreefd. In dit kader wordt niet specifiek ingegaan op jeugdhulp.

2. Meedoen

Uitgangspunt binnen dit kader is dat iedereen die dat wil de mogelijkheid moet hebben om mee te doen aan de samenleving of de kans moet krijgen hieraan een bijdrage te leveren. Waar nodig biedt de gemeente Berkelland hierin een steuntje in de rug. Gemeente Berkelland streeft hierin na dat maatwerk wordt geleverd, eenduidigheid in de aanpak van problemen bestaat en dat 'één gezin, één plan en één regisseur' hierbij gehandhaafd wordt. Om dit te bereiken is aandacht nodig voor communicatie tussen verschillende instanties. Binnen dit kader wordt ook genoemd hoe vroegsignalering van problematiek van belang is zodat mensen mee kunnen blijven doen. Als voorbeeld voor personen waarvoor extra aandacht nodig is wordt genoemd "jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt waarvoor geen goede tussenstap naar werk is".

Hiervoor streeft de gemeente naar het creëren van tussenvormen van werk zodat de overstap van school naar werk makkelijker kan worden gemaakt.

3. Veilig thuis en in de buurt

Met veiligheid wordt in gemeente Berkelland bedoeld: veilig opgroeien (thuis, op school en in de buurt), veilig ouder worden (thuis en in de buurt), veilig wonen en je veilig in de openbare ruimte bewegen. Tijdig de juiste hulp ontvangen en hier zonder wachtlijst bij terecht kunnen wordt expliciet voor de doelgroep kinderen en jongeren genoemd als aandachtspunt. Ook hierin streeft gemeente Berkelland na dat vroegsignalering plaatsvindt door korte lijnen in de keten. Daarbij streeft de gemeente na dat inwoners weten waar ze met zorgen terecht kunnen. Verder wordt nagestreefd dat professionals weten hoe om te gaan met privacy en de wetgeving daaromheen.

4. Armoede

Gezien wordt dat schulden vaak leiden tot een opeenstapeling van problematiek. Preventie (van schulden) en vroegsignalering van problematiek zijn binnen dit onderwerp dan ook een belangrijk streven voor gemeente Berkelland. Naar vermogen inspelen op de zelfredzaamheid en de eigen verantwoordelijkheid van inwoners wordt gezien als middel om dit te bereiken. Dit betekent dat in verschillende situaties in meer of mindere mate ondersteuning dient te worden ingezet: maatwerk op de situatie. In dit kader wordt niet specifiek ingegaan op jeugdhulp.

5. Gezonde Leefstijl

Dit kader omvat het streven om mensen zowel fysiek als mentaal fit te laten zijn zodat daarmee ook andere problematiek voorkomen wordt. Daarbij wordt aangegeven dat meer ingespeeld moet worden op specifieke doelgroepen omdat deze meer vatbaar zijn voor een ongezonde leeftijd. Jongeren worden hierin als voorbeeld voor een meer vatbare doelgroep genoemd. Gemeente Berkelland streeft hierin naar een gezamenlijke aanpak in de keten zodat aandacht is voor andere problematiek, zoals beperkte financiën en psychische belemmeringen, welke voorkomen dat mensen een gezonde leefstijl kunnen aannemen. Gestreefd wordt naar een situatie waarin maatwerk sneller beschikbaar is om inwoners naar een gezonde leefstijl te helpen. In dit kader wordt niet specifiek ingegaan op jeugdhulp.

6. Mantelzorg

Binnen dit kader streeft gemeente Berkelland ernaar mantelzorgers te ondersteunen en overbelasting te voorkomen. Op verschillende manieren wil de gemeente hieraan uitvoering geven. Namelijk door mantelzorgers in beeld te hebben, ondersteuningsmogelijkheden inzichtelijk te maken, de basiskennis en -vaardigheden te vergroten en verbinding en (kennis-)uitwisseling tussen mantelzorgers en tussen mantelzorgers en professionals te creëren. In dit kader wordt niet specifiek ingegaan op jeugdhulp.

Overkoepelend is aangegeven dat toegankelijkheid tot zorg en eigen regie van inwoners in het proces belangrijk zijn¹⁰:

“We willen dat inwoners altijd kunnen rekenen op goede, snelle hulp. Een voorbeeld daarvan is dat we tijd tussen het stellen van een vraag door een inwoner en het moment dat de juiste hulp wordt geboden zo kort mogelijk is. Dit hebben wij in onze verordening vastgelegd. We vinden het ook belangrijk dat inwoners zelf regie hebben en zelf kunnen kiezen voor wat bij hen past.”

¹⁰ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein, 2018, p 40

Behorend bij het beleidskader is een uitvoeringsprogramma¹¹, dat in de volgende paragraaf verder wordt toegelicht, opgesteld:

“Hierin staat per thema welke stappen we de komende jaren zetten om de ambities uit het beleidskader te realiseren. Het beleidskader beschrijft wat we willen bereiken en waarom. In het uitvoeringsprogramma benoemen we hoe we dit gaan bereiken. Net als het beleidskader is het uitvoeringsprogramma opgesteld samen met inwoners en professionals. In verschillende gezamenlijke bijeenkomsten is nagedacht over de uitdagingen en hoe we die kunnen omzetten in ambities”.

Evenals het beleidskader is ook het uitvoeringsprogramma integraal ingestoken. Zowel kader als uitvoeringsprogramma hebben betrekking op het brede Sociaal Domein, niet enkel op de jeugdhulp. Deze integrale insteek is volgens de algemene voorzieningen geen belemmering in het uitvoeren van hun taken. Zij geven aan voldoende vrijheid en ruimte te ervaren om in te zetten wat nodig is.

7.1.3 Uitvoeringsprogramma 2018, Verordening jeugdhulp 2015 en Beleidsregels Jeugdhulp 2015

De Gemeente Berkelland heeft geen beleidskaders opgesteld die specifiek gericht zijn op jeugdhulp. Binnen de gemeente bestaat alleen Sociaal Domein breed beleid, zoals hierboven beschreven. Uitwerking aan het onderdeel Jeugd wordt gegeven in het uitvoeringsprogramma behorende bij het beleidskader, de Verordening jeugdhulp 2015 gemeente Berkelland en de Beleidsregels Jeugdhulp gemeente Berkelland 2015.

In het uitvoeringsprogramma worden de thema's en de daarbij behorende ambities uit het beleidskader herhaald. Per thema wordt aangegeven welke plannen er zijn om hier uitvoering aan te geven, welke stappen per plan worden gezet en op welk moment een plan in werking treedt.

Met betrekking tot Jeugd zijn drie specifieke plannen opgesteld:

1. *Pilot project 'Samen voor jongeren' in Neede (meer activiteiten voor jongeren en betere verbinding met gemeenschap)*. Dit plan ging van start in 2018 en richt zich op het opstellen van plannen in samenspraak met organisaties en het uitvoeren hiervan.
2. *Project Praktijk Ondersteuner Huisarts (POH) jeugd GGZ*. Dit plan ging van start in 2018 en omvatte de ambitie een POH-jeugd GGZ in te zetten bij huisartsenpraktijken waar deze nu nog niet zijn¹².
3. *Voortzetting ketenaanpak jeugd*. Dit plan vormt het voortzetten van twee initiatieven, namelijk: 1) de deelname aan het Preventie Platform Jeugd Oost Achterhoek en 2) het voortzetten van Cool2BFit van Berkelland Fit¹³.

¹¹ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein uitvoeringsprogramma, 2018, p 3

¹² Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein uitvoeringsprogramma, 2018, p 11

¹³ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein uitvoeringsprogramma, 2018, p 15

In vier andere plannen wordt ook aandacht besteed aan de doelgroep Jeugd (maar niet specifiek gericht op jeugdhulp):

1. *Verder ontwikkelen en versterken van de bestaande infrastructuur rond participatie op de arbeidsmarkt.* Dit plan is gestart in 2016 en hierin wordt onder andere gekeken naar het ontwikkelen van een programma voor “*training van basis arbeidsvaardigheden voor jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt*”¹⁴.
2. *Sterk netwerk, gericht op preventie van sociaal onveilige situaties.* Dit plan start in 2018/2019 en kijkt onder andere naar een Regietafel Jongeren als onderdeel van de te zetten stappen¹⁵.
3. *Toegankelijk samen sporten en bewegen.* Dit plan start in 2019 en omvat onder andere de stap om te kijken hoe jongeren van 18 t/m 23 jaar met een minimum inkomen toegang kunnen houden tot sporten en bewegen in verenigingsverband¹⁶.
4. *Mantelzorgsteunpunt.* Dit plan is gestart in 2017 en omvat onder andere de stap om te kijken naar de ondersteuning van jonge mantelzorgers¹⁷.

In de verordening van 2015¹⁸ zijn regels vastgesteld met betrekking tot verschillende onderdelen van de jeugdhulp. Op dit moment is een nieuwe verordening in ontwikkeling. Deze is echter nog niet vastgesteld door de raad, waardoor de verordening van 2015 nu geldt. In de verordening van 2015 staan de volgende onderwerpen:

- De door het college te verlenen individuele voorzieningen en overige voorzieningen;
- Voorwaarden voor toekenning van een individuele voorziening en de wijze van beoordeling en de afwegingsfactoren daarbij;
- De wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een individuele voorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen;
- De wijze waarop de hoogte van een persoonsgebonden budget wordt vastgesteld;
- Onder welke voorwaarden degene aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot diens sociale netwerk;
- De bestrijding van het ten onrechte ontvangen van een individuele voorziening of een persoonsgebonden budget alsmede misbruik en oneigenlijk gebruik van de wet;

¹⁴ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein uitvoeringsprogramma, 2018, p 7

¹⁵ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein uitvoeringsprogramma, 2018, p 10

¹⁶ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein uitvoeringsprogramma, 2018, p 15

¹⁷ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein uitvoeringsprogramma, 2018, p 16

¹⁸ Verordening Jeugdhulp 2015 gemeente Berkelland, 2015

- Regels ter waarborging van een goede verhouding tussen de prijs voor de levering van jeugdhulp of de uitvoering van een kinderschermingsmaatregel of jeugdreclassering en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan.¹⁹

Om uitwerking te geven aan deze Verordening heeft het college van B&W de Beleidsregels Jeugdhulp gemeente Berkelland 2015²⁰ opgesteld. Ook voor de beleidsregels geldt dat op dit moment een nieuwe versie in ontwikkeling is, welke nog niet is vastgesteld door de raad. De beleidsregels van 2015 gelden daarom nu nog. De beleidsregels van 2015 vormen een uitwerking van artikel 4 van de Verordening Jeugdhulp gemeente Berkelland 2015. Artikel 4 van de Verordening betreft de procedure toegang jeugdhulp via de gemeente waarin het volgende wordt aangegeven²¹:

“Het college stelt bij nadere regeling regels vast met betrekking tot de procedure van en de voorwaarden voor toekenning, de wijze van beoordeling en de afwegingsfactoren bij een melding of een hulpvraag voor een individuele voorziening bij het Voormekaar team. Het college geeft daarbij aan op welke wijze hij jeugdigen informeert over de mogelijkheid en het belang om in bepaalde gevallen een beroep op jeugdhulp te doen.”

Hierover wordt in de Beleidsregels 2015 het volgende aangegeven:

“De in deze beleidsregels vervatte artikelen hebben betrekking op de indiening van een aanvraag voor een individuele voorziening, de registratie en gespreksvoorbereiding, het te voeren gesprek met een jeugdige of zijn ouders, de verslaglegging, het ondersteuningsplan, de indiening van een aanvraag, alsmede de voorwaarden voor een complete aanvraag.”²²

In 6 artikelen wordt in de Beleidsregels van 2015 het proces beschreven dat een (potentiële) cliënt binnen de jeugdhulp doorloopt.

7.2 Regionale kaders voor de jeugdhulp

7.2.1. Totstandkoming regionale kaders

De gemeente Berkelland werkt binnen het Sociaal Domein samen met acht Achterhoekse gemeenten²³. Deze regionale samenwerking wordt gevormd door de gemeenten Berkelland, Aalten, Montferland, Oude IJsselstreek, Winterswijk, Oost Gelre, Bronckhorst en Doetinchem. In eerste instantie ging de regionale samenwerking vooral over het vormgeven van de transitie, de bestuurlijke inrichting. Echter, in 2017 werd aangegeven door het College aan de Raad tijdens de vergadering van 21 maart 2017 dat de samenwerking een verbeterslag behoeft.

¹⁹ Verordening Jeugdhulp 2015 gemeente Berkelland, 2015

²⁰ Beleidsregels Jeugdhulp gemeente Berkelland 2015

²¹ Verordening Jeugdhulp 2015 gemeente Berkelland, 2015

²² Beleidsregels Jeugdhulp gemeente Berkelland 2015, p 4

²³ Sociaal Domein Achterhoek: Samenwerken om elkaar te versterken, 2017

Aansturing van de ambtelijke regionale samenwerking diende versterkt te worden waarvoor een managementoverleg Sociaal Domein (MOSD) is ingesteld waaraan uit elke gemeente één manager deelneemt²⁴. Vanuit het MOSD is een nieuw visiedocument opgesteld. Sinds 2017 werken de Achterhoekse gemeenten met dit nieuwe visiedocument voor de regionale samenwerking binnen het Sociaal Domein: 'Samenwerken om elkaar te versterken'²⁵. Deze regionale visie vormt de basis voor een volgende stap in het uitvoeren van de decentralisaties, namelijk het vormgeven van de transformatie; de cultuur.

Tijdens het interview met beleidsmedewerkers van gemeente Berkelland werd bovenstaand proces bevestigd. De regionale visie is in verschillende fasen opgesteld waarbij input van wethouders, ambtenaren, vertegenwoordigers van inwoners (vanuit de sociale raad/WMO-raad), een selectie van aanbieders, gemeenteraden en colleges van de verschillende gemeenten is meegenomen. Een aantal jeugdhulpaanbieders gaf aan zijdelings betrokken geweest te zijn bij het opstellen van het regionale visiedocument, maar wist niet meer precies hoe het proces was vormgegeven. Uit de focusgroep met raadsleden komt naar voren dat niet geheel duidelijk is in welke mate zij betrokken zijn bij de formulering van doelstellingen en kaders op regionaal niveau.

De meerwaarde van de samenwerking zit hem in:

Het versterken van elkaars preventie-, hulp- en ondersteuningsaanbod.

Het versterken van elkaars ambtelijke organisatie, zowel rondom beleid, de toegang als de back-office, door het bundelen en delen van capaciteit en expertise.

Het versterken van elkaars innovatieve kracht door ervaringen en kennis met elkaar te delen.

Het versterken van elkaars strategische positie en invloed door in gezamenlijkheid op te trekken.

Bron: 'Samenwerken om elkaar te versterken'

7.2.1 Regionale kaders

In de regionale visie²⁶ uit 2017 staat beschreven hoe binnen de regio de transformatie bewerkstelligd moet worden door onder andere het gezamenlijk afsluiten van contracten met jeugdhulpinstellingen.

Dit heeft tot doel menskracht en middelen zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten. Door samenwerking willen de gemeenten kennis en expertise bundelen waarmee zij beogen de kwaliteit van zorg te verhogen, vernieuwingen door te voeren en te zorgen voor eenduidigheid naar aanbieders.

In de regionale visie is een missie en een aantal maatschappelijke doelen opgesteld. De missie die wordt nagestreefd in de regio Achterhoek luidt: "Iedereen doet mee en draagt zijn steentje bij, naar eigen kunnen. Daar helpen wij elkaar bij".

²⁴ Ingekomen stukken - BenW-besluit over samenwerking in het sociaal domein in de Achterhoek, 21 maart 2017

²⁵ Sociaal Domein Achterhoek: Samenwerken om elkaar te versterken, 2017

²⁶ Sociaal Domein Achterhoek: Samenwerken om elkaar te versterken, 2017

De maatschappelijke doelen die daarbij zijn geformuleerd, zijn als volgt:

1. Jeugdigen groeien gezond op in een veilige en vertrouwde omgeving en kunnen zich maximaal ontwikkelen, zodat zij opgroeien tot zelfredzame mensen.
2. Mensen zitten fysiek en mentaal goed in hun vel, zij hebben veerkracht en voelen zich goed.
3. Mensen wonen zelfstandig in een veilige en toegankelijke omgeving, indien nodig met ondersteuning.
4. Mensen voelen zicht thuis in hun stad of dorp en hebben een sociaal netwerk dat zich kenmerkt door wederkerigheid.
5. Mensen participeren naar vermogen, werken aan hun ontwikkeling en leveren een maatschappelijke bijdrage aan hun omgeving.

Transformatieplan

In september 2018 is het Transformatieplan Jeugdzorgregio Achterhoek 2018-2020²⁷ gepresenteerd. Dit plan is de basis voor de aanvraag van de jeugdregio Achterhoek voor het landelijk transformatiefonds en is dan ook opgesteld door de acht Achterhoekse gemeenten. In het plan wordt uitwerking gegeven aan bovenstaande doelen. Dit Transformatieplan is voortgekomen uit het 'Actieprogramma Zorg voor de Jeugd', dat is opgesteld naar aanleiding van de eerste landelijke (tussen)evaluatie van de jeugdwet²⁸. Met dit actieprogramma willen minister de Jonge (VWS) en minister Dekker (Rechtsbescherming) investeren in een betere zorg voor de jeugd; de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Het uitgangspunt is dat het belang van het kind nog meer centraal moet komen te staan in de jeugdhulp. In het plan van de Jeugdzorgregio Achterhoek wordt aangegeven dat "de visie in eerste instantie betrekking heeft op Jeugd en Wmo in afstemming met andere beleidsterreinen zoals participatie, onderwijs, wonen e.d."

In het Transformatieplan worden specifieke transformatiedoelen en resultaten benoemd welke de regio met zorgaanbieders en andere stakeholders wil behalen. Per doel worden acties benoemd die ondernomen zullen worden. In een afzonderlijk uitvoeringsprogramma dat jaarlijks wordt opgesteld zal concreet uiteengezet worden welke (meerjarige) acties worden ondernomen, met wie en wanneer. Dit plan is opgesteld "in de periode januari t/m juni 2018 met een vertegenwoordiging van gemeenten, aanbieders, cliënten, pleegouders en ervaringsdeskundigen"²⁹ door met hen te spreken over de wijze waarop transformatie tot een succes kon worden gemaakt. Prioriteit wordt in het plan gelegd bij "Actielijn 2 uit het landelijk actieprogramma Zorg voor de Jeugd ("Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien")"³⁰.

²⁷ Transformatieplan Jeugdzorgregio Achterhoek 2018-2022, 2018

²⁸ Eerste evaluatie Jeugdwet. Na de transitie nu de transformatie. ZonMw, januari 2018

²⁹ Transformatieplan Jeugdzorgregio Achterhoek 2018-2022, 2018, p 5

³⁰ Transformatieplan Jeugdzorgregio Achterhoek 2018-2022, 2018, p 8

Het Transformatieplan is in de regio opgesteld door beleidsmedewerkers van de verschillende gemeenten, waaronder alle ambtenaren jeugd van de acht gemeenten. Het plan is vastgesteld door het regionaal portefeuillehouders overleg Sociaal Domein Achterhoek (PoHo Sociaal) en door het college van B&W van de gemeente Doetinchem als penvoerder en indiener van de aanvraag voor het transformatiefonds van het Rijk. Het plan is in de gemeente Berkelland niet vastgesteld door college of raad. Of het plan langs de raad werd gestuurd was een eigen keuze van de gemeenten, bij sommige is dit wel en bij sommige is dit niet gebeurt. Het PoHo Sociaal was de formele opdrachtgever van dit plan.

Er is voor de regio's geen financiële verantwoordingsplicht, wel een inhoudelijke verantwoordingsplicht gericht op realisatie van het plan. Het Rijk en de VNG volgen de regio (evenals de 41 andere jeugdregio's) bij de uitvoering van de transformatieplannen. Ook monitoren de Achterhoekse gemeenten zelf de realisatie. Dit gebeurt door een regionale stuurgroep, bestaande uit lokale beleidsambtenaren jeugd, onder aansturing van een regionale programmamanager. Er staan nog geen afspraken over de informatievoorziening richting de colleges en gemeenteraden op papier, maar naar verwachting zal de monitorinformatie vanuit de stuurgroep gedeeld worden via de route MOSD, PoHo, colleges en dan naar de gemeenteraden. Wanneer dit zal gebeuren is nog onduidelijk.

7.3 Betrokkenheid raad bij formulering doelstelling en kaders

Voor het opstellen van het nieuwe lokale Beleidskader Sociaal domein, het uitvoeringsprogramma en het bijbehorend budget is het Plan van Aanpak: Integraal Beleidskader Sociaal Domein³¹ opgesteld. Dit plan van aanpak geeft toelichting op de te nemen stappen om tot de kaders, het programma en het budget te komen. Uit dit plan van aanpak³² blijkt hoe het informeren en betrekken van de raad bij het formuleren van het nieuwe beleidskader in 2017 van het begin af aan een onderwerp van aandacht is geweest. Beschreven is hoe men de raad op verschillende momenten wilde betrekken door:

- 1 “Ze te informeren over de onderliggende documenten als de bestuursopdracht en dit plan van aanpak;
2. Ze op de hoogte te houden van voortgang via de actieve informatievoorziening;
3. Ze te betrekken bij de activiteiten die we ondernemen om in gesprek te gaan met inwoners en professionals;
4. Te betrekken bij de feedbacksessies over de concepten;
5. De commissie sociaal mondeling te informeren over proces en inhoud en te vragen om feedback.”

³¹ Plan van Aanpak: Integraal Beleidskader Sociaal Domein, juli 2017

³² Plan van Aanpak: Integraal Beleidskader Sociaal Domein, juli 2017, p 10

Deze stappen zijn gekoppeld aan een planning welke is opgenomen in het Plan van Aanpak. Uit de opdracht blijkt hoe tijdens de vergadering van 20 juni 2017 de raad op de hoogte is gesteld van het aanstaande plan om het beleidskader Sociaal Domein te vernieuwen³³. Uit de stukken blijkt niet of de raad is geïnformeerd over de inhoud van het Plan van Aanpak: Integraal Beleidskader Sociaal domein, beleidsambtenaren geven aan dat dit wel het geval is geweest.

Uit de actieve schriftelijke informatievoorziening blijkt hoe de commissie Sociaal op 31 oktober 2017 wordt geïnformeerd over de voortgang van het nieuwe beleidskader 'Samen denken, samen doen'. De zes thema's welke uiteindelijk de basis voor het beleidskader vormen zijn op dat moment vastgesteld.

Uit de notulen van de Commissie Sociaal van 6 februari 2018 blijkt dat tijdens deze vergadering het *"vaststellen van het beleidskader Samen denken samen doen"*³⁴ op de agenda staat.

Zoals beschreven in paragraaf 7.2.1. bij de totstandkoming van de lokale kaders, hebben de raadsleden niet zo'n scherp beeld met betrekking tot de ontwikkeling van de kaders. Door raadsleden of wethouder is bovenstaand Plan van Aanpak ook niet genoemd tijdens de interviews. Zowel wethouder als raadsleden benadrukten dat de jeugdhulp een complex dossier is voor de gemeenteraad om kaders voor te stellen.

De beleidsambtenaren geven aan dat er aan het college en de raad ook specifiek is gevraagd om (de ontwikkeling van) het nieuwe beleidskader en uitvoeringsprogramma niet te veel in te kaderen. Dit met als reden dat het een proces is dat bij de gemeenschap gelaten moet worden. In het proces zelf hebben uiteindelijk ongeveer acht raadsleden deelgenomen aan werksessies. Hiervoor waren raadsleden breed uitgenodigd. Beleidsadviseurs geven aan dat enkele "gemeenteraadsleden de kennis en achtergrond binnen het veld hebben om voldoende de kaderstellende rol te kunnen vervullen". Dit punt wordt ook gemaakt door raadsleden die aangeven dat de jeugdhulp erg complex is voor de meeste van hen. Uiteindelijk zijn de voornaamste kaders die meegegeven zijn vanuit raadsleden (volgens de beleidsadviseurs) dat er "geen wachtlijsten mochten ontstaan en dat er binnen de rijksfinanciën gebleven moest worden".

7.4 Inhoudelijke en financiële scenario's

Uit de documenten en gesprekken is naar voren gekomen dat er geen uitgewerkte (financiële) scenario's aan de raad zijn voorgelegd. Het college heeft, zo blijkt uit de gesprekken, voor een procesmatige aanpak gekozen waarbij er geen statische keuzescenario's zijn voorgelegd aan de gemeenteraad. In 2015 en 2016 was er met name vanwege overschot in die jaren geen aanleiding om financiële scenario's uit te werken en voor te leggen aan de raad.

³³ Raadsvoorstel bestuursopdracht beleidskader, 20 juni 2017

³⁴ Notulen Commissie Sociaal, 6 februari 2018

7.5 Budgetten en geldstromen

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 4: Welke afspraken zijn er in het beleid gemaakt over de budgetten van het sociaal domein en de hierbij behorende geldstromen?**

Uit interviews met beleid en financiën is naar voren gekomen dat in de collegeperiode 2014 tot en met 2018 de nieuwe taken – en dus ook de jeugdhulptaken – uitgevoerd moesten worden met de middelen die daartoe beschikbaar zijn gesteld door het rijk. Later is deze insteek losgelaten en is er gekozen voor ‘zorg voor wie dat nodig heeft’. Momenteel ligt er een taakstelling om de kosten terug te dringen voor de jeugdhulp en begeleiding vanwege de tekorten. De tekorten zijn opgevangen door de inzet van eigen middelen ter beschikking te stellen voor de nieuwe taken. De budgetten jeugd en WMO zijn verder ontschot, tot het niveau van de bedragen die ontvangen zijn vanuit het rijk. Het budget voor jeugdhulp wordt niet uitgesplitst naar zorgsoorten. Geld voor de uitvoering van de participatiewet is apart gehouden.

Verder zijn de normale regels voor budgetbeheer en ook de planning en control cyclus op dit budget van toepassing. Wel heeft de raad in september 2018 ingestemd om de cyclus iets aan te passen³⁵ door onder andere de voorjaarsnota te laten vervallen en te vervangen door een bestuursrapportage. De jaarrekening en het jaarverslag blijven gehandhaafd.

7.6 Risico-inventarisatie en beheersmaatregelen

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 5: In hoeverre heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden en zijn beheersmaatregelen opgesteld?**

Uit interviews met beleid en financiën blijkt dat er in 2014 een risicoanalyse heeft plaatsgevonden. De risicoanalyse is een doorlopend onderdeel geweest van de begroting die jaarlijks door de raad wordt vastgesteld. Het risico (verschil tussen uitgaven en inkomsten) werd in de begroting van 2015 ingeschat op een tekort van 4 miljoen voor jeugdhulp en Wmo. Voor jeugdhulp alleen werd het risico ingeschat op € 1.825.000,-. In 2015 is de risicoanalyse in een apart voorstel aan de orde geweest bij de Raad (op 28 oktober 2014)

De gemeente kwam achteraf tot de conclusie dat ze voor 2015 en 2016 ruim uitkwamen met de middelen die beschikbaar waren gesteld door het rijk. Daar waren verschillende verklaringen voor. De meest steekhoudende is dat het rijk in de toewijzing van de middelen is uitgegaan van verouderde gegevens. Daardoor is het mogelijk dat de ene gemeente teveel middelen beschikbaar krijgt, terwijl de andere gemeente kampt met een tekort. Omdat dit risico al breed werd onderkend zijn er afspraken gemaakt met de gemeenten uit de regio om te komen tot verevening van tekorten en zo het risico te delen.

³⁵

https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Nieuwsberichten/Nieuws/2018/September/Raadsbesluiten_september_2018

De wethouder geeft in haar interview aan dat het er in eerste instantie ook op leek dat er in 2017 0,9 miljoen over zou zijn op het totale sociaal domein budget. Maar uiteindelijk bleek er 1,6 miljoen tekort te zijn.

Risicoanalyses

Uit de jaarrekeningen van 2015 en 2016 kwam naar voren dat de risico's uit de eerdere analyses geen realiteit werden. Ook in de risicoanalyse van de begroting 2017 is het risico op tekorten in de jeugdhulp benoemd. Achteraf is de constatering dat de jaarrekeningcijfers van de jaren 2015 en 2016 geen bruikbare informatie opleverden om zicht te krijgen op de omvang van het zorggebruik binnen de gemeente.

Doordat de cijfers van 2015 en 2016 positief uitvielen werd er door de gemeente geen noodzaak gevoeld om beheersmaatregelen op te stellen. Uiteindelijk werd het tekort van het boekjaar 2017 pas echt inzichtelijk in maart 2018.

Beheersmaatregelen

Om de kosten beheersbaar te houden is er in januari 2019 een presentatie aan de raad gegeven, met een uitleg van het bestuur/ ambtelijke organisatie over de financiële stand van zaken van het sociaal domein en de manier waarop de organisatie wil sturen. Langs zogenaamde 'sporen' wordt hier verder uitwerking aan gegeven, ervan uitgaande dat de inkomsten ongeveer gelijk blijven en de uitgaven verder zullen stijgen:

Verschillende sporen ³⁶

Spoor 1: Uitvoeringsprogramma "Samen Denken Samen Doen"

Spoor 2: Aanscherping in het proces van zorgtoewijzing

Spoor 3: Invloed uitoefenen op het toegewezen budget en de uitkering

Spoor 4: Inzet binnen de regio

Spoor 5: Kritisch kijken naar de reguliere uitgaven

De maatregelen die hierin worden beschreven hebben betrekking op het gehele sociaal domein. De wethouder heeft echter al wel een winstwaarschuwing afgegeven: "Het gaat waarschijnlijk niet lukken om het tekort helemaal op te lossen, maar er wordt wel stevig op in gezet. Nu ligt er de opdracht van de raad om te zorgen dat al deze maatregelen gaan lukken".

7.7 Samenvattend en reflectie op de normen

In dit hoofdstuk is onderzocht welke doelstellingen regionaal en lokaal in de gemeente Berkelland voor de jeugdhulp bestaan, hoe de raad betrokken is bij de formulering hiervan en op welke manier is omgegaan met budgetten en risico's.

³⁶ Presentatie aan de raad, 15 januari 2019 Sociaal domein (powerpoint)

Hieronder reflecteren we op norm 1 t/m 5.

Norm 1a: Er zijn zowel lokaal als regionaal kaders en doelstellingen geformuleerd voor de jeugdhulp. Norm 1b: De doelstellingen van het jeugdhulpbeleid zijn in specifieke en meetbare activiteiten en resultaten beschreven en de relatie tussen doelstellingen, activiteiten en resultaten is expliciet, logisch onderbouwd en vastgelegd.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. Lokaal is jeugdhulp opgenomen in het integraal sociaal domeinbeleid, daarin staan geen doelen specifiek gericht op de jeugdhulp. De activiteiten en resultaten met betrekking tot jeugd worden aan de hand van de gestelde doelen gespecificeerd in het uitvoeringsprogramma, echter worden deze weinig meetbaar beschreven. Regionaal is in samenwerking met acht Achterhoekse gemeenten een visie op samenwerking in het brede sociaal domein en een transformatieplan specifiek gericht op de jeugdhulp opgesteld. In het transformatieplan worden specifieke transformatiedoelen en resultaten benoemd voor de regio en haar partners. In een afzonderlijk uitvoeringsprogramma dat jaarlijks wordt opgesteld zal concreet uiteengezet worden welke (meerjarige) acties worden ondernomen, met wie en wanneer. Hoe het lokale en regionale beleid en de daarin genoemde doelen zich precies tot elkaar verhouden wordt niet specifiek gemaakt in de documenten.

Norm 2a: De gemeenteraad is actief en tijdig betrokken geweest bij de formulering van doelstellingen en kaders op lokaal niveau. Norm 2b: De gemeenteraad is actief en tijdig betrokken geweest bij de formulering van doelstellingen en kaders op regionaal niveau. Norm 2c: De gemeenteraad heeft initiatief getoond in zijn kaderstellende rol aangaande het jeugdhulpbeleid.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. Het initiatief voor het stellen van de kaders ligt met name bij het college. Het invullen van de kaderstellende rol door de raad wordt bemoeilijkt door een gebrek aan kennis en ervaring met betrekking tot jeugdhulp(beleid). De raad heeft als kader vooral genoemd dat geen wachtlijsten dienen te bestaan en dat budgetten niet overschreden moeten worden. Met betrekking tot het lokaal niveau is de raad op verschillende momenten voor, tijdens en na formulering van doelen en kaders betrokken door hen om input te vragen en hen te informeren over de ontwikkeling. Echter was de rol van de gemeenteraad bewust beperkt, omdat kaderstelling, op initiatief van het college, vooral in samenspraak met de samenleving heeft plaatsgevonden. Met betrekking tot het regionale niveau, de visie en het transformatieplan, is onduidelijk in welke mate de raad betrokken is geweest bij formulering van doelstellingen en kaders en of dit tijdig is gebeurd. De visie en het transformatieplan zijn niet vastgesteld door de gemeenteraad van Berkelland.

Norm 3: Het college heeft de gemeenteraad (inhoudelijke en financiële) scenario's voorgelegd, waardoor zij (vooraf) gewogen keuze heeft kunnen maken.

Aan deze norm wordt niet voldaan. Er zijn geen uitgewerkte inhoudelijke en financiële scenario's aan de raad voorgelegd. Het college heeft een procesmatige aanpak gekozen waarbij geen statische keuzescenario's zijn voorgelegd aan de gemeenteraad.

Met name vanwege overschot in 2015 en 2016 bestond er geen aanleiding financiële scenario's uit te werken en aan de raad voor te leggen.

Norm 4: Er zijn binnen het beleid duidelijke afspraken gemaakt over budgetten van het sociaal domein en daarbij behorende geldstromen, deze zijn specifiek uitgesplitst en inzichtelijk voor wat de jeugdhulp betreft.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. Op dit moment wordt zorg in gemeente Berkelland geleverd volgens het principe 'zorg voor wie dat nodig heeft'. Budgetten voor jeugd en WMO zijn ontschot tot het niveau van de bedragen beschikbaar gesteld door het rijk, het budget voor de participatiewet is apart gehouden. Met een kleine aanpassing in de cyclus zijn verder de normale regels voor budgetbeheer en de planning en control cyclus op het jeugdhulpbudget van toepassing. Het budget voor jeugdhulp wordt niet verder specifiek gemaakt, er vindt geen uitsplitsing naar zorgsoorten plaats.

Norm 5: Er heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden en er zijn beheersmaatregelen opgesteld.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. Er heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden op verschillende momenten in het proces van (vormgeving van) de decentralisaties. Achteraf is gebleken dat bij de risicoanalyses gebruik is gemaakt van inadequate en onbruikbare cijfers waardoor de analyses geen adequaat beeld van de werkelijkheid gaven. Volgens de analyses zouden de resultaten positief uitvallen waardoor de gemeente geen noodzaak tot het opstellen van beheersmaatregelen voelde. In 2018 werden tekorten in het sociaal domein inzichtelijk, veroorzaakt door niet ingecalculerde risico's. Naar aanleiding van de geconstateerde tekorten in het sociaal domein zijn nu verschillende beheersmaatregelen opgesteld waaraan volgens 5 sporen uitwerking wordt gegeven.

8 Jeugdhulp in de praktijk

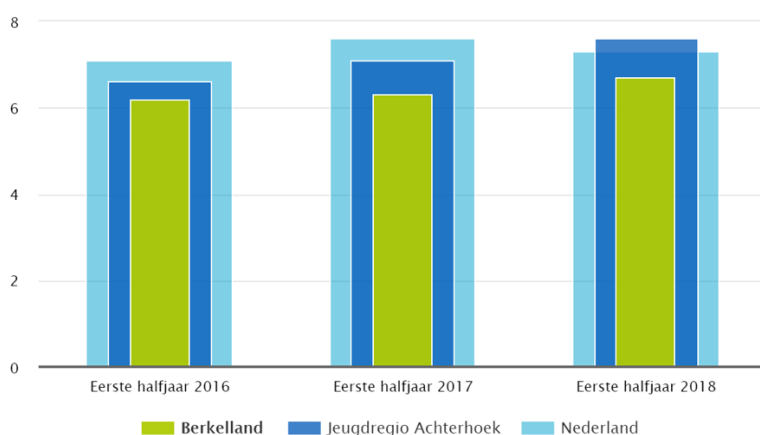
8.1 Kerngegevens zorggebruik

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 6: Wat zijn de kerngegevens in de gemeente Berkelland ten aanzien van jeugdhulp?**

Uit de cijfers van het CBS³⁷ is te zien dat 6.7% van alle jongeren in de gemeente Berkelland tot 23 jaar in de eerste helft van 2018 jeugdhulp ontving. Dit is lager dan het landelijk gemiddelde, dat volgens het CBS op 7.3% procent ligt. Onderstaande grafiek geeft dit grafisch weer.

Jongeren met jeugdhulp (totaal)

% van alle jongeren tot 23 jaar

In onderstaande tabel is de verdeling naar type jeugdhulp af te lezen voor de gemeente Berkelland in de eerste helft van 2018³⁸:

Type jeugdhulp	Percentage
Jeugdhulp zonder verblijf	80,6%
Jeugdhulp met verblijf	10,6%
Jeugdbescherming	7,6 %
Jeugdreclassering	1,8%

Op basis van de cijfers van het CBS³⁹ is ook een vergelijking te maken in het jeugdhulpgebruik van de gemeente Berkelland en het landelijk gemiddelde. Deze vergelijking is in onderstaande tabel te zien.

³⁷ Via <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/benchmark-jeugdzorg#berkelland>

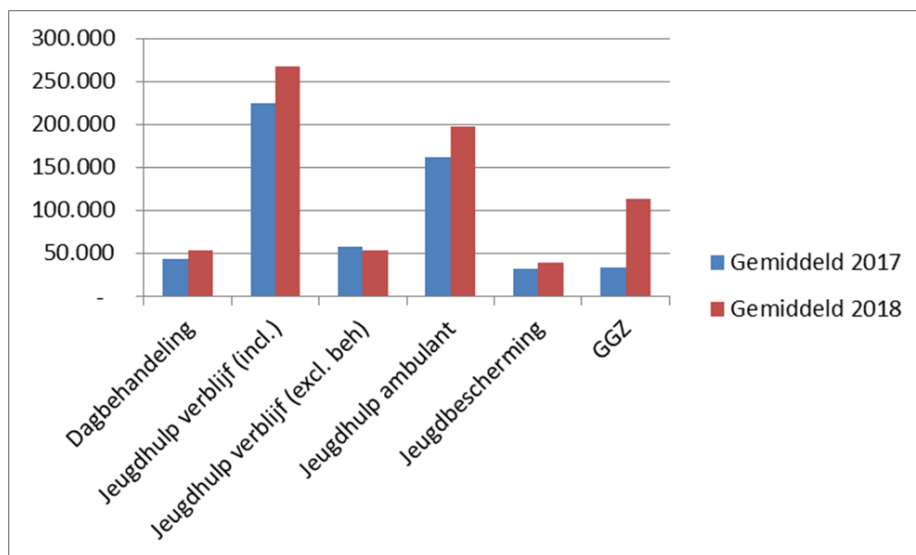
³⁸ Verkregen via <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Jeugd-en-jeugdhulpverlening/>

³⁹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/benchmark-jeugdzorg#berkelland>

Type jeugdhulp	Landelijke gemiddelde	Gemeente Berkelland
Jeugdhulp zonder verblijf	6,8%	6,2%
Jeugdhulp met verblijf	0,8%	0,9%
Jeugdbescherming	0,8%	1,0%
Jeugdreclassering	0,3%	0,3%

Uit een presentatie aan de Raad op 15 januari 2019⁴⁰ blijkt daarbij dat in de gemeente ontgroening⁴¹ plaatsvindt. De verwachting is dat de verhouding jeugd zich zal ontwikkelen van 1 op de 4 jongeren in 2005 naar 1 op de 5 jongeren in 2040 in populatie. Daarbij wordt de vraag gesteld wat hiervan de invloed op jeugdhulp zal zijn in de toekomst.

Daarbij blijkt uit dezelfde presentatie dat de gemiddelde kosten van de jeugdhulp van 2017 op 2018 op alle vlakken behalve jeugdhulp met verblijf (exclusief behandeling) zijn gestegen. Vooral binnen de GGZ is een forse toename van kosten zichtbaar (zie onderstaande tabel)⁴². Aandachtspunt hierbij is dat van aanbieders in de GGZ in 2017 en ook begin 2018 niet alle betalingen via het gegevensknooppunt werden verwerkt, terwijl eigenlijk alle zorgleveranciers dit vanaf begin 2017 hadden moeten doen. In de loop van 2018 zijn de meeste aanbieders in de GGZ dit wel gaan doen. Dit verklaart de relatief grote stijging. Hetzelfde geldt, maar dan in mindere mate, voor de ambulante hulpverlening.

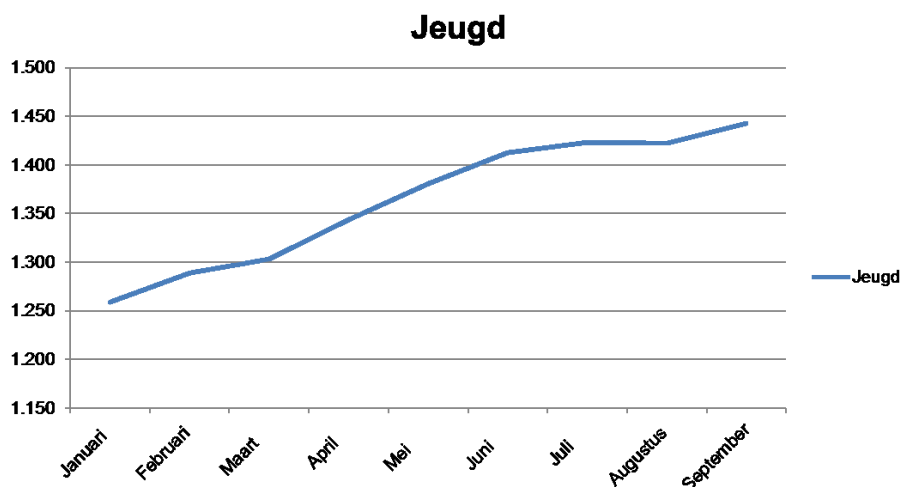

⁴⁰ Presentatie Raad 15 januari 2019 Sociaal Domein

⁴¹ [https://nl.wikipedia.org/wiki/Ontgroening_\(demografie\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Ontgroening_(demografie))

⁴² Presentatie Raad 15 januari 2019 Sociaal Domein

Ook blijkt uit de presentatie hoe over 2018 een opwaartse trend in het aantal voorzieningen Jeugd heeft plaatsgevonden, van ongeveer 1250 naar ongeveer 1450 (zie onderstaande tabel)⁴³.

8.2 Uitvoering toegang

Deze paragraaf gaat in op de organisatie en uitvoering van de ‘toegang’, oftewel de routes die jeugdigen en/of ouders die hulp zoeken kunnen nemen. Allereerst wordt ingegaan op de verschillende mogelijke routes, waarna de gemeentelijke route verder wordt uitgediept. Ook worden aandachtspunten van deze route benoemd en de huidige doorontwikkeling ervan. Ten slotte gaan we in op een aantal andere routes die in de gemeente Berkelland veelvuldig worden genomen.

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 7: Hoe is de uitvoering van en de toegang tot de jeugdhulp georganiseerd?**

Uit de Verordening Jeugdhulp 2015 van gemeente Berkelland⁴⁴ blijkt hoe de toeleiding naar Jeugdhulp op vijf verschillende manieren kan verlopen, namelijk:

1. Vrij toegankelijk
2. Via de gemeente
3. Via gecertificeerde instellingen, (kinder-)rechter, OM of justitiële jeugdinrichting
4. Na verwijzing door de huisarts, medisch specialist of jeugdarts
5. Via het Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK) (dit is inmiddels opgegaan in Veilig Thuis)

⁴³ Presentatie Raad 15 januari 2019 Sociaal Domein

⁴⁴ Verordening Jeugdhulp 2015 gemeente Berkelland

De Voormekaar teams

Wat betreft de gemeentelijke toegang heeft gemeente Berkelland in 2015 vijf lokale teams ingesteld als toegang tot Wmo en jeugdhulp, de Voormekaar teams (VMK)⁴⁵. Dit betekent dat per kern een team verantwoordelijk is voor de Wmo en jeugdhulp vragen uit die kern. Een nauwe samenwerking met de Sociale Dienst Oost Achterhoek (SDOA) zorgt voor de verbinding met vragen op het terrein van de Participatiewet. De teams zijn er voor alle leeftijden, zogenaamde 0-100 teams.

De VMK teams van Borculo en Beltrum zijn operationeel samengevoegd en gezamenlijk verantwoordelijk voor de meldingen. De Voormekaar teams zijn verspreid over vijf dorpen en dorpskernen binnen de gemeente. Via de teams zet gemeente Berkelland in op preventie en laagdrempelige ondersteuning. De Voormekaar teams maken deel uit van de gemeente, dat wil zeggen dat de medewerkers van de teams in dienst zijn van de gemeente. De medewerkers zijn allen 'casusregisseurs', waarbij ieder een eigen specialisatie heeft. In elk team zitten ongeveer 3 jeugdspecialisten. In de schil rond Voormekaar zitten twee senior jeugdspecialisten (tevens teamcoaches) voor intervisie, supervisie en complexe casuïstiek. De jeugdspecialisten zijn SKJ geregistreerd of vooraangemeld, daarmee voldoet de gemeente aan het Kwaliteitskader Jeugd.

Voor de Voormekaar teams is bij aanvang "gekozen voor een ontwikkelpad onder het motto "doen is het nieuwe denken". Er was geen blauwdruk vooraf.⁴⁶" De inzet vanuit Voormekaar zou gaandeweg bepaald worden op basis van behoeften van inwoners en organisaties. In 2016 werd het eerste initiatief genomen voor doorontwikkeling van de Voormekaar teams, op basis van de opgedane praktijkervaringen. In het daaropvolgende koersdocument zijn de volgende kerntaken van de Voormekaar teams benoemd⁴⁷:

1. Preventie en signalering

"VMK handelt proactief en signaleert om kansen en mogelijkheden van inwoners maximaal te benutten. Ook is VMK aanspreekpunt voor maatschappelijke partners en inwoners die een signaal willen afgeven of een suggestie hebben voor verbetering, zowel voor een individu als voor een bepaalde groep"

2. Ondersteuning aan inwoners die actief zijn of willen worden

Hierbij is specifieke aandacht voor mensen die informele zorg en mantelzorg (willen) leveren

⁴⁵ Koersdocument doorontwikkeling Voormekaar, 2016

⁴⁶ Koersdocument doorontwikkeling Voormekaar, 2016, p 4

⁴⁷ Koersdocument doorontwikkeling Voormekaar, 2016, p 6

3. Toegang bieden tot ondersteuning. Monitoring van de voortgang en doelmatigheid van de toegekende en geleverde ondersteuning

“VMK vervult een poortwachtersfunctie. Inkomende ondersteuningsvragen van inwoners worden beoordeeld. Als er sprake is van een eenvoudige hulpvraag wordt het vraagstuk door VMK opgelost; bij complexe hulpvragen worden zo nodig diensten ingekocht bij specialistische partners. Ingeval van doorverwijzing monitort VMK de voortgang.”

4. Verbinding en overzicht tussen organisaties en mensen

“VMK verbindt organisaties en mensen met elkaar, heeft inzicht in en biedt overzicht van het lokaal sociaal maatschappelijk veld en onderhoudt dit voortdurend.”

In de praktijk werkt toeleiding naar de Voormekaar teams op verschillende manieren. Veel aanvragen komen telefonisch binnen. Daarnaast gebeurt toeleiding naar de teams ook via onder andere scholen, kinderartsen en huisartsen. Wanneer een vraag binnenkomt wordt deze (indien nodig) eerst toegewezen aan een specifiek team, daarna aan een medewerker die de specialisatie heeft voor de desbetreffende vraag. Er vindt een keukentafelgesprek plaats (streven is binnen 5 werkdagen) waarin de hulpvraag verder wordt verkend. Vanuit daar schakelt het Voormekaar team – indien nodig – hulp in: binnen het eigen netwerk van een cliënt, bij algemene voorzieningen en/of bij een jeugdhulpaanbieder. Ook kunnen er vervolgesprekken met de casusregisseur vanuit het Voormekaar team plaatsvinden.

Aandachtspunten bij de gemeentelijke toegang

In de gesprekken komen verschillende positieve punten naar voren over de werking van de Voormekaar teams. De medewerkers van de teams geven aan veel te delen over hun werkwijze, aan onderlinge intervisie te doen en opbouwend kritisch te zijn naar elkaar. Samenwerking met veel partners gaat goed, er zijn met verschillende jeugdhulpaanbieders, huisartsen en scholen inmiddels korte lijntjes. Over het algemeen lukt het de teams dan ook om hun (in het interview) zelfbenoemde resultaat te behalen: “Dat kinderen veilig, gezond en gelukkig kunnen opgroeien binnen hun eigen systeem”. Ook partners, zoals jeugdhulpaanbieders en huisartsen, geven aan (de samenwerking met) de Voormekaar teams te waarderen. Huisartsen benoemen bijvoorbeeld het feit dat de Voormekaar teams gezinsgericht werken als grote voordeel. Naast deze positieve lijn komen er ook een aantal aandachtspunten uit de gesprekken naar boven met betrekking tot de Voormekaar teams, waarvan een groot deel ook door de medewerkers zelf wordt benoemd.

Onduidelijkheid over rollen en verantwoordelijkheden

In het koersdocument over Voormekaar staat dat de Voormekaar team medewerkers enkel een “poortwachtersfunctie” vervullen naar hulp (een toegang) en niet als opdracht hebben om zelf hulp en ondersteuning te bieden, behalve als het om kleine enkelvoudige vragen gaat. Wanneer specialistische hulp wordt ingezet monitoren ze het verloop daarvan. Uit de interviews met beleidsadviseurs blijkt de praktijk veel weerbarstiger te zijn. Ditzelfde punt wordt gemaakt door de medewerkers van de Voormekaar teams. Volgens hen:

“Heeft het goed oppakken van jeugdcasussen meer tijd nodig dan we nu hebben. Het echt goed volgen van een casus lukt nu niet. Het wordt steeds duidelijker dat er meer van ons wordt verwacht dan dat wij kunnen waarmaken”.

Het lukt de medewerkers naar eigen zeggen dus onvoldoende om bij jeugdcasuïstiek de inzet te plegen die zij nodig achten. Daarbij komt de vraag kijken wat dan precies van hen verwacht wordt, vanuit zowel cliënt als gemeente, als samenwerkingspartners. En of die verwachtingen overeenkomen en realistisch zijn. Gekoppeld aan de spanning tussen de toegangsfunctie en die van hulpverlener, is er ook de vraag over de precieze invulling van een eventuele regierol van de medewerkers. Bij jeugdcasuïstiek is het momenteel onvoldoende duidelijk wat van de casusregisseurs van de teams wordt verwacht qua regie: voeren ze actieve of passieve regie? Dit is een vraag waar ze mee worstelen en nog geen helder antwoord op hebben. En mocht de uitkomst zijn dat ze meer actieve regie gaan voeren (wat meer tijd kost), wat betekent dit dan voor eventuele wachtlijsten?

Verskillende extra taken

De teams hebben door de tijd heen verschillende extra taken erbij gekregen, zoals het uitvoeren van ‘drang’⁴⁸. Deze extra taak drukt zowel op hun tijd, als dat het hun rol als casusregisseur nog onduidelijker maakt. Wat betreft de drang-taak geeft de geïnterviewde gecertificeerde instelling (voorheen ingekocht voor drang) daarnaast aan dat deze instelling nu casuïstiek voorbij ziet komen waarbij ze in een eerder stadium nog wat hadden kunnen doen in het kader van drang, om erger te voorkomen. Maar omdat dit nu bij de Voormekaar teams ligt heeft de gecertificeerde instelling daar geen rol meer in.

Tijdstekort en wachtlijsten

De medewerkers van de Voormekaar teams geven aan onvoldoende tijd te hebben om jeugdcasuïstiek op te pakken. Ze hebben te weinig tijd om voldoende aandacht te kunnen besteden aan elke (nieuwe) jeugdige en daarnaast ook nog te monitoren op het verloop van hulp bij jeugdigen die ze eerder hebben verwezen.

⁴⁸ Ook wel ‘preventieve jeugdbescherming’: een vasthoudende en actieve houding van de jeugdhulpprofessional, die vrijwillige maar niet vrijblijvende ondersteuning biedt aan een gezin waar veiligheid en/of ontwikkeling van een jeugdige in het geding zijn. Drang is vaak de laatste kans om een jeugdbeschermingsmaatregel te voorkomen. Bron: [Nederlands Jeugdinstituut](#).

De nu gemaakte werkafpraak is dat wanneer een medewerker het met een gezin denkt te redden met 4 á 6 gesprekken, dat de Voormekaar medewerker dan zelf de ondersteuning biedt. Is er meer inzet nodig, bijvoorbeeld bij gezinnen met meervoudige problematiek, dan verwijst de medewerker door naar (specialistische) hulp. Ondanks werkafspraken om de hoge werklast te verlichten blijft dit een aandachtspunt, zeker aangezien er bij meerdere teams soms wachtlijsten ontstaan. De medewerkers van Voormekaar team geven echter aan dat deze voor jeugd waarschijnlijk meevallen, ten opzichte van wachttijden voor vragen met betrekking tot de WMO. Jeugdigen krijgen over het algemeen prioriteit, omdat er sneller veiligheidsvraagstukken bij komen kijken.

Verschillen tussen de teams

Zowel Voormekaar team medewerkers als de wethouder geven aan dat de samenwerking en afstemming tussen de teams onderling nog beter kan. Nu blijkt uit onder meer verslaglegging nog te vaak dat bijvoorbeeld de intake of de wijze van samenwerken met een jeugdhulpaanbieder verschillen per team. De teams hebben ook de mogelijkheid tot het bepalen van hun eigen 'couleur locale', doordat ze zelfsturend werken. Dit geeft minder mogelijkheden tot grip en sturing dan bij een meer hiërarchische structuur.

Laagdrempeligheid toegang

Ten slotte ziet ook de geïnterviewde jongerenwerker een aandachtspunt bij de huidige inrichting van de gemeentelijke toegang:

“De toegang past niet bij jongeren. Als zij te maken krijgen met jeugdhulp of zelf de stap daarnaartoe willen zetten moeten zij zich eigenlijk altijd bewegen naar een systeemwereld. Die stap is ontzettend groot om te maken, dat maakt dat veel jongeren daar in een vroeg stadium ook niet terechtkomen. De toegang naar de jeugdhulp zou zo makkelijk en klein mogelijk moeten zijn. Nu de Voormekaar teams in de Jimmy's komen werken komt de toegang dichterbij. Daardoor komt er bekendheid bij jongeren, wat de stap verkleint.”

Het aandachtspunt dat ze hier benoemt, de drempel die jeugdigen ervaren naar het Voormekaar team toe te gaan als 'instituut', wordt inmiddels dus al deels verholpen doordat Voormekaar team medewerkers actief de jeugdigen (in dit geval bij Jimmy's) opzoeken.

Doorontwikkeling Voormekaar teams

Veel van de genoemde aandachtspunten hangen met elkaar samen. Onduidelijkheid over de rol van de casusregisseur, het krijgen van extra taken en tijdsdruk hebben allemaal een onderling verband. Daarom is in de doorontwikkeling van de Voormekaar teams ook specifiek aandacht voor onder meer deze punten. In 2018 is vanuit B&W opnieuw opdracht gegeven tot doorontwikkeling van de Voormekaar teams⁴⁹.

⁴⁹ Bestuursopdracht doorontwikkeling VMK, 2018,

Noodzaak voor deze ontwikkeling is tweeledig, enerzijds gaat het hierbij om het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening en anderzijds om het beheersen van de kosten.

“De urgentie vanuit de organisatie voor deze doorontwikkeling is groot: vanuit het bestuur is er de wens om de kwaliteit van de dienstverlening van VMK verder te verbeteren en zijn er zorgen over de toenemende kosten in het sociaal domein. Ook is er nu tijd om te investeren in de doorontwikkeling van VMK; na een periode waarin alle zeilen bij werden gezet om de transitie van de zorgtaken op te pakken. Omdat VMK een groot deel van de toewijzingen van ondersteuning doet, is de aanname dat er binnen VMK ook mogelijkheden liggen om te sturen in deze kosten.”⁵⁰

In het interview met de wethouder werd ook aangegeven dat de doorontwikkeling van de Voormekaar teams prioriteit heeft. Volgens de wethouder is er in de doorontwikkeling van de teams ook aandacht voor betere uitwerking van protocollen en meer uniform uitvoeren van taken; op dit moment worden sommige taken niet eenduidig uitgevoerd in de verschillende teams.

In de Bestuursopdracht doorontwikkeling VMK 2018 wordt aangegeven dat de visie zoals opgesteld in het Koersdocument in 2016 leidend blijft: de kerntaken van het team blijven hetzelfde⁵¹. Doorontwikkeling is vanaf 1 januari 2019 ingezet⁵² en richt zich vooral op het scherper stellen van de kaders van de Voormekaar teams:

“Op dit moment is er onvoldoende duidelijkheid over werkafspraken, procesafspraken en (bestuurlijke) kaders. Er is daarom behoefte aan borging van en uniformiteit in de werkwijze van VMK. Een verduidelijking van de VMK opdracht zal bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit en het verminderen van werkdruk bij Voormekaar.”⁵³

De volgende concrete resultaten worden beoogd met het traject van doorontwikkeling⁵⁴:

- De zorgtoewijzing vindt zodanig plaats dat er sprake is van zorg voor wie dat nodig heeft (dus noodzakelijke zorg wordt ingezet).
- De werkprocessen (werkafspraken, definities, kwaliteitsafspraken, enz.) van VMK zijn uniform.
- Maatwerk is altijd mogelijk (vastgelegd in de wet), maar wel binnen eenduidige kaders.
- De verantwoordelijkheden van VMK (en wat juist niet onder de verantwoordelijkheden van VMK valt) zijn helder. Elke medewerker van VMK weet wat er van hem/haar verwacht wordt.

⁵⁰ Bestuursopdracht doorontwikkeling VMK, 2018, p 1

⁵¹ Bestuursopdracht doorontwikkeling VMK, 2018, p 3

⁵² Actieve Schriftelijke informatievoorziening Commissie Sociaal, 8 januari 2019

⁵³ Bestuursopdracht doorontwikkeling VMK, 2018, p 2

⁵⁴ Bestuursopdracht doorontwikkeling VMK, 2018, p 2

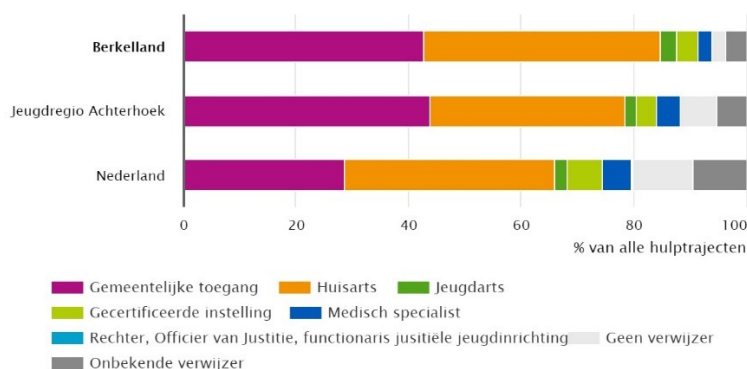
- De dienstverlening van VMK voor inwoners en professionals uit het sociaal domein is kwalitatief goed.
- De verwachtingen van de VMK-medewerkers zijn helder (zoals bewustzijn van het werken in een politieke organisatie en kostenbewustzijn).

De raad is van de doorontwikkeling op de hoogte gesteld in de Actieve Schriftelijke informatievoorziening van de Commissie Sociaal op 8 januari 2019 en in een presentatie op 15 januari 2019.⁵⁵

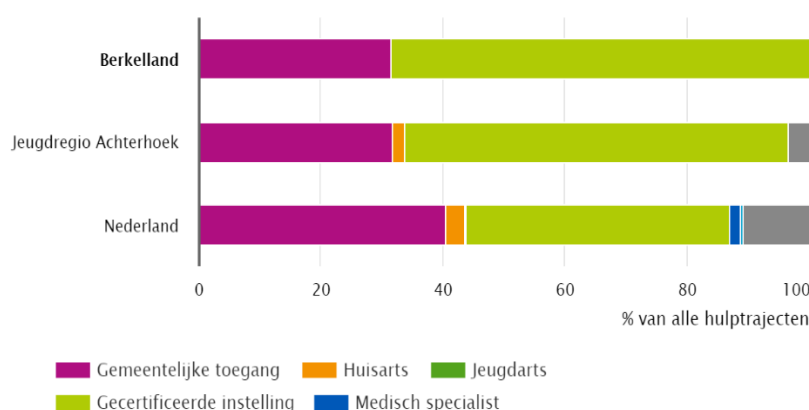
Andere verwijzers

Naast de gemeentelijke toegang zijn er ook nog andere wettelijke verwijzers, waarvan de meeste verwijzingen plaatsvinden door huisartsen en Gecertificeerde Instellingen. Cijfers van de 'Benchmark Jeugdzorg' van het CBS laten zien dat in de gemeente Berkelland relatief veel verwijzingen naar jeugdhulp zonder verblijf via de gemeentelijke toegang lopen t.o.v. van andere gemeenten.⁵⁶ Bij jeugdhulp mét verblijf is dit percentage juist relatief laag en nemen gecertificeerde instellingen het merendeel van de verwijzingen voor hun rekening.

Aantal hulptrajecten zonder verblijf naar verwijzer

Aantal hulptrajecten met verblijf naar verwijzer

⁵⁵ Presentatie Raad 15 januari Sociaal Domein

⁵⁶ <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/benchmark-jeugdzorg#berkelland>

Bovenstaande tabellen laten ook zien dat in vergelijking met de regio en Nederland ook nog relatief veel verwijzingen via huisartsen en gecertificeerde instellingen lopen in Berkelland. Eén van de geïnterviewde huisartsen geeft wel aan steeds meer de samenwerking met het Voormekaar team om te zoeken en daar ook meer naartoe te verwijzen, in plaats van direct naar jeugdhulpaanbieders. Dit doet ze met name bij complexe gezinsproblematiek, omdat het Voormekaar team gezinsgericht werkt en meerdere disciplines in huis heeft. Bij enkelvoudige opvoedproblematiek en GGZ-hulpvragen verwijst ze direct door naar aanbieders, omdat ze daar korte lijntjes mee heeft en uit ervaring weet wat en wie ze nodig heeft: *“ik heb eigenlijk nog nooit overwogen om dan naar Voormekaar te verwijzen”*. Ervaringen van andere huisartsen zijn wisselend. Sommigen hebben op casusniveau contact met Voormekaar medewerkers, anderen werken nog weinig samen.

Eén van de aanbieders geeft aan dat ze cliënten die rechtstreeks bij hun aankloppen, soms naar de huisarts verwijzen, als het een hulpvraag betreft waar snel mee aan de slag gegaan moet worden. Omdat het soms 6-8 weken duurt voordat iets door de Voormekaar teams wordt opgepakt, adviseren ze als er spoed achter zit, mensen om naar de huisarts te gaan voor een verwijzing. Het komt overigens soms ook voor dat er een verwijzing komt via de huisarts, maar dat er sprake is van problematiek op meerdere leefgebieden. In dat geval betreft de aanbieder zelf de Voormekaar teams.

8.3 Samenwerking in het veld

Deze paragraaf gaat in op de samenwerking die de gemeente heeft op verschillende niveaus. Allereerst wordt ingegaan op de samenwerking in de uitvoeringspraktijk van het Voormekaar team. Daarna wordt benoemd op welke manier de gemeente zowel lokaal als regionaal samenwerkt met jeugdhulpaanbieders op het niveau van bedrijfsvoering. In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 8: Wie zijn de (beoogde) partnerorganisaties? Hoe en waarvoor wordt er samengewerkt met deze partners?**

Als belangrijke spil-in-het-web organisatie gaan we allereerst in op de (beoogde) partnerorganisaties van de Voormekaar teams. Er wordt beschreven met wie, waarvoor en hoe de Voormekaar teams samenwerken in het veld. Vervolgens wordt ingegaan op de investeringen die de Voormekaar teams hebben gepleegd om de samenwerking de initiëren of versterken. Tot slot worden de knelpunten die worden ervaren in de samenwerking in het veld beschreven.

Samenwerking tussen Voormekaar teams en partners in de uitvoering

Medewerkers van de Voormekaar teams werken met veel organisaties samen. Het gaat onder andere om partners die vanwege hun ‘reguliere’ rol in het leven van jeugdigen een belangrijke taak vervullen in preventie, signalering, toeleiding naar hulp en het eventueel bieden/inbedden van ondersteuning. Het gaat dan om onder andere primair en voortgezet onderwijs, het ROC, consultatiebureau Yunio, jongerenwerk en algemene voorzieningen die ondersteuning bieden, bijvoorbeeld door de inzet van vrijwilligers.

Als het gaat om toeleiding zijn ook huisartsen een belangrijke partner voor de Voormekaar teams. Daarnaast is er met name samenwerking met aanbieders die gespecialiseerde jeugdhulp uitvoeren. De contacten over en weer hebben vooral betrekking op de inzet van zorg of hulp voor een cliënt. In de praktijk blijkt dat medewerkers vooral met een selectie van zorgaanbieders te maken hebben, terwijl er in regioverband meer dan 100 zijn gecontracteerd. Reden voor het feit dat er maar met een selectie van jeugdhulpaanbieder contact is, is met name dat de Voormekaar teams met deze aanbieders goede ervaringen opdoen, een band opbouwen en de lijntjes daardoor kort zijn.

Investerings in samenwerking

Bovenstaande partners zijn de (beoogde) partnerorganisaties voor de gemeente. Deze samenwerking gaat niet vanzelf en heeft aandacht nodig om tot stand te komen of versterkt te worden. Veel geïnterviewden, zowel huisartsen als aanbieders en Voormekaar teams noemen dat er de afgelopen jaren veel is geïnvesteerd in samenwerkingen. Dit heeft geresulteerd in verschillende verbeterde relaties:

Onderwijs en Voormekaar teams: De samenwerking met onderwijs partners (Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs) loopt steeds beter. Er is door de gemeenten en door de Voormekaar teams flink geïnvesteerd in de relatie. Zo heeft elke school een contactpersoon vanuit de Voormekaar teams. Daarnaast is er met een ROC een subsidieovereenkomst gesloten om trajectbegeleiders in te zetten, om vroegtijdig te signaleren en in te grijpen wanneer jongeren problematiek ervaren. Deze samenwerking zal ook geëvalueerd gaan worden.

Huisartsen en Voormekaar teams: Ook de relatie met huisartsen gaat steeds beter. Zowel huisartsen als medewerkers van de Voormekaar teams geven dit aan. Overleg vindt met name plaats op casusniveau. Huisartsen geven aan dat ze nu nog vooral in contact treden met Voormekaar teams wanneer er sprake is van een complexe gezinssituatie waarbij er problemen zijn op verschillende leefgebieden. In sommige kernen heeft het Voormekaar team inmiddels als een inloopsprek uur bij de huisarts, in andere kernen staat samenwerking nog wat meer in de kinderschoenen maar worden ook stappen genomen, zoals een netwerkborrel of een jaarlijks terugkerend gezamenlijk overleg. Huisartsen zien nog wel punten ter verbetering, zoals een duidelijkere structuur bij de Voormekaar teams en betere communicatie en informatie-uitwisseling rondom casuïstiek. Over die punten gaan ze ook met VMK in gesprek.

Jeugdhulpaanbieders en Voormekaar teams: Naast de korte lijntjes die Voormekaar teams zelf zeggen te hebben met (een deel van) de jeugdhulpaanbieders, geven de geïnterviewde aanbieders zelf ook aan redelijk positief te zijn over de samenwerking met de Voormekaar teams. In de meeste gevallen vinden zij dat rol- en taakverdeling tussen aanbieder en Voormekaar team duidelijk is.

Algemene voorzieningen en Voormekaar teams: Ook algemene voorzieningen (in dit geval Yunio en de jongerenwerker) geven aan positief te zijn over de samenwerking met de Voormekaar teams.

Zij geven aan dat er veel contact is tussen hen en de teams, wat afstemmen over taakverdeling vergemakkelijkt. De Voormekaar teams zelf zien dit wat betreft het consultatiebureau anders; zij geven aan dat jeugdartsen nog vaak doorverwijzen zonder Voormekaar te betrekken.

De verschillende organisaties werken – los van de Voormekaar teams – ook met elkaar samen, maar vaak gebeurt dit met name op casusniveau en niet structureel.

Succesfactoren voor samenwerking die de verschillende partijen noemen zijn onder andere: nauwe lijntjes (bekendheid), weten wat je aan de ander hebt (inzicht in iemands 'aanbod') en opgebouwd vertrouwen doordat gezamenlijke casuïstiek naar tevredenheid is opgepakt. Gezamenlijke MDO's (multidisciplinair overleg, waarbij verschillende betrokkenen rondom een gezin bij elkaar komen) dragen hieraan bij en worden daarom ook vaker georganiseerd.

Knelpunten in de samenwerking

Naast de successen in samenwerking zijn door de geïnterviewden ook verschillende knelpunten benoemd:

Indicatiestelling gebeurt niet altijd voldoende: Een punt waar sommige aanbieders tegenaan lopen is dat de Voormekaar teams een bepaalde indicatie afgeven op basis van het keukentafelgesprek. Wanneer de aanbieder vervolgens aan de slag gaat met het kind/gezin blijkt de problematiek groter te zijn dan uit het gesprek met de Voormekaar teams bleek. Er treedt dan een verandering van hulpvraag op en het initiële resultaat dat door de regisseur geformuleerd was wijzigt. Als gevolg daarvan moet een ander product ingezet worden en kan het soms erg lang duren voordat dit nieuwe product goedgekeurd wordt door de gemeente. Een aanbieder zei daarover: "Als je vervolgens zo lang moet wachten tot er opgeschaald kan en mag worden in urenaantal voor de zorg, heb je soms het gevoel dat je als aanbieder niet serieus genomen wordt".

Onvoldoende duidelijkheid over taakverdeling bij complexe casuïstiek: Een aantal aanbieders geeft aan dat bij complexe casussen soms rolverwarring kan ontstaan, over wie waar verantwoordelijk voor is. Dit geldt met name voor casussen waar meerdere aanbieders en het Voormekaar team bij betrokken zijn.

Wachlijsten bij en samenwerking met GGZ-aanbieders: Medewerkers van de Voormekaar teams geven aan dat de samenwerking met GGZ-instellingen minder soepel verloopt. Zij ervaren dergelijke organisaties als gesloten. Dat kan er volgens hen mee te maken hebben dat GGZ-aanbieders minder 'systeemgericht/ gezinsgericht' werken dan andere organisaties, terwijl dit juist een belangrijk uitgangspunt is voor de Voormekaar teams. Daarnaast geven verschillende geïnterviewden aan dat doorstroom binnen de jeugdhulpketen bemoeilijkt wordt door "enorme wachttijd" binnen de GGZ.

Onvoldoende inzicht in aanbod: Verschillende geïnterviewden geven aan door het grote aantal jeugdhulpaanbieders niet meer het overzicht te hebben van alle hulp die is ingekocht en daarom vaak bij dezelfde partijen uit te komen.

Een huisarts oppert daarom jaarlijks een conferentie te organiseren met alle aanbieders en een duidelijk overzicht te maken van het ingekochte aanbod. Er is wel een portaal waar dit aanbod in staat, maar geïnterviewden geven aan hier weinig gebruik van te maken en het ook geen inzichtelijk systeem te vinden. Niet alleen is er te weinig overzicht van ingekochte specialistische jeugdhulp, ook het beeld van het laagdrempelige aanbod is onvoldoende inzichtelijk. Voormekaar teams geven aan niet goed te weten wat er “allemaal beschikbaar” is in het voorliggend veld. Het is ook nog geen automatisme om daarnaar te kijken”. Ook algemene voorzieningen geven aan te ervaren dat er onvoldoende beeld is van elkaars bestaan en het aanbod dat bijvoorbeeld algemene voorzieningen en jeugdhulpaanbieders elkaar te bieden hebben: “Ik denk dat organisaties mogelijk wel op de hoogte zijn van elkaars bestaan, maar het daadwerkelijk naar elkaar verwijzen en afschalen is lastiger.”

Samenwerking tussen gemeente en partners in de bedrijfsvoering

Op regionaal niveau is er een team contract -en leveranciersmanagement. Daar zit ook een inkoper in, iemand verantwoordelijk voor fraude en handhaving en een informatieanalist. De contractmanagers hebben de grootste aanbieders onderverdeeld en voeren daar kwartaalgesprekken mee, waar ook een beleidsmedewerker bij aansluit. Ook is er een lokale contractmanager voor gemeente Berkelland. Zij is verantwoordelijk voor kleinere aanbieders, zowel regionaal als lokaal. Deze contractmanager krijgt door haar ‘lokale positie’ vanuit Voormekaar teams sneller signalen mee. Door deze structuur kan zij snel handelen op signalen en lokaal en regionaal daarbij verbinden.

Knelpunten die zij (en andere regionale contractmanagers) signaleren in de samenwerking met aanbieders:

Jeugdhulpaanbieders dienen niet op tijd facturen in (dit is ook één van de redenen dat de tekorten pas zo laat inzichtelijk waren). Bij veel aanbieders gaat dit beter, maar dit geldt momenteel nog steeds bij grote GGZ-aanbieders.

Inhoudelijke vraagstukken waar discussie over bestaat. Kan bijvoorbeeld samen naar de bioscoop gaan als jeugdhulp gezien worden (en dus betaald worden door de gemeente)? Over dergelijke vragen wordt discussie gevoerd met aanbieders en worden afspraken over gemaakt.

Tariefstelling is een discussiepunt. Sommige jeugdhulpaanbieders geven aan dat de door de regio gestelde tarieven niet voldoen, terwijl wordt uitgegaan van de Algemene Maatregel van Bestuur ‘reële tarieven’. Sommige aanbieders hebben echter niet ingeschreven (op bepaalde producten) om die reden.

In contractgesprekken worden naast dergelijke knelpunten ook doelen vanuit de Transformatieagenda besproken met aanbieders, zoals (verminderen van) de lengte van verblijfttrajecten.

Aanbieders ervaren de contractgesprekken over het algemeen als positief. Een van de aanbieders zegt: “In die gesprekken is de sfeer en de wederkerigheid voldoende aanwezig”.

Over de tariefstelling wordt wisselend gedacht, de ene aanbieder zegt dat de tarieven in de Achterhoek “nog best prima” zijn, maar de andere aanbieder stelt dat de tarieven erg magertjes zijn voor het werk dat geleverd moet worden. Tot slot ervaren de jeugdhulpaanbieders de contractgesprekken met name als gesprekken die over ‘cijfertjes’ gaan. Ze zouden graag zien dat deze meer over inhoud en kwaliteit van de zorg gaan.

8.4 Bijstellingen beleid en organisatie-inrichting

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 9: Welke bijstellingen hebben er plaatsgevonden ten aanzien van het beleid en de organisatie-inrichting?**

Beleidsambtenaren alsook algemene voorzieningen geven aan dat gemeente Berkelland lang sober beleid heeft gehad op het gebied van jeugd(hulp). Met het nieuwe beleidskader en het aannemen van een contractmanager, een beleidsadviseur jeugd en een jongerenwerker is er nieuwe invulling gegeven aan beleid. Met daarin onder meer een vergrote aandacht voor preventie en minder afhankelijkheid van de regio. Ditzelfde gaf de wethouder aan tijdens het interview. Concrete bijstellingen die er hebben plaatsgevonden:

Transformatieplan jeugd vanuit de regio opgesteld met focus op “Actielijn 2 uit het landelijk actieprogramma Zorg voor de Jeugd (“Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien”)⁵⁷. Dit omdat ondanks de inspanningen om residentiële jeugdzorg af te bouwen hier nog geen vermindering in heeft plaatsgevonden. In het Transformatieplan staan geen cijfers om aan te geven om hoeveel indicaties het gaat.

Sinds december 2017 is een jongerenwerker aangesteld, omdat er veel jongerenoverlast was in Neede⁵⁸. Dit is uitgegroeid tot een focus op ‘positieve jongerenontwikkeling’ (destijds door het college geïnitieerd).

Uit interviews en documenten blijkt hoe de organisatie van de Voormekaar teams op verschillende momenten is bijgesteld. In 2016 zijn wijzigingen in de taakstelling van de teams geweest, omdat de ervaring leerde dat de initiële taakomschrijving niet bij de praktijk paste. Ook in 2018 is doorontwikkeling van de Voormekaar teams ingezet, deze is nog gaande. Noodzaak voor deze ontwikkeling was zoals genoemd tweeledig, enerzijds gaat het hierbij om het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening en anderzijds om het beheersen van de kosten. De wethouder geeft hierover aan dat de doorontwikkeling onder andere kwalitatief van aard is, bijvoorbeeld door het vergroten van inhoudelijke kennis binnen de teams. Daarbij is aandacht voor een betere uitwerking van protocollen en het meer uniform uitvoeren van de taken.

Sinds 2017 is de gemeente Berkelland aangesloten bij het ‘Preventie Platform Jeugd’, bleek uit de gesprekken met beleidsmedewerkers.

⁵⁷ Transformatieplan Jeugdzorgregio Achterhoek 2018-2022, 2018, p 8

⁵⁸ Actieve Schriftelijke informatievoorziening Commissie Sociaal, 7 december 2017

Dit is een samenwerking met vier buurgemeenten in de Oost Achterhoek (Aalten, Winterswijk, Oost Gelre en Berkelland) en verschillende partners rondom jongeren, zoals politie en onderwijs. Het doel is om in breder verband preventieve activiteiten op te zetten en uit te voeren, gericht op bijvoorbeeld het voorkomen van complexe echtscheidingen.

Uit de Actieve Informatievoorziening en het interview met algemene voorzieningen blijkt dat de Regiegroep Jeugd gemeente Berkelland in 2018 is gestart als onderdeel van de gezamenlijke jongerenaanpak binnen gemeente Berkelland⁵⁹. De Regiegroep bestaat uit deelnemers van gemeente (Leerplicht, Openbare Orde en Veiligheid, Handhaving, Jongerenwerk, Voormekaar teams) en samenwerkingspartners (Politie, Verslavingszorg, Onderwijs). Deze groep richt zich met name op (aanpak van) individuele casuïstiek.

In het Uitvoeringsprogramma behorende bij het beleidskader 'Samen Denken, Samen Doen' wordt aangegeven hoe de pilot met de POH Jeugd (praktijk ondersteuner huisarts) wordt uitgebreid naar meer huisartspraktijken. Hiervoor wordt geen specifieke reden opgegeven.⁶⁰ De stap is onderdeel van thema 3 'veilig thuis en in de buurt' uit het beleidskader waarbij wordt ingezet op een sterk netwerk met korte lijnen.

8.5 Doelrealisatie en de voortgang van de transformatie

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 10: Heeft de gemeente inzicht in doelrealisatie en de voortgang van de transformatie?** Daarbij wordt gekeken naar hoe monitoring in de praktijk eruitziet (welke informatie wordt bij relevante partijen opgevraagd) en hoe monitoring van het nieuwe beleidskader vorm is gegeven.

In 2015 heeft gemeente Berkelland een plan opgezet voor het monitoren van de voortgang van de decentralisatie Wmo en Jeugdwet⁶¹. Dit naar aanleiding van een motie ingediend door de raad op 28 oktober 2014 met het verzoek tot monitoring⁶². In het monitoringplan wordt de volgende kanttekening gemaakt:

“De gemeentelijke monitor sociaal domein sluit niet op alle onderdelen aan bij de motie van de raad. Deze monitor komt bijvoorbeeld twee keer per jaar uit, terwijl de raad een monitoringsrapportage per kwartaal verwacht. Daarnaast geeft deze monitor niet op alle onderdelen inzicht in de situatie in de gemeente Berkelland.”⁶³

⁵⁹ Actieve Schriftelijke informatievoorziening Commissie Sociaal, 17 april 2018

⁶⁰ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein uitvoeringsprogramma, 2018, p 11

⁶¹ 3D Monitoringsplan, 2015

⁶² 3D Monitoringsplan, 2015

⁶³ 3D Monitoringsplan, 2015, p 3

De monitoringsrapportages van de afgelopen jaren geven met name inzicht in kosten en aantallen – zoals aantallen indicaties, zorggebruikers, lengte van de wachttijd, duur van de behandeling en gemaakte kosten.⁶⁴

In de monitoring wordt daarnaast verslag gedaan van kwaliteit en effecten, waarbij wordt aangegeven dat “het effect op de inwoner het meest van belang” is. Om dat te meten worden er onder meer jaarlijks cliëntervaringsonderzoek gedaan (waarover meer te vinden is in paragraaf 8.6)

Wat betreft effecten in het behalen van bredere doelstellingen (bijvoorbeeld integraliteit of meedoen) geven de monitoringsrapportages vooral inzicht in welke procesmatige stappen zijn genomen. Wat betreft de doelstelling ‘integraliteit’ wordt bijvoorbeeld gerapporteerd dat geïnvesteerd is in relevante training en coaching en dat het aantal multidisciplinaire overleggen is toegenomen.

Monitoring in de praktijk

Voormekaar teams

Uit de gesprekken met de Voormekaar teams en de (beleids-)ambtenaren komt eveneens het beeld naar voren dat de gemeente met name monitort op (aantallen) indicaties en financiën (*output*) maar niet zozeer op de prestaties die deze inzet en investering opleveren, de resultaten (*outcome*). De medewerkers van de Voormekaar Teams geven aan dat ze proberen resultaatgericht te werken, maar dat dit vooralsnog met name gebeurt vanuit ‘gevoelde’ resultaten. Continue monitoring gebeurt nog niet:

“Ons systeem is er niet dusdanig op ingericht dat je er managementinformatie uit kunt halen. Je kunt er wel doelen in zetten van gezinnen, maar die informatie er niet op geaggregeerd niveau uithalen. Dat inzicht in behaalde resultaten is zeker wenselijk, maar dat moet dan wel makkelijk ondersteund worden door het systeem. Het moet niet meer (registratie)werk kosten.”

Tijdens het interview met de wethouder werd ook aangegeven dat onvoldoende monitoring van de Voormekaar teams plaatsvindt. Volgens de wethouder is er “geen beeld van de kwaliteit van de eigen lokale toegang”. Het beeld dat er is, dat is gebaseerd op signalen van ouders waar de wethouder mee spreekt, maar niet gebaseerd op structurele monitoringsinformatie.

Bij de intake in een Voormekaar Team wordt de Zelfredzaamheidsmatrix ingevuld en wordt er een plan opgesteld waarbij doelstellingen zoveel mogelijk SMART worden gemaakt. Tussentijds vindt evaluatie plaats en na afsluiten van een indicatie een exitgesprek. De mate waarin dit standaard op die wijze gedaan en geregistreerd wordt verschilt per team en medewerker, geven de geïnterviewde Voormekaar Team medewerkers aan. In de toekomst zullen de Voormekaar Teams een grotere rol krijgen in monitoring, dit is onderdeel van het doorontwikkelproject van de teams.

⁶⁴ 3D Monitoringsplan, 2015 / 3D Monitoringsplan – 2^e voortgangsrapportage, 2015 / 3D Monitoringsplan – 3^e voortgangsrapportage, april 2016 / 3D Monitoringsplan – 4e voortgangsrapportage, december 2016

Uit documenten hierover wordt niet duidelijk hoe de monitoring er precies uit zal gaan zien.

Algemene voorzieningen

Ook andere partijen geven aan dat de gemeente stappen zet richting meer resultaatgericht monitoren. Zo geeft één algemene voorziening aan: “je moet tellen en vertellen aan de gemeente”. De wens om effecten inzichtelijk te maken, zoals het effect van vrijwillige inzet, levert echter wel druk op bij deze partijen, omdat ze het een lastige taak vinden.

Algemene voorzieningen geven daarnaast aan dat zij niet worden betrokken door de gemeente bij het ontwikkelen van indicatoren voor monitoring en sturing: “meer een mededeling dat er naar effecten gekeken gaat worden door de gemeente.”

Een medewerker van een algemene voorziening geeft aan dat ze tot dusverre elk jaar een jaarverslag schreven, met daarin informatie over onder andere aantal trajecten, type ondersteuningsvragen, vrijwilligers en de nationaliteit van gezinnen. Ondanks de gemeentelijke wens voor meer inzicht in effecten geeft één algemene voorziening wel aan: “We hebben met de gemeente afgesproken dat we geen heftige registratie doen”.

Jeugdhulpaanbieders

Jeugdhulpaanbieders geven aan dat ze op allerlei manieren zelf zicht houden op de kwaliteit van hun dienstverlening, onder andere door onderzoek te doen naar klanttevredenheid, door resultaatmetingen uit te voeren aan het begin en eind van een traject en doordat op regionaal niveau kwaliteitsnormen gemonitord worden door kwaliteitsmedewerkers binnen hun eigen organisatie. Daarnaast zijn de jeugdhulpaanbieders vaak ook aangesloten bij keurmerkinstituten zoals het HKZ⁶⁵. Ook jeugdhulpbieders worden door de gemeente niet betrokken bij het ontwikkelen van indicatoren ten behoeve van monitoring en sturing. Twee aanbieders hebben tijdens het interview aangegeven dat ze het wel interessant zouden vinden om samen met de gemeente na te denken over het ontwikkelen van indicatoren.

Jeugdhulpaanbieders geven verder aan dat verantwoording richting gemeente met name financieel plaatsvindt aan de hand van productieverantwoording. Sommige aanbieders zijn zelf ook actief bezig om de resultaten die ze behalen duidelijker aan de gemeente kunnen terugkoppelen. Een aanbieder zegt hierover:

“We zijn nu ook aan het kijken hoe we resultaatmeting goed kunnen verwerken in plan van aanpak. Zodat ook voor regisseurs duidelijk wordt wat start en eind is. Soms worden cijfers heel leidend terwijl het soms slechts een momentopname is. Belangrijk is om de bedoeling voor ogen te houden... niet gek laten maken door alle eisen. Maar anderzijds wil je ook meewerken aan de indirecte bezuinigingsopdracht”.

⁶⁵ Kwaliteitsbeoordeling in zorg en welzijn, zie ook: <https://www.hkz.nl/>

Monitoring van het nieuwe beleidskader

In het 5^e 3D Monitoringsplan (in 2017) werd aangegeven dat dit de laatste zou zijn in die vorm⁶⁶:

“Deze voortgangsrapportage is de laatste rapportage dat aan dit 'oude' beleidskader gekoppeld is. Op dit moment wordt gewerkt aan een nieuw Beleidskader Sociaal Domein; de raad zal gevraagd worden hierover voor de verkiezingen nog een besluit te nemen. Uiteraard zal de uitvoering van dit nieuwe beleidskader op een eigen wijze gemonitord worden.”

Hierin wordt aangegeven dat beleidskader en monitoring samenhangen. Het nieuwe beleidskader heeft inmiddels vorm gekregen in het stuk ‘Samen Denken, Samen Doen’⁶⁷. Daarbij lijkt echter nog geen concreet plan te zijn met betrekking tot de monitoring van de beleidsdoelstellingen. Uit de notulen van Commissie Sociaal van 6 februari 2018 blijkt hoe dan al vragen spelen omtrent het monitoringbeleid. De vraag wordt gesteld “Hoe ziet u de jaarlijkse tussenevaluatie voor zich?” In december 2018 ontvangt de raad een uitnodiging van B&W voor een informatiebijeenkomst over de mogelijkheden om te sturen in het sociaal domein⁶⁸. Ook wordt vanuit de raad op verzoek van het college een werkgroep ‘voorbereiding verantwoording sociaal domein’ geformeerd⁶⁹. Dit omdat “het college bij de verantwoording van het sociaal domein in april 2019 graag de visie van de raad wil meenemen”. Acties met betrekking tot monitoring van het nieuwe beleidskader en informatievoorziening naar de raad lopen momenteel dus nog.

8.6 Ervaringen van direct en indirect betrokkenen bij de jeugdhulp

De ervaringen in dit onderdeel komen vanuit de directe doelgroep van de jeugdhulp: jeugdigen en hun ouders. Daarbij is gebruik gemaakt van kwantitatieve informatie uit cliëntervaringsonderzoeken en kwalitatieve informatie uit de focusgroepen met ouders en jeugdigen. Ervaringen worden in dit stuk dus zowel opgetekend door te ‘tellen’ als te ‘vertellen’. In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 11: Welke ervaringen hebben direct en indirect betrokkenen bij de uitvoering van de jeugdhulp?**

Tellen & vertellen – Cliëntervaringsonderzoeken en focusgroepen

Cliëntervaringsonderzoeken

Om de ervaringen van directbetrokkenen bij de uitvoering van de jeugdhulp te onderzoeken voert de gemeente jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek uit.

⁶⁶ 3D Monitoringsplan - 5 2017 Jeugdzorg en Wmo, november 2017

⁶⁷ Samen denken, Samen doen: beleidskader Sociaal Domein, 2018

⁶⁸ Uitnodiging - College van BenW -uitnodiging Raad voor informatiebijeenkomst AEF en sturen in het Sociaal Domein op 15-01-2018, 19 december 2018

⁶⁹ Presidiumbesluit 23-01-2019 - Werkgroep voorbereiding verantwoording sociaal domein

Dit onderzoek is uitgevoerd over de jaren 2015⁷⁰, 2016⁷¹ en 2017⁷². Deze onderzoeken omvatten vooral een overzicht van cijfers, in dit geval met betrekking tot de ervaring van hulp en ondersteuning binnen de Jeugdhulp. Daarnaast bieden ze de mogelijkheid tot aanvullende opmerkingen en het stellen van de open vraag ‘wat gaat goed?’ en ‘wat kan beter?’. Het aantal ouders en jongeren dat deelneemt aan het onderzoek is over de jaren heen redelijk gelijk gebleven, fluctuerend tussen 232 en 284. In de evaluatie maakt de Gemeente Berkelland gebruik van de modelvragenlijst Jeugd, waaraan zij een aantal eigen vragen heeft toegevoegd⁷³. In de onderzoeken is gekeken naar “‘toegankelijkheid van voorzieningen’, ‘uitvoering van de zorg’ en ‘effecten van de zorg op het opgroeien, de zelfstandigheid, de zelfredzaamheid en het meedoen in de eigen omgeving’”⁷⁴. Onderstaand zijn de onderzoeken van de afgelopen jaren met elkaar vergeleken.

Focusgroepen met ouders en jeugdigen

In het kader van dit rekenkameronderzoek zijn twee focusgroepen georganiseerd met cliënten, respectievelijk met jeugdigen en ouders die een vorm van ondersteuning ontvangen. Bij de ouders kwamen de deelnemers via een uitnodiging van een Voormekaar team medewerker bij de focusgroep terecht. De Voormekaar team medewerkers hebben allen meerdere gezinnen benaderd. Uiteindelijk kwamen drie ouders naar de focusgroep, alleen via een andere medewerker. Deze ouders hebben allemaal zowel hulp vanuit het Voormekaar team als vanuit één of meerdere jeugdhulpaanbieders ontvangen voor hun kind(eren).

De jeugdigen die deelnamen kwamen allen op uitnodiging van de jongerenwerker van de gemeente. Ook zij had breed (meerdere jongeren) uitgenodigd. Uiteindelijk namen daarvan vijf jongeren deel aan de focusgroep, die plaatsvond bij de Jimmy's. Deze jeugdigen hadden niet altijd direct contact met het Voormekaar team, soms enkel met jeugdhulpaanbieders. Ze waren allemaal wel bekend met wat het Voormekaar team is.

De belangrijkste aandachtspunten (zowel positief als negatief) die uit deze focusgroepen naar boven kwamen staan hieronder weergegeven. De thema's die in de focusgroepen aan de orde kwamen volgen de thema's van de cliëntervarings-onderzoeken, dus zijn ook naast die kwantitatieve bevindingen gezet. Daarbij moet wel gezegd worden dat focusgroepen een stuk verdieping en extra nuance opleveren. Niet elke ervaring of mening is hetzelfde en over niet elk (sub)thema is daarom een eenduidig antwoord te geven. Waar er verschillende meningen zijn is dit duidelijk aangegeven.

⁷⁰ Eindrapportage Jeugd – Achterhoekse Gemeenten V1, september 2016

⁷¹ Cliëntervaring jongeren en ouders met jeugdhulp, Gemeente Berkelland, augustus 2017

⁷² Conceptrapport CEO Jeugd DH, juli 2018

⁷³ Conceptrapport CEO Jeugd DH, juli 2018, p 1

⁷⁴ Conceptrapport CEO Jeugd DH, juli 2018, p 1

Toegankelijkheid voorzieningen

Cliëntervaringsonderzoeken

Wat betreft de toegankelijkheid van voorzieningen laten de cijfers een dalende trend zien. In 2015⁷⁵ gaf 90% van de respondenten aan vaak of altijd te weten waar ze terecht moesten voor hulp, in 2016 was dat 73% en in 2017 is dat getal gedaald naar 61%.

Op de vraag 'ik ben snel geholpen' antwoordde in 2015 73% met vaak of altijd, in 2016 was dit hetzelfde percentage. Over 2017 zijn deze gegevens niet bekend.

Focusgroep ouders

Voormekaar teams goed zichtbaar: Het vinden van het Voormekaar team is voor alle ouders relatief makkelijk verlopen. Ze werden bijvoorbeeld door Voormekaar zelf benaderd bij de transitie in 2015 (omdat de kinderen al in hulp zaten) of zijn naar het Voormekaar team verwezen door een huisarts of jeugdhulpaanbieder.

Jeugdhulplandschap onoverzichtelijk: Inzicht krijgen in welke hulp er vervolgens allemaal mogelijk is wordt echter als een zoektocht ervaren door ouders. De betreffende ouders zijn allemaal zelf op zoek gegaan naar mogelijkheden, via Google, andere ouders, organisaties waar ze al mee te maken hadden. De ouders hebben vervolgens allemaal zelf een voorstel neergelegd bij Voormekaar van welke hulp ze nodig achtten. De medewerkers van het Voormekaar team hebben daarin wel een meedenkende rol ingenomen, maar dus geen leidende. De aanwezige ouders vinden dit echter niet zo'n probleem, want "ik ben in mijn eentje sneller dan een groot orgaan". Een andere ouder geeft aan: "ik zou het ook niet prettig hebben gevonden als de gemeente had besloten wat ik kon of moest aan hulp". Wel wordt ondersteuning bij deze zoektocht als één van de voornaamste verbeterpunten met betrekking tot de jeugdhulp genoemd, waarbij ouders specifiek aandacht vragen voor:

1. Een duidelijke sociale kaart, waarop al het aanbod inzichtelijk wordt gemaakt en ook wordt aangegeven in hoeverre het aanbod aan kwaliteitseisen voldoet;
2. Meer inzicht in wat het VMK team nu precies is en wat het kan bieden.

Focusgroep jeugdigen

Hulp niet altijd snel genoeg: Jeugdigen gaven aan niet zozeer moeite te hebben om terecht te komen bij de juiste voorzieningen (daarin werden ze vaak begeleid door ouders, de jongerenwerker of nog anderen), maar hadden wel wisselende ervaring met de snelheid waarmee hun hulpvraag werd opgepakt. Wanneer er echt spoed was zijn de jeugdigen in het verleden snel geholpen, daar zijn ze erg tevreden over.

⁷⁵ In het onderzoek van 2015 zijn de cijfers van ouders en jongeren apart weergegeven, voor deze vergelijking is het gemiddelde genomen.

Erg ontevreden zijn ze echter over ‘reguliere’ wachttijden, waarbij zowel GGZ-instellingen als het Voormekaar team worden genoemd als partijen waar ze moeten wachten. Zoals één van de jeugdigen zegt: “Als iemand zegt, ‘het gaat niet’, dan moet je per direct actie ondernemen. Dan is het eigenlijk al te laat”. Wanneer dan gewacht moet worden op de daadwerkelijke hulp wringt dat. Eén van de jeugdigen geeft aan dat ze al 3 á 4 weken op een telefoontje vanuit het Voormekaar team wacht. Dit zorgt al vóór het eerste contact voor frustratie.

Jeugdhulp graag laagdrempeliger: Eén van de redenen dat de jeugdigen aangegeven de Jimmy’s erg te waarderen is omdat ze het een gezellige, leuke ruimte vinden. De hulpverleningslocaties waar ze normaal komen worden als erg steriel omschreven: “alleen maar witte muren”. Ze zouden het fijn vinden als hulpverleners ook eens naar hen toekomen, zodat ze hun thuissituatie kunnen zien. Of dat ze afspreken op een terras of een bankje, zodat het contact wat laagdrempeliger is. Eén van de jeugdigen geeft aan dat een medewerker van het Voormekaar team bij haar thuis kwam voor het eerste gesprek, dat vond ze erg fijn.

Kwaliteit van zorg

Cliëntervaringsonderzoeken

In 2015 vond 36% van de respondenten dat ze altijd goed geholpen werden bij vragen en problemen, in 2016 is dit nagenoeg gelijk gebleven, namelijk 34% en in 2017 is dit aantal gestegen naar 52%. Daarbij komt nog 34% van de respondenten die vinden dat ze vaak goed geholpen worden. In 2017 vindt dus 86% van de respondenten dat ze vaak of altijd goed geholpen worden.

Meer dan 75% van de respondenten antwoordt in 2015, 2016 en 2017 positief op de vragen ‘ik krijg voldoende informatie over de hulp’ en ‘beslissingen over de hulp worden samen met mij genomen’ en ‘De verschillende organisaties werken goed samen om mij/en mijn kind te helpen’. Er zijn geen grote verschillen waar te nemen in de reacties van respondenten op deze vragen over de jaren heen.

Als het gaat over de kwaliteit van hulpverleners vindt ongeveer 85% respondenten in 2015, 2016 en 2017 dat de hulpverleners vaak of altijd genoeg kennis hebben om hen te kunnen helpen. Ook voelt de grote meerderheid van de respondenten zich serieus genomen door de hulpverleners; in 2015 is dit 91,5%, in 2016 is het percentage respondenten dat zich vaak of altijd serieus genomen voelt door de hulpverleners ook 91% en in 2017 is dit iets gedaald naar 87%.

Focusgroep ouders

Mogelijkheden tot maatwerk worden gewaardeerd: Ouders noemen als één van de belangrijkste positieve punten dat Voormekaar team medewerkers werken vanuit de vragen: “Wat heb je nodig?” en “Hoe gaan we dat bereiken?”. Daar wordt zonder oordeel en zonder (te veel) beperkingen in meegedacht. Eén van de ouders noemt het “zo fijn dat er nooit gedoe was over soort hulp en aantal uren, daar ging VMK onvoorwaardelijk in mee”.

Ook denkt VMK mee 'buiten de kaders', door bijvoorbeeld leerlingenvervoer te regelen ondanks dat niet helemaal aan de juiste voorwaarden werd voldaan. Voor een ouder kan dat juist de 'lucht' geven die nodig is.

Voormekaar team denkt mee in (on)mogelijkheden van het eigen netwerk: Alle ouders geven aan dat door het Voormekaar team wel was gevraagd in hoeverre hun eigen netwerk een bijdrage kon leveren aan de nodige ondersteuning. Echter wijst de praktijk bij elke ouder uit dat dit soort informele hulp wel incidenteel ingezet kan worden, maar dat het over het algemeen niet realistisch, en ook niet per sé wenselijk is om dit structureel te doen. Zo werd in één gezin aan de bel getrokken toen oma op een gegeven moment meer als 'taxichauffeur' gezien werd dan als oma. Aandacht voor behoud van familierelaties en beperkingen aan het netwerk is daarom belangrijk. De gesproken ouders geven aan dat de Voormekaar team medewerkers in dit soort gevallen begripvol zijn.

Aandacht voor het hele gezin is belangrijk, Voormekaar gaat hier goed mee om: Problematiek van een jeugdige treft niet alleen het individu, maar ook het gezin. Ouders geven aan dat Voormekaar voldoende oog heeft voor de rest van de gezinsleden, vraagt hoe het met de anderen gaat en waar nodig extra ondersteuning aanbiedt om ouders te ontlasten. Het sensitief omgaan met ouders en hun rollen en beperkingen wordt echter ook als aandachtspunt benoemd. Niet zozeer van de Voormekaar teams, maar als aandachtspunt voor jeugdhulpverleners in het algemeen: "Ze geven je als moeder soms ook het gevoel dat jij de kinderen het probleem hebt aangepraat".

Verslaglegging kan beter: Ouders krijgen onder andere jaaroverzichten van het Voormekaar team. Die rapportages vormen echter een puzzel: "oude informatie wordt met nieuwe informatie aangevuld en staat door elkaar". Ook zijn de verslagen niet altijd up-to-date gemaakt. Ook sensitiviteit is een aandachtspunt. Wanneer een jeugdhulpverlener een oordeel over een ouder in het verslag opneemt kan dit heel confronterend voelen, als een diskwalificatie. Voor de vertrouwensband is het dus belangrijk hier nauwkeurig mee om te gaan.

Focusgroep jeugdigen

Gebrek aan continuïteit in hulpverleners: De vele wisselingen van hulpverleners bij Voormekaar teams en aanbieders worden als vervelend ervaren. Jongeren ervaren dat ze heel vaak hun verhaal opnieuw moeten vertellen en snappen ook niet goed waarom ("het staat toch in mijn dossier")

Oprechte aandacht ontbreekt soms: Jongeren willen met name echte aandacht vanuit een hulpverlener. Dat uit zich in dingen als oogcontact tijdens gesprekken (niet enkel naar een laptop of notitieblok kijken), regelmatig contact en klaar staan wanneer dat nodig is (ook al is het 's nachts). De ervaringen hiermee wisselen. Sommige jeugdigen hebben ook 's nachts contact kunnen krijgen met hun hulpverlener of een hulpverlener die speciaal uit Amsterdam kwam rijden voor een moeilijk gesprek. Een andere jeugdige heeft een keer in paniek haar hulpverlener proberen te bereiken, wat niet lukte.

Ook los van incidenten vinden de jeugdigen regelmatig contact belangrijk, al is het maar een *Whatsapp* bericht om te vragen hoe het gaat. Niet alle jeugdigen vinden dat dit voldoende gebeurt.

Niet altijd voldoende vertrouwen in hulpverleners: Jeugdigen geven aan het erg belangrijk te vinden dat hulpverleners onder andere doen wat ze beloven en duidelijk communiceren over welke informatie wel of niet gedeeld wordt met anderen (en informatie ook echt vertrouwelijk houden wanneer daar om wordt gevraagd). Dit vertrouwen is voor hen een belangrijk verbeterpunt voor de jeugdhulp, ze ervaren dit nu nog onvoldoende.

Effect van de hulp

Het laatste onderdeel van het cliëntervaringsonderzoek gaat over het effect van de hulp, waarbij vragen worden gesteld over verschillende elementen waar jeugdigen en hun ouders een verbetering kunnen ervaren: opgroeien, zelfstandigheid, zelfredzaamheid en meedoen. De verschillende elementen staan hieronder beschreven en zijn vergeleken over de jaren heen.

In 2015 vindt 83,5% van de respondenten dat zij/hun kind zich veel of een beetje beter voelt door de hulp. In 2016 is dit 86% en in 2017 is dit percentage iets gedaald naar 82%. Wat betreft het effect van de hulp op zelfstandigheid van jeugdigen en ouders is op alle indicatoren een stijging te zien over de jaren 2015-2017. Eenzelfde stijgende lijn is er voor zelfredzaamheid. Op alle onderdelen vindt een grote meerderheid (meer dan 75%) in 2017 dat het veel beter of een beetje beter gaat. Ook op het gebied van meedoen is een stijging waar te nemen over de jaren van 2015 tot 2017. Als het gaat om de stelling 'door de hulp gaat het beter op school, werk of dagbesteding', antwoordde in 2015 69% dat het een beetje beter of veel beter was geworden. In 2016 was dit percentage 75% en in 2017 77%.

Focusgroep ouders

Tevredenheid over Voormekaar: Eén van de voornaamste redenen dat de ouders naar de focusgroep kwamen was dat ze heel tevreden waren over de ondersteuning die hen door het Voormekaar team was geboden. Ze hebben het idee dat de hulp hen helpt en in een enkel geval ervoor zorgt dat het gezin weer zelfstandig door kan.

Focusgroep jeugdigen

Wisselend beeld van de effecten van de hulp: De jeugdigen lieten erg verschillende reacties horen op de vragen in hoeverre ze wat aan de hulp hadden en of ze er tevreden over waren. Het cijfer dat ze gaven aan de jeugdhulp (één van de vragen in de focusgroep) wisselde tussen een 3 (specifiek voor jeugdbescherming) en een 10 (voor de jongerenwerkers) en alles daar tussenin. Datzelfde gold voor hun oordeel over het effect. Sommigen waren echt heel blij met wat de hulp voor hen betekende en voelden zich er beduidend beter door, anderen hadden het idee dat de hulp die ze momenteel kregen (met name vanuit jeugdhulpaanbieders) geen nut had.

Overall

Cliëntervaringsonderzoeken

Bij de open vraag is aan de respondenten gevraagd wat er goed gaat in de hulp en begeleiding die ze ontvangen. Bovenaan staat de professionaliteit van de hulpverleners. Een respondent schrijft daarover: “Er is veel expertise en professionaliteit bij de hulpverleners en begeleiders. Zij houden ons goed op de hoogte van de voortgang.” Ook wordt het effect van de hulp genoemd als iets dat goed gaat en tot slot het feit dat er een luisterend oor wordt geboden.

Minder goed gaat de samenwerking tussen organisaties volgens de respondenten. Er wordt door respondenten aangegeven dat er in de afgelopen jaren te veel zorgverleners zijn geweest die zich met het gezin bemoeiden. Ook moeizame communicatie met de gemeente wordt genoemd als iets wat minder positief is aan de hulp en ondersteuning. Specifiek wordt genoemd dat dossier en brieven niet goed gelezen worden voordat er vragen gesteld worden.

8.7 Doelen van de Jeugdwet

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 12: In hoeverre voldoet de uitvoering aan de doelen van de jeugdwet?**

Hieronder zijn de doelen zoals geformuleerd in de jeugdwet weergegeven. Per doel is beschreven in hoeverre de uitvoering voldoet aan deze doelen.

- Preventie en eigen kracht; waarbij ingezet wordt op eigen verantwoordelijkheden, eigen mogelijkheden en het eigen sociaal netwerk.

Cliënten geven aan dat Voormekaar medewerkers een goede balans hebben tussen wel gebruik maken van het netwerk van een gezin maar ook het respecteren van de onmogelijkheden van dit netwerk en de mate waar het belast kan worden. Uit de interviews met voorliggende voorzieningen blijkt ook dat de gemeente veel aandacht heeft voor preventie. Zo heeft de gemeente vorig jaar een jongerenwerker aangesteld en zet zij in op samenwerking tussen bewoners en organisaties in het voorliggend veld.

- De-medicaliseren, ontzorgen en normaliseren; onder andere door het versterken van het opvoedkundig klimaat in wijken en scholen.

Door de enorme werkdruk komen Voormekaar teams tot dusverre nog niet goed toe aan het creëren van collectief aanbod, zoals projecten om het opvoedkundig klimaat te versterken. Wel hebben ze een steeds betere band met het onderwijs en zijn ook steeds vaker standaard op scholen aanwezig. Ook bij de Jimmy's zijn Voormekaar team medewerkers vaker te vinden. Dit verlaagt de drempel tussen jeugdige en 'organisatie'.

Wat betreft normaliseren geven jeugdigen aan dat ze de ondersteuning nu als te 'klinisch' ervaren. Ze zouden liever hulp ontvangen in een wat laagdrempeligere setting, zoals een gezellige ruimte of zelfs in hun eigen huis of op een bankje in het park.

Door algemene voorzieningen wordt aangegeven dat gemeente Berkelland een tweeledige aanpak hanteert waarin zij naast inzetten op curatieve middelen ook inzet op preventie. Zo worden vanuit Home Start vrijwilligers ingezet om gezinnen te ondersteunen bij onder andere opvoedingsvraagstukken.

- Eerder en juiste hulp op maat; waarmee beoogd wordt het beroep op dure gespecialiseerde hulp te verminderen.

Zowel ouders als jeugdigen geven aan dat zodra ze ‘aankloppen’ voor hulp dat is omdat het op dat moment echt nodig is. Zeker jeugdigen vinden dat ze dan niet altijd snel genoeg geholpen worden.

Voormekaar team medewerkers geven aan dat meldingen soms laat binnen komen, waardoor zodra ze binnenkomen er vaker een element van crisis bij zit. Daar is dan veel (snelle) actie voor nodig. Door de samenwerking met scholen wordt in de signalering vanuit scholen inmiddels wel sneller aan de bel getrokken.

Ook een van de huisartsen geeft aan dat vroegsignalering een aandachtspunt is wat de jeugdhulp betreft. Ze krijgt vaak mensen in haar praktijk waar iets mee aan de hand is, dat al eerder gesignaleerd had kunnen (en moeten) worden. Ze oppert bijvoorbeeld een “opvoedlijn”.

Uit de interviews met jeugdhulpaanbieders komt naar voren dat hulp niet altijd eerder en juist is. Zo wordt door de gecertificeerde instelling en de GGZ-aanbieder aangegeven dat er soms te lang gewacht wordt met het consulteren van specialistische kennis. Hierdoor ontstaat er soms crisis, terwijl erger misschien voorkomen had kunnen worden als er op tijd expertise was ingewonnen. Ook blijkt uit de interviews met jeugdhulpaanbieders dat de verwijzingen zoals geïndiceerd door de Voormekaar teams niet altijd aansluiten op wat een jeugdige echt nodig heeft. De aanbieder moet dan terug naar de gemeente om alsnog een passende indicatie te krijgen. Dit duurt soms lang en in de tussentijd kan hulp niet geboden worden.

- Integrale hulp aan gezinnen (één gezin, één plan, één regisseur); waarbij ingezet wordt op betere samenwerking en innovaties in ondersteuning door ontschotting van budgetten

Uit de interviews met de jeugdhulpaanbieders blijkt dat het bieden van integrale hulp aan gezinnen in de praktijk erg lastig blijkt. Een aanbieder zegt daarover: “Het 1 gezin, 1 plan krijg je niet voor de bakker, niet eens uit onwil maar omdat je systeem niet met elkaar klopt, je rapportagesysteem. Dat is ook versterkt door de AVG. Je vindt elkaar wel maar het maken van een gezamenlijk plan is nog heel lastig.”

Huisartsen geven aan het Voormekaar team te zien als een plek waar integraal wordt gewerkt. Eén van de huisartsen omschrijft hoe zij het Voormekaar team heeft zien functioneren als volgt: “mensen met verschillende achtergronden en kwaliteiten die zich inzetten voor individuen of gezinnen met complexe problematiek, zowel op financieel, maatschappelijk, sociaal en psychisch gebied”. Dit past goed bij het beeld van integrale hulp.

Ook cliënten geven aan dat ze vinden dat er goed naar het gezin als geheel gekeken wordt. Ze hebben het idee dat naar ieders rol en behoeften gekeken wordt in de ondersteuning.

Tot slot worstelen de medewerkers van Voormekaar teams zelf met de vraag wat precies hun rol is, ook als regisseur. Zij missen duidelijke afspraken over de regierol, ook met samenwerkingspartners.

- Vermindering regeldruk voor meer ruimte professionals; waardoor betrokken professionals sociale netwerken rondom het gezin weten in te schakelen en hun kracht weten te benutten.

Alle jeugdhulpaanbieders benadrukken dat het verminderen van regeldruk voor de professional niet gelukt is. De aanbieders ervaren hoge druk om verantwoording af te leggen en zijn daar veel tijd aan kwijt. Het organiseren van een verlening van een indicatie kost erg veel tijd, maar dat geldt soms ook voor facturatie. Het komt voor dat facturen worden afgekeurd en dat de aanbieder dan veel tijd kwijt is om uit te zoeken hoe dit komt.

Bij algemene voorzieningen bestaat over regeldruk geen eenduidig beeld. Door een algemene voorziening wordt ervaren dat verantwoording afgestemd is op de dienst en dat zij hierover in gesprek kunnen met de gemeente om hier vorm aan te geven. Bij een andere voorziening wordt wel last ervaren van de wens tot het meten van effecten.

8.8 De uitvoering van de jeugdhulptaken en vooraf gestelde doelen

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 13: In hoeverre voldoet de uitvoering van de jeugdhulptaken aan de vooraf gestelde doelen?**

Uit de interviews en documentanalyse komt naar voren dat de gemeente Berkelland geen specifieke doelen heeft die gericht zijn op de jeugdhulp; het beleid dat er is, richt zich op het gehele sociaal domein. Ook sociaal domein breed blijkt uit de documenten dat er geen duidelijke, vooraf gestelde doelen zijn. In het beleidskader ‘Samen denken, Samen doen’⁷⁶ wordt onder andere gewerkt met thema’s zoals ‘werken vanuit de bedoeling’ en ‘meedoen’. Deze thema’s zijn verder uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma⁷⁷, maar ook hier zijn geen specifieke geoperationaliseerde doelen voor jeugdhulp geformuleerd.

8.9 Financiën - Besteding budgetten praktijk

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 14: Hoe zijn de budgetten in de praktijk de afgelopen jaren besteed? Welke systematiek is er gehanteerd met betrekking tot budgetbeheer?**

⁷⁶ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein, 2018

⁷⁷ Samen denken, Samen doen: beleidskader sociaal domein uitvoeringsprogramma, 2018

Uit de gesprekken met de afdeling financiën blijkt dat de gemeente Berkelland te maken heeft met een open-einde-regeling (dit geldt voor alle gemeenten in Nederland). Wanneer een inwoner met een zorgvraag aan de voorwaarden voldoet, heeft de gemeente de verantwoordelijkheid om de lasten van de toegekende hulp/zorg te dragen.

Uit de navraag blijkt dat het in de beginfase van de transitie moeilijk was om het budget te beheren. Daarvoor zijn twee belangrijke oorzaken te benoemen, enerzijds gaat het om de gebrekkige gegevensoverdracht van de toenmalige stelselverantwoordelijke naar de gemeenten, en anderzijds om het declaratiesysteem wat grote aanloopproblemen kende.

Omdat de informatie bij overdracht niet adequaat was, wist de gemeente niet goed wat ze aan lasten mochten verwachten. Uit navraag bij de afdeling financiën blijkt dat er in 2016 over 2015 nog 7 miljoen aan lasten transitorisch zijn opgenomen. Dit geeft aan dat het in 2015 en 2016 niet goed mogelijk was om een goede voorspelling van de lasten aan het einde van het boekjaar te maken. Daarbij komt dat het budget in 2015 en 2016 ruim toereikend leek zoals in paragraaf 7.6 eerder is aangegeven.

Om beter zicht te houden op het budget wordt er vanaf 2018 maandelijks een analyse gemaakt waarbij de ontwikkeling van de lasten nauwlettend in de gaten wordt gehouden. Dit heeft ertoe geleid dat in de najaarsnota van 2018 het budget voor jeugdhulp (en daarmee ook de taakstelling) met 3 miljoen is verhoogd. Dit is gebeurd omdat de lastenontwikkeling - zoals bleek uit de maandelijkse analyse - dat noodzakelijk maakte.

Volgens de afdeling financiën lijkt het er daarmee op dat voor 2018 de lasten bij benadering binnen het begrote budget voor jeugdhulp blijven. Alleen in 2017 zijn de lasten voor jeugdhulp boven de begroting uit gekomen. Voor 2019 zijn de voorspellingen niet rooskleurig. Dit komt door tariefaanpassing en de algemene tendens van toenemend beroep op de jeugdhulp.

8.10 Financiën - Omgang financiële risico's en risicomanagement

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 15: Hoe wordt omgegaan met financiële risico's? En op welke manier vindt risicomanagement plaats?**

Bij aanvang van de wetswijziging heeft de gemeente afspraken gemaakt in regioverband over de omgang met financiële risico's. Op de Raadsvergadering van 23 juni 2015⁷⁸ lag het besluit voor om in te stemmen met een regeling voor regionale kostenverevening en risicodeling in de financiering van de jeugdhulp in 2015 in de jeugdzorgregio Achterhoek.

⁷⁸ Voorstel aan Raad en besluit - Regionale kostenverevening en risicodeling in de financiering van de jeugdhulp 2015, 23 juni 2015

Verschillende scenario's zijn voorgelegd⁷⁹ waarbij gekozen is voor scenario 1 en 3, waarbij de totale regionale jeugdhulpkosten in 2015 werden gedeeld door de acht Achterhoekse gemeenten.

Hierin werden alle rechtstreekse kosten voor verleende zorg meegenomen, uitgezonderd de strikt lokale kosten voor de inrichting van de lokale toegang en de gemeentelijke organisatie.⁸⁰

Verschillende wijzigingen hebben sindsdien in deze regeling plaatsgevonden namelijk:

- Tijdens de Raadsvergadering van 8 december 2015 stemt de raad opnieuw in met een verevening en risicodeling Jeugdzorgbudget 2016⁸¹. De omvang hiervan wordt aangepast naar de Landelijk ingekochte zorg, de bovenregionaal ingekochte zorg en de individuele voorzieningen met 24 uren verblijf. Ambulante jeugdhulp en de Pgb's vallen hierdoor vanaf 2016 buiten de verevening.
- Tijdens de Raadsvergadering van 19 september 2017 stemt de raad in met verevening en risicodeling Jeugdzorgbudget 2017⁸². In 2015 en 2016 is verevend op zowel tekorten als overschotten. Dit wordt aangepast naar enkel op tekorten verevenen.
- In de Actieve Schriftelijke Informatievoorziening van 30 oktober 2018 aan de Commissie Sociaal is te lezen dat door het college besloten is per 2018 te stoppen met de regionale verevening⁸³.

Als het gaat om de kostenoverschrijding van de jeugdhulp in 2017 wordt de raad schriftelijk geïnformeerd. Op 9 april 2018 ontvangt B&W een memo over het financieel tekort Wmo/Jeugdwet in het boekjaar 2017⁸⁴. Dit is het eerste jaar sinds 2015 dat tekorten binnen het Sociaal Domein ontstaan. Het blijkt dat op dat moment het resultaat op €1.656.000,- negatief uitkomt terwijl het in eind oktober 2017 leek alsof het saldo €800.000,- positief zou eindigen⁸⁵.

Via de actieve schriftelijke informatievoorziening wordt de Commissie Sociaal op 17 april 2018 van dit tekort op de hoogte gebracht⁸⁶.

Uit het gesprek met de afdeling financiën blijkt dat de gemeente meer grip zal krijgen op het voorspellen van de omvang van de lasten van de zorg. "Vanwege de openeinderegeling is daarmee niet zozeer sprake van bewust budget overschrijden als wel constateren dat de lastenontwikkeling van de zorg, voor een groot deel niet is gecompenseerd door het rijk".

⁷⁹ Bijlage 2 - Scenario's - Regionale kostenverevening en risicodeling in de financiering van de jeugdhulp 2015, 23 juni 2015

⁸⁰ Voorstel aan Raad en besluit - Regionale kostenverevening en risicodeling in de financiering van de jeugdhulp 2015, 23 juni 2015

⁸¹ Voorstel en besluit - Regionale verevening en risicodeling Jeugdzorgbudget 2016, 8 december 2015

⁸² Voorstel en besluit - Regionale Verevening en risicodeling jeugdzorg 2017, 19 september 2017

⁸³ Actieve Schriftelijke informatievoorziening Commissie Sociaal, 30 oktober 2018

⁸⁴ Memo Financieel tekort WmoJeugdwet in het boekjaar 2017, 9 april 2018

⁸⁵ Memo Financieel tekort WmoJeugdwet in het boekjaar 2017, 9 april 2018

⁸⁶ Actieve Schriftelijke informatievoorziening Commissie Sociaal, 17 april 2018

De gangbare afspraak is nu om algemene lastenstijging door toenemend gebruik te melden in de P&C cyclus en dan ook aanvullend budget te vragen van het de Raad.

Wanneer er een specifieke oorzaak is, moet deze in een apart raadsvoorstel worden gemeld aan de raad inclusief dekkingvoorstel.

8.11 Samenvattend en reflectie op de normen

In dit hoofdstuk is onderzocht hoe de gemeente Berkelland in de praktijk vorm heeft gegeven aan het jeugdhulpbeleid. Er wordt onder andere ingegaan op monitoring van (de kwaliteit van) de inzet en de bijbehorende financiën. Ten slotte wordt getoetst in hoeverre de uitvoering van het jeugdhulpbeleid voldoet aan de vooraf gestelde doelen. Hieronder reflecteren we op de norm 6 t/m15.

Norm 6: Kerngegevens met betrekking tot jeugdhulpgebruik zijn inzichtelijk en geven trends weer.

Deze norm wordt grotendeels behaald. Cijfers met betrekking tot gebruik van jeugdhulp worden door de gemeente verzameld en geanalyseerd om trends weer te geven, zoals de stijging van het aantal GGZ indicaties. Of daarbij ook inzicht is in de trends die daaronder liggen wordt niet duidelijk (bijv. m.b.t. de GGZ: stijgt het aantal indicaties per cliënt en/of stijgt het aantal cliënten en/of worden duurdere producten ingezet?).

Norm 7: In samenwerking met de relevante stakeholders is op transparante en laagdrempelige wijze invulling gegeven aan de organisatie van de toegang.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. Cijfers laten zien dat in gemeente Berkelland relatief veel indicaties via de gemeentelijke toegang (de Voormekaar Teams) lopen. Het aantal indicaties als geheel stijgt. Inwoners weten de (gemeentelijke) route richting jeugdhulp dus goed te vinden. Verschillende knelpunten, zoals de samenwerking met huisartsen en de laagdrempeligheid van de toegang, worden momenteel al opgepakt. Een belangrijk aanvullend aandachtspunt zijn wachtlijsten, deze moeten aangepakt worden om echt goed aan deze norm te voldoen. Nu is de caseload van medewerkers van de Voormekaar teams dusdanig hoog dat er bij een aantal teams wachtlijsten zijn ontstaan. Wanneer een inwoner (te) lang moet wachten op een gesprek met het Voormekaar team komt dit de laagdrempeligheid van de toegang niet ten goede.

Norm 8: Het is duidelijk wie (beoogde) partnerorganisaties zijn, en afspraken c.q. overeenkomsten rondom samenwerking zijn helder en concreet.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. In de uitvoering weten partners als Voormekaar Teams, onderwijs, jeugdhulpaanbieders en huisartsen elkaar steeds beter te vinden, met name op casusniveau. Concrete afspraken op structureel niveau (over bijv. regie) zijn er echter niet, wat met name bij complexe casuïstiek een knelpunt vormt. Ook het inzichtelijk maken van aanbod bij zowel (preventieve) laagdrempelige voorzieningen als bij specialistische jeugdhulpaanbieders is een belangrijk aandachtspunt: veel geïnterviewden geven aan een overzicht te missen.

Op het niveau van inkoop- en contractmanagement verloopt de samenwerking ook grotendeels positief, maar missen aanbieders een meer inhoudelijk gesprek.

Norm 9a: Indien nodig hebben er tijdig bijstellingen plaatsgevonden ten aanzien van het beleid en de organisatie-inrichting. Norm 9b: Deze bijstellingen zijn mede gebaseerd op de kerngegevens m.b.t. jeugdhulpgebruik.

Deze norm wordt grotendeels behaald. Bijstellingen van zowel lokaal als regionaal beleid hebben inderdaad plaatsgevonden. Deze bijstellingen worden ook veelal verklaard vanuit een concrete aanleiding, zoals jongerenoverlast. Een concrete aanleiding is echter vaak de enige onderbouwing. Bij veel van de bijstellingen ontbreekt een onderbouwing gebaseerd op kerngegevens m.b.t. jeugdhulpgebruik. Bij de regionale aanvraag voor het Transformatiefonds wordt dit wel gedaan. In deze aanvraag worden specifieke transformatiedoelen en resultaten benoemd welke de regio met zorgaanbieders en andere stakeholders wil behalen.

Norm 10: De gemeente heeft inzicht in doelrealisatie en de voortgang van de transformatie en deelt deze inzichten met de gemeenteraad.

Deze norm wordt niet behaald. Momenteel wordt met name gemonitord op output cijfers, zoals aantallen indicaties en kosten. Er wordt nog onvoldoende gemeten in hoeverre deze inzet bijdraagt aan het behalen van gestelde doelen. Tot dusverre zijn ook met name inzichten vanuit output metingen gedeeld met de gemeenteraad, zoals aantallen ingezette jeugdhulpvoorzieningen en bijbehorende kosten in de 3D monitoringsrapportages. Outcome metingen, zoals in hoeverre doelen (bijvoorbeeld zelfstandigheid) worden gerealiseerd door inzet van bepaalde jeugdhulpproducten, gebeuren nog weinig en in ieder geval niet binnen een bepaalde structuur. Op het verbeteren van de monitoring lopen momenteel verschillende acties, zoals een monitoringsplan als onderdeel van de doorontwikkeling van de Voormekaar teams.

Norm 11: De ervaringen van direct en indirect betrokkenen bij de jeugdhulp zijn bekend en voldoende positief.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. Ervaringen van jeugdigen en ouders worden door de gemeente jaarlijks gemeten door het uitvoeren van een cliëntervaringsonderzoek. Dit levert met name een kwantitatief beeld, dat in dit onderzoek is aangevuld met een kwalitatief beeld vanuit de focusgroepen. De cliëntervaringsonderzoeken laten een grotendeels positief beeld zien van onder meer de tevredenheid en de effecten van de hulp bij jeugdigen en ouders. Ook de ouders bij de focusgroep waren positief. De jeugdigen die deelnamen aan de focusgroep verschilden echter sterk van mening, waarbij ook kritische noten waren over bijvoorbeeld wachttijden en de laagdrempeligheid van de hulp.

Norm 12: De uitvoering van de jeugdhulp voldoet in grote mate aan de doelen van de Jeugdwet.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. Wat betreft een aantal doelen is gemeente Berkelland goed op weg, bij andere doelen zijn er nog (grote) stappen te maken.

Enerzijds wordt er ingezet op preventie, het versterken van het opvoedkundig klimaat in wijken en scholen en wordt er op positieve wijze omgegaan met het benutten van eigen kracht van gezinnen. Anderzijds is er nog onvoldoende voortgang wat betreft het standaardiseren qua aanpak, het eerder signaleren en vroegtijdig inzetten van juiste hulp en het verminderen van regeldruk voor professionals. Wat betreft integraliteit wisselt het beeld. De Voormekaar teams zetten in op integraal werken, wat door onder meer inwoners en huisartsen wordt gewaardeerd. Er is echter nog ruimte voor verbetering, zoals het vaker opstellen van een gezamenlijk plan met verschillende betrokken partijen.

Norm 13: De uitvoering van de jeugdhulptaken voldoet in grote mate aan de vooraf gestelde doelen.

Deze norm kan niet getoetst worden, omdat de gemeente Berkelland geen specifieke doelen heeft gericht op jeugdhulp.

Norm 14a: Er is inzichtelijk hoe de budgetten in de praktijk zijn besteed; Norm 14b: Het budgetbeheer is inzichtelijk en systematisch toegepast; Norm 14c: De uitgaven m.b.t. de jeugdhulp zijn binnen de begroting gebleven.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. Het is grotendeels inzichtelijk hoe de budgetten zijn besteed, al was dit voor 2015 en 2016 wel pas laat inzichtelijk. Het budgetbeheer is na enigszins zoekende opstartjaren systematisch en inzichtelijk toegepast (inzichtelijk in ieder geval op geaggregeerd niveau met betrekking tot jeugd; informatievoorziening op basis van uitsplitsing naar typen hulp binnen de grote noemer 'jeugdhulp' gebeurt minder). Uitgaven zijn grotendeels binnen de begroting gebleven, behalve in 2017. Vanaf 2019 worden eveneens overschrijdingen verwacht.

Norm 15: Er zijn duidelijke afspraken over hoe om te gaan met – onder andere – financiële risico's, bijvoorbeeld in het geval van budgetoverschrijding.

Aan deze norm wordt voldaan. Op regionaal niveau zijn er afspraken vastgelegd over de financiële verdeelsystematiek en hoe om te gaan met eventuele budgetoverschrijdingen. Op gemeentelijk niveau zijn er afspraken met de raad over hoe om te gaan met informatievoorziening en besluiten in het geval van budgetoverschrijdingen.

9 Monitoring, informatievoorziening en rol van de gemeenteraad

9.1 Afspraken informatievoorziening aan de raad

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 16: Welke afspraken zijn gemaakt over informatievoorziening aan de gemeenteraad (op welke momenten, vorm, inhoudelijk en financieel)? Worden deze afspraken ook nageleefd?**

Tijdens de focusgroep met de gemeenteraadsleden is besproken welke afspraken er gemaakt zijn over informatievoorziening. Allereerst geven de raadsleden aan dat de gemeenteraad na de verkiezingen van 2018 voor de helft uit nieuwe raadsleden bestond. De raadsleden die deelnamen aan de focusgroep hebben aangegeven dat zij niet specifiek zijn geïnformeerd over het dossier van de jeugdhulp; er was bijvoorbeeld geen georganiseerd moment waarop zij werden bijgepraat of een overdrachtdossier van hun voorganger. Om meer te weten te komen over de jeugdhulp en op de hoogte te zijn van documenten en dergelijke geven de raadsleden aan dat ze vaak in het onlinesysteem voor raadsleden zoeken naar documenten die betrekking hebben op de jeugdhulp. Dit werkt volgens hen niet ideaal want wanneer men in dit systeem zoekt komt er een grote hoeveelheid aan documenten tevoorschijn, waarbij het lastig is om te beslissen welke documenten relevant zijn.

Over de informatievoorziening geven de raadsleden verder aan dat er wel veel informatie hun kant op komt, door de actieve informatieplicht die door de wethouder wordt gehanteerd, maar dat dit voor de raadsleden als vrij incidenteel voelt. Er zijn volgens hen geen afspraken over structurele informatievoorziening.

Op het gebied van monitoring van het beleidskader lopen er momenteel diverse acties, zo is er bijvoorbeeld het voornemen om een jaarlijkse tussenevaluatie te houden van het beleidskader en wordt er vanuit de raad op verzoek van het college een werkgroep 'voorbereiding en verantwoording sociaal domein' geformeerd⁸⁷.

Uit de documenten en gesprekken komt met betrekking tot informatievoorziening het volgende naar voren:

Met betrekking tot de ontwikkeling van het beleidskader voor het Sociaal domein in de gemeente Berkelland werd in het Plan van Aanpak: Integraal Beleidskader Sociaal domein aangegeven dat de raad actief op de hoogte zou worden gehouden en betrokken zou worden hierbij. Met betrekking hiertoe wordt de raad op verschillende momenten geïnformeerd:

- 20 juni 2017; Op deze raadsvergadering staat het verzoek van het college geagendeerd waarin zij aan de raad vraagt in te stemmen met de bestuursopdracht 'Opstellen beleidskader sociaal domein'. Hiermee worden zij op de hoogte gesteld van het plan het beleidskader Sociaal Domein te vernieuwen⁸⁸.

⁸⁷ ⁸⁷ Presidiumbesluit 23-01-2019 - Werkgroep voorbereiding verantwoording sociaal domein

⁸⁸ Raadsvoorstel Bestuursopdracht Beleidskader, 20 juni 2017

- 31 oktober 2017; de Commissie Sociaal wordt geïnformeerd over de voortgang van het beleidskader “Samen denken, Samen doen”⁸⁹.
- 6 februari 2018; Bij de Commissie Sociaal staat het vaststellen van het beleidskader op de agenda⁹⁰.
- Op 23 juni 2015 besluit de raad om in te stemmen met een regionale verevening in de financiering van de jeugdhulp⁹¹. Vervolgens is de raad op verschillende momenten gevraagd te beslissen over de wijze waarop de regionale verevening doorgezet zou worden, namelijk op 8 december 2015 en 19 september 2017. Op 30 oktober 2018 wordt de Commissie Sociaal via de actieve schriftelijke informatievoorziening op de hoogte gebracht van het beëindigen van de regionale verevening per 2018.
- 21 maart 2017; Op deze raadsvergadering wordt de raad geïnformeerd over het besluit om in de regio een managementoverleg Sociaal Domein (MOSD) in te stellen om de samenwerking te verbeteren. Aanleiding voor het MOSD was bedrijfsmatig, er was behoefte aan een duidelijkere lijn in besluitvorming en een eerlijkere capaciteitsverdeling tussen de gemeenten. Vanwege de bedrijfsmatige aanleiding is de raad niet eerder geïnformeerd. Dit MOSD zal de regiovisie opstellen en opleveren in de zomer van 2017⁹². De Achterhoekse gemeenten werken sinds 2017 volgens dit nieuwe visiedocument ‘Samenwerken om elkaar te versterken’ waarmee de regionale samenwerking binnen het Sociaal Domein in de uitvoering van de decentralisaties verder wordt vormgegeven.
- 21 maart 2017; Op deze raadsvergadering wordt de raad geïnformeerd over het opstellen van een regionaal contract- en leveranciersmanagement (CLM). Zo wordt de raad de Kadernota “Inrichting en governance voor Contract en Leveranciersmanagement voor het Sociaal Domein Jeugd en Wmo” voorgelegd⁹³.
- 7 december 2017; Via actieve schriftelijke informatievoorziening wordt de Commissie sociaal op de hoogte gesteld van de start van een jongerenwerker naar aanleiding van jongerenoverlast in Neede⁹⁴.
- 17 april 2018; Via actieve schriftelijke informatievoorziening wordt de Commissie Sociaal van tekorten in het Sociaal Domein dat jaar op de hoogte gesteld. In datzelfde document worden zij op de hoogte gesteld van de start van de

⁸⁹ Actieve Schriftelijke informatievoorziening Commissie Sociaal, 31 oktober 2017

⁹⁰ Notulen Commissie Sociaal, 6 februari 2018

⁹¹ Voorstel aan Raad en besluit - Regionale kostenverevening en risicodeling in de financiering van de jeugdhulp 2015, 23 juni 2015

⁹² Ingekomen stukken - BenW-besluit over samenwerking in het sociaal domein in de Achterhoek, 21 maart 2017

⁹³ Ingekomen stukken - BenW-besluit over contract- en leveranciersmanagement Sociaal Domein Jeugd en Wmo, 21 maart 2017

⁹⁴ Actieve Schriftelijke Informatievoorziening Commissie Sociaal, 7 december 2017

Regiegroep Jeugd in gemeente Berkelland als onderdeel van de gezamenlijke jongerenaanpak binnen gemeente Berkelland⁹⁵.

- September 2018; In 2018 wordt in september het Transformatieplan Jeugdzorgregio Achterhoek 2018-2020⁹⁶ gepresenteerd. Met betrekking tot informatievoorziening over het regionaal transformatieplan zijn geen afspraken gemaakt met de gemeenteraad.
- 8 januari 2019; Via actieve schriftelijke informatievoorziening wordt de Commissie Sociaal op de hoogte gesteld van een project ‘werken vanuit de bedoeling’ dat in het kader van het nieuwe beleidskader in mei 2018 is gestart⁹⁷. Daarbij wordt de commissie in datzelfde document op de hoogte gesteld van de wachtlijst bij VMK en de doorontwikkeling die gaande is om de kwaliteit van dienstverlening en interne processen bij VMK te verbeteren.

Ook hebben de raadsleden aangegeven dat zij via gecombineerde bijeenkomsten over de Wmo en Jeugd worden geïnformeerd. Er vinden volgens hen geen specifieke bijeenkomsten gericht op jeugd of jeugdhulp plaats. De behoefte aan specifieke informatievoorziening met betrekking tot jeugdhulp is er echter wel bij de gemeenteraadsleden. De wethouder bevestigde in haar interview dat de gemeenteraad via bijeenkomsten geïnformeerd wordt. Uit de documenten komen de volgende bijeenkomsten naar boven:

- 16 november 2017; De raad wordt per mail uitgenodigd voor een informatiebijeenkomst op 12 december 2017 over het beleidskader “Samen denken, Samen doen” en de uitvoeringsprogramma’s voor het sociaal domein⁹⁸.
- 19 december 2018; De raad ontvangt een uitnodiging voor 15 januari 2019 van het college voor een informatiebijeenkomst over de mogelijkheden om te sturen in het sociaal domein⁹⁹. Uit de presentatie gebruikt op de bijeenkomst 15 januari 2019 blijkt hoe de raad hier op de hoogte wordt gesteld van de financiële stand van zaken van het sociaal domein en de manier waarop de organisatie wil sturen. Ook is tijdens deze presentatie aandacht besteed aan de doorontwikkeling van VMK¹⁰⁰.

Met betrekking tot de financiële informatievoorziening geeft de raad aan dat zij geen goed beeld hebben van hoe de gemeente Berkelland er financieel voor staat met betrekking tot de jeugdhulp. De raadsleden gaven aan dat er wel “iets over jeugdhulp” in de P&C cyclus zit, maar dat dit onvoldoende is om goed op te kunnen sturen.

⁹⁵ Actieve Schriftelijke Informatievoorziening Commissie Sociaal, 17 april 2018

⁹⁶ Transformatieplan Jeugdzorgregio Achterhoek 2018-2022, 2018

⁹⁷ Actieve Schriftelijke Informatievoorziening Commissie Sociaal, 8 januari 2019

⁹⁸ Uitnodiging informatiebijeenkomst Gemeenteraad 12 december 2017, 16 november 2017 (e-mail)

⁹⁹ Uitnodiging - College van BenW -uitnodiging Raad voor informatiebijeenkomst AEF en sturen in het Sociaal Domein op 15-01-2018, 19 december 2018

¹⁰⁰ Presentatie Raad 15 januari 2019 Sociaal Domein

Tijdens de focusgroep gaf de raad aan dat ze alleen te horen krijgen dat de kosten van de jeugdhulp waarschijnlijk nog hoger worden de aankomende jaren, maar ze vinden het lastig om grip te krijgen op hoe dit komt. In januari 2019 is een presentatie aan de raad gegeven, met een uitleg van het bestuur/ambtelijke organisatie over de financiële stand van zaken van het sociaal domein en de manier waarop de organisatie wil sturen¹⁰¹.

De wethouder geeft tijdens het interview met als verklaring voor de (regionale) stijging onder andere: duurdere jeugdhulp en meer gebruik van gespecialiseerde zorg. Ook stijging van tarieven van de jeugdhulp wordt genoemd. Maar volgens de raadsleden zijn dit heel globale beschrijvingen, die overal (landelijk) genoemd worden als oorzaken. De situatie in Berkelland wordt er onvoldoende door verklaard. De gemeenteraad gelooft wel dat de intentie van de wethouder er is om grip te krijgen op de financiën, maar onduidelijk blijft welke stappen daarin gezet worden.

9.2 Toezichthouden door de raad

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 17: Hoe houdt de gemeenteraad zicht op de realisatie van de doelstellingen? Is dit uitgewerkt in concrete afspraken? In welke mate neem de gemeenteraad hierin een actieve rol aan?**

Tijdens de focusgroep met de raadsleden blijkt het voor de raadsleden lastig te zijn om zicht te houden op de realisatie van de doelstellingen. Dit heeft volgens de raadsleden verschillende oorzaken. Ten eerste stond het huidige beleid al grotendeels in de steigers tijdens de vorige raadsperiode, waardoor niet alle raadsleden betrokken zijn bij de formulering van doelstellingen en kaders. Ten tweede blijkt in de raad wat verwarring te zijn over wat de kaders en doelstellingen van de jeugdhulp precies zijn. Een veel gehoord punt tijdens de focusgroep is dat de jeugdhulp ver weg staat van de raadsleden. Dit komt volgens hen met name door de complexiteit van het dossier en vanwege het feit dat op veel onderdelen in regioverband wordt gewerkt. Ook wordt geconstateerd dat de bestaande kaders erg algemeen zijn. Tot slot geven de raadsleden aan dat naast het feit dat de kaders erg algemeen zijn, ze ook lastig zijn te toetsen doordat gegevens en inzicht in de voortgang ontbreken. Deze bevindingen sluiten aan op andere bevindingen die gepresenteerd zijn in hoofdstuk 7 en 8. Na enige discussie wordt er door de raadsleden tijdens de focusgroep geconcludeerd dat het zou helpen om concrete beleidsdoelstellingen gericht op jeugd te hebben (in plaats van meer algemeen geformuleerd en sociaal domein breed).

¹⁰¹ ¹⁰¹ Presentatie aan de raad, 15 januari 2019 Sociaal domein (powerpoint)

9.3 Inzet instrumenten

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 17a: Welke instrumenten zijn ingezet om voor de raad de realisatie van doelstellingen inzichtelijk te maken? Hoe effectief zijn deze instrumenten? Kan de gemeenteraad hierdoor ook echt zicht houden op de realisatie van de doelstellingen?**

De belangrijkste instrumenten die volgens de wethouder worden ingezet om voor de raad de realisatie van de doelstellingen inzichtelijk te maken zijn Raadsinformatiebrieven, de gemeentemonitor¹⁰² en cliëntervaringsonderzoeken, aangevuld met extra informatie. De gemeenteraadsleden geven daarnaast aan, tijdens de focusgroep, dat ze soms als instrument het stellen van schriftelijke vragen gebruiken, om zodoende meer inzicht te krijgen in de realisatie van doelstellingen.

Verder wordt als instrument ook nog genoemd dat de ambtenaren in Berkelland makkelijk te bereiken zijn en dat als de raadsleden hen een email sturen met een vraag, dat ze daar dan snel antwoord op krijgen. Dit wordt door de raadsleden gewaardeerd.

Ondanks het feit dat er diverse instrumenten beschikbaar zijn in Berkelland is het volgens de raadsleden die deelnamen aan de focusgroep niet mogelijk om de realisatie van doelstellingen inzichtelijk te maken. Dit komt volgens de raadsleden niet zozeer door de gebruikte instrumenten, maar meer door het feit dat de doelstellingen voor hen ook niet helemaal duidelijk zijn. Een raadslid zegt daarover: “Soms is het al lastig om te weten wat de doelen precies zijn. Dan is het helemaal lastig om te weten waar je op kunt monitoren”. Daarbij wordt aangegeven dat een gevolg daarvan ook is dat het voor raadsleden heel lastig is om in te schatten welke instrumenten eventueel nog meer nuttig kunnen zijn en wat deze instrumenten dan eventueel zouden moeten meten.

9.4 Rollen raad

In voorliggende paragraaf wordt antwoord gegeven op **deelvraag 18: Heeft de raad op basis van de gemaakte afspraken invulling kunnen geven aan hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rollen?**

De raadsleden die gesproken zijn in het kader van dit onderzoek geven zelf aan dat het invulling geven aan hun kaderstellende rol op het gebied van de jeugdhulp lastig is. De ambitie van veel raadsleden is om te sturen op de jeugdhulp en aan de voorkant mee te praten over beleid en projecten die opgezet worden, maar dit is in de praktijk nu niet het geval. Vaak stellen raadsleden nu achteraf vragen over de jeugdhulp, maar is het op basis daarvan lastig om een duidelijk beeld te krijgen. Ook de wethouder geeft aan dat de jeugdhulp ‘lastige materie’ is voor de raadsleden en dat het echt specialistische kennis vraagt om sterk op een dossier als de jeugdhulp te kunnen sturen.

¹⁰² Zie ook: <https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard/Jeugd-en-jeugdhulpverlening/>

Volgens de wethouder lukt het de raadsleden zeker om hun controlerende rol te vertegenwoordigen. Zij stelt dat de raad vaak erg kritisch is op het dossier van de jeugdhulp. Ze ziet wel dat de raad echt bezig is met zijn controlerende rol, bijvoorbeeld doordat ze initiatief hebben genomen om meer informatie te krijgen over de financiële situatie rondom de jeugdhulp (naar aanleiding van de overschrijdingen). De wethouder geeft ook aan dat het soms echt zoeken is tussen de raad en college, omdat de knoppen waar de raad aan wil draaien vaak betrekking hebben op financiële aspecten, terwijl de kwaliteit van de zorg ook geborgd moet worden. Deze twee punten gaan niet altijd hand in hand omdat het beperken van financiën ook ten koste kan gaan van de kwaliteit van de zorg.

De raadsleden geven echter aan dat ook het invulling geven aan hun controlerende rol in de praktijk best lastig is. Doordat de jeugdhulp ingewikkeld is, maar ook doordat informatievoorziening onvoldoende is. Volgens de raad zou het helpen om in één A4'tje een overzicht te krijgen waarop ze kunnen zien hoe het met de jeugdhulp gaat, zowel inhoudelijk als financieel. Om vervolgens op basis daarvan inzicht te krijgen in 'de knoppen waar de raad aan kan draaien'. Tot slot geeft een van de raadsleden aan dat de raad zelf ook een verantwoordelijkheid heeft. Bij het lezen van de vragenlijst van dit interview kwam de realisatie dat het jeugddossier best wel specifiek is en dit ook een wake up call kan zijn voor de raadsleden zelf om meer initiatief te nemen.

Als het gaat om de volksvertegenwoordigende rol dan is door de raadsleden aangegeven dat ze deze rol op andere dossiers makkelijker kunnen vervullen. Een raadslid zegt daarover: "Als ik vragen krijg van inwoners over de Wmo dan heb ik wel een antwoord klaar, maar bij de jeugdhulp kan ik vaak niet echt een goed antwoord geven over wat mensen het beste kunnen doen". Een ander raadslid heeft tijdens de focusgroep aangegeven dat het door de complexiteit van het dossier ook heel lastig is om zelf in te schatten of je de verschillende rollen goed kunt vertolken. Wel geeft ze aan dat er doordat er nu sprake is van budgetoverschrijdingen, dat er steeds meer vragen aan de raadsleden worden gesteld hoe deze tekorten zijn ontstaan. Dit wordt als lastig ervaren, omdat de raadsleden zelf ook het idee hebben dat ze niet goed genoeg zicht hebben op de oorzaken van de overschrijdingen.

Tot slot is ook aan de raadsleden gevraagd hoe ze hun rollen op regionaal niveau invullen. Hierover zeggen de raadsleden dat ze op regionaal niveau onvoldoende invulling kunnen geven aan de verschillende rollen. De raad weet van de regionale inkoop van de jeugdhulp en het feit dat Berkelland daaraan deelneemt, maar verder zijn zij niet op de hoogte van inhoudelijke punten of issues die regionaal spelen. Er is volgens de raadsleden op regionaal niveau nog minder zicht en grip. Een raadslid zegt daarover: Als het regionaal geregeld is dan denken we vaak toch: 'het zal wel goed zijn'.

9.5 Samenvattend en reflectie op de normen

In dit hoofdstuk is onderzocht welke afspraken zijn gemaakt met betrekking tot informatievoorziening, hoe de raad toezicht houdt op doelstellingen en of de raad op basis van de gemaakte afspraken invulling kan geven aan haar verschillende rollen. Hieronder reflecteren we op de norm 16 t/m18.

Norm 16a: Er zijn duidelijke afspraken over informatievoorziening aan de gemeenteraad (als het gaat over welke momenten, vorm, inhoud en financieel). Norm 16b: Deze afspraken worden ook daadwerkelijk nageleefd.

Aan deze normen wordt niet voldaan. Er zijn geen duidelijke structurele afspraken gemaakt tussen de raad en het college met betrekking tot momenten, vorm, inhoud en financiële componenten op basis waarvan informatievoorziening aan de raad plaatsvindt. Wel hanteert de wethouder actieve informatieplicht. De informatievoorziening richting de raad vindt veelal plaats in de vorm van gecombineerde bijeenkomsten voor Wmo en jeugd en richt zich dus op het brede sociale domein, niet specifiek op de jeugdhulp. Ook op regionaal niveau zijn er geen duidelijke structurele afspraken gemaakt tussen de raad en het college met betrekking tot informatievoorziening. Wel wordt de raad incidenteel geïnformeerd over regionale ontwikkelingen.

Norm 17a: Er is een heldere uitwerking van hoe de gemeenteraad zicht kan houden op de realisatie van doelstellingen, onder andere door de inzet van effectieve middelen. Norm 17b: De gemeenteraad is in staat om zicht te houden op de realisatie van de doelstellingen van de jeugdhulp. Norm 17c: De gemeenteraad stuurt op basis van deze informatie actief bij (indien nodig).

Aan deze normen wordt niet voldaan. Aan deze normen wordt niet voldaan. Er zijn diverse instrumenten beschikbaar in de gemeente Berkelland, maar door onduidelijkheid over de doelstellingen kunnen deze instrumenten niet effectief ingezet worden. In de eerste plaats geven de raadsleden aan dat het dossier van de jeugdhulp erg complex is. Ten tweede bestaat er verwarring over wat de kaders en doelstellingen voor de jeugdhulp precies zijn. Tot slot ontbreken gegevens en inzicht om de voortgang te kunnen toetsen. Dit geldt zowel lokaal als regionaal. Hierdoor is het voor de raadsleden niet mogelijk om zicht te houden op de realisatie van de doelstellingen en ook bijsturing is hierdoor lastig. De raad heeft aangegeven dat het creëren van sturingsinformatie op basis van duidelijke parameters een belangrijke opgave is voor de komende periode.

Norm 18: De gemeenteraad geeft zowel lokaal als regionaal actief invulling aan zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol.

Deze norm wordt gedeeltelijk behaald. Kaderstellend heeft de gemeenteraad op het dossier van de jeugdhulp weinig tot niets bijgedragen. Dit heeft te maken met het feit dat veel raadsleden nieuw waren en onvoldoende zijn bijgepraat en doordat het beleid al gedeeltelijk in de steigers stond. Ook hebben raadsleden niet altijd voldoende ruimte gekregen om hun rol in te kunnen vullen, bijvoorbeeld vanwege het feit dat ze maar beperkt kaders konden stellen en door de complexiteit van het dossier.

Tot slot zijn raadsleden niet of nauwelijks betrokken bij de regionale beleidskaders. Volgens de wethouder lukt het de raadsleden om hun controlerende rol te vertegenwoordigen, de raad is echter van mening dat zij nog onvoldoende zicht heeft op de situatie van de jeugdhulp om hun controlerende rol goed uit te kunnen oefenen. Dit geldt volgens de raadsleden ook voor hun volksvertegenwoordigende rol. Op regionaal niveau is de raad helemaal niet in staat (gesteld) om zijn rollen in te vullen. De raad heeft ook onvoldoende een beeld van wat er speelt op regionaal niveau met betrekking tot de jeugdhulp.

10 Bijlagen

10.1 Bijlage 1: Begrippen

Algemene voorziening

Een algemene voorziening is het aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek (of indicatie) naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning.

Beschikking/ indicatie

Een beschikking is een besluit van een administratief orgaan, meestal van de overheid, gericht op een persoon of rechtspersoon. Van een beschikking wordt gesproken als het gaat om intensieve hulp die niet vrij-toegankelijk is. Voor deze hulp is de toestemming (in de vorm van een beschikking) nodig van de gemeente. In de praktijk worden beschikking en indicatie beide gebruikt.

Drang

Ook wel 'preventieve jeugdbescherming': een vasthoudende en actieve houding van de jeugdhulpprofessional, die vrijwillige maar niet vrijblijvende ondersteuning biedt aan een gezin waar veiligheid en/of ontwikkeling van een jeugdige in het geding zijn. Drang is vaak de laatste kans om een jeugdbeschermingsmaatregel te voorkomen.

Gecertificeerde instelling

Wordt van overheidswege gecertificeerd om maatregelen in het kader van de jeugdreclassering en jeugdbescherming te mogen uitvoeren.

Home Start

Is een opvoedondersteuningsprogramma dat wil voorkomen dat alledaagse problemen in gezinnen met jonge kinderen uitgroeien tot ernstige of langdurige problemen die (zwaardere) professionele hulp nodig maken. Bij Home-Start zijn getrainde vrijwilligers betrokken.

Maatwerkvoorziening

Een maatwerkvoorziening is specifiek en op maat gericht op het ondersteunen van een individu. Een maatwerkvoorziening is dus afgestemd op de behoeften en omstandigheden van een specifieke persoon. Een maatwerkvoorziening is geen medische hulp.

Jeugdbescherming

Jeugdbescherming draagt bij aan de bescherming van kinderen en daardoor aan een veilige ontwikkeling van kinderen. Het gaat om gecertificeerde instellingen die intensieve systeemgericht casemanagement uitvoeren in gezinnen met en zonder een maatregel, zoals een ondertoezichtstelling, voogdij of jeugdreclassering.

Jeugdgezondheidszorg

Jeugdgezondheidszorg (JGZ) bevordert en beschermt de gezondheid, groei en ontwikkeling van kinderen van 4 tot 18 jaar. Dit gebeurt door onderzoek en vaccinatie van kinderen, ondersteuning van ouders, ondersteuning van leerkrachten en samenwerking met andere instanties.

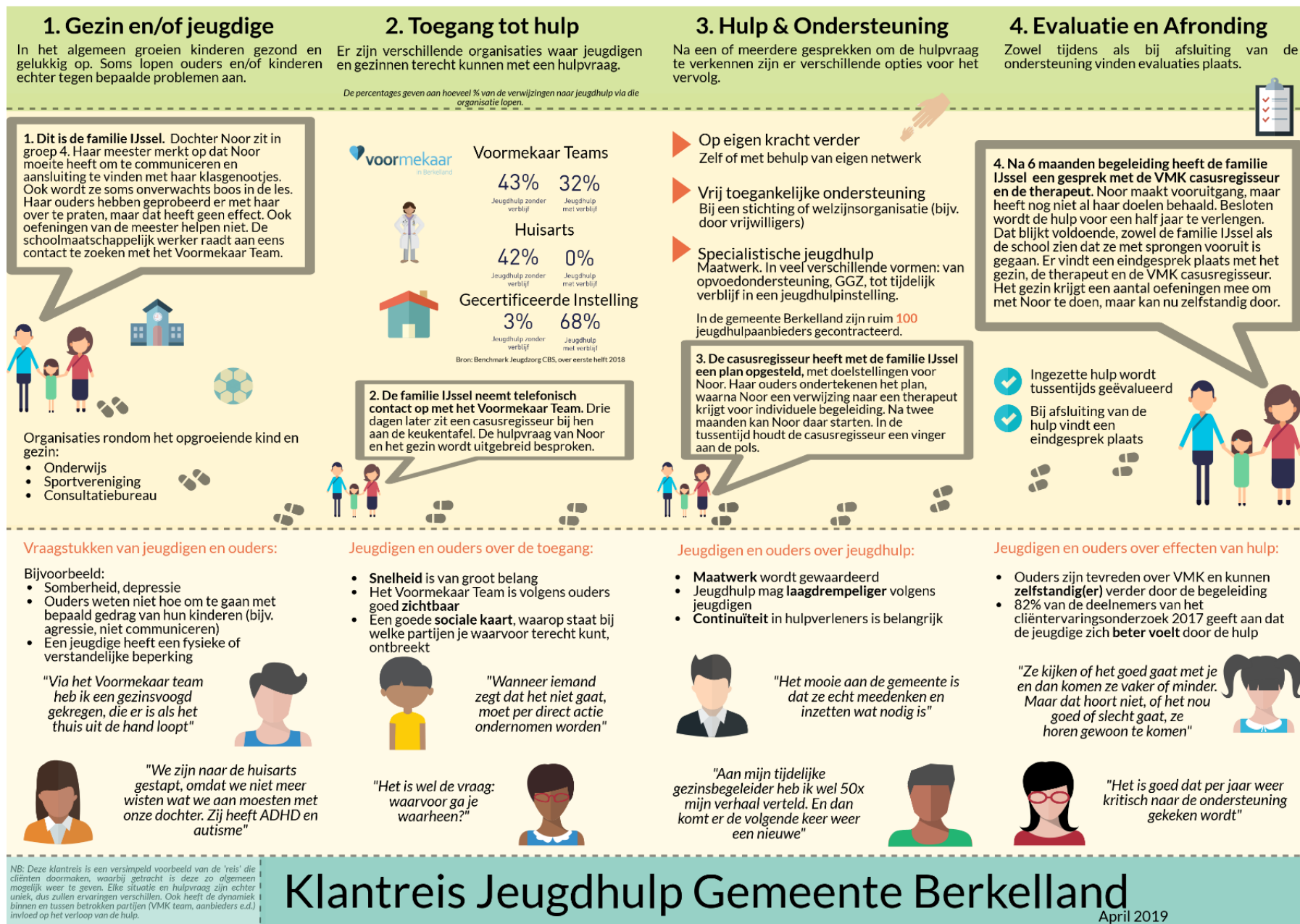
Jeugdreclassering

Wordt uitgevoerd door een gecertificeerde instelling. Jeugdreclassering voert begeleiding en controle uit als een jeugdige van 12 jaar of ouder een strafbaar feit pleegt. Het belangrijkste doel van jeugdreclassering is herhaling of terugval (recidive) te voorkomen

10.2 Bijlage 2: Literatuur

- Verordening Jeugdhulp 2015 gemeente Berkelland, 2015
- Voorstel aan Raad en besluit - Regionale kostenverevening en risicodeling in de financiering van de jeugdhulp 2015, 23 juni 2015
- 3D Beleidskader 2015-2016: Voormekaar in Berkelland, 2014
- 3D Monitoringsplan, 2015
- 3D Monitoringsplan – 2e voortgangsrapportage, 2015
- 3D Monitoringsplan – 3e voortgangsrapportage, april 2016
- 3D Monitoringsplan – 4e voortgangsrapportage, december 2016
- 3D Monitoringsplan – 5e 2017 Jeugdzorg en Wmo, november 2017
- Actieve Schriftelijke Informatievoorziening Commissie Sociaal, 6 september 2016
- Actieve Schriftelijke Informatievoorziening Commissie Sociaal, 7 december 2017
- Actieve Schriftelijke Informatievoorziening Commissie Sociaal, 17 april 2018
- Actieve Schriftelijke informatievoorziening Commissie Sociaal, 8 januari 2019
- Beleidsregels Jeugdhulp gemeente Berkelland 2015, 2015
- Bestuursopdracht doorontwikkeling VMK, 2018
- Conceptrapportage CEO Jeugd DH, juli 2018
- Eerste evaluatie Jeugdwet 2018, ZonMw
- Eindrapportage Jeugd – Achterhoekse Gemeenten V1, september 2016
- Ingekomen stukken - BenW-besluit over samenwerking in het sociaal domein in de Achterhoek, 21 maart 2017
- Ingekomen stukken - BenW-besluit over contract- en leveranciersmanagement Sociaal Domein Jeugd en Wmo, 21 maart 2017
- Koersdocument doorontwikkeling Voormekaar, 2016
- Memo Financiën Sociaal Domein, 4 december 2018
- Memorie van toelichting bij de Jeugdwet, 2013,
- Notulen Commissie Sociaal, 6 februari 2018
- Plan van Aanpak: Integraal Beleidskader Sociaal Domein, juli 2017
- Presentatie Raad 15 januari 2019 Sociaal Domein
- Raadadvies Koers Voormekaar, 13 december 2016
- Raadsvoorstel bestuursopdracht beleidskader, 20 juni 2017
- Samen denken, Samen doen: beleidskader Sociaal Domein, 2018
- Samen denken, Samen doen: beleidskader Sociaal Domein uitvoeringsprogramma 2018
- Sociaal Domein Achterhoek: Samenwerken om elkaar te versterken, 2017
- Transformatieplan Jeugdzorgregio Achterhoek 2018-2022, 2018
- E-mail Uitnodiging informatiebijeenkomst Raad 12 december 2017, november 2017
- Uitnodiging - College van BenW -uitnodiging Raad voor informatiebijeenkomst AEF en sturen in het Sociaal Domein op 15-01-2018, 19 december 2018

10.3 Bijlage 3: Klantreis Jeugdhulp Gemeente Berkelland

1. Gezin en/of jeugdige

In het algemeen groeien kinderen gezond en gelukkig op. Soms lopen ouders en/of kinderen echter tegen bepaalde problemen aan.

1. Dit is de familie IJssel. Dochter Noor zit in groep 4. Haar meester merkt op dat Noor moeite heeft om te communiceren en aansluiting te vinden met haar klasgenootjes. Ook wordt ze soms onverwachts boos in de les. Haar ouders hebben geprobeerd er met haar over te praten, maar dat heeft geen effect. Ook oefeningen van de meester helpen niet. De schoolmaatschappelijk werker raadt aan eens contact te zoeken met het Voormekaar Team.

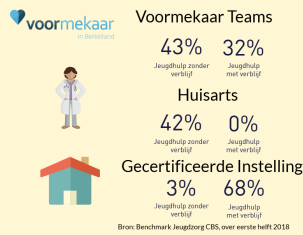
Organisaties rondom het opgroeiende kind en gezin:

- Onderwijs
- Sportvereniging
- Consultatiebureau

2. Toegang tot hulp

Er zijn verschillende organisaties waar jeugdigen en gezinnen terecht kunnen met een hulpvraag.

De percentages geven aan hoeveel % van de verwijzingen naar jeugdhulp via die organisatie lopen.

2. De familie IJssel neemt telefonisch contact op met het Voormekaar Team. Drie dagen later zit een casusregisseur bij hen aan de keukentafel. De hulpvraag van Noor en het gezin wordt uitgebreid besproken.

3. Hulp & Ondersteuning

Na een of meerdere gesprekken om de hulpvraag te verkennen zijn er verschillende opties voor het vervolg.

- ▶ Op eigen kracht verder
Zelf of met behulp van eigen netwerk
 - ▶ Vrij toegankelijke ondersteuning
Bij een stichting of welzijnsorganisatie (bijv. door vrijwilligers)
 - ▶ Specialistische jeugdhulp
Maatwerk. In veel verschillende vormen: van opvoedondersteuning, GGZ, tot tijdelijk verblijf in een jeugdhulpinstelling.
- In de gemeente Berkelland zijn ruim 100 jeugdhulpaanbieders gecontracteerd.

3. De casusregisseur heeft met de familie IJssel een plan opgesteld, met doelstellingen voor Noor. Haar ouders ondertekenen het plan, waarna Noor een verwijzing naar een therapeut krijgt voor individuele begeleiding. Na twee maanden kan Noor daar starten. In de tussentijd houdt de casusregisseur een vinger aan de pols.

4. Evaluatie en Afronding

Zowel tijdens als bij afsluiting van de ondersteuning vinden evaluaties plaats.

4. Na 6 maanden begeleiding heeft de familie IJssel een gesprek met de VMK casusregisseur en de therapeut. Noor maakt vooruitgang, maar heeft nog niet al haar doelen behaald. Besloten wordt de hulp voor een half jaar te verlengen. Dat blijkt voldoende, zowel de familie IJssel als de school zien dat ze met sprongen vooruit is gegaan. Er vindt een eindgesprek plaats met het gezin, de therapeut en de VMK casusregisseur. Het gezin krijgt een aantal oefeningen mee om met Noor te doen, maar kan nu zelfstandig door.

- ✓ Ingezette hulp wordt tussentijds geëvalueerd
- ✓ Bij afsluiting van de hulp vindt een eindgesprek plaats

Vraagstukken van jeugdigen en ouders:

Bijvoorbeeld:

- Sombereheid, depressie
- Ouders weten niet hoe om te gaan met bepaald gedrag van hun kinderen (bijv. agressie, niet communiceren)
- Een jeugdige heeft een fysieke of verstandelijke beperking

"Via het Voormekaar team heb ik een gezinsvoogd gekregen, die er is als het thuis uit de hand loopt"

"We zijn naar de huisarts gestapt, omdat we niet meer wisten wat we aan moesten met onze dochter. Zij heeft ADHD en autisme"

Jeugdigen en ouders over de toegang:

- Snelheid is van groot belang
- Het Voormekaar Team is volgens ouders goed zichtbaar
- Een goede sociale kaart, waarop staat bij welke partijen je waarvoor terecht kunt, ontbreekt

"Wanneer iemand zegt dat het niet gaat, moet per direct actie ondernomen worden"

"Het is wel de vraag: waarvoor ga je waarheen?"

Jeugdigen en ouders over jeugdhulp:

- Maatwerk wordt gewaardeerd
- Jeugdhulp mag laagdrempeliger volgens jeugdigen
- Continuïteit in hulpverleners is belangrijk

"Het mooie aan de gemeente is dat ze echt meedenken en inzetten wat nodig is"

"Aan mijn tijdelijke gezinsbegeleider heb ik wel 50x mijn verhaal verteld. En dan komt er de volgende keer weer een nieuwe"

Jeugdigen en ouders over effecten van hulp:

- Ouders zijn tevreden over VMK en kunnen zelfstandig(er) verder door de begeleiding
- 82% van de deelnemers van het cliëntvervalsingsonderzoek 2017 geeft aan dat de jeugdige zich beter voelt door de hulp

"Ze kijken of het goed gaat met je en dan komen ze vaker of minder. Maar dat hoort niet, of het nou goed of slecht gaat, ze horen gewoon te komen"

"Het is goed dat per jaar weer kritisch naar de ondersteuning gekeken wordt"

NB: Deze klantreis is een versimpeld voorbeeld van de 'reis' die cliënten doormaken, waarbij getracht is deze zo algemeen mogelijk weer te geven. Elke situatie en hulpvraag zijn echter uniek, dus zullen ervaringen verschillen. Ook heeft de dynamiek 1 binnen en tussen betrokken partijen (VMK team, aanbieders e.d.) invloed op het verloop van de hulp.

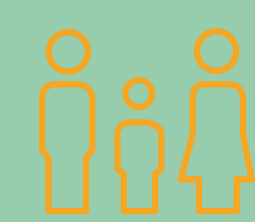
Klantreis Jeugdhulp Gemeente Berkelland

April 2019

Zicht op de Jeugdhulp

Rekenkameronderzoek gemeente Berkelland

 8,8% van jeugdigen maakt gebruik van jeugdhulp

ONDERZOEK

Documentanalyse

Face-to-face interviews

Portefeuillehouder, beleids- en Voormekaarmedewerkers

Telefonische interviews

Jeugdhulpaanbieders, voorliggende voorzieningen en de koepel van huisartsen

Focusgroepen

jeugdhulpgebruikers, ouders van jeugdhulpgebruikers en de gemeenteraad

CONCLUSIES

Inbreng van de gemeenteraad bij de kaderstelling is minimaal geweest

Specifieke beheersmaatregelen voor de overschrijding op de jeugdhulpkosten ontbreken

De toegang wordt door cliënten goed gewaardeerd. Definiëring van de regierol en samenwerking rond complexe casuïstiek zijn aandachtspunten

Inzicht in het al dan niet behalen van (beleids-)doelstelling en met betrekking tot de jeugdhulp ontbreekt

De raad heeft onvoldoende handvatten en mogelijkheden gepakt en gekregen van het college om zijn verschillende rollen goed te vervullen

AANBEVELINGEN

➤ VOOR COLLEGE & DE RAAD:

➤ VOOR HET COLLEGE:

➤ VOOR DE RAAD:

Raadsvergadering

Dossiernummer	1977
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	17 september 2019
Agendapunt	17
Omschrijving	Bespreekstuk / Uitvoering motie G1000/Burgertop

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 254737

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Uitvoering motie G1000/burgertop

Collegevergadering : 30 juli 2019

Portefeuillehouder : J.H.A. van Oostrum

Steller : H.A. van Faassen

tel: : 0545-250 586

Te nemen besluit:

1. Kennisnemen van de uitkomsten van het onderzoek naar een G1000/burgertop.
2. Op dit moment geen G1000/burgertop instellen, maar klein beginnen door aan te sluiten bij actuele participatieve trajecten.
3. Hierbij een actief leertraject opzetten.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De gemeente wil de inwoners van Berkelland meer mogelijkheden geven om te participeren in het gesprek over beleid en om beleidsvorming te initiëren. Hierdoor worden inwoners nog meer in staat gesteld om daadwerkelijk zelf invloed te hebben op en inspraak te hebben in het gemeentelijk beleid voor hun eigen wijk, kern of dorp.

De gemeenteraad heeft in een motie gevraagd om een bijeenkomst te organiseren om te onderzoeken en te bespreken of de G1000 aanpak een bijdrage kan leveren aan de overheidsparticipatie in de gemeente Berkelland. Deze bijeenkomst is gehouden op 9 april 2019. Tijdens deze bijeenkomst, onder leiding van de strategisch adviseur van onderzoeksbureau Moventum, is door een medewerker van het landelijk G1000 platform een toelichting gegeven en zijn ervaringen gedeeld over de G1000 in Borne. Doel was om te onderzoeken of een G1000 bijeenkomst een mogelijkheid is voor de gemeente Berkelland. Uitkomst van de bijeenkomst was dat men wil aansluiten bij de sfeer van de kernen. Men wil klein beginnen en uitproberen en nu nog geen G1000/burgertop instellen.

Argumentatie:

1. Ter uitvoering van de motie is in het onderzoek gestart met het creëren van een gelijk kennisniveau, ervaringen uit de praktijk zijn gedeeld en er is gekeken of G1000 het juiste middel is voor de gemeente Berkelland om inwoners meer en eerder te betrekken.
2. Een G1000/burgertop is grootschalig, abstract en duur (rond de €80.000). Er is veel kennis aanwezig in de samenleving, het is belangrijk deze te benutten op een manier die past bij de inwoners. Inwoners worden doorgaans actief als het over hun directe leefomgeving gaat en om hele concrete onderwerpen. Er worden nu al vaak inwoners betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid. Deze trajecten zijn concreter en toegankelijker. Hierbij kan worden aangesloten
3. Door een leertraject op te zetten voor al lopende of binnenkort startende participatieve trajecten kan dit proces versneld en versterkt worden. De uitkomsten kunnen benut om participatie verder te ontwikkelen.

Kanttekeningen en risico's

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekingsstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

geen

Financiën

Aan het opstarten van een leerproces voor lopende of startende trajecten zijn geen of minimale kosten verbonden.

Communicatie

De trajecten kunnen via de gebruikelijke kanalen worden gecommuniceerd.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De gemeente is initiatiefnemer van het onderzoek naar het inzetten van een G1000. Voor participatietrajecten werkt het het best als het initiatief uit de samenleving komt of als het initiatief uit de gemeente komt dat het onderwerp concreet is en de directe leefomgeving van mensen raakt.

Planning en evaluatie

In het vierde kwartaal van 2019 een aantal participatieprojecten selecteren en deze in het tweede kwartaal 2020 beoordelen. Bij het opzetten van leertrajecten wordt uw raadswerkgroep democratische vernieuwing betrokken. De resultaten hiervan delen we in een raadsbijeenkomst.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 juli 2019;

b e s l u i t :

1. kennis te nemen van de uitkomsten van het onderzoek naar een G1000/burgertop;
2. op dit moment geen G1000/burgertop in te stellen, maar klein beginnen door aan te sluiten bij actuele participatieve trajecten;
3. hierbij een actief leertraject op te zetten.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Uitvoering motie G1000/burgertop

Bijlage 1: Motie G1000 – burgertop

Bijlage 2: Handreiking burgertoppen voor gemeenten

Bijlage 3: Aantekeningen informatieavond

Bijlage 4: Verslag raadsavond

m 18-22

MOTIE
Artikel 34 Reglement van Orde

Motie naar aanleiding van agendapunt nr. 5, Reactie op de Begroting 2019

Onderwerp: G1000 / Burgertop

De raad van de gemeente Berkelland in vergadering bijeen op 6 november 2018

Overwegende dat:

- a. de gemeenteraad van de gemeente Berkelland ernaar streeft om samen met inwoners van Berkelland de samenleving te versterken;
- b. de gemeenteraad en het college de inwoners van Berkelland meer mogelijkheden willen geven om te participeren in het gesprek over beleid en om beleidsvorming te initiëren;
- c. de inwoners van Berkelland nog meer in staat kunnen worden gesteld om daadwerkelijk zelf invloed te hebben op en inspraak te hebben in het gemeentelijk beleid voor hun eigen wijk, kern of dorp;
- d. een G1000-aanpak (ofwel: burgertop) een openbaar overleg en een openbare ontmoeting is van inwoners van de gemeente, waarbij allerlei onderwerpen ter tafel kunnen worden besproken;
- e. een G1000-aanpak inwoners in de gemeente Berkelland meer mogelijkheden biedt om ideeën en voorstellen voor te leggen aan het gemeentebestuur;
- f. hierdoor het vertrouwen tussen de politiek, het gemeentelijke apparaat en de inwoners van Berkelland bevordert wordt;
- g. diverse gemeenten al positieve ervaringen hebben opgedaan met de G1000-aanpak.

Verzoekt het college om

1. in samenwerking met de gemeenteraad een bijeenkomst te organiseren om te onderzoeken en te bespreken of de G1000-aanpak een bijdrage kan leveren aan de versterking van inwoners- en overheidsparticipatie in de gemeente Berkelland;
2. bij deze bijeenkomst een medewerker van het team G1000.nu-platform uit te nodigen om toelichting te geven over de ervaringen met G1000-bijeenkomsten in Nederland;
3. de resultaten uit de georganiseerde bijeenkomst te verwerken in een onderzoek naar de mogelijkheden voor een G1000-aanpak in de gemeente Berkelland;
4. de raad uiterlijk in het tweede kwartaal van 2019 over de uitkomsten van het onderzoek te informeren en een voorstel aan de raad te doen over het al dan niet instellen van een G1000

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

PvdA

CDA

GB

D66

VVD

GroenLinks

OBL

W.A. Wormgoor

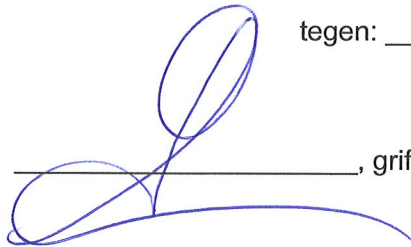

J.B. Boer

De motie is: aangenomen / ~~verworpen~~

Stemverhouding: voor: 21

tegen: 4

_____, griffier

Handreiking burgertoppen voor gemeenten

Peer Smets en Marloes Vlind

Handreiking burgertoppen voor gemeenten

De afgelopen jaren zijn er in tal van Nederlandse gemeenten burgertoppen georganiseerd, waaronder de G1000. Tijdens deze burgertoppen komen bewoners van een buurt, wijk, dorp, gemeente of regio bij elkaar om samen actuele maatschappelijke vraagstukken te bespreken en tot gezamenlijke oplossingen te komen. Burgertoppen worden zowel vanuit de samenleving als vanuit de (lokale) overheid georganiseerd. Voor beide geldt dat er volop wordt geworsteld met zaken als de diversiteit van de deelnemers; welke werkvormen het meest effectief zijn en de rol die burgers en (lokale) overheid spelen in de uitvoer van de resultaten van een burgertop. De inhoud van dit document is gebaseerd op de studie van 13 burgertoppen in Nederland en het raadplegen van 6 ervaringsdeskundigen in het organiseren van burgertoppen.

Deze handreiking is bedoeld voor gemeenten die een burgertop gaan organiseren, dit overwegen of hiervoor worden benaderd vanuit de samenleving. Daarnaast bevat de handreiking ook handige tips voor burgers die zelf een burgertop willen organiseren. De handreiking biedt inzicht in wat er inmiddels bekend is over burgertoppen. Vervolgens wordt in een stappenplan duidelijk gemaakt welke fases je moet doorlopen in de voorbereiding, de uitvoer en het vervolgtraject van een burgertop. Tenslotte volgt een overzicht van welke aannames er bestaan over burgertoppen, welke valkuilen hierbij op de loer liggen en wat mogelijke adviezen zijn.

“...samen actuele maatschappelijke vraagstukken bespreken en actie...”

Wat weten we over burgertoppen?

- De eerste Nederlandse burgertop vond in 2013 plaats in Rotterdam. Sindsdien zijn er tal van burgertoppen gehouden door heel Nederland. Het precieze aantal is onbekend aangezien er geen centraal register is.
- Het aantal deelnemers aan een burgertop varieert tussen om en nabij de 100 en 700.
- Zowel de overheid als burgers kunnen een burgertop opzetten. Tot nu toe zijn de meeste burgertoppen door burgers opgezet.
- Burgertoppen kunnen verschillende doelstellingen hebben: gericht op burgerinitiatief, inspraak op overheidsbeleid of een co-creatie tussen overheid en burgers.
- Er wordt volop geëxperimenteerd met verschillende methoden, zoals **het socratische gesprek**, **activerende spellen** en **deelname van kinderen**.
- Ook zijn er verschillende vormen van deelnemersselectie: **loting**, open aanmelding, het inzetten van ambassadeurs die hun achterban activeren, het uitdelen van ‘wildcards’ aan leden van specifieke doelgroepen of deze doelgroepen persoonlijk benaderen.
- Voorbeelden van onderwerpen die tijdens een burgertop aan bod komen zijn veiligheid, zorg, duurzaamheid en sociaal contact tussen burgers.
- Vervolgtrajecten na een burgertop lopen uiteen van ondersteuning van burgers in de uitvoer van hun ideeën of het lobbyen bij de overheid om bestuurlijke steun voor de ideeën te creëren. Soms blijft een vervolgtraject vrijwel achterwege.
- **Recent onderzoek** laat zien dat er meer actiebereidheid onder deelnemers ontstaat als zij met elkaar in dialoog gaan en persoonlijke verhalen delen dan als de nadruk ligt op debat.
- Het realiseren van een verschillend samengestelde groep deelnemers die de bevolking representeert blijkt in de praktijk een enorme uitdaging. Met name hoger opgeleide, ‘witte’ burgers van middelbare leeftijd en ouder participeren in burgertoppen. Als het onderwerp van een burgertop specifiek is, blijkt dat een meer uiteenlopende groep burgers deelneemt die zich tot het onderwerp voelt aangesproken.

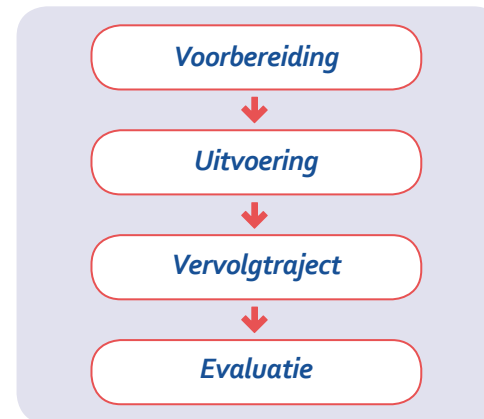

G1000

- Een bekende vorm van een burgertop is de G1000. In navolging van de eerste [] werd in 2014 in [] voor het eerst een [] georganiseerd. De hieruit ontstane stichting G1000.nu is sindsdien intensief bezig de methode verder te ontwikkelen. Dat gebeurt onder meer door het ondersteunen van lokale initiatiefnemers, het verzamelen en beheren [] onder andere in de vorm van een onderzoekspanel van deelnemers, het stimuleren van wetenschappelijk onderzoek en de uitwisseling van kennis door middel van de G1000 University (website **G1000.nu**). Er zijn inmiddels 22 burgertoppen conform het G1000-format door heel Nederland gehouden.
- De huidige opzet van een G1000 ziet er als volgt uit:
 - Een ochtendsessie van drie rondes waarin de deelnemers gezamenlijk aan wisselende tafels in overleg een agenda bepalen.
 - Een middagsessie bestaande uit drie gespreksrondes: 1) het delen van dromen over de gemeente; 2) het kijken naar wat de burens aan andere gesprekstafels hebben besproken; 3) het opzetten van een actieplan.
 - Na de G1000 is er een vervolgbijeenkomst waar deelnemers hun ideeën kunnen uitwerken en vervolgspraken met elkaar kunnen maken. Tenslotte is er een afsluitende bijeenkomst.

Aandachtspunten voor succesvol inzetten instrument door gemeente

Voor het organiseren van een burgertop worden de volgende fases doorlopen:

Hieronder volgen de belangrijkste aandachtspunten per fase.

Voorbereiding

- Activeer de lokale volksvertegenwoordigers als hoogste democratisch orgaan om als mogelijk initiatiefnemer of intern opdrachtgever te fungeren. Gaat dat niet, zorg dan dat een of meerdere bestuurders de burgertop expliciet dragen en uitdragen.
- Zorg dat duidelijk is hoeveel budget er beschikbaar is en laat volksvertegenwoordigers en/of bestuurders zich daarover uitspreken.
- Maak zeer duidelijke afspraken met de volks

vertegenwoordigers en bestuurders over wat zij met de resultaten van de burgertop gaan doen. Wees daar expliciet over naar allen die mee organiseren en uiteindelijk naar de deelnemers.

- Leg contact met de griffie om met hen het bestuurlijke en democratische proces van de volksvertegenwoordigers én van de burgertop goed op elkaar af te stemmen. De griffie heeft hier een belangrijke taak in, maar het verschilt sterk per overheid hoe deze rol wordt ingevuld (van afwachtend en procesbewakend tot proactief en coachend).
- Vorm een interne voorbereidingsgroep van medewerkers van verschillende afdelingen binnen de gemeente die de burgertop willen voorbereiden en organiseren en voor intern draagvlak zorgen.
- Laat de voorbereidingsgroep een aantal lokale burgers en professionals betrekken bij het proces met wie zij samen de organisatie van de burgertop zullen vormen. Zorg voor een divers samengestelde organisatie qua leeftijd, sekse, etnische achtergrond en opleidingsniveau.
- Formeer werkgroepen binnen de organisatie die een specifieke taak op zich nemen.
- Houd er bij de uitvoering van een burgertop rekening mee waarom de top wordt georganiseerd en met welke doelstelling: 1) informatie ophalen; 2) luisteren naar inwoners; 3) keuzes maken; 4) in samenwerking nieuwe initiatieven ontwikkelen en uitvoeren. Dit leidt tot drie type burgertoppen:
 - a. Georganiseerd en ondersteund door inwoners (al dan niet met hulp van de gemeente), waarbij het doel is om nieuwe en verbindende initiatieven te ontwikkelen die goed zijn voor de gemeente en

- haar inwoners.
- b. Geïnitieerd door de lokale politiek, in samenwerking met inwoners, om nieuwe initiatieven te ontwikkelen waarover de gemeenteraad vervolgens een finaal oordeel velt.
- c. Geïnitieerd en ondersteund door de politiek/ gemeentelijke organisatie om 'te maken keuzes' door de inwoners in samenwerking te overdenken en te besluiten. Dit kan bijvoorbeeld gaan over bestedingen van geld of de invulling van bepaalde plekken en voorzieningen.
- Stel vast op welke wijze deelnemers worden geselecteerd en uitgenodigd en waar de samenstelling uit moet bestaan (bijvoorbeeld alleen burgers, of een combinatie van burgers en vertegenwoordigers van de overheid).
 - Maak aansluitend op de doelstellingen en de beoogde deelnemers plannen voor de werkvormen, locatie, uitnodigingen, catering, sanitair, opbouw, afbouw en het vervolgtraject van de burgertop.
 - Kijk of lokale sponsors en vrijwilligers bereid zijn om mee te doen; niet alleen als ondersteuning om de burgertop te realiseren, maar ook om draagvlak in de samenleving te creëren.
 - Benader sleutelfiguren om in contact te komen met hun achterbannen.
 - Geef bekendheid aan de burgertop via diverse kanalen: website, media, sociale media, maar ook fysiek (op de markt, bij de sportclub, in een buurtcentrum, etc.).
 - Ga op zoek naar geschikte moderatoren die de gesprekken kunnen begeleiden en verzorg een gedegen trainingstraject voor hen.

- Maak een draaiboek waarin ieder programmadeel inclusief korte beschrijving van de doelen ervan beschikbaar is voor iedereen die meewerkt aan de organisatie. Dit geldt ook voor het vervolgtraject.

Uitvoering burgertop

- Geef tijdens de introductie van de burgertop aan wat de doelstellingen zijn, hoe het programma eruit ziet, wat er van de deelnemers verwacht wordt, wat er met de resultaten gebeurt en welke rol de deelnemers en de overheid hierin spelen. Laat de aanwezigen weten hoe de samenstelling van de deelnemers is (wie doen er mee?). Maak ook duidelijk waar en bij wie deelnemers kunnen aankloppen met vragen.
- Bedenk dat degenen die de gespreksgroepen leiden, een belangrijke rol vervullen. Behalve dat zij zich moeten onthouden van inhoudelijke stellingname, is het van belang dat zij alle deelnemers respectvol stimuleren om bijdragen te leveren aan de dialoog door het stellen van open vragen, door waar nodig verduidelijking te vragen en door steeds een heldere samenvatting te geven zonder waardeoordeel. Moderatoren moeten bij voorkeur niet degenen zijn die inhoudelijk over het onderwerp uitleg gaan geven in de groep. Moderatoren bewaken daarnaast het proces.
- Werk als organisatie in subteams met ieder eigen taken.
- Maak vooraf heldere afspraken over de deelname van raads- en commissieleden en bestuurders in de gespreksgroepen. Als wordt afgesproken dat ze mogen deelnemen, wordt van hen een enigszins

terughoudende opstelling gevraagd, in die zin dat ze worden geacht het gesprek niet te domineren, zodat alle deelnemers binnen de groep ruimte krijgen.

- Zorg dat er een balans is tussen technische hulpmiddelen zoals beeldschermen, digitale presentatieprogramma's (prezi's), wordclouds en digitaal stemmen. Dit geldt ook voor randprogrammering in de vorm van bijvoorbeeld muziek of cabaret.
- Laat de deelnemers (voor zover ze daartoe in staat zijn) tussen de gespreksrondes door fysiek actief zijn. Dit kan zijn door een zogenaamde *energizer* of door bijvoorbeeld gezamenlijk een andere zaalindeling te maken en de tafels en stoelen te verplaatsen (alhoewel bij G1000 is gebleken dat niet iedereen dit apprecieert).
- Geef gedurende het programma een aantal keer aandacht aan het vervolgtraject van de burgertop en doe dit niet pas aan het einde van het programma.

Vervolgtraject

- Deze fase is cruciaal om het activeringsproces vorm te laten krijgen. De uitdaging ligt hier in het vasthouden van de gezamenlijke energie en actiebereidheid die tijdens de burgertop zijn ontstaan.
- Zorg er daarom voor dat actieve groepen ideeën kunnen uitwerken en uitvoeren (denk hierbij aan procesbegeleiding en facilitering).
- Begeleid de samenwerking met belanghebbenden.
- Stel de samenleving regelmatig op de hoogte van wat er met de uitkomsten van de burgertop gebeurt en hoe hierin kan worden deelgenomen. Dit kan bijvoorbeeld via een digitaal platform waar iedereen

kan volgen hoe de discussie zich ontwikkelt en waar er ruimte is voor nieuwe bijdragen.

- Zorg dat bestuurders en volksvertegenwoordigers weten welke rol ze hebben in het vervolgtraject. Wees op de hoogte van hun vergadermodel (Beeldvorming Oordeelsvorming Besluitvorming, commissiemodel of anderszins) en spreek met de griffie af hoe de resultaten worden meegenomen in de besluitvorming. Dit hangt uiteraard af van de vraag of de opzet van de burgertop er op gericht is het onderwerp op de agenda te krijgen van de volksvertegenwoordigers of bestuurders, of als doel heeft burgers zelf actief te laten worden.
- Pas op dat ambtenaren in hun overijverigheid resultaten van de burgertop gaan filteren op haalbaarheid of betaalbaarheid.
- Vraag deelnemers of ze een rol willen spelen in het verwerken, delen en uitdragen van de resultaten.

Evaluatie

- Kijk kritisch terug op wat er heeft plaatsgevonden; besteed aandacht aan sterke en zwakke punten.
- Gebruik de evaluatie bij de aanvang van de organisatie van een nieuwe burgertop.

Top 10: Wat niet en wat wel te doen bij een burgertop

Tijdens burgertoppen wordt er volop geëxperimenteerd met verschillende vormen van aanpak. Hoewel er geen blauwdruk is voor een optimale burgertop, kan er veel worden geleerd van lessen uit de praktijk. Deze lessen zijn hieronder vertaald in een overzicht van aannames, valkuilen en adviezen.

1. Doel burgertop

Aanname

Het openhouden van de doelstellingen van een burgertop geeft de deelnemers ruimte en vrijheid om deze doelstellingen zelf te creëren. De resultaten van de burgertop kunnen bestaan uit adviezen of wensen aan de lokale overheid, uit initiatieven die burgers zelf opzetten of uit een co-creatie tussen burgers en lokale overheid. De vrijblijvendheid van de burgertop geeft ruimte voor verschillende vormen van resultaten en vrijheid van wat er met deze resultaten gebeurt.

Valkuil

Doordat de doelstellingen van de burgertop onduidelijk zijn, weten deelnemers minder goed waar ze aan toe zijn en wat er van hen wordt verwacht. Hierdoor komt de ontwikkeling van ideeën tijdens de burgertop moeilijker van de grond. Daarnaast blijkt het in de praktijk lastig te zijn om een passend vervolgtraject te ondersteunen als er van tevoren niet duidelijk is wat er moet worden ondersteund. Moet dit bijvoorbeeld gaan om ontmoetingen tussen burgers en bestuurders, of juist om burgers die zelf een initiatief uit gaan voeren? Als er voor deelnemers onduidelijkheid is over de verwachtingen die ze van zichzelf én van de lokale overheid mogen hebben, neemt de kans toe dat zij afhaken tijdens het traject. Hier schuilt het risico dat

tijdens de burgertop ontstane ideeën slechts ideeën overblijven die niet worden uitgevoerd. Te veel vrijblijvendheid maakt dat zowel burgers als lokale overheid zich geen 'eigenaar' voelen van een idee.

Advies

Voorafgaand aan de burgertop is helder wat de doelstellingen zijn en op welke manier en door wie de resultaten worden behandeld; er wordt hier duidelijk over gecommuniceerd naar alle betrokkenen. De praktijk laat zien dat lokale bestuurders burgertoppen vaak een warm hart toedragen, maar dat er weinig transparantie is over hoe de lokale overheid iets met de opgeleverde resultaten gaat doen. Dit kan het vertrouwen van burgers ten opzichte van de lokale overheid schaden. Ook als de insteek van een burgertop is om burgers vooral zelf initiatieven te laten ontwikkelen, al dan niet in samenwerking met de lokale overheid, moet dit voorafgaand aan de burgertop duidelijk worden gemaakt, inclusief inzicht in een ondersteuningstraject na de burgertop om ideeën tot uitvoer te brengen.

2. Vaststellen onderwerpen

Aanname

Het is efficiënt om de gesprekstema's die tijdens de burgertop aan bod komen van tevoren vast te stellen.

Dit scheelt veel tijd tijdens de dag zelf: er kan direct aan de slag worden gegaan. Bovendien kan het gebruik van 'wordclouds' helpen bij het creëren van thema's waarmee verder kan worden gewerkt kan worden.

Valkuil

In de praktijk zien we dat als thema's van tevoren worden bedacht, het moeilijker is om tijdens de burgertop een gezamenlijke basis en zo een gevoel van gedeeld eigenaarschap van het probleem en de oplossing te creëren. Het gebruik van 'wordclouds' kan ertoe leiden dat vooral de grootste gemene delers aan bod komen en meer omstreden thema's juist niet.

Advies

Het ter plekke creëren van thema's door het uitwisselen van persoonlijke verhalen is een essentieel onderdeel van het groepsproces tussen de deelnemers. Doordat dit aan meerdere gesprekstafels tegelijk gebeurt, ontstaat er een veelheid aan onderwerpen waar deelnemers uit kunnen kiezen om in een volgende fase mee aan de slag te gaan. Mocht het gesprekstema toch al van tevoren vastliggen, geef de deelnemers dan de opdracht om thuis al een vraag hierover te formuleren en deze mee te nemen naar de burgertop. Tussen onderwerpen vooraf vaststellen en geheel open te beginnen, zit nog de tussenweg van het aanreiken

van (een keuze uit enkele) domeinen of sectoren. Hierdoor kan er op de actualiteit worden ingespeeld, ook als het gaat om omstreden thema's zoals de komst van een asielzoekerscentrum in de gemeente.

3. Gespreksvormen

Aanname

Als mensen met elkaar in debat gaan, geeft dat mogelijkheden om een probleem van meerdere kanten te bekijken. Dat helpt deelnemers om weloverwogen beslissingen te nemen.

Valkuil

Een debat is erop gericht om met argumenten de ander te overtuigen. Hoewel dit een nuttige werkvorm kan zijn bij het maken van beslissingen, is tijdens burgertoppen te zien dat een debat verwijderend werkt en de basis voor een gezamenlijke basis in de weg staat. Ook als er bijvoorbeeld tijdens gespreksrondes vooral een beroep wordt gedaan op intellectuele en taalvaardigheden, ontstaat er een kloof tussen deelnemers die hierin wél en níét kunnen meekomen.

Advies

Een werkvorm waarin dialoog centraal staat, stimuleert de mogelijkheid om verbindingen te leggen. Hierbij worden verhalen gedeeld en wordt een gezamenlijke basis gelegd van waaruit (duurzame) actiebereidheid kan ontstaan. De 'dromen - kijken bij de burens - doen'-opbouw zoals gehanteerd bij G1000-bijeenkomsten is hiervan een voorbeeld.

4. Werkvormen

Aanname

Het is belangrijk dat mensen elkaar ontmoeten en in gesprek gaan met elkaar. Dat moet niet te veel worden gestuurd met vastgelegde werkvormen.

Valkuil

Ontmoeten op zich levert nog geen open houding en gezamenlijkheid op als basis om ideeën te ontwikkelen en uit te werken. Als er geen uitgebalanceerde werkvormen worden gehanteerd, is het risico groot dat er vrij snel verticale machtsverhoudingen ontstaan waarbij dominante stemmen het gesprek overheersen.

Advies

Er zijn veel werkvormen die van toepassing kunnen zijn op een burgertop. Voor elk lokaal initiatief is het van belang om te verkennen wat de beste werkvorm en decor is. Een gestructureerde werkvorm met duidelijke stappen en met hulpmiddelen bevordert de dialoog en leidt tot transparante conclusies.

5. Rol moderators aan tafel

Aanname

Moderatoren begeleiden het proces aan tafel. Een beknopte instructie aan de moderator vooraf geeft hierbij voldoende inbreng; het gaat immers om de deelnemers die het gesprek voeren.

Valkuil

De kwaliteit van de moderators is in de praktijk erg verschillend. Met name onervaren moderators

hebben vaak moeite om het proces aan tafel te begeleiden. Dit uit zich in de neiging om te interveniëren en het gesprek te sturen met eigen inbreng – dit geldt vooral als de moderators zelf betrokken zijn bij de lokale problematiek of zich niet op hun gemak voelen in een ondersteunende rol. Dit kan ertoe leiden dat niet de stem van alle deelnemers wordt gehoord. Hulpmiddelen zoals een beeldscherm op de gesprekstafel, waardoor de moderator een minder centrale positie inneemt, kan hierbij helpen, zij het op een beperkte wijze (zie ook 6. Gebruik van elektronische hulpmiddelen).

Advies

Bovenop de instructies die moderators krijgen, moeten zij de gelegenheid krijgen om te oefenen in de toepassing ervan. Moderatie moet vooral worden ervaren door het doen. Een geschikt onderdeel tijdens het oefenen is om de moderator de opbouw, het proces en bijbehorende werkzaamheden aan tafel in eigen woorden te laten vertellen, of door het werken met vellen papier met gerichte vragen op tafel die als ondersteuning dienen voor het creatieve proces. Voor een goede uitvoering is het van belang om te werken met een uitgeschreven opzet.

6. Gebruik van elektronische hulpmiddelen

Aanname

Het gebruik van beeldschermen voor de weergave van digitale presentaties en van smart-phones en i-pads helpt tijdens de beraadslagingen. Zulke hulpmiddelen maken de burgertop dynamisch en moeten in deze tijd zonder meer worden gebruikt.

Valkuil

Het gebruik van elektronische hulpmiddelen kan ertoe leiden dat mensen worden afgeleid van het leggen van persoonlijk contact met degenen met wie wordt samengewerkt. Valkuil is ook dat ouderen worden afgeschrikt of afhaken.

Advies

Als er elektronische hulpmiddelen worden gebruikt, moet er voor worden gezorgd dat interpersoonlijk contact centraal staat; deze middelen dienen slechts als bescheiden hulpmiddel.

7. Diversiteit van deelnemers

Aanname

Loting van deelnemers zorgt voor een zo goed mogelijke afspiegeling van de samenleving op het gebied van onder andere etnische achtergrond, leeftijd en opleidingsniveau. Hierdoor zullen niet alleen de al actieve burgers deelnemen aan de burgertop, maar ook groepen die minder maatschappelijk actief zijn. Aanvullende methoden om diversiteit van deelnemers te stimuleren zijn onder meer een grotere hoeveelheid mensen uitnodigen die afkomstig zijn uit moeilijk te bereiken groepen en/of het inzetten van ambassadeurs die hun achterbannen mobiliseren.

Valkuil

Deze methoden leiden per definitie niet tot een diverse samenstelling van deelnemers. De praktijk laat zien dat ook bij deze methoden zelfselectie plaatsvindt. Daardoor nemen uiteindelijk met name witte, hoogopgeleide burgers van middelbare leeftijd en ouder

deel aan de burgertop. Hier is sprake van een participatie-paradox: actieve burgers worden nog actiever en degenen die al weinig maatschappelijk participeren worden niet of moeilijk bereikt. Als de burgertop een urgent thema heeft, lijkt een grotere diversiteit mogelijk.

Advies

Vaak wordt er voor het betrekken van een diverse deelnemersgroep met name gekeken naar de manier van werving. Maar als er in de organisatie zelf onvoldoende vanuit diversiteit wordt gewerkt, werkt dit door op de creativiteit en innovatie die noodzakelijk zijn om diverse sociale, etnische en leeftijdsgroepen daadwerkelijk aan te spreken. Naast samenwerking met organisaties zoals jongerenwerk, organisaties voor mensen met een licht verstandelijke handicap, cliëntenraden, vluchtelingen en nieuwkomersorganisaties, kan heterogeniteit in de organisatie mogelijk bijdragen aan het maken van organisatorische keuzes die zorgen dat meerdere groepen zich aangetrokken voelen om deel te nemen. Deze keuzes kunnen onder meer betrekking hebben op het thema van de burgertop, de werkvormen die worden gebruikt en op praktische keuzes die uitnodigend zijn voor diverse groepen op het gebied van voedsel, alcoholgebruik, locatie en planning.

8. Burgers aan het woord

Aanname

Een burgertop is dé gelegenheid voor burgers om met elkaar over maatschappelijke thema's in gesprek te gaan, zonder dat de politiek zich ermee bemoeit. De burger is hier aan het woord, dus de lokale overheid moet vooral even stil zijn.

Valkuil

Veel burgertoppen zijn erop gericht om door middel van dialoog en het uitwisselen van persoonlijke verhalen tot een bepaalde gezamenlijkheid te komen. Van daaruit wordt gezocht naar antwoorden op maatschappelijke vraagstukken en ideeën om deze tot uitvoer te brengen. Daarbij ontstaat gedeeld eigenaarschap. Als de lokale overheid geen onderdeel is van dit proces, kan dit het gedeeld eigenaarschap bemoeilijken dat nodig is om ideeën in samenwerking tot uitvoer te brengen.

Advies

De keuze om burgers en vertegenwoordigers van lokale overheid samen te brengen tijdens een burgertop heeft als voordeel dat er gedeeld eigenaarschap kan ontstaan waardoor ideeën gezamenlijk kunnen worden uitgevoerd. Deelname vanuit de lokale overheid is dan ook aan te raden. Wel zou tijdens de tafelgesprekken de lokale kennis vanuit de leefwereld moeten domineren – en geen 'overheidstaal'; hier zou een gedegen gespreksmoderator aan kunnen bijdragen.

9. Gehele systeem aan tafel

Aanname

Een burgertop is een plek waar burgers en vertegenwoordigers van de lokale overheid elkaar kunnen ontmoeten. Op die manier kunnen ze elkaars verhalen en perspectieven delen, waardoor er creatieve en innovatieve ideeën kunnen ontstaan.

Valkuil

Als burgers en vertegenwoordigers van lokale

overheden met elkaar in gesprek gaan tijdens een burgertop, bestaat het risico dat beide partijen teruggeworpen worden in verticale afhankelijkheidsrelaties. Een voorbeeld hiervan is de politieagent die in zijn uniform deelneemt aan een gesprekstafel tijdens een burgertop, waarbij burgers zich als ondergeschikt zien en een gelijkwaardige communicatie uit de weg gaan. Hierbij domineert professionele kennis van de ambtenaar ('de expert') de lokale kennis van de burger ('de leek'). Daardoor komt een gelijkwaardig proces dat nodig is voor het creëren van gezamenlijk eigenaarschap niet van de grond.

Advies

Als vertegenwoordigers van de overheid deelnemen aan een burgertop moeten zij duidelijk worden geïnstrueerd om overheidstaal, waarbij verwezen wordt naar de wet- en regelgeving, blauwdrukken en een SMART-aanpak, zoveel mogelijk te vermijden. Net als de andere deelnemers aan tafel worden zij geacht om meer persoonlijk te praten, waarbij eigen ervaringen en verhalen kunnen worden gedeeld.

10. Vervolgtraject planning

Aanname

Aan het einde van de burgertop zijn deelnemers zo enthousiast geworden dat zij zich zullen aanmelden voor het vervolgtraject waarin de ontstane ideeën worden uitgevoerd: smeed het ijzer als het heet is! Door dit enthousiasme is een ondersteund vervolgtraject wellicht niet noodzakelijk; burgers kunnen zichzelf prima organiseren.

Valkuil

Burgertoporganisaties zijn vaak zo intensief bezig met de voorbereidingen van de burgertop zelf, dat het vervolgtraject traject wat onderbelicht blijft. Tijdens de burgertop zelf wordt het vervolgtraject vaak pas aan het einde van het programma aangekondigd (soms zelfs pas als een deel van de deelnemers aanstalten maakt te vertrekken). Dit valt deels samen met het eerder genoemde punt van gebrek aan duidelijkheid over doelstellingen en beoogde resultaten.

Advies

Geef bij de introductie van de burgertop duidelijk aan wat de doelstellingen zijn, wat er met de resultaten zal worden gedaan en door wie, welk traject daarbij hoort en hoe dit wordt ondersteund. Zorg voor een goed ondersteund vervolgtraject waarin de ideeën kunnen worden uitgewerkt, waarbij er duidelijkheid is over de locatie, data en begeleiding en welke rol burgers en lokale overheid hierin hebben.

Randvoorwaarden

Benodigde capaciteiten:

- Binnen de gemeente moet er tijd vrijgemaakt worden voor het organiseren van een burgertop.
- Samenwerking tussen verschillende afdelingen binnen de gemeente is noodzakelijk.
- Bij loting van deelnemers is toegang tot de gemeentelijke basisadministratie nodig.
- Creatie van een laagdrempelige toegang tot de burgertop.

Benodigd draagvlak bij:

- Burgers.
- Gemeente, politiek, bestuurlijk en ambtelijk apparaat.
- Betrokken externe partijen.

Benodigde competenties:

- Kunnen organiseren van grootschalige evenementen.
- Om kunnen gaan met diversiteit en verandering.
- Kunnen aangaan van betekenisvolle contacten met anderen.
- Om kunnen gaan met verschillende gezichtspunten.

Benodigde betrokkenheid:

- Binnen de gemeente is van tevoren duidelijk welk proces wordt ingezet in de behandeling van de resultaten van de burgertop.
- Ambtenaren moeten betrokken zijn bij wat er wordt georganiseerd.
- De gemeente moet de burger als volwaardige partner zien.

Financieel

- Een burgertop kost gemiddeld tussen de 22.000 en 100.000 euro. Dit bedrag wordt gedekt door overheidsgelden, subsidies en sponsoring.
- Lokale ondernemingen kunnen de burgertop in natura ondersteunen in de vorm van inrichting, techniek, transport, catering, etc. Hiervoor kunnen platforms worden gecreëerd voor bijvoorbeeld supermarkten, die gezamenlijk de kosten van de catering op zich kunnen nemen.

Communicatiemiddelen

- Website met informatie over het programma, de doelstellingen, wat er van de deelnemers wordt verwacht en wat zij mogen verwachten, hoe de resultaten zullen worden behandeld en wat de rol van de burger en van de lokale overheid hierin is.

- Een digitaal interactief platform waarbij deelnemers en lokale overheid met elkaar in contact kunnen blijven, ideeën kunnen uitwerken en waar nieuwe bijdragen kunnen ontstaan (ook van mensen die niet aan de burgertop hebben deelgenomen).

Tijd

- Voorbereiding met eigen regie gemeente: ¾ jaar. Bij het opzetten van een beweging van burgers: 1-1,5 jaar.
- Deelnemers uitnodigen: 2 maanden voor de burgertop.
- Uitvoer burgertop: een hele dag.
- Vervolgtraject: minimaal twee bijeenkomsten van een dagdeel.

Meer weten/lezen

Wetenschappelijke literatuur

- Boogaard, G., Michels, A., Cohen, J., Smets, P., Binnema, H. & Vlind, M. (2016). *G1000. Ervaringen met burgertoppen*. Den Haag: Boom bestuurskunde.
- Cohen, J. (2015). De vierde D (inaugurale rede Thorbecke leerstoel). *Bestuurswetenschappen*, 69(2), 9-23.
- Fishkin, S. & Luskin, R.C. (2005). Experimenting with a democratic ideal: deliberative polling and public opinion. *Acta Politica*, 40, 287.
- Fung, A. & Wright, E. (2001). Deepening democracy: Innovations in empowered participatory governance. *Politics & Society*, 29 (1), 4-41.
- Levine, P., Fung, A. & Gastil, J. (2005). Future directions for public deliberation, *Journal of public deliberation*, 1(1), article 3.
- Meer, T. van der (2017). *Niet de kiezer is gek*. Houten: Spectrum.
- Michels, A. & Binnema, H. (2016). Hoe divers, invloedrijk en deliberatief is een G1000? Het ontwerp van een burgertop en de verwezenlijking van democratische waarden. *Bestuurswetenschappen*, 70 (1), 17-36.
- Michels, A. & Caluwaerts, D. (2017). De G1000 in België en in Nederland: analyse van een democratisch spanningsveld. *Res Publica*, 1, 61-87
- Remmerswaal, J. (2008). *Handboek groepsdynamica: Een inleiding op theorie en praktijk*. Soest: Nelissen.
- Reybrouck, D. van (2014). *Tegen verkiezingen*. Amsterdam: De Bezige Bij.
- Smets, P. & Vlind, M. (2017). Deliberatieve democratie: Ervaringen met diversiteit in burgertop Amsterdam. *Beleid en Maatschappij*, 44(2), 122-137.
- Smets, P. & Vlind, M. (2017). Een G1000 gun je iedereen. Participatiebevordering in Kruiskamp, Amersfoort. *Mens & Maatschappij* 92 (1), 93-118.
- Smets, P. & Vlind, M. (2017). *Consolidatie van participatie of slechts eenmalig? Burgerconferentie Gedeelde waarden, Arnhem (25 juni 2016)*. Evaluatie-verslag voor BZK.
- Smith, G. (2009). *Democratic innovations. Designing institutions for citizen participation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Surowiecki, J. (2005). *The wisdom of the crowds: Why the many are smarter than the few*. Londen: Abacus.
- Tonkens, E., Trappenburg, M., Hurenkamp, M. & Schmidt, J. (2015). *Montessori-democratie. Spanningen tussen burgerparticipatie en lokale politiek*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Websites

burgertop-amsterdam.nl
democraticchallenge.nl
G1000.nu
<https://feeds.rijksoverheid.nl/onderwerpen/burgerschap/documenten.rss>

Lijst geraadpleegde ervaringsdeskundigen

Bart Cosijn (Burgertop Amsterdam), Dion van den Berg (Sociaal 13 Tilburg), Jan L'Ortije (Gemeente Roerdalen), Tom Vaessen (Burgertop Venray), Jerphaas Donner (G1000.nu), Harm van Dijk (G1000.nu)

Door de auteurs bijgewoonde burgertoppen

G1000 Amersfoort, G1000 Kruiskamp Amersfoort, G1000 Apeldoorn, G1000 Uden, G1000 Nijmegen, G1000 Rotterdam, G250 de Pijp Amsterdam, Burgertop Amsterdam. Sociaal 13 Tilburg, Burgertop Venray, M200 Maastricht, Arnhem Agenda, Burgerconferentie Gedeelde Waarden Arnhem.

Colofon

Dit is een uitgave in het kader van **www.lokale-democratie.nl**, een gezamenlijk initiatief van de beroeps- en belangenverenigingen van raadsleden, wethouders, burgemeesters, griffiers en gemeentesecretarissen, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Tekst

Peer Smets en Marloes Vlind (Vrije Universiteit Amsterdam)

Redactie

Alex van Kalken

Vormgeving

Buro van Erkelens

Contact

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Democratie en Burgerschap
info@lokale-democratie.nl

November 2017

Partners

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Nederlands
Genootschap
van Burgemeesters

Wethoudersvereniging

Aantekeningen informatieavond democratische vernieuwing burgertop/G1000 9 april 2019

Ongeveer 25 aanwezigen

Redenen voor de motie:

- Brug met de samenleving slaan, bewoners een stem geven en inwoners betrekken bij het maken van beleid
- Dialoog bevorderen
- VVD was overigens niet tegen G1000-info-avond, maar wel tegen een uitgebreid onderzoek

Later werden nog redenen genoemd voor democratische vernieuwing/participatie :

- Samen het gesprek voeren
- Samenspraak
- De samenleving betrekken
- Raad en samenleving zijn twee eilanden
- Raad wil meer betrokkenheid creëren (is dit ook de behoefte van de inwoner?)
- Interactie
- Wens om in contact te komen met de inwoner
- Je moet mensen serieus nemen
- Ook bereid zijn om iets te doen met de uitkomsten
- De echte verbinding ontbreekt nu

Suggesties voor mogelijke onderwerpen die genoemd zijn

- Vanuit GroenLinks kwam de suggestie: windmolens. Volgens sprekers is het beter het onderwerp te verbreden tot energietransitie in brede zin en hoe wend je de opbrengsten van windmolen en zonneparken lokaal aan. Maar kleine projecten kunnen ook, zoals de windturbine in Terheijden, waar de opbrengst van de molen terugvloeit naar de gemeenschap
- Kijk of je als ergens een weg en het riool gaat aanpakken die wijk ook meteen gasloos kan maken. Kijk dan ook meteen naar sociale aspecten in die wijk zoals eenzaamheid (voorbeeld Borne)
- Zogenaamde "*wicked problems*" (taaie, lastige problemen) zoals de patstelling over vuurwerkoverlast met de jaarwisseling die in Enschede als zodanig werd ervaren

Ervaringen

- G1000 was in Amersfoort een kippenveldag met 700 deelnemers die zich bogen over de vragen: Wat willen we met Amersfoort? Wat moet er voor gebeuren? Wat kun je er zelf aan doen?
- Borne had 180 deelnemers: Hoe gaan we samen het energievraagstuk oplossen?
- Als burgerinitiatief is het wel een ontzettende hoop werk. Kost je een half jaar van je leven
- Ambtenaren zijn met moeite aan tafel te krijgen. Angst om als kop van Jut gebruikt te worden
- Geef maximale vrijheid om te spreken over de inhoud
- Borne duurzaam, Mijn Borne 2030 was windowdressing. Mensen hadden beelden in hun hoofd. Kunst om beelden uit de hoofden te krijgen
- Uitkomst wijkt niet echt af van bestuurlijke opvatting. Mensen heb je wel laten nadenken. Hoe vindt je het en wat ben jij bereid er mee te doen.
- Eigenaar van je eigen oplossing
- Borne 2030 werd Borne's bijbeltje

- Jeugd en middengroep bleef weg
- Burgertop is alleen voor burgers, bij een G1000 voor het hele systeem (burgers, werkgevers, overheid, agrariërs etc.)
- Werkgroepen uit de G1000 zijn nu nog actief, maar worden ondertussen niet meer gelinkt aan de G1000.
- Komt het initiatief vanuit de burger is het een leuk idee, ga ermee aan de slag. Komt het initiatief vanuit de gemeente wordt het vaak gezien als input voor een beleidsdocument.

Tips/suggesties

- Er is veel (gratis) kennis in de samenleving. Gebruik die kennis, anders gaat die juist tegenwerken en organiseer je de weerstand. Het is belangrijk kennis uit de samenleving te ontsluiten.
- Het is moeilijk met een G1000 bijeenkomst om de jeugd (tussen de 16 en 21 jaar) te bereiken. Ze werken in de weekenden, hebben hobby's, doen aan sport. Je zou daar een incentive voor kunnen inzetten. In Berkelland hebben we een jongerenraad.
- Ook de groep 25 -45-jarigen is moeilijk te bereiken, want die zitten in het spitsuur van hun leven. 30% maakt zijn post niet meer open. Ga naar de mensen toe. Neem tijd om het uit te leggen. Onderzoek waardoor ze worden getriggerd.
- Gebruik de pagina in het plaatselijke huis-aan-huis krantje.
- Organiseer avonden in de wijk om mensen te informeren over een G1000
- Maak ruimte voor bepaalde groepen, bijvoorbeeld jongeren. Benader ze via de kanalen waar hun interesse ligt: sportveld, muziek etc.
- Goede communicatie is erg belangrijk. Verwachtingen managen.
- Je moet je afvragen: met wie wil de burger spreken? Met elkaar? Met de politiek? En waarover?
- Wat is de behoefte van de raadsleden en wat de behoefte van de inwoner?
- Met wie wil de inwoner het ergens over hebben?
- Om dat te achterhalen kan je "Berkelland spreekt" en/of de "VNG-enquête" inzetten. Of kijken naar beschikbare gegevens (bijvoorbeeld uit onderzoek Companen).
- Je moet ook een keuze maken: richt je je op de hele gemeente of een kern? Het is belangrijk om aan te sluiten bij de eigen identiteit, de dagelijkse/eigen leefomgeving. Wat speelt er? Kijk wat minder bevooroordeeld. Waarom zou in Borculo niet kunnen wat in Borne wel is gelukt. Kijk naar Steenwijkerland, dat is ook een gemeente met veel kernen.
- Begin klein, probeer uit
- Vraag je af: wat willen we bereiken, wat moet daarvoor gebeuren, wat kunnen we zelf doen (waarom wil je een G1000)
- Managen van verwachtingen (gebruik maken van de 9 vragen over participatie)
- Loten is representatief, de opkomst hoeft dit niet te zijn
- Voor de uitnodiging: hoe concreter een thema, hoe beter
- We willen allemaal hetzelfde bereiken, maar realiseren ons wel dat er verschillen zijn in de weg er naar toe
- Peil de behoefte en sluit aan met het juiste middel

Paradox

- Er is behoefte aan participatie en aan de andere kant snelheid van handelen. Er is behoefte aan stevige bestuurders, maar aan de andere kant ontstaat er weerstand in de samenleving

Wat wil de raad nu? Vervolg?

- De aanwezigen willen zicht krijgen op middelen/formats/opties/methodes voor burgerparticipatie (die zijn genoemd in de presentatie van Rik Swieringa)

- Men wil de behoefte peilen aan de inzet van dergelijke middelen. Dat kan door als gemeente zelf een signaal vanuit de samenleving op te pakken of zelf met iets te komen.
- Men wil aansluiten bij “de sfeer”/kernen, klein beginnen, uitproberen

Slot

- Het was een inspirerende avond.
- Er zijn al goede voorbeelden in Berkelland. Denk aan de ontwikkeling van woningbouwplannen/woonvisies in kernen als Geesteren en Beltrum

Wouter Kok,
Arjan van Faassen
Nathalie Pelgrom

Voor meer informatie:

<https://www.lokale-democratie.nl/kennisbank/aan-de-slag-met-participatie/handreiking-burgertoppen-voor-gemeenten>

**Informatieavond
Gemeente Berkelland**

***Democratische vernieuwing
Burgertop/G1000***

***Beknopte weergave /
hoofdlijn discussie***

Aanleiding

Er is een breed gedeelde behoefte onder raadsleden om inwoners nog meer onderdeel te laten zijn van de besluiten die de raad neemt en hoe deze besluiten en gemeentelijk beleid tot stand komen. Raadsleden willen graag de dialoog met de inwoners bevorderen en inwoners meer en eerder betrekken bij wat zij doen. Het organiseren van G1000 kan een middel hiertoe zijn. Vandaar de oproep aan het college de mogelijkheden en beperkingen van dit instrument te onderzoeken. Met de invulling van de informatieavond is mede-invulling gegeven aan de oproep van de raad.

Opzet informatieavond

De informatieavond kende de volgende elementen:

- creëren gelijk kennisniveau (gevoel creëren bij theorie: participatie / democratische vernieuwing / G1000 ‘waar hebben we het eigenlijk over’?)
- Ervaringen uit de praktijk; waarom werkte een G1000 in Borne en elders?
- In gesprek over dilemma’s rond dit onderwerp en de vraag achter de vraag: waarom willen we eigenlijk meer weten over een G1000?

De avond is bezocht door ongeveer 25 raadsleden, -volgers, ambtenaren, burgemeester en een inwoner. De hoofdlijn van de presentaties is op te maken uit de bijgevoegde sheets. Onderstaand volgend de belangrijkste elementen uit de vragen en het gesprek dat werd gevoerd naar aanleiding van de presentaties en stellingen.

Overwegingen bij participatie in het algemeen

Er is veel kennis in de samenleving beschikbaar. Het is de kunst deze te ontsluiten op een wijze die past bij de inwoners. Het niet benutten van deze kennis, kan averechts werken doordat deze kennis veranderd in weerstand en 'tegen de gemeente' gebruikt wordt. Dit maakt participatie volgens de raadsleden noodzakelijk, ook als dit gevolg heeft dat processen langer duren (uitkomst stelling).

Participatie is echter altijd maatwerk. Zeker bij een pluriforme gemeente als Berkelland waar de kernen wezenlijk van elkaar verschillen. Iedere kern kenmerkt zich ook door een eigen houding ten opzichte van gemeente en bestuur. Deze verschillen moet je erkennen en onderdeel maken van je bredere participatieaanpak; wat op de ene plek wel werkt, werkt elders niet.

Vraag daarom ook vooral aan inwoners zelf hoe zij aankijken tegen participatie: hebben zij hier ook behoefte aan, voor welk (concreet) onderwerp en op welke wijze? Heb hierbij niet alleen aandacht voor de verschillen tussen de kernen, maar ook tussen de verschillende doelgroepen.

Het betrekken van een aantal doelgroepen (jongeren en jonge gezinnen) is voor alle vormen en instrumenten van participatie namelijk een extra uitdaging. Hier moet extra in worden geïnvesteerd en vooral gebruik worden gemaakt van de kanalen en contactmomenten waar deze doelgroepen toch al gebruik van maken (denk aan online (community/panel) en (sport)verenigingen. Bovendien is een ruime meerderheid van de raadsleden van mening dat participatie en mensen bevoordeelt die welbespraakt en hoogopgeleid zijn en 'de weg al weten' (uitkomst stelling). Het is de rol van de gemeente om iedereen in het participatieproces te betrekken en zich er bewust van te zijn dat bepaalde (doel)groepen in de samenleving niet 'vanzelf' actief worden in een participatieproces.

Als de gemeente het initiatief neemt voor een participatie-traject, worden inwoners doorgaans pas actief als het over hun directe leefomgeving gaat en over hele concrete onderwerpen. Een succesvol participatie-traject over meer abstracte thema's als bijvoorbeeld een toekomstvisie, heeft een veel grotere kans van slagen als het initiatief hiervoor uit de samenleving zelf komt (en een directe aanleiding kent).

Overwegingen bij G1000

Wat voor participatie-trajecten in het algemeen geldt, geldt ook voor de organisatie van een G1000: om mensen te mobiliseren werkt het het best, als het initiatief uit de samenleving zelf komt of, als het initiatief van de gemeente komt, als het thema van de G1000 heel concreet is en de directe leefomgeving van mensen raakt. Vaak kiezen gemeenten ervoor om een G1000 te organiseren over complexe vraagstukken die zich in een patstelling bevinden en waarvoor de inzet van de samenleving nodig is om tot een oplossing te komen. De energietransitie is als mogelijk onderwerp voor een G1000 in Berkelland genoemd.

De organisatie van een G1000 vraagt veel van vrijwilligers. Niet alleen de voorbereiding en de dag van de G1000 zelf, maar ook de follow-up is cruciaal en vraagt aandacht, tijd en energie. Als de gemeente het initiatief neemt, moet er zuinig worden omgegaan met de mensen zich hier vrijwillig voor willen inzetten en wat je van hen mag vragen/verwachten.

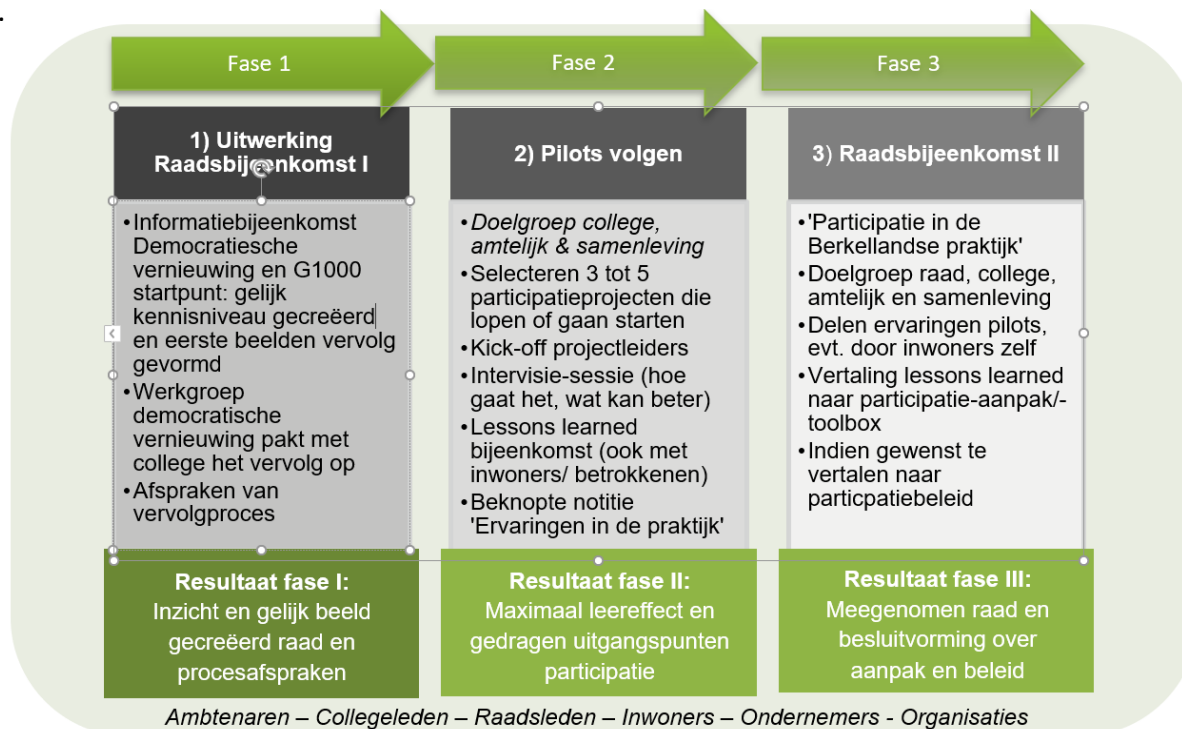
Uitgangspunt van een G1000 is dat de deelnemers maximale vrijheid hebben om zelf onderwerpen in te brengen en oplossingen te bedenken. Daarmee worden de deelnemers (en niet de gemeente) eigenaar van de bedachte oplossingen. Als de gemeente oplossingen adopteert is het van belang dat dit niet de energie van betrokken bij het geadopteerde en de andere onderwerpen wegneemt.

De kracht van een G1000 is dat alle deelnemers als gelijk worden gezien en als individu/burger aan tafel zitten. Iedereen uiteraard met zijn eigen kennis die hij mede op basis van zijn maatschappelijke positie heeft verkregen, maar de mening van de een (in het dagelijks leven bijvoorbeeld ambtenaar of raadslid) weegt niet zwaarder dan de mening van de ander. Dat uitgangspunt verdient extra aandacht als de gemeente het initiatief neemt tot een G1000, dan is het namelijk de gemeente die iets vindt/wil. Deelnemers zullen dan nog eerder een ongelijkheid ervaren met de deelnemers die voor de gemeente actief zijn en mogelijk een meer afwachtende houding aannemen.

Suggestie voor het vervolg: sluit aan bij wat er al gebeurt en leer hiervan

De informatieavond heeft de behoefte om als raad een meer participatieve houding aan te nemen onderbouwd en verder gevoed. De vraag is nu hoe hier als raad invulling aan te geven. Gebaseerd op ervaringen elders bij deze een suggestie voor zo'n vervolg.

In Berkelland worden inwoners al vaak betrokken bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid. Het is niet zo dat er 'nu wordt gestart' met het thema participatie of dat het organiseren van een G1000 hier een eerste invulling van zou zijn. Wel is er de bij de raad de ambitie om de ontwikkeling hiervan te versnellen en te bestendigen. Het kan helpen om dit versnellingsproces met een start (en een eindpunt) te markeren. Het eerste beginpunt is gemaakt met de informatiebijeenkomst over de G1000. Deze zou een vervolg kunnen krijgen door een actief leertraject op te zetten rond een aantal al lopende of binnenkort te starten participatieve trajecten en deze als pilot aan te wijzen. Door deze ambtelijk en als raad (swerkgroep democratische vernieuwing) te gaan volgen in intervisie-achtige sessies, kan een maximaal leereffect worden gecreëerd. De lessons learned van deze pilots kunnen worden gedeeld op alle betrokken niveaus (inwoners, ambtelijk, bestuurlijk en politiek) en worden vertaald naar afspraken en een handreiking voor de participatie-praktijk.

Raadsvergadering

Dossiernummer 1969
Vertrouwelijk Nee
Vergaderdatum 17 september 2019
Agendapunt 18
Omschrijving Bespreekstuk / Bestuursrapportage 2019

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergadering	17 september 2019

Zaaknummer : 254390

Raadsvergadering : 17 september 2019

Onderwerp : Bestuursrapportage 2019

Collegevergadering : 23 juli 2019

Portefeuillehouder : G.J. Teselink

Steller : E.C.P. Gussekloo

tel: : 0545-250 576

Te nemen besluit:

1. De bestuursrapportage 2019 vaststellen
2. De toevoeging en onttrekkingen aan de reserves goedkeuren
 - 2.1. De onttrekking van € 19.400 uit de reserve bestuurlijke claims en reserve en € 19.340 uit de algemene reserve voor het project Gelderland Herdenkt goedkeuren;
 - 2.2. De restant onttrekking van € 85.000 uit de reserve bestuurlijke claims voor de organisatieontwikkeling goedkeuren;
 - 2.3. De toevoeging van € 450.000 aan de reserve bestuurlijke claims voor de lasten van ICT goedkeuren;
3. Het krediet voor de vervanging van de riolering Grolsesteeg verhogen met € 50.000
4. Een krediet van € 90.000 voor de vervanging van de openbare verlichting voor de herinrichting woonstraten Eibergen-zuid verstrekken
5. Het krediet voor de vervanging riolering en herinrichting Haarlo afwaarderen met € 440.000.
6. Het resultaat van de bestuursrapportage van € 198.822 onttrekken aan de algemene reserve.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Met de bestuursrapportage informeren wij u over de stand van zaken in het begrotingsjaar 2019. Waar nodig, neemt u een besluit over aanpassingen van de begroting 2019.

De bestuursrapportage beperkt zich tot 2019. Een doorkijk voor 2020 en de komende jaren heeft plaatsgevonden in de Perspectiefnota 2020.

Argumentatie:

1. De bestuursrapportage leidt tot een aanpassing van de begroting. Aanpassingen van de begroting vallen onder het budgetrecht van de raad, zoals vermeld in de Gemeentewet.
2. Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves vallen onder het budgetrecht van de raad zoals vermeld in de gemeentewet. Om vast te kunnen stellen of hieraan voldaan is, is een expliciet besluit over de verschillende toevoegingen en onttrekkingen noodzakelijk
 - 2.1. Het project Gelderland herdenkt is een eenmalig Achterhoeks project waarvoor we uit de reserve geld beschikbaar stellen.
 - 2.2. Voor de organisatieontwikkeling is eerder al geld beschikbaar gesteld uit de reserves. Het bedrag was nog niet volledig gebruikt, nu onttrekken we het laatste gedeelte van het beschikbaar gestelde bedrag.
 - 2.3. Door wijziging in de regelgeving blijft er dit jaar veel geld over voor ICT. De lasten komen volgend jaar. Om die reden hevelen we het niet bestede geld van 2019 over naar 2020.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

3. Het oorspronkelijke krediet is niet toereikend omdat extra onderzoek noodzakelijk was vanwege asbestverdachte stoffen. Ook moesten meer leidingen worden verlegd en is rekening gehouden met klimaatadaptieve inrichting van het riool.
4. De prijzen voor herinrichting zijn gestegen. Hierdoor valt de aanbesteding hoger uit dan verwacht. Daarmee past de geplande vervanging van de openbare verlichting niet binnen het beschikbare krediet.
5. Het project in Haarlo wordt dit jaar definitief afgerond. Aanbesteding heeft nog in de gunstige markt plaatsgevonden. Daardoor blijft er geld over.
6. In het bestemmingsbeleid dat door de raad is vastgesteld staat dat een negatief resultaat gedekt wordt uit de algemene reserve.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing

Financiën

De bestuursrapportage laat een nadeel zien van € 198.822.

De afwijkingen groter dan € 100.000 die leiden tot het resultaat van de bestuursrapportage zijn:

- Bijdrage VNOG (-/- 435.000)
De VNOG heeft over zowel 2018 als 2019 een tekort in de begroting. Dit tekort moet door de deelnemende gemeenten worden gedragen.
- Aanpassing HHT, abonnementstarief en prijsontwikkeling (-/- € 400.000)
De ontwikkelingen van de prijzen en de aanzuigende werking van het abonnementstarief zorgen voor de stijging van de lasten.
- Ziekte en zwangerschap (-/- € 375.000)
Door ziekte en zwangerschap hebben we meer mensen moeten inhuren dan verwacht.
- Bijdrage ODA (-/- € 255.000)
We nemen meer diensten af van de ODA dan begroot. Hierdoor neemt onze bijdrage aan de ODA toe.
- Vervoerskosten SW (-/- € 150.000)
Er zijn geen vervoerskosten SW geraamd omdat we inzetten op lokale initiatieven. De ontwikkeling van deze lokale initiatieven gaat minder voorspoedig dan verwacht. We hebben daarom op dit moment nog wel te maken met vervoerskosten.
- Ontwikkelingen SDOA (-/- € 126.000)
Ontwikkelingen in het aantal uitkeringsgerechtigden, de uitvoeringskosten en de uitkering van het rijk zorgen voor een stijging van de lasten.
- Algemene Uitkering (€ 1.000.000)
Op basis van de meicirculaire ontvangen we meer algemene uitkering in 2019. Een groot gedeelte van de extra uitkering is het gevolg van de incidentele bijdrage voor de jeugdzorg.
- Dividenden (€ 679.000)
Zowel Alliander (€ 320.000), de BNG (€ 345.000), Twence (€ 15.000) keren meer dividend uit dan verwacht.
- Dubbeltelling begroting (€ 494.000)
In de begroting 2019 zijn de salarislaster van een van de teams dubbel geteld.
- Opbrengst DVO's (€ 350.000)
We verrichten meer werkzaamheden voor andere organisaties. Deze werkzaamheden berekenen we door op basis van een tarief. De opbrengst is hoger dan begroot.
- Openbare verlichting (€ 146.000)
Door een wijziging in de regelgeving gaan we afschrijven op openbare verlichting. Hiermee komt een groot gedeelte van het onderhoudsbudget vrij.

Communicatie

Niet van toepassing.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De bestuursrapportage is een document waarin wij de stand van zaken over 2019 weergeven. Het initiatief ligt volledig bij de gemeente.

Planning en evaluatie

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 17 september 2019

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 juli 2019;

b e s l u i t :

1. de bestuursrapportage 2019 vast te stellen;
2. de toevoeging en onttrekkingen aan de reserves goed te keuren:
 - 2.1. de onttrekking van € 19.400 uit de reserve bestuurlijke claims en € 19.340 uit de algemene reserve voor het project Gelderland Herdenkt goed te keuren;
 - 2.2. de onttrekking van € 85.000 uit de reserve bestuurlijke claims voor de organisatieontwikkeling goed te keuren;
 - 2.3. de toevoeging van € 450.000 aan de reserve bestuurlijke claims voor de lasten van ICT goed te keuren;
3. het krediet voor de vervanging de riolering Grolsesteeg te verhogen met € 50.000;
4. een krediet van € 90.000 voor de vervanging van de openbare verlichting voor de herinrichting woonstraten Eibergen-zuid te verstrekken;
5. het krediet voor de vervanging riolering en herinrichting Haarlo af te waarderen met € 440.000;
6. het resultaat van de bestuursrapportage van € 198.822 te onttrekken aan de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
17 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

Bestuursrapportage 2019

INHOUDSOPGAVE

Bestuursrapportage 2019	1
Inhoudsopgave	4
Samenvatting.....	5
Plezierig Wonen.....	9
Fijn Leven.....	13
Vitaal Platteland	22
Zorg voor wie dat nodig heeft	27
Werken en ondernemen in een sterke regio.....	32
Actief met duurzaamheid en energie	39
Sport is meer!	43
Cultuur is van iedereen.....	47
Samen veilig.....	50
Aan de slag met de Omgevingswet	53
Financiën	56

SAMENVATTING

Leeswijzer

De Bestuursrapportage 2019 is de eerste Bestuursrapportage in deze vorm en op dit tijdstip. In de Bestuursrapportage wordt een stand van zaken gegeven over hoe we er voor staan met het uitvoeren van de begroting. Deze Bestuursrapportage richt zich volledig op 2019. De tekst onder Wat speelt er? is de originele tekst uit de begroting 2019.

Voor alle activiteiten in de begroting 2019 is aangegeven of alles volgens plan verloopt. Dat doen we (net als in de jaarrekening) op drie onderdelen en met drie indicatoren. De drie aspecten die we per activiteit noemen zijn:

- Kwaliteit (welke ontwikkelingen zijn er die van invloed kunnen zijn op de uitvoering).
- Tijd (loopt de uitvoering nog volgens de planning).
- Geld (hoe verhoudt het budget zich tot de werkelijke uitgaven en inkomsten).

Bij ieder onderdeel staat een kleur: groen, oranje of rood.

Groen betekent dat er niets bijzonders is te melden. In een enkel geval staat er toch een korte toelichting omdat er bijvoorbeeld een besluit is genomen. Als de kleur **oranje** is gebruikt, verdient dit aspect aandacht. Het gaat niet helemaal volgens plan. Dat kan positief of negatief zijn. De kleur **rood** duidt op grotere afwijkingen.

In de financiële tabel ziet u bij loonkosten en rente en afschrijving nog geen gerealiseerde bedragen staan. Om het gedurende het jaar voor de budgethouders inzichtelijker te houden worden de lasten die hiermee gemoeid zijn pas bij de jaarrekening doorgeboekt naar de exploitatie.

In de financiële tabellen is de Bestuursrapportage benoemd als Berap.

Samenvatting afwijkingen

In onderstaande tabel staat een samenvatting van de activiteiten waar een of meer van de aspecten (kwaliteit, tijd en geld) rood of oranje 'scoren'.

In de Bestuursrapportage staan de toelichtingen bij deze scores.

	K	T	G	Bedrag x € 1.000
Plezierig Wonen				
We werken aan een regionale woonagenda en aansluitend aan een nieuwe lokale woonagenda	G	O	G	
We werken aan een transformatiefonds om sloop van woningen in de toekomst te bekostigen	G	O	G	
We bewaken de gemeentelijke grondexploitatie. Voor het afwaarderen van plannen treffen we maatregelen	G	G	O	50
We inventariseren in alle kernen in Berkelland de woonbehoefte van inwoners	G	G	O	
<i>Lasten welstandstoetsing</i>				15
<i>Baten welstandstoetsing</i>				-15
We ontwikkelen een kader om woningsplitsing in het buitengebied onder voorwaarden weer toe te staan om de leefbaarheid in het buitengebied te behouden en te versterken	G	O	G	
We vertalen de structuurvisie Wonen voor de 4 grote kernen in nieuwe bestemmingsplannen	O	O	G	
Fijn Leven				
We beheren en onderhouden het openbaar groen en de gemeentelijke begraafplaatsen	R	G	R	
<i>Bestrijden invasieve plantensoorten</i>				-20
<i>Onderhoud bomen</i>				-75
<i>Onderhoud als gevolg van droogte</i>				-75
<i>Stormschade</i>				-35
<i>Lijkschouwing</i>				-11
We investeren extra in verbetering van de kwaliteit van het groen(onderhoud)	G	O	G	
We voeren het watertakenplan 2019-2023 uit (de opvolger van het gemeentelijk rioleringsplan) inclusief klimaatstresstest			O	13
We investeren extra in onderhoud van wegen en paden in het buitengebied op basis van een plan van aanpak	G	O	G	
We onderhouden onze infrastructuur	G	G	O	
<i>Openbare verlichting</i>				146
<i>Verkeersmaatregelen</i>				30
<i>Eikenprocessierups</i>				-50
<i>Niet verhard pad tussen stuw en Brinkweg</i>				18
<i>Herinrichting van de woonstraten Eibergen-Zuid</i>	G	G	O	-3
Het wettelijke doelgroepenvervoer en een deel van het openbaar vervoer samen met buurgemeenten regionaal organiseren en optimaliseren	G	G	O	50
Vitaal Platteland				
We maken een plan van aanpak voor een campagne en ontwikkelen instrumentarium om de asbestverwijdering te versnellen	O	G	G	
We ondersteunen initiatieven van inwoners uit de kleine kernen om samenwerking tussen de verenigingen te vergroten	G	G	O	-62
Zorg voor wie dat nodig heeft				
Wanneer een inwoner een wens heeft voor ondersteuning of begeleiding kijken we eerst wat deze inwoner zelf kan. Daarnaast organiseren we meer algemene voorzieningen als steunpunt in de kern/wijk.	O	G	R	
<i>Rijksvaccinatieprogramma Yunio</i>				-44
<i>Rijksvaccinatieprogramma GGD</i>				-14
<i>Gezond in de stad: Gezond met taal</i>				-20
<i>Gezond in de stad: Lekker nuchter</i>				-40
We stimuleren nieuwe vormen van ondersteuning, hulp en zorg. Vernieuwing proberen wij kleinschalig uit en stellen deze bij in nauwe samenwerking met direct betrokkenen. Dit doen we in een experimentele aanpak met minder regels.	G	G	R	
<i>Onafhankelijke cliëntondersteuning</i>				-30
Wij bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning indien zij niet op eigen kracht en/of met hulp van hun omgeving voldoende zelfredzaam zijn of kunnen participeren (Wmo - zorg in natura)	G	G	R	
<i>Aanpassing HHT</i>				-400
<i>Tariefstijgingen</i>				-300
<i>Aanzuigende werking abonnementstarief</i>				-300
<i>Eigen bijdrage</i>				-75

We geven samen invulling aan de algemene voorzieningen, initiatieven van inwoners, de Lokale Inclusie Agenda en het minimabeleid. G G O 0

Werken en ondernemen in een sterke regio

Samen met de andere gemeenten van de SDOA (Sociale Dienst Oost Achterhoek) en andere betrokken partijen creëren we een compleet, samenhangend en zo lokaal mogelijk werkaanbod voor inwoners met een achterstand tot de arbeidsmarkt. G G O

BUIG uitkering -445

Minder cliënten 200

Resultaat SDOA 2018 119

We maken duurzame verbindingen met ondernemers en organisaties gericht op de inzet van kwetsbare medewerkers onder de Participatiewet G G O -150

Actief met duurzaamheid en energie

Sport is meer!

We beheren gemeentelijke (binnen) sportaccommodaties G G R

Lagere huurinkomsten -55

Indexering subsidie zwembaden -39

We subsidiëren jeugdleden van sportverenigingen G G O -6

Cultuur is van iedereen

Samen veilig

We bevorderen brandveilig wonen van niet zelfredzamen. Daarnaast gaan we inwoners bewust maken over wat zij kunnen doen om (mogelijke) calamiteiten als gevolg van brand te voorkomen door snel en adequaat handelen. G G R

Bijdrage VNOG -435

Loonkosten van het programma Integrale veiligheid -25

Aan de slag met de Omgevingswet

Financiën

We beheren onze financiële middelen G G O

Dividenden 679

Rente 18

We dragen bij aan verbonden partijen G G O -255

We heffen andere belastingen en leges G G O 90

We ontvangen algemene uitkering G G O 1000

We storten en onttrekken aan reserves G G O

Gelderland herdenkt 38

ICT -450

Veranderbudget 85

Bedrijfsvoeringskosten G G O

Rechtspositiebesluit decentrale overheden -25

Jongerenraad -5

Verkiezingen -56

Accountantskosten -40

Frauderisicoanalyse -20

GBT-ondersteunende diensten -19

ICT 450

Veranderbudget -85

Nieuwe Functiewaardering (fuwa) -50

Ziekte en zwangerschap -375

Loonkosten 494

Opbrengsten Dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) 350

Huur huisvesting VMK -13

Fractievergoeding 10

Gelderland herdenkt -38

Leges Omgevingswet 50

Algemene baten en lasten

		G G O	
	<i>Indexering subsidie zwembaden</i>		39
	<i>We subsidiëren jeugdleden van sportverenigingen</i>		6
	<i>We ondersteunen initiatieven van inwoners uit de kleine kernen om samenwerking tussen de verenigingen te vergroten</i>		62
	<i>Frauderisicoanalyse</i>		20
Loonkosten			-75
Totaal			-198

Samenvatting Financiën

In onderstaande tabel is per programma te zien wat de financiële gevolgen zijn **voor de begroting 2019**. Soms betreft het cijfers die ook structureel (begroting 2020 en daarna) gevolgen hebben. In de toelichting bij de activiteiten staat aangegeven of die gevolgen al mee zijn genomen bij de Perspectiefnota.

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Plezierig Wonen	-1.223	-2.431	-99	50	-2.381
Fijn Leven	-9.256	-8.707	5.877	38	-8.669
Vitaal Platteland	-351	-526	-134	-62	-588
Zorg voor wie dat nodig heeft	-25.783	-25.340	-9.698	-1.423	-26.763
Werken en ondernemen in een sterke regio	-13.638	-17.111	3.012	-276	-17.387
Actief met duurzaamheid en energie	-512	-2.063	-74	0	-2.063
Sport is meer!	-2.448	-1.972	-1.172	-100	-2.072
Cultuur is van iedereen	-1.925	-1.766	-1.219	0	-1.766
Samen veilig	-94	-2.341	-1.313	-460	-2.801
Aan de slag met de Omgevingswet	-38	-100	0	0	-100
Financiën	53.594	62.366	28.845	2.034	64.400
Totaal	-1.674	9	24.025	-199	-190

PLEZIERIG WONEN

Kwalitatief goede woningvoorraad nu en in de toekomst Wat speelt er?

- De woningmarkt trekt aan, ook in Berkelland. In 2017 was er een record aantal kooptransacties (529) en in de eerste helft van 2018 zijn 210 woningen verkocht. Het is nu gemakkelijker om een koper te vinden dan een woning.
- We zien een mismatch tussen vraag en aanbod. Veel van de vrijkomende woningen (bij verhuizing en overlijden) sluiten niet aan bij de wensen van woningzoekenden.
- Wonen gaat niet alleen over stenen. Om prettig te kunnen wonen en leven in een dorp of buitengebied is niet alleen de woning van belang. Inwoners wonen in hun huis, ontvangen daar eventueel zorg en vinden het belangrijk dat de omgeving van hun huis er goed uit ziet.
- Na 2020 zal na het aantal inwoners ook het aantal huishoudens dalen, waardoor meer aanbod van woningen ontstaat. Dit kan verhoogde leegstand, waardedaling en vermindering van de kwaliteit van de leefomgeving veroorzaken.
- Het gaat steeds meer om het investeren in de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad. Dit kan door het verduurzamen of levensloopbestendig maken van bestaande woningen.
- Er is in de centra (kernwinkelgebied) van kernen enige ruimte voor transformatie van bestaand vastgoed naar woningen om leegstand en verpaupering in het centrum tegen te gaan.

Speerpunten

Toekomstgerichte bestaande woningvoorraad.

Wat gaan we daar voor doen?

Voor meer informatie over energierenovaties in de particuliere woningvoorraad zie programma Actief met Duurzaamheid en Energie

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☒ Geld

We starten met een pilot integrale wijkaanpak voor transformatie van woningen en het toekomstbestendig maken van wijken

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
- ☒ Geld

We werken aan een regionale woonagenda en aansluitend aan een nieuwe lokale woonagenda

- ☒ Kwaliteit
- ☒ Tijd
Het opstellen van de regionale woonagenda neemt meer tijd in beslag dan gedacht. De verwachting is nu dat de regionale woonagenda eind van dit jaar ter vaststelling kan worden voorgelegd aan de Achterhoekse gemeenteraden.
- ☒ Geld

We werken aan een transformatiefonds om sloop van woningen in de toekomst te bekostigen.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

Het opzetten van een transformatiefonds kost meer tijd dan gedacht. Juridisch moet het kloppen en zorgvuldigheid staat voorop.

☐ **Geld**

We werken met een herstructureringsfonds om nadelige gevolgen van demografische veranderingen tegen te gaan. Investeren in de openbare ruimte en bestaand vastgoed is noodzakelijk.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We zetten de Regietafel Wonen en Zorg voort

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We zijn samen met Kruiswerk en het Energieloket actief aan de slag met de campagne Heerlijk Thuis in Huis

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Het aantal en type woningen past bij de behoefte.

Wat gaan we daar voor doen?

We bewaken de gemeentelijke grondexploitatie. Voor het afwaarderen van plannen treffen we maatregelen

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

De markt trekt aan. We kunnen daardoor de opbrengst van de bouwleges € 50.000 hoger ramen.

We blijven ruimte bieden voor goede, tijdelijke en innovatieve woningbouwplannen die aansluiten bij de behoefte van onze inwoners

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We inventariseren in alle kernen in Berkelland de woonbehoefte van inwoners.

Kwaliteit

De woonbehoefte is in alle kleine kernen geïnventariseerd. Voor de inventarisatie van de woonbehoefte in grote kernen is de planning om eind 2019 met een plan van aanpak te komen.

Tijd

Geld

We zien dat het welstandstoezicht minder is dan verwacht. Er wordt € 15.000 minder uitgegeven, maar er komt ook € 15.000 minder binnen.

We monitoren de toekomstige sloopopgave

Kwaliteit

Tijd

Geld

We monitoren regionaal en lokaal de ontwikkelingen op de woningmarkt.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We ontwikkelen een kader om woningsplitsing in het buitengebied onder voorwaarden weer toe te staan om de leefbaarheid in het buitengebied te behouden en te versterken.

Kwaliteit

Tijd

In het plan van aanpak 'dubbele bewoning/woningsplitsing buitengebied' is opgenomen dat de ontwerp structuurvisie woningsplitsing in maart/april 2019 wordt aangeboden aan de raad. Dit is om verschillende redenen niet haalbaar gebleken. Het streven is nu om de ontwerp structuurvisie woningsplitsing in oktober/november aan de raad aan te bieden.

Geld

We vertalen de structuurvisies Wonen voor de 4 grote kernen in nieuwe bestemmingsplannen

Kwaliteit

Op 23 juli zijn de regionale en lokale kwaliteitscriteria woningbouw vastgesteld. Dit heeft tot gevolg dat er een herbeoordeling moet komen van de bestaande plannen uit het 'Plan van Aanpak doorvertalen Structuurvisies Wonen naar bestemmingsplannen'. Bekeken moet worden of ze passen binnen de kwaliteitscriteria.

Tijd

Door de herbeoordeling loopt de planning uit.

Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
We werken aan een transformatiefonds om sloop van woningen in de toekomst te bekostigen	0	-250	-3	0	-250
We starten met een pilot integrale wijkaanpak voor transformatie van woningen en het toekomstbestendig maken van wijken.	0	-1.250	-11	0	-1.250
Loonkosten van het programma Wonen	-1.429	-1.632	0	0	-1.632
Rente en afschrijving van het programma Wonen	-127	-89	0	0	-89
We bewaken de gemeentelijke grondexploitaties	-1.279	-876	-858	0	-876
We inventariseren in alle kernen in Berkelland de woonbehoefte van inwoners	0	-80	-17	15	-65
We monitoren de toekomstige sloopopgave.	0	-30	-2	0	-30
Woningmarktonderzoek	-180	-70	-29	0	-70
Totaal Lasten	-3.015	-4.277	-919	15	-4.262
Baten					
We bewaken de gemeentelijke grondexploitaties	1.792	1.061	446	0	1.061
We inventariseren in alle kernen in Berkelland de woonbehoefte van inwoners	0	785	375	35	820
Totaal Baten	1.792	1.846	821	35	1.881
Resultaat	-1.223	-2.431	-99	50	-2.381

Kaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Regionale Woonagenda 2015-2025	2015
Verordening Starterslening gemeente Berkelland 2015	2015
Verordening Blijverslening gemeente Berkelland	2016
Structuurvisie Wonen Eibergen	2016
Energie Uitvoeringsprogramma 2015-2018	2016
Lokale Woonagenda	2016
Woningmarktmonitor 2017	2017
Structuurvisies Wonen Neede, Borculo en Ruurlo	2017
Wendbaar Woonbeleid	2018

FIJN LEVEN

Een toegankelijke, klimaatbestendige en kleurrijke leefomgeving Wat speelt er?

- Het is fijn leven in Berkelland. Inwoners geven met bijna het cijfer 8 aan dat ze erg fijn wonen. Zij willen ook in de toekomst tevreden blijven over hun woon- en leefomgeving. Dat betekent dat we moeten investeren in een toegankelijke, klimaatbestendige en kleurrijke leefomgeving. Er is op dit moment meer financiële ruimte om een impuls te geven aan deze ambitie.
- Inwoners, bedrijven, verenigingen en ondernemers organiseren veel zelf. Zij nemen op veel terreinen initiatieven om onze leefomgeving en samenleving mooier te maken. De gemeente helpt daar graag bij. We geven onze inwoners en ondernemers de ruimte en het vertrouwen om zelf zaken op te pakken en met elkaar te regelen.
- Wij moeten onze leefomgeving voorbereiden op de klimaatverandering. We zullen moeten leren omgaan met grote hoeveelheden water (hevige regenval en binnenkomend water vanuit het buitenland), droogteperioden en hoge temperaturen.
- Nederland wil naar een circulaire economie (een economie waarin reststoffen volledig opnieuw worden hergebruikt). Landelijk is daarvoor het programma Van Afval Naar Grondstof 'VANG' opgezet. Gemeenten zijn daarbij belangrijke partners, omdat zij verantwoordelijk zijn voor de inzameling van het huishoudelijk afval. Berkelland wil voldoen aan de landelijke doelstelling uit het programma. Dit betekent dat we in 2020 niet meer dan 100 kilogram restafval per inwoner willen inzamelen.

Speerpunt

Investeren in de samenleving

Wat gaan we daar voor doen?

Bij projecten en activiteiten beginnen we en gaan we zoveel mogelijk uit van de samenleving.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Samen met inwoners, bedrijven, verenigingen en instellingen stellen we wijkagenda's op en voeren ze uit.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We ondersteunen ontwikkeling van en waar nodig initiatieven uit wijken, buurten en kernen en ontwikkelen een financieel instrument dat hierbij helpt.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We verstevigen onze netwerken in wijken en kernen en hebben oog voor die groepen die nog niet zo betrokken of in beeld zijn.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We werken met gebiedswethouders.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Een uitnodigende leefomgeving

Wat gaan we daar voor doen?

Bij plannen en onderhoud zetten we in op het stimuleren van 'bewegen' in onze leefomgeving.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We beheren en onderhouden het openbaar groen en de gemeentelijke begraafplaatsen.

- ☐ Kwaliteit

Bestrijden invasieve plantensoorten

Een goed voorbeeld van zo'n 'invasieve' plantensoort is de Japanse Duizendknoop. De invasieve planten verdringen de inheemse soorten en brengen schade toe aan verhardingen en bouwwerken. Een intensieve bestrijding is nodig. Dit is ook een wettelijke verplichting. We hebben geprobeerd binnen het huidige budget (en dus beperkte middelen) de invasieve soorten in toom te houden / te bestrijden. Dat is echter niet meer voldoende.

Onderhouden van bomen

In de Perspectiefnota is al gemeld dat we tegen achterstanden in onderhoud aanlopen. Bomen moeten uit veiligheidsoogpunt iedere drie jaar worden geïnspecteerd en -afhankelijk van de soort- ook regelmatig worden onderhouden. Er moet structureel geld bij.

Extra onderhoud bomen als gevolg van extreme droogte zomer 2018 en storm voorjaar 2019

Als gevolg van de extreme droogte in de zomer van vorig jaar zijn veel meer bomen doodgegaan dan gebruikelijk. Er is geld nodig om de dode bomen te ruimen en nieuwe te planten. Ook de storm begin juni van dit jaar heeft behoorlijke schade aan de bomen toegebracht. Er moesten en moeten veel bomen geruimd en herplant worden. Ook is er veel schade aan takken, waardoor extra onderhoud noodzakelijk is om de bomen veilig te houden.

Lijkschouwing

Het budget lijkschouwingen gebruiken we om de gemeentelijk lijkschouwer (GGD) te bekostigen. De gemeentelijk lijkschouwer doet onderzoek bij gevallen van niet-natuurlijk overlijden, meestal samen met de politie. Bijvoorbeeld bij een ongeval, suïcide of misdrijf. Bij niet-natuurlijk overlijden is het inschakelen van de gemeentelijk lijkschouwer verplicht. De gemeentelijke lijkschouwer (ook wel forensisch arts genoemd) doet onderzoek naar de aard en omstandigheden van het overlijden. De arts

brenkt in geval van een niet-natuurlijke dood verslag uit aan de Officier van Justitie, en zorgt voor de afgifte van de juiste overlijdenspapieren.

Ook bij euthanasie is het inschakelen van de gemeentelijk lijkschouwer verplicht. Na het intreden van de dood vraagt de behandelend arts de forensisch arts om de overledene te schouwen en de papieren te controleren op volledigheid. Deze zal vervolgens met de Officier van Justitie overleggen om het lichaam vrij te geven en om de papieren door te kunnen sturen naar de Regionale Toetsingscommissie Euthanasie.

Het aantal lijkschouwingen is de laatste jaren toegenomen en dus ook de kosten voor de gemeente. De gemeente heeft daar geen invloed op. Een verhoging van het budget is noodzakelijk.

 Tijd

 Geld

Bestrijden invasieve plantensoorten

Er is structureel een extra bedrag noodzakelijk van € 20.000 (voor 2020 en volgende jaren is hiermee rekening gehouden in de Perspectiefnota).

Onderhouden bomen

Er is structureel een extra bedrag nodig van € 75.000 (regulier onderhoud; voor 2020 en volgende jaren is hiermee rekening gehouden in de Perspectiefnota).

Er is incidenteel een extra bedrag nodig van € 75.000 (extra onderhoud als gevolg van extreme droogte zomer 2018).

Er is incidenteel een extra bedrag nodig van € 35.000 (extra onderhoud als gevolg van stormschade in juni 2019).

Lijkschouwing

Er is structureel een extra bedrag nodig van € 11.000 euro (voor 2020 en volgende jaren is hiermee rekening gehouden in de Perspectiefnota).

We investeren extra in verbetering van de kwaliteit van het groen(onderhoud)

 Kwaliteit

 Tijd

Voor deze activiteit is in de begrotingsperiode 2019-2023 1.500.000 euro beschikbaar. Er wordt gewerkt aan een uitvoeringsplan om deze gelden zo goed mogelijk in te zetten. Eind 2019 is dit plan gereed. We verwachten vanaf 2020 de beschikbare middelen te kunnen inzetten.

 Geld

We overleggen met inwoners en ondernemers over hun eigen (gezamenlijke) inbreng en verantwoordelijkheid bij het inrichten en onderhouden van hun/onze openbare ruimte.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We passen ecologisch beheer toe, niet alleen bij bermen, maar zo mogelijk ook op andere terreinen, zoals parken, in gemeentelijk bezit.

 Kwaliteit

 Tijd

 Geld

We realiseren groen/blauwe parels (aantrekkelijke plekken met groen en water) in de kernen.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We zaaien daar waar mogelijk bermen/terreinen in met kleurrijke zaadmengsels.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Leefomgeving aangepast aan het veranderende klimaat.

Wat gaan we daar voor doen?

We voeren een bewustwordingscampagne voor inwoners en bedrijven over wat zij zelf kunnen doen aan gevolgen van de klimaatverandering.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We voeren het watertakenplan 2019-2023 uit (de opvolger van het gemeentelijk rioleringsplan) inclusief klimaatstresstest.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Vervanging riolering en herinrichting Haarlo

De werkzaamheden zijn een tijd geleden uitgevoerd. Eind 2019 sluiten we het project definitief af. Door een gunstige aanbesteding een aantal jaren geleden en meevallende werkzaamheden is er een voordelig resultaat van € 440.000.

Vervanging riolering Grolsesteeg Borculo

We hebben het krediet met 20% (50.000 euro) overschreden. Er zijn meer kosten gemaakt voor asbestonderzoek, omdat er asbestverdachte stoffen werden aangetroffen (uiteindelijk bleek het niet om asbest te gaan). Bovendien moesten er meer kabels en leidingen verlegd worden en is er in overleg met de buurt rekening gehouden met een klimaatadaptieve inrichting van het riool (extra wadi, ondergrondse waterbuffer, extra infiltratiegoten en groene infiltratieverharding).

De per saldo lagere kapitaallasten door deze ontwikkelingen zijn terug te vinden bij de rente en afschrijving van dit programma.

Veilige en makkelijk berijdbare wegen en paden.

Wat gaan we daar voor doen?

We bepalen waar mogelijk samen met inwoners en ondernemers de (her)inrichting van onze wegen en paden.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We investeren extra in onderhoud van wegen en paden in het buitengebied op basis van een plan van aanpak.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Voor deze activiteit is € 2.000.000 beschikbaar in de begrotingsperiode 2019-2023. Het jaar 2019 is/wordt gebruikt om een goede inventarisatie en analyse van onze wegen te maken. Deze vormt de basis voor het plan van aanpak/uitvoering dat eind 2019 gereed is. Vanaf 2020 verwachten we het beschikbare geld te kunnen inzetten.

We onderhouden onze infrastructuur.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Openbare verlichting:

De vervanging van verlichting door zuinige LED verlichting werd de afgelopen jaren bekostigd uit budget. Het gaat echter om vervangingsinvesteringen. Het is beter om deze via de investeringslijst te laten lopen. Op deze manier wordt de vervangen verlichting op de juiste wijze meerjarig afgeschreven. Het structureel voordeel op het onderhoudsbudget is € 145.900 vanaf 2019. In de Perspectiefnota is hier rekening mee gehouden. Vanaf 2020 is daartegenover een verzwarende van de kapitaalslasten opgenomen voor de vervanging van verlichting ad € 27.667.

Verkeersmaatregelen

Het aantal activiteiten en de kosten van verkeersmaatregelen verschilt van jaar tot jaar. In 2019 voeren we een aantal minder (dure) maatregelen uit. We verwachten een voordeel van € 30.000.

Bestrijding eikenprocessierups:

Ondanks een goede preventieve bestrijding hebben toch meer overlast van de eikenprocessierups. Dit is een landelijk probleem en in Berkelland staan bovendien veel eikenbomen. We hebben € 50.000 extra nodig.

Niet verhard pad tussen stuw en Brinkweg in Eibergen

Deze activiteit stond op de investeringslijst van 2018. Om budgettaire redenen heeft het college besloten deze investering niet te doen. Dit levert een besparing op van € 18.000.

Herinrichting van de woonstraten Eibergen-zuid

Voor dit project is in 2017 een krediet beschikbaar gesteld van 1.1 miljoen euro. De aanbesteding voor het grootste gedeelte van de werkzaamheden is duurder uitgevallen dan destijds ingeschat. Dit is te verklaren doordat veel prijzen in deze sector fors zijn gestegen. De aanbesteding soupeert daarmee het hele krediet op. Ondanks het doorvoeren van diverse bezuinigingen (bijvoorbeeld goedkopere materialen) is er nu geen ruimte meer voor bepaalde geplande werkzaamheden, zoals het vervangen van de openbare verlichting. Daarom wordt verzocht het krediet te verhogen met € 90.000, zodat deze zeer wenselijke werkzaamheden wel uitgevoerd kunnen worden. De hogere kapitaallasten zijn in de tabel opgenomen bij rente- en afschrijving van dit programma.

Bereikbare woningen, bedrijven en voorzieningen

Wat gaan we daar voor doen?

Het wettelijke doelgroepenvervoer en een deel van het openbaar vervoer samen met buurgemeenten regionaal organiseren en optimaliseren.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

De laatste jaren zien we dat de uitgaven voor het leerlingenvervoer lager zijn dan de begroting. We verlagen de raming daarom met € 50.000.

Vrijwilligersvervoer stimuleren en helpen ontwikkelen, ook in de doorontwikkeling.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Hergebruik van grondstoffen (Van Afval Naar Grondstof)

Wat gaan we daar voor doen?

We nemen gerichte actie om zwerfafval terug te dringen op basis van de halfjaarlijkse monitor zwerfafval.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We werken samen met onze inwoners het nieuwe grondstoffenplan uit in maatregelen die afvalbeperking en afvalscheiding (grondstofscheiding) bevorderen.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Gemeentelijke gebouwen en scholen

Wat gaan we daar voor doen?

We investeren in passende toekomstbestendige huisvesting van scholen en houden rekening met o.a. demografische ontwikkelingen.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We onderhouden de gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We stoten gebouwen af die we niet zelf in gebruik hoeven te hebben.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
Halfjaarlijks monitoren wij het zwerfafval in de openbare ruimte.	-33	-54	-20	0	-54
We werken samen met onze inwoners het nieuwe grondstoffenplan uit in maatregelen die afvalbeperking en afvalscheiding (grondstofscheiding) bevorderen.	-2.535	-3.127	-1.068	0	-3.127
Onderwijs en huisvesting	-827	-782	-395	0	-782
Het wettelijk doelgroepenvervoer en een deel van het openbaar vervoer samen met buurgemeenten regionaal organiseren en optimaliseren	-589	-703	-176	50	-653
We overleggen met inwoners over speelplekken	-93	0	-4	0	0
We onderhouden de gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente	-372	-251	-166	0	-251
We beheren, onderhouden, vernieuwen of renoveren de riolering	-2.148	-1.499	-427	0	-1.499
We beheren en onderhouden het openbaar groen en de gemeentelijke begraafplaatsen	-1.849	-732	-477	-216	-948
We onderhouden onze infrastructuur	-3.515	-2.929	-770	176	-2.753
We ondersteunen ontwikkeling van en waar nodig initiatieven uit wijken, buurten en kernen en ontwikkelen een financieel instrument dat hierbij helpt	0	-625	-44	0	-625
We investeren extra in onderhoud van wegen en paden in het buitengebied op basis van een plan van aanpak	0	-500	0	0	-500
We investeren extra in verbetering van de kwaliteit van het groen(onderhoud).	0	-375	0	0	-375
We zaaien daar waar mogelijk bermen/terreinen in met kleurrijke zaadmengsels	0	-189	-66	0	-189
Loonkosten van het programma Leefomgeving	-3.243	-5.086	0	0	-5.086
Rente en afschrijving van het programma Leefomgeving	-5.587	-3.919	0	28	-3.891
Totaal Lasten	-20.790	-20.771	-3.614	38	-20.733
Baten					
Halfjaarlijks monitoren wij het zwerfafval in de openbare ruimte.	42	54	0	0	54
We werken samen met onze inwoners het nieuwe grondstoffenplan uit in maatregelen die afvalbeperking en afvalscheiding (grondstofscheiding) bevorderen.	3.523	4.039	3.194	0	4.039
Onderwijs en huisvesting	181	143	249	0	143
Het wettelijk doelgroepenvervoer en een deel van het openbaar vervoer samen met buurgemeenten regionaal organiseren en optimaliseren	0	1	0	0	1
We onderhouden de gebouwen die in eigendom zijn van de gemeente	596	108	64	0	108
We beheren, onderhouden, vernieuwen of renoveren de riolering	6.449	7.179	5.752	0	7.179
We beheren en onderhouden het openbaar groen en de gemeentelijke begraafplaatsen	495	336	164	0	336
We onderhouden onze infrastructuur	248	205	68	0	205
Totaal Baten	11.534	12.065	9.492	0	12.065
Resultaat	-9.256	-8.707	5.877	38	-8.669

Kaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Rapportage groenbeheer	2009
Speelruimteplan	2007
Groenstructuurplan	
Speelruimtebeleid	2009

VITAAL PLATTELAND

Een vitaal en innovatief buitengebied

Wat speelt er?

- Het platteland is niet langer meer alleen van boeren, maar is gedeeld gebied met nieuwe inwoners en recreanten. Het platteland wordt multifunctioneel gebruikt. Dit levert spanning op, maakt het complexer maar biedt ook mooie kansen om ons platteland toekomstbestendig te maken.
- In de landbouw stoppen veel boeren, boerenbedrijven die er zijn worden vooral groter. Er vindt daarnaast ook verbreding van de landbouw plaats, doordat er meer natuur inclusieve landbouw, zorg, toerisme en energie als verdienmodellen worden toegevoegd.
- Het coulisselandschap is ons visitekaartje en krijgt een steeds belangrijkere plaats op het platteland. Wel staat het onder druk door schaalvergroting van de landbouw. Er is aandacht voor het behoud en versterking van het coulisselandschap als drager van ecologische en landschappelijke kwaliteit.
- Asbest moet voor 2024 van alle daken. Dit is een grote opgave in het buitengebied met veel schuren en stallen die er staan. Ook het grote aantal vrijkomende agrarische bebouwing vraagt om een grootschalige aanpak. Soms is sloop een optie, maar er is ook ruimte voor nieuwe economische dragers zoals start-ups.
- Het platteland kent veel verenigingen, buurtschappen enzovoort, deze voorzieningen worden zelf georganiseerd. Wel staan ze onder druk, door onder meer ontgroening, vergrijzing en de veranderingen in de maatschappij.

Speerpunt

Toekomstgericht ondernemen in het buitengebied

Wat gaan we daar voor doen?

Inzicht krijgen in de duurzaamheidsdoelen van boeren tijdens de coachingsgesprekken.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We faciliteren initiatieven van nieuwe ondernemers in het buitengebied, we maken hierbij gebruik van een rode loper aanpak.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We maken een nieuw bestemmingsplan Buitengebied dat zoveel mogelijk ruimte biedt aan duurzame ontwikkelingen.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We onderzoeken samen met de Wageningen Universiteit de mogelijkheden van verticale landbouw.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We organiseren netwerkbijeenkomsten, zoals de Berkellanddag, voor bewustwording en kennisdelen over verdienmodellen in het buitengebied.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We stellen het plussenbeleid vast in 2019.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
Het gemeentelijk plussenbeleid voor Berkelland is op 19 maart 2019 door de gemeenteraad vastgesteld.
- ☐ Geld
Geen budgetoverschrijding

Mooi Landschap

Wat gaan we daar voor doen?

Stimuleren van aanleg van nieuwe natuur en landschapsbeheer.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Voor meer informatie over ecologisch bermbeheer zie programma Fijn Leven

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We gaan samen met Achterhoek Toerisme aan de slag om knelpunten in bestaande wandel- en fietsroutes op te lossen.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We gaan samen met het Waterschap kansen voor de beleefbaarheid van het stroomgebied van de Berkel verkennen

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We maken een plan van aanpak voor aanpak van vrijkomende agrarische bebouwing.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We maken een plan van aanpak voor een campagne en ontwikkelen instrumentarium om de asbestverwijdering te versnellen.

- ☒ Kwaliteit
Doordat in de Eerste Kamer het voorstel over het asbestverbod in 2025 niet is aangenomen, maken wij een pas op de plaats. We wachten af hoe het loopt met de asbesttrein, wat verzekeraars gaan doen met het asbestverbod en met welk nieuw voorstel de minister komt in het najaar. Daarna bepalen we hoe we verder gaan met het stimuleren van het verwijderen van asbest van daken.
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We ondersteunen de mogelijkheid om een cursus gastheer van het landschap te volgen

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Sociaal vitaal

Wat gaan we daar voor doen?

De Voormekaar teams hebben extra oog voor de situatie bij agrariërs en stoppers

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Er worden coachingsgesprekken gevoerd met agrariërs waarin ook gekeken wordt naar hun financiële situatie.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd

☐ **Geld**

Voor meer informatie over maatregelen om onze inwoners zo lang mogelijk thuis te laten wonen zie programma Plezierig Wonen.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We ondersteunen initiatieven en projecten in het kader van Leader

☐ **Kwaliteit**

Sinds de openstelling van LEADER zijn er in totaal 2 beschikkingen afgegeven voor Berkellandse projecten. Deze zijn in uitvoering. Daarnaast heeft Berkelland bijgedragen aan een aantal regionale LEADERprojecten. We zullen de komende tijd LEADER onder de aandacht brengen van het publiek.

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We ondersteunen initiatieven van inwoners uit de kleine kernen om de samenwerking tussen verenigingen te vergroten.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

In de begroting is onder 'algemene baten en lasten' de subsidie voor dorpshuizen opgenomen. Deze subsidie kennen wij sinds 2018. Het is logischer om het budget van € 62.000 te verschuiven naar deze activiteit.

Wat mag het kosten?

Onder de activiteit 'We maken een plan van aanpak voor een campagne en ontwikkelen een instrumentarium om de asbestverwijdering te versnellen' is het budget uit Samen investeren in Berkelland opgenomen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
We maken een plan van aanpak voor aanpak van vrijkomende agrarische bebouwing	0	-125	-81	0	-125
We maken een nieuw bestemmingsplan buitengebied.	-3	0	-6	0	0
Het stimuleren van aanleg van nieuwe natuur en landschapsbeheer	-77	-71	-84	0	-71
We organiseren netwerkbijeenkomsten zoals de Berkellanddag voor bewustwording en kennisdelen over duurzame landbouw	-128	-43	-11	0	-43
We ondersteunen initiatieven van inwoners uit de kleine kernen om de samenwerking tussen verenigingen te vergroten	-46	-62	-3	-62	-123
We maken een plan van aanpak voor een campagne en ontwikkelen instrumentarium om de asbestverwijdering te versnellen	0	-250	-35	0	-250
Loonkosten van het programma Plattelandsontwikkeling	-97	0	0	0	0
Rente en afschrijving van het programma Plattelandsontwikkeling	0	-4	0	0	-4
Totaal Lasten	-351	-555	-219	-62	-616
Baten					
We maken een plan van aanpak voor aanpak van vrijkomende agrarische bebouwing	0	0	85	0	0
Het stimuleren van aanleg van nieuwe natuur en landschapsbeheer	0	0	0	0	0
We ondersteunen initiatieven van inwoners uit de kleine kernen om de samenwerking tussen verenigingen te vergroten	0	29	0	0	29
Totaal Baten	0	29	85	0	29
Resultaat	-351	-526	-134	-62	-587

Kaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Plan van Aanpak bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2016	2015
Uitgangspuntennotitie bestemmingsplan Buitengebied Berkelland 2016	2016
Beleidsregel kleinschalige horeca in het buitengebied	2014
Structuurvisie 2025	2010
Regeling Landschap	2015
Uitvoeringsagenda 2.0 Achterhoek 2020	2016
Voorontwerp Bestemmingsplan buitengebied 2016	in procedure
Structuurvisie bovenplanse sloop-bonus regeling	2017
Beleidsregels Ruimtelijke ordening en duurzame energie	2017

ZORG VOOR WIE DAT NODIG HEEFT

Samen denken, Samen doen

Wat speelt er?

- Het uitvoeringsprogramma Samen denken Samen doen is in 2018 gestart. Samen met maatschappelijke partners en inwoners werken wij aan ontwikkeling en vernieuwing van vraagstukken binnen het sociaal domein. Daarbij ligt het accent op preventie, vroegsignalering en transformatie.
- Het is van groot belang dat wij het eigen initiatief en de eigen verantwoordelijkheid van inwoners stimuleren binnen het beschikbare budget. We ondersteunen inwoners zelfredzaam en samen redzaam te zijn en te blijven. En hen te ondersteunen als zij zichzelf en samen met hun netwerk zich niet weten te redden. Wij stimuleren verbindingen met aanpalende beleidsterreinen, zoals sport, gezondheid, cultuur en onderwijs, om zo veel mogelijk te voorkomen dat inwoners een beroep moeten doen op specialistische zorg. Wij richten ons op preventieve activiteiten die aantoonbaar werken.
- Daar waar de vraag naar professionele zorg groter wordt, groeit veelal ook het aantal mantelzorgers dat zorgdraagt voor een naaste. Hoewel de zorg vaak met liefde wordt gedaan, kan mantelzorg ook ervaren worden als een last. Erkenning en ondersteuning zijn nodig om deze last draaglijk te houden.
- Het aantal nieuwkomers is afgelopen jaren fors toegenomen. Integratievraagstukken spelen onder andere op het gebied van taal – en in het verlengde daarvan – onderwijs en werk. Om hier zorgvuldig en daadkrachtig mee om te gaan, wordt nauw met betrokken netwerkpartners (zoals voormekaarteams, jeugdzorg, Werkgroep Integratie Neele (WIN), scholen, Werkgevers ServicePunt, vluchtelingenwerk en de Sociale Dienst Oost Achterhoek) samengewerkt.
- In Berkelland neemt de vraag naar individuele maatwerkvoorzieningen toe. Inwoners worden ouder, leven langer en maken daardoor een langere periode gebruik van voorzieningen. Naast het aantal vragen door de vergrijzing, neemt ook de complexiteit van de vraag toe. We zien dat er een tekort aan algemene voorzieningen is en er snel naar een (duurdere) maatwerkvoorziening wordt verwezen.
- Grip op de financiën is een rode draad voor dit programma. De kosten voor de uitvoering van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet zijn de afgelopen jaren fors gestegen. Deze kostenstijging is er met name in de individuele maatwerkvoorziening. Elke bestaande maatwerkvoorziening kost na verloop van tijd steeds meer, zowel op volume als tarief. Deze stijgende lijn wordt – waar mogelijk – afgebogen met behoud van ondersteuning. Met inwoners en netwerkpartners onderzoeken we alternatieven en starten we experimenten.

Speerpunt

Zorg zoveel mogelijk voorkomen

Wat gaan we daar voor doen?

Wanneer een inwoner een wens heeft voor ondersteuning of begeleiding kijken we eerst wat deze inwoner zelf kan. Daarnaast organiseren we meer algemene voorzieningen als steunpunt in de kern/wijk.

Kwaliteit

Instandhouden algemene voorzieningen

Betula stopt met haar activiteiten in 2020. We zullen op tijd moeten beslissen welke voorzieningen we in stand willen houden en hoeveel geld we daaraan willen besteden. Ook staan wij op verzoek van Betula borg voor de bestuurlijk risico's die voortkomen uit het beëindigen van de activiteiten van Betula.

Bij de beoordeling van de jaarrekening 2018 van Betula is een tekort op de balans geconstateerd van € 110.000. Omdat Betula nu stopt met de activiteiten hoeven we dit niet te compenseren.

We gaan de projecten 'Gezond met taal' en 'Lekker nuchter' uitvoeren.

Tijd

Geld

Rijksvaccinatieprogramma

Het rijksvaccinatieprogramma is uitgebreid. De extra lasten bedragen € 43.470 (Yunio) en € 14.300 (GGD). Deze middelen zijn toegevoegd aan de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Per saldo is dit dus budgettair neutraal.

Instandhouden algemene voorzieningen

Totdat duidelijk is wat het stopzetten van dn Betula betekent, houden we voor deze taken een stelpost aan van € 432.321 (de helft van de subsidie aan Betula) die we in kunnen zetten voor mogelijke kosten op het gebied van welzijn.

De projecten 'Gezond met taal' (€ 20.000) en 'Lekker nuchter' (€ 40.000) worden bekostigd uit de GIDS-gelden. De GIDS-gelden (Gezond in de stad) is een aparte uitkering via het gemeentefonds.

We stimuleren het gebruik van technologische innovatie bij zorgaanbieders en inwoners.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We stimuleren nieuwe vormen van ondersteuning, hulp en zorg. Vernieuwingen proberen wij kleinschalig uit en stellen deze bij in nauwe samenwerking met direct betrokkenen. Dit doen we in een experimentele aanpak met minder regels.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Alle inwoners hebben recht op onafhankelijke cliëntondersteuning. Deze wordt in gemeente Berkelland uitgevoerd door MEE. We zien de lasten door een hoger gebruik toenemen. De extra lasten voor 2019 en volgende jaren bedragen € 30.000. In de Perspectiefnota is daarmee rekening gehouden.

Wij bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning indien zij niet op eigen kracht en/of met hulp van hun omgeving voldoende zelfredzaam zijn of kunnen participeren (Wmo - zorg in natura)

Kwaliteit

Tijd

Geld

Aanpassing HHT-regeling

Door het aanpassen van de HHT regeling waardoor deze alleen voor de mantelzorgers beschikbaar is, wordt er een groter beroep gedaan op Huishoudelijke Hulp en Ondersteuning Thuis. Op dit moment wordt ingeschat dat het om een bedrag van € 400.000 gaat.

Tarieven

Door aanpassingen van de tarieven nemen de lasten voor Huishoudelijke Hulp en Ondersteuning Thuis toe. Naar verwachting is hier een bedrag van € 300.000 mee gemoeid.

Abonnementstarief

Door de aanzuigende werking van het abonnementstarief en de tariefstijgingen nemen de lasten toe. Er is een extra budget nodig van € 300.000.

Eigen bijdrage

We verwachten minder eigen bijdragen van inwoners van € 75.000.

Bovenstaande effecten zijn structureel en ook meegenomen in de Perspectiefnota.

De jeugd ontwikkelt zich positief

Wat gaan we daar voor doen?

Integrale jeugdregie, overleg en afstemming met de maatschappelijke partners.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We breiden de praktijkondersteuners Jeugd bij huisartsen uit.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Wij bieden de ouders/verzorgers de mogelijkheid tot een persoonsgebonden budget om jeugdhulp en ondersteuning zelf in te kopen (Jeugdwet – pgb)

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Wij bieden onze jonge inwoners en/of hun ouders/verzorgers jeugdhulp en ondersteuning (Jeugdwet - zorg in natura).

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

De lasten voor verblijf inclusief behandeling lijken mee te vallen. Dit is echter gebaseerd op een beeld van de eerste drie maanden en geeft nog geen aanleiding om de begroting aan te passen.

Iedereen doet mee in Berkelland

Wat gaan we daar voor doen?

We bieden ruimte aan inwoners en professionals om in te zetten op innovatieve oplossingen voor een gezonde leefstijl. Voorbeeldinitiatieven van buurten, scholen en verenigingen krijgen extra aandacht. We voeren het Mee Doen Arrangement in.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We geven samen invulling aan de algemene voorzieningen, initiatieven van inwoners, de Lokale Inclusie Agenda en het minimabeleid.

- ☐ Kwaliteit

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

De begrote lasten voor de Lokale Inclusie Agenda zijn op dit moment nog geraamd onder algemene baten en lasten. Via deze Bestuursrapportage voegen we dit budget toe aan het programma Zorg voor wie dat nodig heeft.

We voeren het project 'dementievriendelijke samenleving' uit.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Nieuwkomers burgeren in

Wat gaan we daar voor doen?

Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Voldoende en krachtige vrijwilligers en mantelzorgers die worden gesteund waar het nodig is.

Wat gaan we daar voor doen?

Wij realiseren een vrijwilligerspunt Berkelland waar vraag en aanbod elkaar bereiken.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Wij realiseren een steunpunt voor mantelzorgers waar informatie, advies en ondersteuning samen komen.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Wat mag het kosten?

Binnen dit programma heeft een verschuiving tussen activiteiten plaatsgevonden. Dit komt omdat we een aantal van de budgetten beter vinden passen bij deze activiteiten. Onder de activiteit 'We stimuleren nieuwe vormen...' is het budget uit Samen investeren in Berkelland opgenomen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
Een slimme infrastructuur organiseren van inwoners en partners die problematiek vroegtijdig kunnen signaleren.	-155	-76	0	0	-76
Via algemene voorzieningen stimuleren wij onze inwoners om tot een actieve en gezonde levensstijl te komen.	-2.209	-1.490	-1.062	-318	-1.807
Wij bieden de ouders/verzorgers de mogelijkheid tot een persoonsgebonden budget om jeugdhulp en ondersteuning zelf in te kopen (Jeugdwet PGB)	-388	-410	0	0	-410
Wij bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning indien zij niet op eigen kracht en/of met hulp van hun omgeving voldoende zelfredzaam zijn of kunnen participeren (Wmo- zorg in natura)	-10.288	-9.884	-4.672	-1.075	-10.959
Wij bieden onze jonge inwoners en/of hun ouders/verzorgers jeugdhulp en ondersteuning (Jeugdwet- zorg in natura)	-9.717	-9.357	-4.019	0	-9.357
We stimuleren nieuwe vormen van ondersteuning, hulp en zorg. Vernieuwingen proberen wij kleinschalig uit en stellen deze bij in nauwe samenwerking met direct betrokkenen. Dit doen we in een experimentele aanpak met minder regels.	0	-875	0	0	-875
We stimuleren het gebruik van technologische innovatie bij zorgaanbieders en inwoners	0	0	-126	-30	-30
Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering.	0	-30	5	0	-30
Loonkosten van het programma Decentralisaties en transities	-3.811	-3.694	0	0	-3.694
Rente en afschrijving van het programma Decentralisaties en transities	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	-26.568	-25.816	-9.875	-1.423	-27.239
Baten					
Via algemene voorzieningen stimuleren wij onze inwoners om tot een actieve en gezonde levensstijl te komen.	10	2	5	0	2
Wij bieden onze inwoners maatschappelijke ondersteuning indien zij niet op eigen kracht en/of met hulp van hun omgeving voldoende zelfredzaam zijn of kunnen participeren (Wmo- zorg in natura)	775	445	172	0	445
Er is een integraal programma dat richting geeft aan de koers voor inburgering.	0	30	0	0	30
Totaal Baten	785	477	177	0	477
Resultaat	-25.783	-25.340	-9.698	-1.423	-26.762

Kaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Visienota 'Meedoen naar vermogen'	2013
Beleidskader Participatiewet	2014
Koersdocument Doorontwikkeling Voormekaar	2016
Beleidskader volksgezondheid 2017-2020 'Positieve gezondheid en preventie'	2017
Regiovisie Opvang en Bescherming in de Achterhoek	2018
Beleidskader Samen Denken Samen Doen	2018
Uitvoeringsprogramma Sociaal Domein 2018-2020	2018

WERKEN EN ONDERNEMEN IN EEN STERKE REGIO

Een warm welkom voor werk

Wat speelt er?

- In Berkelland is het goed werken en ondernemen. Dat is echter geen vanzelfsprekendheid en vraagt permanente aandacht. Zo maakt de nieuwe N18 het nog aantrekkelijker om te ondernemen en te werken in Berkelland.
- Regionaal slaat de Achterhoek de handen ineen om zijn aantrekkelijkheid voor ondernemers en potentiële werknemers te vergroten. De Achterhoek profileert zich als smarthub Achterhoek (www.smarthub.nl) met kansen voor de Achterhoekse smart industry. Dit biedt niet alleen kansen voor de (hightech) maakindustrie, maar ook voor sectoren als agro/food, zorg en vrijetijdseconomie.
- De economische vooruitzichten zijn goed. In verschillende sectoren is de vraag naar goedgeschoolde medewerkers zo groot dat het soms niet meer lukt om vacatures te vervullen. Toch staan er ook nog mensen aan de zijlijn zonder werk. Dat maakt extra inzet en creatief samenwerken van alle betrokken partijen noodzakelijk. De juiste mensen op de juiste plek en werk voor iedereen! Ook voor mensen die hierbij een extra steuntje nodig hebben.

Speerpunt

Promotie van Berkelland (en de Achterhoek)

Wat gaan we daar voor doen?

Plan maken en uitvoeren waarbij duidelijk is wat de strategie is, hoe promotie effectief kan worden ingezet en welke doelgroepen we daarmee bereiken.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Goed vestigingsklimaat voor ondernemers

Wat gaan we daar voor doen?

We creëren voldoende fysieke ontwikkelingsmogelijkheden voor nieuwe of bestaande ondernemers.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We denken snel en actief mee met ondernemers. (We leggen de rode loper uit.)

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We stellen een nieuwe economische agenda 2020-2024 op.

Kwaliteit

De economische agenda 2020 - 2024 is in voorbereiding en wordt gebaseerd op de economische agenda 2016 - 2020. De agenda wordt opgesteld samen met de partners van het Platform Berkelland. Er is input opgehaald bij ondernemers tijdens een inloopavond gehouden op donderdag 9 mei jl.

Tijd

Geld

We stimuleren de ontwikkeling van duurzame en innovatieve bedrijventerreinen in samenwerking met ondernemers (in navolging op de pilot Ruurlo).

Kwaliteit

Tijd

Geld

We willen een goede en veilige wegverbinding tussen bedrijventerrein 'De Laarberg' en de snelweg A1.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zetten in op meer samenwerking met Duitsland, om kansen voor ondernemers en inwoners te benutten.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Vitale winkelcentra

Wat gaan we daar voor doen?

Faciliteren van het ondernemersfonds.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Samen met inwoners, ondernemers en organisaties via zogenaamde taskforces voor elke kern (en centrum) gaan we aan de slag met de revitalisering van de centra.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We blijven inzetten op compacte centra waarin het fijn verblijven is onder andere door het creëren van groen/blauwe parels (zie ook programma 'Fijn leven').

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We pakken 'lege/rotte' plekken aan.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We sluiten aan op 'natuurlijke' momenten van verandering.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We spelen in op ontwikkelingen en kansen die voorbij komen, bijvoorbeeld Museum More en de ontwikkeling van de Hambroekplas, en maken waar mogelijk verbindingen met de centra.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Iedereen doet mee met werk, betaald of onbetaald.

Wat gaan we daar voor doen?

Samen met de andere gemeenten van de SDOA (Sociale Dienst Oost Achterhoek) en andere betrokken partijen creëren we een compleet, samenhangend en zo lokaal mogelijk werkaanbod voor inwoners met een achterstand tot de arbeidsmarkt.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☒ Geld

De voorlopige BUIG uitkering van het rijk voor 2019 is bekendgemaakt. Deze uitkering is € 444.550 lager dan we bij de begroting dachten. Hiertegenover staat dat de SDOA verwacht dat onze uitgaven op dit gebied afnemen. Deze bijstelling is echter maar € 200.000. Dit komt omdat in de begroting al rekening was gehouden met een afname van de lasten. Tot slot krijgen we nog € 118.875 extra terug van de SDOA als onderdeel van het resultaat 2018. Per saldo resulteert dit in een extra last van € 125.675.

Samen met SDOA en onderwijs laten we het aanbod van werkzoekenden beter aansluiten op de vraag.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Voortdurend koppelen van werkgevers aan werkzoekenden (werkgeversbenadering)

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We gaan meer inzetten op 'social return': beter gebruik maken van de mogelijkheden om bij aanbestedingen bedrijven en organisaties een sociale bijdrage te laten leveren.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We maken duurzame verbindingen met ondernemers en organisaties gericht op de inzet van kwetsbare medewerkers onder de Participatiewet.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☒ Geld

Bij de overname van de SW medewerkers van Hameland was het beleid dat er geen reiskosten berekend zou worden omdat de SW medewerkers terecht zouden kunnen bij lokale initiatieven. Het blijkt nu dat SW medewerkers wel reiskosten krijgen omdat we niet alle medewerkers kunnen plaatsen bij lokale initiatieven die goed voor hen bereikbaar zijn. Dit kost ongeveer € 150.000.

Goed onderwijs dat aansluit op de lokale en regionale arbeidsmarkt.

Wat gaan we daar voor doen?

Bewaken dat er een goed onderwijs is dat aansluit op lokale en regionale arbeidsmarkt.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Promoten van technische beroepen.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd

☐ **Geld**

Vrijetijdsaanbod het hele jaar door.

Wat gaan we daar voor doen?

We ondersteunen (lokale en regionale) producten en productontwikkeling voor verblijfs- en dagrecreatie.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We stimuleren projecten op het gebied van duurzame maatregelen en op het gebied van toegankelijkheid voor mensen met een beperking.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
Plan maken en uitvoeren waarbij duidelijk is wat de strategie is, hoe promotie effectief kan worden ingezet en welke doelgroepen we daarmee bereiken	0	-35	-13	0	-35
Samen met inwoners, ondernemers en organisaties via zogenaamde taskforces voor elke kern (en centrum) gaan we aan de slag met de revitalisering van de centra	0	-1.000	0	0	-1.000
Bewaken dat er een goede verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt is	-11	-11	-9	0	-11
Lokale winkelgebieden compact en aantrekkelijk maken.	-32	-21	-17	0	-21
Faciliteren van een ondernemersfonds	-174	-185	-112	0	-185
Profileren en stimuleren van de maakindustrie (en andere sectoren) via Smart Industry.	0	-20	0	0	-20
Samenwerken met Duitsland.	0	-12	0	0	-12
Stimuleren van ontwikkelingen van bestaande en nieuwe bedrijven.	-60	-50	-39	0	-50
Voortdurend koppelen van werkgevers aan werkzoekenden (werkgeversbenadering)	-10.729	-15.933	-5.837	319	-15.614
We ondersteunen (lokale en regionale) producten en productontwikkeling voor verblijfs- en dagrecreatie	0	-249	-104	0	-249
We stimuleren de ontwikkeling van duurzame en innovatieve bedrijventerreinen in samenwerking met ondernemers (in navolging op de pilot Ruurlo)	-497	-390	-16	0	-390
We bewaken dat de SDOA voor de inwoners met een SW indicatie een goede werkplek vindt	-3.731	-734	-305	-150	-884
Loonkosten van het programma Economie en werkgelegenheid	-7.776	-8.055	0	0	-8.055
Rente en afschrijving van het programma Economie en werkgelegenheid	-1.597	-1.265	0	0	-1.265
Totaal Lasten	-24.607	-27.961	-6.451	169	-27.792
Baten					
Bewaken dat er een goede verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt is	0	0	0	0	0
Lokale winkelgebieden compact en aantrekkelijk maken.	59	54	51	0	54
Faciliteren van een ondernemersfonds	164	170	166	0	170
Voortdurend koppelen van werkgevers aan werkzoekenden (werkgeversbenadering)	8.651	8.560	8.078	-445	8.115
We ondersteunen (lokale en regionale) producten en productontwikkeling voor verblijfs- en dagrecreatie	0	2	0	0	2
We stimuleren de ontwikkeling van duurzame en innovatieve bedrijventerreinen in samenwerking met ondernemers (in navolging op de pilot Ruurlo)	180	501	146	0	501
We bewaken dat de SDOA voor de inwoners met een SW indicatie een goede werkplek vindt	1.915	1.563	1.024	0	1.563
Totaal Baten	10.969	10.850	9.464	-445	10.406
Resultaat	-13.638	-17.111	3.012	-276	-17.386

Kaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Economische Agenda 2016-2020	2016

ACTIEF MET DUURZAAMHEID EN ENERGIE

Alle hens aan dek!

Wat speelt er?

- Om de doelstelling 'Berkelland energieneutraal' in 2030 te halen, moeten er nog veel (extra) stappen worden gezet. Ook op het gebied van duurzaamheid: de manier waarop we in de toekomst willen wonen, leven en werken met zorg voor onze aarde. Dit betekent voor ons als gemeente een actievere rol; nog meer aanjagen en stimuleren dat inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties investeren in duurzaamheid en energie.
- We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen met de energietransitie (voorkomen 'energiearmoede').
- We vragen veel van inwoners en ondernemers als het gaat om duurzaamheid en energietransitie. Als gemeente moeten we daarin het goede voorbeeld geven.
- We worden bij deze opgave geholpen door de afspraken die gemaakt zijn (en nog worden gemaakt) in het kader van het Nationaal Klimaat Akkoord en de Regionale Energie-strategie.
- We hebben tot 2050 om onze woningvoorraad te verduurzamen. Voor het aardgasvrij maken van wijken moeten we in 2021 een transitievisie met tijdspad vastleggen. Zo weten inwoners wanneer ze aan de beurt komen.

Speerpunt

40% energieneutraal in 2022 en in de kopgroep van de Achterhoek

Wat gaan we daar voor doen?

We faciliteren Energie-initiatieven op basis van de beleidsuitgangspunten RODE (Ruimtelijke Ordening en Duurzame energie) en gaan aan de slag met de aanbevelingen.

Kwaliteit

In juni heeft de gemeenteraad de eerste evaluatie van het RODE beleid ontvangen. Discussie daarover vindt plaats in oktober. Eventueel kan de discussie leiden tot aanpassing van het beleid.

Tijd

Geld

We maken een nieuw Energie-uitvoeringsprogramma 2019-2022 en voeren dat uit.

Kwaliteit

EUP2 is vastgesteld door de gemeenteraad op 21 mei 2019.

Tijd

Geld

We ondersteunen initiatiefnemers met kennis en haalbaarheidstrajecten

Kwaliteit

Tijd

Geld

We onderzoeken of er financiële of andere drempels zijn waar initiatiefnemers tegen aanlopen.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We werken samen met andere gemeenten aan de Achterhoekse opgave voor energieopwekking

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Van het gas af

Wat gaan we daar voor doen?

We gaan met minimaal 1 wijk (pilot) in gesprek over de concrete invulling van een warmteplan

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We inventariseren de huidige stand van zaken van het gasnet, de warmtevraag, het warmte-aanbod, de planningen van beheer en onderhoud.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We verzamelen kennis en informatie over de toekomstige energie-infrastructuur.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Gemeente als voorbeeld

Wat gaan we daar voor doen?

Duurzaam inkopen en aanbesteden

- ☐ Kwaliteit
Aan het speerpunt 'gemeente als voorbeeld' heeft de gemeenteraad op 25 juni 2019 een actiepunt toegevoegd. De motie M 19-08 vraagt het college om voorbereidingen te treffen voor een eigen

initiatief met grootschalige lokale een duurzame energieopwekkingen. Dit moet leiden tot een concreet plan met investeringsvoorstel.

- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We houden het vervangingsschema van ons wagenpark tegen het licht

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We maken een plan hoe we ons eigen vastgoed verduurzamen en in welk tempo

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We plaatsen laadpalen bij het gemeentehuis

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Wij laten onze organisatie/bedrijfsvoering onafhankelijk monitoren.

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Wij ondersteunen het gebruik van elektrische auto's. We laten het neerzetten van een laadpunt op de openbare weg zo soepel mogelijk verlopen

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Wat mag het kosten?

Onder de activiteiten 'We stellen een nieuw EUP op' en 'We maken een plan hoe we ons eigen vastgoed verduurzamen' is het budget uit Samen investeren in Berkelland opgenomen.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
We stellen een nieuw Energie Uitvoeringsprogramma op	-88	-508	-79	0	-508
We maken een plan hoe we ons eigen vastgoed verduurzamen en in welk tempo.	0	-1.250	0	0	-1.250
Loonkosten van het programma Energie en duurzaamheid	-406	-295	0	0	-295
Rente en afschrijving van het programma Energie en duurzaamheid	-28	-10	0	0	-10
Totaal Lasten	-522	-2.063	-79	0	-2.063
Baten					
We stellen een nieuw Energie Uitvoeringsprogramma op	10	0	4	0	0
Resultaat	-512	-2.063	-74	0	-2.063

Beleidskaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
EUP 2015-2018	2016
RODE beleidskader	2018
Subsidieregeling Achterhoek bespaart	2016
Duurzaamheidslening particulieren 2016	2016
Stimuleringslening MKB bedrijven, instellingen en agrariërs	2016
Subsidieregeling maatschappelijke initiatieven voor energiebesparing en/of duurzame energieopwekking Berkelland 2017	2017

SPORT IS MEER!

Een leven lang sporten en bewegen

Wat speelt er?

- Sport en bewegen zijn goed voor de gezondheid, voor sociale contacten, welzijn en persoonlijke ontwikkeling. Individueel of met een team, als deelnemer, toeschouwer of vrijwilliger, zowel georganiseerd als ongeorganiseerd, bij een accommodatie, gewoon op straat of in een park. Van jong tot oud beleven we er plezier aan. Sport en bewegen bevorderen eigen regie en creëren ontmoetingen. Daarom richten we ons op alle inwoners van Berkelland in alle leeftijdscategorieën, met speciale aandacht voor de mensen met een beperking, minima-gezinnen en mensen met een migratie achtergrond.
- We zien sport en bewegen als een krachtig middel om maatschappelijke doelen te bereiken en het is daarom van belang om aansluiting te hebben onder andere bij het lokale uitvoeringsprogramma 'Samen denken, Samen doen' en het regionale preventieprogramma en het nationale sportakkoord.
- Berkelland staat bekend om haar vitale verenigingsleven. De omgeving van (sport) verenigingen is aan het veranderen. Demografische ontwikkelingen kunnen leiden tot minder leden, minder vrijwilligers en problemen met de betaalbaarheid van de sport. Het verenigingsleven komt voor nieuwe uitdagingen te staan en dat vraagt om meer zelfstandigheid en ondernemerschap. Sportverenigingen moeten op zoek naar nieuwe samenwerkingen en een innovatief sportaanbod.
- We werken samen met Achterhoekse gemeenten aan een gezamenlijke uitvoeringsagenda op de thema's: 'Gezonde Jeugd' (leefstijl), Uniek Sporten (sporten met een beperking), Vitaal ouder worden, Open club/Vitale sportparken en Talentontwikkeling.

Specifieke Uitkering (SPUK) Sport

Ter compensatie van het sportbesluit kan de gemeente op dit taakveld geen BTW meer verrekenen. Het rijk heeft hiertoe een subsidieregeling opengesteld. Middelen worden volgens het principe wie het eerst komt wie het eerst maalt en vervolgens naar rato verdeeld onder de gemeente. Signalen zijn nu dat het budget vele malen overschreden is. Een zuivere indicatie van de financiële gevolgen is nog niet beschikbaar.

Speerpunt

Een leven lang sport en bewegen voor iedereen

Wat gaan we daar voor doen?

Via bijzondere bijstand zorgen we ervoor dat kinderen uit minima-gezinnen kunnen blijven sporten en bewegen.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Voor volwassenen uit minima-gezinnen is er het meedoen arrangement.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We bepalen welk structureel budget nodig is voor de vliegwielfunctie sport

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We doen mee aan het Jeugdsportfonds Nederland

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We faciliteren 'Achterhoek in beweging'

- ☐ **Kwaliteit**
Het regionaal sportakkoord is vastgesteld.
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

We zetten 11,7 fte combinatiefunctionarissen in (Brede Impuls) die verbindingen leggen tussen sport, cultuur en welzijn.

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Toekomstbestendige verenigingen en sportinfrastructuur

Wat gaan we daar voor doen?

We beheren gemeentelijke (binnen) sportaccommodaties

- ☐ **Kwaliteit**
- ☐ **Tijd**
- ☐ **Geld**

Al enige jaren daalt het gebruik van de gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties door verschillende verenigingen en particulieren. Als gevolg hiervan dalen de inkomsten uit verhuur. We verwachten lagere opbrengsten van € 55.000.
Voor indexering van de bijdragen aan zwembaden is een aanvullend bedrag van € 39.000 nodig. Dit bedrag dekken we uit de stelpost prijsindexatie bij algemene baten en lasten.

We faciliteren de Sport Federatie Berkelland

- ☐ **Kwaliteit**
Menzis heeft een budget van € 29.000 beschikbaar gesteld. De sportfederatie Berkelland geeft daar invulling aan in de vorm van een project.
- ☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We grijpen natuurlijke momenten aan om de gemeentelijke sportaccommodaties toekomstbestendig te maken.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We ondersteunen, adviseren en begeleiden verenigingen om toekomstbestendig te worden.

☐ **Kwaliteit**

Kwaliteit: in de eerste helft van 2019 is een vitaliteitsonderzoek opgeleverd over het verenigingsleven. Momenteel wordt een transformatiefonds opgesteld om verenigingen te ondersteunen.

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

We subsidiëren jeugdleden van sportverenigingen.

☐ **Kwaliteit**

☐ **Tijd**

☐ **Geld**

Verenigingen worden gesubsidieerd op basis van het aantal jeugdleden. Op dit moment is budget niet toereikend om conform de regeling de subsidie te verstrekken. We ramen hier € 5.500 bij. Dit bedrag dekken we uit de stelpost prijsindexatie op algemene baten en lasten.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
Er is een actieve en gezonde leefstijl onder alle inwoners	-33	0	-6	0	0
Loonkosten van het programma Sport	-174	-225	0	0	-225
Rente en afschrijving van het programma Sport	-172	-123	0	0	-123
We subsidiëren jeugdleden van sportverenigingen	0	-86	-91	-6	-92
Beheren van gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	-1.008	-461	-296	0	-461
We doen mee aan het Jeugdsportfonds Nederland.	0	-6	0	0	-6
We ondersteunen, adviseren en begeleiden verenigingen om toekomstbestendig te worden.	-89	-1.013	-663	-39	-1.052
Wij faciliteren de Sport Federatie Berkelland	-90	-80	-42	-29	-109
We zetten 11,7 fte combinatiefunctionarissen in (Brede Impuls) die verbindingen leggen tussen sport, cultuur en welzijn	-1.377	-232	-177	0	-232
Wij faciliteren 'Achterhoek in beweging'.	0	-14	0	0	-14
Totaal Lasten	-2.943	-2.240	-1.276	-74	-2.314
Baten					
Beheren van gemeentelijke (binnen)sportaccommodaties	495	269	74	-55	214
Wij faciliteren de Sport Federatie Berkelland	0	0	29	29	29
Totaal Baten	495	269	103	-26	243
Resultaat	-2.448	-1.972	-1.172	-100	-2.071

Beleidskaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Sportkader Achterhoek in beweging 2016-2019	2015
Uitvoeringsagenda Achterhoek in Beweging 2016-2019	2015
Kadernotitie 'Inzet Combinatiefunctionarissen Brede Impuls Berkelland'	2017

CULTUUR IS VAN IEDEREEN

Cultuur beleef je in Berkelland

Wat speelt er?

- Cultuur is kunst, muziek, toneel, archeologie, monumenten, media, musea, beeldende kunst en (culturele)evenementen. Maar cultuur is ook hoe we met elkaar omgaan, wat we met elkaar beleven en hoe we naar dingen kijken.
- Alle inwoners van Berkelland hebben te maken met cultuur, als maker, toeschouwer, volger of deelnemer. Ze zorgen samen voor een groot aanbod aan culturele activiteiten.
- Om dit allemaal toekomstbestendig te maken moeten we (door)ontwikkelen. Er ontbreekt daarvoor een samenhangende visie. Zo'n visie willen we zo snel mogelijk samen met alle betrokkenen maken. Dat moet ervoor zorgen dat we effectiever en duurzamer samen gaan werken aan gemeenschappelijke doelen; lokaal en regionaal.

Speerpunt

Een samenhangende cultuurnota met uitvoeringsprogramma

Wat gaan we daar voor doen?

We maken een cultuurnota met uitvoeringsprogramma.

Kwaliteit

Op 25 juni 2019 heeft de gemeenteraad het scenario vastgesteld voor het proces dat we gaan lopen om tot een cultuur- en erfgoedvisie te komen.

Tijd

Geld

Voor het proces is een krediet van € 10.000 verstrekt door de gemeenteraad.

We ondersteunen de (vrijwilligers van de) Dorpsböke.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We ondersteunen via subsidiëring diverse lokale culturele activiteiten en/of verbanden.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We subsidiëren de bibliotheek Oost-Achterhoek.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We subsidiëren de instandhouding van monumenten.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We subsidiëren het Erfgoedcentrum Achterhoek-Liemers en nemen deel aan het Cultuur- en Erfgoedpact.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We zorgen voor cultuureducatie voor ieder kind in het basisonderwijs.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
De bibliotheek Oost Achterhoek subsidiëren om een fysieke en digitale 2.0 bibliotheek op te zetten voor leesvaardige, mediawijze kinderen en voor participerende inwoners.	-591	-595	-606	0	-595
We ondersteunen de (vrijwilligers van de) Dorpsböke	-35	-35	0	0	-35
We maken een cultuurnota met uitvoeringsprogramma.	0	-17	-2	0	-17
Deelnemen aan het Cultuur- en erfgoedpact	-242	-256	-192	0	-256
Instandhouden van gemeentelijke monumenten, archeologische monumenten en Rijksmonumenten	-355	-141	-81	0	-141
We ondersteunen via subsidiëring diverse lokale culturele activiteiten en/of verbanden	-595	-538	-418	0	-538
Loonkosten van het programma Cultuur	-173	-219	0	0	-219
Rente en afschrijving van het programma Cultuur	-14	-8	0	0	-8
Totaal Lasten	-2.005	-1.809	-1.299	0	-1.809
Baten					
De bibliotheek Oost Achterhoek subsidiëren om een fysieke en digitale 2.0 bibliotheek op te zetten voor leesvaardige, mediawijze kinderen en voor participerende inwoners.	0	5	11	0	5
Instandhouden van gemeentelijke monumenten, archeologische monumenten en Rijksmonumenten	80	14	52	0	14
We ondersteunen via subsidiëring diverse lokale culturele activiteiten en/of verbanden	0	24	17	0	24
Totaal Baten	80	43	80	0	43
Resultaat	-1.925	-1.766	-1.219	0	-1.766

Beleidskaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Cultuurvisie	2008
Beleidsvisie Bibliotheek Oost-Achterhoek	2015
Beleidskader Muziek-, Kunst- en Cultuuronderwijs	2018

SAMEN VEILIG

Veilig zijn in Berkelland? Daar zorgen we samen voor!

Wat speelt er?

- Berkelland is een veilige gemeente om in te wonen. Dat willen we graag zo houden. Toch hebben onze inwoners te maken met gevoelens van onveiligheid en is er binnen onze gemeente sprake van criminaliteit en ondermijnende activiteiten.
- Ondermijnende activiteiten zijn activiteiten waarbij er sprake is van vermenging van de 'onderwereld' met de 'bovenwereld'. Voorbeelden daarvan zijn wietplantages op zolderkamers of in boerenschuren, 'mensenhandelaren' die mensen laten wonen in slechte woonsituaties en overlast gevende hangjongeren die inwoners of buurten intimideren zodat deze geen actie durven te ondernemen. Berkelland onderneemt nu al actie samen met onze inwoners en bedrijven, want ondermijnende criminaliteit raakt ons allemaal!
- Berkelland is een uitgestrekte plattelandsgemeente. Dat betekent dat de aanrijdtijden voor onze hulpdiensten altijd 'onder druk' staan. Tegenwoordig zijn er gelukkig veel mogelijkheden om een eventuele brand vroeg te ontdekken en zelf (preventieve) maatregelen te nemen. Zo kunnen we ook voorkómen dat een calamiteit op een persoonlijke ramp uitdraait.
- High impact crimes (HIC), zoals woning- en schuurinbraken en overvallen, hebben een grote impact op het slachtoffer, zijn directe omgeving en het veiligheidsgevoel in de samenleving. We willen deze criminaliteit in zowel het buitengebied als de kernen verminderen.

Speerpunt

Een veilige woon- en leefomgeving voor alle inwoners.

Wat gaan we daar voor doen?

We bevorderen brandveilig wonen van niet-zelfredzamen. Daarnaast gaan we inwoners bewust maken over wat zij kunnen doen om (mogelijke) calamiteiten als gevolg van brand te voorkomen door snel en adequaat handelen.

Kwaliteit

Voor het project 'leefsamen' (slimme rookmelder) hebben zich tot nu toe 97 mensen aangemeld

Tijd

Geld

De jaarrekening van de VNOG laat over 2018 een tekort van 147.600 voor de gemeente Berkelland zien. Bovendien is er een structureel tekort op de begroting. Dat betekent dat wij voor 2019 een extra bedrag van 287.400 bij moeten ramen, in totaal dus 435.000 euro.

We vragen inwoners naar hun onveiligheidsgevoel (bijvoorbeeld via het internetpanel) en ondernemen daarop gericht actie.

Kwaliteit

Tijd

Geld

We zorgen voor passende en gerichte inzet samen met inwoners en andere betrokken partners (zoals politie, woningcorporaties, maatschappelijke instellingen, vastgoedeigenaren, uitzendbureaus en omgevingsdienst).

Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Geen ruimte voor 'ondermijning'

Wat gaan we daar voor doen?

We gaan samen met het RIEC en politie aan de slag met het opstellen van een ondermijningsbeeld in onze gemeente.

☐ Kwaliteit

Het ondermijningsbeeld is opgesteld en gepresenteerd aan de raad

☐ Tijd

☐ Geld

We maken kaders en richtlijnen voor de huisvesting van arbeidsmigranten en zorgen ervoor dat deze worden nageleefd, om zo negatieve aspecten van arbeidsmigratie (zoals mensenhandel, slechte woonomstandigheden en overlast) te beperken.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We maken onze inwoners en collega's bewust van situaties die met ondermijning te maken kunnen hebben.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We werken nog meer samen met onze inwoners en betrokken partners door informatie uit te wisselen, verbindingen te maken en het makkelijk te maken melding te doen van mogelijke situaties van ondermijning.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Verminderen criminaliteit in buitengebied en kernen

Wat gaan we daar voor doen?

We ondersteunen (o.a. met financiële middelen) het Keurmerk Veilig Ondernemen voor het hele buitengebied.

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

We zetten in op intensieve gerichte daderaanpak, een gebiedsgerichte aanpak, preventie én aandacht voor het slachtoffer

☐ Kwaliteit

☐ Tijd

☐ Geld

Wat mag het kosten?

Onder de activiteit loonkosten van het programma Integrale Veiligheid zijn extra loonkosten opgenomen als gevolg van de uitbreiding van de formatie voor een beleidsadviseur openbare orde en veiligheid.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
We bevorderen brandveilig wonen van niet-zelfredzamen. Daarnaast gaan we inwoners bewust maken over wat zij kunnen doen om (mogelijke) calamiteiten als gevolg van brand te voorkomen door snel en adequaat handelen	0	-2.195	-1.322	-435	-2.630
We stimuleren het Keurmerk Veilig Ondernemen voor het hele buitengebied	-29	-15	0	0	-15
We zetten in op intensieve gerichte daderaanpak, een gebiedsgerichte aanpak, preventie én aandacht voor het slachtoffer.	0	-2	0	0	-2
Loonkosten van het programma Integrale Veiligheid	-78	-129	0	-25	-154
Rente en afschrijving van het programma Integrale Veiligheid	-2	0	0	0	0
Totaal Lasten	-109	-2.341	-1.323	-460	-2.801
Baten					
We zetten in op intensieve gerichte daderaanpak, een gebiedsgerichte aanpak, preventie én aandacht voor het slachtoffer.	15	0	10	0	0
Resultaat	-94	-2.341	-1.313	-460	-2.801

Kaders die de raad heeft vastgesteld

Beleidskaders	Vastgesteld
Integraal Veiligheidsplan (2014-2018)	2014
Integriteitsbeleid	2016
Handhavingsplan en Raadsbesluit Openbare ruimte 2016	2016

AAN DE SLAG MET DE OMGEVINGSWET

Een nieuwe manier van (samen)werken

Wat speelt er?

- De Omgevingswet komt er aan (2021). Per die datum moeten we werken volgens de nieuwe wet en aangesloten zijn op het landelijke digitale stelsel.
- In deze wet worden 26 bestaande wetten opgenomen en het aantal Algemene maatregelen van Bestuur teruggebracht van 120 naar 4.
- De wet gaat over alle onderwerpen die te maken hebben met de fysieke leefomgeving (ruimtelijke ordening, milieu, lucht, water, natuur, klimaat, verkeer, veiligheid, welzijn, gezondheid, enzovoort).
- Het is de bedoeling dat door de nieuwe wet:
 - o plannen en regels inzichtelijker en voorspelbaarder zijn dan nu het geval is
 - o de leefomgeving van mensen meer als totaal wordt bekeken
 - o het gemeentebestuur meer ruimte krijgt om zelf belangen af te wegen
 - o besluiten sneller kunnen worden genomen
- Voor de gemeente heeft de wet gevolgen voor onze manier van besturen, communiceren en (samen)werken.

Speerpunt

Concreet aan de slag met Omgevingsvisie en Omgevingsplan

Wat gaan we daar voor doen?

We doen inspiratie op met voorbeelden van andere gemeenten op proces en inhoud

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We starten in 2019 met een plan van aanpak voor de Omgevingsvisie op basis van de door de gemeenteraad bepaalde ambitie

- ☐ Kwaliteit
De gemeenteraad heeft het ambitiedocument op 16 april 2019 vastgesteld.
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Cultuur, gedrag en competenties veranderen

Wat gaan we daar voor doen?

Samen met de Raadswerkgroep Omgevingswet zorgen we ervoor dat de gemeenteraad is voorbereid.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We organiseren bijeenkomsten voor gemeentebestuur en medewerkers.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We zorgen ervoor dat inwoners, bedrijven, partners en medewerkers op tijd geïnformeerd worden.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Digitalisering voorbereiden

Wat gaan we daar voor doen?

We oriënteren ons op de benodigde informatie-uitwisseling en archivering tussen ketenpartners.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

We passen onze systemen op tijd aan afhankelijk van de voortgang van het Digitaal stelsel Omgevingswet.

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Leren werken volgens de nieuwe wet

Wat gaan we daar voor doen?

We analyseren waar het nodig is om onze werkprocessen opnieuw in te richten

- ☐ Kwaliteit
- ☐ Tijd
- ☐ Geld

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
We zorgen ervoor dat inwoners, bedrijven, partners en medewerkers op tijd geïnformeerd worden	-38	-100	0	0	-100
Loonkosten van het programma Omgevingswet	0	0	0	0	0
Totaal Lasten	-38	-100	0	0	-100

FINANCIËN

Wat speelt er?

- In deze coalitieperiode investeren we met co-financiering € 32,5 miljoen in Berkelland.
- We hebben ruimte binnen onze liquide middelen. Met de lage rente op de kapitaalmarkt levert dit geen rendement op.

Speerpunt

Financieel structureel gezonde gemeente

Wat gaan we daarvoor doen?

Lagere lasten voor inwoners, bedrijven en verenigingen in de periode 2019-2022

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**
- ☒ **Geld**

We beheren onze financiële middelen.

- ☒ **Kwaliteit**

Om onze financiële middelen beter te laten renderen heeft de gemeenteraad op 16 april ingestemd met de aankoop van 30.969 aandelen Twence. Dit was een stap in de procedure om tot daadwerkelijke koop over te gaan. De volgende stap is dat alle aandeelhouders toestemming moeten geven om tot overdracht van aandelen over te gaan. Nog niet alle aandeelhouders hebben gereageerd, maar op dit moment heeft een van de aandeelhouders laten weten niet akkoord te gaan met de overdracht. Deze aandeelhouder toont nu ook interesse in de aandelen. Omdat dit voor alle partijen een nieuwe situatie is, wordt in samenspraak met de verkopende partij, de notaris en Twence gekeken naar de vervolgstappen.
- ☒ **Tijd**
- ☐ **Geld**
 - Dividenden**

De bedrijven waarin wij aandeelhouder zijn hebben allemaal hun resultaten over 2018 gepubliceerd. In het algemeen hebben deze bedrijven het goed gedaan. Dit resulteert ook in alle gevallen in een dividenduitkering. Voor de BNG valt deze € 345.000 hoger uit dan begroot. Belangrijkste reden is het verhogen van het uitkeringspercentage van 37,5% naar 50%. Bij Alliander valt het dividend € 320.000 hoger uit. Ook bij Twence valt het dividend hoger uit dan verwacht. Hier gaat het om € 15.000. Bij Vitens komt het dividend overeen met de verwachting. In totaal ontvangen we in 2019 € 679.000 meer dividend dan verwacht.
 - Rente**

De markt is op dit moment zodanig dat we rente ontvangen over opgenomen kortlopende kasgeldleningen. Deze baat hebben we niet geraamd in de begroting. Het gaat om een bedrag van € 18.000.

We dragen bij aan verbonden partijen

- ☒ **Kwaliteit**
- ☒ **Tijd**

Geld

De ODA verwacht in 2019 extra kosten te maken door de inzet van extra personeel door de informatieplicht energiebesparing, de stoppersregeling in het kader van het Besluit emissiearme huisvesting, de voorbereiding van de Omgevingswet, het toezicht op zeer zorgwekkende stoffen, ondermijning en de verdere uitwerking van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Deze extra inzet leidt tot extra lasten van € 254.533

We heffen andere belastingen en leges.**Kwaliteit****Tijd****Geld**

Vennootschapsbelasting

Sinds 2016 hebben overheden ook met vennootschapsbelasting van doen. In de begroting hebben we hiervoor een raming opgenomen. Nu we enige ervaring hebben opgebouwd, blijkt de impact voor ons minder groot. Mede door gunstige afrekeningen over 2017 en 2018, verwachten we een voordeel van € 90.000.

We heffen Onroerende zaakbelasting.**Kwaliteit****Tijd****Geld****We ontvangen een algemene uitkering.****Kwaliteit**

De algemene uitkering is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente. De hoogte van de algemene uitkering hangt af van de Rijksuitgaven en de wijze van verdelen. Als de Rijksuitgaven stijgen stijgt het totaal uit te keren bedrag aan de gemeente, dalen de Rijksuitgaven dan daalt het totaal uit te keren bedrag aan de gemeenten. Het uit te keren bedrag wordt verdeeld aan de hand van meer dan 40 maatstaven variërend van de oppervlakte van de gemeente tot het aantal uitkeringsontvangers. Een wijziging in een van de maatstaven leidt daarmee ook tot een wijziging van de uitkering. Omdat het totaal te verdelen bedrag niet wijzigt met een wijziging in een van de maatstaven, is nauwelijks te voorspellen wat de algemene uitkering doet bij een wijziging in onze maatstaven.

Tijd**Geld**

Volgens de meicirculaire 2019 krijgen we over 2019 ongeveer 1 miljoen meer algemene uitkering dan begroot. Dit komt vooral door herverdelingseffecten. Deze herverdelingseffecten zijn het gevolg van aanpassingen in de maatstaven die zijn ingevoerd om de integratie van het sociaal domein in de algemene uitkering mogelijk te maken. Dit leidt tot een meer specifieke verdeling van het gemeentefonds (we krijgen voor een bepaalde maatstaf geld, bijvoorbeeld het aantal inwoners). Het betekent ook dat het bedrag dat niet specifiek verdeeld wordt (maar verdeeld wordt door het totaal bedrag dat je als gemeente krijgt met een factor te verhogen) lager wordt. Deze herverdeling pakt dus voordelig uit voor 2019. Het grootste gedeelte van het extra geld komt van de incidentele bijdrage voor de jeugdzorg.

We ontwikkelen onze rendementsdoelstellingen.**Kwaliteit**

De marktrente blijft onverminderd laag. Daarmee is het lastig om overtollige liquiditeiten goed te laten renderen.

Tijd

Geld

We storten in en onttrekken aan reserves.

Kwaliteit

Dit onderdeel kan pas worden ingevuld als alle toevoegingen en onttrekkingen zijn verwerkt.

Tijd

Geld

We onttrekken € 38.720 aan de algemene reserve voor het regioplan Gelderland Herdenkt 75 jaar vrijheid. Hiervan is € 19.300 overheveling van het budget recreatie en toerisme 2018. Een programma waarin het herdenken maar ook het ontwikkelen van het besef dat vrijheid niet vanzelfsprekend is een plek hebben. Het plan geldt voor de hele regio Achterhoek en krijgt cofinanciering van de provincie Gelderland.

Daarnaast onttrekken we € 85.000 uit de reserve bestuurlijke claims voor organisatie-ontwikkeling en storten we € 450.000 in de reserve bestuurlijke claims als gevolg van het opschuiven van de lasten van 2019 naar 2020.

We voeren de wet onroerende zaken uit.

Kwaliteit

Tijd

Geld

Wat mag het kosten?

Bedrijfsvoeringskosten

Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers

Per 1 januari 2019 is een nieuw (landelijk) Rechtspositiebesluit voor alle decentrale politieke ambtsdragers in werking getreden. Dit leidt tot meerkosten van € 25.000 per jaar.

Jongerenraad

In 2018 is besloten om een jongerenraad op te richten. Bij de oprichting is ook besloten dat er een budget beschikbaar komt ter ondersteuning. Dit budget is € 5.000.

Verkiezingen

Gemiddeld is er 1 verkiezing per jaar. Hiervoor zijn lasten geraamd. We hebben 3 verkiezingen gehad. Dit leidt tot extra kosten van € 56.000.

Accountantskosten

Met ingang van het dienstjaar 2018 hebben we een andere accountant. De kosten die zij in rekening brengt zijn hoger dan onze raming. Nadeel € 40.000.

Frauderisico-analyse

Ongeveer 10 jaar geleden hebben we een fraude risicoanalyse gemaakt. Op basis van deze analyse hebben we onze interne regelingen en controles ingericht. Op advies van onze accountant gaan we deze fraude risicoanalyse dit jaar actualiseren. We hebben een externe partij gevraagd ons hierbij te ondersteunen. De kosten worden ingeschat op € 20.000. Deze kosten komen ten laste van ons onderzoeksbudget.

Ruimtelijke ordening

De inkomsten die wij ontvangen voor onze dienstverlening zijn te laag geraamd. Voor 2019 verwachten we een voordeel van € 50.000.

GBT ondersteunende diensten

Het gemeentelijk belastingkantoor Twente huurt sinds medio vorig jaar geen werkplekken meer van ons. Dit levert ons € 19.000 minder inkomsten op.

I&A stelpost

Sinds 2018 hebben we met een nieuwe afschrijvingsmethodiek te maken. Het effect van deze methodiek is dat geraamde lasten van 2019 doorschuiven naar 2020. In 2019 hebben we naar verwachting een batig saldo van € 450.000, terwijl we dit bedrag in 2020 eenmalig extra nodig hebben. We stellen voor om het batig saldo van 2019 over te hevelen naar 2020.

Veranderbudget

Teams worden dit jaar intensief begeleid in de doorontwikkeling naar zelforganisatie. Dit kost € 85.000. Hiervoor is al budget voor organisatieverandering beschikbaar gesteld. De dekking van deze kosten wordt gedekt uit de reserve.

Nieuwe Fuwa

We hebben gekozen voor een nieuw functiewaarderingssysteem. De kosten voor implementatie ramen we op € 50.000.

Ziekte en zwangerschap

We hebben in 2019 te maken met een bovenmatige uitval van personeel door zwangerschap en ziekte. Om de bedrijfsvoering niet in gevaar te laten komen, moeten krachten worden ingehuurd. De verwachte kosten voor deze inhuur zijn € 375.000.

Opbrengsten DVO's

We hebben een aantal DVO's afgesloten die worden afgerekend op het aantal uren dat we daadwerkelijk hebben geleverd. Uit de afrekeningen van de laatste jaren blijkt dat er meer uren zijn gevraagd of gebruikt door de partijen waarmee we een afspraak hebben. Dit leidt tot extra opbrengsten die we nog niet in de begroting hadden opgenomen. Verwacht voordeel voor 2019 is € 350.000.

Huur huisvesting VMK

De Voormekaar teams zijn gehuisvest in de verschillende kernen. De huur voor deze huisvesting is te laag geraamd in onze begroting. We stellen het budget bij aan de huidige huurovereenkomsten. Dit leidt tot een lastenverhoging van € 13.000.

Fractievergoeding 2018

De raadsfracties ontvangen voor bestuursondersteuning jaarlijks een fractievergoeding. Aan het eind van het dienstjaar wordt hierover verantwoording afgelegd. Binnen bepaalde normen moeten niet bestede middelen terug worden gestort. Over 2018 is dit voor alle fracties samen een bedrag van ongeveer € 9.500.

Gelderland herdenkt

We nemen als gemeente deel aan het regioplan Achterhoek/Liemers als onderdeel van het programma Gelderland herdenkt, 75 jaar vrijheid. In het programma is er veel aandacht voor het bijzondere kroonjaar. Er komt veel publiciteit rondom dit thema. Het is de bedoeling dat we meer beseffen dat vrijheid een groot goed is. En ook dat we moeten blijven herdenken en vieren. Het programma biedt een extra dimensie door Duits-Nederlandse samenwerking met een grensoverschrijdend programma met bestaande en nieuwe initiatieven. Het programma geeft een waarborg voor samenwerking, samenhang, verdieping en vernieuwing in de grensregio. Daarnaast biedt het programma ruimte voor lokale initiatieven waarvoor wij co-financiering verstrekken van € 38.720.

Algemene baten en lasten

Bij algemene baten en lasten ramen we altijd een post voor onderzoeken. We verlagen deze post met € 20.000 voor een frauderisicoanalyse. Daarnaast verlagen we de post algemene baten en lasten met € 494.000 omdat in de begroting 2019 een dubbeltelling zat in de loonraming van een van de teams. De stelpost voor subsidiëring van de dorpshuizen verlagen we met € 62.000. Deze post was nog hier geraamd. Tot slot verlagen we de stelpost prijsindexatie met € 44.000 ter dekking van de indexatie van de subsidies.

Loonkosten van het programma financiën

In verband met de doorontwikkeling van de financiële functie is extra capaciteit noodzakelijk. We ramen hiervoor € 75.000.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Wijzigingen Berap	Begroting na Berap
Lasten					
Loonkosten Financiën (69011000)	-10.497	-12.332	0	-75	-12.407
Loonkosten van het programma Financiën	0	0	-667	-25	-25
Rente en afschrijving van het programma Financiën	-181	-3.099	0	0	-3.099
We voeren de Wet onroerende zaken uit	-325	-256	-15	0	-256
We heffen andere belastingen en leges	-423	-949	-403	90	-859
We storten in en onttrekken aan reserves	-2.789	0	0	-450	-450
Bedrijfsvoeringskosten	-9.735	-5.680	-6.110	-223	-5.903
We beheren onze financiële middelen	-31	-22	-935	0	-22
We verlagen de lasten voor inwoners en verenigingen	0	-1.125	-1.255	0	-1.125
We dragen bij aan verbonden partijen.	-3.401	-1.088	-653	-255	-1.343
Overige baten en lasten	-359	-3.730	-78	770	-2.960
Totaal Lasten	-27.741	-28.282	-10.117	-168	-28.450
Baten					
We ontvangen een algemene uitkering	63.450	65.050	27.375	1.000	66.050
We voeren de Wet onroerende zaken uit	0	0	0	0	0
We heffen Onroerende zaak belasting	7.995	8.612	8.833	0	8.612
We heffen andere belastingen en leges	1.147	1.653	360	0	1.653
We storten in en onttrekken aan reserves	8.844	10.736	0	124	10.860
Bedrijfsvoeringskosten	2.566	1.256	465	381	1.637
We beheren onze financiële middelen	-3.066	3.134	1.930	697	3.831
Overige baten en lasten	398	208	0	0	208
Totaal Baten	81.334	90.649	38.962	2.201	92.850
Resultaat	53.594	62.366	28.845	2.033	64.400

TECHNISCHE VRAAG (alleen over een agendapunt)
Indiener: Joke Pot / GB Datum indiening vraag: 6 september 2019 Datum verzending antwoord: 13 september 2019
raadsvergadering van: 17 september 2019
Formulering: Bestuursrapportage 2019
Vraag 1: Wat ons verbaasd zijn de vervoerskosten SW. De ontwikkelingen om SW medewerkers dicht bij huis aan het werk te krijgen is blijkbaar niet gelukt. 150.000 reiskosten is veel geld. Bij hoeveel procent of mensen lukt dit wel en is er zicht op dat dit in de komende jaren wel gaat lukken. Anders is dit ook weer structureel geld. <i>Antwoord:</i> <i>Het gaat om mensen met een zeer kwetsbare positie op de arbeidsmarkt. Deze mensen hebben uitsluitend in een beschutte omgeving en onder aangepaste omstandigheden mogelijkheden tot arbeidsparticipatie. Indien mogelijk plaatsen we bij reguliere werkgevers en bij voorkeur bij lokale initiatieven. In onze visie moeten inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt zich maximaal kunnen ontwikkelen. In januari 2019 werkten 186 personen met een WSW indicatie bij een reguliere werkgever. Wij zien echter ook dat personen terugstromen uit een detachering door bijvoorbeeld afnemende gezondheid of onvoldoende vaardigheden. Dit maakt duidelijk dat plaatsing bij een werkgever maatwerk is, maar ook dat een basisvoorziening voor beschermt werk die de doelgroep kan opvangen noodzakelijk is. Onze visie om de doelgroep zoveel mogelijk in hun leefomgeving werk aan te bieden blijft ongewijzigd. De bijraming vinden wij gelet op het voorgenomde realistisch. Wij gaan ervan uit dat de vervoerskosten nooit volledig terug kunnen worden gebracht. Wij hebben namelijk gezien dat de doelgroep daarvoor te divers is. Wel hebben wij de ambitie om de vervoerskosten, door zo lokaal mogelijk werk te organiseren, tot een minimum terug te brengen. Zoals toegezegd informeren wij u hierover in het laatste kwartaal van dit jaar</i>
Vraag 2: Een onttrekking uit de reserve voor het project Gelderland Herdenkt is prima. Een gedeelte (19.340) komt uit de algemene reserve en een gedeelte uit de reserve bestuurlijke claims. Hoewel in de bestuursrapportage (p. 58) zelf staat dat dit uit recreatie en toerisme komt... Op zich niet zo belangrijk, maar schept wat onduidelijkheid. We gaan ervan uit dat Berkellandse initiatieven hiervan kunnen profiteren? Of zijn hier al andere toezeggingen voor gedaan. Volgens mij is hier al eens eerder wat van gezegd <i>Antwoord:</i> <i>De bijdrage van de gemeente (€ 38.720) halen we uit de algemene reserve (€ 19.340) en uit het budget recreatie en toerisme dat overgeheveld is uit 2018 (€ 19.300). Het overgehevelde budget staat in de 'reserve bestuurlijke claims'. De tekst in het raadsvoorstel is dus wel juist, maar in de bestuursrapportage staat het begrijpelijker. Het is de bedoeling dat het geld dat Berkelland inlegt ook weer wordt ingezet voor/door Berkelland. Volgens het provinciale plan voor de</i>

<i>Achterhoek is ongeveer een kwart van het totale geraamde budget (€ 1 miljoen) bestemd voor lokale invulling.</i>
Vraag 3: In de bestuursrapportage is te lezen dat om budgettaire redenen een pad niet wordt verhard. Deze heeft wel op de investeringslijst gestaan en ws wel met een reden. Als veiligheid of toegankelijkheid in het spel is lijkt me “budget” geen reden te mogen zijn. Graag iets meer duidelijkheid hierover. Antwoord: <i>Het gaat om een jaren terug spontaan ontstaan ‘olifanten-paadje’ op de dijk langs de Berkel vanaf de stuw nabij de Mallumse Molen naar de Brinkweg. Er waren verzoeken vanuit de samenleving om dit pad te voorzien van een semi-verharding overeenkomstig de reeds aangelegde paden in het uitloopgebied ten noorden van Eibergen. Daarom is het pad in eerste instantie op de investeringslijst geplaatst. Bij nader inzien is volgens ons geen noodzaak en onvoldoende reden aanwezig om het pad te verharden. Het gebied is uitstekend veilig toegankelijk via reguliere wegen en paden.</i>
Toelichting: <i>1. Technische vragen zijn alleen bedoeld voor vragen over punten die op de agenda staan. Ze zijn niet bedoeld voor een politiek antwoord.</i> <i>2. Technische vragen zijn vragen voor een beter begrip van een vraagstuk. Vragen over feiten en de uitleg daarvan of over de gevolgen van een besluit.</i> <i>3. Voor de overzichtelijkheid uw vragen in de daarvoor bestemde vakken plaatsen. Bij elke nieuwe vraag kunt u d.m.v. de tabtoets een nieuwe regel aanmaken. Het antwoord zal dan geplaatst worden bij de desbetreffende vraag.</i>